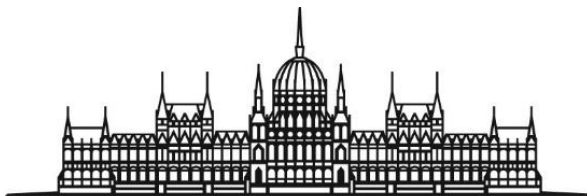

Országgyűlési Napló

*Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Bakos Bernadett, Berki Sándor, Földi László,
Gelencsér Attila, Hiszékeny Dezső, dr. Tiba István,
dr. Vinnai Győző, Z. Kárpát Dániel*

Tárgyai	Hasáb
Az ülés megnyitása	10513
Megemlékezés Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének emléknapijáról	10513
Napirend előtti felszólalások:	
<i>Kanász-Nagy Máté</i> (LMP)	10514
<i>Dr. Koncz Zsófia</i> energiaügyi minisztériumi államtitkár	10516
<i>Szabó Tímea</i> (Párbeszéd)	10518
<i>Dömötör Csaba</i> , a Miniszterelnök Kabinetiroda államtitkára	10520
<i>Dr. Apáti István</i> (Mi Hazánk)	10521
<i>Dr. Koncz Zsófia</i> energiaügyi minisztériumi államtitkár	10523
<i>Z. Kárpát Dániel</i> (Jobbik)	10525
<i>Dr. Fónagy János</i> gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár	10526
<i>Komjáthi Imre</i> (MSZP)	10528
<i>Tállai András</i> pénzügyminisztériumi államtitkár	10530
<i>Orosz Anna</i> (Momentum)	10531
<i>Rétvári Bence</i> belügyminisztériumi államtitkár	10533
<i>Barkóczy Balázs</i> (DK)	10535
<i>Rétvári Bence</i> belügyminisztériumi államtitkár	10537
<i>Hollik István</i> (KDNP)	10539
<i>Rétvári Bence</i> belügyminisztériumi államtitkár	10541
<i>Zsigó Róbert</i> (Fidesz)	10543
<i>Dömötör Csaba</i> , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	10544
Döntés az ülés napirendjének módosításáról	10546
Döntések az ülés napirendjének kiegészítéséről	10547
Az ülés napirendjének elfogadása	10548
A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	10548
Jakab István (Fidesz), a napirendi pont előadója	10549
Tállai András pénzügyminisztériumi államtitkár	10550
Felszólalók:	
<i>Pócs János</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	10551
<i>Gréczy Zsolt</i> , a DK képviselőcsoportja részéről	10554
<i>Nacsa Lőrinc</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	10557
<i>Dr. Apáti István</i> , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	10560
<i>Dr. Mellár Tamás</i> , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	10565
<i>Nyitrai Zsolt</i> (Fidesz)	10569
<i>Gréczy Zsolt</i> (DK)	10570
<i>Dócs Dávid</i> (Mi Hazánk)	10571
Jakab István (Fidesz) előadói válasza	10572
A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	10575
Ritter Imre , a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke, a napirendi pont előadója	10575
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára	10578
Felszólalók:	
<i>Nagy Csaba</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	10583
<i>Lőcsei Lajos</i> , a Momentum képviselőcsoportja részéről	10586
<i>Nacsa Lőrinc</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	10588
<i>Dócs Dávid</i> , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	10591
<i>Berki Sándor</i> , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	10594
<i>Varga Ferenc</i> (független)	10598
<i>Szolga József</i> nemzetiségi szószóló	10603
<i>Szabó Rebeka</i> (Párbeszéd)	10605
<i>Sztojka Attila</i> (Fidesz)	10607

Berki Sándor (Párbeszéd)	10608
Lócsei Lajos (Momentum).....	10608
Sztojka Attila (Fidesz)	10609
Berki Sándor (Párbeszéd)	10610
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára	10610
Ritter Imre , a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnökének előadói válasza.....	10613

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény, valamint a földgázellátásról szóló

2008. évi XL. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	10616
Németh Szilárd István (Fidesz), a napirendi pont előadója.....	10616
Steiner Attila energiaügyi minisztériumi államtitkár	10618

Felszólalók:

Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	10619
Gy. Németh Erzsébet , a DK képviselőcsoportja részéről	10620
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	10623
Dudás Róbert , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	10623
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	10625
Gy. Németh Erzsébet (DK)	10627
Németh Szilárd István (Fidesz) előadói válasza.....	10628

A pedagógusok új életpályájáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....

Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	10630
--	-------

Felszólalók:

Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	10637
Barkóczy Balázs , a DK képviselőcsoportja részéről.....	10641
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	10646
Tóth Endre , a Momentum képviselőcsoportja részéről	10649
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	10655
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	10659
Dúró Dóra , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	10664
Dr. Mellár Tamás , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	10668
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	10671
Kanász-Nagy Máté , az LMP képviselőcsoportja részéről	10673
Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló	10678
Dudás Róbert (Jobbik)	10681
Dr. Pósnán László (Fidesz).....	10682
Hollik István (KDNP)	10683
Barkóczy Balázs (DK).....	10683
Tóth Endre (Momentum).....	10684
Dr. Kállai Mária (Fidesz)	10685
Hegedüs Andrea (DK).....	10689
Nacsa Lőrinc (KDNP)	10693
Szabó Szabolcs (Momentum)	10696
Dr. Pósnán László (Fidesz).....	10700
Dr. Hiller István (MSZP)	10704
Szabó Rebeka (Párbeszéd)	10708
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10711
Hegedüs Andrea (DK).....	10712
Zsigó Róbert (Fidesz).....	10713
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10714
Szabó Szabolcs (Momentum)	10715
Nacsa Lőrinc (KDNP)	10715
Kálmán Olga (DK)	10716
Sebők Éva (Momentum).....	10720
Szabó Sándor (MSZP)	10724
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz).....	10729
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	10729
Kálmán Olga (DK)	10730
Sebők Éva (Momentum).....	10731
Gréczy Zsolt (DK).....	10731
Fekete-Győr András (Momentum)	10736
Dr. Gurmai Zita (MSZP).....	10740

Tordai Bence (Párbeszéd).....	10743
Dr. Pósn László (Fidesz).....	10749
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10750
Gréczy Zsolt (DK).....	10751
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10752
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	10752
Tóth Endre (Momentum).....	10753
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	10754
Orosz Anna (Momentum).....	10758
Dr. Harangozó Tamás (MSZP).....	10763
Szabó Rebeka (Párbeszéd).....	10768
Dr. Gurmai Zita (MSZP).....	10772
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....	10773
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	10774
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	10775
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10775
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz).....	10776
Hollik István (KDNP).....	10777
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár.....	10778
Varga Zoltán (DK).....	10781
Hajnal Miklós (Momentum).....	10786
Dr. Molnár Zsolt (MSZP).....	10791
Berki Sándor (Párbeszéd).....	10795
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10800
Bakos Bernadett (LMP).....	10800
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10801
Varga Zoltán (DK).....	10802
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár.....	10803
Gy. Németh Erzsébet (DK).....	10804
Bedó Dávid (Momentum).....	10809
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10813
Bakos Bernadett (LMP).....	10818
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	10819
Bedó Dávid (Momentum).....	10819
Varga Ferenc (független).....	10820
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár.....	10821
Ráczné Földi Judit (DK).....	10824
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	10828
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10828
Varga Ferenc (független).....	10832
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	10835
Dr. Gurmai Zita (MSZP).....	10840
Varga Zoltán (DK).....	10844
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	10848
Dr. Gurmai Zita (MSZP).....	10853
Varga Zoltán (DK).....	10854
Hollik István (KDNP).....	10855
Szabó Rebeka (Párbeszéd).....	10856
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	10860
Vajda Zoltán (MSZP).....	10864
Varju László (DK).....	10869
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	10871
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10874
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	10877
Ráczné Földi Judit (DK).....	10882
Hajnal Miklós (Momentum).....	10885
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	10890
Varju László (DK).....	10893
Berki Sándor (Párbeszéd).....	10894
Vajda Zoltán (MSZP).....	10895
Hollik István (KDNP).....	10896
Hajnal Miklós (Momentum).....	10896

Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár	10897
Dr. Harangozó Tamás (MSZP).....	10901
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár	10905
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	10909
Varga Zoltán (DK)	10913
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	10917
Dr. Harangozó Tamás (MSZP).....	10922
Arató Gergely (DK)	10922
Vajda Zoltán (MSZP).....	10923
Arató Gergely (DK)	10929
Tóth Endre (Momentum)	10933
Arató Gergely (DK)	10938
Barkóczy Balázs (DK).....	10939
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	10943
Tóth Endre (Momentum)	10948
Hiszékeny Dezső (MSZP)	10952
Dr. Tóth Bertalan (MSZP).....	10956
Dr. Takács Péter belügyminisztériumi államtitkár	10960
Tóth Endre (Momentum)	10961
Dr. Takács Péter belügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	10966
Az ülés bezárása	10968

Az ülésen jelen voltak:

DR. ÁGOSTHÁZY SZABOLCS IMRE, a Miniszterelnökség államtitkára, SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár, DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, FARKAS SÁNDOR államtitkár, DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár, RÉTVÁRI BENCE államtitkár, DR. TAKÁCS PÉTER államtitkár, DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár, STEINER ATTILA államtitkár, ÁGH PÉTER építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, DR. FÓNAGY JÁNOS gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, VITÁLYOS ESZTER kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, MENCZER TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár, DR. ORBÁN BALÁZS, a miniszterelnök politikai igazgatója.

Az Országgyűlés nyári 1. rendkívüli ülése
2023. június 16-án, pénteken
(9.00 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: dr. Vinnai Győző és Z. Kárpát Dániel)

ELNÖK: *(A teremben lévő felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévő is leülnek. A Momentum és a DK képviselői nem tartózkodnak a teremben. A kormánypárti képviselők asztalán egy szivacs és egy doboz kréta van elhelyezve.)* Jó reggelt kívánok! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretettel köszöntöm valamennyiüket, és köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik mai ülésünket. Az Országgyűlés nyári első rendkívüli ülését megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Vinnai Győző és Z. Kárpát Dániel képviselő urak mint jegyzők lesznek a segítségemre.

Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a kormány az Országgyűlésről szóló törvény 35. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az Országgyűlés rendkívüli ülésének összehívását kezdeményezte a mai napra. A levelet és annak mellékletét a honlapunkon valamennyien megismerhették.

Tisztelt Országgyűlés! A mai napon az 1956-os forradalom és szabadságharc mártírjaira is **emlékezünk**. Az 59/2002. számú országgyűlési határozat értelmében megemlékezésünket a történelmi lobogók, azok között az 1956. évi forradalom és szabadságharc jelképévé vált nemzeti lobogó jelenlétében tartjuk. Kérem önöket, hogy valamennyien felállva adjuk meg a tiszteletet a történelmi zászlóknak, a nemzeti lobogónak és a hősök emlékének. *(A teremben lévő felállnak. Megszólalnak a fanfárok, a vezénylő tiszt az elnöki pulpittal szemben lévő bejáraton keresztül bejön, és az ülésterem közepéről engedélyt kér az ülést vezető elnöktől a történelmi zászlók és az 1956-os nemzeti lobogó behozatalára, aki az engedélyt megadja. A fanfárok hangja mellett az elnöki pulpitus két oldalára bevonulnak a zászlók.)* Kérem, foglalják el helyüket. *(A teremben lévő leülnek.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Minden nemzet életében vannak olyan történelmi pillanatok, sorsfordító események, amelyek később a közös emlékezetbe épülve a nemzeti identitás részévé válnak. Mégis világszerte rendkívül ritka, ha egy nap kettős szimbólummá érik. Június 16-a ilyen kettős szimbólum a magyarság számára, amely magába sűríti a XX. század második felének meghatározó politikai változásait.

Az 1956-os forradalmat követő megtorlások betetőzésének, az ország ismételt rabigába hajtásának ugyanúgy szimbóluma június 16-a, mint a kommunizmus hazai összeomlásának és a rendszerváltásnak, a demokratikus Magyarország újjászületésének. Októberi forradalmunk hősei közül sajnos már csak kevesen vannak velünk, de sokan a mai napig köztünk járnak abból a több százezres tömegeből, amelynek tagjai 1989. június 16-án a Hősök terén

Nagy Imre mártírsorsú miniszterelnököt és társait búcsúztatva valójában egy roskadozó rendszert is eltemettek. A végtisztesség megadásával pedig - ugyan három évtizedet követően, de - a forradalom mártírjainak és áldozatainak szimbolikus rehabilitálása is megtörtént.

Az újratemetésen az '56-osok képviselőjében beszédet mondó Rácz Sándor, valamint a magyar ifjúság nevében felszólaló Orbán Viktor, akárcsak a rendezvény többi szónoka és a megemlékezők tömege, akkor még csak remélhették, hogy bátorságuk és elszántságuk a nemzeti függetlenség és a szabadság visszanyeréséért folytatott küzdelem egyik első szimbolikus lépésévé válik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nagy Imre és mártírsorsú társai mellett, miként 1989. június 16-án, ma is emlékezzünk közösen mindazokra az ismert és ismeretlen magyarokra, hősökre és áldozatokra, akik 1956-ban mindenüket feláldozták hazánk sorsának jobbra fordulásáért. Soha se feledjük: ha a hősök emlékét megtartjuk, tetteik és eszméik is élni fognak. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps.)*

Kérem, álljunk fel, és tisztelegjünk a történelmi zászlók és a nemzeti lobogó kivonulásához! *(A teremben lévő felállnak. A díszőrség parancsnoka előlép, majd jelzésére a fanfárok hangjára a zászlók elhagyják az üléstermet.)* Köszönöm szépen. Foglalják el helyüket! *(A teremben lévő leülnek.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! **Napirend előtti felszólalások** következnek. Napirend előtti felszólalásra jelentkezett az LMP képviselőcsoportjából Kanász-Nagy Máté képviselő úr. *(Az MSZP néhány képviselője egymással konzultál.)* Kérem MSZP-s képviselőtársaimat, hogy tegyék lehetővé, hogy Kanász-Nagy Máté képviselő úr a napirend előtti felszólalását elmondhassa.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A mai napon nagyon sokat fogunk beszélni a pedagógusok helyzetéről, hogy a magyar kormány hogyan hagyja őket magukra, hogyan nem biztosítja azt az érdemi béremelést, amire ugyan meglenne a pénz, meglenne a forrás, de ezeket a forrásokat az akkumulátorgyárak és az autógyárak támogatására költik, és hogy hogyan akarják megbüntetni őket, hogyan kapják a nyakukba azt a bosszútörvényt, amit azért kapnak, mert az elmúlt időszakban jogosan tiltakoztak.

Ahogy látom, kaptak szivacsokat, talán ezekkel a szivacsokkal még el lehetne törölni ezt a törvényt; és kaptak krétákat is, ezzel lehetne írni egy újat, amely valódi béremelést biztosít.

Én most itt napirend előtt egy másik esetről szeretnék beszélni, amit talán lehet idekapcsolni, ha arról beszélünk, hogy a kormány kiket és hogyan hagy magukra, hogyan nem segít, ha baj van. Itt egy Heves megyei településről, Recskről szeretnék beszélni, ahol az elmúlt héten egy komoly természeti katasztrófa történt. A heves esőzések után a recski Hunyadi utcát elmosta egy iszapos ár, és ezt az iszapot, ezt a

sárréteget, agyagos sárréteget a Hunyadi utca felett lévő hegyről mosta le.

A helyzet az, hogy nagyon sok szempontot fölvet ez a katasztrófa. Beszélhetnénk az elszegényedő településről, a magukra hagyott településekről, amelyek nagyon nehéz helyzetbe kerültek a rendszerváltáskor, és azóta nem segített rajtuk senki. Ez a kormány 13 éve van hatalmon, nincs érdemi segítség a kistelepüléseknek.

Beszélhetnénk arról a polgármesteri döntésről, ami lehetővé tette a Covid-időszak alatt, hogy egy személyes döntéssel egy hatalmas beruházásról, egy andezitkőbánya megnyitására rendelkezék, ehhez a hozzájárulását adja. Ez felveti a részvételiségnek, a demokráciának is a kérdéseit: mennyire erős az a demokrácia, ahol a helyiek, a helyi lakosok feje fölött lehet meghozni olyan döntéseket, amelyekről őket nem kérdezik meg, egyáltalán nem kérdezik meg, de az ő életüket jelentősen befolyásolja?

Lehetne beszélni a magyarországi környezet- és természetvédelem állapotáról. Mennyire normális dolog az, hogy valaki él valahol, és a közvetlen közelében, tényleg néhány méterre nyílik egy bánya? Ezt a bányát - én is többször voltam a helyszínen, beszélgettem a lakosokkal - úgy kell elképzelni, hogy kimegyünk gyakorlatilag a házak kertjébe, vagy kinézünk az ablakon, és rögtön ott van ez a bánya; ez tényleg néhány méterre van.

(9.10)

Ezek az emberek átélték már az elmúlt időszakban a próbarobbantások, kőzetjővesztő robbantások hangjait, ettől félték, átélték a megnövekedett teherfoglalmat, az állandó zajszennyezést, és azt az állandó félelmet, hogy mi lesz akkor, ha tényleg egy komoly esőzés történik. Erről korábban ők beszéltek, ezt jelezték, én is jeleztem itt a parlamentben, azt mondták, hogy semmi probléma, szigorúak a szabályok, nem lesz itt semmilyen katasztrófa, én csak hangulatot keltek.

Hát szeretném jelezni, hogy ez a katasztrófa bekövetkezett a múlt héten. Ez nyilván nem független az ember tevékenységétől, ami az éghajlatváltozást okozza, a kiszámíthatatlan esőzések ennek is köszönhetőek, és fel kell tennünk a kérdést: annak, hogy ez az iszapos ár elmosta a Hunyadi utcát, és ott most egy tucat családnak ki kellett költöznie, és most is szükségszálláson laknak, van-e összefüggése a bánya megnyitásával? Azt mondták nekem a helyi lakosok, hogy ők látták azt, hogy honnan és hogyan jött le ez az iszapos ár. Van-e összefüggése a természetbe való durva beavatkozásnak és ennek a katasztrófának? Ugyanis ennek a hegynek a tetejéről letarolták a fás-bokros borítást, ami esetleg - és ez feltételes mód - megfoghatta volna ezt az árvizet. A bányanyitást következtében egy olyan sáncot, támfalat építettek oda föl a hegyre, amiről a helyi lakosok mondták, hogy félnek tőle. Van-e összefüggés? Ezt a sáncot mosta-e le a víz?

Én a héten arra kértem Pintér Sándor belügyminisztert - ő a felelős a katasztrófavédelemért, és ez egy katasztrófavédelem -, hogy vizsgálja ki ezt a helyzetet: van-e összefüggés a bányanyitás és ezen emberek szenvedése, a katasztrófa bekövetkezése között, és hogyan fogják hosszú távon kezelni ezt a helyzetet, hogyan fognak segíteni a Hunyadi utcán? Itt tartós, biztonságos megoldásra van szükség. Ezzel eddig nem tudott előállni senki. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP és a Párbeszéd soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Mielőtt megadnám a szót a válasza: Kanász-Nagy Máté képviselő úr megemlítette a szivacsokat és a krétákat, amelyeket elhelyeztek, mármint a Momentum képviselői engedély nélkül elhelyeztek itt a padokon. Úgy gondolom, sokkal jobban tették volna, ha részt vesznek a mai ülésünk ünnepi megemlékezésén, amely mégiscsak 1956-ról, nemzeti múltunk egyik csodálatos fénypontjáról szólt. Őnekik, úgy látom, ez nem volt fontos. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

Megadom a szót a válasza Koncz Zsófia miniszterhelyettes, államtitkár asszonynak.

DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Először is azzal szeretném kezdeni, hogy ön egy olyan állítást fogalmazott meg, hogy a magyar kormány nem foglalkozik a magyar vidékkel. Én nagyon örülök annak, hogy képviselő úr fontosnak tartja azt, hogy néha-néha ellátogasson vidéki településekre, de hát az a helyzet, hogy én azt gondolom, hogy itt a kormánypartokon belül tényleg nagyon sokan ott élünk; én magam is, és 42 település tartozik a választókerületemhez, 38 település ötezer fő alatti. Egy olyan egyedülálló programot indított a magyar kormány a „Magyar falu” programmal, ami tényleg azt gondolom, hogy ezeknek a településeknek hihetetlenül nagy segítséget nyújt mind az utak, a járdák, az intézmények, óvodák, iskolák felújításával kapcsolatban.

Úgyhogy azt szeretném visszautasítani, hogy - képviselő úr szerint - a magyar kormány ne foglalkozna a magyar vidékkel, mert mi a magyar vidék szövetségesei vagyunk, és mindent megteszünk azért, hogy vidéken élni jó legyen, és minél vonzóbbá tudjuk tenni a vidéki életet. Úgyhogy ezzel szeretném kezdeni.

Arról nem is beszélve, hogy nem tudom, képviselő úr 2010 előtt egyébként foglalkozott-e ezekkel a közéleti gondolatokkal, érdekelte-e a közélet, hiszen azért, ha 2010 előtt ellátogatott a vidéki településekre, akkor azt gondolom, láthatta azt, hogy honnan hova jutottunk el, és a munkahelyek és a munkanélküliség arányai kapcsán a munkahelyek tekintetében rekordmagas számokról tudunk beszámolni, a munkanélküliség kapcsán pedig rekordalacsonyokról. Ezek nagyon fontosak.

Képviselő úr egyébként egy fontos kérdést említett. Ezzel kapcsolatban a hatóságok eljárnak. Azt gondolom, hogy itt ezt a folyamatot érdemes lenne

kivárni, és ezzel az üggyel, a recski üggyel kapcsolatban nem a hangulatot kelteni.

A bányanyitásról itt már beszéltünk képviselő úrral. Azt szeretném újból kiemelni, hogy az ügyben önálló szabályozó hatóságként egyébként a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága mint bányafelügyelet jár el, és a lakosság érdekeire is figyelemmel a környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás a bánya üzemeléséből adódó várható zajhatásokkal összefüggésben minden védendő létesítmény esetében a legkedvezőtlenebb állapotot vizsgálta, és ennek megfelelően állapította meg a legszigorúbb zajvédelmi előírásokat.

Képviselő úr aggódott ezekért a településekért, amelyekkel kapcsolatban ön szerint a magyar kormány nem tett semmit az elmúlt időszakban. Azért szeretném kiemelni, hogy az Eurostat adatai szerint 2015 és 2021 között az uniós átlagnál nagyobb mértékben, közel 60 százalékkal csökken Magyarországon a súlyos anyagi és szociális nélkülözésben élők aránya. Ez jóval túlmutat az uniós tendencián. Tehát azt gondolom, hogy ezen a téren nagyon sok lépést tettünk az elmúlt időszakban.

Viszont az a kérdés, ami tényleg minden magyar embert érint, az magának a rezsisökkentésnek a kérdése. Itt képviselő urat már szerettem volna ezzel kapcsolatban megkérdezni, hiszen mi azt látjuk, hogy alapvetően Brüsszel itt újabb támadást indított a rezsisökkentéssel kapcsolatban. Itt alapvetően arról van szó, hogy a Bizottság az országspecifikus ajánlásait megtette, és ott pedig azt mondja, hogy a kormány szüntesse meg az energiatámogatási intézkedéseket Magyarországon. Ezt kéri, vagyis azt kéri, hogy a rezsisökkentést Magyarország szüntesse meg.

Én nagyon kíváncsi lennék az LMP-nek, képviselő úrnak az álláspontjára azzal kapcsolatban, hogy mi a véleményük erről. Mert ha ön aggódik a családokkal kapcsolatosan, az egy nagyon helyes dolog, ez viszont tényleg egy olyan intézkedés, ami ezeket a családokat és minden magyar családot érint, és nem igazán tudom azt, hogy mi a konkrét álláspontja az LMP-nek.

Önök a költségvetés módosítását nem szavazták meg, amely a rezsitámogatást egyébként biztosítja a magyar emberek számára, de ami még talán legalább ennyire szomorú tény, hogy a békepárti határozatot sem támogatták. Azt gondolom, hogy ma olyan nehéz időket élünk, olyan háborús helyzet van, ami tényleg minden magyar család számára nehézséget okoz, és itt összefogásra van szükség. És ha ön egy-egy témát kiragad, akkor azt gondolom, hogy érdemes a teljes összképről beszélni, arról, hogy egyébként mi vezetne oda, hogy béke legyen. Ebben pedig szeretném kérni, hogy képviselő úr tegyen meg mindent.

Még egy ügyet szerettem volna idevenni, a környezetvédelem ügyét, ugyanis azt gondolom, erről is sok-sok alkalommal szoktunk beszélni. Azt szeretném kifogásolni, hogy az LMP egyedüli parlamenti pártként nem vett részt és nem szólott hozzá az Országgyűlés plenáris ülésén a környezetvédelmi célú

törvényjavaslatok vitájához. (Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét. - Közbeszólások.) Azt gondolom, ha valamihez, ehhez hozzá kellett volna szólni, és önök helyette kint hangulatot kellettek, úgyhogy kérem az LMP frakcióját, hogy úgy, ahogy eddig is, tényleg ezekben az ügyekben szólaljanak fel, minimum legyenek itt, és akkor tudunk közösen, együtt dolgozni azért, hogy Magyarországon mindenféle szempontból a környezetvédelmi és klímapolitikai elvárások megvalósuljanak. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (Taps a kormánypartok soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Ház! Szabó Tímea frakcióvezető asszony, a Párbeszéd képviselője, napirend előtti felszólalásra jelentkezett. Parancsoljon, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Tisztelt Képviselőtársaim! A mai nap a szégyen és a bosszú napja. A szégyen napja, hiszen önök minden tiltakozás ellenére ma gyáva módon benyújtották azt a bosszútörvényt (*Rétvári Bence: Nem ma!*), amelyik baltával veri szét a gyerekeink jövőjét. Ráadásul gyáva kutya módon teszik ezt, mert hermetikusan lezárták a parlamentet, nehogy véletlenül bejöhessen egy szülő, egy pedagógus, egy diák, nehogy véletlenül önöknek a szemükbe kelljen nézni, és elszámolni azzal, hogy ezt a bosszútörvényt miért nyújtották be. Gyáva kormányzás, bosszúkormányzás az, amit maguk csinálnak.

S miért hívják ezt bosszútörvénynek? Hiszen semmi másról nem szól ez, mint arról, hogy önök bosszút állnak azokon a pedagógusokon, akik tíz éve, 2013 óta kérik töretlenül azt, hogy minimálisan emeljék meg a béreiket, kérik azt önöktől, hogy ne a diplomásbérek 64 százalékát érje az ő bérük, hanem, mondjuk, 100 százalékát.

(9.20)

A tanárok, a pedagógusok munkája miatt csak 60 százalékát éri a többi diplomás dolgozónak? 2016-ban megígérte Palkovics László, hogy jövőre megemelik a pedagógus-átlagbért a 80 százalékára, de ez nem történt meg. Önök akkor még nem hazudoztak brüsszeli pénzekről, csak most hazudoznak arról, holott pont ugyanannyit költenek Tiborc Izván Bosnyák téri irodaházának a megvásárlására, mint amennyiből 45 százalékkal meg lehetne emelni a pedagógusok bérét. Ez az igazi keresztapa-kormányzás, ez a gyáva kormányzás, amit maguk csinálnak.

És hogy jogos-e a pedagógusok követelése a béremelésre? Nézzék meg, itt van egy európai összehasonlítás, tisztelt képviselőtársaim! Itt a legutolsó az európai összehasonlításban a magyar pedagógusok átlagbére. Ki se fér a papírra! Tudják, hogy hol helyezkedik el? Szerbia és Észak-Macedónia között helyezkedik el a magyar pedagógusok átlagbére. Na, ezért állnak önök most bosszút rajtuk, hogy ne lehessen

megemelni, mert nem akarják megemelni a bérüket, és hogy fogják be a szájukat, ne tiltakozzanak. Szégyelljék magukat!

Egy pedagógus nemrég megírta, hogy a pótlékkal együtt 178 ezer forint nettó bért visz haza minden hónapban, s a hó végén már meleg étel sem jut a gyerekeinek az asztalra. Ehhez képest Orbán Viktor fizetése 5 millió 700 ezer forint, ami harmincszorosa egy pedagógus fizetésének. Szégyelljék magukat!

Azt mondják önök, hogy ez nem bosszútörvény. Nem hát, csak innentől kezdve, aki kritizálja az oktatást, azt kirúgják, átvezényelhetők lesznek másik iskolába, le lehet hallgatni a telefonjaikat, meg lehet nézni a laptopjaikat. Szégyelljék magukat! Rákosi Mátyás a tíz ujját megnyalja ahhoz képest, amit önök most a pedagógusokkal művelnek. *(Mátrai Márta: Én még emlékszem, hogy mi volt abban az időszakban.)* Én sajnos nem, de lehet, hogy ön még emlékszik erre. *(Rétvári Bence: Képviselő asszony, ez micsoda stílus?)* Ennyi az önök elképzelése 13 év kormányzás után. A negyedik kétharmadban ennyi az elképzelésük a pedagógusokról. A bosszú, a bosszú, a bosszú!

Persze lehet azt mondani majd - nem tudom, hogy Rétvári Bence fog-e erre válaszolni -, hogy mi lennézik a kétkezi munkát, mert a múltkor ezt mondta Mellár Tamás képviselőtársamnak. *(Rétvári Bence: Igen, mert ő is hasonló stílusban beszélt rólok!)* Ki nézi le a kétkezi munkát, amikor nem fizetik ki a tűzoltók és a rendőrök biztosítását? Ki nézi le azokat, akik az életüket kockáztatják nap mint nap? A BM 300 millió forintot nem tud kifizetni nekik a biztosításra? Ha meghalnak, ha baleset éri őket, akkor saját maguk fizetik ki, és akkor önök papolnak itt a kétkezi munka megbecsüléséről? Szégyelljék magukat! Nem elég, hogy aljasak, gonoszak, még hazudoznak is folyamatosan! *(Rétvári Bence: Bezzeg te! Angyal! Szabó Tímea a földre szállt angyal!)* Egy gusztustalan keresztapa-kormányzás az, ami itt folyik. Orbán Ráhel, meg felkapaszkodott Kálmánkának a gyerekei szegények annyira félnek a negyedik kétharmadban, hogy nemzetközi iskolába kell őket vinni, ugye? Azért, mert önök is kimenekítik a saját gyerekeiket az állami oktatásból, mert tudják, hogy lepusztult. Orbán Ráhel tud Lausanne-ban tanulni milliókért, a magyar gyerekek meg tanuljanak a lepusztult iskolákban? Szégyelljék magukat!

Vége lesz ennek a gyáva keresztapa-kormányzásnak! Tudják, hogy a fiatalok nem fogják hagyni azt, hogy tönkretegyék a jövőjüket. Ez a diktatúra! Ez a baltával való jövőszétverés! Elég volt ebből! A fiatalok fel fognak lázadni, és akkor maguknak nagyon csúnya végük lesz, és ennek a gyáva kormányzásnak is nagyon csúnya vége lesz. *(Vitályos Eszter: Fenyegetsz? Megint fenyegetsz?)*

ELNÖK: Tisztelt frakcióvezető asszony, az indulat a lehető legrosszabb tanácsadó. A válasza megadom a szót Dömötör Csaba miniszterhelyettes, államtitkár úrnak. Parancsoljon! *(Soltész Miklós: CIA-ügynök! - Szabó Tímea: Ti vagytok az ügynökök.*

A pedagógusok bérét kellene megemelnetek! Szégyelljétek magatokat! - Rétvári Bence: Milyen stílus ez?)

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnök Kabinetiroda államtitkára: Tisztelt Képviselő Asszony!

ELNÖK: Letelt a két perce! *(Rétvári Bence: Azért mondjuk, hogy lenéztek mindenkit, mert így beszélés! - Szabó Tímea: CIA-zni lehet, ugye? - Rétvári Bence: Nem lehet így beszélni emberekkel! Hát milyen stílus ez?)* Frakcióvezető asszony, figyelmeztetem. Ha még egyszer figyelmeztetem, kizárom a mai naptól, és egyáltalában nem vehet részt a mai napon semmilyen munkában! Legyen szíves tartsa magát a parlamenti szabályok előírásaihoz! Dömötör Csaba államtitkár úr következik.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnök Kabinetiroda államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Először is szeretném emlékeztetni a Házat arra, hogy az új életpályatörvény tervezetéről hónapok óta zajlanak az egyeztetések. Több mint húsz egyeztetésre került sor a kormány, illetve az érdekképviseleti szervek között. Egyébként több egyeztetésre a baloldali pártok is kaptak meghívót, és volt olyan eset, amikor meg sem jelentek. Volt olyan eset, amikor hét meghívott baloldali pártból három vett részt az egyeztetésen, és a végén még annyian sem maradtak.

Érdemes tisztázni az alapvető célt. A cél az, hogy a tanárok megbecsülést kapjanak, a diákok pedig versenyképes tudást. Mindent ennek kell alárendelni. Az új életpályatörvény létrehozza a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyt, és megteremti a jogi kereteket az elmúlt évtizedek legnagyobb béremeléséhez. Mert hiába állítják, hiába állítja ön, tisztelt képviselő asszony, abban nincs vita közöttünk, hogy sokkal nagyobb mértékű béremelésre van szükség. A kérdés csak az, hogy a meglévő források mellett hogyan lehetne más forrásokat is szolgálatba állítani, például az uniós pénzeket, amelyek ha megérkeznek, akkor a tanárok átlagos bére 2025-re megközelítheti a 800 ezer forintot.

Az új törvény egységesíti a szabadnapok számát is, amelyet 50 napban rögzítene. Ez az 50 nap nem kevesebb, mint az eddigi, hanem több. S ebből az 50 naptól az igazgató csak 15 nappal rendelkezhet.

A javaslat annak is megteremti a lehetőségét, hogy ha egy tanár többet foglalkozik a diákokkal, többet is kereshet. Ilyen típusú rugalmasságra eddig nem volt lehetőség. A javaslat alapján sokkal többen kaphatnak majd jubileumi jutalmat is.

A tanév lehetséges meghosszabbításával kapcsolatban fontos körülmény, hogy arra csak valamilyen el nem hárítható ok miatt kerülhet sor akkor, ha emiatt az oktatás országosan is ellehetetlenül. Például, ha egy járvány történik, mint amire sajnos volt példa.

Ami a helyettesítés kérdését illeti: erre csak egy adott járáson belül, bizonyos élethelyzetekben, csak a

pedagógus hozzájárulásával kerülhet sor úgy, hogy a munkáltató az ezzel járó többletterheket anyagilag is elismeri.

Tisztelt Képviselő Asszony! Három felvetésem van az önök irányába. Ha valóban érdekli önöket a tanárok helyzete, akkor a javaslatokról szóló egyeztetésektől ne maradjanak távol, vagy ha távol maradnak, akkor utána ne mondják azt, hogy nem volt párbeszéd. Ha rátelepednek a tüntetésekre, akkor arra kérem önöket, hogy ne lépják át a törvényesség határait, ne kezdeményezzenek provokációkat. Az például, ha egy baloldali párt elnöke tüntetőket tol rá a rendőrökre, az semmilyen módon nem segíti a tanárok ügyét. Harmadjára: ha tényleg fontosnak tartják a tanárok ügyét, akkor ne gáncsolják az uniós pénzek megérkezését, és legfőképp ne követeljenek újabb feltételeket, hogy aztán ezek a pénzek később érkezzenek meg.

Tényleg, tényleg nem foghatjuk fel, hogyan fordulhat elő, hogy 5-6 milliót kereső baloldali politikusok Brüsszelben azon ügködnek, hogy a tanárok ne kereshessenek 800 ezer forintot, és ehhez az itt ülő társaik csendesen, vagy nem is annyira csendesen csatlakoznak. Ez nem a tanárokról szól az önök számára, hanem valami teljesen másról. Bárhogy is legyen, a kormány elkötelezett abban, hogy minden magyarországi tanár megkapja a kiérdemelt támogatást béremelések formájában és minden más lehetséges módon. A felnövekvő generációk is így kaphatnak versenyképes tudást. Tudjuk, hogy van még teendők, sok teendők van, és azt gondolom, túlságosan fontos ügy az oktatás ügye ahhoz, hogy a napi pártpolitikai csatározások martalékává tegyünk. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A Mi Hazánk képviselőcsoportjából napirend előtti felszólalásra jelentkezett Apáti István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Gázárakról, villanyárakról és legfőképpen élelmiszerárakról és a kapcsolódó inflációról szeretném önöket kérdezni vagy faggatni. Nem túlzás kijelenteni, hogy a legtöbb magyar családnak a gáz- és villanyszámlák kifizetése egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, jó minőségű, egészséges élelmiszerrel jólakni pedig szinte már luxusnak minősül Magyarországon.

Kezdjük a gáz- és villanyárakkal, ugyanis nehezen fogható föl, hogy önök azt ígérték vagy azt nyilatkozták, hogy ötödáron veszik még 2022 elején az orosz gázt, aztán ehhez képest napvilágot láttak olyan információk, amelyek szerint ötszörös áron vették a földgázt. Most pedig a földgáz világpiaci ára az úgynevezett rezsivédett, rezsicsökkentett 110 forint/köbméter ár alatt van mélyen, ehhez képest önök nem változtattak a fogyasztók javára azokon a szabályokon,

amelyek szerint az éves 1729 köbméteres fogyasztás fölött továbbra is 747 forintos, közel 3 eurós, 2,5 eurós áron lehet venni egy köbméter gázt.

(9.30)

Mi indokolja, amikor a világpiacon egyre lecsökkent a gáz ára, hogy nem növelték meg a kedvezményes kvótát, vagy nem csökkentették a kvóta fölötti gáz árát nagyon jelentősen, amikor, ismétlem, már mélyen a 110 forint/köbméter alatt van a gáz világpiaci ára?

Ugyanez a helyzet vagy hasonló a helyzet a villany esetében, ugyanis nehezen lehet azt érteni, hogy az a villany- vagy áramár, amelyet 12 forintért állít elő Paks, az éves 2523 kilowattóra fogyasztásig 36 forintba, afölött 70 forintba kerül, de a vállalkozások gyakran 200 forintnál is többet fizetnek egy kilowattórányi áramért. Segítek önöknek az elemzésben vagy az értékelésben: sajnos nagyon sok pénz vándorol Mészáros Lőrínchez, hiszen a villanyszámla értékének nagy része nem maga az áram ára, nem az áram árát jelenti, hanem a rendszerhasználati díj veri fel Mészáros úr nagy örömeire ezt az árat. Mi indokolja, hogy ezt nem tudják csökkenteni?

De a legnagyobb probléma a magyar családok számára az élelmiszer-infláció, amely januárban 44 százalék volt, és még májusban is 33,5 százalékos adattal találkozunk, ami azt jelenti, hogy a legtöbb magyar fogyasztó, a legtöbb magyar vásárló nem érzi, hogy megállna az árak emelkedése. Egy ritkán hivatkozott, ritkán megnevezett okot szeretnék önöknek mondani, hiszen nem a termelőkben, nem a magyar parasztságban, nem a családi gazdaságokban kell keresni a felelőst, tisztelt kormánypárti képviselők. Nem miattuk, nem a termelők miatt magasak az árak, hanem a kajmán kereskedők miatt.

A kajmánkodás, a mérhetetlen profitéhség okozza az élelmiszerár-emelkedést, amelynek egyik kiváltó oka - nem egyedüli, de az egyik - az inputanyagárak elképesztően magas összege. Mondok önöknek néhány összehasonlító adatot, hogy a lengyeleknél ugyanazok a vegyszerek - és a műtrágyáknál ugyanezeket az arányokat lehet fellelni - mennyivel kerülnek kevesebbe, mint nálunk.

Mondok három gombaölő szert, egy rovarirtószert, amelyeket nagy mennyiségben használnak a gazdák és egy gyümölcsritkításhoz használt kiváló minőségű szert. A Difcor - utána lehet nézni, tisztelt államtitkár úr -, a Difcor 250 EC jelölésű szer Magyarországon 24 ezer forintba kerül literenként, ugyanez a lengyeleknél 11 ezer forintba. A Domark 100 EC jelölésű szer 16 ezer forintba kerül, a lengyeleknél ugyanez 6800 forintba. A Pyrus 400 SC jelölésű szer 14 ezer forintba kerül Magyarországon, például a Csányi-érdekeltsegek forgalmazóinál - Agroker, Chemoker meg ehhez hasonló forgalmazók -, míg ugyanez szintén 6800 a lengyeleknél. Aztán egy kiváló, gyakran használt, nagy mennyiségben használt rovarölő vagy rovarirtó szer, az Affirm Opti nevű szer 16 ezer forint

Magyarországon, és 9400 forintba kerül ugyanez a lengyeleknél. S azt a Globaryll nevű, gyümölcsritkításkor használt szert, amit 60 ezer forintért adnak Csányi Sándorék, 35 ezer forintért meg lehet venni a lengyeleknél.

A teljesség igénye nélkül mondtam önöknek néhány összehasonlító adatot, amelyek extrém mértékben föltolják a termelési költségeket, és ugyanezt el lehetne mondani különböző műtrágyatípusoknál is. És nem egy kapualjban összetakolt kis pitiáner lengyel forgalmazó, hanem a legnagyobb lengyel forgalmazó, az Agrosimex árait mondtam önöknek, ami szintén alátámasztja azt, hogy miért verték fel Magyarországon extrém mértékben az árakat. És nem a termelők, akik megdolgoznak az élelmiszer-alapanyag előállításáért, nem ők zsebelik be a hasznot, hanem az inputanyaggyártók és az élelmiszer-kereskedők.

Tisztelettel szeretném kérdezni, hogy hajlandók-e latba vetni az összes befolyásukat annak érdekében, hogy ezt a gyalázatos kajmánkodást, ezt a lehúzást megszüntessék, segítsenek a termelőknek és segítsenek a fogyasztóknak. Mit hajlandók tenni? Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Koncz Zsófia miniszterhelyettes, államtitkár asszony felel az ön kérdésére. Parancsoljon!

DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Ön több ponton említette az energiaellátást, az energiaárakat. Azt gondolom, hogy ezekről a kérdésekről fontos beszélni, és a magyar kormány az elmúlt időszakban is nagy hangsúlyt fektetett azokra a kérdésekre, amelyek az energifüggetlenséggel, az energiaellátással és energiabiztonsággal kapcsolatosak.

Háborús helyzet van, és alapvetően úgy tűnik, hogy ez a helyzet csak eszkalálódik, éppen ezért a magyar kormány egy védelmi költségvetésen dolgozik. Azt is el kell mondani, hogy ebben a nehéz helyzetben a 2013 óta bevezetett rezsicsökkentés intézményének a megvédése kiemelt szempont volt a magyar kormány számára, és ebben a nehéz helyzetben is, amikor az ország tavalyi energiaszámlája 4000 milliárd forinttal nőtt az elhibázott szankciók miatt, sikerült a rezsvédelmet megtartani, és gyakorlatilag az Eurostat legutóbbi jelentése szerint is az Európai Unióban a magyar családok fizetik a legalacsonyabb áram- és gázárakat. Mindenféle elemzés ezt mutatja ki, és alapvetően ezek a statisztikai adatok a gyakorlatban is megvalósulnak. A magyar lakosság háromnegyede az átlagfogyasztás alatt van.

Képviselő úr több pontot érintett, ami a magyar gazdaságra, intézményekre vonatkozik. Én ezt a kört még egy picit kibővíteném az önkormányzatokkal, önkormányzati intézményekkel. Mi azon dolgozunk, hogy ebben a nehéz helyzetben - amit alapvetően nem a magyar kormány okozott, és olyan számos rossz döntés született Brüsszelben, amit nekünk minden

szempontból meg kell oldanunk -, hogy a magyar vállalkozóknak, intézményeknek is tudjunk segíteni. Több olyan döntés született ezzel az üggyel kapcsolatban, ami ezt az intézményrendszert segíti. Például a kormány döntése nyomán a gázalapú szolgáltatóknál januártól lényegében megfelelődték az intézmények távhődíjai, ami ősztől még alacsonyabb szintre szoríthatja az árakat a nem lakossági fogyasztóknál. Egyes állami, önkormányzati és egyházi intézmények, alapítványi egyetemek szeptember végéig kapják fix áron a földgázt. Ezeket a döntéseket akkor hoztuk meg, amikor ezeknek az intézményeknek a legnagyobb segítségre volt szükségük.

Mivel több mint 1100 költségvetési szerv, önkormányzat, intézmények, állami és önkormányzati gazdasági társaságok, egyházak, közérdekű alapítványok által fenntartott felsőoktatási intézmények élvezik ezt a fix áras védelmet, az áramellátásra is be szeretnénk ezt vezetni. Ezért kiterjesztette a kormány a bevált gyakorlatot, és a villamos energia esetében a fix áras időszak kilenc hónapon át tart, április 1-jétől már az áramot is fix áron kapják egyes állami, önkormányzati és egyházi intézmények, alapítványi egyetemek, a kiadásai így az év végéig kiszámíthatóan alakulnak a villamosenergia-ellátásban is. Ez az intézkedés mintegy 1200 jogosult számára jelentett könnyebbséget, és ez több mint 20 ezer fogyasztási helyet jelent.

De menjünk tovább, hogy mit tettünk az elmúlt időszakban! Az MVM januártól egy rájuk szabott konstrukció keretében gondoskodik az egyébként elhúzódó háború és szankciós politika miatt nehéz helyzetbe került vállalkozásokról. Ezen a téren két dolgot is szeretnék kiemelni. Egyrészt a váltófixes konstrukció átalakításával május 1-jével alapvetően megfeleltük számos vállalat és intézményi felhasználó ideai energiadíjait. Ezzel a gázszolgáltatásban 14 ezer, az áramellátásban 17 ezer ügyfél rezsiterheit tudtuk könnyíteni.

De továbbmegyek, egy még szélesebb, még tárgabb kört is érintettünk akkor, amikor 180 ezer mikro-vállalkozásnak segítettünk, amelyek az egyetemes szolgáltatásban vesznek részt. Esetükben az áram átlagfogyasztás feletti árát a korábbi kilowattóránkénti 165 forintról a lakossági piaci ár szintjére, vagyis 70 forintra csökkentettük. Mi ez, ha nem azon való dolgozás, hogy segítsünk a magyar vállalkozásoknak? Ez az utóbbi intézkedés egyébként a kisboltoknak, fodrászoknak, pékségeknek, autószervezeteknek jelent óriási segítséget.

Szeretném arra kérni a képviselő urat - mert Brüsszel részéről valóban van egy elég komoly, jelentős támadás azzal kapcsolatban, hogy a rezsvédelmünket szüntessük meg -, hogy minden platformon álljon ki a frakció mellett, hogy a rezsvédelem meg tudjon maradni. Ebben kérem a Mi Hazánk frakciójának az együttműködését, és képviselő úrnak is a személyes közbenjárását. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. A Jobbik képviselőcsoportjából napirend előtti felszólalásra jelentkezett Z. Kárpát Dániel képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, öné a szó.

(9.40)

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Többször szóba került kormánypárti képviselőtársaim részéről az elfogadni szánt költségvetés, és ennek számaiból azért nagyon sok minden kiderül. Kiderül például, hogy annyira alacsony a magyarok átlagbére, hogy több mint 16 évnyi átlagbért kellene egy magyarnak félretennie ahhoz, hogy egy átlagos méretű budapesti lakást megvásárolhasson, úgy, hogy közben nem táplálkozik, nem ruházkodik, és semmi egyebet nem csinál.

Az is kiderült, amikor kopogtattunk az ajtón, hogy egy bérfejlesztési alapot kellene létrehozni magyar mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások számára, akkor a kormány nem mutatott nyitottságot, pedig egyértelmű, hogy a magyar bérkérdéssel valamit kezdeni kell.

Nyilván el fogja mondani a válaszadó, hogy nominálértéken az elmúlt években azért volt kimutatható néminemű béremelkedés, és ez egyébként így van, és a régió minden országában így van, a probléma az, hogy Magyarországon volt a legkisebb kimutatható bérnövekedés, és egyáltalán nem tudtunk közelíteni nemhogy Ausztriához, az európai átlaghoz sem, és ez az igazi katasztrófa.

A költségvetésből az derül ki, hogy a kényszerből, a magasabb bérek reményében külföldre vándoroltak hazacsábítása érdekében nem fogalmazott meg üzenetet ez a kormány, a szervezett vendégmunkásimport áramvonalasítására viszont nagyon koncentrált, erre komoly energiákat szán, harmadsorban pedig az itt lévőket nem engedi közelebb jutni a normális bérekhez.

Egy olyan napon vagyunk itt a parlamentben, amikor azért mindenképpen szót kell ejteni a pedagógusok bérkérdéséről. Egészen biztos vagyok benne, hogy a környező országok különböző kormánypárti vezetői nem beszéltek össze a magyar ellenzékkel arról, hogy most jelenjenek meg azok a hírek, ezekben a napokban, hogy a környező országokban hogyan állnak a tanárbérek. Érdemes egy pillantást vetni erre. Nem szeretnék ilyen kisstílusú érveket használni, egyik környező országból sem hallottunk olyan kommunikációs panelt, hogy Brüsszelre, Strasbourgra vagy valamifajta külső erőterre várnának a pedagógusok béreinek rendezése érdekében. A mi politikai közösségünk állítja, hogy meglennének a hazai források is arra, hogy a pedagógusok bérét rendezzék.

Azt látjuk, hogy egy országgal keletebbre több mint 150 ezer tanár, 70 ezer tanügyi alkalmazott lépett sztrájkba, és a helyzet az, hogy egy 290 ezer forintnak megfelelő összegről 384 ezer forintnyi összegre nőtt egy kezdő tanár fizetése is. Itt a stresszpótlék mellett még egy nagyon fontos tétel is kimutatható: az eldugott

településen oktatók számára egy plusztételt tudtak kimutatni, és pluszfizetést kaptak. Csehországban jött szembe gyorsvonatként egy brutális adat. Az átlagbér 130 százaléka emelik a pedagógusok fizetését. Azért jegyezzük meg, hogy itt nem a Magyarországon jellemző adatból indultak ki, hiszen már az elmúlt időszakban is 795 ezer forintnak megfelelő bérről beszélünk. Tehát látszik, hogy egy egészen más polcon, egy egészen más dimenzióban, egy egészen más szinten becsülik meg ezeket az embereket. Itt érdekes volt az oktatásügyi miniszter indokolása, aki szó szerint elmondta, hogy szerinte a szükséges összeget az államnak kell biztosítania. Tehát itt sem várnak valamifajta külső erőterre, és itt sem fogják a kormányzati bérpolitika - legyen szó a versenyszféráról vagy az állami szféráról - kudarcát valamifajta külső erőterre.

Én nagyon-nagyon szeretném, ha a Magyarországnak járó uniós források végre megérkezének, mert ezek járnak nekünk. De ehhez egészen más kormányzati gazdaságpolitikára és egészen más kormányzati retorikára, kommunikációra lenne szükség. Mert összességében azt látjuk, hogy akár még a korábbi mondataival is szembemegy a kormányzat, ha mondjuk, a tömegesen szervezett vendégmunkásimport kérdéséről van szó, vagy arról, hogy egy 4 ezer fős somogyi településen miért tartja fontosnak a kormány, hogy 400 filippínó vendégmunkás dolgozzon, miközben a környező falvakban ezrével vannak ott munkaképeskorú, inaktív magyarok.

Nyilvánvaló módon, ha a kormány komolyan venné ezt a kérdést, akkor ezt a költségvetési tervet nemcsak a pedagógusok béreinek rendezésével, de azal is megtöltötte volna, hogy ingyenes átképzési programokat szervez azoknak a magyaroknak, akik valamilyen okból inaktívak, mégis tudnának, olyan életkorban vannak és olyan állapotban, hogy dolgozhatnának. Én látom és belátom, nem fog közülük mindenki megmozdulni, de azt mondom, ha egy nagyobb százalékos arányban sikerül ezt elérni, mint az elmúlt években, az is sokkal jobb, mint bármifajta szervezett vendégmunkásimport.

Amit végképp nem értek, az önök gazdaságfejlesztési minisztere ezt elmondta bizottsági szinten, hogy igen, az aktivitási rátában lenne ilyen feladat, és százazres nagyságrendű benne a hazai munkaerő-tartalék, és ehhez képest ez a költségvetés meg sem próbálja megmozdítani ezeket az embereket, a vendégmunkásokra mégis kiemelt módon koncentrált a kormány. Ezt a kettősséget most a kormánynak illene feloldania, e tekintetben pedig érdemi választ várok. Köszönöm. *(Balassa Péter tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. A választ a kormány képviselőjében Fónagy János miniszterhelyettes, államtitkár úrtól fogjuk hallani. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm, hogy lehetőséget ad számomra, hogy az ön által is egy nagyobb meritésből

táplálkozó napirend előtti felvetésre hasonlóan igyekeznek átfogóan válaszolni.

Elöljáróban engedje meg, hogy az ön viszonyítási alapjainál azt a Putnokon járatos népi bölcsességet mondjam, hogy a tál görbe, nem a leves. Szóval, nem mindegy, hogy mit mihez viszonyítunk, ezért kérem, hogy a magyar adatokat azért úgy összességében nézzük.

Engedje meg, hogy a foglalkoztatással kezdjem, hiszen azt ön sem vitatta eddigi hozzászólásai során, hogy Magyarországon a foglalkoztatottak száma örvendetesen emelkedett, soha ilyen létszám még nem volt: '23 áprilisában 4 millió 710 ezer fő dolgozott. 2010 óta mintegy 1 millióval dolgoznak többen. A foglalkoztatás folyamatosan emelkedik, és a 74,6 százalékos foglalkoztatási ráta meghaladja az uniós átlagot. Mindezt kicsit előreugorva mondom, hogy ott ne kelljen megismételni. Ez azt is jelenti, hogy az inaktívák száma örvendetesen visszaszorult. Vannak, természetesen vannak, a legutolsó, egyébként nem pontos felmérések szerint ezeknek a száma Magyarországon ma 600-700 ezerre tehető. Ezeknek egy jelentős része nem alanya a munkaerőpiacnak egészségi állapota, mentális állapota és egyebek miatt, a másik részére viszont igenis igényt tartunk, és számolunk velük. Nem véletlen, hogy a miniszterem a bizottsági meghallgatás során azt mondta, hogy felméréseink szerint a 2030-ig szükséges mintegy félmillió munkavállalónak jelentős részét az inaktívák bevonásával kívánjuk megoldani.

A nyilvántartott munkanélküliek száma áprilisban 190 ezer fő volt, egy hónap alatt 5 ezer fővel csökkent. A munkanélküliségi ráta 4 százalék alatt van, 3,9, ami a nemzetközi szokványok szerint gyakorlatilag teljes foglalkoztatottságot jelent. Ha visszaemlékszik képviselő úr a 2010-es 11 százalékot meghaladó munkanélküliségre vagy Északkelet-Magyarországon a 16-17 százalékos munkanélküliségre, akkor úgy gondolom, hogy ezeket a számokat joggal adom meg válaszómban úgy, mint a jelenlegi kormány eredményes munkájának tanúsítványait.

Ami a béreket illeti: 2010-től '22-ig az átlag- és reálkeresetek folyamatosan növekedtek. A bruttó átlagkeresetek emelkedése 2010-2022 viszonyában 154,7 százalék, a nettó átlagkereseteké a családi kedvezmények beszámítása nélkül is 158,7 százalék, a családi kedvezményekkel pedig gyakorlatilag 168 százalék. Tehát egy igen jelentős 10-12 éves átlag- és reáljövedelem-növekedésről tudunk számot adni. A reálkeresetek emelkedése kedvezmények nélkül 71 százalékos, kedvezmények beszámításával 77,1 százalék volt.

A kormány 2010 után nagyon tudatosan és deklaráltan törekedett arra, hogy a gyermekesek számára ne csak az átlagkeresetek, hanem azoknak a reálértéke is növekedjen. A reálkeresetek tekintetében '10-től '22-ig a gyermektelenek esetében 73,7, az egy gyermeket nevelők esetében 100,5, kétgyermekeseknél 130,7, három- és többgyermekeseknél pedig 131,8 százalék volt a növekedés 12 év alatt.

Csak emlékeztetőül mondom - tudom, hogy ellenzéki kollégáim egy része ezt nem szereti hallgatni -, hogy ezt megelőzően 2002-től 2010-ig a szocialista-liberális kormányok esetén nyolc év alatt a bruttó átlagkeresetek mintegy 65,5 százalékkal, a nettó átlagkeresetek 71 százalékkal, a reálkeresetek pedig mindösszesen 13,8 százalékkal növekedtek, de ekkor a családi kedvezmény nem létezett.

Kérem, hogy ezeket a számokat vesse össze, képviselő úr, amikor válaszómat értékeli. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

(9.50)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjából Komjáthi Imre képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra. Parancsoljon, öné a szó.

KOMJÁTHI IMRE (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim és elsősorban a kamatadó megszavazó Kormánypárti Képviselőtársaim! Hát, már megint nem saját magukon kezdték a spórolást, igaz-e? Az eddigi 15 százalékos szja-ra érkező plusz 13 százalékos szochoadó sem önöket és a holdudvarukat sújtja.

Néhány órát a vagyonyilatkozataik átfésülésével töltöttem, mert valóban az volt a gyanúm, hogy a bankbetétekre kivetett sarc sem az önök önzetlen felajánlása a magyar költségvetés megmentése érdekében. Nos, ez a helyzet. A miniszterelnöki vagyonyilatkozat sok év vagyontalanság után közel 14 millió forintot megtakarításról számol be a feleséggel közös számlán. Gulyás Gergely 13 millió 459 ezer forintot vállalt be ugyanitt. A kodifikáció másik felelősének, Varga Juditnak nincs banki megtakarítása. Semjén Zsolt 1,5 millió forintot vitt pénzügybe, és 8 milliót tart otthon a párnacihában.

Kérem szépen, ne szórakozzunk már egymással! Ott sorakoznak a nyilatkozatokban a letagadhatatlan ingatlanok, látjuk a sokmillió luxusrákát, a drága külföldi utakat, a vadászkalandokat, és jönnek a hírek a különböző cégügyekről. És mindezt egy vagyontalan NER-elit élvezi? Hát, nem, kedves képviselőtársaim, önök kifejezetten gazdag emberek, csak nem bankbetétben, jó eséllyel nem is magyar bankokban tartják a pénzüket, míg a magyarok zöme viszont igen, sőt, minél kiszolgáltatottabb helyzetű, minél kevesebb pénzt tud valaki félretenni, annál biztonságosabb megoldást keres a pénzügyeiben is.

Most pedig nézzük végig az elmúlt évek ámokfutását! Majd kérdezzék meg maguktól sokan, hogy miért nem bíznak a magyar állampapírban. Mintha a repülőgép utasai azt hallgatnák a hangosbmondón, hogy a pilóta és a másodpilóta üvöltözve vitáznak, hogy melyik kart kell meghúzni. Pont ilyen élmény számunkra az önök vitája, ilyen élmény a számunkra folyton bedőlő költségvetés, illetve a Nagy Márton és Matolcsy György között folyó vita.

Közvetőleg kérdezem: ugye, tudják, hogy a 2023-ra szánt költségvetés is kamu? Ugye, tudják, hogy nem úgy lesz, mint Varga Mihály ígérte? Hiszen két hétre előre sem tudják már eltalálni, hogy mi történik a gazdasággal. Sőt, már ki sem számolják. A már említett Nagy Márton a kamatadót bejelentve úgy fogalmazott, hogy nem az adóbevételek növelése a cél, sőt - szó szerint idézek -: „kit érdekel, mennyit szedünk be?”

Tisztelt Képviselőtársaim! Legyenek kedvesek a vagyonyilatkozatban szereplő ingatlanok környékén tenni egy sétát, és ha bárki a megszorítások miatt panaszkodna, nyugodtan nevéssenek a szemébe, és idézzék a minisztert: „kit érdekel, mennyit szedünk be?” Ezt tegyék az óriásplakátra! Ezt futtassák a Facebookon! A kormánypárti influenszerek mondják bátran: „kit érdekel, mennyit szedünk be?”, nem igaz?!

Nos, elmondom, azt, akinek eddig 100 forintból 85 forintot hagyott meg az állam, mostantól pedig csak 72-t. Azt, akinek eddig maradványbiztonsága helyett aggódnia kell, hogy mikor nyújt be ismét péntek estén valami olyan javaslatot a kormány önöknek, amivel szétzilálja a legkiszolgáltatottabbak életét, mert ez is nonszensz ám. Önök elé vetnek az utolsó pillanatban mindenféle salátatörvényt meg „kit érdekel” adókat, és azonnal jogszabály lesz belőle.

Eddig a kritika, de vannak javaslataink is.

Elsőként kérem, legalább saját magukat, a munkájukat vegyék komolyan, fejezzék be ezt a statáriális törvényhozást, és várják el a saját miniszterüktől, hogy egy új adó bevezetésénél tudja megmondani, hogy mennyit szednek be.

Kettő. Tessék a legkiszolgáltatottabb emberek sanyargatása helyett az elmúlt 13 év nyerteseitől nagyobb áldozatot kérni! Brutális gazdagodás ment végbe egy szűk körben, de nincs luxusvagyonadó, és nem hajlandók még a milliós fizetésekre sem bevetni egy magasabb adókulcsot.

Három. Vegyék le a rekordméretű áfát az élelmiszerekről, támogassák a hazai kisboltokat az árkérséklésében! Azonnal emeljék meg 5 százalékkal a nyugdíjakat, és a leginkább rászoruló 300 ezer család kapjon havi 20 ezer forint értékben élelmiszerkártyát!

Tisztelt Képviselőtársaim! Sokan sokfélével gondolunk a sikeres magyar jövőhöz vezető útról. Nem kell mindenben egyetértenünk, de tegyük a szívünkre a kezünket, ez a kamatadó, és ahogy elfogadták, és ahogy indokolták, ez az egész „kit érdekel” sanyargatás nem olyan dolog, amire bárkinek szüksége lenne.

Apropó, a befejezésről jut eszembe. A minap Szijjártó Péter és delegációja kormánygépes luxusételét és luxusinternetét tárgyaltuk. Nos, megnéztem a miniszter úr vagyonyilatkozatát is, és szomorúan tapasztalom (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.*) hogy 21 év országgyűlési képviselőség és 9 év miniszterség alatt sem sikerült annyit összekuporgatnia, hogy visszafizesse a kedves szülei vagyonyarapódását megmagyarázó családi

költséget. Ismerem a helyzetet, hatgyerekes család-apa vagyok, tudom, hogy sok idő kell, míg kiröppennek a gyerekek, és rendeződik a család gazdasági helyzete. Kívánom Szijjártó miniszter úrnak, hogy ez minél hamarabb történjen meg. Köszönöm a szót, elnök úr. (*Taps az MSZP és a DK soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A választ Tállai András miniszterhelyettes, államtitkár úr fogja megadni. Parancsoljon!

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Pártelnök, Képviselő Úr! Felszólalásának jelentős részében személyeskedés történt, neveket mondott, jövedelmeket mondott, ezért, ha megengedi, én is az ön személyével kezdeném, de nem ilyen értelemben. Például azt szeretném öntől megkérdezni, hogy miért nem volt itt a költségvetés vitáján mint az MSZP elnöke, a Magyar Szocialista Párt elnöke. Három napig vitattuk a költségvetést, kifejtette volna egyébként, hogy mi a véleménye a gazdaságpolitikáról, az adózásról. (*Komjáthi Imre közbeszól.*) Előadhatta volna az MSZP-nek ezt az új ötpontos csomagját, amin már módosítottak is, úgy hallom. (*Közbeszólások az MSZP soraiból.*) De ön nem ért rá, hanem beugrott itt péntek délelőtt a rendkívüli ülésen egy napirend előtti felszólalásával kapcsolatban.

Nézzük a konkrét dolgokat! A kamatadó kérdése. Hát, bizony annak, hogy a 13 százalékos szochót a kormány bevezette és eldöntötte, egyetlen oka van: az, hogy az önfinanszírozást erősítse a kormány, azaz, az állampapírkötvényeknek némi versenyelőnyt biztosítson másokkal szemben. Jelzem: némi versenyelőnyt.

De miért kell ilyen szigorúan és ilyen nagyon komolyan venni az állami finanszírozást? Ebben is benne vannak önök (*Közbeszólások az MSZP soraiból.*), a baloldal, hiszen bevallották, beismerték, hogy azon dolgoznak, hogy a Magyarországnak járó európai uniós forrásokat ez az ország ne kapja meg. (*Közbeszólások az MSZP soraiból.*) Azon dolgoznak. Ha az európai uniós források érkeznének, nem kellene ennyi külső forrást bevonni a költségvetés egyensúlyához, és nem tartanánk itt, hogy bizony nagyon oda kell figyelni arra, hogy az állampapírkötvények összegét tudjuk növelni.

Ami pedig az adózást és a gazdaságpolitika rendszerét illeti, ha megengedi, én nem személyeskednék, hogy mennyi az önök frakcióvezetőjének a fizetése, vagy mennyi az ön fizetése - nyilván jóval több, mint mikor a gyárban dolgozott. Inkább beszélnek arról, hogy a kormánynak mi a célja a gazdaságpolitikával, ezen belül az adózással, a bérpolitikával és a nyugdíjpolitikával.

Az adózásnál egyértelmű volt - és jelenleg is az -, az a kormány célja, hogy támogassa a munkát, támogassa azokat az embereket, akik dolgoznak, és nekik legyen kevesebb az adójuk. Ezért került bevezetésre a

15 százalékos adó, ami európai mércével mérve is egy igen kedvező adózási összeg.

A másik, a következő a bérpolitika. A bérpolitikában az elmúlt 10-13 évben a kormány azt érte el, hogy növelje a reáljövedelmeket, a reálbéreket (*Közbeszólás az MSZP soraiból.*), nyilván egyrészt az adópolitikával, másrészt pedig a bérpolitikával, ugye, 2016-ban hármass megállapodás született. Ennek az eredményei egyébként meg is vannak, hiszen nem lett volna Magyarországon az elmúlt 13 év alatt több mint egymillió új munkahely, ha nem így gondolkodik a kormány, ha nem azt mondja, hogy igenis a munkával szerzett jövedelmeknek kell előnyt biztosítani, és azok számára kell kedvező adózási formát, összeget biztosítani, akik munkahelyel rendelkeznek.

(10.00)

És ehhez párosul természetesen a családi adózásnak a rendszere, ahol pedig kimondtuk, hogy azok a családok részesüljenek előnyben, amelyek gyermeket vállalnak és gyermeket nevelnek.

Idetartozik egy jelentős társadalmi csoport, a nyugdíjasok, 2,5 millióan, ahol az elmúlt 13 évben a 2010-es ígéretünkhöz híven biztosítjuk a nyugdíjnak a reálértékét, megőrizzük a nyugdíjnak az értékét. Ez eddig minden évben sikerült, sőt volt, amikor nyugdíjprémiumot is sikerült a nyugdíjasoknak biztosítani. Akkor is tudtuk biztosítani, amikor nehéz gazdasági helyzet volt és a gazdasági növekedés nem úgy alakult, és most is fogjuk biztosítani, amikor magasabb az infláció a vártnál, és a gazdasági növekedés mértéke is felfelé igyekszik, reméljük.

Tisztelt Képviselő Úr! Én azt javaslom önnek, mint pártelnök rendszerekben gondolkodjon, és ne személyekben. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Momentum képviselőcsoportjából Orosz Anna képviselő asszony jelentkezett napirend előtti felszólalásra, de mielőtt megadnám a szót, tisztelettel azt javaslom, majd magyarázzák meg a választópolgáraiknak, hogy az önök számára miért nem fontos Nagy Imre és mártírtársainak, '56-os hőseinknek az emléke és tisztelete. (*Közbeszólások a kormánypártok soraiból.*) Köszönöm. Ön é a szó.

OROSZ ANNA (Momentum): Nekem pedig az lenne a kérdésem a mélyen tisztelt fideszes képviselőkhöz és államtitkárokhoz, hogy miért nem fontos nekik a magyar gyerekek jelene és jövője. (*Rétvári Bence: Neked nem fontos!*) Ma van ugyanis a státusz törvénynek nevezett fideszes bosszútörvény rendkívüli ülése napja. Rendkívüli ülés gyalázatos törvényjavaslattal. A Fidesz pedig pár nappal ezelőtt nemes egyszerűséggel bejelentette, hogy lezárják a Parlament épületét a turisták, a frakció meghívottai és mindazok elől, akik korábban engedélyt kaptak a belépésre a mai vitára.

Ez azt jelenti, hogy a bosszútörvényről szóló vitán sem az érintettek, például a gyerekek, tanárok, szülők, civilek, érdekképviseletek, sem az újságírók nem vehetnek részt, ha önök úgy döntenek. Teljesen érthető, hogy miért teszik ezt, nyilvánvalóan pontosan tudják, hogy státusz törvényestül, mindenestül egyszerűen bűn az, amit az iskolákkal, a gyerekekkel, az ő jelenükkel és a jövőjükkel szemben elkövetnek.

5316. Tudják, hogy mi ez a szám? 5316 pedagógus mondott fel csak a tavalyi év során. Ezzel idén már 16 ezer pedagógus hiányzott a magyar iskolákból. Az iskolák közel felében nincs elég matektanár, az iskolák közel harmadában kevés a nyelvtanár és a természettudományos tanár. Elmaradnak az órák. A tanárok a kiegész peremén táncolnak. A gyerekek brutálisan túlterheltek. A szülők pedig duplán fizetnek az oktatásért, egyszer az adóforintjaikból, egyszer pedig a leadózott jövedelmükből a különórákért és a felkészítőkért.

Az nem lehet kérdés, hogy mi a Momentumban a teljes státusz törvényt, úgy, ahogy van, elítéljük. Ez a javaslat ugyanis homlokegyenest szembemegy azokkal a célokkal, hogy az iskoláink olyan helyek legyenek, ahol a gyerekekből kiegyensúlyozott, boldog és sikeres fiatal felnőttek váljanak. Ehhez ugyanis tudják, mire van szükség? Szakmailag és emberileg megbecsült tanárookra, akik tisztességes fizetést kapnak. A bosszútörvény ennek pontosan az ellenkezőjét fogja elérni. Ezzel nem a pedagógushiányt akarják enyhíteni, ezzel nem új fiatalokat akarnak a pedagóguspályára csábítani, hanem a pályán maradó tanárokat akarják még tovább kiszigerelni. Hogy mivel? A munkaidő növelésével, az átvezényelhetőséggel, az elrendelhető helyettesítések növelésével, vasárnapi munkavégzéssel, a közalkalmazotti státusz megszüntetésével.

Ha önök meg fogják szavazni ezt a gyalázatos törvényt, akkor csakis az önök felelőssége lesz az, hogy nemhogy nem fog csökkenni a tanárihiány, hanem még legalább ötezer pedagógus fogja beadni a felmondását. Ennyien jelezték már csak eddig azt, hogy ha ez a törvény elfogadásra kerül, akkor ők el fognak búcsúzni a magyar iskoláktól. Ötezer tanárt, ötezer újabb tanárt kell majd a magyar gyerekeknek elbúcsúztatniuk a magyar iskoláinkból. Ez az önök felelőssége lesz.

Azt hiszem, hogy már nagyon sok minden elhangzott itt a magyar oktatással és a státusz törvény kapcsolatban, ezért illusztrációként csak úgy felolvasnék önöknek pár üzenetet, amit önöknek küldenek a magyar emberek, a választók az iskolákkal (*Rétvári Bence: Mi is felolvassuk, amit nekik küldenek?*) kapcsolatban:

„Az unokám szeretett volna felelni az ötösért környezetismeretből, hogy kitűnő legyen. Nem tudott, mert kettő hónapja nincsen tanár.”

„Temethetjük és gyászolhatjuk a gyerekeink jövőjét, és az országot is.”

„Egy óvodában, ahol a szükséges pedagóguslétszám helyett fele annyian dolgoznak, vajon hogyan jelölje ki a vezető az alsó 25 százalékot, miközben mindenki már így is két ember munkáját végzi?”

„Háromszakos tanár vagyok, három kisgyermekem van. Ha kitarok a tanítás mellett, a saját gyerekeimet ítélem nélkülözésre. Miért gyűlölik önök a tanárokat? Mondják el végre!”

Miközben a kormány állítólag családbarát, legalábbis ezt szeretik hangoztatni saját magukról, éppen most bizonyítják ezredjére, hogy simán feláldozzák a gyerekek jelenét és jövőjét, a nemzet jövőjét. Lehet, hogy önök úgy érzik, hogy ma még bármit megtehetnek, de előbb vagy utóbb mindenki rá fog ébredni, hogy amit önök státusztörvényestül, mindenestül a magyar iskolákkal, a magyar gyerekekkel tesznek, az egyszerűen bűn a gyerekekkel, az ő jelenükkel és az ő jövőjükkel szemben. Ennek fényében kérem önöket, hogy szavazzanak majd erről a gyalázatos javaslatról. Köszönöm szépen. *(Taps a DK és a Momentum soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megadnám a szót válaszadásra Rétvári Bence miniszterhelyettes, államtitkár úrnak, tájékoztatni szeretném önt és a tisztelt Házat, valamint a közvéleményt, mindenkit, aki minket figyel a mai napon, hogy ellentétben azzal, amit a képviselő asszony mondott, a sajtó most is jelen van, és akik a mai napra belépőt kértek, azok mind meg is kapták, információim szerint 27 belépőt adtak ki a mai napra. A második pedig, ami legalább ennyire fontos, hogy a hálózaton keresztül közvetítjük a mai napi ülést.

Rétvári Bence miniszterhelyettes, államtitkár urat illeti a szó. Parancsoljon!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Ház! Önök ugyanezt művelték a járványidőszak alatt is, akkor azt mondták, hogy nem ülésezik a magyar parlament, miközben itt üléseztünk. Most sem tesznek mást *(Soltész Miklós: Hazudnak!)*, most meg azt mondják, hogy nem nyilvánosak az ülések, miközben ezt a szokott felületeken mindenki ugyanúgy követheti, mint bármikor máskor.

De önöket, azt az akciósorozatot, amit önök csináltak az elmúlt hetekben-hónapokban, hogyan minősítette a saját szövetségesük, Ungár Péter, az LMP társelnöke, nem egy jobboldali politikus, hanem a saját szövetségesi körükből az egyik párt vezetője? Ő azt mondta az LMP nevében: „Nem fogunk rászervezni a pedagógusok megmozdulására. Mert ez nem képviselő” - mondja önöknek, önnek is és a többi momentumosnak -, „hanem önzés, és ezt a választók nagyon pontosan el tudják választani.” Talán ezért is nem álltak oda a választók önök mögé, és nem lett ebből olyan tömegdemonstráció, amit önök szerettek volna az elmúlt hónapokban.

Azt mondja önöknek a saját szövetségesük: „Szerintünk a kordonbontás nem jó eszköz a pedagógusok problémáinak a megoldására. Szerintünk a tanárok bérért összemosni a sajtószabadsággal, a jogállam kérdésével, nem segít, hanem árt.” Amit önök folytattak az elmúlt hónapokban, az a saját szövetségesük szerint is

árt a pedagógusoknak, és nem használ, és ezt nemcsak mi mondjuk, ezt azok mondják, akiknek a logója az önszavazólapján is rajta volt, tisztelt képviselő asszony.

Azt mondja önökről és a Momentumról: „Akcionista politikával lepezik, hogy semmit nem mondanak a világról, megint a forma helyettesíti a tartalmat.” Ön is a felháborodásának adott itt hangot, de ismételtelen egy szót nem mondtak arról, hogy önök konkrétan mit tennének az oktatás területén. Amikor a kilencpárti egyeztetést tartottuk, azt meghallottuk önöktől, hogy mit nem támogatnak - magát a törvényt -, de hogy mit támogatnának, arról egy szót sem szóltak. Fogták magukat, és felálltak. A szakértőik másnap pedig el sem jöttek az egyeztetésre, hogy elmondják. Önök csak botrányt keltenek, de semmi fajta saját elképzelésük nincs.

Hogy folytatja Ungár Péter az önök tevékenységének a minősítését? „Ez egy paródia” - mondja önökről. Amit önök heroikus küzdelemnek próbálnak beállítani, és két kézzel nyomják rá az embereket a rendőrsorfalra, arra a saját szövetségesük azt mondja: „Ez egy paródia. A demonstrációnak mi köze volt a pedagógusokhoz? Milyen, az öncélon túlmutató üzenete volt? Egyszerűen semmi köze egyes ellenzéki szereplők vágyának, hogy bekerüljenek az újságba ahhoz, hogy többet keressenek a pedagógusok.” És ezzel mi is egyet tudunk érteni. Mégiscsak amikor Gencsér Ferenc, az ön pártelnöke, meg a többi képviselőtársa - láttuk a videókon - két kézzel, ez nekik a kétkezi munka, hogy két kézzel nyomják rá az embereket a rendőrsorfalra, mögöttük pedig értetlenkedve néznek az emberek, akkor önök azt gondolták, hogy ha rányomnak embereket rendőrökre, akkor ettől a pedagógusok bére emelkedni fog? Mégis milyen összefüggés volt a kettő között?

(10.10)

Jól látható, önöket nem érdekli különösebben a pedagógusoknak a helyzete, hiszen két héttel korábban a sajtószabadság helyzete miatt keltették ugyanazt az agresszivitást, ugyanazt az erőszakot, amit két héttel később a pedagógusokra hivatkozva tettek. Odahívták a pedagógusokat, hogy jöjjenek tömegestül, aztán odahívták a Belügyminisztérium egyik sarkára, a Belügyminisztérium másik sarkára, de nem jöttek azok a tömegek, akikre önök számítottak, azért, mert önök nem hitelesek számukra, mert önök nem segítették a pedagógusoknak a tevékenységét.

Egy dolgot hadd idézzek! Tóth Endre, az önök oktatási szakpolitikusa azt mondta a tanári életpálya kapcsán: „A mechanikus portfóliókészítést, az életpálya merev rendszerét nem lehet továbbvinni, teljes újragondolásra van szükség.” Mi van ebben a törvényjavaslatban? Akik Pedagógus II. minősítést akarnak elérni a Pedagógus I. után, nem kell portfóliót készíteniük, megszűnik az önértékelés, sokféle minősítés, pontosan, amit önök mondanak, hogy a merevséget ki kell venni az életpályából, most már egy teljesítményalapú bérezési rendszer lesz, amit önök itt írtak, az

van benne. És ön feláll, és azt mondja, hogy ez elfogadhatatlan. Az előző azért volt elfogadhatatlan, mert benne volt, ez meg azért, mert nincs benne, mert kikerül az új javaslatból.

Önöknek van bármi elképzelése egyébként a magyar oktatásügyről? *(Orosz Anna: És önöknek?!)* Mert az egyik pillanatban azt mondják, hogy ne legyen portfólió, jön egy törvényjavaslat, amely a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozat között eltörli a portfóliókészítést, majd azt mondják, hogy ez a legszörnyűbb csapás, ami a pedagógusokat érheti, tisztelt képviselő asszony.

Amikor átvettük a kormányzásunkat, akkor 1010 milliárd forintot fordított a magyar költségvetés oktatásra. Idén fordít 2200-at, jövőre pedig 2600 milliárd forintot, tisztelt képviselő asszony. Minden évben igyekeztünk ezt növelni. Akkor is, amikor egyetlen fillér forrást nem kaptunk Brüsszelből, akkor is megelégtünk egy 10 százalékos béremelést, és mi azért dolgozunk, hogy a pedagógusok bére 2024-re 800 ezer forint legyen átlagosan. Az ön európai parlamenti képviselőtársai Cseh Katalinostól, Donáth Annástól *(Az elnök csenget.)* újabb és újabb feltételeket követelnek Brüsszeltől, hogy ne kelljen kifizetnie Brüsszelnek a magyar pedagógusoknak járó béremelést. Na, ez szégyen, képviselő asszony! *(Taps a kormánypártok soraiban. - Közbeszólások a kormánypártok soraiból: Úgy van! - Vitályos Eszter: Szégyelljétek magatokat!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A DK képviselőcsoportjából Barkóczy Balázs képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Kormányparti Képviselőtársaim! Pár év múlva, amikor az önök dicstelen kormányzása már csupán a rendszerváltás utáni politikatörténet egy nagyon szomorú fejezete lesz *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból. - Rétvári Bence: Gyurcsány meg a rendszerváltás előttié!)*, a mai nap a magyar parlamentarizmus *(Dr. Répássy Róbert: Gyurcsány! Gyurcsány! - Az elnök csenget.)* aranykönyvének legsötétebb lapjain fog szerepelni. Mindenki csak úgy fogja emlegetni ezt a mai napot, hogy ekkor hullott le az álarc az önök álságos és nemzetrontó politikájáról, hogy ez volt az a nap, amikor önök vállaltan szembementek a magyar jövő letéteményeseivel és a magyar jövő reménységeivel, a magyar szülőkkel, a magyar diákokkal és a magyar tanárokkal; hogy ez volt az a nap, amikor a haveroknak és üzletársaknak fillérékért átjártszott haza, a pár száz szavazatért szalonképessé tett ordas eszmék *(Rétvári Bence: A Jobbik szövetségese! - Dr. Répássy Róbert: És a Jobbik?!)*, a magyart magyar ellen fordító kalandorpolitika és a pusztá hatalomféléstől mindannyiunk közös otthona, az Unió ellen való hazug uszítás, valamint a sajtószabadság megfojtása után önök a

legnagyobb bűnt követték el, amit csak felelős kormányzat elkövethet: pusztá hatalmi érdekből szétverték a magyar közoktatás még utolsó működő bástyáit.

Önök most arra készülnek a magyar parlamenti többség jóváhagyásával, hogy beteljesítsék és bevégezzék azt a bosszúhadjáratot, amit másfél évvel ezelőtt hirdettek a magyar tanárok, a magyar szülők és a magyar diákok ellen. Önök arra készülnek, hogy most, amikor 16 ezer pedagógus hiányzik a közoktatásból, amikor az orbáni infláció már felzabálta a pedagógusbéreket, amikor soha ilyen kevesen nem jelentkeztek pedagógusképzésre, ezzel párhuzamosan pedig soha ilyen magas nem volt a korai iskolaelhagyók aránya *(Vitalyos Eszter: Ez nem igaz! Hazudsz!)*, miközben a szakma egyre inkább elöregszik, és nincsen utánpótlás, és miközben önök a legalapvetőbb munkáltatói jogokat is megvonják a túlterhelt pedagógusoktól, bevigyék a magyar közoktatásnak az utolsó kegyelemdőfést, a státusztörvénynek csúfolt bosszútörvényt.

Lássuk, hogy miért mondom ezt! Miközben az önök miniszterelnöke kint minden szankciót megszavaz, itthon pedig a szabadságharcos szerepében tetszeleg, aközben önök a tanárfizetések kapcsán gyáván és hazug módon Brüsszelre mutogatnak, a tanárok maradék szabadságát is készek lennének megvonni a bosszútörvénnyel. Miközben önök kint mindent megígérnek, csak hogy hozzájussanak azokhoz az uniós forrásokhoz, amiket pont az önök kormányának a korrupt működése miatt nem kapnak meg a magyar emberek, aközben lábbal tapossák a tanárok és a diákok legalapvetőbb jogait, könnygázzal fújják le és a rendőreikkel veretik meg őket *(Dr. Répássy Róbert: És a gumilövedék?!)*, és még egyeztetni sem hajlandóak a szakma képviselőivel. Miközben tovább korlátozzák a tanszabadságot, tovább csökkentik az intézmények és a tanárok autonómiáját, tovább növelik a pedagógusterheket, azt hazudják, hogy soha ilyen jó nem volt még Magyarországon tanárnak lenni, és hogy a tanárok jogfosztása, a közalkalmazotti státusz elvétele az ő érdekükben történik. Miközben a jövő generációit megfosztják a minőségi oktatástól és adminisztratív eszközökkel próbálják meg elfedni a most már az egész országot sújtó tanárhiányt, valamint fenyegetettségben és félelemben tartják a pedagógusokat, önök álszent és hazug módon magyarkodnak a több száz milliárd forintból fenntartott propagandasajtójukban, és hergelik a magyar embereket a magyar diákokat oktató-nevelő diplomás szakemberek ellen.

Tisztelt Ház! Ez a bosszútörvény az azt kidolgozó kopottas és avított eszméivel egyetemben pár év múlva a történelem szemétdombjára fog kerülni, és csak remélhetjük, hogy még a jelenlegi kabinet sem tud akkora rombolást végrehajtani a magyar közoktatásban, amit a Dobrev Klára vezetésével felálló szociáldemokrata kormány *(Derűltég a kormánypártok soraiban. - Nacsá Lőrinc: Ajjaj!)* felelősségteljes baloldali politikával nem tud majd orvosolni *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból.)*, de az

árnyékkormány addig is mindent megtesz, amit lehetséges: valódi párbeszédet kezdeményezünk a szakma szereplőivel, és olyan oktatási programot dolgozunk ki, ami majd a magyar közoktatás megújításának az alapja lehet. *(Vitélyos Eszter: Láttuk már, láttuk már 2010 előtt, hogy milyen programok van!)* Lássuk ezeknek a pontjait!

Követeljük a magyar pedagógusnak az azonnali 45 százalékos béremelést és a nem pedagógus munkakörben dolgozó munkavállalók bérrendezését. Követeljük a tanszabadság és az iskolai autonómia visszaállítását *(Az elnök csenget.)*, hogy a tankerületek azonnali hatállyal adják vissza az oktatási intézményeket a rá szánt forrásokkal együtt azoknak az önkormányzatoknak, amelyek ezt igénylik. Követeljük a jogtalanul elbocsátott pedagógusok azonnali visszavételét, a fegyelmi büntetések eltörlését és a sztrájkjog visszaállítását. Követeljük a tanárok és a diákok terheinek a csökkentését, a valóban esélyteremtő és XXI. századi magyar közoktatást. Követeljük a felelős és hozzáértő oktatásirányítást és az önálló oktatási minisztérium felállítását. És követeljük a tanárok és a diákok megbüntetésére szabott bosszútörvény azonnali visszavonását és valódi, érdemi párbeszédet a közoktatás *(Az elnök csenget.)* megújításáról. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A képviselő úr kérdésére a választ Rétvári Bence miniszterhelyettes, államtitkár úr fogja megadni. Parancsoljon, államtitkár úr!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr, Árnyminiszter Úr! Tisztelt Ház! Ön azzal kezdte a különbségtételt az önök politikai közössége és a miénk között, hogy mi a rendszerváltás utáni történelem egyik lezárt fejezete leszünk. Ez valóban egy különbség, hiszen önök a rendszerváltás előtti történelemnek a rendszerváltás utáni történelemben áthúzódo fejezete, erre Gyurcsány Ferenc és Dobrev Klára, az Apró-villa, az ottani történések, amelyek nemzedékeken keresztül meghatározták Magyarország történetét az 50-es években *(Közbeszólások a DK soraiból.)*, a 60-as, 70-es, 80-as, 90-es és 2000-es években egyaránt - ez valóban különbség. Tudja, az én pártomnak, a Kereszténydemokrata Néppártnak a politikusi akkor valahol száműzetésben voltak, vagy börtönben, vagy valahol meghúzták magukat, amikor az Apró-villában eldöntötték, hogy mi fog történni Magyarországon. Ez tehát valóban egy különbség a két párt között.

Aztán azt is mondta, hogy ordas eszmékkel pakálnak le egyesek itt a parlamentben. *(Nacsa Lőrinc: Ott a jobbikos! - Barkóczi Balázs kezével jobbra mutat.)* Lehet, hogy maga köré nézett. Hát mégis csak önök kampányoltak együtt gárdistákkal, az ön szórólapjait szórták ki egykori magyar gárdista jobbikosok. Tehát ha valaki... *(Közbeszólások.)* Nem a mi szövetségünk beszélt arról, hogy a zsidó származású képviselőket és politikusokat listázni kéne a

parlamentben, hanem az ön politikustársa, az ön szövetségese, az ön képviselőtársa beszélt erről. Tehát lehet, hogy végre - végre! - magukba néznek, tisztelt képviselő úr, és talán lehet, bár nem hiszem, hogy egyszer az életben őszintén megnyilvánulnak ez ügyben. Bár Gyurcsány Ferenc elmondta önöknek, hogy lehet őszintén beszélni, ugye, nem kell hazudni - micsoda felszólítás ez Gyurcsány Ferenctől -, mi voltunk ott, ez a dolgunk.

(10.20)

Legalább akkora logikai megfejtési rejtvény, mint az iskolai feladatok, hogy vannak a szigeten hazudósok meg igazmondók, de hát, Gyurcsány Ferenc egyszer azt mondta, hogy nem kell hazudni, el kell mondani, hogy önök akadályozzák a pedagógusbéremelést, mert önök nem engedik azt, pontosabban a politikai befolyásukat arra használják, arra vetik be, hogy ne érkezzon Magyarországra egyetlenegy forrás sem pedagógusbér-emelésre. *(Barkóczi Balázs folyamatosan közbeszól.)* Mi megállapodtunk az Európai Unióval 800 milliárd forintban, hogy a legnagyobb konstrukció Magyarországon a pedagógusbér-emelésre fordítandó konstrukció lesz. Megállapodtunk mi és az Unió. *(Közbeszólás a kormánypárti padsorokból: Így van!)*

És azóta, tavaly július óta önök mást sem tesznek, mint ezt akadályozzák. Kimennek Brüsszelbe is - Dobrev Klára is, Molnár Csaba is, Ara-Kovács Attila képviselő úr is, mindnyájan -, és újabb feltételeket követelnek, hogy ne érkezzon meg a magyar pedagógusok béremelésének fedezete. Minden európai uniós forrás ott van benne a költségvetésünkben, a magyar költségvetés egyik fejezete; ez része a költségvetésnek, és ebből szeretnénk nekik minden idők legnagyobb béremelését, 75 százalékos béremelését biztosítani, mert mi megbecsüljük őket; mert mi a munkájukat értékeljük nemcsak szavakban, de szeretnénk anyagiakban is; nemcsak pedagógusnapon megköszönni, nemcsak év végén, a ballagáskor megköszönni, hogy hogyan foglalkoztak a gyermekeinkkel vagy mások gyerekeivel, hanem hogy ez a havi bérükben is meglátszódjék.

Erre önöktől példát nem vehetünk, mert a rendszerváltás óta az egyetlenegy kormány, amelyik csökkentette a magyar pedagógusok bérét, az pontosan az önök kormánya volt. *(Közbeszólás a kormánypártok padsoraiban: Így van! - Gréczy Zsolt: Hazugság!)* A rendszerváltás óta az egyetlenegy kormány, amely tömegesen zárt be iskolákat, összesen 381 helyen, az az önök kormánya volt. A rendszerváltás óta az egyetlenegy kormány, amely a pedagógusképzést tandíjjá tette, ráadásul kétszer is, az önök kormánya, a Horn-kormány és a Gyurcsány-Bajnai-kormány. És az egyetlenegy kormány, amely tömegesen pedagógusokat bocsátott el Magyarországon, 15 ezer pedagógust, azok pontosan önök voltak, amikor 2008-2009-ben 15 ezer pedagógust rúgtak ki a magyar iskolákból; se szó, se beszéd, indokolás nélkül menniük kellett.

Most pedig ön föláll, miután bért csökkentettek, ön béremelést követel; miután önök pedagógusokat bocsátottak el, azután önök több pedagógust követelnek; miután önök tandíjat vezettek be a pedagógusképzésre, azt mondja, hogy többeknek kéne jelentkezni a pedagógusképzésre. Amit a jövőre vonatkozóan mond, abban igaza van, csak amit a múltban tett, az mind ennek az ellenkezője, meg amit most is tesznek, nemcsak itt, hanem Brüsszelben, mert itt önök nincsenek többségben, de Brüsszelben a többségre van befolyásuk, ezért ott próbálják akadályozni a magyar pedagógusok béremelését.

Egyeztetések hiányáról beszél, tisztelt képviselő úr. Ön is ott volt személy szerint az egyeztetésen, amikor kilenc pártot hívtunk a Belügyminisztériumba; az volt a 20. egyeztetés. Előtte már 19 egyeztetés volt; abból 10 a szakszervezetekkel külön, de volt az Országos Köznevelési Tanáccsal, a Köznevelés-stratégiai Kerekasztallal, magánfenntartókkal, egyházi fenntartókkal, szülői szervezetekkel, mindenkivel, akivel csak lehetett, és aztán volt egy következő egyeztetés, amire az önök szakértőit hívtuk másnap. Eljött? Nem! Ön megfogalmazott javaslatot a kilencpártin? Nem! Volt bármi érdemi észrevétele? Nem! *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)*

Önök csak a botránykeltésben hisznek, tisztelt képviselő úr. *(Közbeszólások és zaj a DK padsoraiból.)* Bízunk benne, hogy még egyszer nem kerül a baloldal hatalomra, mert akkor újra az az időszak jön, ami pedagógusbér-csökkentéssel és tömeges elbocsátásokkal járt. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjából Hollik István képviselő úr kért napirend előtti felszólalásra lehetőséget. Parancsoljon, öné a szó. *(A DK képviselői távoznak az ülésteremből. - Közbeszólások a kormánypárti padsorokban, többek között: Kivonul a DK! - Csak eddig érdekelte?)*

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Európa, sajnálatos módon, 2008 óta válságból válságba bukdácsol. A gazdasági világválság óta egymást követték az Európát érő kihívások: euróövezeti válság, migrációs válság, Covid-járvány, a Covid okozta gazdasági válság és most a háború, az elhibázott szankciók és az ezek által okozott energiaválság. És azt is láthatjuk, hogy Brüsszel ezen válságok mindegyikét félrekezelte; semmit nem javított a helyzeten, inkább csak rontott rajta; végül mindig a nemzetállamok tudtak csak úrrá lenni ezeken a kihívásokon.

És ha ez még nem lenne elég, a rossz válságkezelés mellett Brüsszelben olyan további döntéseket hoztak és hoznak, amelyek csak tetézik a bajt, ilyen például a nemrég puccsszerűen áterőltetett betelepítési kvótával kapcsolatos döntés. Ki kell mondanunk tehát, hogy Brüsszel önsorsrontó politikát folytat az elmúlt 15 évben.

A kötelező kvótával kapcsolatos döntés is rávilágít, hogy sajnos Brüsszel észre sem veszi, hogy Európa rossz irányba tart, és nemhogy fékezze, inkább rálép a gázpedálra a gyorsabb haladás érdekében. Na de, mit is mondott ki ez a döntés? Először is azt, hogy az illegális bevándorlókat egy kötelező mechanizmus alapján szétosztják a tagállamok között. Ráadásul a javaslat alapján Brüsszel kizárólagos jogot szerzett magának abban, hogy eldöntse, hogy pontosan mennyi bevándorlót akarnak szétosztani. A jelenlegi javaslat egyelőre 30 ezer bevándorlót tüntet fel, de Brüsszel már a döntés pillanatában jelezte, hogy ő ennél jóval nagyobb keretszámot akar meghatározni.

Másodsorban a puccsszerűen elfogadott javaslat szerint Magyarországnak a határnál létre kéne hozni egy óriási menekülttábort, ahol akár 8511 bevándorló ügyének egyidejű elbírálását kellene lehetővé tennie - ez a szétosztandó migránsoknak közel 30 százaléka -, míg a hozzánk hasonló méretű Görögországnak csak 1035-öt, tehát az igazságtalanság egészen szembeötlő. Ráadásul, ha a szétosztandók számát Brüsszel meg akarja emelni, ahogy egyébként ezt már többször is jelezte, ez a szám akár meg is többszörözhető.

Harmadsorban pedig, amennyiben valamelyik tagállam nem teljesíti a leírtakat, akkor bevándorlónként közel 8 millió forint összegű bírságot szabnak ki rá. Az egyébként egy külön látélet az Európai Unió érzéketlenségéről, hogy ezt pont aznap sikerült átnyomni Brüsszelnek, amikor egy Svédországba menekültkérelmet benyújtott szír bevándorló valahogy - egyébként a hatóságok tudta nélkül - eljutott fél Európán keresztül Franciaországba, ahol egyébként gyermekeket kévelt meg. Ez az ügy önmagában is rámutatott a brüsszeli bevándorláspolitikára teljes csődjére, de a valóság, úgy látszik, hogy nem zavarja Brüsszelt a tisztánlátásban. Őket egyáltalán nem érdekli, hogy meghívólevelet adnak bevándorlók tömegeinek; az sem zavarja, hogy milyen biztonsági kockázatot jelent mindez.

Sőt, valószínűleg éppen ez a cél, egy kevert multikulturális társadalmat akarnak létrehozni, pont olyat, amelyet Soros György elképzelt, amikor papírra vetette a nyílt társadalomról szóló gondolatait. Fia, Alex Soros, aki most vette át a Soros-hálózat irányítását, pont azt akarja megvalósítani, amit az apja elképzelt.

A kötelező kvótáról szóló döntés persze nem előzmény nélküli, ugyanis a Soros-hálózat már régóta ezért lobbizik Brüsszelben; tette mindezt a baloldal hathatós segítségével. És persze, az utasításnak megfelelően a dollárbaloldal az első pillanattól kezdve úgy tett itthon, mintha az egész nem is létezne; mondta Kunhalmi Ágnes is, hogy az egész egy álprobléma. Majd elkezdtek ismételtetni, hogy nincs, és nem is lesz semmilyen kötelező kvóta; egészen odáig mentek, hogy itt a parlamentben vagy az Európai Parlamentben is bennünket vádoltak hazugsággal, amikor a kötelező kvótáról beszélünk.

Azt mondta Ujhelyi István, szó szerint idézem: nincs, és nem is lesz semmilyen kötelező kvóta. De persze, amikor az Európai Parlamentben odakerült eléjük nemrég ez a javaslat, akkor egytől egyig mind megszavazták. Tehát sokadszorra bizonyítják ezzel, hogy gátlástalanságuknak nincs határa, és nemzeti sorskérdésekben még véletlenül sem képesek a magyar emberek oldalára állni.

Egy biztos: mi nem fogjuk megengedni, hogy Európa magával rántsa Magyarországot; és nem fogjuk hagyni, hogy mások ránk erőltessék a saját véleményüket. A kötelező kvótával kapcsolatos népszavazás eredménye és immár az Alaptörvény idevonatkozó passzusa is arra kötelez bennünket, hogy minden erőnkkel küzdjünk a brüsszeli kötelező kvóta örült javaslatára ellen. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A választ a kormány nevében Rétvári Bence miniszterhelyettes, államtitkár úrtól fogjuk hallani. Parancsoljon!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! 2015 óta látjuk, hogy egy olyan korszakát éljük Európa történelmének, amelyik egy óriási bevándorlási hullámmal jár. Azt látjuk, hogy most már lassan egy évtizede Európa határain - legyen az szárazföldi vagy tengeri határ - emberek százezrei, emberek milliói jelennek meg évről évre, és akarnak bejutni az Európai Unió területére. Valakinek ebben döntést kell hozni, hogy ki fog bejutni és ki nem.

Mi, magyarok úgy gondoljuk, hogy minden ország saját maga hozhatja meg a döntését; minden országnak magának kell eldönteni, hogy beenged migránsokat vagy nem enged be; és minden országnak jogában áll önmagát megvédeni.

(10.30)

Az Európai Unió nem így gondolja. Brüsszel múlt hét csütörtökön visszaélt a hatalmával, és a Belügyi Tanács ülésén minősített többséggel, tehát kikerülve az Európai Unió alapelvét, a konszenzusra törekvést - hiszen az Unió úgy jött létre, mint a tagállamok egyenjogú közössége, nyilván nem vagyunk egyenlők, de egyenjogúak vagyunk, és nem lehet egyes országok érdekével szemben döntést hozni; nem lehet kiszorítani egyes országokat a döntéshozatalból, nem lehet leszavazni őket, hanem mindenkinek a konszenzusra kell törekedni -, erre az alapelvre fittyet hánytak, visszaéltek a hatalmukkal, és leszavazták erőszakkal, áterőltették azt a javaslatot, hogy ki akarják venni a nemzetállamok kezéből azt a lehetőséget, hogy ők döntsék el, hogy kikkel akarnak együtt élni, és kikkel nem; és Brüsszelből akarják azt irányítani, hogy minden ország Európában bevándorlóország legyen. Ez volt a hatalommal való visszaélés, hogy nem akarják hagyni, hogy az országok döntsenek erről.

De valójában Brüsszel sem dönt róla, hiszen ő sem állított föl semmilyen szigorú követelményrendszert, csak könnyítésekkel, kivételekkel, kedvezményekkel teli elveket szögeztek le az illegális bevándorlással kapcsolatban, ami mintegy automatikussá teszi, hogy a bevándorlók elsőpró többsége be tud jutni az Európai Unió területére, és utána őket - ezen tervek alapján - kötelező kvóták szerint szétosztják az egyes tagállamok között.

Ez mit jelent? Ki fog innentől kezdve dönteni arról, hogy ki jön Európába és ki nem? Egyedül az embercsempészek. Akiket az embercsempészek eljuttatnak az Európai Unió határáig, azok előbb-utóbb nagy többségükben be fognak jutni; akit pedig nem juttatnak el, csak az nem fog bejutni az Európai Unió területére.

Egy bűnszervezet, egy bűnözóhálózat, ha magasabb fokozatba kapcsol, akkor több bevándorló lesz Európában, ha alacsonyabb fokozatba kapcsol, kevesebb lesz. Felháborító, hogy Brüsszelben nem hajlandók a saját kontinensünket megvédeni, és nem akarják engedni az országoknak sem, hogy a saját országaikat megvédjék, hanem kiszolgáltatják az egész Európai Uniót az embercsempészek működésének. Ha ezen hír hallatán ők megduplázzák a csempészt emberek számát, akkor kétszer annyian fognak bejutni, és ki akarják csavarni a kormányok kezéből a lehetőséget, hogy megvédjék a saját országaikat akár kerítéssel, akár másként. Az meg csak hab a tortán, hogy a kerítésnek az építésére és a fenntartására a költségeknek alig egy százalékát fizették ki közös európai forrásból, a többit pedig Magyarországnak kellett állnia, márpedig ez nagyon magas összeg, 1,5 milliárd euró.

Azt is el kell mondani, hogy a magyar baloldal mind a mai napig politikai vakságban szenved. Sokan a térdüket csapkodták vagy sírtak akkor, amikor Tordai Bencét látták az előző napokban arról nyilatkozni, hogy nincs kötelező migránskvóta, miközben Európa minden országában ez a téma. Ausztriában azt mondták a bevándorlást ellenző képviselők, hogy hátba szúrta a kormány az osztrákokat, miután nem mondott nemet a migránskvótákra. Csehországban a volt miniszterelnök rendkívüli parlamenti ülést kezdeményezett, amiért Csehország nem akadályozta meg ennek a döntésnek a meghozatalát. Sőt, az egyik képviselő el is mondta, hogy nem is hozhatta volna meg a kormány egyedül ezt a döntést, hanem a parlament bevonásával kellett volna megtenni.

A lengyelek már a migrációs kvóta elleni nemzetközi fellépést tervezik, és azt mondják, hogy a német kormány hibáit a németeknek kell megfizetniük, nem a lengyeleknek. Németországban is a döntés óta folyamatosan, mindennap napirenden van a kérdés. Egyik irányból azt mondják, hogy ez túl sok, a másik irányból, hogy túl kevés; tehát itt ráadásul kettős kritika is van a kötelező kvóták elfogadásával kapcsolatban. De egyértelmű, hogy csak a magyar baloldal van abban a helyzetben, hogy tagadja azt, ami Európa minden országában nyilvánvaló, és minden országban az általános politikai beszédnek az egyik kiemelt témája.

Brüsszel sajnos elindult egy olyan úton, aminek az lehet a következménye, hogy Európa minden országát bevándorlóországgá akarják tenni.

Amíg mi vagyunk Magyarországon kormányon, mi meg fogjuk védeni Magyarországot, de láthatóan a baloldal minden brüsszeli kérést, így a kvóták szerinti elosztást is azon nyomban támogatná, és azon nyomban bevándorlóországgá változtatná Magyarországot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Fidesz képviselőcsoportjából napirend előtti felszólalásra Zsigó Róbert képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A szomszédunkban, Ukrajnában zajló háború egyre több emberáldozattal, egyre több veszteséggel jár.

Mindannyian láthattuk a híradásokban a dél-ukrajnai gát felrobbantását, az elborzasztó felvételeket, azokat a pusztító képsorokat, amelyek szerint 10 ezer embernek veszett oda mindene és ment tönkre az élete. Ez az eset is bizonyítja, amit kezdetől fogva mondtunk: azonnali tűzszünetre és béketárgyalásra van szükség.

Tudjuk, hogy az eszkaláció mindig a szomszédokat érinti a legsúlyosabban, ezért Magyarország különösen nehéz helyzetben van, már csak azért is, mert a háborúban magyar emberek is meghalnak. Sokszor mondtuk már, most is hangsúlyozzuk: életet menteni csak békével lehet. Magyarország továbbra is a béke pártján áll, és amíg rajtunk múlik, ott is fogunk maradni. Ez nemcsak a kormány és a kormánypartok álláspontja, hanem a népakarat, amit a tavalyi választás eredménye is igazol. Éppen ezért érthetetlen a baloldal álláspontja a kérdésben, hiszen amit mondanak és tesznek, azzal belesodornák Magyarországot a háborúba.

Tisztelt Országgyűlés! A baloldal több képviselője többször is megerősítette, hogy fegyvereket, vagy akár katonákat is küldenének az ukrajnai háborúba. Karácsony Gergely főpolgármester ennél is tovább ment, azt mondta, hogy Magyarország már hadban is áll. Egy tévéinterjúban azt mondta, idézem: „éppen egy háborúban állunk azzal az országgal, amely beszállítója volt ennek a metrókocsibeszerzésnek.” Amikor a műsorvezető pontosította, hogy Magyarország szerencsére nem áll háborúban senkivel, a főpolgármester továbbment, és azt mondta: „hát, én azt gondolom, hogy de”.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ne legyen kétségünk, ha ők kormányoznának, ez valóban így is lenne, és ez rendkívül súlyosan veszélyeztetné Magyarország békéjét és a magyar emberek biztonságát.

Még fel sem ocsúdtunk a megdöbbenésünkben Karácsony mondatai után, Szelényi Zsuzsanna volt baloldali képviselő, a Soros-egyetem jelenlegi programigazgatója, már arról győzködött mindenkit, hogy

a háborúból egyszerűen nem maradhatunk ki. Visszont mi nem akarunk háborút; békét akarunk, és nem hagyjuk magunkat.

Vannak más példák is. Tordai Bence, a Párbeszéd képviselője arról beszélt, idézem: „ahogy minden tisztességes ország küld fegyvereket, úgy Magyarországnak is kellene, igen”. Cseh Katalin momentumos EP-képviselő pedig azt mondta, szintén idézem: „egyértelmű, hogy a NATO-nak segíteni kell Ukrajnának azzal, hogy megkapják azokat a fegyvereket”.

És nem állnának meg a fegyverküldésnél: a baloldal katonákat is küldene a háborúba. Márki-Zay Péter, a baloldal bukott miniszterelnök-jelöltje azt válaszolta a katonai segítségről szóló kérdésre, hogy ha a NATO úgy dönt, akkor akár katonákat is. Úgy tűnik, ezt a magatartást várják el tőlük külföldről; ezért kapják, ezért kapják a dollárokat.

Tisztelt Ház! Meg sem lepődünk, hogy a fő finanszírozó, Soros György a minap megírta a háború folytatásának forgatókönyvét. Írásában kijelentette, hogy miként lesz sikeres az ellentámadás, és hogyan kell elvágni a Krím-félszigetet a vízellátástól. Szerinte a háború vége pozitív sokként fogja érni a világot. Az is szembetűnő, hogy terveiben az emberélet nem számít; de fiától, a Soros-birodalmat öröklő Alexandertől sem várhatunk semmi jót, ő ugyanúgy a háborút akarja a magyarokra erőltetni, mint az apja.

Ezekből a példákban is mindenki számára világos, hogy a baloldali háborúpárti nyomásgyakorlás folyamatos, de a kormánypartok nem fogják hagyni, hogy Magyarországot belesodorják a háborúba. Mi továbbra is azt akarjuk, hogy minél előbb fegyverszünet legyen, majd béketárgyalások. Mi továbbra is azért dolgozunk, hogy mielőbb béke legyen. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. *(A párhelyben tartózkodó és képviselőtársaival beszélgető Tordai Bence felé:)* Tordai Bence képviselő urat arra kérem, hogy ne ott tartson gittegyeleti ülést, hanem ha be akar jönni az ülésre, fáradjon be a helyére *(Tordai Bence: Egyeztetés...)*, vegyen részt, ha pedig nem akar, akkor pedig tartózkodjon attól, hogy ott külön ülést szervezzen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)* Az elhangzott napirend... *(Tordai Bence szét-tárja a karját, majd tapsol.)*

Képviselő Úr! Innen is ugyanúgy tudom figyelmeztetni, és ugyanazok a szankciók érvényesek, mint különben a hárszabály vonatkozó részeiben. Úgyhogy nagyon szépen kérem, fáradjon ki! *(Tordai Bence felveszi a telefonját. - Közbeszólások a kormánypartok padsoraiból: Soros hívott?)*

A válasza megadom a szót Dömötör Csaba miniszterhelyettes államtitkár úrnak, parancsoljon!

(10.40)

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Tisztelt Ház! Nem tudjuk, hogy

külföldről érkezik-e a hívás vagy belföldről (*Derült-ség a kormánypártok soraiban.*), mindenesetre fontosabbnak tűnik, mint a parlamenti munka. Annyiban megvédem Tordai képviselőtársamat, hogy legalább itt van az ülésteremben, szemben jó pár más képviselőtársával.

ELNÖK: Államtitkár Úr! Nincs az ülésteremben. Az ülésterem a belső rész. Az ott nem az.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Innentől kezdve csak Tordai képviselő úron múlik, hogy beül-e az ülésterembe, akadály a ennek nincsen. (*Vitályos Eszter: Még a terembe sem tud bejönni.*)

Ami a felvetett témát illeti, röviden úgy foglalhatnánk össze a helyzetet, hogy a háború végét még nem nagyon látni sajnos, de a miatta bekövetkező gazdasági bajokat annál inkább.

Ami a helyzet katonai részét illeti, még mindig nem a béke hangja erősödik. Arról mennek a tárgyalások, hogy hogyan lehetne még több fegyvert küldeni, és hogyan lehetne ehhez még több uniós forrást is felhasználni, mondjuk, az úgynevezett békekeretet, ami önmagában is abszurd, hogy a békekeret költségvetési forrásait hogyan használnák fel fegyverküldésre. Kicsit riasztó motívumként megjelentek az azzal kapcsolatos latolgatások, hogy hogyan lehetne akár orosz területeket is támadni önvédelmi célból.

De ez még nem minden. Az Egyesült Államokban körvonalazódik egy újabb kétmilliárd dollár értékű fegyverszállítmány. Németországban arról megy a vita, hogy hogyan lehetne még több Leopard 2-es harcokocsit küldeni a frontra, úgy, hogy már eddig is 7 milliárd eurót költöttek Németországban fegyverszállításokra, ez még német léptékben is óriási összeg.

Aztán a weimari háromszög Párizsban tartott csúcstalálkozót. Ez Németországon, Lengyelországon kívül Franciaországot jelenti. A csúcs után ezek az országok is azt erősítették meg, hogy folytatni kell a fegyverküldést. Közben arról érkeznek hírek, hogy a britek után most már amerikai tankok is használnának uránt tartalmazó lövedékeket.

Mindebből a pár példából látszik, hogy Európa sokkal inkább belemegy most a háborús helyzetbe, mintsem távolodna tőle. Ennek aztán a gazdasági életben is súlyos következményei vannak. Egyrészt azért, mert a fegyverekre költött eurómilliárdokat éppen másra is el lehetne költeni: kisvállalkozók támogatására, családtámogatásokra, beruházásokra vagy éppen béremelésekre.

A mozgástérszűkülés másik oka a következményeit tekintve rendkívül félremért szankcióorozat. Szeretném felhívni a képviselőtársak figyelmét, az orosz gazdaság idén már bővülésre számíthat, és közben messze az európai gazdaság lassult le a legjobban. 18 országban csökken az ipari termelés Európában. 15 százalékkal csökkentek a zöldmezős beruházások. Hogyan is lehetne másképp, ha csak drágábban lehet

pótolni az európai piacról kieső orosz energiainportot? És ez még nem a történet vége.

Németországban a gazdasági miniszter nyíltan beszél arról, hogy ha nem lesz tranzitmegállapodás Oroszország és Ukrajna között, akkor korlátozni kell majd az ipari kapacitásokat Németországban. Európa legerősebb gazdaságáról van szó, ahol a GDP egyébként második negyedéve csökken, ahol az ipari termelés most is csökken, és ahol szintén napirendet uraló téma az élelmiszerárak megugrása. Az ellenzéki képviselőket - azokat, akik itt vannak, és akik távol vannak - szívesen megkérdezném arról, hogy vajon erről is, tehát a németországi helyzetről is a magyar miniszterelnök tehet. Mert ha Németországban megérzik az energiaválságot, a háborút és a brüsszeli döntések következményeit, akkor Európa minden országában megérzik. Megérzik és fizetik. Így hát minden egyes nap, ami háborúval telik, rongálja Európa hosszú távú versenyképességét, és csúfítja az európai és a magyar családok jövőbe vetett kilátásait.

Nem mi tehetünk a háborúról, nem mi okoztuk, de mi viseljük a legfőbb gazdasági terheit, és egyáltalán nem volt szükségszerű, hogy ez így legyen. Ez még egy sokadik ok arra, hogy ezután is a béke hangja akarjunk lenni a háború árnyékában. Ez nem egy elszigetelt hang, hanem ez az emberek hangja, mert nemcsak itt mondjuk ezt, hanem egyre több helyen mondják ezt Európában.

Így hát végezetül azt tudom mondani, hogy ha valaki irányváltást akar elérni a magyar kormány háborúval kapcsolatos politikájában, akkor ne reménykedjen. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a napirend előtti felszólalások végére értünk.

Tájékoztatom a tisztelt Házat, hogy napirend utáni felszólalásra senki sem jelentkezett.

Soron következik mai ülésünk napirendjének megállapítása. A napirendre, az ülés időtartamára, a felszólalási időkeretekre az elnöki jogkörben előterjesztett javaslat alapján döntünk.

Arra kérem képviselőtársaimat, ellenőrizték, hogy kártyájukat megfelelően elhelyezték-e a szavazógépben. (*Jelzésre:*) Kocsis Máté frakcióvezető úrnak nem működik a kártyája. Fognak hozni egy tartalék kártyát. Megnézzük, hogy azzal működik-e, de számításba veszi a kormánypárti jegyző úr, hogy az ön esetében nem működik a kártya, és ha a szavazásnál sem működik, akkor magától értetődően meg fogom kérdezni, hogy hogyan szavazott.

Most a **napirend módosítására tett indítványokról döntünk.**

A Mi Hazánk képviselőcsoportja azt javasolta, hogy az Országgyűlés ma kezdődő ülésének napirendi javaslata akként módosuljon, hogy a pedagógusok új életpályájáról szóló T/4255. számú törvényjavaslat általános vitájára ne kerüljön sor. Bejelentem, hogy Toroczkai László frakcióvezető úr kezdeményezte a

szavazás szavazatszámoló gép alkalmazásával történő megismétlését. Erre tekintettel a kézfelemeléses szavazást nem tartom indokoltnak, hanem rögtön szavazógépes szavazást fogok kérni önöktől. Kérem, a szavazatszámoló gép alkalmazásával szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a napirend módosítására tett javaslatot 0 igen szavazattal... *(Moraj a Mi Hazánk soraiban. - Dr. Apáti István: Nem nullák vagyunk! - Jelzésre:)* Bocsánat, elnézést, javítom! Az Országgyűlés a javaslatot 9 igen szavazattal, 114 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett nem fogadta el.

Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy a DK képviselőcsoportja javaslatot tett a **napirendi javaslat kiegészítésére**, amely a határozati hárszabály 15. § (4a) bekezdése alapján visszautasításra került, tekintettel arra, hogy azt nem a határozati hárszabály 15. § (4) bekezdésének megfelelően nyújtották be, továbbá arra is figyelemmel, hogy az Országgyűlésről szóló törvény 35. § (1) bekezdése, valamint a határozati hárszabály 16. § (3) bekezdése alapján a rendkívüli ülés napirendjére csak olyan önálló indítvány vehető fel, amelynek napirendre vételét a rendkívüli ülés kezdeményezésére jogosultak, jelen esetben az országgyűlési képviselők egyötöde kéri.

A visszautasított javaslat benyújtója kezdeményezte az elnöki döntés hatályon kívül helyezését. Az Országgyűlés erről vita nélkül, kézfelemeléssel határoz. De Gyurcsány Ferenc frakcióvezető úr kezdeményezte a szavazás szavazatszámoló gép alkalmazásával történő megismétlését. *(Rétvári Bence: Nincs itt! - Balla György: Itt sincs!)* Erre való tekintettel a kézfelemeléses szavazás helyett szavazatszámoló gép alkalmazásával tartjuk meg a szavazást. *(Balla György: Még el se jött!)*

Az indítványnak megfelelően most kérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy hatályában fenntartja-e az OE-42/410-1/2023. számú elnöki döntést. Kérem, szavazatszámoló gép alkalmazásával szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: megállapítom, hogy az Országgyűlés a házelnöki döntést 120 igen szavazattal, 3 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül hatályában fenntartotta.

Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy az MSZP képviselőcsoportja javaslatot tett a **napirendi javaslat kiegészítésére**, amely a határozati hárszabály 15. § (4a) bekezdése alapján visszautasításra került, tekintettel arra, hogy azt nem a határozati hárszabály 15. § (4) bekezdésének megfelelően nyújtották be, továbbá arra is figyelemmel, hogy az Országgyűlésről szóló törvény 35. § (1) bekezdése, valamint a határozati hárszabály 16. § (3) bekezdése alapján a rendkívüli ülés napirendjére csak olyan önálló indítvány vehető fel, amelynek napirendre vételét a rendkívüli ülés kezdeményezésére jogosultak, jelen esetben az országgyűlési képviselők egyötöde kéri.

(10.50)

A visszautasított javaslat benyújtója kezdeményezte az elnöki döntés hatályon kívül helyezését. Az Országgyűlés erről vita nélkül, kézfelemeléssel határoz. Bejelentem azonban, hogy Tóth Bertalan frakcióvezető úr kezdeményezte a szavazás szavazatszámoló gép alkalmazásával történő megismétlését. Erre való tekintettel a kézfelemeléses szavazást szavazatszámoló gép alkalmazásával tartjuk meg.

Az indítványnak megfelelően most kérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy hatályában fenntartja-e az OE-42/416-1/2023. számú elnöki döntést. Kérem, szavazatszámoló gép alkalmazásával szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a házelnöki döntést 119 igen szavazattal, 4 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül hatályában fenntartotta.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Most az elnöki jogkörben előterjesztett napirendi javaslatról döntünk. Az Országgyűlés erről kézfelemeléssel határoz.

Bejelentem, hogy Szabó Tímea frakcióvezető asszony kezdeményezte a szavazás szavazatszámoló gép alkalmazásával történő megismétlését. Erre való tekintettel a kézfelemeléses szavazás helyett szavazatszámoló gép alkalmazásával tartjuk meg a szavazást.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy elfogadja-e a napirendi ajánlást. Kérem, szavazatszámoló gép alkalmazásával szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a **napirendet** 115 igen szavazattal, 5 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül **elfogadta**.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most általános vitával folytatjuk munkánkat, és kétperces technikai szünetet is tartunk.

*(Szünet: 10.52-10.57)**Elnök: dr. Latorcai János**Jegyzők: dr. Vinnai Győző és Z. Kárpát Dániel*

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, hogy foglalják el helyüket, hogy folytatni tudjuk a munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Gyórfy Balázs, Nagy István, Jakab István és Nyitrai Zsolt, fideszes képviselőtársaink által benyújtott előterjesztés T/4064. számon a parlamenti informatikai hálózaton valamennyiünk számára elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Jakab István alelnök úr előterjesztőként fel kíván szólni a mai általános vita során. Az alelnök képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Jakab István alelnök úr az előterjesztés további tárgyalása során vezethesse az ülést.

Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! (Szavazás.) Látható többség.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Most elsőként meg is adom a szót Jakab István alelnök úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, alelnök úr, öné a szó.

JAKAB ISTVÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország, a magyar nemzetgazdaság számára kiemelt jelentőséggel bír az agrár-, élelmiszer-gazdaság versenyképessége. A magyar gazdák hazai, európai és nemzetközi szinten is komoly versenyben kell hogy helytálljanak.

Az elmúlt időszak sorozatos kihívások elé állította a magyar agrár-, élelmiszer-gazdaság szereplőit, a magyar gazdákat. A Covid-járvány, a háború és az annak következtében kialakult súlyos piaci zavarok, az évszázados aszály miatti termés kiesés, az ukrán gabona ár- és piacromboló hatása - mindez úgy, hogy az Európai Bizottság ehhez még vámmentességet is biztosított az ukrán gabonakereskedők számára -, ez a folyamat az árak bezuhanását okozta, és rendkívül negatívan hatott az eddigi hagyományos gabonapiacaink működésére is.

Mindezen nehézségeket tetézte Márki-Zay Péternek, a bukott baloldali miniszterelnök-jelöltnek a magyar gazdák ellen indított támadása. Márki-Zay nem először próbálkozott Hódmezővásárhelyen a földadó bevezetésével, melyet az új települési adók kivetésére vonatkozó moratórium lejártával a hódmezővásárhelyi gazdák és a képviselők egy részének tiltakozása ellenére is megvalósított.

A hódmezővásárhelyi példát egyre több baloldali önkormányzat követte egymással versengve is, egyre nagyobb sarcot vetettek ki a magyar gazdákra. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a MAGOSZ, érzelve ezt a helyzetet, petíciót indított a földadó ellen, melynek során a gazdák több mint 120 ezer aláírással erősítették meg azt a szándékot, hogy az eddig kivetett földadót töröljék el, és szülessen olyan törvényi szabályozás, amely soha többé nem teszi lehetővé a gazdák számára ezt az újabb sarcot, a földadó kivetését.

Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar gazdák mindent megtesznek azért, hogy a magyar emberek asztalán mindenkor egészséges, kiváló minőségű élelmiszer legyen. A XXI. századi tudás birtokában Európában is az első között komoly sikereket érnek el a precíziós technológiák a digitális rendszerek alkalmazásában. A magyar gazdák képesek arra, hogy a legkorszerűbb technológia alkalmazásával a szélsőségesen zöld EU-bizottság elvárásai ellenére is megőrizzzék, sőt javítsák versenyképességüket úgy, hogy közben óvják környezetük állapotát, és alkalmazkodnak a klímaváltozáshoz is.

Nyilván ehhez hatalmas erőforrásokra van szükség. Erőforrásainkat tehát a gazdálkodás korszerűsítésére, az élhető vidék megteremtésére, megőrzésére,

a versenyképességünk javítására kívánjuk felhasználni. Hatalmas feladat áll a magyar gazdák előtt, hiszen rendbe kell tegyük, korszerűsíteniünk kell a határ infrastruktúráját, ki kell alakítani az öntözési rendszereket, rendbe kell tennünk azokat az infrastruktúrákat, amelyek képessé tesznek bennünket arra, hogy versenybe szálljunk hazai, uniós és nemzetközi szinten is.

(11.00)

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az általunk benyújtott törvényjavaslat arra irányul, hogy a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben tilalom vonatkozzon a termőföldnek, a termőföld tulajdonjogának, illetve az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jognak a megadóztatására.

Tisztelettel kérem tehát képviselőtársaim támogatását az általunk benyújtott törvényjavaslat elfogadásához annak érdekében, hogy soha többé ne lehessen megsarcolni a magyar gazdákat földadóval úgy, hogy közben erőforrásaikat elvonják. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Nagy taps a kormánypárti padsorokban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Most tisztelettel megkérdem Tállai András miniszterhelyettes, államtitkár urat, hogy kíván-e a kormány nevében felszólalni. (Tállai András szólásra emelkedik.) Igen, kíván. Parancsoljon, öné a szó.

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Magyarországon a települési önkormányzatokat nagyfokú, az Alaptörvényből fakadó adóztatási autonómia illeti meg. Az önkormányzatok szabadon dönthetnek arról, hogy bevezetik-e a településen például az épületek adóztatására szolgáló helyi építményadó vagy a helyi gazdaság tevékenységére vonatkozó helyi iparüzési adót. Az ilyen típusú és bevételi súlyú helyi adók működtetése jellemzően kötelező az uniós tagállamokban akkor is, ha az adott adó nem illeszkedik az adott település sajátosságaihoz.

A magyar helyiadóztatási szisztéma tehát figyelembe veszi az egyes települések eltérő helyzetét, adottságait, nem kényszeríti például adó működtetésére azokat a településeket, ahol az nem racionális. 2015 óta a nagyfokú helyiadórendelet-alkotási szabadságot biztosító helyiadózási rendszer mellett a települések úgynevezett települési adót, települési adókat is bevezethetnek, amelyek megalkotásában még jelentősebb szabadságfokkal rendelkeznek.

A települési adókkal az önkormányzat még inkább a településre szabhatja a helyi teherviselési rendszert. Még hatékonyabb lehet ugyanis a helyi szintű adóztatás azáltal, hogy az önkormányzat dönthet a települési adó tárgyáról, alanyáról, mértékéről, a mentességekről, kedvezményekről.

Törvényi korlátot mindössze az jelent, hogy más adótörvényben szabályozott közteher tárgya nem lehet a települési adó tárgya és a települési adó anyja

nem lehet vállalkozó. Ez a nagyfokú, településiadóztatási lehetőségben meglévő szabadság ugyanakkor azt a veszélyt rejti magában, hogy az önkormányzat által megalkotott települési adó nem feltétlenül lesz racionális. 2023-tól egyre több település vezetett be települési adót elsősorban a termőföldre, arra is figyelemmel, hogy a Covid-járvány idején a kormány döntése értelmében 2021-ben és 2022-ben nem volt mód új helyi adók, települési adók bevezetésére, az adószint emelésére.

A kormány mindezekre figyelemmel egyetért az indítványban foglaltakkal, miszerint célszerű korlátozni a településiadórendelet-alkotás lehetőségét azáltal, hogy a települési adó ne vonatkozzék a termőföldre, a termőföldtulajdonra, a termőföldön fennálló vagyoni értékű jogra.

Hangsúlyozom, az indítvány szerinti változtatás nem érinti az önkormányzatok széles körű helyiadóztatási autonómiáját és a települési adó bevezetését más adótárgyakra. Az önkormányzatok Európában példa nélküli adóztatási mozgástere, szabadsága alapvetően nem fog szűkülni.

Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterhelyettes, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Pócs János képviselő úr, aki felszólalását itt, a szószéki emelvényen fogja elmondani. Megvárjuk, míg felérkezik az emelvényre. *(Pócs János a szónoki emelvényre lép.)* Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

PÓCS JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A helyi adókról szóló törvény 2015. január 1-jén hatályba lépett módosítása lehetővé tette a helyi önkormányzatok számára illetékességi területükön bármely adótárgy vonatkozásában olyan települési adó kivetését, melyet a törvény nem tilt, illetve melyre nem terjed ki a törvényben szabályozott közteher hatálya.

Márki-Zay Péter, a dollárbaloldal bukott miniszterelnök-jelöltje az óriási felháborodás ellenére meg is sarcolta a gazdákat, hogy ezzel is kiszipolyozza őket. Ezzel bizonyította, hogy ő egyáltalán nem foglalkozik az emberek sorsával, körülményeikkel.

Az elmúlt időszak mindenki számára igen nehéz volt. Gondoljunk csak a Covid-járványra, majd az orosz-ukrán háború kitörésére, mellyel együtt jöttek az elhibázott brüsszeli szankciók. Márki-Zayt az sem érdekli, hogy tavaly a történelmi aszály sújtotta Magyarország mezőgazdasági területének 80 százalékán, csak Csongrád-Csanád megyében közel 100 ezer hektárra jelentettek aszálykárt. Továbbá azokon a településeken, ahol már volt földadó, a települési önkormányzatok mentességet biztosítottak a helyi gazdák számára. Nem véletlen fogalmazzák meg a gazdák, hogy az agráriumnak két ellensége van: az időjárás és

a baloldal. A bukott hódmezővásárhelyi polgármester már 2020 őszén *(Nacsá Lőrinc közbeszól.)*, a Covid-járvány ideje alatt meg akarta sarcolni a helyi gazdákat, sőt meg is szavaztatta a baloldal által vezetett város közgyűlését. A helyi fideszes képviselők határozottan tiltakoztak az új adónem ellen, végül a kormány bevezette: a települési közterhek bevezetését tiltó vészhelyzeti kormányrendelet akadályozta meg a földadó hatálybalépését.

Ebből is látszik, hogy a baloldal csak adóemelésekben és megszorításokban tud gondolkodni. Ezt a tényt, ezt a szemléletet a saját választókeretemben is megtapasztalhattuk. Jászberény város 2019 óta baloldali kézben van. Megválasztásuk után az első lépésük volt, hogy az iparüzési adót a plafonra emeljék. Itt is szintén a kormány vészhelyzeti rendelete akadályozta meg, hogy ne tudják megsarcolni a vállalkozókat.

(11.10)

A baloldal adóemelési megszorításokba vetett szemléletét kívánom cáfolni, amikor példának hozom ide a jászberényi tényeket. Jászberényben a 2020. év adóbevétele a baloldal kevesellte, adót akart emelni. A kormány megakadályozta, és a város adóbevétele nem csökkent, hanem mostanra több mint 3,8 milliárdra növekedett. Az idén egymilliárddal több lesz a város adóbevétele, mint 2020-ban volt, és a baloldali városvezetés a régebbi időkhöz képest egyharmadát adja a sportra, a kultúrára és a fiatalok támogatására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk lévő törvényjavaslat nem csak egy módosításról szól. Sokkal több annál! Kormányzási, szemléletkülönbségről szól. 2010 előtt, amikor a baloldal volt kormányon, nem volt Covid, nem volt háború és nem volt szankciók miatti energiaválság. Mégis elvettek egyhavi nyugdíjat, egyhavi fizetést, kórházi napidíjat, gyógyszerfelírási díjat vezettek be, iskolákat zártak be, 14 ezer pedagógust tettek utcára, soha nem látott szinten nyirbálták a családtámogatást és folyamatosan adókat emeltek.

A Fidesz-KDNP 13 évvel ezelőtt nehéz helyzetben vette át a kormányt, és a gazdaság fellendítéséhez nem adókat emelt, hanem első lépésként a társasági nyereségadót 19 százalékról 9 százalékra csökkentette. Ez volt a gazdaság fellendítésének az alapja, hogy nyugdíjprémiumot vezethettünk be, hogy 13. havi nyugdíjat adhattunk és fogunk adni, soha nem látott családtámogatást tudtunk biztosítani, minden szférában megemeltük a béreket, a fiataloknak teljes szja-mentességet vezettünk be.

Tisztelt Képviselőtársaim! Látnunk kell: az elmúlt 13 év eredményéből a baloldal semmit nem tanult, pedig egyszerű a képlet. Ha valaki mindig azt teszi, amit tenni szokott, mindig azt kapja, amit kapni szokott. Ezért szerencséje Magyarországnak, hogy nem Márki-Zaynak hívják a miniszterelnököt. Márki-Zay nem tanult a csúfos bukásból, a szemlélete is a régi maradt. Ő most is, ismét a közgyűlés elé terjesztette azt a javaslatot, amely alapján a négy hektárnál

nagyobb szántó-, kert, gyümölcsös, szőlőterületek tulajdonosainak hektáronként tízezer forintos éves adót kell fizetniük. A város baloldali közgyűlése ezt a többségével meg is szavazta.

A DK-s és MSZP-s önkormányzati képviselőket nem érdekli, hogy a földadó azokat a nyugdíjasokat is sújtani fogja, akiknek az alacsony nyugdíjuk mellett a földjük az egyetlen bevételi forrásuk. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége „Soha többé földadót!” címmel petíciót indított, melyhez több mint 120 ezren csatlakoztak, köztük Nagy István agrárminiszter is.

Ebből is látszik, hogy rengeteg gazda kérte a földadó eltörlését. E helyről is hálás vagyok Gyórfy Balásznak és Jakab Istvánnak, valamint az agrárkamara, a MAGOSZ fellépésének, az érdekvédelemnek, hogy képviselik és védik a magyar gazdákat, a gazdatársadalmat.

A törvényjavaslat azt fogalmazza meg, hogy szűnjen meg a települési adó bevezetésének joga a termőföldre, a termőföldtulajdonra vagy a termőföldön fennálló vagyoni értékű jogra 2023. szeptember 1-jétől. Ugyanis nem indokolt a termőföldként nyilvántartott földrészek adóztatása. A bukott miniszterelnök-jelölt nem gondol bele tettei következményébe, még szerencse, hogy nem ő lett megválasztva.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az adót ők a földtulajdonosokkal fizettetik meg, akik emiatt a földek bérleti díját megemelik, a bérlők pedig továbbterhelik azt a vevőkre. A másik opció, hogy a földtulajdonos az adót közvetlenül a vevőre hárítja, továbbá amennyiben nem adja bérbe a földjét. A következmény: ugyan a vevő póru jár, ez ráadásul az árak megemelkedését is okozza, tehát növeli az inflációt, melyet a kormány csökkenteni akar.

Nagy István miniszter úr szavait szeretném idézni: „Elköteleztünk vagyunk amellett, hogy a termőföld nem képezheti adó alapját, és ennek jogszabályban is érvényt fogunk szerezni; a kormány és a gazdák mindig számíthatnak egymásra. Nem hagyjuk, hogy ellehetetlenítsék a magyar gazdákat.”

Tisztelt Képviselőtársaim! A beszédemben elhangzottak alapján üdvözlöm Nagy István miniszter úr, Jakab István alelnök úr, illetve Gyórfy Balázs és Nyitrai Zsolt képviselőtársaim döntését, hogy kezdeményezték a törvénymódosítási javaslatot, megalkották azt és benyújtották. Jómagam, valamint a Fidesz-KDNP frakciószövetsége támogatni fogja a javaslatot, hogy ezzel az agrárium további fejlődéséhez és védelméhez mindannyian hozzájárulhassunk. Kérem, tegyék önök is ezt! Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Nagy taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Gréczy Zsolt képviselő úr, aki a helyéről mondja el a felszólalását. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

GRÉCZY ZSOLT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Nagyon tanulságos, ami eddig történt ebben a témában az Országgyűlésben. A fideszes szónokok és az előterjesztők úgy beszélnek erről a történetről, mintha ez egy ellenzéki vircsaft lenne, és van az a csúnya Márki-Zay Péter Hódmezővásárhelyen, aki földadót akar bevezetni és sújtani akarja a helyi gazdákat. Márki-Zay Péterrel van elég probléma, többek között az is, hogy még áprilisban is kokárdát hordott Orbán Viktor kérésére, amikor még Fidesz-tag volt, pedig március 15-én kellett volna csak hordani a kokárdát. De nem Márki-Zay Péter-probléma a földadó kérdése. *(Nacsá Lőrinc közbeszól.)*

Szeretnék emlékeztetni arra, hogy több tucat olyan fideszes polgármester van, aki szintén bevezette a földadót az elmúlt években. Ez nem Márki-Zay Péter magánbűne, ha ez egy bűn, hanem nagyon sok fideszes önkormányzat ugyanezt a megoldást választotta. Most természetesen lehet arról dönteni, hogy ez ne legyen, csak ne csináljunk úgy, mintha a Fidesz itt kiállna a gazdák mellett, és vérével harcolna a magyar földért, és mindenáron meg akarná védeni a pár holdon gazdálkodó magyar gazdákat, amikor egész egyszerűen ennek az ellenkezője történt.

Például Gulyás Gergely egy Kormányinfón azt is mondta, hogy a földadót eddig nem vetette ki senki. Ez már akkor sem volt igaz, amikor Gulyás Gergely ezt mondta a Kormányinfón. Nagyon sok olyan fideszes település van - mondok például egy adatot: a Magyar Államkincstár adatai szerint csaknem száz magyarországi település élt azzal az Orbán-kormány adta lehetőséggel, hogy települési adót szedjenek olyan adótárgyak után, amelyre más adó hatálya nem terjed ki. A Világgazdaság már 2017-ben azt írta: termőföldek után 56 önkormányzat jutott bevételhez. Tehát nem Márki-Zay Péter éppen kitalált valamit, hanem 56 önkormányzat; és ez 2017-ben volt.

A földadó - főleg a kisebb települések életében - egyébként fontos szerepet játszott az önkormányzat gazdálkodásában, számos helyen a helyi iparüzési adó és a kommunális adó után a legnagyobb bevételt jelentette az önkormányzat számára. *(Nacsá Lőrinc: Adóemeléspárti.)* Fontos, hogy ez ellentétben a központi költségvetéstől kapott normatív támogatásokkal, nincs felcímkézve, vagyis az adott település arra használta, amire szeretné. Így akár a működésre is költhették, de fölhasználhatták akár szociális célokra is.

A földadó kivetésére 2015 óta volt lehetőség, tehát a földadót sem a Gyurcsány-kormány vezette be, hanem az Orbán-kormány vezette be, amely az adócsökkentés kormányának szokta magát nevezni, miközben tudjuk, hogy legalább 50 adót vezetett be az Orbán-kormány 2010 óta, olyat, amely 2010 előtt nem is létezett.

A Nemzeti Agrárkamara és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége petíciót indított a földadó ellen, amit 120 ezren aláírtak, több prominens személyiség is. Némiképpen árnyalja a petíció

hitelességét, hogy idén 44 millió forint bevételre számít a földadóból a Hajdúnánást a Fidesz színeiben 2010 óta irányító NAK-alelnök, Szólláth Tibor is. Tehát fideszes önkormányzat jelentette be, hogy ennyi pénzre számít abból a földadóból, amit önök most éppen el akarnak törölni.

(11.20)

Az alapvető probléma az, hogy az önkormányzatokat kivéztette az Orbán-kormány, az önkormányzatok működéséhez nincs meg a megfelelő forrás, hogy létezni tudjanak, és ezért aztán kénytelenek voltak olyan lehetőségekhez folyamodni, amelyek egyébként az Orbán-kormány által felkínált lehetőségek, és amelyekkel próbálták az égető pénzhányt egy kicsit enyhíteni.

Az egyik gazdasági hírportál információja szerint 55 olyan település biztosan van az országban, ahol az önkormányzat költségvetési rendeletéből kiderül, hogy biztosan számítanak bevételre mezőgazdasági terület megadóztatásából. Kiindulásként a MÁK nyilvántartását használták. Ennél a nagyjából száz településnél nézték meg, hogy a települési adóról szóló rendelet vagy a helyi adóról szóló rendelet települési adóról szóló része milyen adótárgyakra terjed ki. Azt találta a hírportál, hogy zömmel különféle mezőgazdasági tevékenységi ágban nyilvántartott területekről van szó, elenyésző mértékben adóztattak egyéb adótárgyat, például magasépítményeket, horgászstéget s a többi s a többi s a többi.

Nagyon sok helyen szükség van a bevételre, és egyébként Hódmezővásárhely az egyetlen olyan önkormányzat, amely ellenzéki kézben van, azok közül, amelyek ezt a bizonyos földadót kivetették. Az összes többi helyen vagy fideszes vezetés van, vagy függetlenek - nyilván a Fidesztől azért nagyon nem távol álló függetlenek - irányítják az adott települést.

Elhangzottak itt a vezérszónoki felszólalásban ide nem nagyon illő témák, például a szankciók meg a háború meg egyebek. *(Nacsa Lőrinc: Jászberény!)* Szeretném jelezni, hogy a szankciókat egyetlenegy magyar politikus szavazta meg, ez Orbán Viktor volt, senki más nem szavazott Magyarországról a szankciókról, ezt a lehetőséget csak neki kínálta föl a történelem, és ő ezeket a szankciókat, amelyek ezek szerint Magyarországot is sújtják, megszavazta. Orbán Viktor ezáltal egy Magyarországot sújtó javaslatcsomaghoz adta a nevét.

Aztán az is nagyon fontos szerintem, hogy az is sújtja az önkormányzatokat jelenleg, hogy Európa-rekord infláció van. Magyarországon nagyobb az infláció, mint a háború sújtotta Ukrajnában, és a magyar infláció háromszorosa az európai uniós átlaginflációnak. Nem véletlen, hogy az önkormányzatok ekkora bajban vannak jelenleg, és a működési költségükhöz szükséges bevételeket valahogyan megpróbálják megszerezni.

Éppen ezért nem elfogadható az, hogy ebben az Orbán-kormány által előállított, rendkívül kritikus

gazdasági helyzetben a költségvetés számairól látjuk, hogy gyakorlatilag a benyújtás pillanatában egyik sem hiteles, és erre mondok már rögtön egy konkrét példát. Varga Mihály itt elmondta a miniszteri expozéjában, hogy beleszámolták például a jövő évi költségvetésbe az uniós forrásokat, azokat az uniós forrásokat, amelyeket jelenleg még csak nagyon szeretnénk, ha jönnének *(Nacsa Lőrinc: Nem kell akadályozni!)*, de ezek a források egyelőre nem állnak rendelkezésre. Tudom, hogy mit fognak mondani fideszes képviselők, hogy a baloldali liberális és egyéb képviselők akadályozzák, hogy ezek az uniós pénzek megérkezzenek. *(Nacsa Lőrinc: Gyurcsány mondta!)* Nem, nem, nem, nem Gyurcsány Ferenc akadályozza, hanem az Orbán-kormány lopásai, a korrupció és a jogállam felszámolása akadályozza azt, hogy ezek a pénzek megérkezzenek Magyarországra. De hát ezt az Európai Unió egyébként számos más módon értésére is juttatta a kormánzatnak.

S ha már ezekről a pénzekről beszélünk: hát hogyan akarunk úgy költségvetést tervezni 2024-re, hogy még a 2023-as számokat sem ismerjük? Azt is látjuk, a miniszterelnök mai rádióinterjújából is az derült ki, minthogyha azt érzékelné, hogy az infláció nem fog olyan gyorsan csökkenni, mint ahogy ő ezt korábban gondolta. Azt mondta, hogy év végére egy számjegyű lesz az infláció, most már - ezt látom, a szavaiból ezt hámozom ki - ő is látja, hogy ez sem fog megtörténni.

Tehát mindazok a számok, amelyekre a költségvetést alapozták, egész egyszerűen nem állnak meg, nem léteznek. Ha egy évvel ezelőtt valaki azt gondolta volna... - az is elképzelhetetlen volt, hogy Magyarország ne kapja meg az uniós forrásokat, most pedig itt vagyunk ebben a székelyben, hogy Magyarország egyetlen olyan ország, amelyik ezekhez a forrásokhoz nem tud hozzájutni. S miután ezekhez a forrásokhoz az ország nem jut hozzá, így nem jutnak hozzá az önkormányzatok sem. Az önkormányzatok ezért kapaszkodnak mindenféle lehetőségbe, és keresik azt az utat-módot, hogy valahogyan működésben tartsák a rájuk bízott települést, az embereket, és az Orbán-kormány ebben semmiféle segítséget nem ad meg nekik.

Az önkormányzatok kivéztetése tehát szerintem egy történelmi bűn, és az a törvényjavaslat, amelyik előttünk áll, elvileg lehetne tisztességes szándékú abban az esetben, ha nem címkéznék rá az egyetlen ellenzéki önkormányzatra azt, hogy kivetíti ezt az adót *(Nacsa Lőrinc: Jászberény!)*, miközben több tucat fideszes önkormányzat él ugyanezzel a lehetőséggel.

A földadó csak az egyik olyan történet, amellyel sújtják az önkormányzatokat. Elvették az önkormányzatoktól az egészségügyi és az oktatási intézményeket, tehát számos olyan történet van, amely nem erősítette az önkormányzatiságot Magyarországon, és ez szintén egyébként az Orbán-kormány hibája és bűne.

Ha már adóztatni kellene földeket, akkor volna itt egyéb lehetőség, hiszen vannak hatalmas földterületekkel rendelkező, a Fidesztől nem távoli vállalkozók,

fideszes - most zöldbáronak nem hívhatom - narancsbárok, akik az agrárium területeinek nagy részét bizony birtokolják, őket például nyugodtan lehetne adóztatni a sok-sok milliárdos bevételük kapcsán. A kisebb területeken gazdálkodók terheit, azt gondolja a Demokratikus Koalíció is, hogy nem kellene növelni. Nagyon fontos, hogy az agrártámogatások megérkezzenek Magyarországra. Szerencsére ezek a pénzek még megérkeznek, de egyébként az, hogy az önkormányzatokkal akár együttműködve lehessen kialakítani egy újfajta szabályozást, azt gondolom, mindenkinek érdeke lenne. Ha egy kis állami bevételt szeretnének ebből generálni, és még az igazságosság szempontjainak is szeretnének megfelelni, és azt gondolják, fontos, hogy az emberek ez ügyben mit gondolnak, például azok a gazdák, akik csak pár holdon gazdálkodnak, akik, mondjuk, fél dunántúlnyi megyéket birtokolnak ugyanilyen alapon, vagy bárhol máshol az ország területén, ők például nyugodtan adózhatnának többet. Azt gondolom, hogy ebben konszenzus lenne ellenzéki és kormánypárti oldalon is. Azt gondolom, hogy ezt érdemes lenne megfontolni.

Végezetül azt szeretném kérni, hogy... Nyilván itt most minden kormánypárti hozzászóló még el fogja mondani, hogy mert az ellenzék meg a baloldal kiveti a földadót szegény gazdákra - ez egész egyszerűen nem felel meg a valóságnak. A földadót azok az önkormányzatok vetik ki, amelyeknek egyáltalán van ilyen lehetőségük, az önkormányzat területén, környékén gazdálkodó személyek és cégek még léteznek. Ez az egyik.

A másik pedig, hogy ha be akarják csukni ezt a kiskaput, akkor nyilván arról van szó, hogy azok a fideszes önkormányzatok, amelyek most majd elesnek ezektől a bevételektől, amelyekre eddig számítottak, nyilván valahol igényelni fogják azt, hogy ezt valahogyan kompenzálják számukra. Arra is kíváncsi leszek, hogy ez hogyan fog megtörténni. Remélhetőleg nem egy újabb adó bevezetésével vagy adóemeléssel. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Előterjesztők! Egyfajta hitvallást is hallhattunk Gréczy Zsolt felszólalásában. Két dolog mellett tett hitet, az adóemelés és Márki-Zay Péter mellett tett hitet, őket védte Gréczy Zsolt végig a felszólalásában. Elmondta, hogy milyen jó, hogy van földadó, hát milyen jó, hogy ki lehet vetni, hát még szociális célokra is tudták ezt fordítani az önkormányzatok! Ez a tipikus, törölmetszett (*Gréczy Zsolt: Nem ezt mondtam!*), tipikus, törölmetszett baloldali magatartás, amikor az adóemelések politikáját gondolják.

Emlékezzünk vissza, hogy mi történt 2010 előtt! (*Gréczy Zsolt: Ti vezetted be!*) Folyamatosan több

mint ötvenszer emelték az adókat a Gyurcsány-Bajnai-kormányok idején. A Fidesz-KDNP-kormány 2010 óta több mint 80 alkalommal csökkentett adót, tisztelt képviselőtársaim. Innen is látszik a különbség.

Milyen érdekes, hogy Gréczy Zsoltnak ilyen szelektív memóriája van, nem emlékszik arra, hogy a mezőgazdaság 30 ágazatából mindegyik válságban volt 2010 előtt, és a gazdáknak demonstráción kellett részt venni, hogy egyáltalán azt kifizessék nekik, ami járt, tisztelt képviselő úr, a törvény szerint járt. Tehát önök az egyházaktól is - erről már beszéltünk tegnap -, de a gazdáktól is visszatartották azt, ami nekik jogosan járt. Tehát volt bőr a képükön a baloldali kormányoknak arra, hogy a gazdáknak ne fizessék ki azt, ami nekik járt.

(11.30)

Érdekes ez a helyzet is, ahogy ön itt Márki-Zay Pétert védi. Hát, ugye, tudjuk, az önök miniszterelnök-jelöltje volt, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök-jelöltje, Szabó Tímea miniszterelnök-jelöltje, Gréczy Zsolt miniszterelnök-jelöltje és Mellár Tamás miniszterelnök-jelöltje is. Emlékezhetnek, a pécsiek aztán pláne emlékezhetnek (*Közbeszólás a Fidesz soraiban: Igen!*), hogy Mellár Tamás Márki-Zay Péterrel nyitotta meg a kampányát, és Márki-Zay Péterrel zárta a kampányát. Szakács László is ott volt, tisztelt képviselőtársak; ő most nincs itt az Országgyűlésben, mert hát kikapott. Gratulálunk Hoppál Péter képviselőtársamnak. (*Dr. Hoppál Péter bólint.*)

Hát az a helyzet, hogy Mellár Tamás odaállt Márki-Zay Péter mellé, azt akarta, hogy ő legyen az ország miniszterelnöke. Gréczy Zsolt odaállt Márki-Zay Péter mellé, azt akarta, hogy ő legyen az ország miniszterelnöke. És ugyanez elmondható az itt jelen nem lévő, mert a munkahelyükre nem bejáró frakciókra. Hát hol van a felszólaló az LMP-frakcióból? Hol van a felszólaló a Momentum-frakcióból? Hol van a felszólaló az MSZP-frakcióból? Hol van a felszólaló a Jobbik-frakcióból? Hát ezeket a kérdéseket föltehetnénk, hogy egy ilyen fontos vitánál hol is vannak ezek a képviselők. Itt maradtak helyette a Márki-Zay Pétert és az adóemelést védő Gréczy Zsoltok, tisztelt képviselőtársaim. (*Gréczy Zsolt: Hazudsz már megint!*) Az a helyzet, hogy szerintem nem helyes, ha azt a baloldali adóemeléseket favorizáló és folyton adókban gondolkodó politikát folytatjuk, amit itt most hallhattunk Gréczy Zsolttól, meg hát, amit sajnos a magyar emberek, főleg a magyar gazdák megtapasztalhattak 2010 előtt.

Ugye, itt volt Márki-Zay Péter, a dollárbaloldal bukott miniszterelnök-jelölje, és az őt támogató baloldali többség a hódmezővásárhelyi önkormányzatban bevezette a négy hektár fölötti tulajdonnal rendelkező és azt bérbe adó hódmezővásárhelyieknek a földadót. A hódmezővásárhelyi földtulajdonosokat és gazdálkodókat sanyargató, újabb baloldali adóemelés felháborító és elfogadhatatlan egy olyan időszakban,

amikor szankciós infláció sújtja a mezőgazdasági termelőket, akiknek megemelt nyersanyagárrakkal kell gazdálkodniuk. Ráadásul egy különösen pusztító, aszályos éven vannak túl a gazdálkodók, ami a dél-alföldi termelőket még az országos átlagnál is jobban sújtotta. Az évszázad aszálya, valamint a szankciók miatt drasztikusan megemelkedett energia- és takarmányárak után nem büntetni kell a magyar gazdákat, hanem segíteni nekik. Csak Csongrád-Csanád vármegyében több mint százezer hektárt érintett az aszály a tavalyi évben.

A nemzeti kereszténydemokrata kormány a veszélyek korában is kiáll a magyar gazdák mellett és segítjük őket. A kormány meghirdetett egy agrárhiteltörlesztési moratóriumot a magyar gazdák védelmében. 7500 agrárvállalkozásnak 285 milliárd forint hitel után 16 hónapig nem kell sem törlesztőrészletet, sem kamatot fizetnie. Ezek ténytársamok, tisztelt képviselőtársaim.

A kormány mérsékelni kívánja a gazdák kárát a tavalyi aszály miatt, ezért idén ingyenes a mezőgazdasági öntözés. Valahogy Gréczy Zsolt képviselő úr felszólalásából kimaradt az, hogy idén ingyenessé tette a mezőgazdasági öntözést a kormány.

A kormány 25 termékfőre rendelt el behozatali tilalmat Ukrajnából, köztük a repcére, napraforgómagra, lisztre, étolajra, valamint egyes húsfélékre is. Ezzel is a magyar gazdák, a magyar agrárium és a magyar fogyasztók érdekeit védjük. Valahogy erről sem szólt a baloldali vezérszónok.

A magyar agrárium támogatása egész Európában a legnagyobb mértékű. A közös agrárpolitika, a KAP támogatásai mellett az egész Unióban egyedülálló módon a nemzeti társfinanszírozás összege a maximálisan adható 80 százalék. Ilyenkor persze a mi hazánkunknál keres megnövekedést és menedéket a képviselő úr, amikor rájön, hogy amiket elmondott, az szemben áll a valósággal (*Gréczy Zsolt: Beteg vagy!*), szemben áll a valósággal, és próbálja az önigazolást keresni. 2010 előtt mennyi volt a társfinanszírozás, Gréczy képviselő úr? Tudja ön, hogy mennyi volt a társfinanszírozás az uniós forrásokra? (*Gréczy Zsolt és dr. Apáti István közbeszól. - Az elnök csenget.*) Mert most a maximálisan adható 80 százalék. Egészen más összegekről beszélünk.

A teljes KAP stratégiai terv öt éves uniós kerete 3255 milliárd forint, melyből a vidékfejlesztésre fordítható összeg 630 milliárd forint, amit 2520 milliárd forint társfinanszírozás, hazai társfinanszírozás egészít ki. Így az ágazat céljaira öt év alatt összesen 5775 milliárd forint áll majd rendelkezésre.

A Hódmezővásárhelyen az önök miniszterelnök-jelöltje által bevezetett és más baloldali településvezetők által is tervezett földadó ellen tiltakozó petíciót indított a MAGOSZ és a NAK. (*Gréczy Zsolt: Nekimentek a Fidesznek!*) Pócs képviselőtársam Jászberényt is megemlítette. Emlékszem Gréczy Zsolt azon sajtónyilatkozatára, hogy Jászberényben a DK hathatós segítségével nyert a polgármester, és a DK-nak köszönheti, hogy egyáltalán polgármester lett. Ezt ön nyilatkozta,

tisztelt képviselő úr, még januárban. Ott is rögtön elkezdtek adóemelésben gondolkozni, tisztelt képviselő úr, az ön segítségével persze.

Az agrárszervezetek arra kérték Márki-Zay Pétert, hogy fejezze be azt a játékot, a magyar gazdákat nem szabad hátrányba hozni, hiszen nyitott piacon, más EU-s tagállamokkal versenyezve kell helytállniuk. Nem szabad büntetőadókkal versenyhátrányba hozni a magyar gazdákat. Mivel az önök, a dollárbaloldal miniszterelnök-jelöltje kiengedte a szellemet a palackból, s jól ismerjük a baloldali adóemelési hajlamot, féltő, hogy a baloldal az egész országban bevezetné a földadót, ahol lehetőséget kap erre. (*Gréczy Zsolt közbeszól.*) A jegyzőkönyv kedvéért jelzem: Mellár képviselő úr nagyban bólogat, szerinte ez a helyes irány (*Dr. Mellár Tamás bólint.*), be kell vezetni a földadót - nézzék meg, bólogat -, meg kell sarcolni a gazdákat. (*Dr. Mellár Tamás: El fogom mondani.*) Mindjárt el is fogja mondani, azt mondja. Hát ezek a baloldali törőlmetszett adóemelések.

Önök, bármi történik az országban, jó vagy rossz, a pénzbőség évei vannak, vagy a válság évei vannak, önök mindig az adóemelésekhez nyúlnak, mindig az jut eszükbe valamiről, hogy adót kell emelni. Nem tudom, hogy ez miért egy ilyen baloldali magatartás, ezt majd politikafilozófusok megfejtik, de én azt gondolom, hogy helytelen az a magatartás, ha folyamatosan csak adót akarnak önök emelni. Ez ellen, az önök viselkedése és tervei ellen a magyar gazdákat, a magyar agráriumot támogató nemzeti kereszténydemokrata képviselőknek muszáj cselekednünk.

A helyi adókról szóló törvény korábbi, hatályba lépett módosítása lehetővé tette a helyi önkormányzatoknak az illetékességi területükön bármely adótárgyra vonatkozóan olyan települési adó kivetését, amelyet törvény nem tilt, továbbá amelyre nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A most előttünk fekvő törvényjavaslat azt fogalmazza meg, hogy szűnjön meg a településiadó-bevezetés joga a termőföldre, a termőföldtulajdonra vagy a termőföldön fennálló vagyoni értékű jogra. A mostani törvényjavaslat tehát védi a magyar gazdákat és egyúttal a fogyasztókat is a baloldali adóemelésektől.

Mi, a Fidesz és a KDNP továbbra is mindent meg fogunk tenni a magyar gazdák és a magyar agrárium érdekében. Teljesen világos lesz a mostani törvényjavaslat szavazásánál: aki ezt a törvényjavaslatot támogatja, az az adócsökkentést támogatja, aki ezt a törvényjavaslatot elutasítja, az az adóemelések pártján áll. Mi támogatni fogjuk ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm, elnök úr. (*Taps a kormánypártok sorában.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Apáti István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt

Országgyűlés! A Mi Hazánk Mozgalom természetesen támogatja ezt a javaslatot, hiszen alapvetően helyénvalónak tartjuk azt, hogy földadó bevezetésére semmilyen módon, semmilyen megfogalmazással ne kerülhessen sor, ne viseljék ezt a terhet is a magyar gazdák. Tehát támogatjuk a javaslatot.

Tulajdonképpen most akár azt is megtehetném, hogy befejezem a felszólalásomat, leülök, és ennyiben marad a történet. Ugyanakkor rá kell világítanom néhány összefüggésre és néhány olyan dologra, amelyet szeretnénk viszontlátni mi itt, a Mi Hazánk képviselőcsoportjában a gazdák érdekképviselője, a gazdák tehercsökkentése kapcsán.

Én nagyon szeretném azt, tisztelt kormánypárti képviselők, ha ugyanez a mindent lebíró akarat, elképzelhető hev és lendület kerítene önöket hatalmába akkor, amikor, mondjuk, a magyar gazdák egyéb problémáit kellene orvosolni, vagy egyéb, előttük tornyosuló akadályokat kellene lebontani.

A teljesség igénye nélkül hadd mondjak önöknek néhányat, amely egyébként jóval nagyobb terhet ró a magyar gazdákra, mind adott esetben tízezer forint/hektár vagy húszezer forint/hektár adó. Ezzel együtt természetesen elítéljük és erősen megkritizáljuk azokat, akik földadót vezetnek be, de megjegyzem, hogy mi igazságosan mérünk, egységes mércével, nem kettős mércével, mint adott esetben a baloldal vagy önök, ugyanis mi azt is elítéljük és azzal sem értünk egyet, ha Márki-Zay Péter készül bevezetni ezt, de arról is ugyanez a véleményünk, ha mondjuk, Hajdúnánáson vezetik ezt be, és mondjuk, Szólláth Tibor NAK-alelnök kívánja ezt bevezetni és fenntartani, származzon ebből akármennyi bevétele is az önkormányzatának. Hát akkor, aki á-t mond, mondjon b-t is, és ne tegyenek úgy, mintha csak a balliberális oldal esz prominensei, adott esetben egykori miniszterelnök-jelöltje vezetné be, mert az pont ugyanolyan csúnya dolog, mint amikor Szólláth úr készül bevezetni. Tehát legyenek szívesek, szóljanak a NAK alelnökének, hogy talán ezt saját szabad akaratából is illett volna eltörölnie vagy talán már be sem vezetnie.

Természetesen azért az éremnek van egy másik oldala vagy egy pereme is, hogy önök valóban kivérették az elmúlt 13 évben az önkormányzatokat. Ez a vércsaplás az önkormányzatok vonatkozásában 33 éve folyik, az elmúlt 13 évben felgyorsult. Egyszerűen nem tudnak semmilyen módon megfelelő bevételekhez jutni. Azért ezt se felejtjük el!

(11.40)

Korábban a gépjárműadó ott maradt az önkormányzatoknál. Aztán önök azt mondták, hogy már csak 40 százaléka maradhat nálunk, vagyis 60 százaléka központosították, elvonták, végül most már az egészet - a Covid-válságra hivatkozva, és azóta vissza sem állították - lenyúlják tőlük. Nagyon kevés lehetősége van a legtöbb önkormányzatnak - néhány kivétel adottságú önkormányzatot leszámítva - arra, hogy helyi adóbevételekhez jusson.

Azonban én ezt alapvetően inkább egy agrártémájú vagy mezőgazdasági jellegű javaslatnak tekintem, ezért a teljesség igénye nélkül, részben a napirend előtti felszólalásomhoz kapcsolódva vagy azt folytatva hadd mondjak önöknek néhány nagyon lényeges problémát, ami sokkal nagyobb mértékben sújtja a gazdákat, mint az, ami ebben a javaslatban van, illetve megszüntetésre vagy kizárásra kerül.

Az egyik az, hogy az árstopok vagy az árkorlátozások vonatkozásában talán célszerű lenne elgondolkodniuk a műtrágya-, a vegyszer- és az üzemanyagár kapcsán az agrárvállalkozók vagy a mezőgazdasági vállalkozók tekintetében is, ugyanis önök jövedéki adót fognak emelni 2024. január 1-jétől - a vonatkozó jogszabályokból ez kitűnik -, ami literenként minimum 40 forinttal fog emelkedni.

De mondom a megoldást, illetve megoldási javaslatot is a mi hazánk szokás szerint. Gondolkozzanak el azon, hogy a hektáronként meghatározott, literben megképzett mennyiséget megemelik a jövedéki adó visszaigénylése kapcsán. Magyarul, jóval nagyobb mennyiségre tudjanak visszaigényelni a gazdák jövedéki adót 2024. január 1-jétől, mint mondjuk ebben az évben, hiszen ennek a mértéke hosszú évek óta változatlan. Ez a terület művelési ágtól is függ, mert nem mindegy, hogy legelőről, szántóról vagy gyümölcsösről beszélünk. Ehhez van kötve az, hogy hány liter gázolaj után lehet egy éven belül visszaigényelni a jövedéki adó egy részét; így a pontos. Én 72 forint/liter mennyiségre emlékszem, de ha ennél kicsit több vagy kevesebb, akkor elnézést kérek, ha tévedtem. Ezt a mennyiséget illő lenne megemelni, hogy valahogy kompenzálják a gazdáknak a megemelkedett gázolajárakból eredő nehézségeket.

Ennél is nagyobb probléma azonban az - ahogy a napirend előttimben is mondtam -, ami a vegyszer- és műtrágyaárak kapcsán történt, különösen az elmúlt két évben. Két órával ezelőtt arról beszéltem, hogy számos lényeges vegyszer, amelyeket nagy mennyiségben használnak a gazdák, gombaölőszerek, rovarirtószerek, legalább kétszer annyiba kerülnek nálunk, mint Lengyelországban. Legalább kétszer annyiért adják a legnagyobb magyar forgalmazók, mint a legnagyobb lengyel forgalmazó, amit a profitéhségen, a hiénaszemléleten kívül valószínűleg a világon semmi nem indokol. Ez lényegesen nagyobb mértékben sújtja a gazdákat, mint az a kétségkívül fontos javaslat, amiről alapvetően itt most tárgyalunk. Legyenek szívesek plafonírozni vagy valamilyen módon, akár a törvényes politikai érdekérvényesítés keretein belül hatni abba az irányba, hogy a profitéhségüket fogják vissza a vegyszer- és műtrágya-forgalmazó cégek, mert a műtrágyafronton ugyanaz a helyzet.

Szeretnék önöknek még egy fontos problémát felvetni ennek kapcsán. Sok esetben silány minőségű vegyszereket és műtrágyákat adnak el egyes forgalmazók a magyar gazdáknak. Találkoztunk olyanokkal - be fogom mutatni ezt a közeljövőben a nyilvánosság előtt -, hogy 35 százalékkal kevesebb hatóanyag van az adott vegyszerben, mint ami a kémiai

összetevők rovatban szerepel. Találkozunk olyan műtrágyákkal, amelyek az atyaúristennek sem akarnak feloldódni még csapadék hatására sem. Természetesen ezeket is gyémántáron adják a kereskedők. Ezt is csak a magyar gazdákkal lehet megcsinálni!

Azt kérem, hogy a MAGOSZ és a NAK itt is vesse be magát, vesse latba a befolyását és harcoljanak a magyar gazdákért. Ne álljanak meg a földadó eltörlésénél, a földadó kiszabási lehetőségeinek a kizárásánál, hiszen itt az elmúlt két vagy három évben a többszörösére növekedett költségekről beszélünk, és úgy érezzük, hogy megint a magyar gazdákat nézik az egész Európai Unióban levadászandó prédának, lehúzható baleknak vagy madárnak. Ennyit tehát a vegyszer-, műtrágya- és üzemanyagárról. Bőven lenne az érdekképviseletnek itt is helye.

Arra kérném Jakab Istvánt és mindenkit, aki a kormánypártok soraiban foglalkozik a magyar mezőgazdasággal, hogy próbáljanak sokkal nagyobb mértékben, mit próbáljanak: álljanak az őstermelők, a mezőgazdasági őstermelők, az őstermelői családi gazdaságok vagy a mezőgazdasági társaságok oldalára. Azoknak az oldalára, akik lassan teljesen elvéreznek ebben a küzdelemben. Önöknek kétharmados lehetőségeik vannak, senkire nem hivatkozhatnak, semmilyen külső körülményre nem hivatkozhatnak e tekintetben.

A teljesség igénye nélkül mondok önöknek néhány példát. Itt főleg a felvásárlási árak, a termelőkkel való bánásmód, a nagy cápáknak való kiszolgáltatottság a legfőbb probléma. Elég csak a víziszárnyas-tenyésztőkre gondolni, tisztelt hölgyeim és uraim. Átverik őket a takarmány, a táp forgalmazásánál a hatóanyagokkal. Lehet, hogy szállításonként csak kis tétel, de az egy nagy gyártónál összességében óriási összegre jön ki, akár egy hónapra is. Amikor a víziszárnyas-tenyésztők, a bérhizlalók, a bértenyésztők viszik leadni a vágóhidra az állatokat, akkor képzeljek el, hogy a minősítésnél nem lehetnek jelen. A minősítést végzők úgy minősítik, ahogy akarják. Minősítésenként több millió forinttal húzgálják le őket, ami után jogorvoslati és egyéb lehetőség alig van. Akár jogi értelemben, akár pénzügyileg nem tudnak utána menni. Mondván, hogy az az állat annak a tulajdona, aki a minősítést végzi. Hát ez semmiképpen nem mellérendeltségi viszony, ez nagyon messze áll a becsületes, korrekt, igazságos, nemzeti, keresztény, konzervatív, hazafias hozzáállástól! Hogy beviszem azt az állatot, például kacsát, libát, amelyet heteken-hónapokon keresztül hizlaltam, aztán megállok kint a kapuban, illetve kizárnak, be sem tudok menni, és aztán olyan minősítést adnak, amilyen az arcukra ráfér, amit nem szégyellnek. És sorolhatnám még hosszan, hogy a felvásárlási árak épphogy lélegeztetőgépen tartják, mondjuk, a víziszárnyas-tenyésztőket.

De mondhatnám ezt a zöldség-gyümölcs front tekintetében is. Valószínűleg önök is tisztában vannak azzal, hogy alapvető zöldségek, gyümölcsök felvásárlási árai ugyanazok, illetve várhatóan az idén sem lesznek túl sokkal magasabbak, mint amilyenek öt

vagy akár tíz évvel ezelőtt is voltak. Csak hol vannak már, öt-tíz év alatt hova emelkedtek az előbb említett üzemanyag-, vegyszer- és műtrágyaárak, valamint a munkabérek.

Az az érzésem, tisztelt kormánypárti képviselők, hogy olyan szinten nézik hülyének a nagy felvásárlók, a kereskedők, ha úgy tetszik a nemzeti nagytőkések a magyar parasztemberek, hogy mindig annyi vért csapolnak le belőlük, mindig addig zsigerelik, hogy épphogy életben hagyják őket, hogy még tovább tudjanak dolgozni. Hogy talán felvillan annak a reménysugara, hogy érdemes még fáradozni, küszködni január 1-jétől december 31-éig, hétfőtől vasárnapig robotolni, hátha a következő év jobb lesz. Nagyon sok termelő gyakorlatilag úgy érzi, hogy igazából a kereskedőknek termeli meg a profithoz szükséges nyersanyagot, legyen az zöldség, gyümölcs vagy éppen élő állat, mert nem ők gazdagodnak a verejtékes munka gyümölcsén.

Önök szerint nem lehetne tenni itt valamit? Kétségkívül elfogult vagyok a témakörrel, ezt be is vallom férfiasan, azt az almát, ami tőlünk, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből, mondjuk, 90, 100, esetleg 120 forintos áron kerül felvásárlásra a termelőtől, a fa alól vagy a kertből, azt én Budapesten 500-600 forintért látom viszont, de annak csak a silány minőségű kiadását. Sokszor 500-600 forintért tesznek ki Pesten meg a nagyvárosokban olyan minőséget, amit lehet, hogy mi a léalmába is szégyellnénk beletenni, és inkább ott hagyjuk a fa alatt. Hogy ötszörös-hatszoros árat nyúl le a multi, vagy a budapesti, teljesen mindegy, hogy milyen származású kereskedő? Önök szerint ez nem fogja előbb-utóbb nemcsak a termeléstől, hanem az élettől is elvenni a magyar parasztemberek kedvét? Ezért giürizzenek? Ezért kockáztassanak? Ezért szorongatják a bankok azokat, akiknek még hitelük is van? Ezért fizessék az egyre emelkedő munkabéreket? Küszködjenek azzal a munkaerővel, amely ritka kivételtől eltekintve az idegrendszerüket is tönkreteszi?

Én azt gondolom, ha néhány kormánypárti képviselő, főleg akinek nincs köze a mezőgazdasághoz, egy hónapig küszködne azzal a minőségű munkaerővel, amely még ott maradt a magyar vidéken - hogy egyéb súlyos kijelentést ne tegyek -, azt hiszem, hogy elgondolkodnának azon, hogy mennyit ér igazából az a tej, kenyér, zöldség, gyümölcs vagy bármilyen húsféleség, amit aztán önök esetleg a vasárnapi ebéd mellett elfogyasztanak. És ezek után a munka végeredményeként van egy rendkívül szerény mértékű profit, ha erről egyáltalán lehet beszélni.

(11.50)

Tisztában vannak azzal, hogy az ukrán gabonahelyzet miatt nagyon sokan már nem is vetnek az idén? Vagy csak olyat, aminek alacsony lesz a ráfordítása? Mert önköltségi ár alatt tudnak értékesíteni az ukrán gabona miatt. Akkor kik fizetik meg a háború árát? Nem a magyarok? Nem a magyar termelők? Nem a magyar parasztemberek? Dehogynem!

Akkor ne tegyenek úgy, hogy önök megvédték a magyar gazdákat! Hát ettől sem tudták megvédeni a magyar gazdákat. És azok esetében, akik gépesítettek, gépekbe fektettek be és bérmunkára alapozták a mezőgazdasági vállalkozásuk nagyobb részét, mert miután sokan nem vetnek, értelemszerűen gépi munkára sem lesz szükség. Általában jelentős hitelállománnyal küzdenek, és ők is tönkre fognak menni. Beindul egy dominóeffektus, egyik bedől a másik után. Erről is szeretnék ilyen lánglelkű felszólalásokat hallani önöktől! Meg ilyen rendkívül bátor törvényjavaslatokat, meg akár nem is törvényi szinten különböző intézkedéseket látni. Mert amikről most beszélek, azok közül nem minden igényel feltétlenül törvényi szintű szabályozást vagy beavatkozást. Például a víziszárnyas-minősítés szabályainak a megváltoztatása, a felvásárlási körülmények megváltoztatása.

Tudják, az a legszörnyűbb - mondjuk ki őszintén, mellébeszélés nélkül -, hogy bármennyire is lelkiismeretesen, profin, komoly szellemi és fizikai munkával termelnek a magyar parasztemberek, a ritka kivételtől eltekintve elsősorban a gyalázatos felvásárlási árak miatt, a kereskedői maffia miatt, a TÉSZ-es maffia miatt gyakorlatilag az uniós támogatások lélegeztetőgépén vannak épphogy. Ha az uniós támogatásokat, akár a normatív alapúakat, akár a pályázaton elnyerhetőket kivennék a rendszerből, akkor ritka kivételtől eltekintve a legtöbb legprofibban, legügyesebben, éjt nappallá téve dolgozó gazda önhibáján kívül tönkremenne, elsősorban azért, mert nincsenek normális felvásárlási árak, hanem egy egyoldalú, kereskedőpárti, TÉSZ-párti meg multipárti szemlélet van. Ezt önök hagyják burjánzani, hiszen még nem tört ki különösebb elégedetlenség a magyar parasztság körében, vagy legalábbis nem vonultak még utcára az emberek.

Én azt kérem önöktől, hogy ezeket a problémákat is mindannyiunk jól megfontolt érdekében mihamarabb kezdjék el orvosolni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Mellár Tamás képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Az előttünk lévő törvényjavaslatnak az az alapvető célja, hogy megtiltsa azt, hogy az önkormányzatok kivetessenek a földre adót. Az előttem szólók elmondták, Gréczy képviselőtársam is elmondta, hogy itt nyilvánvalóan egy olyan gyakorlat volt, amit a kényszer szült, hiszen a kis önkormányzatoknak nem volt más lehetőségük, nem tudtak iparűzési adót kivetni, hiszen nem volt erőteljes iparuk, és innen próbáltak bevételeket szerezni. Eléggé nyilvánvaló az, hogy ha a kormány úgy dönt, hogy ezt a lehetőséget nem adja

meg, akkor valamilyen normatív módon adjon egy másik lehetőséget, de úgy, hogy azt minden önkormányzat valamilyen módon el tudja érni, és így tudja majd kompenzálni a kieső bevételeit.

De alapvetően nem ez ennek a törvényjavaslatnak és törvénymódosításnak a lényegi eleme, hanem sokkal inkább az, hogy ez tulajdonképpen egy önleplező törvényjavaslat, mert rávilágít a NER-rendszer lényegére. Ugyanis a NER-rendszer egy feudális hűbéri rendszer, amelyben a fő hűbérúr a miniszterelnök urunk, Orbán Viktor, ő adja a földeket a hűbéréseinek, akik ezért alárendelik magukat, hálával és szolgálattal tartoznak neki. Egy ilyen rendszerben nyilvánvalóan nem lehet az, hogy valaki más, például az önkormányzatok jogot formáljanak a földre, horribile dictu, adót vessenek ki rá, hiszen egész Magyarország kizárólagosan a hűbérúr birtoka, tehát csak ő rendelkezik róla.

John Locke, XVII. századi gondolkodó - Nacsa képviselő úr megítélése szerint valószínűleg baloldali liberális gondolkodó volt - vetette föl elsőként azt, hogy szükség van a földadóra, mint egyetlen adóra, majd később, a XIX. század végén és a XX. század elején Henry George elindította a single tax mozgalmat, amely szintén azt tűzte ki célul, hogy egyetlen adót kellene kivetni, és ennek az egyetlen adónak a földadónak kellene lenni.

Miért mondták ezt ezek a gondolkodók? Egyéb-ként Henry George mozgalmának nagyon sok képviselője volt Magyarországon, Antall József köréből is sokan ezt vallották. Azért, mert a földtulajdon egy olyan dolog, a föld egy olyan dolog, amelyik nem szabadon szaporítható, vagyis az egy természeti monopólium, és ha természeti monopólium, akkor egy természeti monopólium járadékjellegű jövedelmet generál, és ezt a járadékjellegű jövedelmet vagy a községnek kell élveznie, vagy ha ez nem így van, hanem egyének, akkor legalábbis meg kell adóztatni. Ez az az általános alapelv, amelyet azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne észben tartani mindannyiunknak, amikor erről a kérdéstről beszélünk. Így nálunk is nyilvánvalóan általánossá kéne tenni a földadót, és célszerű lenne azt az önkormányzatok kezébe adni, pontosan azért, mert ők állnak legközelebb a földekhez, nekik van nyilvántartásuk, és nem melleleg ezzel a lépéssel tulajdonképpen az önkormányzatok finanszírozását is egyenesbe lehetne hozni.

De természetesen értem én a kormánypárti képviselők ellenérveit. Ők három dolgot mondtak ezzel kapcsolatban: a földadó egyrészt megdrágítja a mezőgazdasági termékeket, így végső soron a föld nélküli emberek fogják azt megfizetni a magasabb árakban. Kettő: rontaná a nemzetközi versenyképességünket az agrártermékek vonatkozásában. Három: nehéz helyzetbe hozná a kistermelőket, akiknek el kellene adni a földjüket, és így még nagyobb lenne a földtulajdon-koncentráció.

De egyik érv sem helytálló. Ugyanis ha földadót vezetnének be, akkor ez arra ösztönözné a mezőgazdasági termelőket, hogy ne alacsony hozzáadott értékű

gabonát, kukoricát termeljenek, hanem magasabb hozzáadottérték-tartalmú termékeket, például zöltséget, gyümölcsöt és ehhez hasonló dolgokat. A nemzetközi versenyképességünk agrárfronton most is igen rossz és igen alacsony azért, mert extenzív módon termelünk, és feldolgozatlan termékeket viszünk a világpiacra. Ha ez megváltozna és sokkal inkább az élelmiszer-gazdaság felé mennénk el, akkor Ángyán József számításai szerint például a föld eltartóképesége jóval magasabb lenne, mert az ő számításai szerint egy közepes gazdaság 9,5 hektáronként foglalkoztat egy embert, míg a nagyoknál, az extenzíven termelő nagyoknál pedig 40 hektárra esik egy foglalkoztatott.

A földadó kivetésének szigorúan progresszívnek kellene lennie. Ez egy nagyon fontos elem. Szeretném, ha ezt a kormánypárti képviselők is megjegyeznék. Vagyis lenne egy adómentes határ, például 50 hektár, vagyis 50 hektáros birtok alatt nem kellene földadót fizetni. Ezzel nyilvánvalóan a kis- és közepes termelőket tudnánk támogatni és tudnánk helyzetben tartani, afölött pedig egy erőteljesen progresszív adórendszer lenne. Tehát minél nagyobb valakinek a földbirtoka, arányosan annál magasabb földadót kellene fizetnie. Ugyanis azt is látnunk kell - statisztikai adatok vannak e vonatkozásban -, hogy Magyarországon a világon az egyik legerőteljesebb és legnagyobb a földtulajdon koncentrációja. Ma sokkal koncentráltabb a földtulajdon Magyarországon, mint a két világháború között volt.

A földárverések azt a célt akarták volna szolgálni - a „Földet a gazdáknak” mozgalom -, hogy minél több gazda számára jusson föld. Harmincezer földműves helyett mindössze 3758-an jutottak birtokhoz az előző évtized közepén lezajlott programban. Az elmúlt tíz évben erősödött a birtokkoncentráció, amelynek eredményeképpen jelenleg 120 ezerrel kevesebb agrárgazdaság működik. Összességében az látható, hogy az elárverezett állami földeknek is csak a 20 százaléka került kis családi gazdálkodókhoz.

(12.00)

Tehát azt gondolom, hogy eléggé egyértelmű az, hogy itt egy olyan rendszer bevezetésére lenne szükség, amely a kis és közepes mezőgazdasági üzemeket hozná helyzetbe, őket segítené, és a nagyüzemeket, illetve - és ez a legfontosabb eleme a dolognak - azokat a földtulajdonosokat, akik csak földtulajdonosok, de egyáltalán nem termelnek, nos, azokat kellene igen erőteljesen megadóztatni.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Nemzetközi példák azt mutatják egyébként, hogy igenis a kis- és közepes birtokok nemzetközileg is versenyképesek tudnak lenni. Erre vonatkozóan példákat lehet mondani Franciaországból, vagy Hollandia, Dánia, ahol egyébként az átlagos birtokméret valahol

50-100 hektár között van, és köszönik szépen, nagyon jól tudnak ebből megélni, és Hollandiában biztos, hogy sokkal magasabb az egy főre jutó mezőgazdasági export, mint Magyarország vonatkozásában. Tehát nem igaz az, hogy csak ezek a nagy óriáscégek tudnak valóban versenyképesek lenni, mint a Csányi-féle Bonafarm vagy a másik ilyen nagy tulajdonos, Nyerges Zsolt Mezort Zrt.-je. Magyarországon a 3 ezer hektáros birtokok sem ritkák, miközben egyébként Franciaországban 270 hektáros birtokok már igen nagyoknak számítanak.

Tehát az a fő mondanivalóm, amit szeretnék önöknek itt közölni, hogy nem arról szól a történet, félreértés ne essék, hogy a mezőgazdaságból élő kis- és közepes termelőket akarom megsarcolni, vagy azokra szeretnék többletadót kivetni, erről szó sincs. Sokkal inkább arról van szó, hogy azokat kellene egy adóval sújtani, akik az elmúlt évtizedben bevásárolták magukat, és földtulajdonokat szereztek hatalmas mennyiségben, a műkörmösöktől kezdve az autókereskedőkön át a sikeres ügyvédekig, akik egyébként jelen pillanatban egy járadékszerű jövedelmet realizálnak, és még ehhez hozzájön egyébként az európai uniós földalapú támogatás is, tehát munka nélkül szereznek jövedelmet. És önök most azt mondják nekem, nekünk, hogy nemcsak hogy rendben van ez, hogy ők munka nélkül szereznek járadékszerű jövedelmet, hanem ezt még ne is adóztassuk meg egyáltalán.

Én nem tudom, hogy ez mennyire egyeztethető össze a keresztény erkölcsökkel, de azt gondolom, hogy egyáltalán nem. Nacsa képviselő úr borzasztóan ki van kelve ez ellen, de ha ő valóban keresztény ember (*Dr. Hoppál Péter: Keresztény!*), akkor bizonyosan neki is el kell és el kellene fogadni azt, hogy az nincs rendjén, hogy valaki munka nélkül szerez jövedelmet, és még csak adót sem fizet utána. Soroljam egyébként, hogy itt a parlamentben mely képviselőknek hány hektáros birtokuk van? (*Nacsa Lőrinc: Gyurcsány Ferenc, timföldgyár!*) Mert el tudnám sorolni, hogy kinek van 200 fölötti és kinek van 100 hektár fölötti. (*Nacsa Lőrinc: Nekem nincs!*) Ez rendjénvaló dolog, hogy nekik akkor nem kell közterhet viselni? Én azt gondolom, hogy nem. Tehát itt van egy erkölcsi probléma, amit meg kellene oldani. Ne próbáljanak elbújni a kistermelők védelme mögött, mert nem a kistermelőket akarják védeni, hanem a járadékos ingenyélőket!

De ráadásul ez nemcsak egy erkölcsi kérdés, hanem egy közgazdasági kérdés is, mert egy normális, hangsúlyozom, egy progresszív földadórendszer, amelynek van egy alsó kedvezményes része, vagyis hogy nem kell adót fizetni, közgazdaságilag is sokkal előrébb vivő lenne, és sokkal inkább szolgálná a magyar agrárium versenyképességét.

Ezért arra kérem az előterjesztőket, hogy vonják vissza ezt az előterjesztést, és próbáljanak meg egy tisztességes földadótörvényt beadni, amely biztosítani tudná azt, hogy az agrárgazdaság újuljon meg, és ne ez a hagyományos extenzív fejlődés valósuljon meg. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm Mellár Tamás képviselő úr felszólalását. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Jó parlamenti munkát kívánok a mai napra!

A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kettő percre senki nem kért szót. Most további felszólalások következnek. Megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, Fidesz.

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Ma egy rendkívüli súlyú napirendi pontot tárgyalunk. A baloldal által bevezetett földadó megszüntetése és tiltása (*Gréczy Zsolt: Ti vezettétek be 2015-ben!*) nemcsak a magyar gazdákat érinti, hanem minden magyar polgárt. Ez a kialakult helyzet természetesen - és sajnos - nem előzmény nélküli. 2010 előtt a Gyurcsány-Bajnai-korszakban a baloldal nem képviselte a magyar gazdák érdekeit, el akarta adni a magyar földet a külföldieknek, és nem álltak ki a magyar gazdák érdekeiért sem Budapesten, sem pedig Brüsszelben. Nem is csodálkozhatunk azon, hogy ebben az időszakban állandósultak a gazdatüntetések.

Tisztelt Országgyűlés! A tavalyi esztendő végén a baloldal miniszterelnök-jelöltje által vezetett testület Hódmezővásárhelyen bevezette a földadót. A baloldal miniszterelnök-jelöltje egy történelmi aszály után, egy háborús helyzetben, egy megemelt energiaárakkal bíró helyzetben még egy pluszadóval is sújtja a helyi gazdálkodókat. Ez a mi megítélésünk szerint egy rendkívül súlyos és téves, helytelen lépés.

Ugyanúgy gondolják a magyar gazdákat, a magyar gazdák érdekeit képviselő szervezetek is, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége. Ők, látva a hódmezővásárhelyi ámokfutást, „El a kezekkel a gazdák földjétől! Soha többé földadót!” címmel aláírásgyűjtésbe kezdtek a bevezetett földadó, illetve annak kiterjesztése ellen. Rövid idő alatt több mint 120 ezren írták alá ezt a petíciót.

Tisztelt Országgyűlés! Köszönjük mindenkinek, aki aláírásával támogatta ezt a kiemelt, fontos célt. Én a frakciónk nevében ezúton mondok köszönetet azoknak a gazdáknak és önkénteseknek, akik részt vettek az aláírások gyűjtésében. Köszönöm Győrffy Baláznak és Jakab Istvánnak, a gazdák képviselőinek, hogy ilyen határozottan kiálltak az ügy mellett, és addig mentek nap mint nap előre, amíg el nem készült ez a törvénytervezet a tárgykörben, amelyet ma megvitathatunk. Ugyanúgy fontos volt Orbán Viktor miniszterelnök úr és az Agrárminisztérium támogatása is, és szintén bízunk a Pénzügyminisztérium támogatásában.

Tisztelt Országgyűlés! Miért fontos ez? A földadó nem csak a vásárhelyi gazdákat veszélyezteti. Megítélésem szerint a baloldal, ha kormányt alakítana Magyarországon, akkor országosan is bevezetné ezt a földadót. A földadó pedig mindenkit érint, mindenkit érintene, hiszen az előbb-utóbb beépül az élelmiszerárakba, így minden polgár pénztárcáját érinti. Ezért is

tartom fontosnak, hogy az Országgyűlés nagy többséggel fogadja el ezt a törvényt, és garantálja azt, hogy a jövőben ilyen adó kivetésére nem kerülhet sor.

Mi megvédjük a magyar gazdákat Budapesten és Brüsszelben egyaránt. El a kezekkel a magyar gazdák földjétől! Soha többé földadót! Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a kormánypárti sorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nyitrai Zsolt képviselő úr. Megadom a szót Gréczy Zsolt képviselő úrnak, DK.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Néhány dolgot azért tegyünk itt rendbe! Itt elhangzott az az elképesztő hazugság, Nacsa Lőrinc és Nyitrai Zsolt képviselőktől is, hogy a baloldal által bevezetett földadó. A földadót önök vezették be, az Orbán-kormány, 2015-ben. Ne hazudják már bele a parlament jegyzőkönyvébe, hogy a baloldal által bevezetett földadó, amikor önök vezették be! Önök találták ki, önök vezették be, önök teremtették meg azt a lehetőséget, hogy azok az önkormányzatok, amelyeket önök kivéreztek és a pusztulásra kárhoztattak, valamilyen módon bevételhez jussanak. Ne hazudják már bele az Országgyűlés jegyzőkönyvébe, hogy a baloldal által bevezetett földadó! A földadót az Orbán-kormány vezette be 2015-ben. Úgy védik meg maguk a gazdákat Magyarországon és Brüsszelben, hogy földadót vezettek be.

Nagyon-nagyon látványos most, hogy akkor elindítottak egy petíciót a fideszes önkormányzatok ellen, amelyek bevezették az önök által megteremtett földadót.

(12.10)

Tehát én értem, hogy itt a hazugságból operát lehet írni most már, meg van ilyen ária is a kultúrtörténetben, de hát azért ez tényleg egészen elképesztő. De ha önök belátták azt, hogy hibáztak, és a fideszes önkormányzatok kivetették szegény gazdákra ezt az adónemet, és ezt el akarják törölni, akkor ne petíciót indítsanak, hanem egyszerűen törölgék el a törvényi lehetőséget, hogy földadót lehet bevezetni.

Amikor megnézi a magyar ember, a magyar vásárló a piacon vagy bármelyik közértben, hogy hol tart a magyar agrárium, azért aggódva nézi azt, hogy mondjuk, a görög, a spanyol vagy a Dél-Amerikából érkező gyümölcs, zöldség miért sokkal olcsóbb a magyar zöldségnél és gyümölcsnél, miközben azt gondolom, hogy a magyar gazda, a magyar agráriumban dolgozó, a magyar földet művelő ember tényleg vérével, verejtékével dolgozik azért, hogy az a termés odakerüljön a magyarok polcára. Ehhez képest háromszoros áron tudja egy magyar ember megvásárolni, ha magyar terméket szeretne vásárolni, és az orbáni inflációban természetesen hiába szeretné megvenni a magyar árut, kénytelen megvenni a jóval drágább zöldséget. A tőlünk tízezer kilométerekről idehozott termények esetében ez az áremelkedés és az

árkülönbség teljesen egyértelműen kimutatható. Hát, önök ennyire vigyáznak a magyar gazdákra, ennyire vigyáznak a magyar agráriumra, és ennyire vigyáznak a magyar emberek, a magyar agrárium és a magyar gazdák érdekeire.

Még egyszer mondom: ne hazudják bele még egyszer az Országgyűlés jegyzőkönyvébe, hogy a baloldal által bevezetett földadó! A földadót az Orbán-kormány vezette be 2015-ben, és ezt a lehetőséget használták ki, nemcsak Márki-Zay Péter, hanem sok tucat fideszes önkormányzat, és be is vezették ezt a földadót, kivették az önök által most annyira nagyon sajnált gazdákra. Köszönöm szépen. *(Gy. Németh Erzsébet tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, Gréczy Zsolt képviselő úr. Kettő percre kér szót Dócs Dávid, a Mi Hazánk képviselője.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Sietni fogok, mert két perc nem sok mindenre elég. Akár elégedett is lehetnék, hiszen a mi szlogenünk úgy szól: „se Orbánt, se Gyurcsányt, se údadót, se földadót, se Szólláthot, se Márki-Zayt”, úgyhogy egész jól kezdődik ez a felsorolás.

Ámbátor azt gondolom, hogy az igazsághoz hozzátartozik, hogy az éremnek mindkét felét szükséges megvizsgálni. Polgármesterként is volt szerencsém munkálkodni, éppen ezért tudom, hogy az önkormányzatok valóban egy borzasztó kivéreztetett helyzetben vannak. Sajnálatos módon az elmúlt években ez a kivéreztetés tovább zajlott, hiszen a Covid kamunevű történetnél gyakorlatilag bevételi forrásokat vontak el nagyon komolyan az önkormányzatoktól, közben pedig a védekezésnek titulált akármiben elvárták, hogy az önkormányzatok komoly szerepet vállaljanak. Most ezzel csak az volt a probléma, hogy nem tudom, egy költségvetést hogyan lehet úgy tartani, hogy menet közben, év közben, mert hogy módosítás van, az rendben, de év közben a bevételi oldalról elveszek, míg a kiadási oldalt növelem, de azért év végén elvárom attól a szerencsétlen önkormányzattól, hogy rendben zárja azt az évet.

A földadóról csak annyit, hogy bár polgármesterként nálunk is, a mi testületünkben is felmerült ilyen, én azt gondolom, hogy nem az adót kell bevezetni, én nem vagyok kifejezetten adópárti, sőt, inkább adóellenes vagyok, viszont azt szeretném leszögezni, hogy a közös teherviselés egy másik kategória, az valóban nagyon fontos lenne. Láthattuk, hogy a tavalyi év, ami megpróbálta a legtöbb magyar családot, addig vannak itt olyan nagyon dúsgazdag vállalkozók is az országban, akiknek a vagyona megmásfélszereződött. Gondolom, hogy azért ők többet is beletehetnének ebbe a kalapba, hiszen van miből, ezt láthatjuk.

Éppen ezért azt nagyon jó ötletnek tartom, hogy a földadót magát ne lehessen bevezetni, ne sújtsuk már tovább azokat a gazdákat, akiket sújtott a tavalyi év és akiket sújt folyamatosan az a környezet, ami

most sajnos a világban uralkodik, nem beszélve az ukrán gabonáról és rengeteg más mindenről, de lejárt az időm. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, ezért az általános vitát lezárom.

Kérdezem, az előterjesztők nevében kíván-e szólni Jakab István alelnök úr, a Fidesz képviselője. *(Jelzésre:)* Öné a szó.

JAKAB ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Megköszönöm a támogató javaslatokat, megköszönöm a kritikát, és megköszönök minden jó szándékú észrevételt az előterjesztők nevében. Azt gondolom, hogy ez a nap, ez a törvénymódosítás nem alkalmas arra, hogy a teljes magyar agrár-, élelmiszer-gazdaság minden részletére kiterjedően, elmélyülten elemzéseket végezzünk. Azt hiszem, az nem ennek a törvénymódosításnak a témája, tehát ezt szerintem ne várják most el tőlem, de néhány kiemelt kérdéstől nem tudok eltekinteni, ami a gazdákat illeti. De először maradjunk a tárgynál: adó.

Először is köszönöm kormánypárti képviselőtársaimnak azt, hogy támogatták a javaslatainkat és jobbitó szándékkal még néhány észrevételt tettek, amiket később meg kell szívleljünk, nem kiemelten az adók kapcsán, hanem a működés kapcsán. De ugyanezt teszem, amikor támogatásról biztosított a Mi Hazánk képviselője is, hogy megszavazzák a módosítást. Nyilván én azt kérem és várom el a többi képviselőtársaimtól is, hogy tegyék ezt.

Tudatosan rövid volt az előterjesztés, nem véletlen, azért, mert megpróbáltam abszolút szakmai módon bemutatni azt, hogy milyen, amikor egy gazdát nagyon sokféle módon sújtanak a terhek, ráadásul egy ilyen rendkívüli helyzetben. Nincs időm, nem akarok részletekbe belemenni.

Szóba került Ukrajna, az ukrán helyzet, az ukrán gabona kérdése. Nos, kedves képviselőtársaim, hogy teszünk-e valamit, vagy nem, és mi történik most: szeretném jelezni, hogy a háború kitérésének pillanatától kezdve nyilván élő kapcsolat van, folyamatos egyeztetések zajlanak. Akkor ugorjunk egy nagyot: az árak bezuhanása, a piac lerombolása, szétverése brüsszeli asszisztenciával, bizottsági jóváhagyás mellett, a teljes vámmentesség ismételt megadásával úgy, hogy lengyel, cseh, szlovák, magyar, román, bolgár és lett gazdaképviseltek tüntettek Brüsszelben azért, hogy ezt a kettős mércét szüntessék meg.

A helyzet az, hogy nem a magyar kormány döntése, nem mi adtuk százszázalékos adómentességet, nem mi nyitottuk ki kötelezően a határokat, és nem mi rendeltük be a gabonát. Sajnos azt kell mondjam a jövőre vonatkozóan, hogy a helyzet ma súlyos, de egyre súlyosabb lesz, ugyanis arra, hogy nem a humanitárius folyosók működnek, hanem Európa elárasztása zajlik az ukrán gabonával, változatlanul az elkövetkező időszakban is oda

kell figyelniük. Gyakorlatilag most ki tudtuk harcolni a magyar kormány kezdeményezésére, és szerencsére a többiek mellénk álltak, hogy szeptember 15-ig van lehetőségünk arra, hogy a négy növényféle - most sorolhatom, búza, kukorica, repce és napraforgó - esetében a behozatali tilalmat fenntartsuk. De ez szeptember 15. Azután viszont további lépésekre lesz szükség. Tehát itt egy egységes, ha úgy tetszik, nemzeti kiállásra, fellépésre lenne szükség azért, hogy meg tudjuk védeni a piacainkat, mert nem arról van szó csupán, hogy ide beáramlik az árumennyiség, hanem az összes hagyományos gabonapiacainkat rég leterítették, csak úgy jelezni szeretném.

Tehát egy kicsit mélyebben ismerjük ezt a problémát, pontosan ezért fontos, hogy ne vonjunk el a gazdától forrást annak érdekében - hagyjunk náluk valamennyi jövedelmet, segítsük őket -, hogy fel tudjanak készülni a versenyre. A KAP-stratégiát, a nemzeti stratégiánkat 13.-ként fogadta el a 27 tagállam közül az Európai Bizottság. 13.-ként! Iszonyú keményen dolgoztunk valamennyien, a szakmai szervezetek, kamarák, érdekvéközpontok azért, hogy valóban siker legyen. Időben tudtunk lépni, időben tudta hozzáadni a saját forrásait a nemzeti költségvetésből a kormány. Tehát nem vagyunk hátrányos helyzetben ebben az értelemben.

De azt látni kell, az aszály jelezte a múlt esztendőben, hogy hatalmas fejlesztésekre van szükség, olyan technológiákra, amelyekkel tudjuk mérsékelni a rendkívüli klímaváltozás hatásait.

(12.20)

Hatalmas lépéseket kell tennünk az új növényfajták termesztésbe vonásával, új növényfajokkal, még egyszer aláhúzom, mert a klíma változik, és lassan a mi klímánk is alkalmas lesz arra, hogy új növényfajokat is köztermesztésbe vonjunk. Teljesen új, a XXI. század embere számára fontos, az ő életmódjukhoz igazodó ételmiszer-alapanyagra és ételmiszer-előállításra van szükség. Ez tehát egy átfogó, nagyon erős, nagyon komoly forrásokat igénylő program.

Létrehoztuk a Drón Koalíciót, működik a precíziós gazdálkodás, nemcsak az oktatása az egyetemen - egyébként az Európai Unióban elsőként, hozzáteszem -, hanem a digitális rendszereket teljeskörűen alkalmazzuk. Ma már képesek vagyunk irányítottan gazdálkodni, és zajlik az adatalapú gazdálkodás, csak szeretném jelezni. Tehát nem lemaradásban vagyunk, hanem a felzárkózásunk tempóját kell fokozni. Erről szól a történet, és ebben egység van, és ezt az egységet akarjuk mi megmenteni.

Én Apáti István képviselőtársammal örömmel beszélgetek a témáról, ha nem veszi rossz néven, most nem megyek bele az árak elemzésébe. Én csak a zöltség-gyümölcs kapcsán szeretném megjegyezni: a FruitVeB elnökével naponta egyeztetünk - azt gondolom, ön is jól ismeri. Úgy gondolom, hogy nekünk, ha valahol, akkor itt erős a gazdák közötti együttműködés, mindamelllett hogy ha valaki ismeri a lengyel almatermesztők vagy a lengyel gyümölcsstermesztők helyzetét,

én néhány alkalommal megtettem azt az utat, nem is akármilyen utat, és nem is akármilyen üzemeket és gazdaságokat jártam végig, tehát van információnk, van élő kapcsolatunk. De azt is szeretném elmondani önnek - csak egy példa, és ezzel ezt le is zárom -, amikor a lengyel gazdák tulajdonában lévő feldolgozóüzemben tárgyaltunk, akkor kapta a telefont: ha egyetlen centtel többet mer fizetni az almáért, akkor az általa előállított almaléből, amiből majd ők készítik a sűrítményt, egy grammot nem vásárolnak meg. Ért engem.

Azon dolgozunk, hogy egy átfogó, erős, az Európai Unió gazdáit összefogó szervezet, szerveződés jöjjön létre, mert másképp bajban leszünk. Ugyanis az, amit ma Brüsszel csinál, az nem más, mint az, hogy az európai gazdák számára egyfajta skanzenlélet akarunk biztosítani, azaz visszavenni a termelést, szigorú körülmények között, majd a 41 millió hektár ukrán termőföldön intenzív körülmények között megtermelik azt a gabonát, amire Európának szüksége van. Kedves képviselőtársaim, ezen kell elgondolkodni a komoly elméleteik mellett.

Tisztelt Képviselőtársaim! Én azt gondolom - Gréczy Zsolt képviselőtársam számára szeretnék még egyetlen dolgot jelezni -, itt felvetődött, hogy miért éppen Márki-Zay Péter és miért nem a többiek. A pontosítás kedvéért: 127 önkormányzatban vezették be eddig a földadót, 127 önkormányzatban, és egy picit a különbségtételről: Márki-Zay Péter volt az, aki hatalmas hangerővel, nagyon durván indított támadást a gazdák ellen akkor, amikor a legnehezebb helyzetben voltak. Egy. Kettő: ő volt az, aki azt is elmondta, hogy bizony neki a szociális kiadásokat kell ebből rendeznie, meg egyébként a város különböző tereinek a rendezéséhez és egyéb szempontokhoz kell a forrásokat biztosítani, az az ő elképzelése.

És akkor - sokat emlegették - Hajdúnánás. Tudják, hogy Hajdúnánáson hogy működött ez a rendszer? Úgy, hogy a hajdúnánási gazdákkal és földtulajdonosokkal együttműködve az adót kivetették, és ezt az adót a gazdákkal egyeztetve a határ infrastruktúrájának a fejlesztésére használták fel. És nem most vezették be, hanem korábban, ez gazda-együttműködéssel jött létre, ezért emlegetik állandóan Szólláth Tibort. Szeretném önöknek jelezni, hogy a hajdúnánási önkormányzat ezt nyilván vissza fogja vonni, és a hajdúnánási gazdák nyilván megtalálják a módját, hogy a saját határuk rendbetételét tovább tudják folytatni, mert azért 200 milliós gépekkel ma már nem lehet járhatatlan vagy járhatatlan dűlőutakon közlekedni. Ez is az élet része.

Kedves Képviselőtársaim! Én azt gondolom, hogy itt egy szoros együttműködésre van szükség, és nem elvonni kell, hanem segíteni a gazdákat, mert a gazdák más módon százszorosán megfizetik az adót, amennyiben ők versenyképesek. Ezért dolgoztunk, ezért dolgozunk, és a jövőben is azt akarjuk, hogy valamennyien sikeresek legyünk.

Én még egyszer arra kérem önöket, támogassák a javaslatunkat, támogassák a törvénymódosítást, segítsük közösen a magyar gazdákat. Köszönöm

megtisztelő figyelmüket. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen az előterjesztő, Jakab István alelnök úr, képviselő úr vitazáróját.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására jövő héten szerdán 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által benyújtott előterjesztés T/4230. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi képviselőnek, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága elnökének, a napirendi pont előterjesztőjének, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Öné a szó, képviselő úr.

RITTER IMRE, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke, a napirendi pont előadója: Danke sehr! Sehr geehrter Herr Vorsitzender! Sehr geehrter Herr Staatssekretär! Sehr geehrtes Parlament! Erlauben Sie mir bitte, mein Exposé von hier, von dem Rednerpult aus, aus feierlichen Gründen zu halten.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy a napirend előterjesztését - az ünnepélyesség kedvéért - innen, a pulpitusról tegyem meg!

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága és a magyarországi őshonos nemzetiségek részére mindig ünnepnapot jelent, ha a magyar Országgyűlés részére törvénymódosító javaslatot tudunk benyújtani, kiváltképp ha ezt előterjesztőként tehetjük meg. Még ennél is fontosabb, ha ez a módosító javaslat a Magyarországon őshonos nemzetiségek - a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán nemzetiségek - jogaival kapcsolatos törvényeket érinti. Ilyen volt a június 5-e is és ilyen ez a mai nap is, amikor az általunk, a NEB részéről benyújtott törvényjavaslatot tárgyalja a parlament.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy bevezetőként röviden megemlékezzek és egy kis jogtörténeti visszatekintést tegyek a napirendhez kapcsolódóan! Az 1993. évi LXXVII., a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényt harminc évvel ezelőtt, 1993. július 22-én fogadta el az Országgyűlés. Ezzel egy Európában egyedülálló, példamutató, az őshonos nemzetiségek érdekképviseletét és érdekérvényesítését ellátó nemzetiségi önkormányzati rendszert hoztak létre.

Munkával telt harminc év áll mögöttünk, melyben voltak sikerek és kudarcok, öröm és bánat, állandóság és változás, az értékek megőrzése és sok új feladat. Azt nyugodtan kijelenthetjük, hogy az országos, a területi és a települési nemzetiségi önkormányzatok egyaránt mindig bátran szembenéztek a kihívásokkal, példás erőfeszítéssel és tisztas emberrel hozzáállással mindent megtettek, megtesznek a rájuk bízott feladatok teljesítése érdekében. Tették, teszik mindezt úgy, hogy ezért a munkájukért bérezésre nem számíthatnak, elismerésként saját közösségeik elismerő, bátorító szavait kapták, kapják.

E napon köszönetünket kell hogy kifejezzük mind a 13 őshonos magyarországi nemzetiség valamennyi korábbi és mai nemzetiségi önkormányzatának, az elnököknek és tagoknak, valamint az őket segítő polgármestereknek, önkormányzati jegyzőknek, tisztviselőknek és dolgozóknak, a kormányhivatalok munkatársainak és természetesen a szaktárcák velünk foglalkozó szakembereinek, döntéshozóinak, akiknek a segítségével az elmúlt harminc évben kiteljesedhetett Magyarországon a nemzetiségi autonómia nemes eszméje. És természetesen a Magyarországon élő 13 őshonos nemzetiség nevében ismételtelen és ezúton is megköszönöm mindezt a kormánynak, az Országgyűlésnek.

(12.30)

Engedjék meg, hogy egy gondolat erejéig az első, utat törő nemzetiségi elnökökre, képviselőkre is emlékezzek! Közülük sokan sajnos már nincsenek közöttünk, ezért gondolatban tiszteljük most az ő emléküket előtt is!

A harminc éve megszületett első kisebbségi, majd annak jogutódja, a nemzetiségek jogairól szóló törvény azóta rengeteg módosítással, pontosítással gazdagodott. Ezek azért születhettek meg, kellett hogy megszülessenek, mert nemzetiségi jelenlétünk egyre erősödött, erősödik, és a kulturális, oktatási, valamint politikai autonómiánk dinamikus fejlődése gyakorlatilag megköveteli a változásokat a jogi környezetben is. Az, hogy ezeket a módosításokat mi magunk, a nemzetiségi szószólók és jómagam mint nemzetiségi képviselő tehetjük meg a magyar Országgyűlés nemzetiségi bizottsága keretein belül, az annak a szintén fontos, idén tízéves eseménynek köszönhető, miszerint 2013. május 3-ától hatályos a 2013. évi XXXVI. számú, a választási eljárásról szóló törvény, amely biztosította a magyarországi nemzetiségek országgyűlési képviseletét. A parlamenti képviselet első kilenc éve alapján pedig egyértelműen megállapíthatjuk, hogy történelmi lehetőségeket és eredményeket hozott a Magyarországon élő őshonos nemzetiségeknek, amit sokadszor, de ezúttal is megköszönünk.

E rövid visszatekintés után engedjék meg, hogy előterjesztőként ismertessem a T/4230. számon benyújtott, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló

törvényjavaslatunkat. A nemzetiségek jogairól szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat a jogalkalmazói tapasztalatok, valamint a nemzetiségek képviselőinek visszajelzései alapján vált időszerűvé. A javaslat a technikai pontosítások mellett az Njtv., valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény közötti összhang megteremtését szolgálja, ezzel is elősegítve a hazai nemzetiségek közösségei számára az Alaptörvény által biztosított önkormányzatisághoz és önrendelkezéshez fűződő jogaik legteljesebb körű gyakorlását.

A törvényjavaslat legfontosabb eleme a 4. §, az Njtv. 56. §-ának átdolgozása. A koronavírus-világjárvánnyal összefüggő veszélyhelyzetre tekintettel a népszámlálás 2021. évi végrehajtását el kellett halasztani 2022. októberre. A halasztásra tekintettel a Központi Statisztikai Hivatal hivatalos adatközlése 2023 őszére várható. A nemzetiségi önkormányzati választás kiírását, lebonyolítását, a jelöltállítás módját az Njtv. a választást megelőző népszámlálási adatokhoz köti.

A 2024. évben tartandó általános önkormányzati választásokra tekintettel szükséges módosítani a nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozóan a választás kitézésére irányadó szabályokat. A KSH általi adatszolgáltatástól várhatóan rendelkezésre álló idő szűkössége miatt a hatályos szabályozás szerinti eljárás lefolytatására az országos nemzetiségi önkormányzatoknak előreláthatóan nem lenne lehetősége. Ez számos, a 2019-es önkormányzati választások során megalakult nemzetiségi önkormányzat újjáalakulását tenné lehetetlenné. A javaslat az Njtv. 56. §-ának újraszabályozásával kínál megoldást a fenti probléma megoldására.

Az Njtv. mostani módosítása megszüntet több joghézagot, jogilag félreértelmezhető, félremagyarázható esetet is. Mindjárt a módosításunk 1. §-a is ilyen jellegű, idézem: „A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény [...] 2. § 5. pontja a következő d) alponttal egészül ki: [...] 'd) nemzetiségi színház: az országos nemzetiségi önkormányzat nyilatkozatával elismert, nemzetiségi nyelven játszó színház vagy magyar nyelven játszó színház, amelynek az adott nemzetiséghez kötődő alkotóközösségei által létrehozott előadásai alapvetően e nemzetiségi közösség anyanyelvű művelődési igényeinek kielégítését szolgálják és kötődnek a nemzetiségi közösség szociokulturális hátteréhez, hagyományaihoz;”.

Erre azért volt szükség, mert az Njtv. 2. § 5. pontja tételesen felsorolja a nemzetiségi kulturális intézményeket, és az eddig nem tartalmazta a nemzetiségi színházakat, az a) pontban csak a nemzetiségi közművelődési intézmény, a b) pontban a nemzetiségi feladatot ellátó közgyűjtemény, a c) pontban a nemzetiségi közösségi szintér került felsorolásra. Ez eredményezett olyan konkrét helyzetet, hogy például a szekszárdi Német Színház tulajdonjogának átvételénél a megyei önkormányzat elnöke és jegyzője vitatta, hogy a nemzetiségi színház nemzetiségi kulturális intézmény, és csak három miniszter egybehangzó nyilatkozatát követően voltak hajlandók ezt jogilag elfogadni. Ez a módosítás

egyértelműsíti a helyzetet, és megelőzi hasonló anomáliák későbbiekben történő előfordulását.

Több módosító javaslat célja a nemzetiségi önkormányzatok részére is - egyéb szabályozás nem lévén - irányadó Möt. és az Njtv. közötti összhang megteremtése. Ezt szolgálja például a 9. §, a képviselő köztartozásmentes adózási adatbázisba történő felvételének és igazolásának szabályozása, vagy a 10. §, az elnökhelyettes megbízatása megszűnésének szabályozása.

Szeretném tájékoztatni a tisztelt Házat, hogy a törvénymódosító javaslat benyújtását több mint öt hónapos, széles körű tárcaközi egyeztetés előzte meg. A javaslatot menet közben megküldtem minden parlamenti frakciónak is, és a visszajelzéseket közvetlenül egyeztettem is az érintettekkel. A benyújtást megelőzően a Miniszterelnökségen mind a 13 országos nemzetiségi önkormányzat, valamint a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága tagjai közösen, egyetértésben voltak a javaslatcsomaggal, és a NEB a 2023. június 5-ei ülésén egyhangúlag szavazta meg a most napirenden lévő javaslat parlament részére történő benyújtását.

Őszintén remélem, hogy ezzel a módosítással egyrészt tiszta helyzetet tudunk teremteni a jövő évi nemzetiségi önkormányzati választásra, annak zavartalan lebonyolítására, és a többi kisebb-nagyobb módosítás is elősegíti a nemzetiségekre vonatkozó szabályozások egyértelműbb és könnyebb alkalmazását.

Tisztelettel várom a törvényjavaslattal kapcsolatos esetleges észrevételeiket, véleményeiket, kérdéseiket, melyekre az előterjesztői zárszóban vagy szükség esetén a vita közben is készséggel válaszolok. Köszönöm, hogy meghallgattak! Danke für Ihre Aufmerksamkeit! (*Taps a kormánypártok és a nemzetiségi szószólók soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Ritter Imre képviselő úr, elnök úr. (*Soltész Miklós feláll.*) A kormány nevében láthatóan Soltész Miklós államtitkár úr kérésülődik. Öné a szó, államtitkár úr.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Képviselő Úr, Szószóló Asszony, illetve Szószóló Urak! A kormány célja a velünk élő nemzetiségek kultúrájának megőrzése, anyanyelvük ápolása és fejlesztése, egyéni és közösségi jogainak széles körű biztosítása, valamint mindezek mellett a visszaélések számának csökkentése, ezzel is támogatva a hazai nemzetiségi közösségek megmaradását és értékkeremtő munkáját.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi törvény hatálybalépése óta számos alkalommal került sor módosításra.

(12.40)

Az első, a 2011 decemberében elfogadott jogszabály megszületése önmagában jelentőséggel bírt, hiszen egy új időszámítás vette ezzel kezdetét a magyar

nemzetiségpolitikában: nem számszerűségében - kisebbség - közelített a jogalkotó nemzetiségeinkhez, hanem minőségében definiálta őket, önöket. Kibővítette a nemzetiséghez tartozó jogalanyok körét, erősítette és bővítette egyéni és közösségi jogaikat önazonosságuk megőrzése, ápolása, erősítése, és ami legáltalában ilyen fontos, átörökítése céljából.

A vonatkozó joganyag 2013. évi módosításával a kormányzat régi adósságot törlesztett, amikor a nemzetiségeinknek biztosította a közvetlen részvételt az Országgyűlésben. Ennek eredményeképpen most már 2014 óta nemzetiségi szószóló képviselheti mind a 13 nemzetiséget az Országgyűlésben, de akár a kedvezményes országgyűlési mandátum megszerzésére is van lehetőség. A nemzetiségi szószólók valamennyi, a nemzetiségek életét érintő kérdésben kifejezhetik véleményüket az ország házában. 2018-ban és 2022-ben a német közösség pedig, elnök úr személyében, saját országgyűlési képviselőt tudott a parlamentbe küldeni.

A harmadik nagy lépés a 2020-as módosítás volt. Ennek eredményeként lehetőség nyílt a nemzetiségi önkormányzatok számára, hogy az oktatási intézmény nemzetiségi önkormányzat általi átvétele esetén az önkormányzat tulajdonába kerüljenek az adott iskola működéséhez szükséges épületek az infrastruktúrával együtt. Ezenfelül a módosítás további lépéseket tett az etnobiznisz visszaszorítása érdekében. Nem hangsúlyozható eléggé, hogy a mindenkori módosítások előkészítésére mindig a nemzetiségekkel együttműködve került sor. Ennek szimbolikus megnyilvánulása, hogy mind 2020-ban, mind pedig most, 2023-ban a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a törvényjavaslat előterjesztője. Kiemelkedő, szinte példaértékű és példa nélküli ez az együttműködés, ami itt is megjelenik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Szószólók! A törvény jelenlegi módosításáról szóló javaslat a jogalkalmazói tapasztalatok, valamint a nemzetiségek képviselőinek jelzései alapján vált időszerűvé. A beérkezett jelzések alapján a Miniszterelnökség, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes, a Nemzeti Választási Iroda, az Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium és a módosítással érintett szaktárcák közösen dolgozták ki a javaslatot. A közös munka eredményeként megalkotott javaslatot a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága június 5-én nyújtotta be.

A javaslat - a technikai pontosítások mellett - a törvény, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény közötti összhang megeremtelését szolgálja, ezzel is elősegítve a hazai nemzetiségek közösségi számára az Alaptörvény által biztosított önkormányzatisághoz és önrendelkezéshez fűződő jogaik legteljesebb körű gyakorlását.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatban szereplő valamennyi módosítás szükséges, azonban vannak a nemzetiségi közösségeket érintően kiemelten fontos pontok. Az alábbi három témakört emelném ki.

A első: a nemzetiségi önkormányzati választást érintő módosítások. A koronavírus-járvány a Statisztikai Hivatal felmérését sajnos későbbre toltta, ennek következtében - pontosan a 2024-es választások miatt - szabályozásokat kell most bevezetnünk. A nemzetiségi önkormányzati választás kiírását, lebonyolítását, a jelöltállítás módját a törvény a választást megelőző népszámlálási adatokhoz köti.

A 2024. évben tartandó általános önkormányzati választásokra tekintettel szükséges módosítani a nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozóan a választás kitűzésére irányadó szabályokat. Így a módosítás értelmében a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választását három esetben kell kitűzni.

Az első. Ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma - a legutóbbi népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint - a 25 főt eléri. Ezzel biztosított, hogy minden településen, ahol mérhető a nemzetiségi jelenlét, létrejöhessen helyi nemzetiségi önkormányzat.

A második eset. Ha az előző nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választását követően települési nemzetiségi önkormányzat alakult, és az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma - a legutóbbi népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint - a 20 főt eléri, figyelemmel az országon belüli migrációs folyamatokra is, az egyes népszámlálások közötti időszakban történhetnek ugyanis olyan mozgások, amelyek eredményeként adott településen valamely nemzetiség létszáma 25 fő alá csökkent. Ilyen esetben, ha a településen az adott helyi nemzetiségi önkormányzat a megelőző választás eredményeként megalakult, indokolt lehet adni még egy esélyt, egyfajta mentőövet az egyébként aktív nemzetiségi közösség számára arra, hogy folytassa működését, megerősítse jelenlétét a településen.

És a harmadik eset a következő: ha a településen nemzetiségi köznevelési, nemzetiségi szakképző, vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő köznevelési intézmény működik, ez az eset - alsó létszámkorlát nélkül - arra nyújt megoldást, ha egy településen a nemzetiségi aktivitás objektíven igazolható, de korábban nem alakult helyi nemzetiségi önkormányzat.

A 2. pont, ami mindenképpen fontos és kiemelendő a törvény alapján: a nemzetiségi oktatást és kultúrát érintő javaslatok, amelyekről beszélt elnök úr is. A törvény 2. § 5. pontja kiegészítésre került egy új d) ponttal. Ez a nemzetiségi közművelődési intézményekre vonatkozik, és valóban rendezzi azt a kérdést, ami nemcsak az oktatási-köznevelési intézményekre, hanem más területekre is lehetőséget biztosít a nemzetiségek számára.

A másik. A nemzetiségek képviselőinek visszajelzése alapján módosításra kerül a 24. § (1) bekezdése.

A módosítás célja, hogy - hasonlóan a köznevelési intézmény fenntartói jogának átvételéhez - új nemzeti-ségi köznevelési intézményt csak az országos nemzetiségi önkormányzat beleegyezésével alapíthasson a területi és a helyi nemzetiségi önkormányzat; ezzel a felelős intézményfenntartás alapjai erősödnek.

A 25. § alapján az állami, önkormányzati feladatot ellátó oktatási intézményt az országos nemzetiségi önkormányzat fenntartásába kell adni, amennyiben az oktatásban részt vevők 75 százaléka részesül nemzetiségi oktatásban.

A 25. § (4) bekezdése alapján különösen indokolt esetben az országos nemzetiségi önkormányzat átveheti a nemzetiségi anyanyelvű, illetve nemzetiségi két tanítási nyelvű köznevelési intézmény fenntartását, azonban a nemzetiségi nyelvoktató intézményekét nem. A 25. § (4) bekezdésének módosítása ezen problémát is orvosolja.

Tisztelt Országgyűlés! A harmadik nagy terület, ami érinti a törvény módosítását, a nemzetiségi önkormányzatok működését érintő változtatások. A nemzetiségi önkormányzatok átlátható működésének garantálása érdekében módosításra kerül a 77. § (3) és (4) bekezdése. Az országos nemzetiségi önkormányzat a törvény szerinti kötelező közfeladatai ellátásának felügyeletére tanácsnokot választhat. A tanácsnok részére a közgyűlés tiszteletdíjat és egyéb jutást állapíthat meg.

Ezen jogosítvánnyal történő visszaélések elkerülése érdekében szükséges a szabályozás - elnökhelyettesi pozíciók létszámához hasonló - szigorítása.

(12.50)

A módosítás maximalizálja az országos nemzetiségi önkormányzatok által, a kötelező közfeladat-ellátás felügyeletére választható tanácsnokok számát, valamint megállapíthatja az illetményük mértékét: 2 fő, ha a közgyűlés létszáma 15-23 fő között van; 3 fő, ha a 31 főt éri el; 4 fő, ha a közgyűlés létszáma 39 fős; 5 fő, ha a közgyűlés létszáma 47 fő. Nem fordulhat elő a jövőben az, hogy van olyan önkormányzat, ahol 40 tanácsnok működik.

Az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében kerül sor a 102. § (2) bekezdésének módosítására. A törvény 102. § (1) bekezdése szabályozza a nemzetiségi önkormányzati képviselők megbízatása megszűnésének eseteit is. A 102. § (2) bekezdése szerint a képviselő-testület, illetve a közgyűlés határozatban köteles megállapítani az (1) bekezdés a)-f), illetve j) pontjai szerinti esetekben a képviselő megbízatásának megszűnését. A 102. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a képviselő megbízatása megszűnik a megválasztását követő általános nemzetiségi önkormányzati választás napján; jelöltek hiányában elmaradt választás esetén az időközi választás napján; a 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében pedig az időközi választás napján. E két esetben a nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása valójában a törvény erejénél fogva szűnik meg, ezért erről nem szükséges

a képviselő-testületnek döntenie, illetve a közgyűlésnek határozatot hoznia.

Tekintettel arra, hogy a települési és a területi nemzetiségi önkormányzatok jellegükből kifolyólag nem rendelkeznek a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, indokolt a 103. § (3) bekezdésének újragondolása. A módosítás a jegyző feladataként írja elő a helyi nemzetiségi önkormányzatok esetén a képviselői vagyonyilatkozatok begyűjtését és őrzését. Ez a jegyzők számára nem eredményez aránytalan többletfeladatot, azonban a módosítás továbbszűkíti a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel való visszaélések körét. A vagyonyilatkozat tartalmi ellenőrzése a továbbiakban is a nemzetiségi önkormányzat erre kijelölt bizottságának vagy két képviselőjének a feladata.

A 106. § (9) bekezdésének módosítása a jogértelmezés egyértelműsítését szolgálja. A módosítás világossá teszi ugyanis, hogy amennyiben a képviselő-testület vagy a közgyűlés - a törvény 102. § (2) bekezdése alapján - határozatban állapítja meg a képviselői megbízatás megszűnését, úgy a képviselők esetében a jogorvoslatra vonatkozó szabályok azonosak az elnökkel kapcsolatban előírtakkal. Ennek megfelelően a képviselő a határozat közlését követő 15 napon belül közigazgatási perben támadhatja meg azt; a bíróság tanácsban jár el, és az ítélet ellen nincs helye perújításnak.

Az elsődleges jogalkalmazók részéről jelentkezett igényként a 107. § (3) bekezdésében foglalt, a nemzetiségi önkormányzati képviselőkkel szemben fennálló, a települési képviselőkhez képest indokolatlan többletkövetelmény újragondolása. Az észrevételeknek megfelelően a módosítás a 107. § (3) bekezdése és a Magyarország önkormányzatairól szóló törvény 38. § (4) bekezdése közötti összhangot teremti meg azzal, hogy a képviselő köztartozásmentes adózói adatbázisba történő bejelentkezésének elmulasztásához fűződő, a nemzetiségek jogairól szóló törvény szerinti többletszankciót - a kötelezettsége nem teljesítésig nem gyakorolhatja a jogait a nemzetiségi önkormányzati képviselő - megszünteti, tehát az önkormányzati törvényhez igazítja.

Az önkormányzati törvényhez igazodik a 76. § is, amely szerint a települési önkormányzat alpolgármesteri tisztsége megszűnésének eseteinél a 76. § d) pontja lehetőséget biztosít a képviselő-testület számára, hogy a polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel az alpolgármester megbízását visszavonja. A nemzetiségi törvény nem biztosít ehhez hasonló lehetőséget a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei számára az elnökhelyettes megbízatásának visszavonására. Ezen hiányszakot a törvény vezet a kis létszámú nemzetiségi önkormányzatok működésképtelenségéhez.

A nemzetiségek jogairól szóló törvény 108. § (9) és (10) bekezdésének módosítása - az önkormányzati törvényhez hasonlóan - a nemzetiségi önkormányzati képviselő-testületek, illetve közgyűlések számára biztosít lehetőséget az elnökhelyettesek visszahívására.

A visszaélések elleni küzdelem érdekében került sor a 109. § (9) bekezdésének módosítására és egy új, (10) bekezdés bevezetésére. A módosítás célja, hogy a helyi nemzeti önkormányzati képviselők természetbeni juttatása - a tiszteletdíjhoz hasonlóan - a nemzeti önkormányzat elnöke természetbeni juttatásának viszonylatában kerüljön megállapításra.

Továbbá az új, (10) bekezdés lehetőséget biztosít a kötelezettségeit megszegő nemzeti önkormányzati képviselő tiszteletdíjának, természetbeni juttatásának legfeljebb 12 havi csökkentésére vagy megvonására a képviselő-testület, illetve a közgyűlés döntése alapján. Ismételt kötelezettség-szegés esetén a csökkentés vagy a megvonás újra megállapítható.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény nem írja elő, hogy az önkormányzatoknak kötelezően féléves beszámolót kell készíteniük, de a nemzeti önkormányzatok eddig volt, a Magyarország 2022. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2021. évi LXXXIX. törvény 19. §-a alapján ez módosításra került, így 2021. július 2. napja óta már nem tartalmazza a féléves beszámoló véleményezésével kapcsolatos feladatot.

Az törvény 135. §-ának módosítása összhangot hivatott teremteni az önkormányzati törvénnyel. A hatályos nemzeti önkormányzati jogairól szóló törvény nem tartalmaz rendelkezést a munkakör új elnöknek történő átadására, amennyiben azt a fővárosi vagy a vármegyei kormányhivatal vette át a régi elnöktől. Ezen okból szükséges a törvény 141. § (1) bekezdésének módosítása akként, hogy a kormányhivatalok számára előírásra kerül, hogy az átvett dokumentumokról, illetve az önkormányzat helyzetéről az új elnököt tájékoztassa a beiktatás követően.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Szószóló Asszony és Szószóló Urak! A nemzeti önkormányzatok jogait szabályozó törvény tartalmának mindenkor figyelemmel kell lennie a hazánkban élő 13 őshonos nemzeti önkormányzatok mindegyikének érdekeire; össze kell hangolnia a nemzeti önkormányzatok eltérő helyzetéből fakadó, adott esetben egymással részben szembemenő igényeit.

Éppen ezért a tervezet kidolgozása során, amint már említettem, számos egyeztetésre került sor; én ezt köszönöm mindenkinek, azoknak, akik részt vettek ezekben az egyeztetésekben. Éppen ezért a kormány részéről teljesen egyértelmű, hogy támogatjuk a bizottság előterjesztését. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok és a szószólók pad-soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Soltész Miklós államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Nagy Csaba képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

NAGY CSABA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Szószóló Asszony! Tisztelt Szószóló Urak! A polgári kormányzat egyik fő törekvése, hogy

a Magyarország területén élő bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén és ukrán nemzetiségek helyzete kiegyensúlyozott és értékorientált legyen, képviseljük - a folyamatos párbeszédre alapulva - az önkormányzati és a kormányzati szférában egyaránt biztosított legyen. A kormány továbbá minden segítséget igyekszik megadni a hazánkban élő nemzetiségeknek az identitásuk mindennapos megéléséhez és annak megőrzéséhez, valamint - ezt már korábban is elmondtuk többen is - a következő generációk számára történő továbbörökítéséhez.

Tisztelt Képviselőtársaim! Személyes példámot felhozva: Baranya 4-es választókerületemet tekintve rengeteg tapasztalattal gazdagodtam országgyűlési képviselőként. Nyugat-Baranya hagyományosan gazdag a nemzetiségek jelenléte vonatkozásában, ahol legnagyobb arányban roma, német és horvát nemzetiségűek élnek és hallatják a hangjukat mind önkormányzati és érdekképviseleti szinten, mind a civil szféra, így például az egyesületek, a hagyományőrző csoportok szintjén.

(13.00)

Országgyűlési képviselőként alapvető feladatunk, hogy a velük kialakított párbeszéd kölcsönös és folyamatos legyen, mind kulturális, mind szakmai észrevételeikre, véleményeikre nyitottak legyünk, azokra reflektáljunk, szükség esetén segítő kezét nyújtsunk. Számos találkozón, egyeztetésen, szakmai fórumon vehettünk részt az elmúlt időszakban, ahol az általunk felmerült kérdésekre, aktuális kihívásokra kerestük a megfelelő válaszokat, illetve közös hangot próbáltunk találni a jövőbeli lehetőségekre, fejlődési irányvonalakra. Azt gondolom, a kölcsönös együttműködés és közös munka előremutató és eredményes.

Tisztelt Országgyűlés! Úgy vélem, hogy a magyarországi nemzetiségekkel kialakított partneri viszony nemzeti stratégiai szempontból kiemelkedően fontos. Emellett Magyarország nemzetközi viszonylatban is aktívan tesz a nemzetiségek jogainak minél szélesebb körű érvényesülése érdekében, az anyaországi kapcsolatok fejlesztését, a határon átnyúló programok támogatását, hazánk nemzetközi dokumentumokból fakadó kötelezettségeinek teljesítését és a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartást is beleértve.

A magyarországi nemzetiségek a magyar politikai közösség tagjaiként a gyakorlatban is részt vesznek a törvényalkotási munkában. Mindenkinek joga van az önazonossága szabad gyakorlásához. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megóvja, tiszteletben tartja, segíti a kulturális autonómia kiteljesítését, biztosítja és támogatja a hatékony nemzeti önkormányzati képviseletet. A jó támogatáspolitikai segíti, hogy élő, valóságos nemzeti önkormányzati közösségek alakuljanak és működjenek. Az elmúlt több mint 12 év eredményei ezt igazolják.

Az évek során a Magyarországi Nemzeti Önkormányzatok Bizottsága több módosítási kezdeményezéssel élt a

nemzetiségeket érintő szabályozások tekintetében, azonban minden kétséget kizáróan a legjelentősebb változási igény a nemzetiségi törvény vonatkozásában áll fenn.

Tisztelt Ház! Ahogy már korábban elhangzott, a beérkezett, korábban meghallgatott és összefoglalt visszajelzések alapján a Miniszterelnökség, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes, a Nemzeti Választási Iroda, az Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium és a módosítással érintett szaktárcák közösen dolgozták ki az előttünk fekvő javaslatot. A közös munka eredményeként tudunk erről tárgyalni. A javaslat technikai pontosítások mellett a nemzetiségek jogairól szóló törvény, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény kapcsolatát teszi lehetővé.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindnyájan emlékszünk a koronavírus-világjárványra, hogy 2021-ben többek között emiatt kellett elhalasztani a Statisztikai Hivatal munkáját. Emiatt a Statisztikai Hivatal adatközlése az év végére várható, és ezért kell számos olyan módosítást elvégezni, hogy a soron következő 2024. évi nemzetiségi választásokban okozandó problémákat áthidaljuk, illetve megszüntessük.

A javaslat a nemzetiségek jogairól szóló törvény 56. §-ának újraszabályozásával kínál megoldást a fenti probléma megoldására. A módosítás fenntartása nagyon fontos, hiszen így a KSH adatainak figyelembevételével lehet a 2014-es és a 2019-es adatokat is felhasználni a következő választások megszervezésekor.

Tisztelt Országgyűlés! Az imént kiemelt, általam legfontosabbnak gondolt jogtechnikai anomália kiküszöbölése és pontosítása mellett az előttünk fekvő módosítások további célokat is szolgálnak. A hazai nemzetiségi közösségek megmaradását és értéktremtő munkáját támogatva cél a kis létszámú helyi nemzetiségi önkormányzatoknál jelentkező visszaélések számának csökkentése oly módon, hogy a jegyző feladataként írja elő a vagyonnyilatkozat begyűjtését és őrzését. A vagyonnyilatkozat tartalmi ellenőrzése a továbbiakban is a nemzetiségi önkormányzat erre kijelölt bizottságának vagy két képviselőjének a feladata. A jegyzők számára ez nem eredményez aránytalan többletterhet.

Emellett a javaslat megoldást kínál a kis létszámú nemzetiségi önkormányzati képviselő-testületekben megüresedett képviselői mandátum betöltésének biztosítására. Ez egy olyan kivételes kiegészítő szabály, amely lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület határozatképessége megmaradjon annak érdekében, hogy az érintett képviselő mandátumának megszüntetésére vonatkozó határozatot el lehessen fogadni. Ennek hiányában a gyakorlati példák szerint a kisebb települési nemzetiségi önkormányzatok működőképessége nem egyszer veszélybe került.

Mindezeket túl a javaslat foglalkozik a tanácsnokok kérdéskörével is. Az országos nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségek jogairól szóló törvény

szerinti kötelező közfeladat-ellátásának felügyeletére tanácsnokot választhat. A nemzetiségi önkormányzatok átlátható működésének garantálása érdekében a módosítás maximalizálja az országos nemzetiségi önkormányzatok által a kötelező közfeladat-ellátás felügyeletére választható tanácsnokok számát, valamint megállapítja az illetményük mértékét.

Végül még egy pontot emelnék ki a javaslatból, amely az oktatási intézményeket érinti. A nemzetiségek képviselőinek visszajelzése alapján beterjesztett módosítás célja, hogy hasonlóan a köznevelési intézmények fenntartói jogának átvételéhez, új nemzetiségi köznevelési intézményt is csak az országos nemzetiségi önkormányzat beleegyezésével alapíthasson a területi és a helyi nemzetiségi önkormányzat. Ezzel kívánjuk támogatni a felelős intézményfenntartást.

Tisztelt Ház! A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló javaslat a jogalkalmazói tapasztalatok, valamint a nemzetiségek képviselőinek visszajelzése alapján vált időszerűvé. A javaslat a technikai pontosítások mellett a jogharmonizációt is szolgálja.

Az elhangzottakra tekintettel kérem önöket, hogy a T/4230. számú módosítási javaslatot elfogadni szíveskedjenek, és szeretném önöknek bejelenteni, hogy a Fidesz-frakció támogatja a törvénymódosító javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nagy Csaba képviselő úr. Megadom a szót Lőcsei Lajos képviselő úrnak, a Momentum képviselőcsoportja vezérszónokának.

LŐCSEI LAJOS, a Momentum képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Ebben a vitában a nemzetiségi törvénnyel kapcsolatban én nagyon rövid és tömör leszek. Természetesen engedjék meg nekem, hogy a cigány nemzetiségi önkormányzati rendszer struktúrájáról, modelljéről, jelenlegi állapotáról alkossak véleményt.

A benyújtott törvényjavaslat indoklása szerint a jogalkalmazói tapasztalatok, valamint a nemzetiségek képviselőinek visszajelzése alapján vált időszerűvé a tárgyalt törvény módosítása. Úgy gondolom, amennyiben valóban a jogalkalmazói tapasztalatokat vennék figyelembe és nem a kormány által kiválasztott és menedzselte kisebbségek nevében hasznát húzó szempontjait, akkor valóban alapjaiban változtatnák meg ezt a többszörösen megbukott rendszert. *(Moraj a kormánypártok soraiban.)*

Itt az ideje, hogy végre kimondjuk az igazságot még akkor is, ha fáj, és sokaknak ez nem fog tetszeni. A jelenlegi nyomor vámszedői rendszert, a cigány nemzetiségi önkormányzati rendszert be kell szüntetni, és sóval behinteni. Mert nincs szükség egy olyan modellre, ami asszisztál a nyomorban tartáshoz. Nincs szükség a nyomor vámszedőire. Tisztelet a maroknyi kivételnek, akik nem adják el a legkiszolgáltatottabbak életét némi alamizsnáért. Harminc éve a

nyomor vámszedői kaptak egy homokozót, egy játékteret kis játékokkal. Itt az ideje, hogy elgondolkodjunk azon, hogy szabad-e a visszaéléseket fenntartó rendszert működtetni közpénzből, vagy őszinte, nyílt beszédet követően radikális, teljes körű reformot hajtunk végre.

Az utóbbit a mai kormánytöbbség rendszerében nem tartom kivitelezhetőnek, és olvasgatva a törvénymódosítást önök sem reformra készülnek. Önök csupán ismét csak finomítanak a saját érdekeiket szolgáló nyomor vámszedői rendszeren. A jelenlegi struktúrára bármilyen módosítást eszközölnék, az nem fogja elérni a kívánt célt, mert a nyomor vámszedői az elmúlt évtizedek alatt politikuskokká, de leginkább a rendszerből élő projektpolitikuskokká formálódtak, és elfelejtették, hogy mi az ő feladatuk, kit, mit és milyen értékeket kellene képviselniük.

(13.10)

Némi aprópénzért cserébe, az asztalról lehulló morzsáért cserébe becsapnak, megvezetnek, elárulnak, zsarolnak, nyomorban tartanak, megfigyelnek, asszisztálnak. Ép ésszel fel sem fogható, hogy mekkora kárt okoznak a nyomor vámszedői a magyar társadalom egészének.

Volt kiktől tanulniuk, hiszen a politikai elit gyorsan rájött arra, hogy kiket kell megvásárolnia ahhoz, hogy hatalmon maradhassanak, hogy olcsó szavazatokhoz jussanak. A nyomor vámszedői ők. A cigány nemzetiségi önkormányzati rendszer 2023-ra egy politikai mocsárrá, egy politikai förmedvényé változott. Asszisztáltak ehhez az egymást követő kormányok. A politikai elit és a nyomor vámszedői. A jelenlegi kormány pedig csúcsra járatta a nyomorban, szellemi analfabétizmusban tartást.

Egy éve vagyok országgyűlési képviselő. (Hoppál Péter: *Látszik!*) Ezen idő alatt számos kistelepeülésen jártam. Legutóbb egy borsodi kistelepeülésen, és beszélgettem az ott élőkkel, a szegényebb, az igaz inflációktól elzárt családokkal. (Hoppál Péter: *Végre elment vidékre!*) Én azt látom és azt érzékelem, hogy ezen társadalmi csoportokhoz tartozók nagy része azt sem tudja, hogy mi zajlik körülötte, milyen politikai folyamatok mennek végbe, milyen döntések születnek róluk. De érdekes módon többségében mindig megjelenik egy nyomor vámszedője ott létünk hírére, és ő mindent tud. A legjobban azt tudja, hogy előre megyünk, nem hátra, és azt tudja, hogy „Hajrá Fidesz! Csak a Fidesz!”.

Nem is olyan meglepő, hogy ez a nyomor vámszedője valamilyen szálon keresztül, de a cigány nemzetiségi önkormányzathoz köthető. Amikor elkezdek egy kicsit kutatni utánuk, hogy miből és hogyan élnek ők, azt látom, hogy ők valóban előre tudtak haladni, mert ők sokkal jobban élnek, mint azok, akiknek a bőrét, legfőképp a barna bőrét áruba bocsátják némi aprópénzért.

A Fidesz mindent megtesz annak érdekében, hogy fenntartsa a nemzetiségi önkormányzatnak nevezett, de valójában a nyomor vámszedői modellt.

Ennek kellene itt és most véget vetni, mert egyetlen társadalmi csoport sem lehet áldozata a nyomor vámszedőinek. Ismételten kimondom: a cigány nemzetiségi önkormányzati rendszert be kell szántani, és sóval behinteni. Mert az egymást követő kormányoknak fontosabb volt a nyomorban tartás, a hazai cigányság kisebbségi buborékba zárása, a politikai döntéshozatali asztaltól eltaszítása, mint hogy egyként, egy nemzetként, egy magyar nemzetként közösen, közös felelőséggel építenék egy szeretem országot, ahol a tudás érték, ahol a sokszínűség érték és lehetőség, lehetőség a gazdaságban, a közsférában, az oktatásban, az elsődleges munkaerőpiacon.

De a hazai cigányság a politikai elitnek és leginkább a jelenlegi kormánynak csupán olcsó szavazatokat jelent. A cigány nemzetiségi önkormányzat, vagyis a nyomor vámszedői rendszer ehhez asszisztál (Hoppál Péter: *Ez már háromszor volt!*), ezért be kell szántani és sóval behinteni. (Hoppál Péter: *De gyenge volt!*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Lócsei Lajos képviselő úr. (Hoppál Péter: *Ezért kár volt bejönni a parlamentbe! - Az elnök csenget.*) A következő hozzászóló Nacsa Lőrinc képviselő úr, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónoka.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Egészen meg vagyok döbbenve Lócsei képviselő úr felszólalása után. Egyrészt egészen döbbenetes, ahogy a cigányságról beszél a képviselő úr, ahogy lenézően beszél honfitársainkról (Lócsei Lajos: *Az önkormányzati rendszerről! Ne forgasd ki a szavaimat!*), ahogy lenézően beszél a Nemzetiségek Bizottságáról, az országos nemzetiségekről, az önkormányzatokról, valami Fidesz által menedzselte szervezeteknek hívja azokat a sok száz éves múltra visszatekintő őshonos nemzeti közösségeket, amelyek itt, Magyarországon számtalan dolgot tettek hozzá a magyar nemzet felemelkedéséhez, a magyar történelmünkhöz. (Taps a kormánypártok soraiban.) Képviselő úr, szégyen, amit csinál! (Közbeszólás a Fidesz sorából: *Úgy van!*)

Az a helyzet, hogy ahelyett, hogy a kollégái ön elé rakták volna ezt a beszédet, egyszerűbb lett volna elolvasni a törvényjavaslatot, mert oda van írva, hogy a Nemzetiségek Bizottsága nyújtotta be ezt, tisztelt képviselő úr, nem a kormány. Nem tudom, hogy ezt észrevette-e, amikor ilyenekkel vádaskodik. És azt sem tudom, képviselő úr, hogy azt észrevette-e, hogy az ön választási plakátján annak a DK-nak a logója szerepel, amelynek az elnöke, Gyurcsány Ferenc ideje alatt voltak a romagyilkosságok, tisztelt képviselő úr, és nem tettek ellene semmit, (Hoppál Péter: *Szégyen!*) Észrevette-e, hogy azokkal szövetkezik és azoknak szurkol és azoknak a politikai szekerét tolja, akik idején ez történt? (Lócsei Lajos a Fidesz sorai felé mutatva: *Nyomor vámszedő! Fáj az igazság! Fájjon is! - Az elnök csenget.*) Mi is meghallgattuk önt, képviselő úr,

nem volt egyszerű. Szégyen, hogy honfitársainkról így beszél, tisztelt képviselő úr.

Sokkal egyszerűbb lenne és sokkal méltóbb, ha az emberek lenézése, a nemzetiségi közösségek gyalázása helyett inkább a törvényjavaslattal foglalkozott volna, mert oda lehetett volna érdemi hozzászólást tenni. Ez a törvény az elmúlt évek tapasztalataiból, a nemzetiségi önkormányzatok működésének tapasztalataiból jött létre. Egyébként be lehet nyújtani hozzá módosító javaslatot, tisztelt képviselő úr. Egyébként el lehetett volna mondani a törvényről a véleményét. Az a helyzet, hogy az általános vitán a törvényről ön egy szót sem szólt. Ön itt elmondott egy megírt programbeszédet - értjük, lehet, joga van hozzá -, csak éppen semmi köze sincsen a mostani törvényjavaslathoz, meg ahhoz, amit most tárgyalunk.

Mert itt van előttünk a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítása, amit a nemzetiségi bizottság, képviselő úr és a szószóló asszonyok és urak hoztak ide elénk, hiszen ez egy olyan fontos kérdés, amiről érdemes szerintem beszélni. Képviselő úr, azért engedje meg azt - ön egy éve képviselő -, hogy azért a nemzetiségek támogatásáról, a nemzetiségek segítéséről, a nemzetiségek véleményének a komolyan vételéről itt egység volt ebben a parlamentben. Itt általában ezek a törvények egyhangúlag mentek át, tisztelt képviselő úr. Vegye figyelembe ezt a hagyományt is, hogy itt fontos lenne ezekben a témákban közösen dolgozni, nem pedig olyan feszültségeket szítani és kelteni... *(Lócsi Lajos a szószólók sorai felé mutatva: Azért ül ott a roma szószóló? Ott, abban a sorban! - Az elnök csenget.)* Igen, azért ülnek ott a szószólók, képviselő úr...

ELNÖK: Elnézést kérek, de tisztelettel kérem Lócsi képviselő urat, nagyobb önfegyelemmel hallgassa!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Igen, képviselő úr, azért ülnek ott a szószólók, mert úgy gondoltuk, hogy az Alaptörvény módosításánál fontos, hogy szószólói képviseletet kapjon a 13 őshonos hazai nemzeti kisebbség, és fontos, hogy mivel államalkotó tényezők az Alaptörvényünk szerint, ezért fontosnak tartjuk, hogy itt, a parlamentben is elmondhassák a véleményüket, törvényjavaslatokat nyújtsanak be. Nem ez az első törvényjavaslat, amit a bizottság benyújtott, tisztelt képviselő úr. Ne nézze le azt a munkát, amit a nemzetiségi bizottságban végeznek, ne nézze le azt a munkát, amit a nemzetiségi önkormányzatokban végeznek, ne nézze le azt a munkát, amit a nemzetiségi intézményekben, kulturális intézményekben, oktatási intézményekben vagy éppen egyházi intézményekben végeznek! Ne nézze le ezt a munkát! Ez nagyon fontos, mert ez közös alap tud lenni ahhoz, hogy erről a törvényről közösen itt tárgyalni tudjunk.

A Fidesz-KDNP-kormányának az a célja, hogy a velünk élő nemzetiségek kultúráját őrizzük meg, az

anyanyelvüket ápoljuk, fejlesszük, egyéni és közösségi jogaiknak széles körű biztosítását tudjuk támogatni. Mi elismerjük és támogatjuk a hazai nemzeti közösségek megmaradását és értékteremtő munkáját, értéknek és erőforrásnak tartjuk őket, önnel elmentében. „A velünk élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők.” Ez szerepel az önök által utált Alaptörvényünkben, ebben a szellemben viszonyulunk mi a nemzetiségekhez. Kár, hogy önök nem így viszonyulnak.

Az Alaptörvény szintén kimondja, hogy a magyarországi nemzetiségek nyelvét és kultúráját értéknek tekintjük, támogatjuk, ápoljuk és megóvjuk. Magyarország nemzetiségi politikája európai szinten is példaértékű. 2010 óta soha nem látott mértékben nőtt a hazánkban élő őshonos nemzetiségek támogatása. 2022-re a támogatás mértéke már a 2010. évi összeg hatszorosára nőtt. Bárcsak a szomszédos országok például úgy támogatnák az ott élő őshonos magyar nemzeti közösségeket, mint ahogy Magyarország bánnik a nemzetiségi közösségekkel itt, Magyarországon. Fontos lenne, és ez irányban - bár sok helyen hál' istennek javultak a kapcsolatok - további fejlődésre lenne szükség egyes európai országokban, különösen a szomszédos országokban.

A 2024-es költségvetés többek között továbbra is lehetőséget biztosít a nemzetiségi pályázatok meghirdetésére civil szervezetek, kulturális kezdeményezések, anyaországi táborok támogatása kategóriában, az országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények támogatására, valamint az országos és helyi nemzetiségi önkormányzati rendszer működésének finanszírozására, biztosítva ezzel a nemzetiségi érdekképviselet támogatását.

(13.20)

A magyarországi nemzetiségek a magyar politikai közösség tagjaiként a gyakorlatban is részt vesznek a törvényalkotási munkában. A Magyarországon elismert 13 nemzetiségnek joga van az országgyűlési választásokon nemzetiségi listára szavazni, ezzel akár kedvezményes nemzetiségi képviselőt választani, valamint amennyiben ez nem sikerül, egy-egy nemzetiségi szószólót választani.

Az elmúlt évek során a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága több módosítási kezdeményezéssel is élt a nemzetiségeket érintő szabályozások tekintetében. Azonban minden kétséget kizáróan a legjelentősebb változtatási igény a nemzetiségi törvény vonatkozásában állt fenn.

A nemzetiségek jogairól szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat a jogalkalmazói tapasztalatok, valamint a nemzetiségek képviselőinek visszajelzései alapján vált időszerűvé. A benyújtott törvényjavaslat a Nemzetiségek Bizottsága, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes, a Nemzeti Választási Iroda,

valamint az érintett tárcák közös munkájának az eredménye.

A közelgő, 2024-es általános önkormányzati választásokra tekintettel szükséges módosítani a nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozóan a választás kitűzésére irányadó szabályokat. A 2019 őszi nemzetiségi önkormányzati választásokon az országos nemzetiségi szavazói névjegyzékbe vettek számba összesen 106 660 fő volt, a részvételi arány pedig mindegy 72 százalékos.

A mostani javaslat értelmében a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választását három esetben kell kitűzni. Ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma a legutóbbi népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint a 25 főt eléri. Második eset: ha a településen a nemzetiségi önkormányzati képviselők előző általános választását követően az adott nemzetiségi települési önkormányzat megalakult, és az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma a legutóbbi népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdésre nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint a 20 főt elérni, vagy ha a településen nemzetiségi köznevelési intézmény, nemzetiségi szakképző intézmény vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő köznevelési intézmény működik.

A javaslat célja mindezek mellett a visszaélések számának is a csökkentése, a nemzetiségi önkormányzatok működésének átláthatóbbá tétele, ezzel is támogatva a hazai nemzetiségi közösségek megmaradását és értékkereső munkáját. Mi nem lenézzük, hanem segítjük a nemzetiségi közösségeket. Mi ezért fogjuk a KDNP nevében támogatni a törvényt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartii padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Most megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának.

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Azt gondolom, hogy a sokat kritizált és méltán vitatott státusztörvény még később van, de a muníciót már rendesen elkezdtek lőni egymásra.

Ámbátor akkor én is pár dologra kitérnék, ha már a nemzetiségítörvény-javaslatnál tartunk. Én azt gondolom, hogy alapvetően Magyarországnak és a magyar nemzetnek a nemzetiségek erősségei, ámbátor ez csak akkor igaz, ha az elsődleges identitásuk magyar, hiszen láthattuk, hogy kicsivel több mint száz évvel ezelőtt hova vezetett a hibás nemzetiségi politika.

A nemzetiségi önkormányzatok támogatására fordított költségvetési összeg évről évre nő és emelkedik, a tavalyi évben már közel 4 milliárd forint jutott nekik. A legtöbb települési nemzetiségi önkormányzata a roma nemzetiségnek van, messze megelőzve a

többi kisebbséget. A 3200 településünkben mintegy 1175 települési nemzetiségi önkormányzattal rendelkeznek.

Nacsa Lőrinc képviselőtársunk említette, hogy a nemzetiségekre mint erőforrásokra tekint a Fidesz-kormányzat. Én ezt még kiegészíteném talán akkor azzal, hogy Orbán Viktor pedig egészen pontosan rejtett erőforrásokként tekint a nemzetiségekre, ezen belül is a cigány nemzetiségre, hiszen láthatjuk, hogy azok a folyamatok, amelyek az elmúlt évtizedekben tetten érhetőek voltak, igazság szerint nem a cigány etnikum felemelkedését szolgálták, hanem a szinten tartását. Nincsen szükség arra, hogy ezeket a cigány honfitársainkat valóban integrálják, pusztán, ahogy eddig a baloldal is, úgy a Fidesz-kormányzat is sajnos továbbra is csak olcsón megvásárolható szavazógépeknek gondolja a cigány honfitársainkat, pedig én azt gondolom, hogy nem azok.

Én azt gondolom, hogy olyan pénzeket kéne rájuk és az ő integrálásukra fordítani, ami valóban oda is ér, aminek valóban hathatós eredményei lennének ahelyett, hogy a választások előtt beizzítják a gépezetet, és buszokkal hurcolják őket szavazni. Sokszor azt sem tudják, hogy mire kell húzni az ikszet, de kellő továbbképzés alkalmával azért ezt kitanítják nekik. Én azt gondolom, hogy egy nemzetiség kérdésénél talán máshogy kéne gondolkodni, és egy más gondolkodási forma kéne hogy megvalósuljon.

És említettem, hogy cigány honfitársaink; ha nemzetiségről van szó ebben az országban, miért nem soha a szlovén vagy a sváb nemzetiségekről beszélünk. Azért, mert egész egyszerűen róluk szinte azon kívül, hogy az értékeiket bemutatjuk, azt sem tudjuk, hogy vannak, azt sem tudjuk, hogy léteznek szinte, csak akkor, ha elmegyünk egy jó hangulatú falunapra, ahol megláthatjuk azt, hogy milyen szorgalmasak, hogy mi jellemző a kultúrájukra, és egész egyszerűen hogyan próbálják gazdagítani a magyar nemzetet, és annak szerves részeként hogyan működnek. A cigány nemzetiségnél azért jóval többről is lehet beszélni, és ha már itt említették az előttem szóló képviselőtársaim, hogy működési tapasztalatokat szeretnének megosztani, akkor én is összeírtam egy párat.

Hogyan működnek a gyakorlatban ezek a roma önkormányzatok, ha már említettük, hogy a települési önkormányzatok számához viszonyítva egyharmadban már van roma kisebbségi önkormányzat is.

Mintegy törvényesen működő politikai uzsora-rendszer - mondhatnánk -, hiszen nemrég emeltek vádat az Országos Roma Önkormányzat volt elnöke, Agócs János ellen, hivatali vesztegetés elfogadása miatt akár 6 év börtönt is kaphat. A korábbi vezetők közül bizonyára voltak sokkal tehetségesebbek, említésünk meg közülük is párat, hiszen ott volt Kolompár Orbán vagy Balogh János. Őket is elítélték már pénzügyi visszaélések és bűncselekmények miatt, az „Út a munka világába” sajnos nem a munka világába vezetett, ha rajtuk múlt, hanem szakadékba. Az, hogy jelen pillanatban a cigányság nagy része is dolgozik és építi Magyarországot és ezáltal a gazdaságot is hajtja,

az annak köszönhető, hogy egész egyszerűen akkora munkaerőhiány volt már, hogy saját maguk is rájöttek arra, hogy nekik is a munka világában kell részt venni, és nekik is részt kell vállalni. Nem az integrációs pénzek, nem ezek a kisebbségi önkormányzatok voltak azok, amelyek a munka világába invitálták őket.

És nézzük meg azt is, hogy mi lehet az a helyzet, az az élethelyzet, amikor én egyet tudok érteni egy momentumos képviselőtársammal is. Én is azt gondolom, hogy valóban be kell szántani a cigány kisebbségi önkormányzati rendszert, hiszen számtalan visszaélésre adott lehetőséget, mint ahogy látjuk is. *(Közbeszólások a Fidesz padsoraiban.)*

Sajnos ott tartunk - én is meghallgatom képviselőtársaimat, legyenek szívesek, önök is tegyék ezt -, sajnos ott tartunk, hogy nem jó példaként áll előttünk, hanem számos rossz példát tudunk csak felsorolni, és a valódi értékeket nem igazán látjuk. De hát hogyan lehetséges ez, miért tarthatunk itt? Azért, mert a cigányság számára nem ezt az ügyeskedő gondolkodást, hanem inkább a magyar identitást kellene megerősíteni, hiszen voltak már olyan hangok cigány politikusok részéről, akik önálló cigány tartomány létrejöttét próbálták volna erőltetni, ezzel egy második Trianont előidézve, és négy megyét szerettek volna kiszakítani az egyébként is megcsönkített országunk területéből.

Erre én azt tudom mondani, hogy erről soha semmilyen körülmények között nem lehet szó, viszont sajnálatos módon Lócsei képviselőtársamnak volt pont az a politikai platform a jelenlegi tábora, akik azt mondták annak idején a választások előtt, hogy ha szükséges, akkor ők leülnek bizony tárgyalni az Opre Roma Párt nevű gittegylettel annak érdekében, hogy ez a cigány tartomány létrejöhessen.

Azt gondolom, hogy soha nem jöhet létre, viszont ha a tendenciát megnézzük, ha a valóságot megnézzük, akkor nem is a cigány önkormányzatok száma kétségbeesítő ebben az országban, hanem az, hogy Észak-Magyarországon már vannak olyan önkormányzatok, ahol nem kell cigány kisebbségi önkormányzatnak működni, hiszen már az önkormányzatot is csak ők alkotják. És ez csak azért baj, mert egész egyszerűen a magyarság kivészett arról a területről, kivészett abból a régióból.

De hogy ne csak a cigánysággal foglalkozzunk ennek a napirendnek a kapcsán, azt is szükséges elmondani, hogy nézzük meg akkor a nyugati példát és a Dunántúlnak mondjuk az északi részét, és láthatjuk, hogy amíg mi megpróbálunk a nemzetiségeinkkel, a kisebbségeinkkel normális hangnemet megütni, addig mit várhatunk mi tőlük.

Láthatjuk, hogy Felvidéken a felvidéki magyarokat gyakorlatilag még mindig a Beneš-dekrétumok hatálya alatt kollektív bűnösökként titulálják, ahol lehet, ott próbálnak keresztbe tenni az ő célkitűzéseiknek, és láthatjuk, hogy Rajkán - azon a Rajkán, amit 1947-ben a párizsi békediktátum következtében nem sikerült akkor Csehszlovákiához csatolni - most az őshonos magyar nemzetiségűekre ráköltözött, odaköltözött egészen pontosan 8000 szlovák. És jövőre nagy

valószínűség szerint ott sem kell majd szlovák kisebbségi önkormányzat, hiszen magát az önkormányzatiságot, a települési önkormányzatot fogják szlovákok vezetni.

Tehát ha nem figyelünk oda ezekre a veszélyekre és ezekre a problémákra, akkor azt gondolom, hogy nagyon könnyen úgy járhatunk, mint ahogy száz évvel ezelőtt is jártunk, hogy az elhibázott kisebbségpolitikánk könnyen egy újabb Trianont készíthet elő. Mi ezt természetesen semmilyen formában nem tudjuk elfogadni, és mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy ez soha ne következhesse be. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk padsoraiban.)*

(13.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Most megadom a szót Berki Sándor képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó.

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Nagyszerű hallgatni ezeket a felszólalásokat, nagyon jók. *(Hoppál Péter közbeszól.)*

Az elhangzott, hogy ezt a törvényt, a törvénymódosítást a nemzetiségek bevonásával és tapasztalatok alapján készítették el. Van egy rossz hírem: az önök áldozatos munkájának köszönhetően ebben a parlamentben nincs roma nemzetiségi szószóló, és ez önöknek köszönhető. Ezen önök dolgoztak hosszú évtizedeket, hogy azt az intézményrendszert, amely valamikor a bástyája volt a romatársadalomnak, és igenis jó dolgokat szerveztek, programokat és tudásalapot építettek, ezeket önök az elmúlt 12 évben szétverték, kiüresítették a rendszert, és egy kiszolgáló személyzetet építettek föl. Ez az igazság!

Lehet azt mondani, hogy ezzel nem értenek egyet, lehet visszamutogatni, hogy mi volt a múltban, lehet mindenki mást hibáztatni, de most állunk úgy 12 év után, hogy ebben a parlamentben nincs nemzetiségi szószólója a legnagyobb magyar kisebbségnek. És ezt önöknek köszönhetjük, mert önök azt mondták, hogy ha nem az önöké, akkor megbuktatják inkább az egész rendszert.

Természetesen az is jól látható, hogy önök zsarolják is ezt a rendszert, kiüresítették, és fideszes családok uralják ezeket a nemzetiségi önkormányzatokat. Igen, így van! A Fidesz által felzárkóztatott családok és karbantartott családok uralják ezt a légkört. És azoknak a roma származású embereknek, azon cigány honfitársainknak, akik viszont szeretnének haladni, szeretnének a társadalom részei lenni, azoknak nem adnak ebben lehetőséget.

Itt van ebben a törvényben, hogy 20-ról 25 főre emelték, de önök is tudják azt, hogy ez önbevallásos alapon működik. Nagyon gyorsan lehet bárhol, az önök által elvárt helyeken is önkormányzatokat létesíteni, például roma önkormányzatokat.

Miért mondom ezt így? Ezt azért mondom így, mert ezt a rendszert önök kiüresítették. Ha nem az önök emberei irányítják ezeket az önkormányzatokat, akkor bizony nincs ilyen támogatás. Ilyen egyszerű! Igen, ott a lehetőség benne, hogy lehet nemzetiségi politikát csinálni, a lehetőség az adott, csak nincs mögötte semmi. Üres tartalom az egész. Kiüresítették, ahogy már én is, és képviselőtársaim is elmondták.

Itt azért felhívnám arra is a figyelmet, hogy például milyen a partneri viszony. Nagyon jó ez a nemzetiségi törvény, de ha önök is utánanézték, akkor láthatják, mondják már meg nekem, hogy hány önkormányzat, nagy önkormányzat tekint partnerként a roma önkormányzatokra! Hány helyen tagja például bármilyen formában a nemzetiségi önkormányzat a nagy önkormányzat munkájának? Nyugodtan meg lehet nézni! Én nagyon kevés ilyen tudok ma Magyarországon területén. Tudok egy-egy jó példát, ahol működik az együttműködés, na ott nem fideszes nemzetiségi önkormányzat van, hanem önöktől és mondjuk úgy, még tőlünk is független, tehát az ellenzéktől is független ez az önkormányzat.

Számomra érthetetlen az, hogy milyen örömdátakat zengenek önök arról, hogy önök milyen nagyszerű munkát végeznek a nemzetiségek életében, munkalapú társadalomban hogyan sikerült a felzárkóztatás. Sikerült, az ország felét, Nyugat-Magyarországon. És mi van Északkelet-Magyarországgal? Mert Északkelet-Magyarországon nincs munkahelyteremtés! Nincs a romáknak felzárkóztatás! Nincs munka, nincs oktatás, nincsen semmi. Semmi se nincsen. Nincs. Északkelet-Magyarországon a romákat magukra hagyták, sőt, az egész országrészt is magára hagyták.

Tehát beszélnek itt elvándorlásról, biztos előfordul más kisebbségeknél vagy nemzetiségeknél, hogy kicsit nehezen jön össze ez a létszám, de azt tisztázzuk, hogy a roma nemzetiség Magyarország legnagyobb kisebbsége, elég nagy létszámban. És ideje lenne már helyén kezelni ezt a nemzetiséget, és nem pedig arra rámenni, hogy hogyan lehet még kiszolgáltatottabbá tenni. Mert itt erről van szó. Erről van szó, források elvonva, lehetőségek elvonva. Tudok konkrét példákat mondani, amikor a Covid-válságnál a nemzetiségi önkormányzatoknál jelentkeztek roma honfitársaink, várták a segítséget, és nekik erre nem volt jogosítványuk, hanem civilekkel összefogva kellett dolgozni azon, hogy hogyan jutnak el a támogatások a roma honfitársainkhoz. Mindezt úgy, hogy milyen fantasztikusan működik ez a rendszer. Nem működik! Még egyszer mondom.

A másik, ami nekem vesszőparipám, az az, hogy mindig elismeréssel szoktam beszélni Magyarország határon túli nemzetiségi politikájáról. Erről mindig elismeréssel tudok beszélni, mert ezt önök tényleg jól csinálják. Kérem! Mi lenne, ha a határainkon belül is ugyanezt csinálnák?! Ott a jó példa! Semmit nem kell csinálni, ugyanezt kell megvalósítani határainkon belül, mint határainkon kívül, és akkor rendben is leszünk. Mert érdekes módon határainkon túl a cigány is magyar, a cigány is ember! Ott, egy kalap alatt, egy

támogatással mindenki szépen le van rendezve. Magyarország határon túli politikájában mindenki egyenlő. De határon belül folyamatos az elnyomás, folyamatos a kiszakítás, tehát egyszerűen nehéz bármit mondani arról a sikersztöriről, amit önöktől hallok.

És nagyon nagy szerencsénk van abban, hogy az ellenzék részéről roma származású politikusok is vannak ebben a parlamentben. Természetesen mielőtt bárki megkérdőjelezné, én itt a parlament falai között is el tudom mondani azt, hogy tisztelem Sztojka Attilát, és remélem, jobban támogatják őt abban a munkában, és Attila is pártállástól függetlenül tud dolgozni a roma nemzetiségért, de azért ő is egyedül van az önök padsoraiban, mindenhova ő sem tud elmenni.

De én itt is azt szeretném elmondani, hogy viszont vagyunk négyen ebben a parlamentben, és idejét szeretném már látni, hogy négyen leüljünk - és ez volt a mondanivalóm lényege -, hogy itt lenne az ideje, hogy ha annyira komolyan veszi ezt a nemzetiségi vagy romapolitikát ez a kormány, akkor legyen arra lehetőség, hogy mi négyen üljünk le, és négyen tudjunk erre javaslatot tenni, hogy mit tudunk tenni azért, hogy a magyarországi roma társadalom nagyobb figyelmet és valódi támogatást kapjon Magyarország Kormányától.

Engem szerintem ismertek annyira, hogy a legegységesebb politikus vagyok, és azt mondom, hogy ha valami jó, akkor működjünk együtt. De az eddigi tapasztalataim alapján - és ez az utolsó próbálkozásom itt nyilvánosan felszólalva -, egyszerűen önök nem vevők az együttműködésre. Beszéltek itt arról, hogy vigyünk be javaslatokat bizottságok elé, meg adjunk be módosítókat. Minek? Annyit nem ér meg a papírunk, önök rá sem néznek, föl sem néznek, nyomnak egy nemet, és kész vagyunk! Nem adnak lehetőséget arra, hogy valódi együttműködést építsünk ki bizonyos ügyek területén. Lehet minket azzal vádolni, hogy nem adtuk le, meg lehet azt mondani, hogy képviselőtársam, például Lőcsei Lajos hogyan beszél, és akkor szerinte miért kell sóval beszélni? A tehetetlenség miatt. Azért! A tehetetlenség miatt beszélt erről!

Én természetesen nem mondom ezt, hogy be kell szántani, mert én ilyen nem mondom, mert azt mondom, hogy a szerzett jogot meg kell tartani! De a szerzett jogot tiszteletre méltóan is kell kezelni. És végre figyelembe kell venni azt, hogy mi egy nemzetiség érdeke - például a roma nemzetiség érdeke -, és nem szabad, hogy állandóan az akkor éppen regnáló kormány teljes mértékben befolyásolja, és uralkodjon egy ilyen nagy létszámú kisebbségen.

Hogy miért beszélünk arról, miért mondom, hogy vámszedők? Azért, mert tudják, nekem is azzal kell egyetérteni, hogy a nemzetiségi önkormányzatok a két választás között nem igazán működnek. De nem azért, mert nem szeretnének, hanem azért, mert a nemzetiségi önkormányzatoknál nincs javadalmazás. Míg önöknek, nekem is nagyon sok helyen van javadalmazásunk, ezeknek a képviselőknek nincs. Ezek a

képviselők ingyen végzik a munkájukat, és a szabadidejükben, mert emellett dolgoznak. Persze, ha ennyire komolyan vennénk, akkor ezzel is lehetne dolgozni, hogy tényleg valódi képviselő legyen, legalább egy roma kisebbséghez tartozó ember azért bent tudjon lenni a nagy önkormányzatban is, és ténylegesen helyben tudja képviselni a romák érdekeit.

(13.40)

De hát ezekre én nem látok javaslatokat, meg nem is hallok. Most én szóvá tettem, tettem javaslatot, lehet rajta dolgozni, közösen. Tehát ezek azért nagyon fontos dolgok, hogy önök mindig az elméletről beszélnek; sokszor érzem úgy itt a parlamentben, bármiről beszélünk, mintha önök egy országban élnének, én meg egy másikban. Nem tehetek róla, de úgy látszik, hogy Északkelet-Magyarország valahogy nem része a nagy tervnek, a nagy sikernek, és egyszerűen nem tudom, hogy hogyan jöhetett ez így össze.

Én szeretnék, higgyék el - tudják, mit mondok önöknek? -, szeretnék abban az országban élni, amit önök látnak, amiről önök beszélnek. Szeretnék ennek az országnak a tagja lenni! Szeretnék ennek az országnak a része lenni! És szeretném, ha akik velem együtt élnek Északkelet-Magyarországon, származásuktól függetlenül is ugyanabban az országban tudnának élni, amiről önök beszélnek nekem nap mint nap! Én nagyon boldog ember lennék, ha ebben az országban tudnék élni, és akkor talán én is ilyen jó kedélyű, vállveregető hozzászólásokat tudnék tenni itt a parlamentben, és tényleg őszintén boldog ember lennék. Én erre törekszem.

S még egyszer visszatérnék rá - mert ennek a felszólalásnak a legfontosabb része -: adjuk meg ezt a lehetőséget, és arra kérem a négy roma származású országgyűlési képviselőt, elsősorban a kormánypártit, hogy üljünk le, szervezzük ezt meg, és álljunk ki közösen a romaügy és a romaérdek érdekében. Nincs szószólója a legnagyobb magyarországi kisebbségnek, ők nem tudnak kiállni, mi viszont ki tudunk együtt határozottabban és erősebben. Mert azért azzal is tisztában kell lenni, hogy ez az egy nemzetiség egyedül nagyobb létszámot képvisel, mint az összes többi együtt. Szeretném, ha a roma nemzetiség egyenrangúként lenne kezelve ebben a magyar társadalomban, egyenlő jogokkal és egyenlő lehetőségekkel.

S még egyszer visszatérve egy kicsit a nemzetiségi önkormányzatokra, hogy feladatáthárítás folyik. Vidéken ez nagyon jellemző; hallottam a képviselő úrnál is, amikor volt egy bekiabálás, hogy legalább lement vidékre. Szeretném jelezni, vidéken él, velem együtt, mi születésünk óta vidéken élünk, nekünk nem kell lemenni, és nem kell nekünk arról mesélni, hogy mi van vidéken, mert mi ott élünk, és nem jöttünk el a nagy Budapestre, és nem hagytuk ott azt a részt, ahová mi születünk és amit mi képviselünk.

S visszatérve arra, hogy feladatáthárítások vannak. Amikor az fordul elő vidéken, a vidéki önkormányzatokban, hogy ha bemeleg a roma származású

ember, akkor az önkormányzat átküldi a roma önkormányzathoz, hogy menj oda, majd ott fognak neked segíteni, miközben a roma önkormányzatnak erre semmilyen lehetősége nincs, sőt, jogköre sincs, hiszen nem egy politikai szervezetről beszélünk, hanem elsősorban kultúra- és hagyományőrzésről, és lássuk be, hogy azért azt nagyon-nagyon jól csinálják. Mert azt is el kell mondanunk, hogy azért a magyarországi cigányság méltó tagja és képviselője ennek a magyar társadalomnak, és nagyban színesíti ezt a kultúrát. Ezt az országot nagyon sokszor építettük újjá, és építjük jelenleg is, és nem önök teremtették meg azt a társadalmat, ahol a cigány dolgozik, mert mindig is dolgoztunk, minden építkezésen, mindig mindenhol ott voltunk, és kivettük a részünket ennek az országnak az építéséből, bármilyen kormány volt. Mindig itt voltunk, mindig dolgoztunk és mindig tettünk. Az, hogy az utóbbi 12 évben önök gyerekszínt kezelnek minket, az egy másik történet, mert, ugye, ez önöknek nagyon jó, mert lehet irányítani.

S ha már ennél a felszólalásnál tartunk, akkor azt a vádat is szeretném nagyrészt visszautasítani, amik el szoktak hangozni - bár nem biztos, hogy ez a jogtalan -: minket vádolnak meg azzal, hogy a mi szavazataink alapján tudnak önök mindig hatalomra kerülni. Önök szerint miért van a magyar társadalomban ez a vád? Azért, mert látják, hogy önök hogyan irányítják és hogyan befolyásolják ezt a társadalmat. Szerencsére ez nem mindig sikerül, és dolgozni is fogunk rajta, hogy a továbbiakban se sikerüljön.

Én most ennyire tudtam együttműködő lenni, egy utolsó esélyt adni annak, hogy most vagy tényleg elkezdünk dolgozni, vagy éppen közlik velem azt, hogy önök szerint ez nem jó volt, majd kioktatnak, majd elmagyarazzák, és természetesen elmondják azt is, hogy adjak be módosító javaslatot, de kíváncsi vagyok arra, hogy elindul-e a valódi együttműködés ebben is és másban is. Köszönöm szépen a figyelmüket. Én is figyelni fogok önökre. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps a DK, a Momentum és a Párbeszéd soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Berki Sándor képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő úr szól. Megadom a szót Varga Ferenc képviselő úrnak.

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Nem gondoltam volna, hogy mire rám kerül a sor, addigra ilyen tartalmas vita fog itt kibontakozni, amiben voltak nagy igazságok és voltak nagyon nagy mellélövés is véleményem szerint, ugyanakkor engedjék meg, hogy elmondjam, hogy szerintem a nemzetiségek ügye egy pártokon felül álló ügy, így elsősorban a nemzetiségi bizottsághoz fordulva kérem, hogy a kritikáimat tisztelettel fogadják. Ugyanezt a kormánypártokra viszont nem tudom sajnós elmondani.

Szerintem a nemzetiségek jogairól szóló törvényt számos ponton kellene módosítani ahhoz, hogy a hátya alá tartozó nemzetiségek és azok önkormányzatai megfelelően tudjanak működni. Ehhez képest az előttünk fekvő törvényjavaslat rendkívül kevés módosítást tartalmaz. A megfogalmazott változások rendkívül kis mértékben segítik elő a Magyarországon élő nemzetiségek ügyeit. A benyújtott javaslat véleményem szerint kifejezi azt is, hogy a valós problémák megoldása helyett sajnos ismét egy semmitmondó törvénymódosításra kerül sor, tehát nincs politikai akarat a kormánypártokban a nemzetiségek helyzetének valódi segítésére.

A javaslatban megfogalmazott módosításokat tekintve a következő észrevételeket szeretném tenni.

Az 1. § tekintetében a javaslat a nemzetiségi színházak nemzetiségi kulturális intézmények között történő nevesítéséről szól. Én ezzel teljes mértékben egyetértek, azonban fel szeretném rá hívni a figyelmet, hogy ma az országban a 13 őshonos nemzetiség közül nagyon kevésnek van arra lehetősége, hogy nemzetiségi színházat üzemeltessen. Sokkal szívesebben látnék önöktől egy olyan javaslatot, ami annak az alapjait teremti meg, hogy például a roma nemzetiségnek legyen egy színháza az országban, és ehhez önkormányzatokat rendelnek.

A 3. § tekintetében a törvény szövegét a véleményezésre jogosultak tekintetében szerintem ki kellene egészíteni az iskolaszékek mellett az intézményi tanácsokkal, hiszen az oktatási intézmények tekintetében a köznevelésről szóló törvény adta lehetőséggel élve jelenleg két szervezeti formában hozhatnak létre többek között érdekvédelmi feladatokat ellátó, részben önálló jogi személyt, az egyik az iskolaszék, a másik pedig az intézményi tanács. Utóbbi létrehozásának kötelező erejű kezdeményezésével többek között a helyi nemzetiségi önkormányzatok is élhetnek. A két intézmény esetében mind az oda delegálni jogosult szervezetek, mind a véleményezési jogkör tekintetében van átfedés. Sok oktatási intézményben iskolaszék például nincs, viszont intézményi tanács van, amelyben delegált tag a szülői közösség, a diákönkormányzat mellett például a nevelőtestület, a helyi önkormányzat vagy adott esetben az egyház képviselője is.

Azon intézmények esetében, ahol az érintett szervezetek az intézményi tanácsot választották, nem érvényesülhet a véleményezési jog gyakorlása az utóbbi három delegáló szervezet esetében. Értelemszerűen egy ilyen fajsúlyú döntés esetében ezen delegáltakat a véleménynyilvánítástól megfosztani nem lehet célja az előterjesztőnek, még akkor sem, ha a véleménynyilvánítás tényleges érdemi döntést nem befolyásol, az attól függetlenül meghozható.

A 11. § tekintetében, ami a természetbeni juttatásra vonatkozó kiegészítés, annak az elnök juttatásához történő százalékos megkötése véleményem szerint egy komoly visszalépés a természetbeni juttatások egyes területein, ezért én annak az átgondolását szeretném javasolni. Természetbeni juttatásnak számít például Budapest tekintetében a havi BKK-bérlet,

ami a képviselők feladatellátásához szükséges esetlegesen. A havibérlet ára objektív, az nem harmadolható, így ha az elnök él ezen juttatás lehetőségével és más juttatással nem, a javaslat szerint annak értékének csak 30 százaléka lenne adható, tehát a havibérlet lehetőségétől meg kellene fosztani az elnökhelyettest és a képviselőket egyaránt.

Ugyanaz az aggály merül fel például a juttatás-ként személyes használatra kapott eszközök, például laptop esetében. A képviselőkkel szemben a bizottsági tagok ugyanakkor ilyen korlátozásban a természetbeni juttatások esetében nem részesülnének a módosító szerint.

(13.50)

De ha már tiszteletdíjról beszélünk, akkor azt is el kell hogy mondjam önöknek, hogy a nemzetiségi önkormányzatok túlnyomó többsége csak álmodik a tiszteletdíjról, ugyanis bár a törvény lehetővé teszi, de a mellérendelt források nem teszik lehetővé azt, hogy ma a nemzetiségi önkormányzatok képviselői tiszteletdíjat kaphassanak a feladatuk ellátásáért. Ez azt jelenti, hogy túlnyomó többségük társadalmi munkában végzi a feladatát. Én sokkal szívesebben látnék ebben a javaslatban olyan módosításokat, amelyek megkönnyítik a nemzetiségi önkormányzatok helyzetét, és nagyon sok olyan javaslat is akadna köztük, ami egyébként a költségvetésnek egy forintjába nem kerülne, de mind a 13 nemzetiség jól járhatna vele ebben az országban, mindössze csak egy politikai akaratra lenne szükség ahhoz, hogy önök ezt véghez tudják vinni.

Én nem látom azt a javaslatot, ami megszüntetné a nemzetiségi önkormányzatok kiszolgáltatottságát a helyi önkormányzat vezetésének, ugyanis törvény szerint ők látják el a nemzetiségi önkormányzat működését egészen a jegyzőkönyvek megírásától az irodahelyiség biztosításáig. Mint ahogy azt sem látom, hogy hogyan vennék le a terhet a települési önkormányzat válláról, mert ha egy nemzetiségi önkormányzat jól működik, pályázik, ne adj' isten, intézményt tart fenn, akkor kőkemény terhet tud róni egy települési önkormányzat vállára, és önök ezzel tisztában vannak, de mégsem tesznek semmit, hagyják, hogy ez a helyzet így maradjon, ahogy most van, mert önöknek ez így jó.

Az együttműködési megállapodás tekintetében például az elmúlt időszakban elvették a minden évben kötelező felülvizsgálat lehetőségét. Önök szerint most már elég mindössze minden választás után, tehát öt-évente felülvizsgálni a megállapodásokat. Önök is nagyon jól tudják, hogy rengeteg településen a nemzetiségi önkormányzat és a települési önkormányzat között nem jó a viszony. Ennek a megállapodásnak a felülvizsgálata legalább teremtett egy lehetőséget arra, hogy tudtak egymással kommunikálni, és az esetleges nézeteltéréseket meg tudták beszélni. Önöknek ez sem kerülne egy forintjába sem, hogy visszaadják, de mégis azt mondják, hogy elég öt-évente.

Aztán itt van a működési és itt van a feladatalapú támogatás kérdése. Ugye, ez a két fő bevételi forrása ma egy nemzetiségi önkormányzatnak az országunkban. A működési támogatás egy fix támogatási forma, ennek a mértéke attól függ, hogy az előző népszámláláson hány fő vallotta magát az adott nemzetiséghez tartozónak. A nemzetiségi önkormányzatok törvény által megfogalmazott állami bevételi forrásai a roma nemzetiségi önkormányzatoknál eleve kizárja a többi nemzetiséghez képest jelentős bevételi forrást, még hozzá az anyanemzettől kapott támogatás hiánya miatt, holott a roma nemzetiségi önkormányzatoknak mind a létszámot, mind a feladat nagyságát tekintve általában lényegesen több feladatuk van az adott településeken. Ezt a lényeges szempontot az állami támogatási rendszer egyáltalán nem kompenzálja.

Ráadásul szerintem az is komoly problémát vet fel, hogy ott, ahol 50 fő alatt volt az adott nemzetiséghez tartozók száma, ott 520 ezer forintot adnak, ott, ahol 51 fő volt, ott meg 1 millió 40 ezer forintot adnak. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy 49 fős településen és mondjuk, egy 1500 fős településen például roma önkormányzatok esetében ugyanabból a forrásból gazdálkodnak. Hát abból egy tisztességes rendezvényt vagy egy programot nem lehet megvalósítani, nemhogy tiszteletdíjat adni a nemzetiségi önkormányzatoknak.

Feladatalapú támogatás. Ez az a támogatási forma, amely a nemzetiségi önkormányzatok előző évi tevékenységét hivatott értékelni, és ezáltal támogatáshoz juttatni. Nem tudom, hogy hogyan működik a többi nemzetiség esetében, én azt tudom elmondani, amit a roma önkormányzatoknál látok. Nálunk ez úgy működik, hogy ha dolgozik egy önkormányzat, és nem ül közel a tűzhöz, akkor hasraütésszerűen kap egy pontszámot. Ráadásul ennek a feladatalapú támogatásnak a feltételei mind olyanok, hogy nem látja a nemzetiségi önkormányzat elnöke például azt, hogy a települési önkormányzat jegyzője vagy az ezzel megbízott dolgozó feltöltötte-e például időben a nemzetiségi önkormányzat jegyzőkönyveit a rendszerbe. Nem látja. Nincs ráhatása. Nincs hozzáférése.

Innentől kezdve azt gondolom, hogy alapból a rendszer olyan kritériumokat támaszt, amik azt feltételezik, hogy jó viszony van a két önkormányzat között, pedig én azt látom, hogy a jelenlegi nemzetiségi és települési önkormányzatok túlnyomó többségének nincs jó viszonya egymással.

Problémát jelent például a zárt ülés is a települési önkormányzatoknál, hol beengedik ide a nemzetiségi önkormányzat képviselőjét, hol nem engedik be ide a nemzetiségi önkormányzat képviselőjét, mert itt is a törvény rendkívül haloványan fogalmaz, ugyanis azt mondja ki, hogy akkor mehet be, ha úgy véli, hogy nemzetiségi közügyet tárgyalnak. Mi a nemzetiségi közügy önök szerint? Szerintem az is nemzetiségi közügy, ha a településen, mondjuk, egy járdafejlesztés van, mert azon a járdán ugyanúgy jár a roma ember is, a német ember is meg bármelyik másik magyar ember. Szerintem ez is nemzetiségi közügy. A törvényben mi a

nemzetiségi közügy? Segítsenek nekem ennek a fogalomnak a tisztázásában!

Aztán itt van például a kedvezményes mandátum kérdése, amit önök elvettek. Nagyon sokan kifogásolják, hogy nincs már lehetőség kedvezményes mandátummal bekerülni a helyi önkormányzatok képviselő-testületeibe, biztosítva ezzel a hatékony érdekképviselést. Én a javaslatban ezt sem látom megoldva.

Aztán itt van a nemzetiségi választási rendszer problémája, ugyanis a jelenlegi szabályozás szerint a nemzetiségi választási rendszer nem biztosítja a nép véleményének szabad kifejezését a törvényhozó testület megválasztása során. Ugyanis a nemzetiségi listára szavazóknak le kell mondaniuk a pártlistára való szavazásról. Erre sem látom, hogy kidolgozták volna ennek a törvényi háttérét, pedig az Emberi Jogok Európai Bírósága már ki is mondta, és el is marasztalta őket ebben az ügyben.

Ami a többi képviselőtársam felszólalását illeti, ahogy elmondtam, nagyon sok mindent hallottam; hallottam jó dolgokat is, meg mellélövéseket is. Lócsei Lajos képviselő úr felszólalásának - miszerint ő sóval behintené a roma önkormányzatokat - szeretném a háttérét egy kicsit elmondani önnek, képviselő úr, ha megengedi. Alapvetően az a probléma, hogy van 13 nemzetiség az országunkban, és erre a 13 nemzetiségre egységesen ráhúztak egy törvényt. Lehet, hogy ez a törvény megfelel az ukrán, a szerb, a ruszin, a német nemzetiségeknek, de a roma önkormányzatoknak nem felel meg. Azért nem felel meg, mert ma egy roma önkormányzatnak sokkal, de sokkal több problémával kell szembenézni, mint a többi nemzetiségnek. Lehet, hogy a többi nemzetiségnek elég az, hogy ők tudnak hagyományt és kultúrát ápolni, de a roma nemzetiség esetében ez kevés, ez nem elég.

Pontosan ezért kellene egy olyan törvényt alkotni, ami véleményem szerint megoldhatná ezt a helyzetet. De ez nem jelenti azt, hogy ezt a rendszert sóval be kell hinteni. Ezt a rendszert meg kell reformálni, mert ha valaki dolgozni akar ebben a rendszerben, akkor tud tenni. Látom én is azt a nagyon kevés kivételt roma önkormányzatok esetében is, ahol például helyben ösztöndíjprogramot kapnak a jó tanuló gyermekek. Én ezt nem szeretném tőlük elvenni. És látom nyilván a rossz oldalát is, látom azt az oldalát, amikor szavazógépnek használja a cigányságot a kormánypárt, és a roma önkormányzati rendszeren keresztül felszívja a roma szavazatokat. Ezt is látom. Azt is látom, hogy szerződéssel veszik meg a roma vezetőket, és ez így nagyon nincs jól.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Reagálnom kell a Mi Hazánk részéről felszólaló Dócs Dávid képviselő úr felszólalására is. Ő azt mondja, hogy van egy párt ebben az országban, egy roma párt, amely ki akar szakítani az országból három megyét, és külön roma autonómiát akar. Istenigazából én erről nem is beszélnek az Országgyűlésben, de

ha már felhozta: a magyar cigányság ugyanolyan sokszínű, mint egyébként a nem romák. A nem romák között vannak jobboldaliak, vannak baloldaliak, van, aki így gondolkozik egy történetről, van, aki pedig teljesen máshogy. Senki ne gondolja, hogy egyébként a cigányságon belül ez másként van. Köztünk is vannak jobboldaliak, meg vannak baloldaliak, meg vannak olyan aberráltak, akik ilyen eszméket terjesztenek, és erre egy szélsőséges párt tud egyébként hivatkozni folyamatosan a politikája során, hogy na de a romák ki akarnak szakítani három megyét az országból. Ez nem igaz! Nem akarjuk ezt tenni! És a normálisan, tisztességes gondolkodó romák sem akarják ezt tenni, mert úgy gondolják, hogy elsősorban magyarként, magyar állampolgárként, de mégis kettős identitással élnek ebben az országban mint nemzetiség és államalkotó tényező. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a DK és a Párbeszéd soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szerezzel köszöntöm képviselőtársaimat. Megkérdezem, hogy ki a következő, aki szólni szeretne. Szolga József szószólónak adok szót. Parancsoljon, szószóló úr!

SZOLGA JÓZSEF nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Poštovani Gospodine Predsjedniče! Tisztelt Ház! Poštovani Dome! Tisztelt Államtitkár Úr! Poštovani gospodine državni tajniče!

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a 2019. évi általános helyi önkormányzati és nemzetiségi választásokat követően összegezve az első ötéves önkormányzati ciklus működésének tapasztalatait, az ágazatok és a törvényességi felügyelet bevonásával a nemzetiségek jogairól szóló törvény átfogó módosítására tett javaslatot, amely elfogadásra is került.

Természetesen a nemzetiségi jogok érvényre juttatására és biztosítására tekintettel tovább folytatódtak a tárgyalások a törvényi környezet jobbá tétele érdekében.

(14.00)

Ennek egyes eredményei az előttünk álló törvénytervezetben szövegszerűen is megfogalmazásra kerülnek. Az elmúlt három év társadalmi változásai, a pandémiás veszélyhelyzet következményei és a törvényi szabályzás módosulása következtében elkerülhetlenné vált a nemzetiségi önkormányzatok választását megalapozó rendelkezések újragondolása. A nemzetiségek jogairól szóló törvény jelenleg hatályban lévő 56. §-ának végrehajtása ellehetetlenült. A politikai öngazgatást megalapozó legutóbbi népszámlálás adatai csak később válnak ismertté. Ismeretes, hogy a veszélyhelyzet miatt egy évvel később került sor a népesség összeírására, így az adatok is csak ez év őszén lehetnek elérhetőek.

Az Alaptörvény és a választási szabályok megváltoztatásával 2024. június 29-én nemzetiségi választásokra kerül sor. A magyarországi nemzetiségi közösségek önkormányzatisághoz való jogát mindenképpen

biztosítani kell, amelyet az újrászabályozott 56. § garantál. Megerősíti a szerzett jogosultságot, az adott nemzetiséghez tartozás kinyilvánítását 25 fő esetén, továbbá preferálja a hagyományokkal rendelkező működő közösségek öngazgatáshoz való jogát. Új elem a működő nemzetiségi köznevelési intézmény létéből származtatott választási jogosultság. Megítélésem szerint a jövőben ki lehetne terjeszteni az önszerveződés megalapozottságát a településen működő nemzetiségi kulturális intézmény meglétére tekintettel is.

A nemzetiségi önkormányzati választások sajátos szabályai alapján egyesületek által jelölt személyek, illetve listák versenyeznek egymással. Természetes igény és jogos társadalmi elvárás, hogy csak megfelelő tömegbázissal, transzparenssal és ténylegesen működő nemzetiségi civil szervezetek válhassanak jelölőszervezetekké. A tisztulási folyamatnak a nemzetiségi közösségen belül is el kell kezdődnie.

Az országgyűlési választások után napvilágot látott kampányfinanszírozási anomáliák visszaszorítására készülő jogszabályi válaszadás megalkotásában a nemzetiségeknek is részt kell vállalniuk. Meg kell alkotni a nemzetiségi jelölőszervezet egzakt értelmezését.

Természetesen nem mehetünk el az Emberi Jogok Európai Bíróságának a választási rendszer nemzetiségeket érintő szabályaival kapcsolatos döntése mellett. A magyarországi nemzetiségek a magyar politikai közösség részesei, államalkotó tényezők, így a magyar kormánnyal együttműködve egyértelműen politikai és az Országgyűlés által elfogadott törvényi választ kell adni.

Hatalmas előrelépés volt, hogy az előző nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítása alkalmával sikerült tulajdonjuttatásban részesíteni azokat a nemzetiségi önkormányzatokat, amelyek köznevelési intézményt vettek át fenntartásba. Az elmúlt rövid időszak is igazolta, hogy a tulajdon jó gazdára talált. A folyamatos fejlesztések az oktatás színvonalának, valamint a pedagógusok munkavégzési körülményeinek javítása érdekében történtek. A jelenlegi javaslat még nem tartalmazhatja, de kimunkálás alatt áll, hogy a nemzetiségek által alapított köznevelési intézmények, amelyek vagyonekezelési szerződés alapján használják a feladat ellátásához szükséges infrastruktúrát, tulajdonba kaphassák az általuk kezelt vagyonelemeket.

Bizottságunk részéről már többször megfontolásra javasoltuk, és egyben kérjük a kormány és a törvényhozók támogatását, hogy a működési engedéllyel rendelkező nemzetiségi kulturális intézmények ingó és ingatlan vagyona a feladatellátás biztosításának idejére elidegenítési tilalom kötelme mellett a működőt, fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kerülhessen. A felvetést alátámasztja, hogy a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény átlátható szervezetként deklarálja a nemzetiségi önkormányzatot. Tehát törvényi akadálya nincs az ingyenes és szabályozott vagyonszármaztatásnak.

A továbbiakban, kapcsolódóan a módosítási javaslat egyes szakaszaihoz, szeretnék néhány gondolatot megfogalmazni a jövőbeni konszenzusos döntés

meghozatalához. A szövegtervezet tartalmazza a nemzetiségi önkormányzat elnökhelyettesének visszahívására vonatkozó szabályokat.

Az Njtv. 108. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki: „Az elnökhelyettes megbízatása megszűnik abban az esetben is, ha a megbízatást a képviselő-testület, a közgyűlés, az elnök javaslatára titkos szavazással minősített többséggel visszavonja.” Megítélem szerint meggondolandó, hogy ne csak az elnökhelyettesre vonatkozzanak a felmentés szabályai, hiszen az elnök ugyanabban az eljárásrendben a képviselő-testülettől, a közgyűléstől választás útján kapja meg az elnöki jogkört. A hatályos szabályozás az elnök és az elnökhelyettes tekintetében a 153. § (3) bekezdésében kizárja a felmentés jogát. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján több nemzetiségi önkormányzatnál az elnök személye akadályozta a törvényes működést, gátolta, illetve van, ahol ellehetlenítette a listaállítását, a nemzetiség országgyűlési képviselőjét. A nemzetiségi érdekek ellen ténykedő elnök eltávolításának operatív módja jelenleg csak a feloszlítás. De tudjuk, az időközi választás költségeit a nemzetiségi önkormányzatnak kell megelőlegeznie, és tényként is igazolható, hogy ezt sem a helyi, sem az országos nem képes saját forrásából biztosítani, és így a feltételeknek eleget tenni.

Továbbá megjegyzem, hogy politikailag és morálisan is kifogásolható, hogy a képviselő-testület vagy a közgyűlés által kinevezett intézmény vezetője annak a testületnek a tagja legyen, amely által a megbízatást kapja, illetve dönt a szervezet költségvetéséről.

Az előzőekből világosan látszik, hogy a napirendre vett javaslat tárgyalásával párhuzamosan tovább kell folytatni a politikai és kulturális autonómiát garantáló jogszabályi környezet felülvizsgálatát, amelyben számítunk a kormány támogatására és az érintett szervezetekre, valamint a nemzetiségek képviselőinek jobbító javaslataira.

Tisztelt Országgyűlés! A bizottságunk által előterjesztett T/4230. számú törvényjavaslat egyértelműen a 13 őshonos nemzetiség konszenzuson alapuló javaslatát testesíti meg, amelynek benyújtását a nemzetiségi önkormányzati választások kiírásának garانتálása vezérelte. Kérem önöket, hogy szavazataikkal támogassák az Alaptörvény szempontjából is sarkalatosnak minősülő rendelkezéseket, elősegítve ezzel a nemzeti közösségeink önrendelkezésének biztosítását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Hvala na pozornosti! (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, szószóló úr. Kettőperces felszólalásra senki nem kért szót, úgyhogy folytatjuk a rendes felszólalásokat. A Párbeszéd képviselőcsoportjából Szabó Rebeka képviselő asszony következik. Parancsoljon!

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Valóban fontos ez a törvénymódosító javaslat, bár nem véletlen, hogy az ellenzéki padosorokból kritika is éri.

Itt különösen aláhúznám, hogy Berki Sándor képviselőtársam a Párbeszéd-Zöldek képviselőjében nagyon fontos gondolatokat mondott el.

Én egy másik aspektust emelnék ki, amit egyébként Varga Ferenc képviselő úr is érintett az előbb. Van itt egy ítélet az Emberi Jogok Európai Bíróságától. Tavaly novemberben született egy döntés, amely idén jogerőssé vált. Bár az önök kormánya megpróbálkozott fellebbezni, mert nem értettek egyet ezzel a döntéssel - a strasbourgi testület nagykamarájától várták volna, hogy felülvizsgálják ezt az elmarasztaló döntést -, de mérlegelés után végül úgy döntött az Emberi Jogok Európai Bírósága, hogy helyben hagyja az eredeti határozatot, elutasították az önök felülvizsgálati kérelmét, és ezért jogerőssé vált.

Ez arról szól, hogy a nemzetiségek jogai sérülnek a nemzetiségi választás során. Egyrészt aggályosnak találták, hogy akik a nemzetiségi listára szavaztak, azok nem szavazhattak pártlistára, és ezzel sérült, tulajdonképpen korlátozásra került a szavazati joguk. Ráadásul mivel csak egy listára szavazhattak, a választási döntésük közvetve nyilvánosságra is került abban a pillanatban, ahogy elmentek szavazni, különösen azokban az esetekben, amikor nagyon kevés választópolgár volt regisztrálva egy-egy nemzetiséghez. Ez a konkrét eset annak kapcsán történt, hogy 2014-ben összesen 140 választópolgár volt regisztrálva görög kisebbségi szavazóként, miközben a parlamenti mandátum megszerzéséhez szükséges szavazószám 22 ezer lett volna, de ez nem volt meg. A kisebbségi választók csak akkor szavazhatnak kisebbségi listára, ha feliratkoznak a kisebbségi névjegyzékbe, de akkor elesnek az országos pártlistára való szavazásról. Az Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta, hogy szerintük ez így jogsértő, és nem érvényesül kellőképpen a nemzetiséghez tartozó embereknek a politikai döntéshozatalhoz való joga.

Amennyire én látom ezt a módosítást, ez nem reagál erre a problémára. Azt szeretném önöktől megkérdezni, hogy vajon miért nem. Ha az Emberi Jogok Bíróságának ez az aktuális döntése már hatályos, tehát nem tudnak ellene fellebbezni, akkor vajon miért nem foglalkoztak ezzel ebben a törvénymódosító javaslatban, miért nem folytattak erről megfelelő egyeztetéseket?

(14.10)

A strasbourgi bírói tanács egyébként megállapította, hogy ez a választási rendszer nem biztosítja kellőképpen a nép véleményének szabad kifejezését a törvényhozó testület megválasztása során, és kifejezetten aggályos, hogy a nemzetiségi listára szavazóknak le kell mondaniuk a pártlistára szavazásról. Én egyébként teljesen egyet tudok érteni ezzel az ítélettel, szerintem is aggályos.

Szeretnék érdeklődni, hogy azokban az esetekben, ahol ezek a nemzetiségek viszonylag kisebb létszámúak, önök hogyan szeretnék ezt a helyzetet orvosolni, hogy ne álljon fenn ez a jogsértő helyzet. Örülnék, ha kapnék erre választ. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló a Fidesz képviselőcsoportjából Sztojka Attila képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

SZTOJKA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Nemzetiségi Szószólók! Magyarország a nemzetiségeire értéként tekint, és ezt bizonyítja a nemzetiségi törvény is. Sajnálatos mégis az, hogy az ellenzéki képviselők többsége a nemzetiségek értékei helyett mindinkább egy politikai utat választ vagy igyekszik bemutatni, amely egyértelműen káros. És ez a szó, hogy „káros”, még finom megfogalmazás, ugyanis a felszólalások többsége a nemzetiségi önkormányzatok létjogosultságát, elsősorban a cigány nemzetiségi önkormányzatok létjogosultságát kérdőjelezi meg.

(A jegyzői székben dr. Vinnai Győzöt dr. Tiba István váltja fel.)

Hogy miért tehetik ezt, azt ők nálam sokkal jobban gondolhatják a saját gondolatmeneteikben. Ugyanakkor fontos, hogy előhozzuk, mit jelent ma nemzetiségnek lenni, mit jelent nemzetiségi önkormányzatnak lenni, miért kell létrehozni nemzetiségi önkormányzatot, és miért van lehetőség arra, hogy létrejöhessenek nemzetiségi önkormányzatok. Alapvetően azért, tisztelt képviselőtársaim, mert a kulturális autonómia megteremtői. Önök a hozzászólásaikkal, azzal, hogy megkérdőjelezzik a nemzetiségi önkormányzati rendszert, ennek a fajta kulturális autonómiának a gyakorlatát kívánják - ahogy Lőcsei képviselő úr fogalmazott - felszántani, vagy egyáltalán, sóval behinteni. Visszautasítom ezt a magatartást, és kikérem a magam, sőt annak a több ezer nemzetiségi önkormányzati képviselőnek a nevében, aki évről évre, napról napra azért dolgozik, hogy ezek a fajta kulturális hagyományok és a kulturális értékeink egyértelműek legyenek a magyar társadalom számára is. Ez adja országunk gazdagságát is, képviselőtársam.

Amikor a nemzetiségekről beszélünk, akkor fontos megemlíteni azt is, hogy ezek szerint nem csak a Momentum vélekedik így. Pár héttel ezelőtt még azt gondoltam, hogy csak egy személyes vélemény hangzott el a Jobbik soraiból, amikor Brenner Koloman azt is megkérdőjelezte, hogy a roma nemzetiség nemzetiségként való besorolása egyáltalán helyénvaló volt-e 1993-ban, a kisebbségi törvény megalkotásakor. Azt látom, hogy az ellenzék egyértelműen a cigányság nemzetiségének a mivoltát kezdi el tudatosan vagy nem tudatosan, de felszámolni és megkérdőjelezni.

(A jegyzői székben Z. Kárpát Dánielt Bakos Bernadett váltja fel.)

Tisztelt Képviselőtársaim! Egy nemzetiség a kultúrájában, a nyelvében él igazán. Egy ország gazdagsága mindig abban is rejlik, hogy az adott nemzetiségekben az erőforrást látja-e. Mi a Fidesz-KDNP soraiban

a nemzetiségek vonatkozásában az erőforrást, az értékeket látjuk, és azt a fajta sokszínűséget, amely - mondhatjuk - Európában és itt, a Kárpát-medencében is egyedülálló. Mi azért fogunk dolgozni, hogy a nemzetiségi önkormányzati rendszer minél erősebb legyen, minél gazdagabban tudják ellátni azokat a feladatokat, amelyekre az Alaptörvény és adott esetben a nemzetiségi törvény is lehetőséget biztosít.

Természetesen mindig van mód és lehetőség arra, hogy az adott törvényt módosítsuk. A mai alkalom is erről szól. A nemzetiségi bizottság megvizsgálta a nemzetiségi törvényt, és megtette a szükséges módosítási javaslatokat. Azért van ez a törvénytervezet a parlament előtt, hogy aktualizálva legyen, és a társadalmi-gazdasági helyzetre reagálva lehetőséget biztosítson a nemzetiségek számára az önazonosságuk kifejezéséhez.

Éppen ezért arra kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy ezt a törvénymódosítást támogassa. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdem képviselőtársaimat, hogy rendes felszólalásra jelentkeznek-e valaki. *(Nincs jelentkező.)* Kettőperces felszólalásra Berki Sándor képviselő úrnak adok szót a Párbeszéd képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Az előbbi felszólalásra szeretnék reagálni, ezért kértem egy kétpercest. Teljesen egyetértünk, hogy egy nemzet a nyelvében és a kultúrájában él és erősíti az éppen befogadó nemzetet. Ebben teljesen egyetértünk.

Amiben én vitatkoztam, az az, hogy a politika beavatkozott a roma nemzetiségi önkormányzatok életébe, és nagyban átvette és olyan vizekre evezetett ezeket az önkormányzatokat, amelyekre nem állnak kétszen és amelyekre nincs jogosítványuk.

Nagyon tetszett, ahogy Varga Ferenc képviselőtársam megfogalmazta, hogy a jelenlegi törvény lefedheti a másik 12 nemzetiséget, de a roma nemzetiség számára egy nagyobb vagy újabb szerepvállalásra van szükség. Én ezt üdvözlöm, és abban egyetértünk, hogy a hagyományok és a kultúra megőrzése működik. Én ennek örülök, ez nagyon fontos is, de ma már a roma kisebbségre nagyobb feladatok várnak. Én azt szeretném látni - és a következő, nemzetiségi törvényben történő módosításnál erre akár javaslatot is teszek -, ha a jövőben afelé mennénk el, hogy fejlődjön ez a rendszer, és a roma nemzetiség nagyobb számban, jobban tudja képviselni önmagát a parlamentben. Természetesen ugyanezt kívánom a többi nemzetiségnek és kisebbségnek is. Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Lőcsei Lajos képviselő úr következő kétpercesre a Momentum képviselőletében. Parancsoljon!

LŐCSEI LAJOS (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Megértem a

felháborodásukat, mert az igazság fáj. És hallva az igazságot, én úgy gondolom, hogy önök is sok minden elgondolkodtak. Én magyarul beszélek, magyarul álmodom, és mégis azt érzem és felmerül bennem az a kérdés, hogy lehetek-e a hazámnak büszke fia.

A cigány nemzetiségi önkormányzat egy buborék, ami elzárja a cigányokat a valódi döntéshozataltól. Tegyük fel magunknak a kérdést: hol születnek a döntések? A cigány nemzetiségi önkormányzatokban, ahol sem jogkörük, sem lehetőségük nincs arra, hogy valóban a helyi közösséget tudják képviselni? Az elkövetkező időszakban azért fogok harcolni és küzdeni, hogy ezek az emberek az önkormányzatokban mint polgármesterek, mint képviselők, mint megyei képviselők, mint országgyűlési képviselők méretessék meg magukat. Mert én hiszem azt, hogy nekünk, elsősorban magyar embereknek közösen, együtt - ahogy képviselő úr is mondja - nem a szétválasztás, hanem az együtt állás kellene, hogy az erényünk legyen.

Harminc éve van nemzetiségi törvényünk, harmincéves tapasztalattal, és kisebb változtatások történtek is az elmúlt időszakban, de igazi reform kell ahhoz, hogy valóban egy nemzetként tudjunk gondolkodni. Mert mi is magyar emberek vagyunk, mi is magyar állampolgárok vagyunk, egymillióssal kisebbséggel. És végre őszintén mélyedjünk magunkba, hogy valóban kell-e nekünk ez a cigány kisebbségi önkormányzati rendszer, mert ez egy buborék. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Fidesz képviselőcsoportjából ugyancsak két percre Sztojka Attila képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

SZTOJKA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tényleg csak röviden, de kikívánczok belőlem még egy reakció. Amikor azt mondja Berki képviselő úr, hogy politikai beavatkozásokat eszközöl ebben az országban bárki a nemzetiségi önkormányzatoknál, akkor én azt javaslom, hogy ilyet először az ellenzék soraiban tessék keresni.

(14.20)

Én emlékszem arra a szituációra, ami 2022 januárjában az Országos Roma Önkormányzat környékén történt. Akkor egyértelműen láthatta ez az ország, hogy mi történt. *(Dudás Róbert: Farkas Flórián!)* Ma azért nincs itt roma szószóló, mert az Országos Roma Önkormányzat akkori elnöke, aki az összellenzék miniszterelnök-jelöltje mellett ott állt és kampányolt, meggátolta a szószólói választást az Országos Roma Önkormányzatnál.

Lócsai Lajos képviselőtársamnak pedig csak a figyelmét szeretném felhívni egy dologra. Összekeverni a nemzetiségi kérdéskört a szociális vagy egyáltalán a társadalmi kérdéskörökkel nem feltétlenül egy jó irány. Én azt gondolom, hogy a nemzetiségi kérdéskör a kulturális autonómia megteremtéséről kell hogy szóljon, míg azt a szociális kérdéskört pedig, amiről

ön beszélt, nem szabad etnikai alapúvá tenni. Arról, amit önök tesznek, amikor a szociális kérdéskört összekeverik a nemzetiségi kérdéskörrel, majd aztán etnicizálják, a történelem bebizonyította, hogy minden szempontból zsákutcát jelentett. Úgyhogy felhívom szíves figyelmüket, hogy ettől legyenek kedvesek tartózkodni. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Berki Sándor képviselő úrnak jelzem, hogy nincs lehetőséget kettő percre szót adni, de ha rendes felszólalásra jelentkezik, arra meg tudom adni a szót. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, ön é a szó.

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Én csak röviden szeretnék erre reagálni. Pontosan a mi beszélgetésünk is azt bizonyítja, hogy sajnos a politika nagyban beavatkozott a nemzetiségi roma önkormányzat életébe. Én máshogy emlékszem 2022-re. Úgy emlékszem, amilyen információk jöttek nekem az akkori közgyűlésről - amit lehet, én el is ismerem -, ott mindkét fél próbált nyomást gyakorolni, és ez a baj. Tökmindegy, hogy melyik oldal akar nyomást gyakorolni, a kormánypárt vagy az ellenzék; mindkét fél próbált beavatkozni, és ez a baj, ez az, amiről beszélek, hogy a politika beavatkozott a nemzetiségi önkormányzatok életébe. Mert én meg pont úgy emlékszem, hogy a Fidesz vagy úgymond a kormánypártok részéről is a nemzetiségi önkormányzat vezetői felé olyan információk mentek, és azért nem voltak visszalépések, hogy ha nem ő, akkor senki. Nem mondom neveket, mert nincs jelentősége. Én erről beszéltem.

Egy záró gondolat. Mindkét oldal, minden oldal vonuljon ki a nemzetiségi roma önkormányzat életéből, és akkor foglalkozzanak azzal a feladattal, ami az övék! Ha ez megvalósulhat, akkor köszönöm szépen. Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki még felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Most megkérdem államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Soltész Miklós államtitkár úré a szó. Parancsoljon!

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Elnézést a kifejezésért, amivel kezdem, de néha úgy éreztem, hogy egy-két embernek elment a toronyban valami, valami elszállt. Tehát mintha föl sem fogták volna páran, hogy miről szól ez a vita, ez a törvény. Összekeverték a szociális törvényt, összekeverték a nemzetiségi törvényt, összekeverték egyébként a helyi, területi és országos önkormányzatokat *(Szabó Rebeka közbeszól.)*, összekeverték a választójogot, bekeverték itt... Képviselő asszony, aki sosem bírja ki, hogy ne kiabáljon be, bekeverte itt az EJEB ítéletét, amire én csak annyit szeretnék önnek mondani, hogy az EJEB a következőt

mondta - és ezt ön jól fontolja meg, mert azt kell mondani, hogy az egész hozzászólás-sorozatuk demokráciaellenes volt. *(Szabó Rebeka: Atyám!)* Nemcsak az öné, hanem a mögötte ülő képviselőtársai is. Mindjárt elmondom, miért. Mert ha ön komolyan veszi az EJEB javaslatát, abban két dologról nem beszél: az egyik, hogy hogyan kell megoldani és föloldani ezt a kérdést; bocsánat, a másíkról viszont meg beszél, hogy nem kötelező a parlamenti jelenlét. Ön ezt akarja? Ön ezt akarja, hogy 13 őshonos nemzetiség ne legyen a parlamentben? Úgy látszik, ön ezt akarja. Tehát valamilyen módon a demokráciafelfogással baj van.

Tegyük hozzá, van két bíróság, az egyik a magyar Alkotmánybíróság, a másik meg az EJEB, és két, egymással teljesen szemben álló javaslattal áll ez a két bíróság. Most ezek után én nagyon köszönöm, drága képviselő asszony, hihetetlen nagy tudásával idejön, és egy teljesen másról szóló törvénybe ilyen javaslatocskákat próbál tenni. Gratulálok, nagyszerűen csinálja! *(Szabó Rebeka: Kérdés! Kérdések!)*

Mint ahogy egyébként az, amit Lócsei Lajos momentumos képviselő úr mondott, az meg egyszerűen elképesztő. Én kérem ki az összes roma, tehát cigány származású ember nevében és az összes roma önkormányzat nevében, hogy ön azt mondja, hogy be kell őket szántani, sóval behinteni. Ez micsoda? Ez a demokráciafelfogásuk önöknek? Így tudják elképzelni a jövőt Magyarországon, hogy azért, mert cigány származású emberek, ők képtelenek adott esetben az önkormányzatiságra?

Két dolgot kevernek. Ott, ahol bűn van, ott, ahol rosszat tettek, azt igen, és a jogszabálynak rendbe kell tennie, és a jogalkotónak is és persze a büntető szerveknek is. Na de, álljon már meg a menet! Hogy gondolják azt, hogy van 13 őshonos nemzetiségi önkormányzat, akkor egyet abból kivesszük, és őket az ön szavaival élve sóval behintjük, bedaráljuk őket? Hogy képzelik el ezt? Az egész demokráciafelfogásukat jellemzi a mostani vitában a hozzászólásuk, lenézik a cigány embereket, lenézik azokat az embereket, akik adott esetben kevesebbet tanultak, vagy kevesebb jutott nekik az életben, de mégis azt kell mondani, hogy igenis tisztességgel élnek.

Még egyszer hangsúlyozom azt, hogy felejtsek már el a szociális törvény összekavarását a nemzetiségi törvénnyel. Pontosán ezért döntöttünk úgy, hogy adott esetben a roma önkormányzatok, a romaügy nem a Miniszterelnökség alá tartoznak, mert sokszor az való igaz, hogy a cigányság élete és az életének egy nagy része szociális kérdés. Csak azért halkan teszem hozzá, hogy azt a megalázó politikát meg nem fogjuk folytatni, amit önök 2010 előtt folytattak vagy csináltak és tettek, hogy csak segély, segély, segély, és munkát, lehetőséget nem adtak az embereknek. Nem ezt folytatjuk, hanem igenis a munkához való jogot, lehetőséget biztosítjuk, és ezáltal egyébként pontosan a cigányság fölemelkedése sokkal nagyobb mértékű és lehetőséggel bírt az elmúlt 10-12 év során, mint ami történt 2010 előtt.

Szeretnék még egy gondolatot az ellenzéki hozzászólóknak mondani. Úgy látom, hogy a DK-s független, Jobbikból dezertált Varga Ferenc képviselő úr, aki szélsőséges pártról beszélt a Mi Hazánk kapcsán, én ezt nem akarnám önnel megvitatni, de azt azért megvitatnám, hogy ön is szélsőséges pártból jött, tisztelt Varga Ferenc. Csak egy példát hadd mondjak. Amikor ön azt szeretné, hogy milyen szép fölvetés, hogy minden nemzetiségnek legyen, mondjuk, leginkább a cigányságnak önálló színháza - bocsánat, de a DK-s Niedermüller önkormányzati vezető, polgármester zavarta el és üldözte el a 100 Tagú Cigányzenekart Erzsébetvárosból. *(Gy. Németh Erzsébet: Ez nem igaz, államtitkár úr! Egész egyszerűen nem mond igazat!)* Tehát köszönjük szépen a jó javaslatot, csak akkor legyenek szívesek, nem mondom, hogy kicsiben, mert a 100 Tagú Cigányzenekar mégiscsak a nemzetnek egy hatalmas nagy értéke, de azért mégis helyben, ahol valahol egy kis hatalmuk van, akkor ott ne tegyék tönkre egy ilyen érték lehetőségét, hanem legyenek szívesek akkor irányt mutatni... *(Gy. Németh Erzsébet: Államtitkár úr, egészen egyszerűen nem mond igazat! - Németh Szilárd István: Dehogynem! - Az elnök csenget.)* Ne tessék belecsúszni, mert megvolt a lehetőség!

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Most itt elnök úrként a nemzetiségi bizottság elnökére gondolok, én köszönöm szépen önöknek, illetve szószóló asszonyoknak és uraknak azt a sok munkát, amit az elmúlt tizenegynéhány évben és az elmúlt több mint nyolc évben itt a parlamentben tettek. Ennek köszönhető az, hogy most újra itt van előttünk egy kétharmados törvény, most újra beszélhetünk arról, hogy igenis az önök észrevételei alapján még inkább jobb irányba forduljanak a nemzetiségek lehetőségei és a jogai. Ez a törvény, ahogy elmondtam, három területen is lehetőséget biztosít erre. Azt a munkát, amit közösen elvégeztünk, én hiszem, hogy az Országgyűlés nagy többséggel meg fogja szavazni.

(14.30)

Azt pedig én nagyon kérem önöktől, hogy engedjék el a fülük mellett azokat a támadásokat, amelyeket főleg a legelső felszólalók tettek az ellenzék részéről. Tudom, hogy ezt nekünk szánták, de mindenki kapott belőle. Ezt felejtsek el!

Az, hogy nincs itt a 13. szószóló, azaz a cigányságnak nincs képviselője, megint csak az ellenzéken múltott sajnós, mert ők voltak azok, akik az országos önkormányzat tevékenysége során addig húzták az időt, addig szórakoztak egymással, addig tettek olyan lépéseket, amíg kifutottak a jelölés lehetőségéből, és ezért nincs itt szószólói képviselője a roma önkormányzatnak. Egy dolgot azért megtesz ez a társaság, hogy 40 olyan tanácsnokot fizet és tart fenn, akikre nem biztos, hogy szükség van egy országos önkormányzatnál. Ezt is most le fogja szabályozni a törvény.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Köszönöm szépen a munkájukat. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most megkérdezem Ritter Imre képviselő urat, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnökét mint előterjesztőt, hogy kíván-e a vitában elhangzottakra válaszolni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, elnök úr, öné a szó.

RITTER IMRE, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke: Köszönöm szépen. Ha visszagondolok, és igyekeztem jegyzetelni, akkor, ha jól emlékszem, a konkrét törvényjavaslatban foglaltak közül egyetlen olyan módosító indítvány volt, amit Varga Ferenc vetett fel, hogy az iskolaszék mellett meg kellene gondolni az intézményi tanácsnok bevételeit a törvénybe; ezt meg fogjuk nézni. Ha ezt módosítóval még meg tudjuk csinálni, és indokolt, akkor meg fogjuk tenni. A többi felvetés, azt gondolom, hogy a konkrét törvényjavaslathoz konkrétan nem kapcsolódott. Ezzel együtt szeretnék egy-két mondatot vagy gondolatot azért zárszóként megjegyezni.

Köszönöm államtitkár úrnak egyrészt a részletes kiegészítést a vita elején, a kormány támogatását és a végén elmondottakat is. Ugyanígy Nagy Csaba úrnak is köszönöm a szavait és a támogatást.

Lócsi Lajos úrnak: nem kívánok semmilyen értelemben sem minősíteni, sem ismételni semmit abból, amit mondott. Egy dologra viszont szeretnék reagálni. Kilenc évvel ezelőtt köztünk is voltak - többen vannak, akik mind a három ciklusban szószólók voltak -, akik felvetették, hogy nem kellene-e, nem lenne-e jobb megpróbálni egy teljesen más rendszert csinálni. Erről nagyon komoly megbeszéléseket, egyeztetéseket, vitákat folytattunk. Azt gondolom, hogy ez az első ciklusban lezárult. Perpillanat nincs, nem tudunk ennél érdemben jobb rendszert csinálni, de az nem kérdés, hogy egyébként ezen a rendszeren megpróbálunk mindenkor az adott körülmények között maximálisan javítani, amit lehet. Tehát ha van olyan érdemi észrevétel és javító szándék, azt a továbbiakban is szívesen vesszük.

Ugyanilyen alaplóg, stratégiai kérdés volt az indulásnál, hogy a nemzetiségi bizottság hogyan végzi a munkáját, és megállapodtunk abban, hogy megpróbálunk maximálisan kimaradni a politikai csatározásokból, és megpróbáljuk kifejezetten a nemzetiségi kérdésekre fordítani az erőnket, időnket, akaratomkat. Én azt gondolom, hogy mind a két stratégiai kérdésben jó döntést hoztunk az indulásnál, én legalábbis azt hiszem, és valószínűleg a többiek is egyetértenek, hogy kilenc év után visszatekintve ma sem döntenénk másképp.

Amit szeretnék megjegyezni, Dócs Dávidnál csak egyetlen mondatot, hogy azért én szeretném kérni, hogy a magyarországi nemzetiségek saját maguk döntéshessék el, hogy melyik identitásuk fontosabb vagy kevésbé fontos, vagy éppen azonos értékűnek tekintik, mert azt gondolom, hogy ez a Magyarországon élő őshonos nemzetiségeknél mindenkinek a saját személyes joga.

Nacsa Lőrincnek köszönöm a támogatást.

Berki Sándor hozzászólása: azt gondolom, az, hogy nincs roma szószóló, erről semmilyen körülmények között nem mi tehetünk, gondolom, ezt ő sem feltételezi. Sőt, ez nagyon komoly problémát okoz nekünk is, hiszen nincsen roma szószóló. Tehát ennél rosszabbat egy nemzetiség nem csinálhat magával. Nekünk az első dolgunk volt, hogy a választást követően Pintér Sándor belügyminiszter úrtól kértünk egy találkozót, ahol az alelnökökkel együtt és vagy hat államtitkárral átbeszéltük a lehetőségeinket. Sztojka Attila kormánybiztos úr is ott volt. Ugyanúgy, ahogy Alexov Lyubomir alelnök urat a bizottság részéről a roma pályázati támogató bizottságba javasoltuk, delegáltuk, nem azért, hogy beleszóljunk a pénzek elosztásába, de hogy a nemzetiségi bizottságnak, ha már nincs roma szószóló, legalább legyen valami rálátása, és mindenben, a rezsikompenzációtól a közétkezteségi többletköltségek felmérésén keresztül mindenben mindig a roma intézményeket és a romakérdéseket is megnézzük, csakúgy, mint az elmúlt napokban a költségvetés tárgyalása során is. Ez a helyzet nekünk is rossz.

Varga Ferenc felszólalásához: azt én megköszönöm, hogy egy sereg kérdésben valóban részben a ma benyújtott törvénymódosítással vagy legalábbis ahhoz kapcsolódó dolgokkal foglalkozott. Én csak azt sajnálom, és azt kérem - én vele egyébként közvetlenül is beszéltem másfél-két hónappal ezelőtt, amikor az akkori állapotnak megfelelően minden frakciónak megküldtük az előterjesztést -, hogy ezek a javaslatok nem most kellett volna, hanem már másfél-két hónappal ezelőtt, azért küldtük el az egész anyagot addig. Tehát most már nincs idő, lehetőség sok mindennek a tárcaközi és egyéb egyeztetésére.

Szolga József felvetése pont azt bizonyítja, hogy igen, köztünk is nagyon sok kérdésben vannak véleményeltérések, komoly viták is, azért is, mert mind egyikünk, minden nemzetiség más, részben más célokkal, és más a mentalitásunk, de államtitkár úr is megerősítheti, hogy más szempontból nézzük a dolgokat. A Pénzügyminisztériumtól az államtitkárságon keresztül nagyon komoly vitáink vannak. Nyilván mindenki a legjobbat akarja, és a végén mégiscsak ebből ki tudunk lépni, és meg tudunk állapodni, mint ahogy Szolga József úr is, aki a tárcaközi bizottság munkájában személyesen részt vett, fenntartja azt a véleményét például, hogy intézményvezető ne legyen nemzetiségi önkormányzati tag. De ezzel együtt, mivel a többség ezzel nem értett egyet, elfogadta és megszavazta a benyújtott törvényjavaslatot. Ezt rendkívül fontosnak tartom. Tiszteletben tartjuk mindenkinek a saját véleményét; attól, hogy a többiek most éppen így gondolják, és másképp gondolják, még nem lehet ezért bántani, és el kell fogadni.

Szabó Rebekának szeretném mondani, hogy a strasbourggi ítélettel nem foglalkoztunk még. Fogunk, a nemzetiségi bizottság és az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége is. De gondolom, annyi nem felelőtlenség, ha mint Ritter Imre magánszemély azt mondom, mert azért rengeteget foglalkoztunk a

parlamenti választás nemzetiségi kérdéseivel, hogy én ezt egy megalapozatlan, rossz ítéletnek tartom, mert pont egyébként a legkisebb nemzetiségeket veszélyezteti. De ebbe nem akarok most belemenni, ez biztosan lesz még téma. *(Szabó Rebeka: Ez egy válasz! Látja, államtitkár úr, így kell válaszolni!)*

ELNÖK: Képviselő asszony!

RITTER IMRE, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke: Szeretném végezetül hozzátenni, hogy a munka során, most is, legalább 2,5-3-szor ennyi téma volt az asztalon, ezek voltak azok a pontok, amelyekben mindenkivel egyetértésre tudtunk jutni, a szaktárcákkal, az Ombudsmani Hivattal, aki ebben mindben benne volt. Amiben nem tudtunk egyezsége jutni vagy nem találtunk jobb megoldást a jelenleginél, az attól még nem lesz elfelejtve.

(14.40)

Lesz következő módosítása is a nemzetiségek jogairól szóló törvénynek, annál is inkább, mivel az elején megbeszéltük, hogy a parlamenti nemzetiségi választást érintő dolgokat most hagyjuk ki, mert jövő tavasszal nemzetiségi önkormányzati, települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzati választás lesz, nehogy a parlamenti nemzetiségi választás esetleges vitatott kérdéseivel veszélyeztessük a jövő tavaszi választást, hiszen így is meg vagyunk már ezzel késve. De egészen biztos, hogy jövő ősszel a parlamenti választásra is például a nemzetiségi listára való regisztráció lezárása megnyitásával, egy sor más kérdéssel fogunk jönni, akkor lesz ideje és helye többek közt ennek a strasbourgi felvetésnek is.

Én remélem, hogy nem hagytam ki senkit, és mindenkinek válaszoltam, és ha és amennyiben így van, akkor nincs más hátra, mint hogy megköszönjem mindazoknak a munkáját, akik révén az elmúlt öt hónapban ez a törvényjavaslat elkészülhetett. Köszönöm a részt vevő tárcáknak, az Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium, a Pénzügyminisztérium és a Miniszterelnökség minden érintett államtitkárságának, a Nemzeti Választási Irodának, a Nemzeti Választási Bizottságnak, a munkában részt vevő kormányhivataloknak, az Állami Számvevőszéknek, a nemzetiségek jogaiért felelős biztoshelyettes asszonynak és munkatársainak és természetesen az országos nemzetiségi önkormányzatoknak és a munkatársaimnak, a nemzetiségi szószólóknak és szakértőiknek. És név szerint is szeretném megköszönni dr. Fürjes Zoltán helyettes államtitkár úrnak, aki a Miniszterelnökség részéről a 2020. évi, ennél jóval nagyobb volumenű módosításhoz hasonlóan az egész munkát moderálta, jogilag összefogta.

Míndezek után és alapján tisztelettel kérem önöket, a magyar Országgyűlést, hogy az elmúlt kilenc év gyakorlatának megfelelően a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által T/4230. számon beterjesztett, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi

CLXXIX., valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatunkat támogatni és majd elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására jövő héten szerdán 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Németh Szilárd fideszes képviselőtársunk által benyújtott előterjesztés T/4251. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető. Most megadom a szót Németh Szilárd István úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, öné a szó.

NÉMETH SZILÁRD ISTVÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Egyre mélyülő, a kiterjedés veszélyeit is magában hordozó háború, a lakosságot sem kímélő kegyetlen harctéri öldöklés folyik a szomszédunkban, Európában pedig - a kontinens érdekeivel ellentétesen - nagyon komoly amerikai befolyással kiszámíthatatlan háborús pszichózis és szankciós embargós ostobaság söpör végig, amit a hazai, Gyurcsány Ferenc irányította baloldal *(Gy. Németh Erzsébet felnevet.)* is magáévá tesz. Röviden: veszélyes korban háborús időköt élünk. Kijelenthetjük: ilyenkor, a veszélyek idején a legfontosabb politikusi feladatunk, hogy az élet minden területén megvédjük hazánk és a magyar emberek biztonságát. Különösen fontos, hogy az ipart, a közlekedést, de legfőképp a családokat biztonságosan rendelkezésre álló és megfizethető energiával, gázzal, árammal, távhővel lássuk el. Ez az első számú nemzeti érdek, ez az első számú nemzetbiztonsági feladat.

Tisztelt Országgyűlés! A brüsszeli bürokraták és a hazai dollárbaloldal nem véletlenül háború- és szankciópárti. Bizonyos energiapiaci szereplőknek, a nagy amerikai és más multi energiavállalatoknak az orosz energia teljes kiszorítása a céljuk, még akkor is, ha ez energiahiányt és elszálló energiaárakat jelent. Brüsszel túlnyomóan tengeren túli üzleti, politikai és ideológiai befolyás alatt áll, nem az európai emberek érdekében cselekszik. Azt is mondhatjuk: a brüsszeli bürokraták és a hazai dollárbaloldal a Soros-maffiabirodalom kitarítottjai, mert külföldi utasításra gyakorlatilag minden parancsot végrehajtanak, és nem nézik azt, valójában mi is Európa érdeke. Ennek következtében szálltak el az energiaárak Európa-szerte, ennek a levét issza az európai gazdaság versenyképessége, emiatt magas az infláció, ez vezet a recesszióhoz és ez teszi kockára a lakossági energiaellátás biztonságát is.

Tisztelt Országgyűlés! Kijelenthetem, hogy a magyar kormány és az Országgyűlés Fidesz-KDNP többsége ezt nem fogadja el, és a rezsicsökkentés

fenntartásával, illetve az ellátásbiztonság erősítésével a háborús inflációs időkben is megvédjük Magyarországot. Ezért is került napirendre az úgynevezett PB-gáz-palackok forgalmazásának helyzete is. Több olyan település van Magyarországon, ahova nem jut el a vezetékes gáz, így ott elsősorban palackos, tartályos vagy úgynevezett falugázt használnak a fogyasztók. A Fidesz-KDNP képviselői hívták fel arra a figyelmet, hogy gyakran nincs elég palack, és kialakult egy olyan gyakorlat is, amely szerint a 11,5 kilogramm töltőtömeg helyett csak 10,9 kilogrammos háztartási PB-gáz-palackokat árulnak. Demeter Zoltán, Borsod 2-es választókerületének képviselője még az Országgyűlésben is felszólalt, mondván Kazincbarcika környékén nagy mennyiségű a PB-gáz-felhasználás, de ennek ellenére komoly hiány is fellép időnként, ezért nem folyamatos és nem megfelelő az ellátásbiztonság.

Másrésről a hazai magántulajdonú töltők, forgalmazók - két magyar van, a Mol és a Prímaenergia, illetve egy amerikai, a Flaga - pedig azt jelezték, a brüsszeli szankciók miatt rendkívül megdrágult beszerzési árak és megnövekedett szállítási költségeik, illetve a magyar fizetésemelések következtében megnőtt bérköltségeik felzabolják a nyereségüket, sőt óriási veszteségeket is elszenvednek a háború óta. Mivel ellátási kötelezettségük ezen a piacon nincs, ezért a szolgáltatók a hazai PB-gáz-piacról való teljes kivonulásukat is belengették. Egyik sem megengedhető, hiszen évente 500 ezer magyar ember használ mintegy 4,5 millió PB-gáz-palackot, ezen felül pedig még ott van a szintén propán-bután összetételű tartályos és az úgynevezett falugáz is. Nekik mindenképpen biztosítani kell, hogy tudjanak fűteni, főzni, termelni, ha úgy tetszik, energiabiztonságban élni.

Törvényjavaslatom ezért hármas célt szolgál ennek a helyzetnek a rendezésére.

Az első: vissza kell térni a 11,5 kilogrammos töltőtömegre, aminek nem lehet magasabb az ára, mint a 10,9 kilogrammosé - ez ma egyébként Európa harmadik legolcsóbb kereskedelmi ára. A második ilyen célunk: mindenhová, ahol erre szükség van, el kell jutnia a lakossági felhasználású, 11,5 kilogramm töltőtömegű PB-gáz-palacknak. A harmadik pedig - az első kettővel összefüggésben -, hogy egyszerre kell fenntartanunk az ellátásbiztonságot és a megfizethetőséget, és ennek az ellenőrzésére, biztosítására a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal kap felhatalmazást.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem képviselőtársaimat, hogy az általam benyújtott, hazánk energiaellátásának erősítését célzó törvényjavaslatomat megvitatni és elfogadni szíveskedjenek. Ne feledjék, Magyarország működőképességének alapja a nemzetbiztonság, az energiabiztonság és a rezsibiztonság hármas egysége! A Fidesz-KDNP tagjai magyar érdekeket képviselnek itt, az Országgyűlésben és Brüsszelben, az Európai Parlamentben is, mert nekünk Magyarország az első. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most megkérdem Steiner Attila államtitkár urat, hogy kíván-e a kormány nevében felszólalni. *(Steiner Attila szólásra emelkedik.)* Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

(14.50)

STEINER ATTILA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A magyar kormány számára kiemelt prioritás, hogy biztosítsuk Magyarországon az energiaellátás biztonságát, és mindezt megfizethető módon tegyük meg, úgyhogy mindezek tükrében üdvözljük a képviselő úr indítványait, hiszen úgy látjuk, hogy azok erősítik a hazai energiaellátás biztonságát. A javasolt beavatkozásokat indokoltan tartjuk, hiszen az elhibázott brüsszeli szankciós politika eredményeképpen olyan piaci anomáliák léptek fel, amelyek akár veszélybe is sodorhatják a hazai ellátás biztonságát a PB-palackok tekintetében is.

Az ukrajnai háború és az elhibázott szankciós politika okozta nemzetközi energiaválságban sosem tapasztalt magasságokba emelkedett az energia ára. Ez egy rendkívül nagy kitettséget jelent a magyar energiaszektorban és így a PB-piac szereplői részére is. A magyar kormány ezzel kapcsolatos álláspontja egyértelmű: nem támogatjuk Brüsszel szankciós politikáját, hiszen nekünk jól felfogott nemzeti érdekünk az, hogy megakadályozzuk a szankciós rezsim terjedését Európában. A kormány a jövőben sem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a gáz, az olaj, illetve az atomenergia területén szankciókat vezessünk be, hiszen ezek nagyon megterhelnék a magyar gazdaságot és a magyar lakosokat. És úgy látjuk, hogy a szankciók áttételes hatásainak a kezelése is rendkívül súlyos beavatkozást tett szükségessé az elmúlt időszakban, az Energiaügyi Minisztériumban pedig megalakulásunk óta azon dolgozunk, hogy a szankciós energiaválság hatásai minél kevésbé legyenek érezhetőek a magyar fogyasztók számára. A kormány erőfeszítéseinek köszönhetően hazánkban a jövőben sem lesz energiahiány, és Magyarországon lesz elegendő mennyiségű földgáz és elektromos áram is - ezt amúgy nemrég még az LMP frakcióvezető-helyettese is elismerte egy beszélgetésen.

A PB-gáz tekintetében is ugyanezeket a célokat tartjuk fontosnak, és ahogy a képviselő úr is említette, a becslések szerint körülbelül félmillió ember használja napi szinten a PB-gáz-palackokat, és szintén sokakat érint a lakossági tartályos PB-gáz, valamint az úgynevezett falugáz is. Emiatt fontos, hogy kiemelt figyelmet fordítsunk a PB-gáz-piac alakulására és itt is az ellátásbiztonság garantálására. A magyar kormány prioritásként kezeli a földgázhálózatól távol eső fogyasztók energiaellátását is, és számunkra az egy alapvetés, hogy nem történhet meg olyan, hogy akár csak időlegesen is érezhető ellátásbiztonsági zavar lépjen fel a PB-gáz tekintetében hazánkban. És mindezek fényében köszönjük a Fidesz-

KDNP képviselőinek, akik több piaci anomáliát is jeleztek számunkra; úgy látjuk, hogy ezeket az anomáliákat kezelni kell.

A jelen törvénymódosítás kapcsán szeretném jelezni, hogy a tervezett szabályozás célját a kormány támogatja, támogatjuk, hogy a PB-gáz-palackok töltöttségi szintje visszatérjen a 11,5 kilogrammhoz, természetesen támogatjuk, hogy ezek a gázpalackok mindenkire el tudjanak jutni, és azt is támogatjuk, hogy az ellátásbiztonságot és a megfizethetőséget fenn tudjuk tartani. És emiatt fontosnak tartjuk, hogy legyen egy olyan hivatal, amely ezt, ezt a tevékenységet felügyeli, úgyhogy a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal egy új feladatként folyamatosan figyelemmel kísérené a PB-gáz-forgalmazók tevékenységét, a forgalmazott mennyiségeket és az engedélyesek költségeit, továbbá a hazai és a nemzetközi piaci árszinteket is, és minderről egy rendszeres tájékoztatást tesz majd közzé az energiahivatal. Valamint piaci anomáliák észlelése esetén saját jogon jelentős piacérő-vizsgálatot kezdeményez, illetve jelentést tehet a Gazdasági Versenyhivatal számára is.

Ezek az eljárások, azt gondolom, kizárják a PB-gáz indokolatlan árazását, valamint csökkentik az ellátásbiztonsági kockázatot, és így védik a magyar emberek és a lakosság érdekeit. A módosítások pedig kizárólag a palackos és a tartályos PB-gázra vonatkoznak, és nem érintik a vezetékes PB-szolgáltatást, és az úgynevezett falugáz szabályozása sem fog változni.

Végezetül engedjék meg, hogy kiemeljem, a kormányzat elkötelezett az ellátásbiztonság szavatolása és a piaci anomáliák felszámolása mentén, és - ahogy említettem - támogatjuk a képviselői indítványt, hiszen úgy látjuk, hogy ez hozzájárul a PB-gáz-piac zavartalan működéséhez és a hazai ellátásbiztonság garantálásához. Én azt gondolom, hogy ez a magyar emberek érdeke, és ezzel a magyar családok is jól fognak járni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Dunai Mónika képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja ezt a benyújtott javaslatot, mert az a magyar energiabiztonságnak a megőrzését és a fogyasztóvédelmi szempontok érvényesítését tűzi ki célul.

Sajnos mi is azt tapasztaljuk, hogy PB-gáz esetén a kereskedők az utóbbi időben a szabályok megkerülésével nem minden esetben érvényesítik a 2013-ban bevezetett hatósági árakat. Magyarországon sok település van, ahol nincs vezetékes gáz, ott tartályos, palackos vagy vezetéken szolgáltatott PB-gázt, úgynevezett falugázt használnak a fogyasztók. A benyújtott

előterjesztéssel az a cél, hogy gazdaságilag fenntarthatóan, a felhasználó érdekeit szem előtt tartva biztosítsuk a gázfogyasztók energiaellátását.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal új feladatként folyamatosan figyelemmel kíséri a PB-gáz-forgalmazási engedélyesek költségeit, valamint a hazai és nemzetközi piaci árszinteket, és minderről rendszeresen tájékoztatást tesz közzé. Nincsenek tehát szabályozott végárak, de az esetleges piaci anomáliák elkerülése érdekében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal havonta monitorozza és publikálja az árak és a költségek alakulását. Amennyiben indokolatlan mértékű piaci árazást észlel, saját jogon kezdeményezhet vizsgálatot, sőt a Gazdasági Versenyhivatal felé is javasolja célzott versenyügyi vizsgálat lefolytatását.

Fontos eleme a javaslatnak, hogy a jogszabályt alkalmazni kell a határon átnyúló szolgáltatások esetében is. A 11,5 kilogramm töltöttségű palack az 11,5 kilogramm, ettől eltérni nem lehet, alutöltött palack nem hozható forgalomba. Ezek az eljárások garantálják a jövőben a PB-gáz indokolatlan árazásának és az ellátásbiztonsági kockázatnak a kizárását. A vezetékes PB-szolgáltatásra, vagyis a falugázra vonatkozó szabályozás nem változik. A lakossági felhasználók számára továbbra is fennmaradnak a rezsicsökkentett hatósági árak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elhangzottak ismeretében a Fidesz képviselőcsoportjához hasonlóan önök is támogassák a benyújtott javaslatot, mert az a magyar emberek érdekét és a rezsicsökkentés megvédését szolgálja! Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

GY. NÉMETH ERZSÉBET, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Mindössze négy nappal azután, hogy Németh Szilárd az origo.hu oldalán biztosította az embereket a rezsicsökkentés változatlan megvédéséről, már meg is jelent a parlament honlapján a rezsicsökkentett propán-bután-gázárak eltörléséről szóló, a fideszes rezsibiztos által a Facebookra feltöltött fotó szerint egy rózsaszínű flamingós tollal írt törvényjavaslat, amely kivezeti a 11,5 kilogrammos töltöttségű PB-gáz-palackokra és a lakossági tartályos PB-gázra vonatkozó hatósági árakat, mert - ahogy írják és mondják - azok úgysem működtek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Kormánybiztos Úr, Államtitkár Úr! Na, ilyen az, amikor szembejön a valóság. Én pontosan emlékszem arra, amikor ön nagy hangon mondta, hogy a PB-gáz-palackokat használókat is megvédi a hatósági ár attól, hogy szembe kelljen nézniük a megemelkedett árakkal, de azt gondolom, hogy ez, mint oly sok más esetben, ebben sem sikerült önöknek.

(15.00)

2013-ban, ahogy hallhattuk már itt, a bevezetett hatósági árakat a kereskedők a PB-gáz esetén az utóbbi időben a szabályok megkerülésével nem érvényesítik, és ezzel a szomorú beismeréssel indokolta ön azt, hogy a hatósági árakat meg kell szüntetni. Cserébe, ahogy hallottuk itt államtitkár úrtól és az előterjesztőtől, Németh Szilárd képviselő úrtól is, majd a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal mostantól szigorúan küzd az indokolatlan árazás ellen; mondják ezt önök. No, ezt ismerjük: amikor önök valamit meg akarnak védeni, valamiért szigorúan küzdenek, akkor annak a vége mindig az, hogy a magyar emberek járnak rosszul.

Sajtóhírek szerint ön, az előterjesztő, Németh Szilárd úgy fogalmazott, hogy vissza kell térni a 11,5 kilogrammos töltetűre, aminek nem lehet magasabb az ára, mint a 10,9 kilogrammosé. De vajon van-e ilyen felső korlát a 10,9 kilogrammosra? Vagy egyáltalán a 10,9 kilogrammos árát majd emelhetik, és utána ugyanez az ár fog nyilván vonatkozni a 11,5 kilogrammosra is?

Az ön különböző célzásából arra lehetett következtetni, hogy a MOL-t is a sorai között tudó iparág meggyőzhette a kormánypártot, miszerint rezsicsökkentett áron a továbbiakban nem töltenek PB-gázt. A hagyományos, 11,5 kg-os hatósági áras palackokból már '22 tavaszán hiány alakult ki, és ez, ahogy önök is elismerték, jelentősen érintette a legszegényebb háztartásokat, hiszen ahol nincsen bekötve a vezetékes gáz, főzésre jellemzően palackos gázt használnak. A problémát önök észlelték, és mégis egy évet vártak arra, hogy valamiféle megoldást találjanak. Az természetesen más lapra tartozik, hogy ez a megoldás nem lesz igazi megoldás.

De ellátási problémák nemcsak a palackos, hanem a nagyobb mennyiségű tartályban történő lakossági értékesítés területén is nagyobb számban jelentkeztek. Sajtóértesülések szerint előfordult, hogy tartályos PB-gáz-fogyasztó lakossági felhasználót több nagy országos PB-gáz-kereskedő sem volt hajlandó kiszolgálni arra hivatkozva, hogy csak jelentős veszteséggel tudnák értékesíteni számára az energiahordozót.

És itt engedjenek meg még egy kitétel: Németh Szilárd képviselő úr is beszélt a MOL-ról, és tényleg könnyek közt hallgattam azt, hogy mekkora veszteséget okozott ennek a nagy energiaszolgáltató cégnek a PB-gáz-palackok forgalmazása. Szóval, azt gondolom, hogy annak az 500 ezer vagy 700 ezer embernek, családnak, akiről önök beszélnek, nyilván azt a fajta gázszolgáltatást bőven tudta volna finanszírozni a MOL az egyébként rekordnyereségéből.

A benyújtott törvényjavaslat alapján a probléma megoldása önök szerint az lesz, hogy a hatósági áras PB-gáz-palackokat a piac megkerülése miatt inkább megszüntették a gyakorlatban, hiszen úgysem működik a hatósági ár, ezért aztán megszüntetik.

A törvényjavaslat benyújtója szerint garanciális szabályok biztosítják azt, hogy a PB-gáz indokolatlan

árazásának és az ellátás biztonsági kockázatának kizártsága megvalósuljon. Idézhetném itt Kovács Zoltán kormányzóvivő urat: önök azt gondolják, hogy ez tényleg sikerülni fog? Mert a DK véleménye szerint, mi azt gondoljuk, hogy nem. Ismerős ugyanis az az eljárás, hogy garanciát ígérnek néhány dologra, aztán abból semmi nem valósul meg. Emlékeztetni szeretnék itt arra, hogy amikor lenyúlták a 3000 milliárdos magánnyugdíjpénztári megtakarításokat, akkor önök itt, Selmeczi képviselő asszony, meg még néhányan a Fidesz-frakcióból, garanciát ígértek arra, hogy lesznek egyéni nyugdíjszámlák, és most eltelt több mint 10 év; kérdezem a törvényt benyújtó képviselő urat: hol van az a 3000 milliárd, és hol vannak azok az egyéni nyugdíjszámlák, amiket önök megígértek, és amikor önök garanciát adtak itt az akkori tisztelt Ház előtt?

A statisztikai adatok alapján a palackos és tartályos PB-gázt használó magyarországi háztartások száma ugyan folyamatosan csökken, de még mindig több százezer háztartás kénytelen - vezetékes gáz híján - ilyen palackosgáz-felhasználással megoldani az energiaellátását. A téli időszakban a fűtést is biztosító megoldás a palackos gázhoz hasonlóan jellemzően azokban az alacsonyabb átlagjövedelmű térségekben kell, ahol vezetékes gáz nincs, vagyis az ottani háztartásokat az átlagnál is érzékenyebben érintette az, ha a palackokat és a több köbméteres tartályokat csak magasabb, nem rezsicsökkentett áron tudják megtölteni.

A törvényjavaslat indoklásában hiába használja azt a kifejezést az előterjesztő, hogy a lakossági felhasználók érdekeinek védelmében, ez egyáltalán nem így van. Azzal, hogy a hatósági ár megszűnik, ezek a családok, amelyek főleg az elmaradott infrastruktúrájú országrészekben élnek, nem kerülnek jobb helyzetbe, mert most már a lehetőségük sem lesz meg arra, hogy olcsóbban jussanak PB-gázhoz.

A hatósági ár kivezetése tehát ezeket a legszegényebb háztartásokat érinti, hiszen ahol nincs bekötve a vezetékes gáz, főzésre jellemzően még mindig palackos gázt használnak. Ezért ismételt ki kell azt jelteni, hogy egy olyan módosító indítvánnyal, törvénymódosítással állunk szemben, amely nem az alacsony jövedelmű emberek érdekeit nézi, hanem éppen ellenkezőleg, őket fogja a javaslat hátrányosan érinteni, ugyanakkor a kormány ismét a nagy cégeknek kedvez a jogalkotás útján.

És, tisztelt képviselőtársaim, az előterjesztő is meg az eddig hallott vezérszónok asszony, illetve államtitkár úr is hiába beszélnek itt szankciós inflációról, hiába beszélnek itt magas energiaárakról, azt teljesen világosan látni kell, és biztos vagyok benne, hogy egyre több ember látja ezt teljesen világosan, hogy orbáni infláció van, önök miatt, az önök kormányzása, az önök miniszterelnöke miatt tart ma ott az infláció, az áremelkedés, ahol tart, és az sem fogja módosítani, illetve az sem fogja könnyíteni ezt a helyzetet, ha önök itt a hatósági árat kivezetik a PB-gáz-palackok esetében.

A Demokratikus Koalíció frakciója nem fogja támogatni ezt a törvénymódosítást. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Azon nem lepődöm meg, hogy a Demokratikus Koalíció nem támogatja, hiszen az elmúlt 10 évben nem támogatták a rezsicsökkentést sem; miért támogatnák most ezt a javaslatot? *(Gy. Németh Erzsébet közbeszól.)* Ugyanakkor annak meg van egy diszkrét bája, hogy a felszólalása elején ön próbálja meg védeni a rezsicsökkentést úgy, hogy a főnöke 10 éve már azt mondta, hogy ez egy hülyeség, és önök 10 éve konzekvensen támadják a rezsicsökkentést. Az önök által támogatott miniszterelnök-jelölt világhosszú tette az országgyűlési kampányban is, hogy ha önök kerülnek kormányra, akkor a rezsicsökkentésnek ezt a formáját meg fogják szüntetni, ki fogják vezetni.

Tehát szeretném megerősíteni azt, hogy az olcsó, megfizethető ár és a rezsicsökkentés fenntartása kérdésében csak a Fidesz-KDNP-ben bízhatnak az emberek. Ahogy képviselő úr is elmondta, mi is meg tudjuk erősíteni, hogy hozzánk is érkeztek olyan megkeresések, amelyek arról szóltak, hogy a PB-gáz esetén az utóbbi időben - egyébként a szabályok megkerülésével - nem érvényesítették a hatósági árakat, és így a PB-gáz elérhetősége sok településen, ahol nincsen vezetékes gáz, veszélybe került.

És minthogy minden érv elhangzott államtitkár úrtól, képviselő asszonytól, én csak meg akarom erősíteni azt, hogy fontosnak tartjuk, hogy a PB-gáz elérhető legyen és annak az ára megfizethető legyen azokon a településeken, ahol nincsen vezetékes gáz, ezért a KDNP ezt az előttünk fekvő javaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Dudás Róbert képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó!

DUDÁS RÓBERT, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Megmondom őszintén, azon gondolkodtam itt a kormányzati és kormánypárti előterjesztések kapcsán, hogy egyrészt kérdés, hogy hallják-e a saját hangjukat, hallják-e saját magukat, amit mondanak, vagy elhiszik-e azt, ami a papíron van, de folyamatosan a szankciókra hivatkoznak. Azok hivatkoznak a szankciókra, akik megszavazták a szankciókat, tehát némi ellentmondást látok ebben a kérdésben.

Az előttünk lévő törvényjavaslat egy 10 éve hatósági áras kérdést próbál javítani, és azért legyünk őszinték, ha valami 2013-as árszinten van befagyasztva,

nagy valószínűség szerint az elmúlt 10 évben már hozzá kellett volna ehhez a szolgáltatáshoz nyúlni, de minimum ellenőrizni kellett volna.

(15.10)

Mert arról szól a törvényjavaslat, arról is rendelkezik és arról is szól, hogy micsoda visszaélések lehetnek, hiszen nem megfelelő töltöttséggel, nem megfelelő árral... Eszembe jutott a törvényjavaslat olvasása közben, hogy a hatósági árak bevezetése néhány alapvető élelmiszer kapcsán egyrészt mekkora csinnadrattával járt, mekkora ellenőrzések voltak, boltokat büntettek meg, de nagyon komolyan, boltokat zártak be, de egyébként az ajtóra ki kellett plakátolni, hogy micsoda kormányzati segítséget nyújtottak, holott ugyanakkor az kellett volna, mint amit a Jobbik-Konzervatívok javasolt, hogy az alapvető élelmiszerek áfáját kellett volna elengedni, és az tényleg valós segítség lett volna.

Azt mondta Németh Szilárd képviselőtársam, hogy megvédi a rezsicsökkentést, illetve Dunai Mónika a kormánypárt részéről erre még szintén ráerősített. Hát, ezzel pontosan elengedik a rezsicsökkentést! Egyébként azokon a településeken, de most legyen szó üdülőövezetéről, elzárt településekről, ahol egyébként a vezetékes gáz nincs bevezetve még - és higgyék el, elég sok ilyen van -, ott PB-gázzal fűtenek, PB-gázzal sütnék-főznek és PB-gázzal, vagy PB-gázzal feltöltött tartályból használt gázzal fűtenek. Számukra itt most nem lesz egy limit, nem lesz egy határ, hogy eddig egyébként rezsicsökkentett ár van, és akkor a többletfogyasztásnál, mint a villany és egyébként a vezetékes gáz tekintetében, akkor kell majd nagyobb díjat fizetni, többet fizetni, itt most elengedik teljes mértékben a kezüket. És azon a területen engedik el az embereknek a kezét, mert zömében és döntő többségében - sőt, akár nyugodtan azt is lehet mondani, hogy kizárólagosan - kistelepülésekről beszélünk; azt is lehet mondani, hogy döntő többségében, de legalábbis nagy többségében idős emberekről, alacsony keresetű idős emberekről beszélünk vidéken, akik PB-gázt használnak mindennap a sütésre, a főzésre és sok esetben a fűtésre.

Számos anomália van egyébként ebben a rövid törvényjavaslatban, de talán az árak elengedése mellett a másik legnagyobb anomália az az, hogy nincsenek szabályozva az árak. Tíz év távlatából azért nyújtották most ezt be, többek között arra való hivatkozással, hogy nem tartották be a kereskedők a szabályozásokat. Hát, de miért nem ellenőrizték akkor? A kisboltok kapcsán, amit az előbb említettem, nagyon komoly bírságok voltak, és azokat nagyon komolyan ellenőrizték, persze, hiszen abból egy sikerpropagandát próbáltak csinálni.

A gázt is ellenőrizni kellett volna az elmúlt 8-10, akárhány évben; egyébként mindig ellenőrizni kéne, hogy megfelelő minőségű, megfelelő súlyú, töltetű és megfelelő árú legyen. Így amennyiben a kormány nem ellenőrizte, vagy a Gazdasági Versenyhivatal,

vagy nem tudom, kinek lett volna ez a joga és a kötelezettsége, kötelessége, akkor nem tudom majd egyébként egyrészt, hogy a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal ezt milyen formán fogja elvégezni. A másik pedig, hogy mi lesz az az ár, amit már egyébként irreálisnak fog gondolni, mert kérdés és nagy különbség, hogy mit fog a hivatal irreálisnak, irreálisan magasnak gondolni, és mi az, amit a lakosság fog irreálisnak gondolni.

Az a helyzet, hogy a legfőbb kommunikációjuk az, hogy a rezsicsökkentést megvédik. Ez annak pontosan az ellentéte. Kitértem már rá, hogy miért gondolom ezt így, de talán azzal zárhatom, és talán az a konklúzió ezzel a törvényjavaslattal - és nagy valószínűség szerint megszavazásra is kerül -, hogy ezzel önök a PB-gázt használó vidéki, zömében idős lakosság kezét, a PB-gázt használók kezét elengedik. Nesze neked, rezsicsökkentés!

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Berki Sándor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Vártam ezt a vitát, hiszen már a héten is beszélünk a PB-gáz-palackokról.

A felszólalásomat egy kérdéssel kezdeném, mert mindig megkapom, hogy itt milyen támogatás van az energiahordozókra; hogy hogyan működik a rezsicsökkentés; Magyarország Kormánya ilyen és olyan összegekkel támogatja a családokat. Kérdezem én: azokban az otthonokban, ahol nincs vezeték víz, gáz és villanyáram, és most már PB-gáz-palack sem lesz, milyen összeggel támogatja a családokat? Hát, nem tudom, de önök majd biztosan tudják.

Köszönöm, ha erre én kapok választ, hogy ezek a családok mivel, hogyan vagy hol vannak egyáltalán támogatva, hiszen ha ott nincsenek meg ezek a lehetőségek, akkor nem tudom, hogy mivel támogatják őket. Esetleg még a szociális tűzifát tudnám elképzelni, de hát, higgyék el, ezeknek a családoknak nincs egyben annyi pénzük, hogy ők megvásárolják ezt. Tehát itt a kérdésem szerintem jogos: akkor mi van ezzel a 600 ezer háztartással? Hol van számukra a rezsivédelem, hol van számukra a beharangozott támogatás? Hol? Szerintem sehol.

A másik, ami nekem nagyon-nagyon tetszett, az az, hogy folyamatosan figyelik az árakat és az ellátást; ha gond van, vizsgálatot kezdeményezhetnek. Miben? Hát, már most kellett volna vizsgálatokat kezdeményezni! Most kellett volna biztosítani a PB-gáz-palackokat vagy az árát! Hallottam a vizionválaszokban az ellátás veszélyeit, hogy esetleg nem lesz gázpalack. Mi az, hogy nem lesz gázpalack?! Ha önök szeretnék ezeket a családokat támogatni, akkor ezt a támogatást a rezsivédelembe hozzáteszik a családoknak, ők megkapják 5700 forintért a palackot, és így önök tényleg támogatják ezeket a családokat. Ilyen

egyszerű, ez egy valóság lehetne, de hát, nem ez a valóság, hanem a folyamatos kibújás, folyamatos mellébeszélés.

Én azt mondom önöknek, hogy talán most sikerült önöknek elveszíteni ezeknek az embereknek a bizalmát, amikor arról beszélgetünk itt a parlamentben, hogy nem tudják biztosítani a gázpalackot. Hát, erről beszélgetünk, hogy rászabadítják a piacra, mert félnek, hogy nem lesz ellátás?! Magyarország Kormánya nem tudja megoldani azt, hogy a családoknak legyen gázpalackja? Hát, nem tudom! Ezek után lehet bármire hivatkozni, szankcióktól kezdve bármire lehet, de ez egy nagyon egyszerű feladat. Ezeknek a családoknak, részben szegény családoknak, részben vidéki családoknak, de vannak fővárosiak is, azért szerintem ez nem egy jó üzenet, hogy ennyit nem tudunk megoldani, erre nincs lehetőség, hogy legyen gázpalack!

És akkor itt mellé lehet tenni azt, hogy majd mikor üti meg az ingerküszöböt. Szeretném jelezni, már elérte, hiszen átlagban már legalább 10 ezer forintos vagy 10 ezer forint feletti palackárakról beszélünk, miközben, ahogy mondtam már több felszólalásomban is, azért vidéken nem annyira sikerült ez a munkaalapú társadalom. Persze, Nyugat-Magyarországon igen, mindig elmondom, de északkeleten meg keleten nem igazán vannak ilyen munkahelyek. Vannak jó esetben 150 ezer forintos nettó fizetések; ki lehet számolni, hogy ebből mennyit költ palackra, mennyit költ élelmiszerre, mennyit költ ruhára, és akkor megint nem látom, hogy hol van a megoldás ezeknek a családoknak.

Tehát azért 600 ezer háztartás az, amelyről önök lemondanak, egyszerűen egy törvényjavaslattal önök azt mondják: kedves családok, nem tudunk nektek gázpalackot biztosítani, nem tudunk beleszólni, hanem majd megveszitek annyiért, amennyire a piac beárázta. Ez az önök üzenete, mert most nem látok más üzenetet. Egyszerűen nem látom, és a családok sem, hogy mennyiért fognak palackhoz jutni. 15 ezerért? 20 ezerért? Mennyi lesz az? Minden összeg magas nekik. Nem olyan háztartásokról beszélünk, ahol minden rendben van.

És még egyszer: hol van nekik a rezsitámogatás, miben, ha nincsen villanya, víze, gáza, akkor miben van a rezsitámogatás az ő részére? Hol van az az összeg, ami erre a 600 ezer háztartásra van szánva, ha most még gázpalackja sem lesz? Hol? Tehát számomra ez egyszerűen tényleg érthetetlen, hogy arról beszélgetünk, hogy egy ilyen egyszerű feladatot nem tudunk megugorni. Egy éve dolgoznak ezen az ügyön.

Én is jártam az összes szolgáltatónál; önöknek küldtem kérdéseket; felszólaltam a parlamentben. Mindent végigjártam, én is hallottam ezeket a dolgokat, de szerintem meg lehetne ezt oldani, hogy legyen ezeknek a családoknak palackja, és még egyszer hangsúlyozom: nem a kempingpalackokról, nem a hétvégi házakról beszélünk, ahova kell egy-egy palack, megveszi egyszer egy évben, és akkor rendben van, vagy legyen kettő. És akkor jön a jó idő, jön a nyár; még

gallyat, fát se nagyon tudnak gyűjteni, de ha gyűjtenek valamilyen tüzelőanyagot, akkor 30-40 fokban befognak gyűjtani azért, hogy megmelegítsenek egy lábos vizet? Én értem önöket, hogy önök már elszakadtak ettől a világtól; én értem önöket, hogy nem látják, hogy mekkora probléma egy gázpalack, és önök szerint ez nem jelenthet gondot, hiszen nem nagy dolog - önöknek nem az! De azoknak az embereknek az, mert nekik ez az, ami melegíti a vizet, főzi az ételt, télen meg esetleg fűt, értsék meg!

(15.20)

De hozzák meg ezt a döntést - én nem támogatom -, és ismerjék be azt, hogy önök ma Magyarországon nem tudnak biztosítani az emberek számára elérhető árú, a jövedelmükből is valamilyen szinten megfizethető gázpalackot, hanem engedik, és azt mondják, hogy majd figyelik az árakat. Meddig? Hol? Mire figyelik? Mikor avatkoznak be? Tényleg ezt én egyszerűen nem tudom ép ésszel felfogni, hogy ilyen dologban nem tudunk együttműködni, és nem tudjuk biztosítani ma Magyarországon, még egyszer mondom, az elérhető árú gázpalackot.

Szerintem ezt gondolják át, van még rá lehetőség, és ne engedjék el 600 ezer háztartás kezét. Ha pedig elengedik, akkor remélem, lesznek következményei, felébrednek ezek az emberek, hogy ilyen egyszerű dologban sem számíthatnak Magyarország Kormányára. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásra. Megadom a szót a DK képviselőjének Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak. Parancsoljon, képviselő asszony!

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az előterjesztőt, Németh Szilárd képviselő urat kérdezném, és őszintén kíváncsi lennék rá, hogy tényleg egy olyan országban, ahol egy kormány előírja majd a büféseknek meg a vendéglátósoknak, hogy a sajtos-tejfölös lángost vagy a fokhagymás-sajtós-tejfölös lángost valós időben a Nemzeti Turisztikai Ügynökséghez egy szoftver segítségével online rendszerben be tudják juttatni az adatot - tehát, hogy ezt be kell nekik majd ütniük -, ott tényleg nincs arra mód és lehetőség, amikor egy ilyen törvénymódosítást idehoz a tisztelt Ház elé, hogy akkor valamiféle reményt adjon arra, hogy ha nagyon elszállnak ezek az árak, akkor, mondjuk, a Gazdasági Versenyhivatalnak van módja beavatkozni, és mondjuk, elrendelni azt, hogy olyan áron nem lehet majd ezeket a gázpalackokat értékesíteni.

Berki képviselőtársunk a Párbeszédből nagyon szemléletesen elmondta, hogy mit fog okozni ez, ha önök ennek az 500-600 vagy akár 700 ezer családnak a kezét elengedik itt a PB-palackok kapcsán. Azt gondolom, képviselő úr, hogy tényleg egy picit oda kéne

figyelni arra, hogy az emberek mindennapi életébe hogyan avatkoznak be, és ha már beavatkoznak, akkor ne ilyen bornírt dolgokkal, mint a sajtos-tejfölös lángos Nemzeti Turisztikai Ügynökséghez való adat-szolgáltatása, hanem például ebben az ügyben legyen valami megoldás ezeknek a családoknak a részére.

Valamilyen formában nekik is részesülniük kell abból, ha a társadalomnak - és ugye, az önök egyik nagyon fontos bevezetett intézkedése a rezsicsökkenés, akkor ezek az emberek se maradjanak ki. Nekik nincs módjuk spórolni, nincs módjuk valamilyen bármilyen más alternatív eszközhöz folyamodni, mert egészen egyszerűen az ő területükön nincs más energiaellátás, amiből a sütés-főzést vagy télen a fűtést meg tudják oldani. Köszönöm szépen, és megköszöném, ha a képviselő úr konkrétan válaszolna arra, amit kérdeztem. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelettel kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Németh Szilárd képviselőtársunkat mint előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

NÉMETH SZILÁRD ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr, köszönöm szépen a hozzászólásokat. Én mondhatok bármit, de ha nem hallják meg, kár beszélni itt. Tehát főleg elmondani még egyszer, hogy ez a törvényjavaslat pont azt a helyzetet, amit egyébként a kormány és a képviselők is érzékeltek - itt mindenki elmondta, hogy kapott különböző információkat arról, hogy nincs megfelelő ellátottság, néha hullámzó, hogy a szolgáltatók, ez három magánszolgáltató egy nem védett piacon. Tehát ez nem egy egyetemes szolgáltatás. Ez egy szabadpiac. Itt ellátási kötelezettségük sincs. Ezt is elmondtam.

Tehát ez a három magánszolgáltató - ebből kettő magyar, a MOL és a Primaenergia, és egy amerikai, az pedig a Flaga - egész egyszerűen élt azzal a kiskapuvall, amit megengedett a jogszabály olyan szempontból, hogy normális ember - ebben egyetérték önökkel -, ha hoz egy jogszabályt 11,5 kilogrammos gázpalackra - ez egyébként egy magyar szabvány volt, ami szintén eltűnt Magyarország területén, ez a háztartási gázpalackok szabványa volt, a töltőmennyiség, erre hoztuk a jogszabályt 2013-ban, hogy akkor ez is rezsicsökkentett legyen -, ők pedig azt mondták, hogy akkor nem töltik tele. Kijátszották.

De egyébként azért azt is valljuk be, hogy akkor játszották ki ezek a szolgáltatók ezt az egészet, amikor beindult az energiaár-emelés. Tehát addig azért tartották a helyzetet, és azon a rezsicsökkentett áron, amit a jogszabályok határoztak meg, árulták a 11,5 kilogrammos gázpalackot. Ezzel valamit kezdeni kell. Nagyon helyes, akik azt mondják, hogy 500 ezer ember napi használata van - 600 is elhangzott, az én tudomásom

szerint ötszázegynéhány-ezer család használja -, a számok is ezt mutatják, 4,5 millió fogy el ebből a palackból évente, ezenfelül van még a tartályos, és van az úgynevezett vezetékesfalugáz-program. A falugáz egyébként ebből az egészből kimarad, az a régi szabályok szerint fog üzemelni.

És ekkor kellett valamit csinálni, ekkor kell ezt az 500 ezer embert megvédeni. Ekkor kell úgy megvédeni ezt az 500 ezer embert, hogy az ő ellátásuk - 500 ezer ember, 500 ezer háztartás - ne kerüljön veszélybe. Igen, ahogy mondta Berki képviselő úr meg ön is, képviselő asszony, főznek, fűtenek vele, napi szinten használják a palackot; ez ne kerülhessen veszélybe. Mert ezek a szolgáltatók azt mondták, hogy köszönjük, akkor befejeztük az egészet, azt elhúzzunk. Mire ezt a piacot betöltené egyébként bárki bármilyen erővel, addig ezek az emberek gyakorlatilag megfagynak, éhen halnak, azt gondolom, mondhatom ezt. Ezt kell elhárítani, ennek az elhárítása a feladatunk. Ha úgy tetszik, ezt megfogalmazhatjuk úgy, ahogy a jogszabály megfogalmazza: az energiaellátás-biztonság fenntartása a PB-gáz-palackok területén is.

Ja, és egyébként meg, ha engedjük ezt a folyamatot, ezt megerősítjük, akkor mellette meg kell azt is erősíteniünk mindenféleképpen, hogy ne lehessen megcsinálni azt egyébként, amit önök képviselnek folyamatosan, hogy szabadítsuk rá a piacot teljes egészében mindenre. Nem. Ezt a piacot csak úgy lehet engedni, csak úgy lehet fenntartani, ha egyébként az ellátásbiztonság mellett mi a megfizethetőséget is garantáljuk az embereknek.

Ebben az alakult ki, hogy a 10,9 kilogrammos töltöttségű palackot ők piaci áron, de azért arra figyeltek, hogy ne a legmagasabb piaci áron nyomják. Tehát itt azért nem francia, belga vagy cseh árak vannak, hanem nálunk csak a lengyelek - akik egyébként nagyon érdekes körülmények között jutnak hozzá a palackos gázhoz -, illetve a spanyolok, akik ebben nagyhatalomnak számítanak külön propán és külön bután töltöttségű gázzal, ők valamivel olcsóbban. De Magyarországon a 10,9 kilogrammos Európa harmadik legolcsóbb gázpalackja. Azt mondtuk, abban egyeztünk meg egyébként, hogy azt képviseljük, hogy ehhez kötjük hozzá a szabályozottságot, és engedélyhez kötjük hozzá a forgalmazást. Ezt az engedélyt adja ki, illetve szervezi meg, és folyamatos kontroll alatt tartja a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, és élhet mindazzal az eszközzel, amit egyébként itt meghatározunk ebben a jogszabályban.

Tehát a célok világosak: egyszerre fenntartani az ellátásbiztonságot, és egyszerre fenntartani a megfizethetőséget, és ehhez rendelni egy olyan szervet, amelyiknek az a feladata, hogy ezt biztosítsa, együttműködve vagy kötelezve azt a három szolgáltatót, amely ezen a piacon a szolgáltatást végzi.

Tejfölös lángos ügyben meg egyszer beszélhetünk, egész jókat szoktam csinálni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására jövő hét szerdán, 16 óráig van lehetőség.

Soron következik a **pedagógusok új életpályájáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/4255. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, öné a szó.

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A köznevelési rendszer bármilyen átalakítása kapcsán a legfontosabb elvárás az, hogy a változások a gyerekek, a tanulók érdekeit szolgálják. Az ő boldogulásuk, sikerük szempontjából alapvető, hogy olyan szakemberek foglalkozzanak velük az óvodában, az iskolában, vagy bármely más köznevelési intézményben, akik felkészültek, elkötelezettek, akik akarnak és tudnak is fejlődni, akik motiváltak, és magas színvonalon gondoskodnak a rájukbízottakról.

(15.30)

A kormány által előkészített új életpályamodell célja éppen ezért az, hogy a gyerekeket nevelők, oktatók társadalmi, szakmai és anyagi megbecsülése is javuljon. Mielőtt azonban bemutatom önöknek a javaslat részleteit, érdemes néhány tényről tisztázni, mivel rengeteg téves információ kering a közvéleményben a pedagógus- és szakember-ellátottságról, intézményi struktúráról, mérési eredményekről. Nézzünk ezért néhány adatot!

Gyakran elhangzó kritika, hogy Magyarországon rohamosan csökken a pedagógusok száma, a szakszervezetek számos adatot dobtak be a médiába, 4 ezer vagy éppen 16 ezer hiányzó pedagógusról is hallhatunk. Ezzel szemben, ha megnézzük a KSH nyilvánosan hozzáférhető statisztikai adatait, azt látjuk, hogy 2010-ben 1 millió 759 ezer gyermek és tanuló vett részt a köznevelésben és a szakképzésben, 170 091 pedagógus és oktató irányítása mellett. Az előző tanévben, 2021-ben - az összehasonlíthatóság kedvéért ismét a szakképzéssel együtt - 1 millió 553 ezer gyerekre 165 878 pedagógus és oktató jutott. Ez azt jelenti, hogy amíg a gyerekek, tanulók száma 13 százalékkal, addig a pedagógusok és oktatók száma mindösszesen 3 százalékkal csökkent. Nem véletlen tehát, hogy a kormánytól független, világszerte elismert szervezet, az OECD adatai alapján Magyarországon az egy pedagógusra jutó gyermekek száma alsó tagozaton 10 fő, EU-átlag alatti, míg felső tagozaton és középiskolában az EU-átlag körül van, 11, illetve 12 fő.

Nem azt állítom, hogy hátrádólhetünk, hiszen, ahogyan mindenhol Európában, úgy Magyarországon is idősödik a pedagógustársadalom, ezért fokozott erőfeszítéseket kell tenni a fiatalok bevonására, de

azért fontosnak tartom leszögezni, hazánkban jelenleg is kevesebb gyermek, tanuló jut egy pedagógusra, mint Európa számos más régiójában.

Egy másik visszatérő felvetés, ami szerint soha nem látott mélységekbe süllyedt a pedagóguspályára jelentkezők száma. Érdekes itt is kicsit visszatekinteni az előzményekre. A 2000-es évek elején, még a bolognai reform előtt évente 8-10 ezer fő jelentkezett pedagógusképzésre, és évente 5 ezer főt vettek fel. Önök kormányoztak ekkoriban, és bizony szűken mérték az ösztöndíjas helyeket, biztos emlékeznek, még tandíjat is be akartak vezetni. 2005-ben jött a bolognai reform, az ezt követő három évben leesett a jelentkezők száma, hiszen a tanárképzés osztottá vált; aki tanár akart lenni, az a hároméves alapszak után jelentkezett mesterképzésre. A jelentkezők száma ekkor és ennek is köszönhetően átmenetileg leesett évi 6 ezer főre, és csak évi 3 ezer főt vettek fel pedagógusképzésre.

2012-ben mi visszahoztuk az osztatlan tanárképzést, ami 2013-tól a jelentkezési számokat statisztikailag megemelte, hiszen az ezt követő három-négy évben duplán könyvelhettük el a jelentkezéseket. Jelentkeztek tanárképzésre közvetlenül az érettségi után 18 évesen, és a felmenő rendszer miatt az alapképzés után is. Ezért 2014-17 között 17 ezer és 20 ezer közötti jelentkezési számokat mutat a statisztika.

2018-ban és '19-ben magasan tartotta a jelentkezési számokat a levelező képzéseken az az elvi döntés is, hogy 2020-tól emelt szintű érettségi és bemeneti középfokú nyelvvizsga kell majd az oklevélszerzéshez. 2020-ban aztán be is következett a csökkenés 13 ezer jelentkezőre, de ezt a kormány a döntéseivel már korrigálta, a felvételi szigorítására nem került sor, hanem ellenkezőleg, tágra nyitottuk a kapukat, a jelentkezések száma pedig ismét növekedésnek indult. 2023-ban már ismét 18 ezer fölötti a jelentkezők száma pedagógusképzésre, ami lényegében megfelel a '14-19 közötti csúcshoz. Tehát örömmel jelenthetem, hogy a pedagógusképzés továbbra is népszerű, lesz utánpótlás.

Térjünk át az intézménystruktúrára! 2012 előtt a magyar köznevelést döntően önkormányzati fenntartás, és ezzel együtt az anyagi helyzet szerint szélsőségesen eltérő színvonal, valamint állandó adósságképződés jellemezte. Önök is küzdöttek ezzel. A tankerületi rendszer létrehozásával és a kezdeti problémák kiküszöbölésével mára 60 önállóan gazdálkodó tankerület egy stabil rendszerben működik. Sosem tagadtuk, hogy ez a rendszer takarékoskodóan, pénzügyi szempontból fegyelmezetten működik. A tankerületi rendszer érdeme ugyanakkor, hogy megszűnt az a világ, hogy gazdag településnek jó iskolája, szegény településnek pedig csak gyenge iskolája lehet. Erről önök nem szoktak beszélni, de ettől ez még tény.

Az elmúlt hetekben sokadszorra jelent meg a sajtóban az a fake news is, hogy a kormány csökkentené a gyógypedagógusok, iskolapszichológusok számát. Természetesen semmi hasonló szándék nincs, sőt éppen ez a kormány növelte mintegy kétszeresére 2010 óta a sajátos nevelési igényű gyermekekkel is foglalkozó

szakemberek számát. Az akkori 5700-hoz képest ma 10 ezer gyógypedagógus van a rendszerben, a 2006 előtt egy felsőoktatási intézménnyel szemben pedig ma kilenc egyetem képez gyógypedagógusokat, és a jobb diagnosztikának, magasabb szintű ellátásnak köszönhetően az integrált nevelésben, oktatásban részt vevők aránya a 2010. évi 59 százalékról 67 százalékra emelkedett, ami megfelel a nemzetközi trendeknek.

Ellenzéki körökben szokás azt mondani, hogy a magyar diákok és pedagógusok teljesítménye fényévekre van a nemzetközi szinttől, a valóság azonban mást mutat. 2022-ben a magyar középiskolások a világ legrangosabb megmérettetésein, tudományos diákolimpiákon összesen 2 arany-, 15 ezüst- és 27 bronzérmel szereztek, vagyis a tavalyi év minden eddiginél több sikert hozott. A 4. és 8. évfolyamosok matematikai és természettudományos tudását vizsgáló TIMMS-mérésen a magyar diákok magasán az EU-átlag fölött teljesítettek mindkét vizsgált évfolyamon, megelőzve még a sokat emlegetett Finnországot is. De még a PISA-mérésekben is, mely jellege miatt alapvetően elüti a magyar oktatás hagyományaitól, a legutolsó, 2018-as, már kiértékelt mérésen mindhárom területen - szövegértés, matematika és természettudományos területen is - javítottunk a korábbi eredményeinken, és jelenleg a világ elitklubjának tekinthető OECD átlagától csak 1-2 százalékkal marad el a magyar átlag. És ami nagyon fontos, ezen mérés adatai is azt mutatják, hogy immáron tendencia, hogy a családi háttér iskolai teljesítményekre gyakorolt hatása csökken.

Ezeket a tényeket azért tartottam fontosnak elmondani, mert én már sokszor meghallgattam a tisztelt ellenzéki képviselőket, és úgy sejtem, hogy a következő órákban sok negatívumot mondanak majd a magyar oktatási rendszerre. Én azt állítom, hogy nem felel meg a tényeknek az, hogy a magyar köznevelés rossz teljesítményt nyújt, nem igaz az sem, hogy a magyar pedagógusok nem tudják eredményesen felkészíteni a diákjaikat. Azt ugyanakkor én sem vitatom, hogy számos kihívás áll előttünk, amelyek közül az egyik legfontosabb a pedagógusok nagyobb anyagi és társadalmi megbecsülésének kivívása. Éppen ezt célozza az új pedagógus-életpályáról szóló törvény.

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat benyújtását minden idők talán legátfogóbb egyeztetése előzte meg. Az elmúlt egy évben lebonyolítottunk három pedagóguskonzultációt. A legtöbben a másodikon vettek részt, ott 33 ezer fő mondott véleményt, amit a törvénytervezet szövegezésakor felhasználtunk. Az így előkészített tervezetet a Belügyminisztérium március 2-án társadalmi egyeztetésre bocsátotta, azóta pedig összesen 20 alkalommal egyeztetettünk érdekképviseletekkel, szakmai szervezetekkel, és feldolgoztunk 1500 írásos véleményt. Az egyeztetéseken részt vett valamennyi pedagógus-szakszervezet, a Nemzeti Pedagógus Kar, kétszer tárgyalta a stratégiai kerekasztal, tárgyalta az Országos Köznevelési Tanács és az Országos Diáktanács, valamint a legjelentősebb állami és egyházi fenntartók is.

Az érdemi egyeztetés eredményeként az 58 témakört felölelő törvénytervezet szabályozási tartalma 34 területen változott jelentős mértékben. Érdemes összevetni a két dokumentumot, a márciusit és a most benyújtott törvényjavaslatot, nagyon sok változás van benne. Ezek az adatok önmagukban is mutatják, hogy valóban érdemi és tartalmi egyeztetéssorozat áll mögöttünk.

Az ennek eredményeként elkészült törvénytervezet egy új jogállást hoz létre, az úgynevezett köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyt. Az új törvény létrehozásának legfontosabb célja, hogy a köznevelés sajátosságait figyelembe vevő, a pedagógushivatás presztízsét erősítő önálló szabályozás szülessen, megszüntetve azt a helyzetet, hogy ma egy állami iskolában dolgozó pedagógus foglalkoztatási szabályai legalább három törvényben vannak rögzítve, a közalkalmazotti törvényben, a köznevelési törvényben és a munka törvénykönyvében is.

Kiemelném, hogy nem megszüntetjük a köznevelésben foglalkoztatott pedagógusokra vonatkozó eltérő szabályokat, hanem kiterjesztjük azokat. A jelenlegi rendszert védelmezők, akik a „ne változzon semmi” álláspontját képviselik, hajlamosak elfeledni, hogy a köznevelési rendszer egyharmadára - a magán- és egyházi intézményekre gondolok - a Kjt. nem is vonatkozik, az új rendszer előnyei viszont minden, a köznevelésben foglalkoztatottra ki fognak terjedni.

A javaslat legfontosabb eleme az új teljesítményalapú bérrendszer bevezetése. A pedagógusok körében a tanév kezdetén végzett kérdőíves felmérés során a válaszadók 74 százaléka értett egyet azzal, hogy a munkavállalók teljesítménye alapján a fizetésük differenciált legyen. Az új bérrendszer megtartja a korábbi előmeneteli struktúra eddigi öt fokozatát, tehát gyakornok, Ped I., Ped II., mesterpedagógus és kutatótanár marad, azokhoz azonban széles bérsávokat rendel, amelyeken belül a szakmai tapasztalat, a teljesítmény és a további szakmai szempontok alapján tudja majd a munkáltató megállapítani a bért.

(15.40)

A fiatalok pályára vonzása szempontjából is nagy jelentőségű ez, hogy az életkor nem lesz meghatározó eleme a bér meghatározásának. Így az új bérstruktúra vonzóbb lesz a fiatalok számára is. *(Kálmán Olga közbeszól.)* Azt remélem, abban mindenki egyetért, hogy rájuk nagy szükség van, ezért kérem, olyan bérstruktúrát alakítsunk ki, ami a fiatalok számára is vonzóbbá teszi a pedagógushivatást. *(Kálmán Olga: Tegyétek!)*

A sávos bérstruktúra kialakítása azért is fontos, mert az Európai Bizottsággal kötött megállapodás szerint is a következő időszakban több lépcsőben jelentős béremelésre kerül sor. Ennek a végrehajtása során indikátorokat vállaltunk, melyek teljesítése érdekében igenis szükség van a bérstruktúra rugalmasságára. E tekintetben a törvény igenis megalapozza a következő béremelési lehetőségek végrehajtását.

Az említett béremelési folyamatot elindítottuk, a központi költségvetésből januártól 10 százalékos pedagógusbér-emelést előlegeztünk meg, a törvényjavaslat elfogadását követően pedig július 1-jétől ismét a nemzeti költségvetésből biztosítjuk a törvényjavaslatban leírt többleteket addig is, amíg Magyarország hozzáfér a nekünk jogosan járó uniós forrásokhoz és a rendszerváltás óta a legnagyobb mértékű pedagógusbér-emelés megvalósulhat. Vállalásainkat ezen a téren fenntartjuk.

Az önök előtt lévő tervezet egyik kiemelkedő eleme továbbá, hogy az úgynevezett kedvezményezett és felzárkózó települések valamelyikén lévő köznevelési intézményben dolgozó pedagógusok, továbbá azok, akik bár más településen végzik munkájukat, de intézményükben legalább 10 százalék a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, az ő felzárkóztatásukat végző programot működtetnek, ők az alapbérük 20 százalékának megfelelő többletjuttatásra lesznek jogosultak.

Az elmúlt években bevezetett pótlékok közül a szakmai ágazati pótlék a sokszor megfogalmazott szakszervezeti kérés szerint beépül a bérbe, a többi juttatás pótlék vagy megbízási díj néven megmarad, de már nem a vetítési alaphoz viszonyul, hanem az új bérrendszer gyakornoki bérének százalékához igazodik.

Az úgynevezett jubileumi jutalom, melyet eddig csak a közalkalmazottak kaptak, minden pedagógusnak jár majd, függetlenül attól, hogy korábban állami, egyházi vagy magánintézményben tanítottak. Ugyanakkor az eddigi közalkalmazotti évek - beleértve a jogviszony szünetelését, például a gyes idejét is -, beleszámít a jogosító időbe, és beleszámít a 25, 30 vagy éppen 40 esztendőbe is. Senki nem kerül tehát a jelenleginél hátrányosabb helyzetbe.

Az új, teljesítményalapú bérrendszer egyik fontos eleme lesz az éves teljesítményértékelés, amelynek kapcsán minden pedagógus véleményét kikértük tavaly ősszel és idén is a már említett kérdőíves felmérések keretében. A tervezetet egy széles körű, szakmailag hozzáértő munkacsoport állította össze, tesztelése ezekben a hetekben ér véget több tucat köznevelési intézményben. Az értékelési metódust a javaslatok és a már rendelkezésre álló tapasztalatok alapján számos ponton egyszerűbbé, objektívabbá tettük.

Mivel tisztában vagyunk vele, hogy a köznevelési rendszere számára ez jelentős szemléletbeli változást jelent, ezért a 2023-24. tanévben és nevelési évben a teljesítményértékelésre a rendszer megismerése és elsajátítása érdekében kerül csak sor, és ezt követően élesedik majd a rendszer. Szeretnénk elmondani, hogy ettől a rendszertől azt várjuk, hogy a korrekt teljesítményértékelés jutalmazza az arra leginkább érdemeseket, ami megfelel a gyermek, a tanuló érdekének is.

Lássuk azt is, hogy az intézményen belüli teljesítményértékelés bevezetésével együtt jelentősen csökkentjük a pedagógusok egyéb adminisztratív terheit. Megszűnik a kötelező pedagógus-önértékelés, az egyéni pedagógus-tanfelügyelet, a minősítés pedig kizárólag a gyakornokok számára marad kötelező.

Az adminisztráció csökkentését és egyszerűsítését célozza a digitalizáció erősítése is, a KRÉTA-rendszer továbbfejlesztése és az ügyfélkapu használatának kiterjesztése.

A pedagógusok szabadsága egységesen 50 napra emelkedik, az igazgató továbbra is legfeljebb 15 nap felett rendelkezhet ebből a szabadságkeretből. Ez a jelenleg is hatályos szabályozásnak megfelel, ez tehát nem változik.

A munkakörök betöltésénél változatlan alapszabály marad a pályáztatás. Ez alól tankerületi intézményben kizárólag beosztott pedagógus esetén lehet kivételt tenni, amennyiben az igazgató javaslatára a fenntartó így dönt. A javaslat célja nagyon egyszerű: ha van alkalmas jelölt, akkor ne kelljen kivárni a pályázati folyamatot, hanem az alkalmazásra mielőbb sor kerülhessen. Vezetők esetén az állami intézményi körben kötelező marad a pályáztatás.

A tervezet szerint a próbaidő és a lemondási idő egységesen három hónap lesz a jövőben, a felmondási szabályok pedig a közalkalmazottakra vonatkozó, jelenlegi jogszabályok szerint egységesülnek, vagyis a munkatapasztalat hosszától függően a felmentési idő 2-8 hónap marad, ahogy most is van. A rendkívüli felmentés esetében is marad a jelenlegi általános szabály, mely 15 napon belül ad erre lehetőséget a munkáltatónak.

A heti óraszámot változatlanul heti 22-26 órában határozza meg a javaslat, bár ezen a téren további lehetőségeket is mérlegelünk, ezen a téren még további tárgyalások vannak folyamatban. A törvénytervezet többletanítási óradíjat vezet be a túlórákra, melynek mértékét a kormány rendeletben fogja szabályozni. Az alapfokú művészetoktatásban tanító gyakornokok óraszámáa ugyanakkor 22-ről 20 órára csökken, ez egy régi kérésük volt.

Fontos megemlíteni, hogy a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők közül azok a munkakörök, amelyekben a dolgozók közvetlenül pedagógiai feladatokat látnak el, az új jogviszony hatálya alá kerülnek, a többi segítő munkakörben dolgozóra pedig a munka törvénykönyve szabályai vonatkoznak majd.

A NOKS-dolgozók helyzetének javítása érdekében a pedagógiai asszisztensek esetében - összhangban a szakszervezetek korábbi követelésével - 35 órában maximáljuk a gyermekcsoportban eltölthető heti óraszámot. Emellett a 2022 őszén megújított tartós pedagógusigazolványra jogosultak körét is kiterjesztjük valamennyi nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő dolgozóra. Az intézmények ráadásul ezentúl szabadon átcsoportosíthatják majd a finanszírozott NOKS-munkaköröket a saját helyi szakmai igényeiknek megfelelően, és növeli majd a szakmai autonómiájukat.

A nevelőtestületek feladatait tekintve a 2011 előtti helyzetet szeretné a javaslat visszaállítani, eszerint az intézmény alapvető dokumentumait, pedagógiai programot, szmsz-t, éves munkatervet az igazgató a nevelőtestület aktív bevonásával készíti el, és a fenntartó hagyja jóvá. Ebben nincsen semmi ördögösség, 2011 előtt is így volt.

A továbbképzési kötelezettség életkori határa a megtévesztő híresztelések ellenére 55 év marad, nem lesz ezen a téren változtatás.

Az elmúlt évek előre nem látható eseményei miatt fontosnak tartottuk azt is, hogy a köznevelési feladatellátás folyamatosságának biztosításához a megfelelő jogi keretek adottak legyenek. Az új törvény csak arra az esetre engedi a tanítási év legfeljebb egy hónappal történő meghosszabbítását, ha év közben felmerül valamilyen el nem hárítható ok, ami miatt a tanítás országosan lehetetlenné válik, és nem lehet biztosítani a 180 tanítási nap megtartását. Ezt veszélyhelyzeti szabálynak tekintjük, közös reményünk, hogy alkalmazása nem lesz szükséges.

Szintén veszélyhelyzeti rendelkezésnek tekinthető, hogy ha egy feladatellátási hely oktatásra alkalmatlanná válik, akkor a tanulókat megfelelő kapacitással rendelkező másik iskolába lehessen átirányítani, átmenetileg ott folytatódhassék a tanítás; reményeink szerint erre sem lesz majd szükség.

A pedagógusok átirányításával kapcsolatosan ki kell emelni, hogy most is lehetséges egy pedagógus tankerületen belül másik iskolába való kirendelése. Eddig erre legfeljebb két hónapra volt lehetőség, ez módosul a tankerületi fenntartású intézmények esetén egy tanévre, földrajzilag ugyanakkor korlátozottabb lesz ez az lehetőség, mert már csak a járáson belül lesz erre mód; tehát kisebb földrajzi környezetben.

A javaslat azt is garantálja, hogy meghatározott élethelyzetekben - például kisgyermek nevelése, hozzátartozó gondozása esetén - a pedagógus csak a hozzájárulásával legyen átirányítható. Ilyen esetben is a munkába járás költségét téríteni kell, az új bérstruktúrában vagy az éves teljesítményértékelés során pedig a munkáltató az esetleges többletterhet anyagilag is el fogja ismerni.

Sokat lehetett hallani az elmúlt hetekben, hogy a kormány ezentúl ellenőrizni akarja a pedagógusok digitális eszközeit. Ezen a téren azonban a törvény semmiféle változást nem hoz. Jelenleg is hatályos és a pedagógusokra is vonatkozik a munka törvénykönyve azon szabálya, mely bizonyos esetekben lehetőséget ad erre a munkáltatónak. Ezen a szabályrendszeren a törvényjavaslat semmit nem változtat. A tanárok magánélete továbbra is sérthetetlen, a javaslat szerint is a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók magánélete nem ellenőrizhető.

Az, hogy a fegyelmi eljárás lehetősége visszakerül a törvénybe, a fokozatosság és a hivatalos eljárás lefolytatásának követelményét állítja vissza, jelenleg ugyanis nincs lehetőség közbenső lépésre, súlyos jogsértés esetén csak az elbocsátás az egyetlen jogszerű jogkövetkezmény.

Tisztelt Országgyűlés! Az előzőekben ismertetett törvénytervezet álláspontunk szerint számos ponton a pedagógusok, a gyermekek, az intézmények számára előnyösen változtatja meg a jelenlegi jogszabályi környezetet. Abban bízunk, hogy az új életpályamodell hozzá tud járulni a pedagógushivatás presztízsének erősödéséhez, az utánpótlás biztosításához és ezáltal

közvetve a köznevelés minőségének további javulásához. Ennek megfelelően kérem a tisztelt Ház támogatását a javaslatához. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntnie az Országgyűlésnek. Dúró Dóra alelnök asszony fel kíván szólni a mai általános vita során. A házszabály szerint az alelnök képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Dúró Dóra alelnök asszony az előterjesztés további tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ez látható többség. Ennek megfelelően indítványomat elfogadták.

Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Dunai Mónika képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony! Öné a szó.

(15.50)

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az az alapkérdés a mai vita elején, hogy a patkóban, a parlamenti frakciókban sikerül-e egyetértési pontokat találnunk a mai és a jövőbeli köznevelés kihívásainak rendszerében, és hogy végre el tudunk-e indulni egy közös úton a jövő értékteremtő, tanításban élményközpontú iskolája felé. Tudunk-e párbeszédet, valódi párbeszédet folytatni gyermekeink érdekében, tudjuk-e a magyar iskolaügyet, a magyar pedagógusok érdekeit képviselni itthon és Brüsszelben, nem szavakkal, hanem tettekkel?

Tisztelt Képviselőtársaim! Eljött az a nap, amikor itt, a törvényhozás házában minden politikai frakciónak színt kell vallania arról, hogy mit tart fontosabbnak: a megoldások keresését vagy a kaméleonpolitikát; amikor itthon a pedagógusok béremeléséért tüntetnek, ugyanakkor Brüsszelben mindent megtesznek azért, hogy a Magyarországnak járó pénzek ne érkezzenek meg a pedagógusok számára?

Számunkra, a Fidesz-frakció tagjai számára a köznevelésben is a gyermek érdeke az első. Az iskolában minden és mindenki a gyermekekért van. Akkor jó egy iskola, ha mindenki a magáénak érzi, ahol a pedagógusok és a szülők közös, egyetemes értékek mentén működnek együtt: a gyermekekért. A jó iskolában jó tanárok tanítanak, akiket megbecsülnek a diákok, a szülők, az egész társadalom. *(Közbeszólások az ellenzéki padsorokból, köztük: És a kormány?)*

Az új pedagóguséletpálya-törvény tervezete is azt a célt szolgálja, hogy a gyermekeket nevelő-oktató pedagógusok szakmai és anyagi megbecsülése javuljon.

Célunk az, hogy aki eredményesebben tanít, többet foglalkozik a gyerekekkel, az jobban is kereshessen. Ezért mindannyian a Fidesz képviselőcsoportjában elköteleztük magunkat a pedagógusok jelentős béremelése mellett. Azt szeretnénk, ha 2025 januárjára a pedagógusok átlagbére elérné a diplomásátlagbér 80 százalékát, 800 ezer forintot.

Tisztelt Képviselőtársaim! Amikor Magyarország megkapja a hazánkknak jogosan járó - ismétlem: jogosan járó; mind a két szó nagyon fontos - uniós forrásokat, a rendszerváltás óta a legnagyobb mértékű pedagógusbér-emelés következhet. A pedagógusok kiemelten fontos közszolgálatot látnak el: gyermekeink oktatása, nevelése a hivatásuk.

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszony bevezetésére tett javaslat ezt teszi egyértelművé, amikor nagyobb társadalmi, szakmai és anyagi megbecsülést garantál a tanárok számára. A törvényjavaslat elfogadásával létrejön a pedagógusok többsége által is támogatott, teljesítményalapú bérezési rendszer. Ezt régóta kérik a pedagógusok.

Aki eredményesebben tanít, többet foglalkozik a lemaradó gyermekekkel, többet foglalkozik a tehetségek versenyre való felkészítésével, aki innovatívabb, aki tanórán kívüli programokat szervez, az magasabb jövedelmet fog elérni. *(Kálmán Olga: Mit jelent az eredményesebben?)* Az új pedagóguséletpálya-modellről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés megteremti az alapját a pedagógusok további jelentős béremelésének.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány több hónapos, átfogó szakmai egyeztetés után nyújtotta be a javaslatot. Mindenki elmondhatta a véleményét. Mindenki javaslatokat fogadhatott meg; minden egyes pedagógus, a szakszervezetek, a civil szervezetek.

Magyarországon ilyen hosszú és széles körű egyeztetési folyamat nem volt még sohasem. *(Szabó Tímea: Még soha nem volt!)* Ez is azt mutatja, hogy számunkra és a kormány számára valóban kiemelten fontos üggyről van szó.

Azonban sajnos azt is láthatta mindenki, hogy a törvénytervezetet a baloldal és egyes pedagógus-szakszervezetek álhírei, hangulatkeltése és erőszakba forduló megmozdulásai kísérték. Ezek már, tisztelt képviselőtársaim nem a gyermekekről szólnak, nem a pedagógusokról szólnak, de nem is az iskoláról. A cél itt egészen más volt.

A valódi szakmai egyeztetések és érvelések eredményeképpen számos ponton módosította már az államtitkárság, a minisztérium a tervezetet, figyelembe véve azokat a kérdéseket, szövegszerű módosításokat, amelyeket a szakma fontosnak és előrevivőnek tartott. *(Kálmán Olga: Ez nem igaz!)*

A szakma, a pedagógusok mellett a minisztérium a parlamenti pártok számára is lehetőséget adott az előzetes egyeztetésre. Erre a baloldali pártok képviselői eleve - ott voltam, hallottam és láttam - azzal a kijelentéssel érkeztek, hogy ők nem egyeztetésre jöttek. Érdemi javaslatok helyett csak provokatív nyilatkozatokat tettek, agresszív követeléseket adtak elő *(Szabó*

Timea közbeszól.), majd a baloldali pártok szakértői számára kért újabb egyeztetésen, amelyet ők kértek, önök kértek, a hét meghívottból mindössze hárman jelentek meg. *(Nacs Lőrinc: Ciki azért!)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Álszent, amit a baloldal politikusai művelnek. Itthon a pedagógusok béremelését követelik, ezért hol száználmasan érdektelen, hol erőszakos akciókat szerveznek, miközben Brüsszelben havi 5-6 millióért azért dolgoznak, hogy a pedagógusok ne kereshessenek többet, ne kereshessenek 800 ezer forintot.

Ez a kaméleonpolitika nem szolgálja sem a pedagógusok, sem a gyermekek érdekeit. Az iskola, tisztelt képviselőtársaim, a gyermekért van; pedagógusok tízezreire bizzuk őket. Megérdemlik, hogy a társadalom egésze megbecsülje őket anyagilag is és erkölcsileg is. De kérdezem, nem rombolják-e porig ennek a hivatásnak a presztízsét az egyes pedagógusokat és diákokat felhasználó, kihasználó, trágárkodó, romboló, tumboló, törvénytörő megoldások.

Én tanár vagyok. Kollégáim és sok pedagógus mondta el, juttatta el hozzám és a frakció pedagóguskollégáihoz és vezetéséhez a véleményét azokról a pontokról, amelyekről tárgyalni kellene, amelyeket tovább kellene gondolnia az iskolaügy érdekében.

De bizony ott is elmondták, hogy az utcai trágárkodással, rombolással, nem értenek egyet, sőt elhatárolódnak azoktól. Ez a módszer, mondták, nem segíti az ügyüket. Csak nemekből, tisztelt képviselőtársaim, nem lehet jövőt építeni.

Tudjuk mindannyian, hogy sok a tennivaló az oktatásügyben, nem csak most; mindig és folyamatosan, hiszen a világ állandóan változik. A Fidesz képviselőcsoportja folyamatosan meghallgatta, meghallgattuk a pedagógusok véleményét.

Egyetértünk maximálisan azzal, hogy a béreken jelentősen emelni kell. Ez a szándékunk. Ez a törvény ezt a célt is megalapozza. A most tárgyalt törvényjavaslat a fentiekén kívül számos pozitívumot tartalmaz, amelyet már államtitkár úr ismertetett. Engedjék meg, hogy ebből csak néhányat ismertessek.

A fiatal pályakezdők bére jelentősen emelkedhet, amennyiben a parlament elfogadja ezt a törvényt, hiszen az életkor mint szempont és mint kategóriaugró tényező mellett, helyett a minőségi oktatásra sokkal nagyobb hangsúly fog a jövőben vetülni. Tehát egy olyan fiatal pedagógus, aki jól dolgozik, a hivatásának él, bizony jelentősen több pénzt fog tudni majd hazavinni a jövőben. Ezzel, azt gondoljuk, hogy teszünk egy lépést annak érdekében, hogy többen válasszák a pedagógushivatást.

Meggyőződésem, hogy amikor a tanárok kiviszik őket az utcára és bemutatnak egyfajta magatartásformát, az nem szolgálja a jövő pedagógusképzését. Azok a hallgatók, azok a tanulók, akik most középiskolások, és a pedagógusok a tanítás helyett politizálnak, és kiviszik őket az utcára, lebeszéljük őket a pedagógushivatásról, ez nem szolgálja azt a célt, hogy minél többen jelentkezzenek pedagógusképző felsőoktatásba.

(16.00)

Jubileumi jutalomban korábban csak a közalkalmazottak részesülhettek. A törvényjavaslat elfogadása esetén ezt valamennyi pedagógus megkapja, függetlenül attól, hogy korábban állami, egyházi vagy magániskolában tanított az érintett. Ez is pozitívum.

A pedagógusok alapszabadsága - ahogyan államtitkár úr is említette - nemhogy csökken, amint önök ezt elhíresztelték, hanem növekszik, 46 napról 50 napra emelkedik.

Elfogadása esetén az új törvény csak arra az esetre engedi a tanév legfeljebb egy hónappal való meghosszabbítását, amennyiben a tanév közben merül fel valamilyen el nem hárítható ok, ami miatt a tanítás országosan ellehetetlenül, és ebből következően nem valósulhat meg a 180 tanítási nap. A pótlás eddig - tudjuk - hétvégenként, jellemzően szombati tanítási nappal történt. Az új szabályozás tervezete a diákoknak is és a pedagógusoknak is egy könnyebbé teszi. Reméljük, hogy az olyan katasztrófa helyzetek, mint amilyen a szomszédunkban dúló háború és korábban a Covid-járvány volt, elkerülnek majd a világot és Magyarországot, és bízunk benne, hogy nem lesz szükség a tanév meghosszabbítására a jövőben.

A pedagógus eddig is kötelezhető volt más intézményben való tanításra, helyettesítésre. A javaslat - éppen a beérkezett javaslatok, módosítások miatt - változott folyamatosan az elmúlt hónapok alatt, és így már sokkal szűkebb az a mezsgye, amikor más intézményben kötelezhető egy pedagógus a munkavégzésre, például egy nagyon fontos helyettesítés egy járáson belülre *(sic!)*, vagy aki kisgyermekes édesanya, őt nem lehet kötelezni erre.

Jelenleg a munka törvénykönyve rendelkezik a munkavállalók, így a pedagógusok ellenőrzésére vonatkozó szabályokról. És valóban ez volt egy másik kérdés, amelyet eltorzítottak. A tanárok magánélete tényleg, valóban sérthetetlen. A munkáltatótól kapott laptopoknak vagy a munkáltatótól kapott táblagépeknek csak a tanítással összefüggő részei azok, amelyekbe a munkáltató betekinthez. Ez, tisztelt képviselőtársaim, minden munkahelyen így van, nemcsak Magyarországon, hanem a világ demokráciáiban. *(Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiban. - Az elnök csenget.)*

A fegyelmi eljárás intézménye is módosul, de ez is a pedagógusokat védi, jelenleg ugyanis nincs lehetőség közbenső lépésre, csak az elbocsátás az egyetlen szankció, amelyet ki lehet szabni a súlyos jogsértés esetén. Most ez sokkal árnyaltabb lehet.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt hónapok hosszas szakmai egyeztetései során sokat változott az eredeti, társadalmi vitára bocsátott tervezet, éppen a pedagógusok, a szakmai szervezetek javaslatára. Most rajtunk, az Országgyűlésen a sor. A vitában mindenkinek lehetősége van módosító indítványokkal tovább javítani a benyújtott törvénytervezetet. Ezzel a lehetőséggel nemcsak a patkó másik oldalán, hanem a Fidesz és a KDNP képviselőcsoportja részéről is élni kívánunk.

Nagyon sokat egyeztetünk - amint említettem - pedagógusokkal, és van néhány kérdés, amelyekkel kapcsolatban kérték, hogy a jelen törvényhez módosításként majd nyújtsuk be. Ennek egyike, talán a legfontosabbika az, hogy hány tanítási órát is tanítson egy pedagógus egy héten. Ez jelen pillanatban 22 és 26 óra közötti ugyanazért a bérért. Azt kérték a pedagógusok, hogy amikor lehetőségünk van rá, és olyan mértékben, ettől térjünk el, hiszen sokkal igazságosabb egy fix óraszám, hiszen a fix óraszám fölött túlórát tudnak kapni a pedagógusok. A Fidesz képviselőcsoportja, meghallgatva a pedagógusokat és az ő kérésüket akceptálva, tisztelettel kéri államtitkár urat, a kormányt, hogy fontolja meg a javaslatunkat, hogy első lépésben 24 órára fixáljuk a pedagógusok heti, tanítási órával töltött munkaidejét.

Köszönöm szépen a figyelmet. A Fidesz képviselőcsoportja támogatja a benyújtott javaslatot, és reménykedünk abban, hogy egy valóban konstruktív vita alakul ki. És abban is bízom, hogy most már legalább a mai alkalomra, a plenáris vitára ellenzéki képviselőtársaim, baloldali képviselőtársaim is elolvasták a törvényt, és annak megfelelően tudunk vitatkozni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Barkóczy Balázs képviselő úr, aki felszólalását az emelvény szószékéről mondja el. *(Nacsá Lőrinc: Bátor, ugye?)* Megvárjuk, amíg felérkezik képviselő úr. *(Megtörténik.)* Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BARKÓCZI BALÁZS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor most a győzelmi jelentés és az aktuális Szabad Nép-félóra után halljuk végre az igazságot! *(Zsigó Róbert: Gyere le! - Közbeszólások a kormánypártok soraiban. - Az elnök csenget.)*

Bosszútörvény - a köznyelv csak így emlegeti röviden azt a tervszerű jogfosztást, amit önöknek most színes-szagos és csillogó köntösbe csomagolva, a szorgalmi időszak utolsó napján, a tanévzáró ünnepek időpontjában sikerült idehozniuk a parlament elé. Mindazon gátlástalanságok közül, amiket önök az elmúlt másfél évben elkövethettek a magyar tanárok, a magyar diákok és a szülők ellen, talán ez az utolsó a legsúlyosabb, jegyeztem fel még magamnak kedd délelőtt, amíg ki nem derült, hogy önök még a frakciók beléptetési jogát is megvonták erre a napra, így fosztva meg a törvény által leginkább érintett tanárokat, diákokat és szülőket attól, hogy itt, az ország házában közölt követhessék figyelemmel ezt a vitát.

Vagyis a diktátumok politikája, amit önök cinikusan társadalmi párbeszédnek csúfolnak, ismét erősebbnek bizonyult a szabad véleménynyilvánítás jogánál, mint a bosszútörvény dicstelen története során már oly sokszor. „Legyetek bátorak” - üzenté annak

idején az önök legnagyobb gondolkodója, a miniszterelnök személyes jó barátja, a szédítő ütemben milliárdossá lett Mészáros Lőrinc egyetemi hallgatóknak, de úgy látszik, hogy az önök félelme most erősebbnek mutatkozott a gázszerelői életbölcseknél. Mi sem mutatja ezt jobban, mint hogy Pintér Sándor miniszter úr sem vette magának a fáradságot, hogy a parlamenti pártok képviselőivel itt a parlamentben vitatkozzon a bosszútörvényről. Én remélem, hogy kint a Kossuth téren a nemsokára kezdődő tüntetésen meg fogja tenni ezt azokkal szemben, akikről ez a törvény szól.

Ez pedig tehát a napnál is világosabban megmutatja azt, hogy önök mit gondolnak a magyar közoktatás szereplőiről, hogy mennyire érdekli önöket a magyar pedagógusok helyzete, a magyar diákok és szülők érdekei.

Bosszútörvény - találó név egy törvényjavaslatnak, amely az önök részéről nyílt beismerése annak, hogy az elmúlt 13 évben nem tudtak és nem is akartak semmit sem tenni a közoktatás romló mutatói, a szakma elöregedése, az évről évre növekvő lemorzsolódás, a lassan elviselhetetlenné váló túlterhelés és mindezekkel párhuzamosan a pedagógusbérek elértéktelenedése ellen.

Az elmúlt bő egy évtizedben a helyzet a siralmas-tól a tragikuson keresztül mostanra tarthatatlanná vált. *(Nacsá Lőrinc: Előtte jó volt.)* És önök ahelyett, hogy megköszönnék annak a marék elkötelezett szakembernek a munkáját, akiknek a vállain nyugszik ma a magyar közoktatás minden eresztékében recsegő-roppogó és minden pillanatban összedőléssel fenyegető szerkezete, önök most arra készülnek, hogy tovább korlátozzák a tanzáradtságot, tovább nehezítsék a magyar tanárok helyzetét, újabb és újabb jogaiktól fosszák meg a közoktatás szereplőit. Hiszen mindannyian emlékezhetünk rá, hogy önök legelőször is tavaly januárban elvették a tanárok sztrájkjogát, majd fenyegették és kirúgták azokat a bátor pedagógusokat, akiknek először volt merszük szembefordulni azal a rombolással, amit önök a közoktatásban végrehajtottak, majd odáig süllyedtek, hogy könnygázzal, tonfával és bilinccsel próbálták megállítani a diákok jogos tiltakozását.

Most pedig elérte az utolsó felvonáshoz, teljessé válik az önök bosszúhadjárata, utána pedig nem marad más, csak füstölgő romok, a felperzselt föld, a győztesek kétes dicsősége, azoké a győzteseké, akik maguk is tudják, hogy végül a történelem vesztesei lesznek.

Nézzük, miről is kellene vitatkoznunk ma a közoktatás kapcsán, ha önöket most nem a tanárok, a diákok és a szülők elleni bosszú vezérelné! Beszélhetnék például az ország egészét sújtó pedagógus-és óvodapedagógus-hiányról. A főállású pedagógusok száma az elmúlt 20 évben 2003-ban volt a legmagasabb, azóta majd' 30 ezres lemorzsolódásról beszélhetünk, jelenleg igenis 16 ezer tanár és 14 ezer nevelési-oktatási munkát közvetlenül segítő munkatárs hiányzik a rendszerből. Az elvándorlás a legnagyobb mértékben az általános iskolákat sújtja, a

rendszer váltáskor 96 791 fő tanított alapfokú oktatási intézményben, ez a mostani számokhoz képest húszszerez eltérést jelent.

(16.10)

Ön, államtitkár úr, az egyre súlyosbodó tanárihiányt annak idején azzal magyarázta, hogy a 40 éves munkaviszonnal rendelkező nők nyugdíjba vonulhatnak, ami, idézet következik: „a 80 százalékos arányban hölgyekkel dolgozó köznevelési intézményekben jelentős nyugdíjba vonulási hullámot eredményezett”. A kormányzat ezért tavaly szeptembertől engedélyezte, hogy a nyugdíjas pedagógusok külön kormányzati engedély nélkül is visszamehessenek tanítani, ami azonban a kialakult helyzetre nyilvánvalóan még rövid távú megoldást sem nyújt.

De nagy hiány van a tanárok és diákok mentálhigiénéjét biztosító szakemberekből is. Az iskolák 52 százaléka jelezte, hogy szüksége lenne iskolapszichológusra, de erre még csak státusz sincs meghirdetve. Nincs elég gyógypedagógiai asszisztens, szociálpedagógus, konduktor, ifjúsági és családvédelmi felelős sem, a tankerületek ugyanis eseti módon és nem átláthatóan határozzák meg, hogy melyik iskolában mennyi státuszt engedélyeznek.

És önöknek most mégis a bosszútörvény a legfontosabb?

Vagy beszélhetnénk például a szakma elöregedéséről. Azt a kormányzat is elismeri, hogy a hazai pedagógustársadalom 45 százaléka 50 év feletti. Ezzel együtt folyamatosan csökken a fiatal pedagógusok száma, egyrészt az alacsonyan tartott bérek és a munkahelyi terhelés miatt, másrészt pedig amiatt, mert a tanárok alapfizetésére a bankok nem vállalnak fedezetet, így egy kezdő pedagógus nem tud hitelt felvenni és megkezdeni az önálló életét.

Idén volt olyan természettudományos tanárszak, amire az egész országban mindössze egy érettségiző jelentkezett, ráadásul ő sem az első helyen jelölte meg az adott szakpárt a jelentkezési lapján. Önök az EFOP Plusz kapcsán vállalták, hogy a pedagóguspályát vonzóbbá, valódi alternatívává teszik a fiatalok számára. Ehhez képest pedig azt látjuk, hogy soha ilyen mértékben nem menekültek el a magyar fiatalok a pedagóguspályáról, mint napjainkban.

És önöknek most mégis a bosszútörvény a legfontosabb?

Vagy beszélhetnénk az évről évre romló pedagógusbérekéről, amit napjainkra teljesen felzabált az orbáni infláció. 2015-től önök a pedagógusbér-emelést az úgynevezett vetítési alaphoz rendelték, amelynek értéke nyolc éve megegyezik a 2014-es minimálbér értékével, vagyis 101 500 forinttal. Ugye, nem kell azt önöknek ecsetelnem, hogy ennyi pénz mire volt elég 2010-ben, és mire elég most, az áremelések és a 20 százalékos feletti orbáni infláció Magyarországon?

Miközben a magyar pedagógusok a diplomásatlagnál 60 százalékat keresik itthon, az Unióban ez 89

százalék, az OECD-országokban 90 százalékos. Átlagosan a magyar pedagógusoknak kell a leghosszabb ideig, 42 évig tanítani ahhoz, hogy elérjék a legmagasabb fizetési kategóriát. Az EU-átlag ezzel szemben mindössze 25 év. És legyenek szívesek, ne kezdjenek el most újra az Unióra és a magyar baloldalra mutogatni, hiszen önök is nagyon jól tudják, hogy egyrészt a kormányzati korrupció miatt elvont pénzek az EFOP Plusz forrásokat nem érintik, másrészt a béremelést nem uniós pénzekből, hanem a magyar költségvetésből is lehetne fedezni, a 27 százalékos, rekordmagas áfa után keletkező bevételekből vagy a leállított állami beruházások után visszamaradt összegekből.

És önöknek még mindig a bosszútörvény a legfontosabb?

Vagy beszélhetnénk a pedagógusok túlterheléséről, ezzel párhuzamosan pedig az oktatás alulfinanszírozottságáról. Szakszervezeti számítások alapján, ha a tanórákat 45 percben mérjük és hozzávesszük a helyettesítéseket, akkor egy átlagos pedagógus heti 26 órát oktat. A pedagógusok munkájának nagy részét ugyanakkor nem az oktatás köti le, hanem a felkészülés és az adminisztráció, így az átlagos hazai pedagógus heti 56 órát dolgozik. Emellett az otthoni adminisztratív munka, vagyis a felkészülés a másnapi órákra és a dolgozatjavítás heti szinten újabb 18 órát vesz igénybe.

A magyarországi pedagógusok munkaterhelése nemzetközi összehasonlításban is magas, azonban még ennél is nagyobb probléma a túlórák ki nem fizetése. Így a heti 40 órán felüli plusz 16 munkaóra az átlagos munkabérral számolva havonta 4 milliárd 144 millió, évente pedig mintegy 50 milliárd forint elvégzett, de ki nem fizetett, láthatatlan munkát jelent. És miért? Mert önök az elmúlt tíz évben az oktatás finanszírozását a 2011 környéki 4,7 százalékról idén már 3,9 százalékra csökkentették, ez pedig azt jelenti, hogy idén reálértékben 13 százalékkal, nagyjából 800 milliárd forinttal jut kevesebb az oktatásra, mint tavaly.

És önöknek még ezek után is a bosszútörvény a legfontosabb?

Vagy beszélhetnénk az oktatás évek óta beígért, de eddig elmaradt digitalizációjáról, ami a Covid-járvány okozta lezárások alatt csak még tovább mélyítette az esélyegyenlőtlenséget a szerencsésebb családba született gyerekek és szegényebb társaik között.

És hogy mit kapott a magyar közoktatás önöktől digitalizáció helyett? Egy több tíz milliárdból haveri cégek által gründolt és pár unatkozó hekker által játszi könnyedséggel feltört rendszert, ahonnan tanárok, diákok és szülők minősített és érzékeny adatai szivárogtak ki az internetre. Ez volt az a bizonyos KRÉTA-botrány, amit önök hónapokig próbáltak meg eltusolni.

És láss csodát, mi történt? Tegnapelőtt ugyan ezen a KRÉTA-rendszeren keresztül - jó érzékkel, a tanév végére és a ballagás idejére időzítve - arra biztatták a szülőket, hogy ha maradandót akarnak ajánlani a gyerekeiknek, akkor a ballagásra kapott

pénzből lepjék meg őket Magyar Állampapírral. Abszurd, mondhatnánk, ha önök nem alakítottak volna még ennél is nagyobb azzal, hogy a Kásler Miklós által beígért, 200 milliárd forintból beszerzett 600 ezer laptopból eddig csak 120 ezret osztottak ki a tanulók és a tanárok között, és - láss ismét csodát! - azt is csak tavaly tavasszal, vagyis az országgyűlési választásokat megelőző időszakban, azóta viszont egy darabot sem.

És önöknek még mindig a bosszútörvény a legfontosabb?

De beszélhetnénk a tanszabadság korlátozásáról, a szabad tankönyvválasztás hiányáról, a pedagógusok sztrájkjogának megvonásáról, a tanárok megfélemlítéséről és kirúgásáról, az oktatásban tapasztalható, mind súlyosabb esélyegyenlőtlenségről, az önálló oktatási minisztérium hiányáról, az oktatásnak a XXI. századhoz méltatlan hazai körülményeiről, a beázó tantermekről, a leszakadó plafonokról, a vidéki konténeriskolákról. Ezek ugyanis a közoktatás jelenlegi legsúlyosabb problémái.

És ahelyett, hogy önök ezekről kezdeményeznének párbeszédet a szakma képviselőivel, a társadalom széles rétegeivel és a parlamenti pártokkal, ma arról kell beszélünk, hogy miközben azt hazudják, hogy a bosszútörvény benyújtását minden idők legátfogóbb és leghosszabb egyeztetése előzte meg, aközben a kormányzat csak a tőle anyagilag függő szakszervezetekkel folytatott érdemi tárgyalásokat, mialatt a független szakszervezetekkel, a diákszervezetekkel és a civil szervezetekkel csak látszategyeztetések történtek. Sőt, a szakmai szervezeteknek önök mindössze nyolc napot adtak egy több mint százoldalas, érdemi magyarázat nélküli jogi szöveg véleményezésére, a beérkezett véleményekre pedig több mint három hónap elteltével sem reagáltak.

És arról kell beszélünk, hogy miközben önök azt hazudják, hogy a pedagógusértékelés objektivitását a bosszútörvényben a teljesítményértékelési rendszer biztosítja, aközben önök a pedagógusi munka minőségét olyan mutatókon mérnék, mint a diákok hiányzása, öltözködése vagy éppen nemzeti elköteleződése, amiknek semmi közük nincsen a pedagógusok kompetenciáihoz.

Önök azt hazudják, hogy elkötelezettek a tanárok béremelése iránt, miközben hazug és álságos módon még mindig csak Brüsszelre mutogatnak, ha a tanárok egzisztenciális megbecsülése szóba kerül, és béremelés helyett az elrendelhető eseti helyettesítések számát évi 30-ról 60-ra emelve növelik a tanárok munkaterheit, elvonják a sztrájkjogot, fenyegetik és kirúgják a pedagógusokat, ha nem állnak be a hatalom diktálta sorba.

Önök azt hazudják, hogy a kötelező áthelyezési rendszerrel a pedagógusok mobilitását akarják megkönnyíteni, miközben tanárokat szakítanak el az osztályaiktól és gyerekeket a tanáraiktól, az állami intézményekben 50 százalék fölé növelik az óraadó tanárok számát, és a pedagógusokat szolgálként, a diákokat pedig katonaként kezelik. Az önök státusztorvénynek

csúfolt bosszútörvénye a valódi béremelés esélye nélkül növeli a pedagógusok munkaterheit, veszi el a védelem biztosító közalkalmazotti státuszukat, és fosztja meg a tantestületeket a döntési joguktól a saját iskolájukat érintő kérdésekben, a tanárokat vegzáló, kirúgással fenyegető és közben közpénzmilliókból Nizában lazító, az iskolák belső életéről, struktúrájáról, hagyományairól mit sem sejtő politikai komisszárók, a tankerületi vezetők kezébe adva azt.

Tisztelt Ház! A Dobrev Klára vezette szociáldemokrata kormány azért fog dolgozni, hogy minden gyermek egyenlő esélyekkel induljon a közoktatásban, és ugyanolyan minőségű oktatást kapjon meg, lakóhelyétől, származásától és a szülei anyagi lehetőségétől függetlenül. És hogy ez megvalósulhasson, mindannyiunk közös jövőjébe, a minőségi, XXI. századi oktatásba fogunk befektetni, egzisztenciálisan és erkölcsileg is megbecsülve a tanárokat, bölcsődei dolgozókat, óvodapedagógusokat és az ő oktató-nevelő munkájukat segítő munkatársakat.

Felszámoljuk az esélyegyenlőtlenséget, véget vesszünk a pedagógusok megfélemlítésének, és a tankerületi rendszer megszüntetésével visszaadjuk az iskolák autonómiáját, a tanszabadságot.

(16.20)

Önálló oktatási minisztériumot hozunk létre, és el fogjuk törölni a bosszútörvényt, mert ezt várják el tőlünk a közoktatás szereplői, a szülők, a diákok, a tanárok, és ezt várja el tőlünk Magyarország, azok, akik nemsokára kint fognak tüntetni a Kossuth téren. Javaslom önöknek, hogy csatlakozzanak hozzájuk, ezzel tennék a legtöbbet Magyarország érdekében. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a DK sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! *(Tóth Endre szólásra emelkedik.)* Nem, képviselő úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Hollik István képviselő úr. Majd csak ezután következik ön, képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az előző felszólalásból, illetve az ellenzéki képviselők röhhincseléséből és telefonálgatásából teljesen világosan látszik, hogy önök nem olvasták az előttünk fekvő törvényjavaslatot, de valójában nem is érdekli önöket, az, hogy mi van ebben a törvényjavaslatban. Önök egyszerűen politikai prédaként tekintenek társadalmi csoportokra, most éppen a pedagógusokra, és eszközként használják őket a kormányval szembeni hangulatkeltésre. Ezt nem most kezdték, nem először csinálják. Tudjuk, hogy ez a régi baloldali recept.

Talán emlékeznek még képviselőtársaim arra, amikor a munka törvénykönyvéről tárgyaltunk itt a Házban. Bizonyára mindannyian emlékszünk rá.

(Szabó Timea: Az volt a rabszolgatörvény!) Így van, köszönöm szépen a megerősítést, képviselő asszony. Önök akkor rabszolgatörvényről beszéltek. Két dolgot állítottak akkor, azt, hogy mindenkit bele fognak kényszeríteni túlórába, és hogy ezt majd a törvény adta lehetőségeknél fogva a munkáltatók nem fizetik ki. Ezzel hergelték az embereket és hazugságokat terjesztettek. (Szabó Timea folyamatosan közbeszól.) Mi lett ezután? Semmi az égardta világon.

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr. Szabó Timea Képviselő Asszony! Ma már egyszer figyelmeztettem. Akkor jeleztem önnek, hogy mit jelent, ha még egyszer figyelmeztetek. Nem szeretnék ezzel az eszközzel élni. Folytassa, képviselő úr.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Nyilván fáj az, ha valakit szembesítenek a saját hazugságaival. Azt hazudták akkor, hogy emberek százazreire fognak rákényszeríteni valami olyasmit a törvény erejénél fogva, amit ők nem akarnak. Így lett? Mindannyian tudjuk, hogy nem így lett. A magyar ember eléggé öntudatos, s ha tényleg ez történt volna, no, akkor tényleg az utcán láttuk volna a dolgozókat. Önök mit csináltak? A hazugságaik után, mint akik jól végezték a dolgukat, elmentek haza. Hergeltek egy kicsit, hazugságokat terjesztettek és elmentek haza.

De utána jött például a szociális törvény, amit Szabó Timea képviselő asszony lex megdöglészként ismertetett itt a Házban. Azért, mert a szociális törvény kiegészül a gondoskodási sorrenddel, ön már azt vizionálta, hogy az állam kivonul a teljes szociális ellátásból. Pontosan ugyanaz volt a recept. Hazugságokat fogalmaztak meg, felhasználtak egy csoportot, akkor éppen a szociális dolgozókat, annak érdekében, hogy támadják a kormányt. S utána, miután lezajlott a vita, amilyen gyorsan megragadtak egy témát, ugyanolyan gyorsan dobták is el. Csak addig volt önöknek fontos az ügy, ameddig lehetett azzal hangulatot kelteni.

Most is pontosan ugyanezt csinálják, kint is, meg bent is. Csak most szintet léptek a gátlástalanságban, mert úgy próbálják magukat bemutatni, hogy önök a pedagógusok védelmezői, holott az önök képviselőtársai aktívan dolgoznak azért Brüsszelben nettó 6 millió forintért, hogy a pedagógusok ne kaphassák meg a bruttó 800 ezer forintos fizetésüket. Fáj az igazság, de erről van szó. Azért dolgoznak a Momentum képviselői, a DK képviselői és a Jobbik képviselője is. (Dr. Brenner Koloman: A 13 fideszes képviselő meg semmit nem csinál!) És hiába óbégatnak most, Gyurcsány Ferenc világosan elmondta, ők azért dolgoznak, hogy ne jöjjenek meg, ne érkezzenek meg az európai uniós források. Ahogy ő mondta, mindezt csak le kell önteni egy jogi köntőssel. Donáth Anna javasolt is egy újabb jogi köntőst a Bizottság számára, amikor azt mondta, hogy a feltételek közé most már az oktatás rendszerét, az oktatási reformot is vegyék be. Tehát teljesen nyilvánvaló a baloldali szándék. Önök azért,

hogy megtámadják a kormányt, beáldozzák a pedagógusokat és a pedagógusbért. Önök tehetnek arról, hogy a pedagógusok nem kereshetnek bruttó 800 ezer forintot. (Derültség az ellenzéki oldalon.)

Hallottunk itt számtalan kritikát a DK képviselőjétől. No de kik fogalmazzák meg ezeket az egyébként légből kapott és semmilyen tény nem figyelembe vevő, figyelmen kívül hagyó kritikákat? Annak a Gyurcsány Ferenc pártjának a képviselője fogalmazta meg ezeket a kritikákat, akik, amikor ők kormányoztak, ők voltak azok, akik elvettek egy havi bért a pedagógusoktól. Ők voltak azok, akik 381 darab iskolát zártak be vidéki településeken. És önök voltak azok, akik ellehetetlenítették a pedagógusképzést azzal, hogy kétszer is fizetőssé tették azt, egyszer a Horn-kormány idején, egyszer pedig a Gyurcsány-Bajnai-kormány idején.

És igen, tisztelt Barkóczy képviselő úr, egy dologban egyetérték önnel: valóban 2003-ban dolgozott a legtöbb pedagógus a rendszerben, csak éppen az önök oktatáspolitikájának köszönhetően 15 ezer pedagógus hagyta el a pályát. 15 ezer pedagógus hagyta el a pályát! Tehát önök váltak meg 15 ezer pedagógustól.

S én megmondom őszintén, hogy bele se szeretnék abba gondolni, hogy ha a baloldal árnyékkormány kerülne hatalomba, akkor egy olyan ember, egy olyan politikus, ön, képviselné a pedagógusokat, akit garázdaságért elítéltek. Azt gondolja, hogy egy garázdaságért elítélt ember képes lehet a pedagógusokat képviselni? Én azt gondolom, hogy nem.

Önök azt mondják, azt hazudják, azzal keltik a hangulatot kint is meg bent is, hogy nem voltak egyeztetések, illetve hogy ezek az egyeztetések csak látszólagosak voltak. Akkor nézzük meg a tényeket! 2023. március 2-ától húsz alkalommal került sor egyeztetésre, valamint 1500 írásos vélemény feldolgozására került sor. Az egyeztetéseken részt vevő pedagógus-szakszervezetek: Nemzeti Pedagógus Kar, Köznevelés-stratégiai Kerekasztal, Országos Köznevelési Tanács, Országos Diáktanács, valamint a legjelentősebb állami, egyházi és magánfenntartók. De a javaslatot véleményezte a Magyar Művészeti Akadémia, a felsőoktatási intézmények által fenntartott gyakorlóiskolák szervezete, a Nagycsaládos Országos Egyesülete, a Nemzeti Ifjúsági Tanács, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, valamint a Megyei Jogú Önkormányzatok Szövetsége, továbbá a miniszter úr meghívta önöket is egy kilencpárti egyeztetésre. Az más kérdés, hogy önök ebben a szakmai egyeztetésben nem nagyon voltak hajlandók részt venni.

Az érdemi egyeztetések eredményeként az 58 téma körüli felölélő törvénytervezet szabályozási tartalma 34 területen változott. Ez önök szerint nem érdemi egyeztetés, hogy 58 változtatási kérelem érkezett, és abból a kormányzat 34 területen megfogadta a véleményeket megfogalmazók javaslatát és változtattak a törvényjavaslaton.

Azt gondolom, hogy ez a törvényjavaslat, a pedagóguséletpálya-modellről szóló törvény alapvetően

három olyan fontos előrelépést fogalmaz meg, ami segít abban, hogy a pedagógusok szakmai és anyagi megbecsültsége javuljon, ahogy azt az államtitkár úr is említette. Az első fontos dolog a bér kérdése. Én is szeretném hangsúlyozni, hogy a Fidesz és a KDNP elkötelezett abban, hogy a pedagógusok anyagi megbecsültsége megfelelő legyen, ezért mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy végre bruttó 800 ezer forintot keressenek a pedagógusok az önök aknamunkája ellenére is.

Fontos előrelépésnek tartjuk - és egyébként a pedagógusok is ezt a javaslatot fogalmazták meg, sőt a pedagógusok körében végzett kérdőíves felmérés során a válaszadók 74 százaléka értett egyet azzal -, hogy a munkavállalók fizetése teljesítmény alapján differenciált legyen. Fontos tehát, hogy a magasabb anyagi megbecsültség teljesítményalapú legyen.

Szintén fontos az, hogy hogy alakul az új törvény szerint a szabadság és a jubileumi jutalom kérdése. A pedagógusok alapszabadsága 46 napról 50 napra emelkedik. Ez azt jelenti, hogy a pedagógusok tíz hét szabadságra számíthatnak, tehát azok, akik pedagógusnak állnak.

(16.30)

Szintén fontos meghatározása vagy megfogalmazása a törvénynek, hogy ezentúl a tanároknak, a pedagógusoknak kötelezően 22 és 26 óra közötti óraszámot kell oktatniuk. De valóban megfogalmaztak ebben az irányban is kéréseket a pedagógusok. Mi azt gondoljuk, amit Dunai Mónika képviselőtársam is említett, hogy ez még lehet tárgyalási alap. Én is arra kérem a kormány képviselőjét, hogy fontolja meg annak a javaslatnak a megfogadását, hogy a kötelezően tanítandó óraszámot 24 órában határozza meg. Ezt a magunk részéről, a Kereszténydemokrata Néppárt részéről tudnánk támogatni. Van még idő ilyen módosító indítvány benyújtására. Mi ezt biztosan támogatnánk.

Összességében tehát azt tudom mondani, hogy a köznevelésben számunkra a gyermek az első, és ez az új pedagóguséletpálya-törvény is azt a célt szolgálja, hogy a mi gyermekeinket nevelő, oktató pedagógusok szakmai és anyagi megbecsültsége javuljon, és aki eredményesebben tanít, többet foglalkozik a gyermekeinkkel, az jobban is fog majd keresni ebben az új rendszerben.

Én éppen ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy ne hergeljenek, ne hazugságokat terjesszenek, hanem inkább álljanak a pedagógusok mellé és támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Momentum képviselőcsoportjának vezérszónoka Tóth Endre képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

TÓTH ENDRE, a Momentum képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Szeretett testvéreim, ne álljatok bosszút magatokért (Róma 12:19).

A Biblia arra tanít, hogy ne legyünk bosszúállók. Kedves kormánypárti képviselőtársak, önök most mégis bosszút kívánnak állni a pedagógusokon az elmúlt másfél év tiltakozásai miatt. Pedig nagy hangerővel vallják magukat a keresztény hit egyetlen, igaz hazai védelmezőjének. Nem érzik ebben az ellentmondást?

Ritkán ismerik el nyilvánosan, hogy a bosszúszomj ihlette ezt a törvényt. De azért akad példa a kendőzetlen őszinteségre is. Remélem, annyi haszna legalább lesz a státusztörvénynek, hogy a hozzá hasonló eltakarodnak a pályáról - ezt Cseri Tamás hódmezővásárhelyi fideszes képviselő mondta egy tiltakozó pedagógusnak. Önök nyilván tagadni fogják most a bosszú motivációját, hiszen - Maruzsa államtitkár urat idézve - nagy nehézségben lennének, ha mindig csak a színtiszta igazat kellene mondani. *(Taps a Párbeszéd soraiban.)* De hogyan lehetne másképp érteni azt, hogy ahelyett, hogy teljesítenék a tiltakozó pedagógusok követeléseit, csak tovább rontják a helyzetüket? Hogyan lehetne másképp érteni a 15 tiltakozó tanár kirúgását? Hogyan lehetne másképp érteni a törvényben foglalt fegyelmi eljárás és hathavi pénzbüntetés lehetőségét? Túl sokat ugráltak a pedagógusok, most a birodalom visszavág. Csak tudják, annál nincs lejjebb, mint amikor valaki a rábízott kiszolgáltatott embereken áll bosszút. Márpedig itt ennek vagyunk a tanúi.

De a legrosszabb az egészben, hogy a kicsinyes bosszújuk az egész ország jövőjét fenyegeti, hiszen összesen 4976 pedagógus tervezi beadni a felmondását, amennyiben önök elfogadják a bosszútörvényt. Önök mégis ragaszkodnak hozzá. Egy mozdulattal sikerült majd' 20 ezer fölé növelni a pedagógushiányt, és szeptembertől minden iskolában megérzik majd a végeláthatatlan helyettesítések súlyát. Önök mégis ragaszkodnak hozzá. Nincs elegendő jelentkező a pedagógusszakokra, idén fizikatanárnak 23-an, kémiaatanárnak 22-en jelentkeztek első helyen az egész országban. Önök mégis ragaszkodnak hozzá. Hát, hogy néznek majd így a szaktanár nélkül maradt vagy az osztályfőnököket elvesztő diákok szemébe? Hogyan néznek majd a becsületesen adózó, mégis magántanárt fogadni kénytelen szülők szemébe? Hogyan néznek a szeretett hivatásuknak búcsút inteni kényszerülő pedagógusok szemébe? Sehogyan.

Megéri ezt az árat a bosszú? Megéri ezt a sok kárt és szenvedést a hatalmi vendettájuk? De tudom, hiába kérdezem ezeket önöktől, hiszen amikor felszólásra jelentkeznék, előveszik majd egy bizonyos Rogán Antal nevű feltaláló sufniájában simára csiszolt hazug kormányzati paneljeiket, és addig szajkózzák majd, amíg talán maguk is elhiszik azokat. Mintha egy önjelölt motivációs tréner utasításait ismételnék gépiesen: mi mindenkivel egyeztettünk, mi mindenkivel egyeztettünk, mi mindenkivel egyeztettünk. De hiába ismételnék el egy állítást sokszor, attól az még nem lesz igaz, hiszen a tiltakozásokat szervező civilekkel egyáltalán nem voltak hajlandók tárgyalni. A szakszervezetekkel leültek ugyan, de valahogy azt az egyszerű kérésüket nem sikerült meghallaniuk, hogy ők

bizony nem szeretnék bosszútörvényt, sem felvizezett formában, sem semmilyen formában.

De nemcsak ők nem szeretnék a bosszútörvény bevezetését, az oktatási szektor egyetlen érdemi szereplője sem támogatja azt. Nemcsak a gyíkemberekkel konspiráló sorosista libsik ellenzik a bosszútörvény bevezetését, nemcsak a szakszervezetek, az oktatáskutatók, a tiltakozó civilek, diákok és szülők, hanem az oktatási szektor olyan konzervatívabb szereplői is, mint például Barlay Bence, az Újbudai Ciszterci Szent Imre Gimnázium igazgatója, aki pár napja azt nyilatkozta egy keresztény portálnak, hogy a törvény atomcsapásként érte az eleve kiábrándult tanárokat, és ha a jelenlegi formájában elfogadja azt a kormány, akkor tovább fogja rombolni a tanári pálya presztízsét. De még a baloldali elhajlással egyáltalán nem vádolható Horváth Péter, a kormány által létrehozott Pedagógus Kar elnöke is úgy nyilatkozott, hogy „a törvényjavaslatban foglaltak a pályára való vonzást, a pályán való tartást nem látom, hogy elősegítenék”.

Ugyan elvéve, de akadnak olyanok is, akik szerint nincs komolyabb gond a bosszútörvénnyel. Közéjük tartozik például Karsai Ferenc tornatanár, Budapest fideszes polgármestere is. Szerinte az érintettek egyszerűen nem értik a kormányzat jó szándékát. Lelke rajta! Nyilván a fideszes politikus szól ilyenkor belőle, a pedagógus énjét már felfalták a politikában eltöltött évtizedek.

De rajta kívül rengeteg pedagógust tölt el végtelen szorongással a bosszútörvény. Pontosan érzik, hogy mire készül a kormány. Könnyörtelenül elveszik a munkavállalói jogait, így minden tanár kiszolgáltatottá válik a tankerületi és iskolai vezetőinek. Aki nem tartozik a liblingek közé, azt kiragadhatják a nevelőtestületéből, a korábbi diákjai mellől, és áthelyezhetik egy másik iskolába. Értém én, hogy súlyosbódó pedagógushiányra készülnek, de hallottak önök már arról, hogy a diákoknak milyen fontos a stabilitás, a bizalmi kapcsolat, amit kialakítanak a tanáraikkal? Ezt rombolhatja le egy ilyen áthelyezés; nem beszélve a pedagógus munkakapcsolatairól és a személyes életéről.

A pedagógusok jogait, autonómiáját rengeteg ponton sérti a bosszútörvény, a lemondás, a meghosszabbított tanév, a pedagógiai program és az szmsz elfogadásából való kizárás, s hosszan lehetne még sorolni. Nem csoda, hogy több ezren tervezik a felmondásukat a törvény bevezetése miatt. Egy tanár így fogalmazta meg nekem a gondolatait: pedagógus vagyok, rosszul érint a bosszútörvény, ki is fogok lépni az állami oktatásból, mégsem emiatt aggódom igazán. A gyerekek miatt fáj a szívem, nem kapnak minőségi oktatást ilyen körülmények között. Nincs már kiemelt súlyozott tanári kar sehol, a NAT nem a javukat szolgálja. Milyen jövőt szánunk nekik? Hogyan nézünk majd a szemükbe, amikor látjuk a küzdelmeiket a felnőtt életükben?

Nem akarja senki ezt a törvényt, csak a kormány. De nyilván hiába jön minden autó szembe az autópályán, az utcai harcok Orbán Viktor a bajszos rendőrkapitánnyal az anyósülésen attól még jó irányba hajt.

Kirakják a kék villogót az elsötétített szolgálati limuzinra, aztán térjenek csak ki előlük a kockás inges tanárok a kis Suzukijaikban.

Kedves Kormánypárti Képviselőtársak! Ha valóban fontos önöknek a nemzet jövője és nem szeretnék, hogy magukra omoljon a mennyezet, amikor családbarát kormányzásról beszélnek, akkor itt az ideje, hogy máshogy viszonyuljanak az oktatáshoz és a pedagógusokhoz. Tudom, hogy láthatóan sokuknak, például Király Nóra újbudai fideszes nagyszonyynak is nehéz összerendezni azt fejben, de bizony az oktatás minősége legalább olyan fontos a családok számára, mint az anyagi támogatások. Mert amíg kizárólag az erő nyelvén hajlandók kommunikálni a tanárokkal, addig ők a lábukkal fognak szavazni, és tömegesen elhagyják a pályát. 2022-ben 5316 pedagógus távozott a tankerületekből, ami 42 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Netán idén egy új rekordot szeretnék beállítani? Pedig van önök között 37 olyan képviselő a kormánypárti padsorokban, aki maga is pedagógus volt. Ők hogyan számolnak el majd kollégáik előtt ennek a tanárelles törvénynek a támogatásával?

A mai reggelen az asztalukra egy krétát és egy szívacsot helyeztünk momentumos képviselőtársaimmal, hadd idézzék vissza a tantermi emlékeket. Azt javaslom számukra, hogy menjenek vissza a volt iskolájukba, és kérdezzék meg néhány volt kollégájukat, hogy mit gondolnak a törvényről, hogy segíti-e az bármilyen módon az oktatás válságának megoldását. Biztosíthatom önöket, hogy lesújtó válaszokat fognak kapni. De van egy jó hírem is, ha önök, 37-en nem szavazzák meg ezt a gyalázatos törvényt, akkor az nem fog átmenni. Ha önökben maradt egy szikrányi szolidaritás volt kollégáikkal szemben, akkor álljanak ki értük végre, mert ha behódolnak a frakciófegyelemnek, akkor bizony elárulják őket.

(16.40)

Tudják, mikor egy munkaadó azzal szembesül, hogy nem elégedettek a dolgozói, és sorra hagyják ott az állásukat, akkor két választása van: vagy jobb feltételeket teremt, és megpróbálja pótolni a hiányzó szakembereket, vagy kizsigereleli a nála maradó dolgozókat, és így az a helyzet alakul ki, hogy egyvalakinek több ember helyett kell dolgoznia.

Önök szemmel láthatóan ezt a második utat választották: a pedagógushiányt nem csökkenteni akarják, hanem eltakarni, a pedagógusokat pedig nem jobban megbecsülni, hanem jobban megterhelni. A kötelező óraszámokat ugyanis nem csökkentették az eredeti javaslatukban, maradt a 22-26. Most bekerült ez a 24-es módosító, amivel az a probléma, hogy nagyon sok tanárnak ez munkateher-növelést jelentene, hiszen nagyon sokan most 22 tanórásra vannak beállítva. Ez tehát nem egy munkateher-csökkentés. *(Nacsza Lőrinc közbeszól.)* Ellenben növelték a helyettesítések számát, amit ki lehet szabni. Tehát a munkateher egyértelműen

növekedett a pedagógusokon. *(Nacsá Lőrinc: Nem érted, az a probléma, hogy nem érted!)*

Itt vannak a fizetések is, itt történik a legnagyobb szemfényvesztés, Uri Geller sem hajlította olyan ügyesen a kanalakat, mint önök a valóságot. Ha kormánypárti politikusokat hallgat az ember, akkor csak úgy röpködnek a milliós fizetések, amit a tanároknak fognak adni *(Nacsá Lőrinc: 800 ezer!)*, de pontosan lehet tudni, hogy a törvényben rögzíteni kívánt minimumok egy kezdő számára mindössze bruttó 9 ezer forintos emelést jelentenek, egy 20 éve pályán lévő számára pedig akár bércsökkenést is.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Nehéz egyébként úgy a béremelés külső korlátairól szóló mesét elhinni önöknek, hogy az idei költségvetésben mindössze a GDP 3,6 százalékát költötték oktatásra, ami egy történelmi mélypont. Amikor a válságból éppen csak kilábal az ország 2010-ben, ez az arány még 5,8 százalék volt. Ennyire fontosak önöknek a kiművelt emberfők.

De tudjuk, hogy a pedagógusok azok, akik mindig béremelés előtt állnak, csak a Kánaán valahogy sohasem jön el. Sőt, az is előfordul, hogy azt hallják Rétvári Bencétől, hogy emelkedett a bérük, közben aztán a boltban mégis kevesebb jut belőle a bevásárlókörbe. Mert, ugye, a kormány meg az a testület, amely mindig megtartja az ígétét, ha pénzt ígér, azt is megtartja. Garanciát tehát nem tartalmaz ez a törvény arra, hogy valóban minden pedagógus jövedelme emelkedik-e majd.

De beszélnek itt teljesítményberről is, amit úgy akarnak bevezetni, hogy senki nem ismeri a pontos kritériumokat. De nem is lehet egyébként rigid szempontrendszerrel igazságosan mérni egy pedagógus teljesítményét. Az igazgatókat így feloldhatatlan dilemmába sodorják: vagy megpróbálnak differenciálni, ezzel óriási belső feszültségeket gerjesztenek a tantestületekben, vagy egységesen határozzák meg a béreket, ekkor viszont nem beszélhetünk valódi teljesítményberről.

A teljesítményértékelést úgy általában senki sem szereti, egyetlen munkahelyen sem szeretik, de ettől mégiscsak használják szerte a világban - ezt is Marzsa Zoltán mondta. Tudják tehát, hogy nem szeretnék az érintettek, hogy csökkenti a pálya megtartóerejét, mégis be akarják vezetni. Mintha direkt mennének szembe a saját európai uniós vállalásaikkal.

A kormány és a parlament nem fog egyoldalúan bevezetni a pedagógusok munkaterheit növelő, a meglévő szakmai autonómiát korlátozó vagy a szakma vonzerejét csökkentő szabályokat - ezt vállalták az EFOP Plusz operatív programban. Most mégis a vállalás minden elemét megszegik. Tudom, most azt fogják harsogni, hogy volt néhány pont, ahol engedtek a pedagógusoknak. De könyörgöm, ez olyan, mintha egy sötét sikátorban odalépne hozzánk egy marcona férfi, hogy ő bizony most félholtra fog verni, aztán végül sikerül

némi tárgyalással három pofon után meglépnünk, és akkor legyünk hálásak a támadónak, hogy csak az orunkat törte el, és a vesénket nem rúgta le. *(Nacsá Lőrinc: Milyen helyekre jársz?)*

Higgyék el, a pedagógusok nem lesznek önöknek hálásak ezért a törvényért, pedig nagyon próbálják megérteni önöket, igazán igyekeznek. Egy budafoki tanár, Pallanki Károly például a következő szöszszennel foglalta össze találóan a kormány érveit:

„Aki a legtöbbet teszi a gyerekekért, az fog a legtöbbet keresni, annak odaadjuk az átlagbér akár 80 százalékát is, persze, csak ha a baloldal elintézi nekünk, hogy jöjjön az uniós adófizetők pénze, mert mi képtelenek vagyunk elintézni, pedig még egy emberarcú fideszest is, ha van ilyen, kiküldtünk érte a gonosz Brüsszelbe, a költségvetésből meg sajnáljuk odaadni. Hát, nem jobb helyen van egyetlen embernél, mint 150 ezernél? Úgy is, ha duplájára emelnék a tanárbért, azzal is csak épp beérnénk a cseheket, hát, akkor meg minek erőlködünk. Inkább egyeztetünk helyette hússzor, nem is, huszonegyszer egyeztetünk, mert egyszer a portást is megkérdezte a belügyminiszter úr, hogy szerinte is jó-e, ha státuszt kapnak a tanárok. *(Nacsá Lőrinc: Szégyellj magad!)* És még olyan egyeztetés is volt, amin tanárok is voltak. *(Az elnök csenget.)* Jó, nem szólalhattak meg, de láttam, hogy egyszer az egyik bölintott, úgyhogy nem mondhatják, hogy senki nem ért egyet. *(Nacsá Lőrinc: Szégyellj magad!)* Még módosítottuk is a törvényt a beérkezett javaslatok alapján, és úgy döntöttünk, hogy mégsem kell lábbilincset hordani, csak iskolán belül. Az is álhír, hogy átvizsgálják a telefonjainkat. Elég lesz Vodafone-csomagra váltani Huawei készülékkel, a többit megoldjuk majd az igazságügy-miniszter asszonnyal. De a lényeg a hivatás elismerése, szóval, ezentúl is mindenki hetente kap majd államtitkári köszöntőt az e-mailjére, nem kell megadni a címet, már tudjuk.” Ezt írta Pallanki Károly.

Pedig lehetne ezt másképpen is csinálni, nem kellene messzire menniük a jó példákért. *(Szabó Timea és Nacsá Lőrinc közbeszól.)* Ott van például a keleti szomszédunk, Románia, ahol mindössze három hét sztrájk után sikerült megegyezni a kormánynak a szakszervezetekkel a béremelésről. Önöknek ez másfél év alatt sem sikerült. És ott van Csehország is, ahol nemrég szavazta meg a parlament, hogy a cseh tanárok fizetése az átlagbérek legalább 130 százalékára emelkedjen. Önök meg itthon a diplomásátlagbér 80 százalékát is csak két év múlva akarják elérni.

Lehetne ezt jól csinálni, de önök nem akarják, mert az oktatás önök szerint egy veszélyes dolog, még a végén túl sok lesz a kritikus gondolkodó az országban. Meg hát, ott van a bosszúvágy is a másfél év óta tartó tanári tiltakozásokért. Szomorú, hogy ez a bosszúvágy lett a törvénykezés alapja egy magát kereszténynek mondó kormánzatnál, de a politikában, csakúgy, mint a keresztény hit szerint, egyszer eljön az igazság napja, amikor megítéltetnek a cselekedetek. Ha megszavazzák ezt a bosszútörvényt, önöknek

ezen a napon lesz mit elszámolniuk. Köszönöm szépen. (*Taps a DK, a Momentum, az MSZP és a Párbeszéd soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Jó parlamenti munkát kívánok!

Megadom a szót, innen a pulpitusról beszél majd Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónoka. Öné a szó, képviselő asszony.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Hát, bár most már vezérszónoki körök vannak még, de azt hiszem, hogy a vita rendesen elindult.

Azt mondja Hollik István: az ellenzék hazudik, a civilek hazudnak, a szakszervezetek hazudnak. (*Nacsa Lőrinc: Nem mondott ilyet! - Hollik István: Nem!*) Ezt mondta. (*Az elnök csenget.*)

Azért mondtam le, mert úgy éreztem, becsaptuk a tanárokat - Gloviczki Zoltán évekkkel ezelőtt ezzel mondt le és hagyta el önöket. De mai hír, hogy a Telexnek véletlenül a Klebelsberg Központ rossz e-mailt küldött el, ahol is Maruzsa Zoltánnak, jelen előterjesztés elővezetőjének azt írja (*Szabó Tímea tapsol.*), hogy „nagy nehézségekben lennétek, ha mindig csak a színtiszta igazat kellene mondani”. Hallja ezt, Hollik úr? Ki hazudik? (*Hollik István: Ti!*) Ha valaki kikéri utána közérdekűben, akkor ránk ragad a hazugság - mondta Maruzsa Zoltán (*Szabó Tímea: Jaj, jaj!*), vagy írta. Hollik úr, KDNP, Fidesz! (*Az elnök csenget.*) Ki hazudik? Ki hazudik a propagandában? (*Közbeszólások a kormánypártok soraiban: Ti! - Gyurcsány Ferenc!*) Ki volt az? Maga a miniszterelnök úr, aki visszavonta...

ELNÖK: Elnézést, képviselő asszony. Kérem tisztelettel Szabó Tímea képviselő asszonyt (*Szabó Tímea: Engem? Elnök úr, én értem, hogy nem vagyok a kedvence...*), hogy ne (*Szabó Tímea közbeszól.*), mondom, ne kiabáljon... Ne kiabáljon! Neki is szoltam, ellenzéki és kormánypárti képviselőknek is mondom. (*Dr. Brenner Koloman: Csak nem olyan hangosan. - Az elnök csenget.*)

Megvárom, amíg lenyugszik, képviselő asszony. (*Szabó Tímea: Én nagyon nyugodt vagyok!*) Ne kiabáljon vissza, képviselő asszony, mert figyelmeztetem, és annak következménye lesz! (*Szabó Tímea: Azt a mindenit!*) Köszönöm szépen. Öné a szó, képviselő asszony.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tele van a kormányzati bürokratikus rendszer hazugságokkal, tele van a kormányzati propaganda hazugságokkal, és az egész kormányzásuk és ez az egész státusztörvény is hazugságra épül, sőt, amit 2010 óta csinálnak, sajnos maga a miniszterelnök volt, aki visszavonta azt az önként vállalt ígéretét, hogy a minimálbérhez kötik a pedagógusok bérét. Hát, ki csapta be az országot?! A miniszterelnök

csapta be a pedagógusokat, vagy a pedagógusok csapták be a miniszterelnököt? Ezzel miért nem néznek szembe? Szemlesütve ülhetnek ilyenkor, meg is értem, hogy nincs kedvük felfelé tekintgetni. Ezzel bezeg nem néznek szembe! (*Tordai Bence: Szégyellik magukat!*)

Azt kell hogy mondjam önöknek, sajnos feketenapja ez a magyar közoktatásnak, feketenapja az egész társadalomnak, mert az oktatás rendszere nemcsak egy önmagáért való ügy, szerintünk, MSZP-sek szerint az oktatás rendszere elsősorban egy olyan dolog, ami arra szolgálna, hogy a jövő generációi előre... Tetszett mondani, elnök úr, valamit?

ELNÖK: Tessék!

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: ...hogy a jövő generációi előre tudjanak lépni egyet, vagy például arra, hogy az esélyeket csökkentés mindazoknak, akik hátrányos körülmények közé születtek, de a Fidesznek biztos, hogy az oktatás nem szakmai kérdés.

(16.50)

Emlékeznek önök arra, amikor azt mondta Pokorni Zoltánnak Orbán Viktor, hogy „Zoli, nem érdekelnek a számok”? Világos beszéd volt. És aztán Pokorni úr lényegében el is ismerte, hogy a miniszterelnököt az oktatás nem érdekli, csak hatalompolitikai kérdésként tekint rá. Nem véletlen, hogy Magyarországon nincs oktatási minisztérium, hogy a kormányzati üléseken elvéve látunk olyan embert, aki egyébként oktatással foglalkozik. Nem érdeklik a miniszterelnököt a számok, nem érdekli, hogy például mennyi funkcionális analfabéta lesz, nem érdekli, hogy hányan hagyják el a magyar oktatás rendszerét lényegében mindenféle végzettség nélkül. Nem érdekli a miniszterelnököt az sem, hogy egy halmozottan hátrányos helyzetű térségbe született gyerekből lesz-e fogorvos vagy lesz-e ügyvéd. És abból is látszik, hogy nem érdeklik a halmozottan hátrányos helyzetű térségek a miniszterelnököt, és oktatásként nem tekint megoldásként ezekre a területekre, hogy eddig 500 gyerek tartozott egy iskolapszichológushoz, a státusztörvényben ezer. Ebből is látszik, hogy nem arra törekednek, és lehet, hogy 2010 óta növekedett a számuk, de sajnos az olyan gyermekek száma is növekedett, akik halmozottan hátrányos helyzetű térségekben élnek, és szükségük lenne pszichológusra.

Az is bizonyítja például, hogy hatalompolitika-ként és nem szakmai kérdésként tekint Orbán Viktor erre, hogy már a KRÉTA-rendszerben, ahol a közoktatásban a szülőkkel a kapcsolattartás van, és az iskola ügyeit kellene megbeszélni, megjelent az állampapír-biznisz, és állampapír megvásárlására buzdít a kormány. Világos, ugye, hogy a státusztörvény nem más, mint az elmúlt évek megkoronázása, az egész államosítás, az egész egyentankönyvrendszer, a megtaníthatatlan és megtanulhatatlan Nemzeti alaptanterv, a

sztrájkjog korlátozása, és most igen, a státusztörvényben az utolsó olyan nagy társadalmi csoportot, amely közalkalmazotti státusszal rendelkezett, ezen státusztól megfosztják, és bizony-bizony jogfosztáson esnek át.

Persze a kormány nem meri azt mondani, hogy hatalompolitikaként tekint az egészre, hanem azt mondja a kormány, és azt állítja, hogy ez neki csak szakmai kérdés. Azt mondja a kormány, hogy a pedagógusok presztízsét szeretné növelni. Azt mondja a kormány, hogy vonzóvá szeretné tenni a pályát. Kérdezem én, hogy növekszik-e a pedagóguspálya presztízse, vonzóbb lesz-e a pálya attól, hogyha megszüntetik a sztrájkjogot vagy megszüntetik a közalkalmazotti jogviszonyt. Vonzó lesz-e a pálya attól, és egyre többen fognak-e jelentkezni, illetve nem lesz-e nagyobb a lemorzsolódás, ha már egy pedagógus a saját pedagógiai programját sem fogadhatja el? Az intézmény szmsz-éhez sincs köze lassan, és az éves szakmai munkatervéhez is egyre kevesebb köze van. Vagy például bármikor önkényesen átvezényelhető. Vagy például akkor vonzó lesz-e a szakma, és nagyobb lesz-e a presztízs, ha például megtanulhatatlan és megtaníthatatlan a Nemzeti alaptanterv, vagy ez az egész központosítás és államosítás, aminek az elsődleges célja az volt, hogy megszűnjenek iskola és iskola között a különbségek? Ugye, államtitkár úr, ön is ezt mondta az expozéjában? De nem arról volt szó, hogy minden egyre rosszabb lesz.

Alacsonyán nivellál ám most már nagyon durván az oktatás színvonala, és Pokorni, Gloviczki vagy éppen az MTA elnöke elmondta, hogy van pedagógushiány, és lehet tagadni, de ettől még valós. Minden tanévkezdés előtt majdnem 1500 embert keresnek a pályára. A következő öt-tíz évben több tízezren fognak nyugdíjba menni. Ezt hogyan kívánják pótolni? Ez a státusztörvény erre nem ad megoldást.

És ami a legdurvább egyébként, én azt látom, hogy a tankerületi vezetőik, akiket a központból államilag neveznek ki, hogy az önök politikai, hatalmi céljait képviseljék, mindig többet keresnek, mint az a tanár, aki egyébként a gyerekekkel foglalkozik. A legdurvább, és felháborító, hogy egyetlen iskolában, mondjuk, 5 ezer forint jut hat-hét gyerek jutalmkönyvére. Mindenre van pénz ebben a kormányban, de a pedagógusok jutalmazására, béremelésére vagy a gyerekek jutalmazására nincs? Hát, hogy van ez?! Nem szégyellik magukat, amikor így állnak az iskola kollektívája és a pedagógusok színe elé?!

Azt hallottuk most, akkor ez egy fideszes módosítás, hogy 26 órában próbálják meg a kötelező heti óraszámot megszabni. Akkor kérdezem Gloviczki (sic!) államtitkár urat, hogy a 32 óra kötelező helyettesítés megmarad-e. Ennek terhére lehet kötelezően fizetetlen helyettesítést elrendelni a pedagógusoknak? Vagy az, ami a státusztörvényben megvan, hogy akár 48 órában is dolgoztathatják a tanárokat? Ezek a paragrafusok pontosan arról szólnak, tisztelt államtitkár úr és tisztelt képviselőtársaim, hogy tisztában vannak a pedagógushiánnyal, tisztában vannak

annak mértékével, és bizony-bizony próbálnak túldolgoztatással, agyonterheléssel megoldást találni rá.

És most jön a kedvencünk az egészben, a bér. Azt már említettem, hogy a miniszterelnöknek volt egy önként vállalt ígérete, mondván, hogy azt a bizonyos vetítési alapot, vagyis ahonnan indítják a pedagógusok bérének a számítását, a mindenkori minimálbérehez fogják kötni. Tudják, mennyi lenne most már a béremelkedés, ha a miniszterelnök ezt az önként vállalt ígéretét nem vonja vissza? Majdnem 100 százalék. És bizony ezt a miniszterelnök megszegte, becsapva az egész magyar pedagógustársadalmat.

Nagyon szeretném megkérdezni, hátha valaki végre a kormány részéről tud nekem erre választ adni: mi köze van a bérnek Brüsszelhez? Nemzeti hatáskörbe tartozó terület a magyar oktatás területe. A nemzeti hatáskörbe tartozó területet a költségvetésből kell finanszírozni, ugye? Azt mondta Rétvári Bence, hogy ez a pénz jár nekünk. Hát, a magyar pedagógusok meg azt mondják, hogy a magyar nemzeti hatáskörbe tartozó területnél pedig a magyar költségvetésből jár a béremelés. Mi köze van Brüsszelhez? Miért hazudják tele az egész országot, hogy ha majd Brüsszel kifizeti? Az, hogy Brüsszel egyébként úgy dönt, hogy valamilyen módon megnyitja a közösségi finanszírozás lehetőségét arra, hogy egy nemzeti hatáskörbe tartozó területet finanszírozzon, egyszerűen nem mentesíti önöket attól, hogy a költségvetésben kellene ezt a forrást megteremteni.

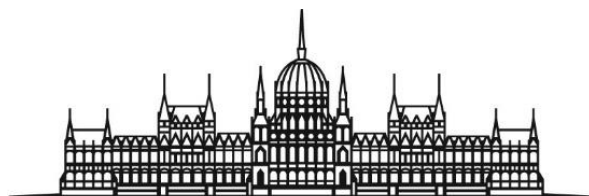
Az EFOP Plusz a lába. A pénzügyi államtitkárunk a költségvetési vitában elismerte, hogy akkor lesz csak béremelés, ami a céltartalékban meg van határozva, 20 százalék, ha az EFOP Pluszban egyébként a Bizottság által elfogadott pénzt kifizetik. Csakhogy a kifizetésnek vannak kemény feltételei, ezt már korábban elmondták a kollégáim, hogy a kormány és a parlament nem fog egyoldalúan bevezetni a pedagógusok munkaterheit növelő, a meglévő szakmai autonómiát korlátozó vagy a szakma vonzerejét csökkentő szabályokat.

Ne haragudjanak, de ha van x mérföldkő, amihez Brüsszel köti a pénzeket, a státusztörvény tuti, hogy az x plusz 1-edik. Önök maguk azok, akik megakadályozzák és megbuktatják a saját életpályamodelljüket! Ez nem egy sikersztori, ahogy egyébként Hoffmann Rózsa anno elmondta. Megbukott az első életpályamodell, és a státusztörvénnyel kinyírják a következő életpályamodelljüket. Tudják, honnan lehet életpályamodellt finanszírozni egy hazai, nemzeti hatáskörbe tartozó területen? A nemzeti költségvetésből. Ne haragudjanak, de ha maguk egy nemzeti hatáskörbe tartozó területet finanszírozhatni akarnak Brüsszellel, legközelebb a Nemzeti alaptantervet is ott fogják megírni? Micsoda képmutatás és álságos dolog ez!

(Folytatás 74/2-ben!)

Országgyűlési Napló

Továbbá: a kormány mindig elmondja, hogy megnyit egyeztettek. Bizonyára nagyon jó az egyeztetések mennyiségét összekeverni az egyeztetések minőségével. Régi trükk, alkalmazza is a Fidesz minduntalan.

Folyamatosan a háborúra hivatkoznak. A csehek-nél nem hat a háború? Most döntöttek a csehek arról, hogy megemelik a pedagógusok bérét. Vagy például Románia: nem sokkal, de mégis magasabb a pedagógus-átlagbér. A határ mentén átmegy nagyon sok magyar pedagógus dolgozni Romániába, mert anyagilag jobban megéri, már aki tud, és elfogadják egyébként a végzettségét. Büszkéek erre? Mert én nem lennék az.

Azt kell mondjam önöknek, hogy nekünk, MSZP-seknek és általában az ellenzéknek egy demokratikus országhatárunk van, ahol az oktatás demokratikus. De itt ma Magyarországon nem egy demokratikus szolgáltató államról beszélünk, hanem egy autoriter hatalmi államról beszélünk. Önöknek kormányzati szinten, ahogy említettem is, nem az a fontos, hogy kettesről hármasra, hármasról négyesre fel tudjon húzni egy pedagógus egy gyereket, és ebben mindenben segítsék, hogy a legszegényebb térségekbe született gyerekek is előre tudjanak lépni, és akár fogorvos, ügyvéd vagy bármi más lehessen belőlük, hogy csökkentsék a társadalmi különbségeket. Nem! Önöknek pusztán hatalmi kérdés az oktatás, ahogy ezt a miniszterelnök és az önökhöz köthető politológusok folyamatosan el is mondják a szócsöveiken keresztül.

(17.00)

Azt kell hogy mondjam, hogy az önök autoriter rendszerében a főispánok és a papok mellé bekényszerítették a tanárokat is, hogy az orbáni rendszert fenntartsák, mert önöknek nem a szakmáról szól ez az egész. Ezért az MSZP ezt az egész törvényt elutasítja, részleteiben és egészében is. Számunkra... - és bízom benne, és tudom, hogy lesz elég erőnk ahhoz, hogy kitartsunk, és egyszer ebben az országban egy olyan oktatást valósítsunk meg, amely valóban Magyarország érdekeit és a magyar társadalom érdekeit szolgálja, és nem egy pártnak az egy szem érdekeit, kizárólag hatalmi érdekeit. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik, a Párbeszéd, a Momentum és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Most megadom a szót Ander Balázs képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezetőjének.

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Státusz törvény, bosszútörvény, cselédtörvény, nevezhetjük akárhogyan, az oktatásügy kapcsán azonban térjünk vissza az alapokhoz, ahhoz a fundamentális kérdéshez, amelyik azt firtatja, hogy milyen társadalomképben gondolkodik a hatalom: a periféria, a perifériára, a félperifériára szánt gyarmati modellt tekinti-e magáénak, vagy pedig a polgári hitvallást követi.

Az előbbi egy szociopata neoliberális felfogás, amely az olcsósággal, nem pedig a tudással kíván versenyezni. Ennek nem számít a Széchenyinek tulajdonított mondás ezerszer bebizonyosodott igazságtartalma, ez cinikusan vigyorog akkor, amikor azt hallja, hogy egy nemzet ereje a kíművelt emberfők sokaságában rejlik. Ez állampolgárainak véres verejtékét, fáradságos munkáját árusítja ki, a társadalom szövetrendszerét és a teremtett természeti értékeket a profit érdekében bármikor feláldozni kész multinacionális nagyvállalatoké. Cselédlétre kárhoztat, szabadon kizsigerelhető munkaerőállatnak tekinti az embert. És ha a globális értékláncok aljára száműzött, összeszerelő üzemek biorobotjává degradált, korán kelő, keményen dolgozó magyar munkavállaló belerokkan, belebetegszik abba, hogy miközben a hetedik bört is lenyúzzák róla, a fizetése viszont semmire sem elég, tehát ha már modern bérrabszolgaként nem tud több hasznot termelni gazdái számára, akkor szemrebbenes és szívfájdalom nélkül kirúgják, azaz lerugdaldják a modern Taigetoszról, és az egzisztenciális vágóhídra küldik, vagy munkából egyenest a temetőbe.

Lehet, hogy nem idetartozónak gondolják, de igenis idetartozik, hogy ne feledjük, a németeknél éves szinten 25-30 százalékkal több munkaórát ledolgozó magyar férfiak 38 százaléka meg sem éli a nyugdíjkorhatárt, egy percet sem tud pihenni; nem tud a családjával, az unokáival még további boldog nyugdíjas éveket eltölteni, mert a korai egészségromlás és az idő előtti elhalálozás teszi a dolgát. Tragikusan rossz egészségügyi és mortalitási mutatóink, amelyek szerint példának okáért egy magyar férfi egy svédhez képest 11 évvel kevesebb egészségben eltöltött esztendőre számíthat, híven jelzik, hogy itt írott malaszt maradt a XIII. Leó pápa által az 1891-es Rerum novarumban foglalt szentencia, amely szerint rút és embertelen dolog embertársainkat a puszta haszonszerzés eszközeként használni.

Ha pedig az őslakosok túlságosan nyakasak volnának, többet és jobbat akarnának maguknak vagy legalább a gyerekeiknek, unokáiknak, esetleg már kevesen lennének ahhoz, hogy feltöltsék a futószalag melletti helyeket, akkor hoznak melléjük vagy helyettük akár tízezer kilométeres távolságból is mongol meg Fülöp-szigeteki szerencsétleneket, akik lenyomják az európai mércével nézve amúgy is nyomorúságos béreket, akikkel meg lehet mutatni a sztrájkra kész rebelliseknek, hogy nix ugribugri. A kapukat kinyitották, a szervezett vendégmunkásimportra lelkesen nyomtak igent a kormánypárti képviselők, akár csak annak idején az erdélyi úri magyar elit, amelyik buzgón telepítette birtokaira a magyar paraszttal ellentétben olcsónak és engedelmesebbnek tűnő román jobbágyokat a Kárpátokon túlról - meg is lett a rövidlátás keserű eredménye.

De vissza a mába! A kormány által kínált versenyképességi modell újfeudális társadalmat szül annak minden igazságtalanságával, annak minden nyomorúságával - és annak megfelelő oktatásügygel. A miniszterelnök tanácsadója, Parragh László

maga vallotta be, hogy Magyarország versenyelőnye az alacsony bérekben rejlik, és hiába tiltakoznak most egyébként balliberális oldalról is néhányan, a bérszorítás mint versenyképességi paradigma nem most kezdődött. A 13 év e tekintetben szerves folytatása az azt megelőző elmúlt nyolc évnek. Lehet persze kormánypárti oldalról gúnyosan legyinteni, de a tények azért valóban makacs dolgok. A számok pedig azt mutatják, hogy miközben hazánkban az egy órára jutó munkaerőköltség 10,7 euró, addig az EU-átlag ennek a háromszorosa, de még Szlovákiában is másfélszer nagyobb, ennivel több jut tehát máshol megélhetésre, valamint a magasabb jövedelmekből beszédett nagyobb adókból egészségügyre, no meg oktatásra, tehát a humántőke-képző rendszerek működtetésére. Így lesz máshol nemzeti forrásból is fedezet normális pedagógusbérekre, és így épülnek le nálunk a társadalom normális újratermelődését szolgáló ágazatok.

Hogyan is fogalmazott a baloldali elhajlással még csak véletlenül sem vádolható, általam is mélyen tisztelt Csath Magdolna professzor asszony? Egy ország versenyképességének legfontosabb forrása a nagy tudású, egészséges és életével elégedett lakosság, amelynek lehetősége van olyan munkahelyeken dolgozni, ahol tudását hasznosíthatja és folyamatosan növelheti, és a bérből megfelelő életszínvonalat és életminőséget tud biztosítani saját maga és családja számára.

Ettől sajnos olyan messze vagyunk, mint Makó Jeruzsálemtől, még akkor is, ha egyes kormánypárti előkelőségek nem akarnak szembesülni a magyar rögvalósággal, és nem atallják kijelenteni, hogy szerintük elképzelhetetlen, hogy a rettenetes magyar élet-, munkahelyi és bérvizonyok, valamint azok kilátástalansága miatt menekülnek el sokan az országból; ha pedig el is mennek, vélik mások, akkor azt bizonyára csakis kalandvágyból teszik, a kintlételet pedig bulinak fogják fel, és füves sütin élnek – mondjuk, az ilyesféle kijelentésekhez egész biztos hogy sok narancspálinkát kellett inni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezzel ellentétben létezik egy másik paradigma is, a Jobbik-Konzervatívok közössége által vallott polgári út, a normális Magyarország gondolata (*Németh Szilárd István: Gyurcsánnyal!*), Széchenyi elképzelése, ahol a tudás, ahol a szorgalom érték, és ahol nyilván azokat is megbecsülik, akik ezt a tudást előállítják, azt a tudást, amiről maga a miniszterelnök nyilatkozott úgy, hogy hazánk versenyképességének aranyfedezete.

De érték-e egy újfeudális rendszer számára, ha a társadalom széles talapzatát egy olyan réteg alkotja, amelyik rendelkezik a közéleti viták lefolytatásához szükséges releváns tudással? Vagy az a magabíró polgári réteg, amelyik rendelkezik ezzel a tudással, és egy olyan anyagi függetlenséggel, amelyik biztosítja számára a mindenkor hatalommal szembeni kiállás lehetőségét, az veszélyes? Szándékosan nem a neomarxista merce.hu valamelyik liberális szerzőjétől, hanem újfent inkább Csath Magdolnától idéznék, aki a gazdaság van az emberért, és nem fordítva

című kötetben így vélekedett: „Politikai szempontból is előnyösebb az, ha tanulatlan az ember, mert akkor könnyebben manipulálható. Aki látja a nagy összefüggéseket, könnyebben fogja a rossz politikát megkritizálni, jobban érti azt, hogy mit tettek a hazájával.”

Az Európai Bizottság Oktatási és Képzési Figyelője elszomorító adatsorokat tár elénk. A romló eredmények önmagukért beszélnek. A felmérések szerint míg 2010-ben 15 éves fiataljaink 17,6 százaléka teljesített alul olvasásból, 22,3 százaléka matematikából, 14,1 százaléka pedig természettudományból, addig 2020-ra az alulteljesítők aránya olvasásból 25,3 százalékra, matematikából 25,6 százalékra, természettudományból 24,1 százalékra romlott. 2010-ben az EU-átlag felett, 2020-ban viszont már az EU-átlag alatt teljesítettünk. Klebelsberg Kunó, a két világháború közötti legendás oktatási miniszter szerint a jövőt az iskolákban alapozzuk meg. Kormánypárti képviselőtársaim, kíváncsian érdeklődöm, hogy ezekkel az eredményekkel milyen jövőt kívánnak megalapozni, hogyan lesz ebből versenyképes polgári Magyarország?

Az a tudás, amely a nemzet sikerességéhez szükségeltetik, nem jön létre csak úgy magától. Romló eredményeink talán nem függetlenek attól a szomorú ténytől, hogy egyre nagyobb a tanárhány, hiszen a pedagógustársadalom előregedett. A pedagógusok döntő többsége néhány év vagy egy szűk évtized múlva eléri a nyugdíjkorhatárt, az utánpótlás pedig igencsak akadózik, hiszen nem sikerül a legkiválóbb ifjakat erre a csodálatos pályára vonzani, aztán ott is tartani. Miközben több mint négyezren jelentkeztek jogásznak, gyakorlatilag egy kézen meg lehet számolni, hogy mennyi új kémiantanára lesz majd hazánkban. És ha nem lesz kémia, fizika, matematika, biológia meg informatika szakos tanár, akkor nem lesz, aki tanítsa a jövő Magyarországnak mérnökeit, szakembereit sem. Még egyszer kérdezem: mi lesz így a versenyképes magyar gazdaság ábrándjából?

Elmondtuk már sokszor: tanár nélkül nincs jövő, Fidesz és - legyünk azért ennyire önkritikusak! - egyik-másik ellenzéki párt vagy szereplő nélkül viszont igen. De tanár nélkül nem!

(17.10)

Hölgyek, Urak! A Jobbik-Konzervatívok álláspontja szerint a megoldás csakis az lehet, ha végre létrejön az új klebelsbergi fordulat. Tudják, kormánypárti képviselőtársak, már sokszor hallhatták tőlem: a vesztes első világháborút, az iszonyatos kártétellel járó román megszállást meg a velejéig igazságtalan trianoni békediktátumot, hazánk brutális megcsönkítését, feldarabolását követően Klebelsberg sem Párizsban kopogtatott pénzért, hogy sikerágazattá fejlessze a hazai oktatás ügyét. Önök miért Brüsszelhez kötik a pedagógushivatás tarthatatlanná vált egzisztenciális problémáinak rendezését? Igen, azok a pénzek, amelyekre kifogásként állandóan hivatkoznak,

megjárnak Magyarországnak, azok nem nyugati környoradományok. De ha esetleg horribile dictu mégsem jönnek, akkor vesszen a hazai oktatásügy, akkor vesszen a jövő?

Klebensberg felismerte, hogy a lehető legjobb befektetés, ha az iskolákba investálnak. Miniszteri ciklusának végére már a GDP 16 százalékát kapta a kultuszárca. Jelenleg ennek a fele is elérhetetlen álmoknak tűnik. Maradjunk tehát a megvalósítható realitások talaján, és vigyázó szemünket a környező országokra vessük! Csehországban nemrégiben elfogadta a parlament, hogy a pedagógusok 30 százalékkal az átlagbérek felett legyenek. Ez Magyarországon a KSH adatai alapján most 757 ezer forintot jelentene. Ezzel szemben egy húsz éve a hivatását gyakorló, egyetemi végzettséggel rendelkező, pedagógus II. fokozatot szerzett kolléga bruttója is csak 442 ezer forint, hiszen a bérszámításnál használt vetítési alap még mindig a 2014-es minimálbér - ennyit a 13 évről! Cselédbér - és az újfeudális hatalom pedagógusokhoz való viszonyulása is ennek megfelelő. Ha a kollégák meg kívánnak felelni azon kásleri axiómának, amely szerint egy jó pedagógus nemcsak tanár, hanem példakép, aki megmutatja a gyerekeinknek, hogyan kell kiállniuk önmagukért és küzdeni másokért, akkor jön a bosszú, jön a cselédtörvény, jön a rövid póráz.

A Jobbik-Konzervatívok frakciójának vezérszónokaként ismét nem egy ellenzéki megnyilatkozással szembesíteném a kormánypárti oldalon ülőket. „Az egész ország érdeke, hogy olyan pedagógusok oktasanak és neveljenek az intézményekben, akik szakmailag felkészültek, feladatukat hivatásuknak érzik, munkájukat sikeresen végzik, továbbá munkájukért olyan bért kapnak, amely lehetővé teszi számukra, hogy értelmiségi életet éljenek” - áll a Nemzeti Pedagógus Kar, tehát nem egy ellenzéki szervezet négy évvel ezelőtti évtértékelőjében. A helyzet azóta csak romlott. Kérem, ne tetézzék!

A most tárgyalt törvényjavaslat növeli a pedagógusok terheit és csökkenti a szabadságukat; még jobban korlátozza a szakmai autonómiát; nem teszi vonzóvá a tanári hivatást, és rossz a gyerekeknek is; nem visz közelebb a normális Magyarországhoz, ezért a Jobbik-Konzervatívok elfogadni sem tudja.

Kérem, engedjék meg, hogy a végén felolvassak valamit, amit középső kislámam, a 6. osztályos Nimród a barcsi városi pedagógusnapon mondott el, nálam bizonyára sokkal szebben:

Minden gyermek egy különleges belső lánggal születik, a csodálkozás lángjával és a kezdet lehetőségeivel. Ez a belső fény megvilágítja az előttük álló utat, kíváncsiságot kelt és szenvedélyeket ébreszt. De idővel ez a láng nehézségekbe ütközik, belső és külső akadályokba, pislákolni kezd a nyomástól, és kialhat a kétségek miatt. Bár a gyermekek időnként botladoznak, soha nincsenek elveszve, amíg pedagógusok őrzik belső lángjukat. A gondoskodó család mellett a pedagógusok azok, akik ott vannak minden diák mellett, az élet örömei és néha bánatai közepette is. A láng őrzői ők, akik segítenek és vezetnek, akik megosztják a

tanulás lángját, mely bennük is fényesen ég. Ezek a pedagógusok ismerik a gyermeki szívet, és értékelnek mindenféle tudást. Segítenek magasabbra mászni, túljutni minden nehézségen az út során, hogy a gyerekek úgy tanulhassanak és élhessenek, ahogy az számukra a legjobb. Megünneplik a sikereket, és védelmet nyújtanak a viharokban, hogy a vezető fény erős, fényes és meleg maradhasson. Itt az ideje annak, hogy fény hulljon rájuk, a láng őrzőire. Köszönjük meg nekik szenvedélyüket, és adjunk elismerést tudásukért, amely lehetővé teszi, hogy gondos kísérői legyenek az elmének és a szívnek! Az iskoláink javításáért azzal tehetjük a legtöbbet, ha figyelünk a pedagógusokra, azokra a hangokra, amelyek óvják a gyermekek belső lángját. Csakis ők tudják, hogyan lehet azt elérni, hogy minden egyes láng fényesen ragyogjon. Becsüljük meg a pedagógusokat, kiknek minden láng számít, és akik lehetővé teszik, hogy minden gyermek ragyogjon!

Ez a törvényjavaslat (*Az elnök cseppet.*) nem erről szól. Köszönöm a figyelmet. (*Taps a Jobbik, a Párbeszéd és az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Ander Balázs képviselő úr. Most megadom a szót Dúró Dórának, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, alelnök asszonynak.

DÚRÓ DÓRA, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Mi Hazánk frakciója nem támogatja a pedagógus-státusztörvényt, mert az nem garantálja a tanárok anyagi biztonságát, nem adja vissza a szakmai szabadságukat, nem csökkenti a jelenleg is túlzott terheiket, nem adja vissza a fegyelmezési jogukat, nem garantálja a fizikai védelmüket, és nem látjuk biztosítotttnak a pedagógus-utánpótlást sem.

Érdemes kiindulni a jelenlegi helyzetből, hogyha az oktatásra tekintünk, és ez sajnos szomorú képpel kell hogy szembesítsen bennünket, ugyanis a jelenlegi helyzetben - és hogy kinek mekkora felelőssége van ebben, azt most zárójelbe teszem - a pedagógusok fele 50 év feletti. Ezt kell hogy megélje a magyar nemzet 2023-ban, ezzel a helyzettel kell nekünk közösen valamit kezdenünk, és ezen kellene javítanunk azzal például, hogy vonzóbbá tesszük a pedagóguspályát a fiatalok számára. Ez a törvényjavaslat ezt sajnos nem tudja elérni, és mindjárt részletesen ki fogom fejteni, hogy miért nem.

Nyilvánvalóan hozzátartozik az igazsághoz az is, hogy a pedagógusképzésben, talán mondhatjuk, hogy az elmúlt harminc év legnagyobb szakmai hibája az volt, hogy a bolognai rendszert bevezették, ami egyébként nem a Fidesz-kormányok regnálása alatt történt, hanem azt megelőzően, amit sok mással ellentétben, amit az SZDSZ-es pusztítás az oktatásban végzett, egyébként nem állított helyre a Fidesz, de a bolognai rendszernek a kivezetését a képzési rendszerből valóban megtették.

S még egy dologra szeretném felhívni a figyelmet, mert nem mindegy, hogy mennyit keres egy pedagógus, nem mindegy, hogy mennyit tud a gyermekekkel

foglalkozni, de talán kevés szó esik arról, hogy nemzetközi összehasonlításban is a munkaidejük jelentős részét nem olyan munkával kell töltsék, amihez egyébként a képzettségük megvan, mert a nevelési-oktatási munkát közvetlenül segítők létszáma Magyarországon az OECD-átlagoknál kevesebb mint fele, tehát nagyon sok olyan munkát végeznek a pedagógusok, amelyhez nem kellene pedagógusvégzettség, ezáltal kevesebb idejük marad arra, hogy a gyerekekkel foglalkozzanak.

Nem hiszem, hogy van olyan kormányparti képviselő, aki kritikusabb lenne az Európai Unióval szemben, mint jómagam, és értem az önök érvelését a bértáblára vonatkozóan, de azért önök mégiscsak 13 éve kétharmaddal kormányoznak Magyarországon. És hogyha azt mondom, hogy a jelenlegi helyzetből kell kiindulni, akkor azt kell látnunk, hogy egy főiskolai végzett pedagógus kettő minősítési eljárás után átesve, 17 év munkaviszonnal a garantált bérminimumot keresi. És hogyha ezen túljut, a két minősítési eljárás után, akkor - kapaszkodjanak meg! - bruttó 6800 forinttal növekszik a bére.

(17.20)

Nincs az a Brüsszel, amire ezt rá lehetne fogni! Nincs az a szocialista kormányzás, amire ezt rá lehetne fogni 13 év kétharmados Fidesz-kormányzás után! (*Tordai Bence közbeszól.*) Mert volt olyan időszak az Orbán-kormányok történetében, amikor önök sokkal több nemzeti forrást fordítottak az oktatásra, nevezetesen 2001-ben például a GDP 5,4 százaléka jutott az oktatásra. Ha ezt most is megtennék, akkor vígan -vigan! - tudnák finanszírozni a pedagógusbéremelést nemzeti forrásból; nem kellene Brüsszelnél kuncsorogni a pénzért, ami elvi alapon is elfogadhatatlan.

Ha önök joggal kérik számon az Európai Unió Magyarországot szuverenitását, akkor azt is kérjük számon, hogy egy magyar tanárnak a fizetése, a képzése, a szakmai szabadsága, semmije ne függessen attól, hogy az Európai Unióban milyen döntések születnek Magyarországgal kapcsolatban. Ennek olyan alapvető kérdésnek kellene lennie, amit semmilyen időszakban, se háború esetén, se Covid-lezárás esetén, semikor nem lenne szabad, hogy befolyásoljon az Európai Unió bármilyen döntéshozatali szervének bármilyen döntése; ez nemzetstratégiai kérdés. A mi saját belügyünk az, hogy akik a gyerekeinkkel foglalkoznak, ők milyen állapotban vannak.

Tudom, hogy nem egy magyar mutató az, hogy a diplomásátlagbér 80 százalékához viszonyítjuk a pedagógusbéreket, hanem nemzetközi szervezetek is ezt teszik, de miért fogadjuk ezt el? Diplomás emberekről beszélünk a pedagógusok esetében is. Mi az, hogy ők csak 80 százalékot kell, hogy keressenek, és akkor mi elégedettek vagyunk ezzel?! (*Nacsá Lőrinc közbeszól.*) Miért vagyunk elégedettek? Az elmúlt 30 évben, hozzáteszem, semmikor nem érte el a pedagógusok fizetése a diplomásátlagbér 80 százalékát. Önök azt

mondják, hogy ha megjönnek az EU-s pénzek, akkor majd 2025-től el fogja érni. De rendben van: ha csak a 80 százalékát éri el, akkor milyen egyéb kedvezmények vannak, amitől ez a pálya vonzóbb lesz; amitől egy pályaválasztás előtt álló érettségiző azt mondja, hogy: rendben van, csak 80 százalékát fogom az átlagnak keresni, de akkor milyen kedvezmények lesznek, amiktől én mégis erre a pályára felvételizzek? Mert most sincsenek olyan fiatalok, akik azt mondanák, hogy ez számukra vonzó, és nem csak a finanszírozás miatt.

Bár még egy nagyon fontos, alapvető kérdést feltennék a finanszírozással kapcsolatban: ha arról beszél mindenki, hogy gyermekközpontú legyen az oktatási rendszer, akkor a fizetésekben ez miért nem jelenik meg? Miért nem azok keresik a legtöbbet, akik a legtöbbet foglalkoznak a gyermekekkel? És itt nem a differenciálásról beszélek, amiről persze elmondható: hát, járni jár, csak ki tudja, hogy majd jut-e arra, hogy az igazgató 20 százalékkal eltérítheti fölfelé a fizetését azoknak, akik többet dolgoznak a gyerekekkel, mert semmilyen garancia nincsen ebben a törvényben arra, hogy erre a finanszírozási háttér is megfelelő lesz; meglesz a lehetősége, de hogy a finanszírozás meglesz-e, az még kérdéses, az a kutya vacsorája. De miért evidencia mindenkinek, hogy a tankerületi vezetők, akik nincsenek napi kapcsolatban a gyermekekkel, ők keresnek többet, és nem az, aki naponta bemegy a gyerekek közé és velük tölti a napja nagy részét, több időt, mint mondjuk, a gyerekeknek a saját szülei? Miért nem ők keresnek többet, akik többet vannak effektíve együtt a gyerekekkel? Miért nem szempont, hogy az ő bérük magasabb mértékben emelkedjen? Hát, ők azok, akik mégiscsak odaállnak minden egyes nap 30 gyerek elé.

És a finanszírozáson kívül a szakmai kérdésekről is kell beszélni. Nagyon jó lett volna, hogyha benyújtának egy 164 oldalas törvényjavaslatot az oktatásra vonatkozóan, akkor, mondjuk, a minisztériumban alapvetően kimondják, hogy a jelenlegi helyzetnél semmi nem lehet rosszabb, nem állapítunk meg olyan munkai szabályt a pedagógusokra nézve, amely a jelenlegi helyzetnél rosszabb helyzetbe hozza őket, de nem így történik. Nem így történik! Még csak azt sem mondhatjuk el, hogy stagnálna a munkajogi védelmük, hanem számos tekintetben rosszabb helyzetbe fognak kerülni. A gyakornokok havi illetményét eddig törvény garantálta, most már rendeleti szintre fog kerülni.

A végkielégítés kérdése egészen döbbenetes. Egészen döbbenetes! Ez gyakorlatilag zsarolás, amit művelnek a pedagógusokkal. Az, hogy valakit anyagi hátrány ér azért, mert egy más időpontban dönt arról, hogy ki szeretne lépni a rendszerből, az egészen elképesztő, és a beismerése annak, hogy igenis tartanak attól, hogy tanárok el fogják hagyni ezt a pályát.

Azzal próbálják meg őket zsarolni, hogy elveszik a végkielégítésüket, ami egyébként járna nekik. Ez aljas magatartás; ezzel nem lehet ott tartani pedagógusokat! A számok jók lesznek persze, statisztikákra remek lesz, de ezek a tanárok az első adandó alkalommal, amikor majd megtehetik, ki akarnak majd lépni

ebből a rendszerből. Hozzáteszem: a Covid idején ugyanezt csinálták, amikor, érdekes, a baloldali képviselők nem emelték fel a szavukat, hogy milyen eljárások alá vetik az oltatlan pedagógusokat, pedig akkor is egy zsarolásnak voltak kitéve.

És szeretném még egy szempontra felhívni az államtitkár úr figyelmét: az egyeztetéseken is elmondtam, hogy egy olyan ágazatról beszélünk, ahol a munkavállalóknak, vagy, most már a speciális státuszba tartozóknak a 80 százaléka nő, és ezért a munkakörfelajánlás például a gyestről visszatérő édesanyák foglalkoztatása vonatkozásában a Mi Hazánk Mozgalom megítélése szerint nem nyújt kellő garanciákat arra, hogy ez vonzó legyen, és biztonságban érezhessék magukat a kisgyermekes édesanyák, amikor visszatérnek a gyermek születése után. Úgyhogy nagyon kérem államtitkár urat - én fogok benyújtani erre vonatkozó módosító javaslatot, de akár kormánypartokból érkező módosító javaslattal -, nyújtsanak nagyobb garanciát egy ilyen ágazatban, ahol családpolitikai döntést is hoznak azzal, hogy milyen munkajogi körülmények között kell majd dolgozniuk ezeknek az embereknek.

És egy nagyon aktuális üggyel szeretném zárni a felszólalásomnak az érdemi-tartalmi részét, mert majd még az egyeztetésekre is ki fogok térni: ez pedig az iskolai erőszak és egyáltalán a szegregáció kérdése. A Losonczy Téri Általános Iskola esetét szeretném felhozni, amelyről a napokban nagyon sokat olvashattunk a sajtóban, és ismételten bebizonyosodott az, hogy a fideszes tankerületi vezetés meghajlott a liberálisok nyomásának hatására.

A Losonczy Téri Általános Iskolában az történt, hogy a nevelőtestület ki akart tiltani a ballagásról olyan gyerekeket, akik sorozatosan megsértették a házi rendet és a pedagógusok emberi méltóságát is, sőt fizikailag is fenyegették ezeket a pedagógusokat, sorozatosan. Ezt követően a nevelőtestület kollektív támogatásával az igazgató ki akarta tiltani ezeket a gyerekeket a ballagásról. Majd elindult a liberális hiszti, hogy ez diszkrimináció, és a tankerület arra kötelezte az iskolaigazgatót, hogy ne tilthassa ki ezeket a gyerekeket. Hát, hol van itt a szubszidiaritás? Hol van itt a gyerekek oktatáshoz, neveléshez, biztonságos környezethez való jogának a védelme? És ez az eset is, mint csepp a tengerben mutatja, hogy ezt a problémát az oktatási rendszerben 30 éve nem tudják megoldani, mert kimondta egy iskola nevelőtestülete, hogy ezek a gyerekek, akiket ők látnak mindennap, nemkívánatosak az iskola ballagásán, és a tankerület erőből rájuk nyomta, hogy de, márpedig ott kell lenniük. Igazságtalan ez a rendszer. Azoknak a gyerekeknek a jogait kellene védeni, akiknek az oktatáshoz-neveléshez, biztonságos környezethez való jogát egyébként a köznevelési törvény is garantálja, az Alaptörvény is garantálja, de a gyakorlatban ez még sincs biztosítva számos iskolában az országban. És egyébként az iskolaigazgatók is arról panaszkodnak, ha még kérnek is iskolaórt, akkor a Belügyminisztérium nem tud biztosítani. Van olyan iskola, ahol már kettő éve várják, hogy legyen iskolaőr, de még mindig nem kaptak.

Sok szó esett már itt az egyeztetésekről. A kormányoldal nagyon vehemensen igyekszik elismételgetni, hogy hányszor és kivel egyeztetettek, csak hogy az egyeztetéseknek nem a száma, hanem a minősége, a tartalmi-érdemi része az, ami valójában számít, és e tekintetben azért nem sok jót tudunk elmondani az egyeztetésről.

(17.30)

Hozzáteszem, hogy a Mi Hazánk Mozgalom minden lehetőséggel élt. Mi a pártok számára nyújtott egyeztetési lehetőségen is végig ott maradtunk, illetve a szakértők számára nyújtott lehetőséggel is éltünk, és azon is végig részt vettünk.

Amilyen konstruktív és normális mederben zajló volt a pártok egyeztetése, miután a baloldal kivonult róla, annak homlokegyenest az ellenkezője történt a szakértők egyeztetésén. Tehát szeretném most is kikérni magamnak és a pedagógusoknak azt a hangnemet, azt a pökhendiséget és azt a cinizmust, amit a szakértői egyeztetésen a minisztérium munkatársai megengedtek maguknak. *(Tordai Bence közbeszól.)* Nem fogom idézni, hogy milyen, pedagógusokat becsúszó kifejezések hangzottak el, és nem fogom azt se most elmondani, mert a nemzet templomában vagyunk, hogy a fizetési sávokra vonatkozóan micsoda cinizmust tanúsítottak a minisztérium munkatársai, de az egészen döbbenetes, hogy valaki úgy foglalkozhat az oktatási ágazattal, hogy ilyen megenged magának az ellenzéki pártok által odaküldött szakértői egyeztetésen.

A törvénnyel kapcsolatban leginkább azt sajnálom, hogy ismételten egy olyan mérföldkőhöz érkezett a magyar oktatási rendszer, amikor akár konszenzus is alakulhatott volna ki, nem feltétlenül politikai konszenzus, de szakmai konszenzus kialakulhatott volna. Egy nagy terjedelmű törvényjavaslatot tárgyal az Országgyűlés, de ez a konszenzus ilyen vagy olyan okból nem valósult meg, ez a törvényjavaslat is csak egy az újabb elszalasztott lehetőségek közül. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dúró Dóra képviselő asszony, alelnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! A Párbeszéd képviselőcsoportja jelezte, hogy a 15 perces időkeretet megosztva két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját. Elsőként megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak. *(Jelzésre:)* Akkor Mellár Tamás képviselő úr, jelzi, hogy elsőként ő akar szólni, akkor neki.

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, és köszönöm a rugalmasságot, hogy akkor én szólhatok most elsőként.

A beadott törvénnyel kapcsolatban azt gondolom, hogy az elmúlt időszakban elég jól megfogalmazódott az, hogy milyen siralmas helyzetben, milyen siralmas állapotban van az egész magyar oktatás és az oktatásügy. Azt gondolom, hogy ezt nem is nagyon érdemes ismételtetni, tehát itt az autonómiák megcsorbítása

történt az elmúlt időszakban - az oktatók, a diákok és a szülők autonómiájának megcsorbítása -, és emellett jelentős mértékben csökkent az oktatás minősége és jelentős pedagógushiánnyal nézünk szembe, tehát nem nagyon lehet látni azt a perspektívát, hogy hogyan is lehetne ebből kimenni.

Ehhez képest ez az előttünk fekvő törvény, a státustörvény, vagy az ellenzék úgy hívja, hogy bosszútörvény, hívhatjuk bosszútörvénynek is, semmiképpen sem jelent megoldás. Nem ez a megoldás ezekre a bajokra. Ezt a törvényt csak azért adták be, hogy valamilyen módon próbálják kezelni a helyzetet egy rendteremtési igénnyel.

Az előzőekben volt már itt szó, több képviselőtársam is említette, az egyeztetésről, hogy az egyeztetés milyen mértékben volt látszólagos. Én ehhez egy dolgot szeretnék még hozzátenni, hogy mennyire rövid is volt, mert elhangzott az, hogy márciusban kezdődött el az egyeztetés. Nos, ha valaki megnézi a skandináv országokat, ahol sikeres oktatási koncepciókat valósítottak meg vagy hoztak létre, ott általában másfél-két esztendeig tartott az egyeztetés, és az egyeztetés csak akkor fejeződött be, ha az összes érdekelt teljes egészében egyetértett azzal a koncepcióval. Tehát az oktatási intézmények, az érdekképviseleti szervezetek, a társadalmi szervezetek és az ellenzéki pártok, az összes ellenzéki párt egyetértésére is szükség volt. Miért? Azért, mert egy oktatási koncepció nyilván legalább 10-12 évre kell hogy érvényben maradjon, azt nem szabad piszkálni; annak az eredménye csak akkor jön át és jön ki, hogyha stabil tud maradni. Ez pedig csak akkor tud stabil maradni, ha valóban egy nagyon széles körű, szinte elsöprő egyetértés van e tekintetben. Ezt ennek a törvénytervezetnek a kapcsán a kormány bizonyosan elmulasztotta.

Hollik István képviselőtársunk azt mondta, hogy ők mindent megtesznek annak érdekében, hogy 800 ezer forintos tanári fizetés legyen. Nos, ha valóban hinni lehet önnek, hogy mindent megtesznek, akkor nagyon egyszerű: csak annyit kell tennie, hogy elmegy Varga Mihály miniszter úrhoz, és szól neki, hogy ne 3,6 százalékos legyen az oktatás részaránya GDP-arányosan, hanem ahogy egyébként Dúró Dóra képviselőtársam is mondta, volt ez már 5,4 százalék is, és tehát lehetne följebb is vinni ezt, és akkor máris megoldódna ez a kérdés.

Rétvári Bence azt mondta, hogy a pedagógusok ma Magyarországon jó helyzetben vannak, mert a tanítással eltöltött órák száma mindössze 608 óra és az EU-átlag ehhez képest 680 óra, az OECD-átlag pedig 735, tehát nagyon jó helyzetben vannak a pedagógusok. Ehhez képest Zsenitsné Tóth Krisztina tanítónő részletesen levezette azt, hogy hogy is néz ki ez, és neki valójában 874 óra jött ki, mert ugye, az ingyenügyelet, az ingyenhelyettesítés, mindez beleszámít, és ez még csak egyébként a 22 órás kötelező óraszámmal; itt fideszes oldalról elhangzott, hogy 24 órára akarják fölemelni, akkor ez még nagyobb lesz. Szóval, vannak itt ilyen típusú gondok, problémák és csúsztatások is.

Aztán még egyszer idézném Rétvári államtitkár urat, aki ma reggel azt mondta, hogy az ellenzék nem ért ehhez az egész történethez, mert az ellenzéknek egyáltalán nincs is koncepciója arra vonatkozóan, hogy mit kellene tenni az oktatás ügyében, csak összevissza beszél, vagdalkozik, és ki akarja használni ezt a politikai helyzetet. Nos, én azt szeretném önöknek mondani, hogy már legalább egy év óta van és hozzáférhető egy oktatáspolitikai javaslat, amelyet az ellenzéki együttműködés oktatáspolitikai szakbizottsága dolgozott ki a tavalyi esztendőben. Ennek a szakbizottságnak a vezetője két olyan kiváló szakember volt, mint Nahalka István és Radó Péter, és ebben egyébként részt vett a Civil Közoktatási Platform is, amely 54 szervezetet képvisel. Semmit nem láttam ebben a törvénytervezetben ezekből a dolgokból, és ez azért elég szomorú dolog, mert hogyha önök valóban egy széles körű társadalmi konszenzust szeretnének vagy szerettek volna megvalósítani, akkor azért érdemes lett volna ezzel is foglalkozni.

Itt, ugye, az első részben arról van szó, hogy egy helyzetértékelés van; a helyzetértékelés egyik eleme, hogy az oktatási egyenlőtlenségek kérdésében hogy állunk. Itt Maruzsa államtitkár úr azt mondta, hogy a családi háttér egyre jelentéktelenebb. Nos, én ebből a jelentésből viszont azt olvasom ki, idézem: az országos kompetenciamérés adatai világosan mutatják, hogy 2017-ben a 6., 8. és 10. évfolyamon erősebb volt az összefüggés a teszteredmények és a családi háttér között, mint 2010-ben ugyanezen évfolyamokon, és a diákok 6-10. évfolyamok közötti előrehaladása során is egyre erősebbé válik az esélyegyenlőtlenség. Tehát valahol nem kvadrál ez a két dolog. *(Kanász-Nagy Máté Hollik István felé: Nem érted? Tolmácsot kérsz vagy szótárt?)*

Aztán az is egy nagyon fontos elem a helyzetértékelésben, hogy tulajdonképpen hogy is néz ki, hogy is áll az alkalmazkodás és az alkalmazkodóképesség mind a társadalmi változásokhoz, mind a technológia és munkaerőpiaci változásokhoz, valamint a globalizációhoz és a klímaváltozáshoz. Ezek bizony egyre gyengébbek lettek az elmúlt években; ezekre nem fordított kellő hangsúlyt az eddigi oktatási gyakorlat, és természetesen egy koncepcióban ezekre mindenképpen igen erőteljesen kellene alapozni.

A javaslatokból pedig csak két-három dolgot szeretnék kiemelni. Az egyik fő cél az iskolától függetlenül kialakult hátrányos helyzettel összefüggő iskolai egyenlőtlenségek kialakulásának felszámolása, megelőzése, tompítása; az oktatási szelekció és szegregáció visszaszorítása; az általános oktatási idő meghosszabbítása és eredményességének javítása mint további cél; az iskola és a családok közötti kapcsolat fejlesztése; az oktatás szocializációs szerepének erősítése; a diplomások iránt növekvő kereslet kielégítése; a felnőttkori tanulás iránti igények erősítése; és végül, de nem utolsósorban az oktatási intézményi autonómia helyreállítása, az oktatásirányítás és az oktatáspolitikai döntéshozatali társadalmisítása, a kormányzás hatékony és intelligens intézményrendszerének megteremtése.

(17.40)

Azt gondolom tehát, hogy lenne még mit tenni önöknek ezen a területen, és ha valóban van rá igény, és nem tudják megtalálni a világhálón, akkor én szívesen átküldöm önöknek ezt a példányt; jobb későn, mint soha. Nem fog ártani esetleg némi módosítás ebben a dologban. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Mellár Tamás képviselő úr. Megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak.

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Én csak egyetlen aspektusról beszélnék a bosszútörvénynek. Arról, amiről szerintem a leginkább érdemes, arról, hogy ez nem egy szakmai javaslatként értelmezhető vagy értelmezendő elsősorban, hanem egy hatalmpolitikai termékként.

A bosszútörvény benyújtása körüli hatalmi machinációk ezt nagyon jól mutatják, és szerencsétlen Maruzsa államtitkár úrnak a nem kiszivárgott, hanem saját kezűleg kiküldött, írásba adott önbevallása arról, hogy folyamatosan hazudnak, hogy nem mondhatják el az igazat, és az egyetlen aggodalma nem az, hogy hazudnak mindenről, ami ezzel kapcsolatos, hanem csak az, hogy magukra ég a hazugság.

Van egy rossz hírem: magukra égett a hazugság, és ezek a hazugságok a hozzáértő, az érintett társadalmi csoportokat nem fogják megtéveszteni. Lehet, hogy a Fidesz-szavazók egy részének sikeresen beadhatók, de az a rossz hírem, hogy ez a valóságot attól még nem írja át, attól még az önök bosszútörvénye tökéletesen tönkreveri a közoktatás teljes rendszerét.

De talán a legjobb illusztrációja annak, hogy önök mennyire hatalmpolitikai megfontolások alapján terjesztették be ezt a bosszútörvényt, és időzítették, az éppen az, hogy mikor is vitáztunk erről. Itt állunk, ülünk péntek délután, lassan péntek este, az utolsó oktatási napon, a ballagások napján, amikor egyébként maguk lezárták az egész környéket, hogy véletlenül se jöhessenek be például ide az Országgyűlésbe olyanok, akik elmondhatnák érintettként a véleményüket. De a lényeg az, hogy most, a ballagások napján tárgyaljuk ezt a szégyenteljes törvényt. Ez tényleg olyan - csak, hogy maguk is értsék, sportnyelven próbálom megfogalmazni, nem vagyok benne túl jó, de igyekszem -, tehát, amikor felrúgják becsúszó szereléssel, szabálytalanul, páros lábbal, bokára menve az ellenfél játékosságát, majd amikor a földre kerül, akkor úgy téve, mintha véletlen lenne, még azért jól bele is rúgnak. Nagyjából ilyen a bosszútörvény, és annak benyújtásának az időzítése, ez a mai tárgyalási nap, amikor a családok sokkal inkább a ballagó gyermekükkel szeretnének foglalkozni, és nem a gyermekük jövője miatt aggódva a Kossuth téren tüntetni.

Most egy kicsit átváltok a szülői üzemmódba, talán akkor érthetőbb, személyesebb, átélhetőbb a

példa. Nekem nagyon komolyan megváltozott az életem 2010-ben, és nem elsősorban amiatt, mert maguk átvették az országban az uralkodást - mert nyilván ez nem vezetés és nem szolgálat -, és azóta szisztematikusan verik szét a társadalom különböző alrendszeit, beleértve az oktatást is. Szóval, hogy nem ez volt a legfontosabb fordulópontra az én életemben, hanem az, hogy megszületett az első gyermekünk, és azóta most már négyen vannak, és elég intenzíven éljük az óvodás és iskolás gyerekes szülők életét.

Én ma kora délután is egy ballagáson voltam, most végezték el a fiaim az óvodát, és - hogy mondjam? - nem voltam régen egy érzelmes srác, meg szerintem itt a parlamentben látják, hogy viszonylag ütészálló vagyok, tehát, amikor maguk a képtelen vágyaikkal jönnek, akkor csak nevetünk magukon, amikor a maguk által félrevezetett és felheccelt kedves választópolgárok halálos fenyegetésekkel és válogatott sértésekkel illetnek írásban vagy akár szóban, akkor annyira ignorálok, amennyire csak lehet. Nem traumatizál különösebben, csak mint egy-egy szúnyogdöngicsélés vagy szúnyogcsípés, amikor ránk eresztik a propagandistáikat, vagy amikor, mondjuk, a rendőreik eltörrik az ujjamat egy kila-koltatás során. Tehát nem annyira veszem a lelkemre ezeket a dolgokat, de őszintén szólva, azt, hogy a gyerekeim elhagyják azt az oktatási intézményt, ahova eddig jártak, és belépnek egy másiknak a kapuján szeptemberben, azt férfiasan megkönnyeztem. Szerintem így vagyunk a legtöbben, és nagyon sok rosszat nem is feltételezek önökről, hanem pontosan tudok önökről, de azt nem feltételezem, hogy ne szeretnék a gyerekeiket, sőt még azt is gondolom, hogy a többi szülőről is ugyanezt gondolják.

Tehát jó lenne, ha legalább ezt a témát egy kicsit nagyobb tisztelettel és kevesebb politikai aljassággal kezelnék, ha a családoknak, több millió embernek ezt a mai nagyon emelkedett napját nem tették volna tönkre azzal, hogy a bosszútörvény tárgyalását éppen ma kezdik el. Ugye, 150 ezer pedagógus, több millió gyerek és az ő szülei, tényleg összességében fél Magyarország az, aki ma a ballagásra, a gyerekeire, az unokáira szeretett volna figyelni, ehhez képest maguk iderakták, egy rendkívüli ülést összehívtak csak azért, hogy a tanév utolsó napjára, a ballagásra, péntek este berakhassák a bosszútörvényt, talán, hogy minél kevesebben jöjjenek el tiltakozni, nem tudom, hogy mi vezette önöket, de ez tényleg olyan szintű - hogy mondjam? - pluszrétege az aljasságnak *(Dr. Láng Zsolt közbeszól.)*, amit érdemes észlelni, érdemes rá reflektálni, és érdemes erről elmondani a véleményünket.

Azt gondolom, hogy ez egy olyan téma, ami nem kormánypárti és ellenzéki beállítódás szerint osztja meg a magyar társadalmat, hanem úgy osztja meg, akik értenek hozzá, akik törődnek vele, akik rálátnak arra, hogy mi folyik az oktatási rendszerben, mert gyerekek, unokájuk jár oda, pedagógusként dolgoznak benne vagy rokonszakmákban aktívak, és vannak azok, akik, mondjuk, közönnyel viseltetnek az oktatás ügye iránt. Nyilván nem az ő jóindulatukra, vagy az ő

aktivitásukra apellálunk most, hanem mindazokra, a magyar társadalomnak arra a többségére, akiknek igenis fontos a gyerekeik jövője, az oktatás minősége, és akik ezért, már amennyiben ismerik részleteiben ezt a végtelenül káros, de elsősorban, még egyszer mondom, nem szakpolitikai termékként értelmezhető bosszútörvényt, szóval, ez a jóindulatú, jó szándékú és tájékozott többség, ők elutasítják az önök bosszúálló hadjáratát a pedagógusok ellen.

Nagyon szépen kérem önöket, hogy legalább a saját szavazóikkal (*Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) egy kicsit konzultálnak arról, hogy ha tönkreteszik az oktatást, akkor mire számíthatnak tőlük a jövőben az urnáknál. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki pártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tordai Bence képviselő úr. Megadom a szót - és a pulpitusról fog beszélni - Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Én szeretném üdvözölni és köszönteni azokat is, akik jelenleg hallgatják az adásunkat, figyelnek minket, azokat a pedagógusokat, szülőket és diákokat is, akik most a Kossuth téren egy kivetítőn követnek minket, hogy miről beszélünk.

Államtitkár úrtól elhangzott az a szerintem már most szállóigévé vált idézet, hogy: „Nagy nehézségben lennétek, ha mindig csak a szintiszta igazat kellene mondani.” Nem tudom, hogy államtitkár úr ezt valóban mondta-e vagy sem, mindenesetre én sokkal inkább a költőre hallgatnék - és ezt tanácsolom mindenkinek, hogy a költőre hallgasson -, aki azt mondta, hogy „az igazat mondd, ne csak a valódit” - József Attilát idéztem.

Ha megnézzük, hogy mi az igazság és mi a valódi, a valóság a közoktatással kapcsolatban, akkor én azt gondolom, hogy a magyar közoktatás válságban van, de legalábbis egy nagyon-nagyon nehéz helyzetben. Azért is mondom ezt, mert nem gondolom azt, hogy a magyar oktatás be tudná teljesíteni azokat a célokat, amikre hivatott, és itt három nagyon fontos célt emelnék ki.

Az első cél a nemzeti tudáskanonnak, a közös kulturális tudásunknak az átadása mindenkinek egyenlő színvonalon, egyenlő mértékben. Itt arról van szó, hogy a különböző iskolatípusok között különbségeket tesznek, és a különböző iskolatípusokba járó diákoknak nincs is lehetőségük arra, hogy egyformán ugyanahhoz a tudáshoz jussanak hozzá.

A másik nagyon fontos szempont, hogy nyilván a magyar gazdaság érdekeit is szolgálni kell, a munkaerőpiacnak meg kell felelni. De ebből a szempontból, ha a magyar munkaerőpiac leszűkül, és egy összeszerelő üzemmé válunk, akkumulátorgyarmattá válunk, akkor ez gyakorlatilag húzza magával a magyar oktatást, és sajnos butítja azt le, és az összeszerelő üzemek

alacsony hozzáadott értékű tevékenységeihez nivelálja lefelé a magyar oktatás színvonalát, ami szintén egy súlyos probléma.

A harmadik cél, amit nem tud megvalósítani a magyar oktatás, szerintem egyébként az egyik legfontosabb, ha nem a legfontosabb, ez a szociális cél, az igazságossági célkitűzés, a meglévő társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése.

(17.50)

Azt gondolom, hogy amikor a magyar oktatásról beszélünk, akkor minden esetben beszélünk kell arról a társadalmi-gazdasági közegről is, amiben a magyar oktatás létezik, amiben a magyar oktatás működik, hiszen attól nem lehet függetleníteni. Ha a magyar társadalom egyenlőtlen, ha a szegénységben, a mélyszegénységben élők helyzete nagyon-nagyon nehéz, ha a középosztálybeli családok helyzete például az inflációs válság miatt, a bérválság miatt egyre nehezebb, ha nőnek az egyenlőtlenségek, általában atomizálódnak a közösségek, akkor az oktatásnak, még ennek a legyengített és tudatosan lebutított oktatásnak is sokkal, de sokkal nehezebb helyzete van, sokkal nehezebb dolga van, mint egyébként lenne. Úgyhogy azt gondolom, hogy ezt is mindenképpen hozzá kell tenni a mondandónkhoz.

Ha megnézzük azt, hogy mi történt az elmúlt 13 évben, akkor nem lehet azt mondani, hogy ne történtek volna rendszerszintű változások. Ezt az oktatási rendszert gyökeresen megváltoztatták, gyökeresen megreformálták, kérdés persze, hogy milyen irányba. Teljesen megváltozott a fenntartói rendszer, az önkormányzatoktól elvették az iskolákat, ezzel az önkormányzatok, a települések beleszólási lehetőségét csökkentették, ezáltal a helyi lakosok, a szülők és a pedagógusok beleszólási lehetőségeit is lecsökkentették, hiszen nyilvánvalóan sokkal nehezebb, mondjuk, Pintér Sándor miniszter úr ajtaján bekopogni, vagy az ön ajtaján, államtitkár úr, bekopogni bárkinek Magyarországon, mint, mondjuk, a helyi képviselő-testületet vagy a helyi polgármestereket megkeresni. Tehát itt egy demokratikus deficit is előállt ezzel az államosítással, és ez velejárhoja az oktatási rendszer lefelé történő nivellálásának.

Megváltozott a finanszírozás is. Egész egyszerűen, ha megnézzük a GDP-arányos finanszírozási adatokat, ezek romlottak az elmúlt évtizedben, 5 százalékpont alatt vagyunk. Bőven a források gyakorlatilag megduplázására lenne szükség ahhoz, hogy az európai uniós átlagot elérjük, illetve meghaladjuk.

Kormánypárti képviselők is nagyon sokszor hivatkoznak felzárkózásra. Én azt gondolom egyébként, hogy abban a gazdasági modellben, amikor mi egy félperifériás rendszerben vagyunk - és tudatosan egy félperifériás rendszerben vagyunk -, arról beszélni, hogy itt bármikor is el fogjuk érni az osztrák színvonalat bármiben is, ez illúzió. Ebben a gazdasági rendszerben ez a felzárkózás illúzió. De pláne illúzió akkor, amikor az oktatásra mi kevesebbet költünk, mint azok

az országok, akiket el akarunk érni. Az az ország, aki kevesebbet költ az oktatásra, mint az az ország, akit utol akar érni, soha nem fogja azt utolérni. Nem tudnak nekem egy olyan országot vagy országcsoportot sem mutatni, aki úgy ért el bármilyen fejlődést, előrehaladást az elmúlt 100-150 évben, hogy ne növelte volna meg drasztikusan az oktatásra fordított kiadásait, akár távol-keleti országokról beszélünk, akár skandináv országokról beszélünk, akár nyugat-európai országokról beszélünk.

Nemcsak a finanszírozás változott meg, illetve tartósan alulfinszírozott a magyar oktatás, hanem az államosítással, a központosítással mindent meg akarnak határozni, a tantervet teljesen átírták, azt gondolják, hogy a diákok egyendiákok, és mindenkinek ugyanazt az egyentantervet, ugyanazokkal az egyenmódszerekkel kell megtanítani. Csak a helyzet az - és ez nagyon szerencse, hogy így van -, hogy sokfélék vagyunk, nagyon sokan sokféle módszert igénylünk; valaki kicsit lassabb, valaki kicsit gyorsabb, mindenkinél más-más módszerrel lehet elérni ugyanazt a magas szintet, amit egyébként be kéne célozni. Ez az egyenesítés, ez a lebutítás a tankönyvekre és a tankönyvpiacra is teljesen igaz.

A felelősség teljesen a kormányé, teljesen a miniszteré, és teljesen öné, államtitkár úr, hiszen önnek, önöknek is rendelkezésre áll minden, ami csak rendelkezésre állhat egy kormányzat számára: kétharmados többség, a költségvetési és európai uniós források fölötti teljes felügyelet, a szabályozás teljes lehetőségei. Ahova jutott a magyar oktatás, azt önök érték el, senkire nem lehet mutogatni, nem lehet mutogatni Brüsszelre, nem lehet mutogatni a magyar ellenzékre, ezek kifogások, ezt a helyzetet önök teremtették meg 13 év alatt.

Ha megnézzük a különböző válságtüneteket, akkor szerintem egy válságtünet, hogy nincsen egységes oktatásirányítás, illetve általában az oktatás irányítása a Belügyminisztériumhoz tartozik. Képzelnék el azt a kormányulást, ahol ott vannak a miniszterek, és nincs az egészségügynek, az oktatásnak, a szociális ellátásoknak, a munkaügynek külön dedikált minisztere, és amikor valamilyen vita van, ezek a miniszterek, mivel nem léteznek, nem is szólhatnak fel egyesével, hogy a saját területük mellett lobbizzanak, hogy az én területemnek kell többletforrást biztosítani, a pedagógusok béremelésének kell szerepet adni, a szociális dolgozók béremelésének, és a többi. Tehát önmagában az, hogy egy miniszternél van minden terület felelőssége, rontja az érdekérvényesítés lehetőségeit.

Ilyen válságtünet a PISA-eredmények. Államtitkár úr is hivatkozott a PISA-eredményekre. A helyzet az, hogy ezek 2000-től, illetve 2003-tól kezdve tendenciaszerűen romlanak. A legrosszabb helyzet valóban 2015-ben volt mind a három nagy terület esetében: szövegértés, matematika, természettudomány. Na, ehhez a történelmi mélyponthoz képest, a legutolsó teljes feldolgozott mérés eredményeit vizsgálva, 2018-ban valóban van egy picit javulás, de 2008 és 2018 között, tehát ebben az évtizedben jelentős

romlások vannak. Korábban ebben a három nagy ágazatban 503, 490, 482 pontot értünk el, ugyanezek az eredmények 10 évvel később: 2018-ban 481, 481, 476.

Nem igaz az, hogy javult volna az a mutató, ami a szociális helyzet összefüggéseivel kapcsolatos. Tehát az OECD-jelentések mondják azt, hogy Magyarországon határozza meg leginkább a családi helyzet, hogy ki honnan jön, a tanulók előremenetelét és lehetőségeit. Ezért igazságtalan Magyarországon élni, ezért igazságtalan a magyar oktatási rendszer, mert az, hogy ki honnan jön, hogy kinek kik a szülei, nagymértékben meghatározza azt, hogy kiből mi lesz, és a magyar oktatás nemhogy csökkentené ezeket az egyenlőtlenségeket - ami a dolga lenne, és ezt lehet rajta számonkérni, hogy ezt az összefüggést tudja-e csökkenteni -, még pont hogy növeli is. Na, ez egy nagyon-nagyon súlyos hibája és problémája az oktatásnak, amiért a teljes oktatásirányítás tehető felelőssé.

De evezünk át a pedagógusok bérhelyzetére, amivel kapcsolatban nagyon sokat beszéltünk az elmúlt időszakban. Kérem szépen, Európai Unióra, Brüsszelre mutogatnak, hogy Brüsszelnek kell biztosítania a pedagógusbéreket. Hát, akkor jövőre majd szintén Brüsszelre fognak mutogatni, amikor a családi pótlék kifizetése kerül napirendre? Vagy amikor a magyar nyugdíjakat kellene kifizetni? Vagy amikor az a kérdés, hogy reggel a buszok, a villamosok és a vonatok el tudnak-e indulni? Azt is az Európai Uniótól fogjuk várni? Ez nyilvánvalóan képtelenség. A magyar oktatásban a magyar pedagógusok bérét a magyar költségvetésnek kell biztosítani. Az elmúlt 150 évben ez mindig így volt, ez teljes nonszensz, hogy önök most kitalálták, hogy az Európai Uniótól függene ez a kérdés. Mondja ezt az egyébként szuverenitására oly kényes kormány. Mi ez, ha nem egy függő állapot, hogy nem tudjuk kifizetni a magyar pedagógusbéreket?

És akkor áttérnék a státusztörvényre, hogy mindez hogyan kezeli ezt a helyzetet és ezt a problémahalmazt és válsághelyzetet, konkrét pontokon mennék végig.

Az egy nagyon súlyos dolog, hogy önmagában megszüntetik a közalkalmazotti státuszt. A közalkalmazotti törvényből kétféle vezet az út. Az egyik a rabszolga-törvény, és itt például a nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársakra kell gondolni, akiket valahogy mindig kifelejtenek, valahogy mindig szétválasztanak a pedagógusoktól. Ők nem kapnak béremelést, ők nem számítanak, pedig egy tízezres csoportról beszélünk, nélkülük sem működne a magyar oktatás, őket mégis ott felejtik egy, még a pedagógusoknál is rosszabb helyzetben.

De a pedagógusoknak sem lesz itt nagy előrelépés. Az ő lépésük a bosszútörvény keretei közé történik. Tényleg mondjuk ki nyíltan, én is kimondom nyíltan: ezt a bosszútörvényt azért alkották meg, mert az elmúlt időszakban pedagógusok, diákok és szülők nagyon bátran, vállalva minden verbális retorziót, ami az önök médiája részéről érkezik, és az egyéb retorziókat a tankerületek részéről, a kormány részéről,

ezeket vállalva és ezekkel dacolva igenis kiálltak a jogukért, kiálltak a szabadságukért, az autonómiájukért. Le a kalappal előttük, és tisztelet nekik!

(18.00)

Ott vannak az autonómiának és a szabadságnak a különböző körei. Akár az igazgatókat nézzük, akár a tantestületeket nézzük, akár a pedagógusokat nézzük munkajogi szempontból, a tanítás szabadsága, lehetőségei, jogai szempontjából gyakorlatilag visszalépésekről van szó.

Tovább nő a tankerületek beleszólási lehetősége, a jóváhagyási lehetősége, de talán az egyik legdrámaibb változás az iskolaigazgatók részéről történik. Hát, micsoda presztízsiük, nimbuzuk volt korábban az iskolaigazgatóknak, és ezt a nimbuzt, ezt a presztízst a szabadságuk, a mozgásterük, a felelősségük alapozza meg, hogy igenis felelősen dönthettek korábban, kit vesznek föl, kit hogyan értékelnek, kinek hogyan egyengetik az előrehaladását a tantestületben.

Hát, ami most történik: száz százalékban mindenben megkötik az iskolaigazgatók kezét. Gyakorlatilag a tankerület engedélye, jóváhagyása nélkül semmilyen jogosítványuk nem lesz, de ugyanez igaz a tankerület esetében, és ugyanez igaz a pedagógusok esetében is.

Számos pontot lehetne kiemelni, olyan adminisztratív változásokat, mint például, hogy a tanárok átvezényelhetővé válnak, vagy az, hogy milyen túlórákat és pluszmunkát várnak el tőlük, ugye, az ezzel kapcsolatos szabályozások is, a pedagógusok és a diákok számára, ugye, kedvezőtlenül változnak

Itt egész egyszerűen - csak nem mondják ki - az a helyzet hogy az a kapacitáshiány, amit önök idéztek elő - mert ami az elmúlt 13 évben történt, annak itt van a lenyomata velünk, a tanárhoányban, de ugyanez a helyzet az orvoshiányban, a szociális dolgozók munkaerőpiaci hiánya kapcsán -, ez azt jelenti, hogy nem is számítanak arra, hogy pluszpedagógust vonzzanak be a pályára. De hát, hogyan is számítanának arra, amikor... - nézzük meg, ugye, a felvételi jelentkezési eredményeket! A különböző tanárszakokra, szaktanári szakokra egy-két-három fő jelentkezik. Hát, ki fog minket így tanítani? De mivel nem is számítanak arra, ezért a meglévők pluszterhelésével és túlterhelésével akarják megoldani a problémát, majd mindenkit átvezényelnek, meg mindenkit ugye, agyondolgoztatnak, csak ez a helyzet azt fogja előidézni, hogy még rosszabb helyzetbe kerülnek a pedagógusok, még kevésbé lesz vonzóbb a pedagóguspálya, és még inkább halmozódnak gyakorlatilag ezek a problémák.

Összefoglalóan tehát, ez a státusztörvény egyáltalán nem kezeli az oktatás válságtüneteit, de ennek nem is ez a célja. Ennek hatalompolitikai célja van, példát akarnak statuálni, azt akarják mondani - és nem csak a pedagógusoknak, mindenki másnak is -, hogy aki felemeli a szavát, aki tiltakozni mer (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret letelét.*), az ilyen büntetésre számíthat.

Köszönöm szépen a szót. Nem fogjuk támogatni ezt a törvényt, és arra biztatok mindenkit, hogy minden jogi eszközzel tiltakozzon ez ellen. Köszönöm. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm Kanász-Nagy Máté képviselő úr felszólalását. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik, ezért megadom a szót Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelvén ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Öné a szó.

KISSNÉ KÖLES ERIKA nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Spoštovani gospod predsednik, gospod državni sekretar! Gospe Poslanke in gospodje Poslanci! Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak!

A magyar társadalom egyik legjelentősebb társadalmi csoportjáról, a pedagógusok életpályájáról szóló rendelkezések sora került a T/4255. számú törvényjavaslattal a tisztelt Ház elé. Valamennyien pontosan tudjuk, hogy a pedagógusok és a rajtuk keresztül a köznevelési intézmények működése jövőnk szempontjából az egyik legmeghatározóbb tevékenység. Nelson Mandelától tudjuk, hogy az oktatás a leghatalmasabb fegyver, amit arra használhatsz, hogy megváltoztasd a világot.

A pedagógus tevékenysége az egyik legszebb hivatás gyakorlása, az óvodapedagógus, tanító, tanár szerepe gyermekeink fejlődése szempontjából életre szóló és rendkívül meghatározó. Ezért is kiemelten fontos az előbb felsorolt személyek szakmai megbecsültsége, anyagi és erkölcsi elismerése a társadalom valamennyi szereplője és az ország vezetése részéről is.

A pedagógusok életpályájáról szóló új törvényjavaslat a korábbi jogszabályokhoz és gyakorlathoz képest számos új elemet tartalmaz. A parlament elé került törvénytervezet, valamint a köznevelést érintő aktuális kérdések ügyében viszonylag hosszú társadalmi, szakmai egyeztetés is zajlott.

Számos kérdés felmerült pedagógusok, szülők, de még tanulók részéről is, melyek hiteles megválaszolása majd a pedagógusok új életpályájáról szóló törvényjavaslat elfogadását és annak a köznevelésben történő gyakorlati megvalósulását követően fog egyértelműsödni. A Magyarországon élő nemzetiségek jövője szempontjából a köznevelés aktuális helyzete, a pedagógusok megbecsültsége ugyanolyan fontos, mint bármely magyar állampolgár számára.

A Magyarországon élő nemzetiségek anyanyelvű oktatáshoz való jogáról és oktatási önrendelkezéséről a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény részletesen rendelkezik. A nemzetiségek jogairól szóló törvény külön is rögzíti a nemzetiségi nevelés-oktatás különböző formáit és azt, hogy a fenntartó számára mikor kötelező, illetve mikor lehetséges a

nemzetiségi nevelés-oktatás megszervezése. A nemzetiségi önkormányzatok mint intézményfenntartók fontos szerepet töltenek be a nemzetiségi oktatási öngazgatás területén.

Magyarországon ma mintegy 1500 intézményben folyik nemzetiségi nevelés és oktatás a törvény alapján biztosított valamelyik oktatási formában, tehát anyanyelvű, kétnyelvű vagy nemzetiségi nyelvet oktató formában, illetve kiegészítő nemzetiségi oktatás formájában.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat a köznevelésben foglalkoztatottak jogviszonyának új szabályait rögzíti, az életkor és a szolgálati idő helyett a teljesítményt helyezi előtérbe, a bérezésben differenciálást biztosító új típusú foglalkoztatási szabályozást vezet be. Alapvetően érinti mindez a nemzetiségi köznevelésben dolgozó nemzetiségi pedagógusokat is, ezért is kérte az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a törvényjavaslat nemzetiségi napirendként történő tárgyalását.

Bizottságunk - vitához kapcsolódó bizottságként - a 2023. június 12-ei ülésén alakította ki véleményét a törvényjavaslat egésze vonatkozásában, amit a bizottság által felkért előadóként ismertettek a tisztelt Házzal.

Az új pedagógus-életpályáról szóló törvényjavaslat társadalmi vitájában, a szakmai egyeztetésekben nemzetiségi szervezetek is részt vettek, így az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, de a törvényjavaslat nemzetiségi vonatkozású tartalmait illetően volt lehetőségük egyeztetni államtitkár úrral és munkatársaival a nemzetiségek képviselőjének, illetve a nemzetiségi szószólóknak is.

A törvényjavaslat, melynek 58 témaköre 34. a köznevelés területén bevezetendő változást foglal magában, a megkérdozett nemzetiségi közösségek, nemzetiségi önkormányzatok vezetői, képviselői, a nemzetiségi köznevelésben aktívan dolgozó pedagógusok a teljesítményalapú bérrendezés bevezetésével kapcsolatosan fogalmazták meg a legtöbb kérdést, az intézményvezető által egy személyben eldöntendő bérbesorolás aggályként fogalmazódott meg. *(Sic!)*

Bizottságunk őszintén hiszi, hogy az intézményvezetők, akiket a nemzetiségi szervezetek, önkormányzatok egyetértésével neveztek ki, szakmailag és vezetői kvalitásukat tekintve is alkalmasak arra, hogy a munkavállalók teljesítményének objektív értékelését elvégezzék, és hogy a munkavállalók fizetése a valódi teljesítményük alapján kerül meghatározásra.

Az újonnan bevezetendő bérendszerben a pedagógusok bérbesorolásának eddigi struktúrájából az öt előmeneteli fokozat és az ahhoz rendelt bérsávok továbbra is lehetővé teszik a szakmai felkészültség, a munkában szerzett tapasztalatok reális besorolását, amihez a teljesítményértékeléstől további megfelelő bérezésre látunk lehetőséget.

A pedagóguspálya napjainkban kevésbé vonzó. Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága kezdeményezésére az elmúlt esztendőben a kormány támogatásával több olyan intézkedés történt, mely a

nemzetiségi pedagógusok képzését, illetve a nemzetiségi köznevelési intézményekben munkát vállalók bérezését anyagilag is erősíti.

(18.10)

A nemzetiségi fiatalok számára a nemzetiségi pedagógus-pálya választását ösztönző, a részletesen kidolgozott, hat esztendeje életbe lépett „Nemzetiségi pedagógus tanulmányi ösztöndíj” program jó lehetőséget jelent. Ez a nemzetiségi pedagógus-képzésben részt vevők jelentős anyagi támogatása mellett egyfajta biztosítékot is jelent a pedagóguslétszámunk normalizálására.

Bizottságunk azt várja, hogy a törvényjavaslatban megfogalmazottak pozitív irányba fordítják a pedagóguspályát elhagyni szándékozó elképzeléseit, és a bevezetendő változások nyomán a társadalom valamennyi rétege szembesülhet egy olyan változással, ami a nemzetiségi köznevelésben, illetve az egész társadalomban a munkavállalóként jelen lévő körének a bővülését jelenti. A változások révén várjuk a pedagógusok erkölcsi és anyagi megbecsültségével óvodáink, iskoláink előnyös és nem hátrányos helyzetbe kerülését.

Az imént megkezdett gondolatsort követően jelentős pozitív elmozdulást jelent értelmezésünk szerint az elmúlt évek során a nemzetiségi pedagógusok nemzetiségi pótlékának rendezése. Az előttünk fekvő törvénytervezet a nemzetiségi pótlék megítélésére új sávokat állapít meg. Korábbi egyeztetésünk során azt a biztató választ kaptuk e kérdés kapcsán, hogy a nemzetiségi pótlék eddigi mértéke nem fog csökkenni, csupán a besorolás igazodik a megemelendő pedagógusokhoz, ami a pótlékokra vonatkozó sávok változását indokolja.

Tisztelettel kérjük, hogy a nemzetiségi intézményekben foglalkoztatottak számára a nemzetiségi létből fakadó többletmunka díjazására kigondolt pótlékrendszer a jövőben is rendelkezésre álljon a nemzetiségi nevelő-oktató munkát végzők számára.

A törvényjavaslat egyértelműsíti a kötelező pedagógus-önértékelés, a tanfelügyelet, a kötelező minősítés eljárásának megszüntetését. Reméljük, a teljesítményértékelés-alapú bérendszer, illetve a bérsávokon belül kizárólag az intézményvezető hatáskörébe rendelt differenciálás következtében a látványos teljesítmény nem kap nagyobb hangsúlyt, mint az osztálytermekben folyó pedagógiai munka.

A pedagógusok a tanórán kívüli programok szervezésével is kaphatnak ugyanis pontokat. A tanórán jelentkező pedagógiai problémák kezelése, megoldása, a tanulók tanórai fejlesztése talán kevésbé látványos, külső szemlélő számára nehezen is mérhető, megítélhető; ezért például egy több, de kevésbé jó képességű gyerekkel foglalkozó tanár, aki a rábízottak fejlesztésére óriási energiákat mozgat meg, a teljesítményértékelésnél esetleg hátrányos helyzetbe kerülhet. A cél azonban az kell hogy legyen, hogy a tanórai munkában az oktatásra és nevelésre lényegesen több munkát igénylő osztályközösségeket tanítók anyagi

megbecsültsége a látványos tevékenységeket végzőkkel egyenlő mértékben, pozitív értelemben vetekedjék.

Többen aggályosnak ítélik a kompetenciamérések eredményének a beszámítását, hiszen mondván, ha és amennyiben ezekre a felmérésekre készítik fel előre a gyerekeket, vagy ha a gyengébben teljesítő tanulók a kompetenciamérésről távol maradnak, nem biztosítható a reális kép kirajzolódása.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat elfogadása esetén az úgynevezett kedvezményezett és felzárkózó települések valamelyikén működő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekkel nagyobb arányban dolgozó tanárok alapbére az átlagnál 20 százalékkal magasabb lehet. Ez részünkről üdvözlendő. Reményünket fejezzük ki továbbá, hogy a korábban bevezetett pótlékok közül a szakmai ágazati pótléknak a megállapított bérbe történő besorolása egyetlen tanárt sem érinthet hátrányosan. Üdvözlendő a jubileumi jutalom kiterjesztése minden pedagógusra vonatkozik, függetlenül attól, hogy korábban milyen iskolatípusban dolgozott.

A pedagógusok erkölcsi, szakmai és anyagi megbecsültsége jelenleg hagy kívánnivalót maga után. A túlterheltség frusztrációhoz, kiegészítéshez vezet. Ennek megváltoztatása a pedagógusok munkájának valódi elismerésével elodázhatatlan. Nem szabad odáig jutni, hogy a teljesítményértékelő rendszerrel a pedagógusok között, nevelőtestületeken belül további konfliktusok rombolják azt a munkát, amelynek egyértelműen a gyerekről kell szólnia. Tudjuk, hogy a tanár a szíve az oktatásnak, ahogy azt is, hogy szeretet nélkül lehet fát aprítani, szeretet nélkül lehet téglákat formálni, de szeretet nélkül nem lehet gyerekekkel bánni.

Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága tisztelettel kéri a döntéshozókat, hogy a törvényjavaslatban foglaltak és az azokat kiegészítő további rendeletek tegyék lehetővé, hogy a köznevelési intézményeinkben kiegyensúlyozott, harmonikus munka folyhasson, egészséges, szeretettel, törődéssel és maximális szakmai tudást közvetítő, szakmai szabadságot élvező tanárokkal, amit a pedagógusok helyzetének jelentős mértékű javulásától várhatunk el. Ez a jövőnk. Hvala za pozornost! Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló felszólalását. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. A sorrendben az első Dudás Róbert képviselő úr, Jobbik.

DUDÁS RÓBERT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Államtitkár úr, önök azt ígérték, hogy a mindenkori minimálbérhez kötik majd a pedagógusbéreket, csak az a baj, hogy lemaradtak nagyjából 9-10 évvel. Amennyiben ezt nem tették volna meg, az azt jelentené, hogy a jelenlegi rendszer és a jelenlegi probléma ki sem alakult volna, hiszen nagyjából 85-90 százalékkal lenne most magasabb a pedagógusok bére a jelenleginél.

Nagyjából akkor tartanának egyébként ott, mint ahol tartanak, mondjuk, Csehországban, ahol 795 ezer, vagy tartanak Romániában; úgy tartanak Romániában, végül is az történt Romániában, hogy 10 százalékos infláció mellett a kormány 25 százalékos béremelést adott a pedagógustársadalomnak. Németországról is beszélhetünk, ott 1,4 millió forint a tanárok átlagfizetése. Ezekben az országokban megbecsülik a tanárokat, megbecsülik a pedagógusokat, mert látják az értelmét, és tudják, hogy fontos, mert ők építik, ők tanítják a jövőt. Az oktatás célja, államtitkár úr, a jövő.

És most mind az oktatás, mind a jövő veszélyben van. Tanáraink és oktatóink fogyóban vannak, és akkor kérdés, teljesen jogos a kérdés: ki fogja tanítani a gyermekeinket? És ettől fél minden, gyermeket nevelő szülő.

Egy olyan oktatási rendszerre van szükség, ami az embert nézi, és embernek nézi a benne szereplőket és benne dolgozókat, és ahol a pedagógusok tisztességesen meg vannak fizetve, ahol a diákok nem szoronganak, és a XXI. századi világra van megalkotva az oktatási rendszer, a gyermekeket pedig erre készítik fel.

A magyar gyerekek Magyarország és Európa jövőjét jelentik, tanáraik, oktatóik pedig mindannyiunk és mindannyiuk jövőjét alakítják. Megérdemlik, maximálisan megérdemlik az európai béreket. Csak önkön múlik. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dudás Róbert képviselő úr. Kettő percre Pószán László fideszes képviselő urat illeti a szó.

DR. PÓSZÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak szeretném megkérdezni, hogy a „boszszútörvény” kifejezés elég sajtós értelmezése... - amikor volt 58 témakör, ebből 34-ben elfogadta a kormány azokat a felvetéseket, amelyek az egyeztetések során előjöttek, ez majdnem 60 százalék. Ezt bosszúnak értelmezni, valljuk be őszintén, elég meredek.

És hát, egy dolgot hadd említsek még önöknek: itt mindenki elmondta az ellenzék részéről, hogy nem fogják támogatni ezt a törvényt, és önök most gyakorlatilag nem mondanak a pedagógusok többszabadságára - 50 nap -, a pótszabadságokra, a teljesítménybérré, a béremelésre, a garantált illetményekre, a jubileumi jutalomra; nem mondanak arra, hogy a szakmai pótlék beépüljön a bérbe; nem mondanak arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalatosságnak 20 százalékkal nőjön a pótlékuk - elég érdekes megközelítés. És azt állítják, hogy ami most van, az meg jobb volt. Mindenkinék, persze, lelke rajta.

(18.20)

Ami pedig a példálózásokat illeti: Románia esetében azért jó lenne hozzátenni, hogy az egy francia modellt követő oktatási szisztéma, itt van valóban vezénylés, vannak tanári minősítővizsgák, van tanfelügyelet; Németországban többek között nincsen sztrájkjog. Tehát ezeket mind-mind össze kell rakni akkor, amikor a

pedagógusok helyzetéről beszélünk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pósn László képviselő úr. A következő kétperces hozzászóló Hollik István, Kereszténydemokrata Néppárt.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Számítlan esetben itt a vita során önök kritizálták az egyeztetést, azt mondták, hogy ezek nem is voltak valódi egyeztetések. Ahogy itt Pósn képviselőtársam is mondta: 58 témakör, 34 területen változás.

De mondjunk két olyan változást, ami érdemi és jelentős, ahol egyébként a kormánynak volt egy álláspontja, de mégis hallgatott a szakmai szervezetekre, és változtatott az álláspontján.

Itt van például az átirányítás kérdése. Az eredeti javaslatban az szerepelt, hogy tankerületen belül leghessen átirányítani a tanárokat. De azt mondták a szervezetek, a szakszervezetek, az érdekképviseletek, hogy ez túl nagy távolságot jelentene, ezért válasszon kisebb területi egységet a kormány. Ezt a kormány megfogadta, és most a jelenlegi javaslatban csak járáson belül lehet átirányítani tanárokat.

Itt van a lemondás, a felmondás és a próbaidő kérdése. Egyébként a gyermekek érdekében az volt a kormány eredeti javaslata, hogy ez hat hónap legyen, hiszen a gyerek érdeke az, hogy egy félévben egy tanár tanítsa. De azt mondták a szakszervezetek, hogy legyen inkább mind a lemondás, mind a felmondás, mind a próbaidő három hónapos. A kormány megfogadta ezt, és ebben a javaslatban ez szerepel.

Tehát az a helyzet, hogy megint ebből is látszik, hogy önök hazudnak, nem mondanak igazat akkor, amikor azt mondják, hogy itt valódi egyeztetés nem volt.

És, ugye, azt is valószínűleg elfelejtik elmondani azoknak, akik most itt vannak a parlament előtt, hogy milyen egyeztetések voltak, amikor önök kormányoztak. Szeretném Arató Gergelyt idézni. Azt mondta, amikor ők kormányoztak: a tüntetés nem jó válasz a problémákra, a tárcát pedig a demonstráció nem tántorítja el eredeti szándékától. Legyenek kedvesek, amikor majd kimennek, akkor erről is értesítsék a tüntetőket, hogy önök egyébként ennyire veszik komolyan a szakmai egyeztetéseket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. A következő kétperces hozzászóló Barkóczi Balázs képviselő úr, DK.

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Hollik képviselőtársam, akkor lássuk, hogy ki hazudik! Ön azt mondta a vezérszónokijában, hogy olyan arányban, mint a baloldali kormányok, senki nem csökkentette a pedagógusok bérét. Mi ezzel szemben az igazság, képviselő úr? 2002-ben 42 700 forint volt az alaphér, 2010-ben, amikor önök átvették a kormányzást, hogy

bedöntsék a közoktatást, 122 ezer forint. Ez 166 százalékos emelés, képviselőtársam, úgy, hogy ebbe már bele volt kalkulálva a 13. havi bér megszüntetése, ami, ha ennyire fáj önöknek, akkor miért nem építették vissza 13 év alatt?

Akkor azt mondták, hogy pedagógusokat rúgtunk ki. Szó sincs erről, ez megint egy hazugság! Nem rúgtunk ki senkit. Lehetővé tettük nekik a kedvezményes nyugdíjba vonulást. És tudják, miért? Mert csökkent a gyerekszám, ahogy önöknél is csökkent tavalyról idénre 2,7 százalékkal. 88 ezer gyermek született tavaly, soha ilyen kevés a magyar statisztika történetében.

Azt mondják, hogy van egyeztetés. 2022 decemberében a Civil Közoktatási Platform elküldte a javaslatait, mind a mai napig nem reagáltak rá. A törvénytervezet létrehozása előtt eszükbe sem jutott a szakmai szervezetekkel leülni, nem küldték ki a jogszabálytervezetet a szakmai szervezeteknek, és nem volt a koncepcióra vonatkozó előzetes konzultáció.

Mi a helyzet az átirányítással járáson belül? A többletterheket ki fogja viselni, képviselő úr? A pedagógusok abból a kevés fizetésből, amit önök nem hajlandók megemelni, mert Brüsszelre mutogatnak? *(Közbeszólások. - Az elnök csejget.)*

És a felmondással jön, képviselő úr? Önök most veszik el a végkielégítést azoknak a pedagógusoknak, akik a státustörvény miatt mondanak majd föl. Úgyhogy ne hazudozzon itt nekünk! Mondják azt, hogy önöket Mácsi néni nagyon megsértette annak idején a 3. c-ben, és ezért akarnak most az egész pedagógustársadalmon bosszút állni. Ne jöjjenek már azzal, mintha ez a pedagógusok számára valami jó dolog lenne! Köszönöm. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Barkóczi Balázs képviselő úr. Kettő percre megadom a szót Tóth Endre képviselő úrnak, Momentum.

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Azért lássuk meg, hogy mi az alaphelyzet! 16 ezer pedagógus hiányzik a rendszerből. Tudom, hogy vitatják ezt az adatot, de nem mondanak semmi mást helyette, s amikor megkérdeztem közérdekű adatkérés formájában a Klebelsberg Központot, hogy ugyan, mondják már meg, hogy hány hiányzó státusz van, akkor ők azt merészelték leírni nekem, hogy nem tartják ezt nyilván, mert ők feladatalapú humánerőforrás-gazdálkodásban dolgoznak. Kérném akkor az államtitkár urat, hogy ismertesse, hogy a hivatalos kormányzati adatok szerint hány hiányzó státusz van ebben a rendszerben. Hiszen abban egyetérthetünk - mert a tereptapasztalatok mindenképpen ezt mutatják -, hogy nagyon fogy a pedagógusok száma az iskolákban, és egyre nehezebb egy-egy üres álláshegyet betölteni. Minden egyes iskolában, ahova én ellátogattam az elmúlt időszakban, az intézményvezetők ezt mondták számomra.

S ebben a helyzetben, amikor egyre növekszik a szaktanárhiány, nem lehet olyat csinálni, egyáltalán

nem lehet olyat tenni, ami egyetlen pontban is rontja az ő munkavállalói jogait. Hiszen ha van egy hiányszakma, van egy egyre növekvő pedagógushiány, akkor arra kéne törekednie egy felelős kormánynak, hogy minél több fiatalat vonzzon be a pályára, minél több pályaelhagyót hozzon vissza a pályára. De nem ezt látjuk, hiszen hoznak egy olyan törvényt, amely nagyon sok negatív elemet tartalmaz, és rontja, csorbítja a munkavállalói jogokat.

Elhangzott az áthelyezhetőség, a végkielégítési szabályok módosítása, a szakmai autonómia csorbítása a pedagógiai program elfogadása tekintetében, s lehetne még sorolni. S azt is fontosnak tartom leszögezni, hogy azért ez, hogy átfogó egyeztetés történt, azért elég nagy csúsztatás, gondoljunk csak arra, hogy volt egy társadalmi egyeztetés. Nagyon sokan küldtek be írásos javaslatokat, és önöknek kutya kötelességük lett volna ezekre érdemben válaszolni, de ezt nem tették meg. Én magam is beadtam egy ilyen javaslatot testtjellel, és semmilyen választ nem kaptam erre. Úgyhogy kérdezném, hogy milyen volt ez az egyeztetés, ahol a beérkező javaslatokra nem reagáltak semmilyen módon. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Arató Gergely ügyrendben jelentkezett. Kérdezem: személyes érintettség? *(Arató Gergely: Igen.)* Akkor olvasom a házszabályt: ilyen felszólalásra a napirenden kívüli felszólalás elhangzása után vagy a napirendi pont tárgyalása végén kétperces időtartamban kerülhet sor. Köszönöm szépen. *(Arató Gergely: Megvárom.)*

Tisztelt Országgyűlés! Zsigó Róbertnek sem tudok szót adni, mert a kör lefutott. Úgyhogy következik Kállai Mária fideszes képviselő asszony.

DR. KÁLLAI MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Szívesen reflektálnék néhány, előbb elhangzott fölvetésre, egyet nem bírok kihagyni. Nem tudom, hogy hol van a világon olyan a versenyszférában például, hogy valaki felmond, és akkor végkielégítést kap; zárójel indul, zárójel bezárva. *(Arató Gergely: Nagyon sok helyen van ilyen a versenyszférában!)*

Sok-sok olyan történet volt, ami jól hangzik, de nagyon komoly csúsztatás, és nagyon komoly a veszélye annak, hogy egy-egy mondatot kiragadva nagyon komoly félrevezetésre ad okot. De térjünk vissza, és legszívesebben a nemzetiségi szószóló asszonynak a gondolatait követtem volna, mert ha megismerjük a törvénytervezetet úgy mélyen, igazából, akkor láthatjuk azt, hogy ha figyelemmel kísértük azt is, amilyen út idevezetett az elmúlt hetekben, hónapokban, akkor nagyon komolyan egyet kell értenünk a törvénytervezet szövegével. Az előttünk álló törvénytervezet a köznevelésben foglalkoztatottak társadalmi megbecsülését kifejezendő a rendszerben foglalkoztatottak jogviszonyát szabályozza újra. A jogviszonyt szabályozza újra - ez a fő üzenete a törvénynek.

Én úgy gondolom, hogy ez nagyon időszerű, és minden érintett ebben érdekelt. Tehát lehet beszélni bármiről, Nemzeti alaptantervtől kezdve bármiről, de a fő célja ennek a törvénynek újraszabályozni a felhasznált tapasztalatokkal, az élet által megírt kihívásokkal, feladatokkal, és ebben mindannyian érdekeltek vagyunk.

Lehet, hogy ezt nem mindenkinek egyformán jó hallani, de igenis nagyon komoly, széles körű egyeztetés előzte meg ezt a törvénytervezetet minőségi és mennyiségi szempontból is. Nézzük először a mennyiségi szempontot! Ha megnézzük azt valóban, hogy március 2-ától - nem olvasok fel minden érintettet, de el kell mondani - a társadalmi egyeztetés során húsz alkalommal egyeztetés volt az érdekképviselőkkel, szakmai szervezetekkel, 1500 vélemény feldolgozása, azt gondolom, komoly kihívás. És az is egyértelműen tény, hogy az egyeztetéseken részt vettek a pedagógus-szakszervezetek, a Nemzeti Pedagógus Kar, a Köznevelés-stratégiai Kerekasztal, az Országos Köznevelési Tanács, az Országos Diáktanács és a legjelentősebb állami és egyházi fenntartók is.

(18.30)

A véleményezési lehetőség is megvolt. Véleményezte a javaslatot a Művészeti Akadémia, a felsőoktatási intézmények által fenntartott gyakorlóiskolák szervezete, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a Nemzeti Ifjúsági Tanács, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, a Megyei Jogú Városok Szövetsége, s vélhetőleg nem is mondtam mindet.

De mégis a legfontosabb valóban az a minőségi mutató, amit Pósnán képviselőtársam is felidézett. Az egyeztetések eredményeképpen az 58 témakört felölelő törvénytervezet szabályozási tartalma 34 területen változott. Én úgy gondolom, hogy ez a minőségi egyeztetésnek is megfelel. Ez a szám önmagáért beszél. Köszönet a minisztériumnak a szélesebb körű bevonásért, és köszönet mindazoknak, akik egyébként építő javaslatot tettek.

A törvény szellemiségének megfelelő ez az egyeztetési kör, hiszen a széles körű együtt gondolkodás tetten érhető a törvényben is. Éppen ezért valóban nagyon szomorú az, hogy egy kisebb, de hangos csoport egy hivatásrendben politikai haszonszerzés céljából valótlán dolgok tömkelegét is állíthatja; az elmúlt hetekben, azt gondolom, hogy ennek a különböző sajtókban, különböző közösségimédia-organumokban számos alkalommal sajnos fül- és szemtanúi lehetünk és olvashattuk.

Éppen ezért viszont nagyon fontos volt az, hogy az álhírkeltés következtében miniszter úr a parlamenti pártok számára is lehetőséget adott arra, hogy előzetesen egyeztessenek, és igazából egyértelmű volt az - hiszen láthatjuk vagy tudjuk, hogy kik voltak ott -, hogy nem egyeztetésre mentek igazából, érdemi javaslatok helyett provokatív nyilatkozatok hangzottak el. A szakértők számával kapcsolatban viszont: hét meghívottból mindösszesen hárman

mentek el. Én úgy gondolom, hogy ez a törvénytervezet mindenképpen egy széles egyeztetésen nyugszik, és azt gondolom, tételenként - nyilván az Országgyűlés terme nem arra való, hogy tételenként végigmenjünk, de - mindegyikre ez igazolható.

Én tisztelettel köszönöm meg, tisztelt Országgyűlés, a munkájukat tisztességgel végző pedagógusoknak, iskoláknak, műhelyeknek, mert azt gondolom, hogy ők vannak többségben. Azt is gondolom, hogy nagyon komoly egyetértési pont lehetne a teljes parlamentben az, hogy ez a törvénytervezet szolgálja az iskola legtágabban értelmezett világának minden szereplőjét. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy létrejön egy, a köznevelés ágazati sajátosságaihoz jól igazodó jogviszonytípus, a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony, amely kiterjesztve, tehát fenntartótól függetlenül minden, köznevelésben dolgozó intézményben a pedagógusok és az ehhez kapcsolódó foglalkoztatottak számára biztosítja a foglalkoztatás kereteit egy törvényben összefoglalva, és nem kell összevissza jogszabályokat áttekinteni, egy törvényben összefoglalva, felhasználja az eddigi tapasztalatokat, tiszta, világos életpályát jelöl ki.

A törvény célja a köznevelésben dolgozók foglalkoztatására vonatkozó szabályanyag megújításával, több lépcsőben történő béremelés biztosításával és a teljesítményalapú differenciálásnak a következetes érvényesítésével a pedagógus-életpálya vonzerejének növelése a foglalkoztatás rugalmasságát kereső megoldásokkal is.

A Fidesz-KDNP elkötelezett a pedagógusok jelentős béremelésében. A törvénytervezet általános indoklása megfogalmazza, mi az összefüggés az EU-s forrás, az illetményemelés, a pályakezdekők bérezése és a hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó pedagógusok többletjuttatása között.

Én még egyszer tisztelettel köszönöm meg az iskolák munkáját, az iskolákban dolgozók, az iskolákat vezetőket, a tankerületeket vezetőket munkájukat egyaránt. Jelentős többségben vannak azok az iskolák, ahol a tanítványok, a pedagógusok, a családok, a helyi közösség a fenntartóval együtt komoly szövetségben jelentős eredményeket érnek el, igazi műhelyek hosszú esztendőik óta. Sugárzanak a környezetükre, szerepük a helyi közösségben is meghatározó, messze nem ér véget az iskola falai között. Meggyőződésem, hogy az előttünk lévő törvénytervezet számos elem újragondolásával, változtatásával nagyban szolgálja ezen szakmai erősségek további kiteljesedését is.

Ha - egy kicsit szakmázva - az iskola mint tudatos szervezet képes folyamatosan fejlődni, a cél-folyamat-feladat-eredmény logikája lehetővé teszi az értékek, eredmények elismerését, kiemelését. A differenciált bérezés lehetősége ezt segíti is. Természetesen kell ehhez a határozott küldetéssel bíró vezetés, határozott szakmai vezetői tudással bíró vezetés, egy ilyen közegben tud kiteljesedni egy pedagógusteljesítmény is, és ami a legfontosabb, ez szolgálja a gyerekek és a családok érdekeit is.

A tudatos pedagógiai hatásrendszer, a módszer-választás szabadsága, gazdagsága teszi igazi műhelyekké az iskolákat. Meg is állhatnék itt az indoklással, de szeretnék néhány elemet mégis kiemelni. A törvénytervezet nagyon fontos eleme az új teljesítményalapú bérrendszer bevezetése. Hallottuk ma már, hogy a pedagógusok 74 százaléka egyetért azzal, hogy a munkavállalók fizetése teljesítmény alapján differenciált legyen. Így van ez a versenyszférában is. Az új bérrendszer - ahogyan olvashatjuk - megtartja az előmeneteli rendszer öt fokozatát, ahhoz azonban csak bérsávokat rendel, melyeken belül a tapasztalat, a teljesítményértékelés és további szakmai szempontok alapján tudja a munkáltató megállapítani a bért.

A fiatalok pályára vonzása szempontjából ez nagy jelentőségű, hiszen a senioritás, tehát az életkor nem lesz meghatározó. A teljesítmény a meghatározó. Az új bérstruktúra nyilvánvalóan vonzóbb lesz. Csak két példát szeretnék kiemelni, úgy gondolom, hogy mindannyian ismerjük a törvénytervezetet. Például a pedagógus I.-ben 410 ezer forinttól 1 millió 65 ezer forintig tart a sáv, a mesternél 520 ezertől 1 millió 365-ig. Én úgy gondolom, hogy mindenkinek nagyon fontos igénye az, hogy a munkája eredményességét értékeljék.

A jó értékelési rendszerről általában elmondható az, hogy a jobb teljesítményt elismeri, ösztönzi a jobb teljesítményt, a kiemelkedő munkát erősíti, az adott szakmai közösséget is erősíti, és meghatározó az iskolakultúra szempontjából. És akkor fölteszük a kérdést, hogy mi ezzel a baj. Nyilvánvalóan a korrekt teljesítményértékelés során mindenki csak fejlődhet. Hallottuk államtitkár úrtól: az eszközrendszer tesztelés alatt van, lesz lehetőség a megismerésre, elsajátításra az éles üzemmód előtt. Először 2025 szeptemberétől határozza meg az illetményeket a munkáltató a teljesítményértékelés alapján. Én úgy gondolom, hogy volt ilyen az iskolákban, azt is gondolom és a legkomolyabban állítom, hogy az igazi jó műhelyekben ma is van, hiszen az egy nagyon-nagyon fontos kérdés, hogy tudjam azt, hogy hogyan dolgozom, tudjam azt, hogy az adott célunkat hogyan értük el, milyen módon.

Az intézményen belüli teljesítményértékelés bevezetése csökkenti az adminisztrációt is majdan, megszűnik a kötelező pedagógus-önértékelés, pedagógustanfelügyelet, minősítés. A minősítés kizárólag a gyökörök számára marad kötelező.

Összességében maga ez a jogszabály az adminisztrációt is csökkenti, egyszerűsíti, a KRÉTA-rendszert továbbfejleszti, a digitalizáció és az ügyfélkapu használatát is erősíteni fogja. A törvénytervezet mindemellett számos elemet tartalmaz, amit ma már hallottunk, a jogviszonytípuson, a besorolási és az illetményrendszeren túl pontosan meghatározza a munkas és a pihenőidőt, az igazgatói megbízásokat, a fegyelmi eljárást, az ágazati érdekegyeztetési fórumokat. Én úgy gondolom, hogy ha figyelmesen elolvassuk, összességében elmondhatjuk, hogy világos életpályát jelöl ki, támogatja az igényes, gyermekközpontú nevelő-oktató munkát.

Tisztelt Országgyűlés! A köznevelés a magyar nemzet jövőjének és boldogulásának egyik alapja, el látása az állam által biztosítandó közszolgálat, természetesen amellet, hogy az állami szereplők mellett nem állami szereplők is közreműködnek. Nyilván azt mondom, hogy egyetértési pont közöttünk, hogy a jövő generációjának felnevelésén keresztül közvetlen és erőteljes hatást gyakorolnak a magyar fiatalok identitására, szaktárgyi, műveltségi tudására, alkalmazási képességeikre, képességeik fejlődésére.

Nem könnyű időket élünk. Az előttünk álló, gazdasági-társadalmi kihívásokat tartogató évtizedekben különösen fontos az is valóban, hogy kellő számú pedagógus álljon rendelkezésre, megfelelő felkészültségű, jó minőségű munkára képes pedagógusokkal gazdagodjon a közösség.

Ennek érdekében a jelen törvényjavaslatnak valóban fő célja a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusokra és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő dolgozókra vonatkozó, önálló hivatásrendi szabályozás megalkotása, amely megszünteti a jelenlegi vegyes jogviszonyrendszert.

Láthatjuk azt, hogy az egyeztetések folyamatosak. Csatlakozom a vezérszónok asszonyhoz, illetve a KDNP-s képviselőtársamhoz: a Fidesz frakciója az óraszámok fixálását és a fix 24 óra megállapítását természetesen támogatni fogja, dolgozunk ezen.

Nagyon sokfajta oldalról lehet megközelíteni ezt a törvénytervezetet. Tisztelt Országgyűlés! Én bízom abban, nemhogy bízom, meggyőződéselem, hogy a törvénytervezet elfogadásával az idő igazolni fogja a törvénytervezet helyességét. Erre alapozva tisztelettel kérem valamennyi képviselőtársamat, hogy majd annak idején fogadjuk el ezt a törvénytervezetet. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(18.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kállai Mária képviselő asszony. A következő felszólaló, hozzászóló Hegedüs Andrea képviselő asszony, a DK képviselője.

HEGEDÜS ANDREA (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Ez a felszólalásom személyes hangvételű lesz. Bízom abban, hogy ha észérvekkkel nem tudták önöket meggyőzni a szakszervezetek, a szakmai szervezetek, a szakmai mozgalmak, tanítók, tanárok, diákok, szülők, nagyszülők, talán a lelkiismeretük, a szívük még megszólal.

Én pedagógus vagyok - büszkén, egyenes gerinccel, felemelt fejjel mondom. Mindig erre a pályára készültem. Az elmúlt három évtizedben soha meg nem fordult a fejemben, hogy elhagyom a hivatásom. Mindig rosszabb és rosszabb lett a helyzet, de maradtam. Próbáltak az önök fullajtárjai ellehetetleníteni, lefokozni, megalázni, de maradtam, és mindig talpra álltam, mert mindig a diákokat, az osztályomat néztem és nem a narancssárga színű igazgatót. Az óráimra

mindig felkészültem. Nagyon sokat éjszakáztam vagy szántam rá a hétvégéimet egy-egy fantáziadús, élmény- és eszközgazdag óra megalkotására. Az elmúlt tíz évben 250 digitális tanórát dolgoztam ki, hogy érdekesebb, könnyen tanulható legyen egy-egy történelemanyag. Egy ilyen digitális tanóra elkészítése, csak úgy mellékesen jegyzem meg, 5-6 órát vesz igénybe. Mindezt nem éreztem áldozatnak, mert a gyermekekért, a fiatalokért tenni nem áldozat. A fizetésemből a tanítványaimnak mennyi füzetet, ceruzát, radírgumit, matricát, bemutatóeszközt, teremdekorációt, ritmushangszert vásároltam, kimondhatatlan - hajjaj! Amikor hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket tanítottam, mennyi kis kesztyűt, cipőt, meleg ruhát, sapkát vittem be az iskolába és adtam oda titokban egy-egy diáknak, hogy ne lássa más a gyötrelmes kis életét.

A fegyelmet, a rendet, a csendet megfelelő motivációval, emberséggel és nem megfélemlítéssel, fenyegetéssel értem el. Ez az önök fegyverarzenálja. Az a cél vezetett, hogy elhangozzon az óra végén az a mondat egy-egy diák szájából, hogy ez nagyon jó volt, és várják a következő órát. Emberként, embertársamként tekintettem rájuk, hogy ha majd felnőnek és kilépnek az iskola kapuján, akkor örömmel emlékezzenek az ott eltöltött évekre.

Át tudják egyáltalán élni, hogy egész nap milyen katedrán állni és szellemi munkát végezni? A tananyagot érdekfeszítően, türelmesen, még fáradtan is energikusan átadni? Mosolyogva lépni át a tanterem küszöbét még akkor is, amikor már az agy a sok beszédetől, feszített helyettesítésektől, sokszor egy fél almával a gyomorban már a pihenésre szólítja fel a szervezetet? A napnak ezzel nincs vége. Hazaérve családi feladatok, házimunka, majd adminisztráció, dolgozatjavítás, portfólióírás a minősítéshez, sokszor éjszaka csúszva.

Ugyanilyen emlékeket vagy hasonló eseteket tud felsorolni az a kolléga, aki sztrájkol és kint van az épület előtt, aki az önök által előidézett helyzet miatt polgári engedetlenkedik, aki eljutott arra a szintre, hogy nem bírja tovább és letétbe helyezte a lemondását, vagy már a pályán sincs. Akik bántanak bennünket, pedagógusokat és azt mondják, hogy már délben otthon vannak, azoknak üzenem, hogy reggel 7.30-tól minimum délután 4 óráig dolgoznak a kollégák. Ma már a pályaelhagyók, a nyugdíjba távozók, a pályára nem érkezők miatt két embert pótolva helyettesítenek és túlóráznak; mindezt ingyen és társadalmi munkában.

Egy friss nyugdíjas magyar szakos kolléga mondta éppen a napokban, hogy már a rengeteg nem szakos helyettesítés miatt azt sem tudtam a végén, hogy valójában milyen szakon végeztem - mert többet helyettesített matematikát, fizikát, kémiát, mint amennyi magyarórát tartott. Hát, szégyen, hogy itt tart a mai oktatás!

Ezen az úton halad a kormány is azonban, ők sem tudják, hogy ki mihez ért, leginkább mindenki mindenhez, hiszen orvos, lelkész, rendőr is vezetheti az

oktatást. Annyi a különbség, hogy míg a pedagóguspályán ez a kaotikus helyzet azért alakult ki, mert nincs tanár, a fideszes keresztény kormánynál bezzeg nincs létszámbíány. Vannak elegendő, mégsem találják a helyes utat, régen letértek róla.

Most arra kérem önöket, hogy tegyék a szívükre a kezüket. A magyar családok zöme nem magániskolába járattja a gyermekeit. 2013-ig mindig arra ösztönöztem a tanítványokat, hogy a sok foglalkozás között ott van a tanári pálya is, és válasszák bátran, tanuljanak óvodapedagógusnak, tanítónak, tanárnak, mert szép ez a hivatás.

Végigjártam a pálya ranglétráját. Sőt, csupán azért, hogy tapasztalati kritikát tudjak megfogalmazni, a fideszes életpályamodell fokozatait is teljesítettem a Ped I.-től a mesterpedagógusig. Szégyen! Az önök szégyene, hogy ezekkel az időtartamban diplomamunkával felérő, 30-60 órás tanfolyamokkal is csak annyit értek el, hogy feleslegesen dolgoztassák a pedagógusokat és megosszák őket. Ezek után a fideszes tanfolyamok után ugyanis 20-80 ezer forinttal nőtt a bérünk. Ezt megéltem személyesen, ezt személyes tapasztalatként mondom önöknek. Az első évet követően már tudta a Fidesz, Hoffmann Rózsa, Balog Zoltán, Czunyiné Bertalan Judit, Kásler Miklós, hogy hiba volt bevezetni a rendszert. A pedagógusok többsége várta, hogy a kormány belátja végre, el kell törölni. De nem, ehelyett inkább maszatolgtak rajta, de nem vezették ki. Újabb, még rosszabb életpályamodellre váltottak, ami itt van most előttünk. Az oktatási válságot pedig büntetéssel kezelik.

Ha most tanítanék, akkor vennék egy nagy levegőt, és fontolóra venném, hogy letétbe helyezzem a lemondásomat, mert már a diákok is tudnák, hogy ezt értük tesztem. Önök azt fűjják, hogy az ellenálló pedagógusok a diákokat fosztják meg a tudástól. Kérem szépen, ez nem igaz! Fordítva ülnek a lovon. Éppen ellenkezőleg, az a tanár, aki vállalja a kockázatot, zebrazerdázik - nem tudom, tudják-e, mit jelent ez - és visszafelel a Fidesznek, bátor ember, és a jövőért kockáztat. Megmutatja a fiataloknak, hogy nem szabad lapítani, ki kell állni az igazukért, szembe kell menni az olyan hatalommal, amely elveszítette a valósággal a kapcsolatot. Nem tudom, hogy az itt ülő országgyűlési képviselők, akik tanárvégzettséggel rendelkeznek, mikor tanítottak utoljára.

Fájdalmas és szíven üt, amikor azt mondják, hogy ne menjek tüntetni, mert politikus vagyok. Szerencsére ez a mai nappal már megváltozott. Újra mondom, pedagógus vagyok. Nem a politikára cseréltem fel a tanítást, hanem a tanításért politizálok. Most a kollégáim kint vannak, gyülekeznek az ország háza előtt, és vannak közöttük, akik önökre szavaztak. Önökben bíztak, hogy jobb lesz az oktatás, hogy szebb, reménytelibb, tervezhetőbb lesz a jövőjük. Csálódta. A sikerként kezelt oktatási központosítás egy hatalmas bukás. Arra építenek, spekulálnak, hogy a pedagógust a diákjaikkal zsarolják. Önök farizeusok, mert azt sulykolják, hogy a gyerekekért tanítsatok, őket nézzétek, és tanítsatok még az éhhalál küszöbén

is, ennyi bérért. Közben a fideszesek mit néznek? Az önös gyarapodást és a hatalmat. Uralkodnak és nem országot vezetnek.

Tudják, miért nincs kint tüntetni minden pedagógus? Megmondom. Azért, mert félnek a retorziótól, vagy Fidesz-csatlósként féltik a pozíciójukat. Önök között nagyon sok az egykori pedagógus, tehát ne lennétek Novák Katalinhoz hasonlóan a volt kollégáikat, hanem tegyenek értük, legyenek rájuk büszkék, hiszen önök miatt is húzzák a Fidesz által rájuk kényszerített ígát. Az önök eszközei a tettelegesség, a könnygáz, a bosszútörvény, elvonások, megvonások, zsarolások. Ha a diákokkal szemben ilyen módszert alkalmazna egy pedagógus, egy tanár, már régen repülne a pályáról. Ezek az eszközök nem motiválók sem diáknál, sem tanárnál, sőt ellenkezőleg.

Nem tudom, hogy hallották-e, de terjed a hír, hogy egy megoldás van: lakatot az iskolákra. Nem fognak bemenni a tanárok, diákok addig az intézményekbe, amíg a hatalom, ami nem értük van, észhez nem tér. Ha ezt a bosszútörvényt erőnek erejével megszavazzák, akkor szeptemberben erre kell készülni. Mi, pedagógusok, nem gyermekfelügyeletre esküdtünk fel, hanem oktatásra és nevelésre.

(18.50)

Önök hermetikusan, a hatalmukkal visszaélve, diktatórikus eszközökkel lezárják a Parlament épületét, mert félnek a saját választóiktól. Milyen kormány ez? Hitelét veszített és gyáva.

És egy kis kitérőt is teszek, mert a mai nap többször elhangzott az, hogy érdemi egyeztetés eredményeként az 58 témakört felölelő törvénytervezet szabályozási tartalma 34 területen változott. A benyújtott 164 oldalas törvénytervezetben az eredetihez képest számos szövegezési változás van, de ezek a lényeg nem érintik, illetve olyan szövegrészeket vettek ki, amikről eleve tudható volt, hogy a gyakorlatban irreálisak. Ezt úgy is mondhatnám, mert majd még fogok ilyeneket idézni, mintha egy Fidesz-magyar szótár lenne. Mit állítanak önök és mi a valóság magyarra fordítva? Nem akarják látni, hogy a pedagógusok egyszerűen csak dolgozni szeretnének, dinamikus, gondolkodó fiatalságot nevelni és oktatni, a diákok pedig egy XXI. századi életre felkészítő tudást szeretnének kapni. Mi, az ellenzék csupán az ő hangjukat erősítjük fel, mert ide a lábukat nem tehetik be. Nem hallgathatják meg onnan főntről a karzatról, hogy a róluk szóló törvénytervezetről mi az önök véleménye.

Önök virtuálisan és morálisan pánikot keltenek. Fogy a levegő a Fidesz körül a világban, és az orbáni infláció, a megroggyant gazdaság miatti tehetetlen dühüket az oktatáson vezetik le. Ellenségképet keresnek, és kommunikációs manőverekkel hártják a felelősséget. Válságos időben jogállásváltást akarnak? Ne tegyék! A Dobrev Klára vezette árnyékkormány és a DK-frakció biztos, hogy nemmel szavaz a bosszútörvényre - és én is mint pedagógus. Önök eddig hibát hibára halmoztak.

Legyenek végre bátrak és mondják azt, hogy bocsánat, kijavítjuk a hibát. Merjenek „nem” gombot nyomni a státusztvényre! Döntsenek végre a józan eszükre hallgatva, és legyenek végre a szív, a lélek emberei! Higgyék el, meg fog nyugodni a lelkük. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hegedüs Andrea képviselő asszony. A következő hozzászóló Nacsa Lőrinc képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hadd kezdjem azzal, hogy megköszönjem minden pedagógusnak a munkáját, megköszönjem az elmúlt években is és ebben a tanévben is a helytállásukat, és Hegedüs képviselő asszonynak is köszönöm a korábbi évekbeli pedagógusi munkáját. Most, a vakáció első napján, amikor a diákok már vakáción lehetnek, a tanároknak még dolguk van az iskolában, hiszen számtalan a teendőjük, a ballagások, a bizonyítványosztások, a lezárások, az értekezletek időszaka van most. Innen is szeretném megköszönni a pedagógusoknak azt az áldozatos tevékenységet, amelyet egész évben a gyermekeink oktatására és nevelésére fordítanak. Sajnálom, hogy ezt önök közül senki nem tette meg. Mindjárt kifejttem, hogy miért van ez.

Képviselő asszony hosszán és szívéhez szólóan beszélt itt a parlamentben. Én megköszöntem az ön pedagógusi munkáját, de majd az idő eldönti, hogy ezt a pedagógusi munkát föladni Gyurcsány Ferenc elvtelen és feltétel nélküli szolgálatára megéri-e. Én nem gondolom, hogy megéri, de hát ön választotta azt, hogy Gyurcsány Ferencet szolgálja. *(Barkóczy Balázs: Szégyen, amit művelsz!)*

De lenne egy kérdésem. Lakatról beszélt a képviselő asszony. Most visszakerestem az interneten a 2010 előtti híreket. Képviselő asszony, azt kérdezném, hogy felszólalt-e ön az ellen 2010 előtt, hogy 381 településen szüntette meg a Gyurcsány-kormány a diákok helyben tanulásának a lehetőségét? Fölszólalt-e akkor, amikor azt mondták, hogy elvesznek a pedagógusoktól egyhavi bért? Hol volt akkor? És most ahhoz az emberhez írt alá, aki a legtöbbet ártott a magyar oktatási rendszernek! Ahhoz az emberhez írt alá feltétel nélküli szolgálatra, Gyurcsány Ferenchez, aki a legtöbbet ártott a magyar oktatási rendszernek. Fölszólalt-e akkor? 381 kistélepülésen szűnt meg a kisiskola.

Tudja, milyen óriási kárt okozott ez a magyar oktatási rendszerben, tisztelt képviselő asszony? Fölszólalt-e akkor, vagy fölszólalt-e Barkóczy Balázs akkor - aki nagy hangon előadta az árnyékminiszteri székfoglalóját a pulpituson -, amikor 15 ezer pedagógust bocsátottak el? 15 ezer pedagógust bocsátottak el 2002 és 2010 között. Annyival csökkent, tisztelt képviselőtársaim, a pedagógusok száma. Az a kérdésem, hogy hol volt akkor nagy hangon Barkóczy Balázs, Gréczy Zsolt, hol volt akkor Hegedüs Andrea, Kálmán

Olga vagy Ráczné Földi Judit? Verték-e az asztalt, szerveztek-e tüntetéseket, vagy elmondták-e a televízióban a véleményüket, hogy az, amit Gyurcsány Ferenc csinál, nem mehet tovább, mert szétveri az oktatási rendszert? Hol volt akkor Szabó Szabolcs, miért nem szólalt föl ez ellen, és utána hogy gondolta, hogy DK-logóval indul a választáson? Vagy Szabó Rebekát, vagy Szabó Sándort, vagy bárkit mondhatnék, hogy DK-logóval mentek a választáson előre. Azt gondolták, hogy Gyurcsány Ferenc, aki szétverte a magyar oktatási rendszert, aki tandíjat akart bevezetni... *(Gréczy Zsolt: Ti vezettetek be tandíjat!)*

ELNÖK: Kedves képviselő úr, figyelmeztetnem kell, hogy fejezze be a bekiabálást. Köszönöm szépen. Folytassa!

NACSA LŐRINC (KDNP): Önök kétszer tették tandíjassá a tanárképzést, először az önök által itt az elmúlt hetekben politikai vitákban védett Horn Gyula idején, aztán pedig 2002 és 2010 között - kétszer. Az elmúlt húsz évben kétszer tették tandíjassá a tanárképzést, tisztelt képviselőtársaim. Hol voltak akkor és fölszólaltak-e az ellen, amikor a Nemzeti Tankönyvkiadót Gyurcsány Ferenc üzlettársa vásárolta meg, áron alul? Tisztelt képviselőtársaim, 3,2 milliárd forintért szerezte meg a Nemzeti Tankönyvkiadót Gyurcsány Ferenc üzlettársa úgy, hogy a legjobb ajánlat 4,2 milliárd forint volt. 1 milliárd forintot vesztett az állam azon, hogy Gyurcsány Ferenc haverjának és üzlettársának kellett eladni a Nemzeti Tankönyvkiadót. Ez történt, Gréczy képviselő úr! Gyurcsány Ferenc üzlettársának és haverjának adták el a Nemzeti Tankönyvkiadót. *(Barkóczy Balázs: Most már a törvényről is beszélj!)* Arról éppenséggel nem szólt senki.

Az önök kormányzása alatt a tankönyvek árai emelkedtek, az alsó tagozaton 68 százalékkal, a felsőn 72 százalékkal, a középfokú oktatásban pedig 71 százalékkal. Hegedüs képviselő asszony a pedagógusi szakmája, munkája során emlékszik arra, hogy megfizethetetlen tankönyvcsomagok voltak a Gyurcsány-kormány idején? Hogy egy háromgyermekes családnak 120-150 ezer forintot kellett fizetni, miközben 160 ezer forint volt az átlagfizetés, tisztelt képviselő asszony. Akkor egy nagycsaládnak az iskolakezdés ennyibe került. És ebben nincs benne a radír, a füzet, a ceruza, a tornazsák, ez csak a tankönyv, tisztelt képviselő asszony. Tudja, hogy most mennyit kell a magyar diákoknak tankönyvért fizetniük? Nulla forintot! Benne van abban a költségvetésben, amit önök rendszerint szidnak és nem szavaznak meg. Nulla forintot, mert ingyenes a tankönyv minden magyar diáknak. Ez óriási különbség, tisztelt képviselő asszony. Akkoriban egy-egy gyermek tankönyvcsomagja 20-30 ezer forint volt, a középiskolában pedig még ennél is többet kellett fizetni, amit egészen szégyenletesnek tartok. Most pedig ingyenes. A második Orbán-kormány idején került újra százszázalékos hazai tulajdonba a Nemzeti Tankönyvkiadó, miután sikerült visszavásárolni Gyurcsány Ferenc üzlettársától és haverjától.

Emlékszünk arra, hogy a felsőoktatásban önk tandíj bevezetésével próbálkoztak, amit a magyar emberek határozott kiállása akadályozott meg a 2008-as népszavazáson. Ha önkön múlt volna, teljes körű tandíjat vezettek volna be; mint ahogy próbálkoztak vizitdíjjal, kórházi napidíjjal is, és így tovább.

Százmilliárdokat vontak ki az oktatásból. Hogy volt akkor, képviselő asszony, az a tiltakozás, amikor százmilliárdokkal csökkentették az oktatási költségvetést, és ráterhelték az oktatási feladatok egy jó részét a településekre, csak finanszírozást nem adtak hozzá? Emlékeznek arra, hogy 1400 milliárd forintnyi adósságtól kellett megszabadítani az önkormányzatokat a 2010-es kormányváltás után? Ez azért volt, mert önk mit csináltak? Adták és adták a feladatokat az önkormányzatoknak, csak nem adtak hozzá finanszírozást.

Nézzük meg, hogy kik azok, akik ma itt álságos módon, politikai haszonszerzés céljából úgy tesznek, mintha aggódnának a magyar oktatás ügyéért, úgy tesznek, mintha aggódnának a magyar pedagógusok helyzetéért. A magyar tanárokat meg kell becsülni. Ezért van az, hogy 2013 és 2017 között 50 százalékkal nőtt a bérük több lépcsőben. Az OECD adatai szerint 2013 és 2017 között az OECD-tagállamai közül Magyarországon nőttek a legjobban a pedagógusbérek. Mondta valaki, bárki a mi frakcióinkból, hogy megállunk itt, mert ennyi elégséges, elvégeztük a munkát? Sose mondtuk. Sok van még előttünk. Minden évben sikerült pedagógusbér-emelést adni, kevesebbet, többet, de mindig sikerült. És az a célunk, hogy a diplomásatlagnál 80 százalékát keressék, aztán még többet.

Az a kérdés, tisztelt Hegedüs képviselő asszony, hogy beszélgetett-e ön már életében Dobrev Klárával. Ez egy nagyon fontos kérdés. Ő az ön pártelnökének a felesége, az a brüsszeli képviselő, aki havi 5-6 millió forintos fizetésért azt csinálja, hogy minden politikai befolyását latba veti annak érdekében, hogy a magyar tanárok ne kaphassák meg a nekik járó fizetéseket.

(19.00)

Azon dolgozik Donáth Anna, azon dolgozik Cseh Katalin, Dobrev Klára, Ara-Kovács Attila, Molnár Csaba, Rónai Sándor, Gyöngyösi Márton és Ujhelyi István is azon dolgozik, hogy ne kapják meg ezt a fizetést, a béremelésüket a magyar pedagógusok és tanárok. Szerintem ez egy óriási probléma, tisztelt képviselőtársaim! Vajon megkérdezik-e a párttársaikat, Szabó Szabolcs megkérdezi-e Donáth Annát és Cseh Katalint, Hegedüs Andrea megkérdezi-e Dobrev Klárát vagy éppen Molnár Csabát? Molnár Csaba azt mondta, hogy hazafias kötelezettsége, hogy ne érkezzenek meg az európai uniós források, és ne kerülhesenek a pedagógusokhoz, a vállalkozásokhoz és az önkormányzatokhoz. Gyurcsány Ferenc azt mondta, hogy hát, persze, hogy önk csinálják ezt, persze, hogy önk vannak ott a tárgyalóasztalnál.

Ezek után szerintem nagyon álságos a pedagógusok béremelése miatt aggódni, mert a pedagógusok béremelésén, a pedagógusok megbecsülésén jelenleg Magyarországon egy darab politikai erő dolgozik, ez pedig a Fidesz-KDNP. Ez a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, mert az az álságos, hazug politika, amit próbálnak folytatni, az a politikai haszonlesés, az a hisztériakeltés és hangulateltetés, amit önk itt rendszerint előadnak, megpróbálva erőszakos tüntetéseket szervezni, és a parlamentben pedig végighazudozni egy ilyen fontos vitát, azt gondolom, hogy méltatlan a magyar oktatás ügyéhez (*Szabó Sándor közbeszól.*); méltatlan a magyar oktatás ügyéhez, méltatlan ahhoz, amiről most itt ebben a törvényben szó van.

Az, amikor azt állítják, hogy az a 34 módosítás az 58 pontból csupán nyelvhelyességi volt, meg nem is fontos - Hollik képviselőtársam mondott el csak kettő példát az előbb, hogy mik voltak azok a módosítások, amelyeket a szaktárca az egyeztetések során elfogadott. Ne hazudjanak a magyar pedagógusoknak! 34 helyen a kormány azt mondta, hogy legyen úgy, ahogy a pedagógus-szakszervezetek, az érdekképviseleti szervezetek, a tanárok szeretnék. Ez az egyeztetés, ez az érdemi egyeztetés! Mert önk itt nem figyeltek egyáltalán az államtitkár úr expozéjára, önk nem olvasták el ezt a törvényt, önköt nem érdekli a valóság, nem zavarja meg a tisztánlátásukban az, hogy mi van ebben a törvényben.

A tényekről nem beszélnek. Önk megírták előre az ítéletet, önknek ez egy politikai hisztériakeltés. Önk eldöntötték, hogy mit fognak mondani, önk eldöntötték, hogy mindent ellenezni fognak, amit ez a kormány csinál, akár jó, akár bármilyen, és önk bejöttek ide előre megírt szövegekkel (*Szabó Rebeka: Nem olvastuk el a törvényt, á!*), előre megírt vádirattal, előre megírt ítélettel. Nem az a lényeg, mi van a törvényben, nem az a lényeg, hogy milyen egyeztetés zajlott, nem az az érdekes, hogy mit mondott az államtitkár; önknek egy a lényeg, hogy a Szabó Timea és Arató Gergely által elkészített szelfik kikerülhessenek a Facebookra, és önk állíthassák, hogy kiállnak a magyar pedagógusok mellett.

Ha ki akarnának állni a magyar pedagógusok mellett, akkor nem így viselkednének, hanem érdemben próbálnának segíteni abban a küzdelemben, ami például a jogos béremelésükre való forrás megszerzésére irányul, amiben a Fidesz-KDNP élen jár, és amiben mindent megpróbálunk annak érdekében, hogy a magyar oktatás helyzetét javítsuk, mint ahogy az elmúlt 13 évben is ezt tettük. Jobb lenne, ha önk is ehhez a táborhoz csatlakoznának. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypárti sorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsá Lőrinc képviselő úr. Megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak, Momentum.

SZABÓ SZABOLCS (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Egyvalamiben biztos, hogy igazat adok Nacsá Lőrincnek, hogy van olyan eset, amikor egy

képviselő előre megírja a felszólalását. Ez azért van, mert komolyan veszi a munkáját, szeretne olyan szöveget megalkotni, amiben lehetőleg minden mondat a helyén van. Sokkal strukturáltabban lehet elmondani az embernek a véleményét, ha azt előre tudatosan átgondolva, papírra vetve készíti el, majd aztán azt felolvassa. Aztán a vita későbbi szakaszaiban van lehetőség arra, hogy az ember egy kicsit szabadabban vitatkozzon. Ezért én is ezt a megoldást választom, hogy először, mint egy társadalomtudományi konferencián gyakran csináljuk (*Közbeszólások a kormánypárti sorokban.*), strukturáltan elmondom a véleményemet (*Az elnök cseppet.*), és aztán majd vitatkozunk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat nagyon sok vitát váltott ki az elmúlt hónapokban. Ennek oka nem valamiféle sorosista hátréhatalom aknamunkája (*Közbeszólások a kormánypárti sorokban.*), még ha ezt is akarják elhíttetni saját magukkal meg egyébként a választóikkal, hanem a törvényjavaslat tartalma és annak üzenete.

Először is, azt hiszem, abban mindannyian egyetértünk, és erről a kormánypárti politikusok is beszéltek sokat már az utóbbi hónapokban, ami a sokéves tagadásuk után merőben új jelenség volt, hogy számtalan probléma feszíti a magyar közoktatás ügyét. Az egyik leginkább szem elé került probléma a pedagógusok alacsony bére. Ebben ma már nincs vita, ez egyértelmű.

Persze ez csak egy eleme a problémahalmaznak, és önmagában a bérek esetleges rendezése sem oldaná meg a rendszert belülről szétfeszítő számtalan problémát, legfeljebb némi időt adna a nagy problémahalmaz rendezésére. Hiszen az alacsony béreken kívül sok olyan területe van az oktatásnak, ami nagyon nincs rendben, és ezért mondjuk azt, hogy válságban van a közoktatás. Ebben már van vita közöttünk, mert szerintem, a Momentum szerint és egyébként azok szerint a sztrájkoló tanárok, tiltakozó pedagógusok (*Közbeszólások a kormánypárti sorokban.*), diákok, szülők szerint (*Az elnök cseppet.*), akik folyamatosan mondják el a véleményüket, nagyon sok probléma van. Ők is azt mondják, hogy túlterheltek a pedagógusok, túlterheltek a diákok, az iskoláknak nincs szakmai autonómiája, a tanároknak, pedagógusoknak nincs szakmai autonómiája, az alaptanterv ezer sebből vérzik, a fenntartói rendszer rosszul működik, és egyszerűen nagy a pedagógushiány, és még sorolhatnám hosszasan.

Ezek után a kérdés az, hogy mit old meg az előttünk fekvő törvényjavaslat. Rövid válaszom erre az, hogy gyakorlati értelemben szinte semmit. Akkor nézzük egy kicsit részletesebben, négy pontba szedve!

1. pont. Először is érdemes tisztáznunk, hogy nem véletlenül nevezték el ezt bosszútörvénynek az érintettek. Pont azt a mentalitást képviseli ez a törvényjavaslat, mint amit Tócsér Ádám, a *Blokád* című film rendezője mutatott be minap tankönyvi példaként a filmszemlén. Ha nem hallották volna, az önök kurzusfilmjének rendezője nemes egyszerűséggel

földre vitte a vele szemben a folyosón sétáló filmkritikust, pusztán azért, mert merészelt leírni a véleményét a filmről, majd, biztos, ami biztos, még az arca átrendezésével is megfenyegette. Most szó szerint nem idézném, amit mondott, ennyire természetesen tiszteltem a Házat.

Pont ugyanezt üzenik most önök is, élükön Pintér Sándor rendőrminiszterrel a pedagógusoknak: tiltakoztatok, ellenkeztetek, problémákról beszéltek? Na, akkor majd most megkapjátok, nesztek! Ezért nevezik ezt bosszútörvénynek a pedagógusok, mert a pedagógusok, diákok, szülők sokszor sztrájkoltak, tiltakoztak, étláncot szerveztek, tüntetést szerveztek az oktatás problémái miatt az elmúlt hónapokban, elmúlt nagyjából egy évben. A problémák megoldása helyett azonban csak a bosszúállást kapták.

2. pont. A közoktatás rövid távon megoldandó és megoldható legnagyobb problémája az előbb már általam említett alacsony fizetések ügye. Önök lassan egy éve mondják azt, hogy ha majd az EU-tól megjön a pénz, akkor emelnek fizetést, miközben eddig is világos volt, hogy enélkül is meg lehetne emelni a pénzt. Ráadásul a reménybeli uniós források is a beígért béremeléseknek csak egy töredékére lennének elegek. Állapítsuk tehát meg, hogy önmagában ettől a törvényjavaslattól nem lesz érdemben magasabb a pedagógus fizetése, bármilyen szép számokat is írtak bele a kodifikált szövegbe. A trükk ugyanis az, hogy a pénzt erre önök továbbra sem akarják odaadni. Így nemes egyszerűséggel olyan széles sávokban határozták meg a fizetési kategóriákat, hogy gyakorlatilag az éhbértől a luxusfizetésig abba bármi belefér, illetve beleférne, de valójában érdemi emelés nem lesz, amíg az uniós pénzek meg nem jönnek, hiszen megmondták, hogy önök erre pénzt saját nemzeti forrásból nem akarnak adni, egészen addig a fizetési sávok alján fogják tartani a fizetéseket, amíg önökön kívül valaki más ezt ki nem fizeti.

Arról az apró szakmai problémáról már ne is beszéljünk, hogy a béremelésnek eddig sem a törvényi szabályozás volt az oka. Ráadásul, még ha így is gondolnánk, veszélyhelyzetben önök folyamatosan alakították a törvényeket kormányrendeletekkel, rendeleti kormányzásban élünk. Ez azt jelenti, hogy bármiikor átírhattak volna bármilyen törvényt. De, mondom, nem a törvény miatt nem lehetett béreket emelni. A valóságban önök nem akartak fizetésemelést adni a pedagógusoknak, meg másra költötték a pénzt, mert ha meg szeretnék adni a fizetésemelést a pedagógusoknak, akkor nem törvényeket farigcsálnának, hanem egyszerűen magasabb számokat írnának be utaláskor az összeg rovatba, az összes többi rizsa.

(19.10)

3. pont. Külön ki kell emelni a problémahalmazból az egészen döbbenetes pedagógushiányt. Ma már nemcsak eldugott vidéki iskolákban hiányzik a szakos

tanárok egy része, hanem a nagyvárosokban, sőt Budapesten is egyre inkább ezt tapasztaljuk. Ma már nagytárgyakkal kell keresni például a természettudományos tárgyakat oktató pedagógusokat. Nekem például van olyan ismerősöm, aki nemrég érettségizett egy átlagos színvonalú budapesti gimnáziumban úgy, hogy az utolsó két évben csak ideiglenes pótlásokkal volt matektanára, ha éppen az a helyettesítő pedagógus be ment a matekórát megtartani.

Ismerek olyan megyét, és ez nem légből kapott szám, szaklapban megjelent számokat idéznék, szóval, ismerek olyan megyét, ahol a feladatellátási helyek 70 százalékában nincs helyben foglalkoztatott kémiantanár. Budapesten a gimnáziumok 38 százalékában nincs helyben foglalkoztatott kémiantanár. Ezek 2021-es adatok, nem olyan régi, gondolom, Szakmány Csaba neve ismerős államtitkár úrnak. Természetesen, ha nincs helyben foglalkoztatott kémiantanár, ez azt jelenti, hogy még ha helyettesítéssel oldják meg, bár azt is csak kis részben tudják megoldani, akkor is romlik a pedagógiai munka minősége, romlik a gyerekek teljesítménye, tehetséggondozásról pedig nem is beszélhetünk ilyen esetben. Nem véletlen, hogy alig jelentkezik például kémiantanári szakokra.

Ma eljutottunk oda, hogy egyre többen hagyják ott a pedagógus szakmát, miközben beszakadt az egyetemeken tanári szakjaira jelentkező fiatalok száma, és aki végez, azoknak is csak egy kis része marad a pályán. Egyszerűen nincs utánpótlás, és erről önök tehetnek, hiszen 13 év kormányzás után viszonylag nehéz másra mutogatni.

4. pont. Ami különösen felháborító, hogy önök folyamatosan azzal kábítják a közvéleményt, hogy mennyit egyeztettek. Én azonban nem tartom érdemi egyeztetésnek azt, amikor kivételesen, egy alkalommal a rendőrminiszter leereszkedik egy tárgyalásra, ott azonnal kijelenti, az érintett diákok, szakszervezetek vezetői nem kapnak szót. Én ezt nem tekintem érdemi egyeztetésnek. És azt sem tekintem érdemi egyeztetésnek, amiről folyamatosan beszámoltak azok a szakmai szervezetek, amelyekkel papíron önök nagyon jókat egyezkedtek. Ők folyamatosan arról számoltak be, többek között nekem is, hogy éppen megjelent ott egy államtitkár, egy helyettes államtitkár vagy egy főosztályvezető, aki közölte előre, hogy neki aztán döntési jogköre nincs, fölveszik az elhangzott véleményeket, mint egy postás, elvitték valahova, és akkor majd később vagy lesz válasz, vagy nem lesz válasz. Ez nem egyeztetés!

Szóval, összefoglalva: ez az egész egy színjáték, ez az egész csak arról szól, hogy egy nagyot rúgjanak a pedagógusokba, miközben körülöttünk a világ átalakul, recseg-ropeg. Itt van egy rakat új technológia, itt van a mesterséges intelligencia. Gyakorlatilag mindent új alapokra kell helyeznünk az életünkben nagyon rövid távon, tényleg öt-tíz éven belül. Nagyon gyorsan, nagyon hatékonyan kellene ehhez alkalmazkodnunk, aminek az alapja nem lehet más, mint a modern, progresszív oktatás. De ezt önök nem látják, így gyakorlatilag vakon, letolt nadrággal megyünk bele a

XXI. század sűrűjébe, és ezért fogunk lemaradni a világ többi részétől. Egészen döbbenetes azt látni, hogy pár év alatt miként veszítjük el az egész XXI. századot az önök tesztesztjei miatt, és ráadásul még csak a század elején tartunk.

Ezért azt kérjük, hogy ezt a javaslatot vonják vissza. Forduljanak végre nyitottan és megértően a pedagógusok és diákok felé, hallgassák meg a kéréseiket, szolgálják ki őket, mert ez lenne az önök dolga, a szolgálat, nem pedig a bosszúállás és az ostorcsattogtatás! Forduljanak oda felénk, nézzenek úgy, hogy a tekintetükben ott legyen a megértés és a nyitottság! Az sem baj, ha közben egyébként nem figyelnek oda, és valójában azon gondolkoznak, hogy a következő Mezőcsát-Kisvárdán rangadón mi fog történni. *(Nacsá Lőrinc: Mezőkövesd!)* Pusztán tűnjön úgy, hogy nyitottak és megértőek, egyből könnyebb lesz a dolguk, és a pedagógusok is megnyugodnak. Utána meg tegyék azt, amit a szakértők javasolnak, és ne a saját fejük után menjenek.

Higgyék el, a problémák nagyobb része automatikusan megoldódik önmagától, pusztán attól, hogy hallgatnak a hozzáértő szakértők véleményére, nem olyan bonyolult dolog ez - én azt hiszem, ezt hívják kormányzásnak. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP, a DK, a Momentum, az LMP és a Párbeszéd soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Szabolcs képviselő úr. A következő hozzászóló Pósnán László képviselő úr, Fidesz.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A kétperces hozzászólásomban már elmondtam, de azt gondolom, itt muszáj megismételni. Tehát azt nem egyeztetésnek feltüntetni, hogy volt húsz alkalommal számos szervezettel szakmai megbeszélés a törvényről, és az 58 témakörből 34-ben - még egyszer mondom, ez több mint az 50 százalék, majdnem 60 százalék - a kormány elfogadta azokat az álláspontokat, amelyeket a különböző szervezetek részéről felvetettek, hát, ezt elég nehéz másképp értelmezni, mint hogy nagyfokú kompromisszumkésziségről tett tanúbizonyságot.

Az elmúlt években volt egy nagy sikerű filmsorozat a HBO-n, a Trónok harca. Ezt azért idézem ide, mert annak a végén van egy mondat, ami szerintem megszívlelendő. Ez úgy szól, hogy „senki nem elégedett, tehát jó kompromisszum született”. Ezt mondja az egyik főszereplő, Tyrion Lannister.

Nos, valami hasonlót el lehet mondani: a kormány nagyon sokat engedett, de úgy látom, az önök számára csak az lenne a megoldás, ha száz százalékban az történe, amit önök elképzelnek. De hát, kérem szépen, az nem egyeztetés. Úgyhogy ez így nyilvánvalóan fából vaskarika. Tehát az a helyzet, amit ki mondtak önök azon az egyeztetésen, amikor a pártok vettek ezen részt, hogy nem tárgyalni jöttek. Hát, ha nem tárgyalni jöttek, akkor most nem is értem, hogy miféle egyeztetést akarnak számonkérni.

Van még egy dolog, amiről nem szabad elfeledkezni. A jogalkotással kapcsolatosan, a törvényalkotással kapcsolatban jogszabályok rögzítik, hogy kikkel és mikor, milyen egyeztetési kötelezettsége áll fenn a kormánynak. Ebbe önkényesen beemelni ilyen-olyan-amolyan, magukat ennek-annak-amanak az érdekét felvállalónak mondó civil szervezeteket nem fér bele, az végeláthatatlan lesz. Sőt, tegyük hozzá, hogy még az is egy különös jóindulat jele, hogy olyan szakszervezetek voltak jelen a tárgyalásokon, amelyeknél, legalábbis a PDSZ esetében biztos, az az arány, az a jogcím, hogy ők reprezentatív szakszervezet lennének, magyarán, 10 százalékot eléri a munkavállalók szakszervezeti tagsága, erősen kétséges. Ott például nem is állna fenn ilyen kötelezettség, mégis volt velük egyeztetés, mégis volt számos olyan kérdéskör, amiben megnyilvánultak. Ja, hogy egyébként sok esetben a Pedagógusok Szakszervezete sem értett velük egyet, az egy más kérdés, de valószínűleg ott azon a térfélen kellene ezt a meccset lejátszani, hogy akkor hogy és mint van.

Mondok egy egyszerű példát, és akkor ez világos lesz. A teljesítményhez kötött vagy a teljesítményértékelésen alapuló új bérezést a PDSZ egy az egyben elutasítja. A Pedagógusok Szakszervezete már nem volt ennyire elutasító, ott legfeljebb azon ment a kérdés vitája, hogy ez alapbérnek a része kell hogy legyen, vagy minőségi bérpótlék formájában történjen. A Pedagógus Kar pedig egész egyszerűen támogatta. Tehát látszik, hogy nagyon sokféle vélemény fogalmazódott meg ezzel kapcsolatban.

A pedagógusok világában, ha a korábbi időszakokat megnézzük, mindig visszajövő kérdés vagy felvetett probléma volt az, hogy hogyan lehetséges, hogy az egyik pedagógus ezt is csinálja, azt is csinálja, amazt is csinálja, a fizetése meg ugyanannyi, mint annak, aki meg nem csinálta ezt vagy azt, vagy amazt, csak megtartotta a kötelező óráit.

A teljesítményelvű értékelés egyébként nem a semmiből jön, tapasztalat áll emögött, és van tudás, hiszen a szakképzésben ezt már évek óta alkalmazzuk. A szakképzésben egészen jól működik is, és bevált. Ugyanez számos területen működik, a felsőoktatásban is működik. Hát, miért lenne ez ördögtől való? A teljesítményelvű értékelés, én azt gondolom, hogy egy hasznos előrelépés lesz majd a későbbiekben. És arról nem is beszélve, hogy van egy próbaévünk is, amikor azt nézzük még csak, minden következmény nélkül, hogy jó-e az a rendszer, hol kell rajta finomítani, hol kell ebbe új elemeket behozni. Erről egyébként beszélt az államtitkár úr is.

(19.20)

Én egyébként azt vettem észre, hogy igaza van Nacsá Lőrincnek is, hogy önök nem olvasták el sokszor ezt a törvényt. Olyan témákat hoznak elő, amelyek benne sincsenek a törvényben. Olyan kérdéseket vetnek fel, amelyekkel nem foglalkozik a törvény.

A bérelemeléssel kapcsolatban azért tegyük hozzá azt a kérdéskört vagy világítsuk meg azt a kérdéskört, amit mindig újra és újra felvetnek, hogy hogy jön az asztalra Brüsszel. Nos, szeretném azt megjegyezni, hogy valóban nem lehetett hosszú időn keresztül tervezni sem, hogy a béreket uniós források oldaláról próbáljuk teljesíteni, de a Covid apropóján, a Covid következtében, amikor újra kellett indítani a gazdaságot Európában mindenhol, na, akkor jött Brüsszeltől az a felvetés, hogy a tagállamok - így Magyarország is - tervezhetnek ilyen forrásokat ilyen kiadásokra. Ennek ismeretében... - és, ugye, Magyarország is elkészítette azt a tervét, ami arról szól, hogy és mint akar talpra állni, amit az elsők között nyújtottunk be, nem voltak kritikai hangvételek, jóval később jöttek azok elő, tegyük hozzá, abszolút politikai indíttatásból, és azt a jelzést kaptuk, hogy ezt lehet, a magyar forrásokat ebből következően gyorsan, hogy a gazdaság minél hamarabb lábra tudjon állni, a magyar forrásokat, költségvetési forrásokat a magyar gazdaság talpra állításának az irányába tereltük át, pontosan azért, hogy megmaradjanak a munkahelyek, hogy a családok boldogulhassanak, és lehetne szépen sorolni. Most pedig önök itt azon problémáznak, hogy akkor hogy és mint van. Hát, mondjuk ki világosan: átvettek bennünket Brüsszeltől. Önök pedig ehhez asszisztálnak, nem is kicsit, hanem nagyon.

Szeretném elmondani azt is, hogy ennek a törvényjavaslatnak az apropóján önök olyan felvetéseket hoznak, amelyek valamiféle katasztrófális, apokaliptikus képet vázolnak fel. Barkóczy Balázs például azt mondta, hogy itt az oktatás digitalizációja elmaradt, szörnyű, hogy mi minden van. Hát, kérem szépen, a tények és a valóság nem ezt mutatja. Én nem mondom azt, hogy készen van, és rendben vagyunk, de azt állítani, hogy semmi nem történt, az egész egyszerűen nem igaz. *(Zaj a kormánypartok soraiban. - Az elnök csenget.)*

Hadd mondjak egy egyszerű példát! 2018-2020 között 26 milliárd forintból fejlesztettük a széles sávú internetet, a korszerű wifi-hálózatot, majdnem négyezer köznevelési intézmény lett ebbe bekötve, vagy kapcsolódott ehhez, és ma a közoktatási feladatokat ellátó intézményekben 294 ezer különböző asztali számítógép, notebook, tablet, laptop, és így tovább, fordul elő - azért ez nem kicsi szám, akárhogy nézzük -, és 46 ezer pedagógus kapott saját használatú laptopot. Én nem állítom, hogy ezzel a végére értünk, én csak azt mondom, hogy a korábbi, az azt megelőző időszakhoz képest sokkal nagyobb léptékben indultunk el a fejlesztések terén, amit folytatni szeretnénk, és hogyha nincsen ilyen Covid meg nincsen háború, akkor valószínűleg tudjuk is tartani azokat az ütemeket, amelyeket elterveztünk. Az, hogy vannak vis maior esetek, az sajnos előre nem látható, muszáj azokat is kezelni valahogy - ezt próbáljuk megtenni.

A köznevelésben tanulóknak a 90 százaléka - ez egy országos kompetenciamérésből származó adat, tehát a köznevelésben tanulók 90 százaléka - rendelkezik informatikai eszközzel és internetkapcsolattal

ma Magyarországon. Ez még nem 100 százalék, elismerem, na de azt mondani a 90 százalékra, hogy akkor ez most már a világvégéhez közeli állapot, az nyilvánvalóan nincs így.

Az európai uniós átlag a tekintetben, hogy a háztartások milyen arányban rendelkeznek internet-hozzáféréssel, 92 százalék, Magyarországon a háztartások 91 százaléka. Hát, kérem szépen, majdnem ott vagyunk. Hogyha az Európai Unióban minden jó, akkor nem kell erre azt mondani, hogy nálunk meg minden rossz, legalábbis a számok alapján az következik, hogy ez forma-forma állapotot mutat.

A törvényjavaslat apropóján én azt egy fontos és előremutató lépésnek tartom, hogy azok a juttatások, amelyek eddig a közalkalmazotti jogálláshoz kapcsolódtak, azok most minden pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra kiterjednek, például a jubileumi jutalom - ez korábban nem volt magától értetődő -, és akkor, amikor önök azt mondják, hogy ezt a törvényt nem lehet támogatni, akkor többek között meg akarják vonni ezektől a tanároktól ezt a lehetőséget.

Ez a törvényjavaslat megemeli a szabadság mértékét, évi 50 nap, és erre jönnek rá a különböző pótszabadságok. Én azt gondolom, hogy ha megnézzük a mai munkaerőpiaci helyzetet, a foglalkoztatottsági viszonyokat, hát, nagyon sokan, akik nem pedagógusként dolgoznak, nagyon sokan boldogok lennének, hogyha ilyen nagyságrendű szabadsággal rendelkeznének. Önök ezt is el akarják venni tőlük; hogy ezt miért tartják jónak, őszintén szólva nem értem, de hát, lelkük rajta természetesen.

Van egy olyan kérdés, amelyben, azt hiszem, kell majd tenni egy pontosítást a törvénynél, legalábbis az én olvasatom szerint, ez pedig arról szól, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar tanácskozásain eddig részt vettek a Nemzeti Pedagógus Karba nem tartozó egyházi fenntartású intézmények pedagógusai vagy delegáltjai, ez továbbra is így van; ami hiányzik belőle, az az, hogy időközben az alapítványi fenntartásba került egyetemekhez kapcsolódó gyakorlóiskoláknál ugyancsak az a helyzet van, hogy nem tartoznak a Pedagógus Karról rendelkező jogszabály hatálya alá, ugyanakkor viszont ez nem kevés pedagógus. Ma Magyarországon a pedagógusképzésnek egy igen jelentős hányada nem állami fenntartású intézményekben zajlik, ugyanakkor viszont a szaktörvények rájuk is vonatkoznak, következésképpen észszerű és indokolt, hogy ezen iskolák részéről is részt vegyen delegált az ilyen típusú tanácskozásokon, annál is inkább, mert a pedagógusokra vonatkozó etikai kérdésekben itt születik döntés.

Úgyhogy ilyen természetű módosító javaslatokkal nyilván fogunk élni, de azt mondani, hogy ez a törvényjavaslat leépíti az oktatást, ez bosszút akar állni vagy hogy nem volt egyeztetés, és az ördög tudja, hogy mi mindent vágtak önök a fejünkhöz - nyilván kellő motiváltság alapján, és végképp nem az értő olvasás ürügyén -, hát, azt hiszem, hogy ez így nincsen rendjén, de erre megint csak azt tudom mondani, hogy

mindenkinek lelke rajta! Én azt hiszem, hogy ez a javaslat, amely hosszú egyeztetések, nagyon sok szervezettel történő tárgyalás során formálódott olyanná, amilyen állapotot most mutat, jelentősen megváltozott a kezdeti állapotokhoz képest, szerintem támogatható, és mi támogatni is fogjuk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pósnán László képviselő úr. Hiller István képviselő úr, MSZP, felszólalása következik.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Tisztelt Országgyűlés! A betervezett törvényjavaslat a pedagógusok új életpályájáról szól, és feltettem magamban a kérdést, hogy szükség van-e a pedagógusok új életpályájáról beszélni itt az Országgyűlésben és az ország nyilvánossága előtt, szakmai és politikai körökben. Azt állítom, hogy igen. Igen!

Többször végigolvastam a törvényjavaslatuk szövegét, ezért véleményem van róla szakmai értelemben, fogok, akarok beszélni politikáról, és arról is szeretnék beszélni, amit eddig még nem olvashattam, hiszen itt terjesztették be, mondták el a módosító javaslatukat. Megköszönöm, hogyha figyelik mindazt, amit mondok, azért, mert szeretném azt javasolni, hogy a vita eddigi menetén, amennyiben ez lehetséges, változtassunk, azért, mert, higgyék el, kérem, minden, a 2010 előtti oktatáspolitikát érintő kérdésben állom önökkel a vitát, szívesen vállalom, legyen az itt, a teremben vagy a termen kívül, csak megszervezés kérdése, de amikor egy olyan törvényről beszélünk, amely értelemszerűen a jövőre hat, akkor fel kell vetnem azt a problémát, hogy állandó összehasonlítást tenni a jelen és a múlt között néhányunk számára lehet érdekes, néhány elemző számára izgalmas, néhány jövőbeli történész számára majdani kutatási téma, de egyébként tök fölösleges. *(Kocsis Máté: Hitelességi kérdés!)* Ne ezt csináljuk! *(Kocsis Máté: Hitelességi kérdés! - Rétvári Bence: A múltat végképp eltörlöni!)* Ne ezt csináljuk!

Azt javaslom, hogy a nehezebb feladatot válaszszuk, azt a feladatot válasszuk egy törvény, egy oktatásitörvény-javaslat esetén, hogy a jelent próbáljuk a jövőre kivetítve tárgyalni. Ez egy nehezebb ügy, de, kérem szépen, valljuk meg őszintén, hogy azt, ami akárhány évvel ezelőtt, a rendszerváltás előtt és után történt, összehasonlítani a jellel, az lehet egy aktuálpolitikai vita, de én nem erre akarom - mondom még egyszer - az időt felhasználni, hanem éppen arra, amire egyébként a törvényjavaslat a szóhasználatában utal, tudniillik, hogy hogyan hat ez a gyermekeinkre, az pedig a jövő.

(19.30)

Ez egy nehezebb feladat. Egymást szidni a legkülönbözőbb módon, azt kitűnően lehet érteni; azt,

hogy, kérem, hogyan hat egy törvény, mi lesz annak a hatása három-öt-hét év múlva, az egy nehezebb kihívás.

Ez részben a probléma is, tudniillik - helyesen - ez a törvényjavaslat hozza, illetve visszahozza, kiírtam, „a gyermekek mindenekfelett álló érdeke” kifejezést, többször van benne. Helyes! Az a baj, hogy 2011-ben kivették. Nem kellene most visszahozni, mert egyébként folyamatosan benne kellett volna lennie, és akkor a jövőre nézve ez egy közös gondolkodás lehetett volna. *(Dr. Szeberényi Gyula Tamás közbeszól.)* Ne beszéljen bele, amikor beszélek, legyen szíves! *(Közbeszólás a kormánypartok soraiból. - Az elnök csenget.)* Azért! *(Derűltség.)* Tiszteljen meg! *(Zsigó Róbert: Jó lesz ez!)*

Na most, a második kérdés az, hogy lehet-e ebből a törvényből következtetéseket levonni a jövőre, és ebben énnekem az a meglátásom, hogy egy olyan iskolaképet mutat be, amely iskolába mi jártunk annak idején - egyébként nagyon hasonlatos volt ahhoz az iskolához, amibe a nagyapáink jártak -, és egyáltalán nem ilyen az a tudásátadás-tudásátvétel folyamat, amelyben a gyermekeink, unokáink részt vesznek. Ez a törvényjavaslat és az az egész gondolatmenet, amely ezt áthatja, az a mi korunk, és a mi korunk hasonlósabb volt a tudásátadás-tudásátvétel dolgában a nagyapáinkéhoz. Változott a leckék tartalma, de önök is, mi is, mindannyian emlékezhetünk, volt egy tananyag, azt leckékre bontották, csoportosították, megtanultuk, felmondtuk, osztályozták - nagyjából ezt csinálták az apáink meg a nagyapáink is. Kérem, figyeljék meg, hogy a gyermekeink és unokáink tudásátadás-tudásátvételében egészében ennek, amit most elmondtam, valójában mekkora a hányada! Azt állítom, hogy már kisebb, mint a tudásátadás-tudásátvétel egy másfajta módjának.

Ha önök felülnek egy vonatra, buszra, metróra, néznek fiatalokat egy buszmegállóban, akkor bizony sajátságosan görnyedt hátú fiatalokat látnak, és nem azért, mert fáj a derekuk, hanem mert abba a mobiltelefonba vagy modern eszközbe mélyednek, amelyből egyébként még nagyon különös módon, mert még nem tudjuk pontosan, hogy ezt hogy kell csinálni, tudniillik abban az értelemben, ahogy a tudásátadás-tudásátvételnek a szervezett formája az elmúlt két és fél évszázadban az iskola volt, egy épület, ahova bementünk, ez meg nem az, mindenesetre így történik. *(Sic!)* Kérem szépen, erre az új életpályáról szóló törvényjavaslat nem mond egy szót sem. Nem gondolnak erre. Miközben a gyermekeinkről szól, meg azokról a pedagógusokról, akik a gyermekeket tanítják.

Az hogy lehet, hogy a jövőről szóló törvényben, amely a gyermekek mindenekfelett álló érdekét állítja a középpontba... - az a jövő, amelynek legalábbis egy részét mindennap láthatjuk, otthon is láthatják a saját gyermekeiken és unokáikon. Amikor néhány perc alatt összeáll egy virtuális közösség, és csapatot alkot egy paraguayi, egy új-zélandi, egy francia, egy dán meg egy magyar fiatal, és játszik egymással úgy, hogy

még soha az életben nem látták egymást, tessék megmondani nekem, hogy ez a jövőkép melyik paragrafusban van benne!

Van valami olyasmi, amiben csak annyiban kérem a megértésüket, hogy három évvel ezelőtti múlt-ról beszélek - nem megszegve a tett javaslatomat -, és erről közösen kell gondolkodni. Nézzék, olyan éveket élünk, amelyeket velünk élő emberek közül alig valaki ért meg. Ennek ne nagyon örüljünk! Nem mértük meg fel pontosan, hogy mit jelentett a gyermekeink nevelkedésében az a két és fél év, amikor többé-kevésbé be voltunk zárva a barlangjainkba. Két nappal ezelőtt volt alkalmam egy másik törvényjavaslat kapcsán elmondani, de annyira súlyosnak tartom a dolgot, hogy megismétlem: tudják, hogy van olyan ország, ahol iskola- és óvodapszichológusoknak az a feladata, hogy megtanítsák a gyermekeket mosolyogni? Éveken keresztül maszokban jártak, és egyszerűen nem alakult ki az, ami nekünk természetes.

Az első felmérések elemzésén vagyunk túl, hogy mit jelentett a magyar gyermekek, fiatalok számára a Covid-járványnak az a része, ami minket sújtott, és azt kell mondjam, hogy azok a hat-hét-nyolc éves magyar fiúk és lányok, akik akkor iskolások voltak, de nem iskolába járva tanultak, az alapkészségek tekintetében nem tanultak meg rendesen írni, olvasni, számolni, gyengén értik az elolvasott szöveget. Ha elfogadják tőlem azt a gondolatmenetet, hogy a jövőre nézzünk, akkor ebben a törvényben benne kell legyen az a gondolat, hogy mit csinálunk három évfolyamnyi magyar fiatallal, mert hogyha erre nem fordítunk külön szakmai és egyébként finanszírozási figyelmet - megjegyzem, nem a pénzt látom itt a legsúlyosabbnak, hanem a szakmai hozzáértést és akaratot -, ez a három évfolyam évtizedeken keresztül fog a magyar társadalom nyakán élni azért, mert hiába, higgyék el, aki nem tanulja meg az alapokat, azt nem fogjuk tudni megtanítani tizenévesen biológiára, földrajzra, történelemre, idegen nyelvre és informatikára. Javaslom, hogy ezzel foglalkozzanak.

Kérem szépen, ez a jövőbe mutató törvény foglalkozik-e azzal, hogy hogy áll a magyar fiatalok idegen nyelv-tudása? Szívesen felelevenítem önöknek, hogy az én politikai közösségem politikai, választási programjában korábban szerepelt, hogy magyar fiatalokat a magyar állam segítségével, lehetőleg tömegesen, nyelvi közegben, anyanyelvi közegben tanítsunk idegen nyelvre. Ezt önök helyesen egyébként - e tekintetben nem érdekel - átvették, sőt még miniszteri biztost is kineveztek a Covid előtti időben, hogy ezt szervezze meg, elképesztő mennyiségű pénzt tettek rá, szerintem nem kellett volna annyi, 72 milliárd forintot különítettek el tervekben, de ezt elvitte a Covid. Kérem szépen, gondolják végig, mert azóta csak romlott a helyzet.

Hogyan nem jut eszükbe, hogy az új életpályáról szóló törvény esetében a túlterheltsége a diáknak és a túlterheltsége a pedagógusnak rosszul szabályozott? Talán önök is beszélgetnek hétfélegként olyan családokkal, ismerősökkel, barátokkal, akiknek elsősorban

alsó tagozatos gyermekük van, kérem, ezeknek a kislányoknak és kisfiúknak, hat-tíz év körüli gyerekeknek, mire hazaérnek, nincs kedvük játszani, mert fáradtak.

Itt kell kitérni a módosító javaslatukra. Kérem szépen, amennyiben jól értettem - nyilván írásban még nem láttam -, az a két kormánypárti frakciónak a módosító javaslata, hogy egy egységes óraszámra, 24 órát mondtak, állítsuk be a hagyományos értelemben vett általános iskolai pedagógusok óraszámát, és ne ebbe a 22-26-ba.

(19.40)

Ez azt jelenti, amit most javasoltam, hogy az általános iskola alsó tagozatos pedagógusai számára, a tanító néniknek és a tanító bácsiknak felemeljük 2 órával a kötelező óraszámát, mert nekik most 22. Ezért vagy írják le, és akkor el fogom tudni olvasni, vagy pontosítsák, mert az nem egy olyan nagy kedvezmény, hogy bár másoknak csökken, de egyébként pont az alsó tagozatosoknak pedig növelik, ez így nincsen rendben.

És végezetül erről a brüsszeli dologról, amiben nemcsak szakma, hanem politika is van: érdemes ezt úgy megbeszélni egymással, szemtől szembe, hogy világos legyen a véleményünk és a véleményem, és nem egyszerűen csak, mondjuk, egy televíziós stúdióba megüzeni, aztán vagy meghallják, vagy nem. A magyar pedagógusok bérrendezése szükséges, de nem elégséges feltétele a magyar közoktatás színvonala javításának - kell, de nem elég.

Az pedig, hogy önök egy politikai kampányt csinálnak abból tudniillik, hogy valaki ezt támogassa, más meg nem támogatja, és akkor az milyen, én, mi ebbe a játékba, ebbe az utcába nem megyünk be. Nem megyünk be, mert az alaptételt nem fogadom el. A magyar pedagógus bérét a magyar központi költségvetésnek kell állni, mindig. Tisztességesebbnek tartom, hogyha azt mondják: ennyi pénzünk van, ezt tudja most a magyar költségvetés tenni, de nem ezt mondják, hanem ebből politikai akciót csinálnak, és a magyar pedagógusok bérrendezésének sikertelenségét, mert egyébként az elmúlt tíz évük az, ebbe a politikai akcióba húzzák bele. Én nem fogom azt mondani, hogy: de, majd erősítünk ott. Nem, nem erősítünk! Egyáltalán nem fogadom el, az alaptételt nem fogadom el. A magyar pedagógus fizetése a magyar központi költségvetésből kell hogy meglegyen. Ezért azt javaslom önöknek, hogy ezt a pedagógusok új életpályájáról szóló törvényt azokkal a gondolatokkal, amiket javasoltam - visszavonva az eredetét -, egészítsék ki. Mi ezt nem fogjuk támogatni se szellemiségében, se politikai akciójában.

Kérem, fontolják meg, amit mondtam, éppen azért, hogy legyen értelme az új pedagógus-életpályának a gyermekek mindenekfelett álló érdeke miatt. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP és a DK padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hiller István képviselő úr. A következő hozzászóló Szabó Rebeka képviselő asszony, Párbeszéd.

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Talán hadd hívjam fel a bosszútörvénnyel kapcsolatban a figyelmüket egy némiképp ironikus körülményre. Mint tudjuk, rengeteg sürgető törvényhozási, jogszabályalkotási kötelezettsége lenne a kormánynak, hiszen elvileg önök küzdenek az eurómilliárdokért, és ennek érdekében számos olyan jogszabályt kéne megalkotniuk, ami biztosítja a jogállamiságot, megakadályozza az intézményesített lopást; és az Európai Unió számára is elfogadható módon kéne szabályozniuk egy sor területet. Ez tavaly ősszel is, finoman szólva, csak mérsékelt sikerült, a legtöbb kérdésben pótvizsgáznuk kell.

Mondhatnék itt számos olyan ügyet, ahol az önök jogalkotása teljesen elégtelen, például hogy a szélenergia még mindig nem elérhető, Magyarországon még mindig nem lehet új szélerőművet létrehozni, de most nem is erről akartam beszélni, hanem arról, hogy nem értem, erre a törvényre konkrétan mi szükség. Tehát még egy csomó feladatuk lenne; most önök ezzel a bosszútörvénnyel jönnek, és ezzel magukra haragítják a diákokat, a pedagógusokat, az embereket, gyakorlatilag mindenkit, akinek köze van az oktatáshoz, csak őszintén szólva nem értem pontosan, hogy miért csinálják, mert ezt történetesen nem kéri önkéntől senki, a pedagógusok a legkevésbé.

Önöknek nem kell egyáltalán a tanárok státuszával foglalkozni, egyáltalán nem ezzel kéne foglalkozniuk, hiszen a tanárok csak tanítani akarnak, a diákok pedig túlnyomórészt tanulni szeretnének. Ráadásul nemhogy nem kérte senki, és nem segít senki ez a javaslat, hanem kifejezetten árt, ahogyan ma már nagyon sok ellenzéki képviselőtársam elmondta. Ez a törvényjavaslat gyakorlatilag egyetlen célt szolgál: a tanártársadalom maradék, minimális autonómiájának az elvételét, a kiszolgáltatottságuk növelését, további megalázásukat, leuralásukat és a közoktatás további lerombolását.

Önök, kedves fideszes, KDNP-s képviselőtársaim, az országnak ártanak ezzel. A saját gyerekeiknek és unokáiknak is ártanak ezzel, bár tudom, önök azt gondolják, mivel az önök gyermekeinek és unokáinak jelentős része biztos magániskolába jár, hogy őket ez nem fogja érinteni, de higgyék el, hogyha egy társadalomban az elérhető oktatás színvonala romlik, az a társadalom minden egyes tagjának rossz, akkor is, ha vannak olyan kivételezettek, akik egyébként nem az állami közoktatásban tanulnak.

Gyakorlatilag ezért a törvényért a történelemkönyvbe fekete ceruzával majd a Holdról is látható elégtelent fognak önöknek beírni, mert én biztos vagyok benne, hogy a jövőben - és talán nem is olyan távoli jövőben - ezt értékelni fogja a társadalom, és ezért önök egy óriási elégtelent fognak kapni, hiszen nem lesz mindig ez a szennypropaganda, amit önök

most művelnek, nem lesz mindig kétharmad, nem lesz mindig gyalázatos, őrzítő hazugságdömping (*Nacsa Lőrinc közbeszól.*), fideszes trollhíradó; egyébként néha megnézni az állami tévé híradóját, az, nem is tudom, felér valamiféle időutazással. Tehát egyszer minden a helyére fog kerülni, még ha ez azon a romboláson, amit most végeznek, sajnos nem segít, mert hogy most vannak olyan gyerekek a közoktatásban, most vannak olyan pedagógusok a közoktatásban, akiknek önök az életét, a lehetőségeit és a jövőjét teszik tönkre.

Ahogy mondtam, rengeteg megoldandó feladat lenne az oktatás területén. Ilyen problémák többek között: a korszerűtlen tananyag, a tanárok és diákok agyonterheltsége, a központosítás, az ágazat mérhetetlen alulfinanszírozottsága, az infrastrukturális feltételek gyengesége és természetesen a rendkívül alacsony bérek. 13 év Fidesz-kormányzás után már gyakorlatilag tanévkezdési szokássá vált, hogy kicsik és nagyok WC-papírral és a nyomtatáshoz szükséges papírral mennek iskolába, hogy legalább a tanév első felében ezekből ne legyen hiány.

13 év Fidesz-kormányzás után hogyha valami elromlik egy iskolában, mondjuk, csöpög a csap vagy leszakad a karnis, akkor igazság szerint az iskola dolgozói először a szülőknek szólnak, és reménykednek abban, hogy vannak olyan anyukák és apukák a gyerekek szülei között, akik ezeket a szerelési munkálatokat el tudják végezni, mert ezekre keretet nem kapnak az iskolák a tankerületektől, és ráadásul elképesztő bonyolult ezeket elvégeztetni hivatalos úton, úgyhogy ezért remélik, hogy a szülők megcsinálják.

Gyakorlatilag 13 év Fidesz-, Orbán-kormányzás után a pedagógusok az egyik legalulfizetettebb diplomás honfitársaink. Önök nyilván el sem tudják képzelni, hogy milyen az a hónap, amikor hó elején a számlán alig több mint 200 ezer forint van, és sajnos ezt az állapotot 150 ezer magyar honfitársunk ismeri, hiszen önök erre a sorsra kárhoztatták az egész hazai pedagógustársadalmat.

Gond tehát akad bőven, csak a megoldáshoz önöknél nincsen szakértelem. Persze, lenne szakértelem azoknál a szakmai szervezeteknél, a pedagógus-szakszervezeteknél, a Tanítanék Mozgalomnál akár, az Egységes Diákfront tagjai között, vagy számos olyan szakmai szervezet van, amelyeknél egyébként... (*Közbeszólások a kormánypartok padsoraiból.*) - érdekképviselői szervezetnek is lehet őket hívni, de képzelje el, ők benne vannak az oktatásban, és nekik vannak konkrét szakmai javaslatok. Összeállítottak egy kilencpontos listát, hogy melyek azok a konkrét javaslatok, amiket ők szeretnének kérni önöktől e helyett a gyalázatos bosszútörvény helyett. Ezt majd a későbbiekben ismertetni is fogom.

Csak, ugye, az a helyzet, hogy önök ezeket nem akarják szándékosan meghallani. Amikor a tanárok sztrájkokkal kívánták felhívni a figyelmet a rendszer tarthatatlanságára, akkor önök, a Fidesz a sztrájk-törvény átírásával tiltotta meg az ellenállást. Amikor

törvényes utat nem hagyván, a tanárok végül polgári engedetlenségi akcióba kezdtek, akkor önök kirúgásokkal válaszoltak. Amikor a diákok és a tanárok tüntettek a helyzetük javításáért, akkor pedig önök könnygázt fújtak rájuk és ütlegették őket, ez nem is olyan régen történt.

Önök egy kordonkormány, és konkrétan erőszakot alkalmaztak a tanárokkal és a gyerekekkel, a diákokkal szemben. Ezt sem fogja önöknek a magyar társadalom megbocsátani. (*Zsigó Róbert közbeszól. - Az elnök csenget.*) Tehát önök ezekre a problémákra nem megoldást kínáltak, hanem beterjesztették a bosszútörvényt: a törvényt, amivel megbosszulják azt, hogy a tanárok önmagukat megszervezve megpróbálták kiállni az érdekeikért, és ki is álltak az érdekeikért, és párbeszédet kezdeményeztek önökkel - erre önök benyújtották ezt a bosszútörvényt.

Ez a törvény az erőszak törvénye. Önök nem békejobbot nyújtanak az oktatási ágazat irányába, hanem a céljuk a hatalom fitogtatása. Most nem fogom még felsorolni az összes káros elemét ennek a jogszabálynak, a későbbiekben majd erre is kitérünk, de azért néhányat engedjenek meg.

(19.50)

Önök szerint egy korszerűbb oktatási rendszert eredményez, ha a tanárokat a mostaninál is jobban kiszákmányolják, ezért lehetővé tennék, hogy a heti munkaidejük 40 helyett 48 óra legyen. Most tényleg szeretném kérdezni: ebben mi a jövőbe mutató vagy korszerűbb?

Vagy önök szerint esetleg az is egy modern oktatási rendszerhez vezet, ha a tanárokat iskolák és települések között átvezényelhetik. Vagy kérdezem: önök annyira jónak tartják a KLIK fenntartási rendszerét, hogy - az intézmények maradék autonómiáját is elvéve - erősítik a KLIK, az intézményfenntartó jogait, hiszen látjuk, hogy ez eddig is mennyire volt működőképes. Konkrétan semennyire! Tehát ahelyett, hogy enyhítenének ezen a központosításon, most még csavarznak rajta, és ez még erősebb lesz.

Úgyhogy a Párbeszéd-Zöldek álláspontja szerint ez a törvénytervezet még tárgyalás alapja sem lehetne; ezt azonnal vissza kell vonni, és a szakmai szervezetekkel valódi egyeztetést lefolytatva, egy valóban szükséges, modern oktatást lehetővé tévő jogszabályt hozzanak majd a Ház elé, merthogy erre kaptak, én azt gondolom, az emberektől eredetileg felhatalmazást.

És még azt is szeretném elmondani, nagyon érdekes volt - hát, hogy nagyon érdekes, az túlzás -, de mondjuk, különös volt hallgatni önöktől az érvelést (*Derültség a Párbeszéd padsoraiból. - Nacsa Lőrinc: Nagyon érdekes!*), és itt dr. Pószán Lászlóra és dr. Kállai Máriára is gondolok. Kedves képviselőtársaim, önök elmondták, hogy mennyire klassz a teljesítményalapú bérezés, és hogy miért van ezzel baj, meg úgy egyáltalán; miért nem akar itt mindenki teljesítményalapon fizetést kapni?

Én azon gondolkozom, hogy akkor a parlamenti képviselőknek is a teljesítményük alapján kéne fizetést kapni (*Szabó Timea: Bizony! - Az elnök csenget.*), és megnéztem itt néhány fideszes képviselőt, tényleg kicsit szűrőpróbaszerűen, akik még itt voltak korábban, de most már kimentek. (*Közbeszólás a kormánypártok padsoraiból: Halljuk!*) Nacsa képviselőtársam rengeteget szeret beszélni (*Szabó Timea: Hülyeségeket!*), úgyhogy ön megérdemli a fizetését, mert a feladatát elvégzi (*Zaj és közbeszólások.*), de itt van például dr. Demeter András, aki az előbb ott ült a hátsó sorban - némiképp látványosan unatkozott -, megnéztem, az elmúlt egy évben egy darab felszólalása volt, és összesen három indítványa. (*Szabó Timea: Így van!*) Hát, ez nem olyan sok szerintem! Szerintem vonjuk le a fizetése kétharmadát, mondjuk, majd önökre bízom. Szerintem terjesszenek be erről egy javaslatot, hogy akkor hogyan lehet mérni az önök teljesítményét - persze, a miénket is -, esetleg nézzük meg az önálló indítványok... (*Közbeszólások a kormánypártok padsoraiból: Hadházy Ákos...*) Bekiabál! Bekiabál! (*Az elnök csenget.*) Szóval nézzük meg akkor az önök fizetéseit.

Vagy itt van például dr. Riz Gábor: három felszólalás az elmúlt évben; Potápi Árpád: egy felszólalás; dr. Pesti Imre: hat, na, az egész jó, én azt egy abszolút jó számnak látom. Dr. Kállai Mária, aki egyébként említette ezt, önnek nyolc felszólalása van, én megsüvegelem önt; én azt gondolom, ez az elmúlt évben fideszes padsorokban tényleg egy jó aránynak számít.

Megnéztem példaként, most nem magammal akarok példálózni, de nekem 69 felszólalásom volt az elmúlt egy évben. (*Taps a kormánypártok padsoraiból, közbeszólások ugyanonnan: Bravó!*) és 86 önálló indítványom. Most én nem azt akarom mondani, hogy duplazzák meg a fizetésemet - nem, nekem jó az, ami van, köszönöm, még sok is -, csak szerettem volna jelezni, hogy ha önök itt nagy hangon beszélnek arról, hogy ez legyen a tanárokkal meg az, meg majd teljesítmény, meg nem számít a mostani pedagógus-életpálya, meg majd önök kitalálják, akkor talán nézzenek már egy kicsit magukba, és a saját teljesítményüket is méricskéljék hasonló mércével! (*Hollik István: Soros...*) Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps és üdülialgás a Párbeszéd és a Momentum padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Rebeka képviselő asszony. (*Csenget.*) Kétperces hozzászólások következnek, mondom a sorrendet: Kunhalmi Ágnes, Hegedüs Andrea, Zsigó Róbert, Szabó Timea. Dunai Mónikának már nem fogok tudni adni ebben a körben lehetőséget. Elsőként Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, MSZP.

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! (*A mikrofonját a kezében tartja.*) Ezt most így fogom. Egy sokkal-sokkal korábbi hozzászólásra szeretnék reagálni.

Az egyik az, hogy a háborúra folyamatosan hivatkozik a kormány, hogy abba beledöglik az ország. Akkor újra felteszem a kérdést: a csehekre nem hat a háború? Ott miért tudtak egyébként dönteni arról mindkét házból, hogy egyébként pedagógusbért emelnek? A román példát... (*Rétvári Bence: Mi is most döntünk erről...*) Igen, de ők nemzeti költségvetésből emelnek, és a cseh politikusok egyébként elmondták, hogy a cseh béreket a cseh nemzeti költségvetésből kell finanszírozni, és nem Brüsszelre várni. (*Rétvári Bence: Ők megkapták...*) Ezt sose fogom megérteni, hogy a szuverenitására oly kényes kormány miért akar egy petákot is... (*Rétvári Bence közbeszól.*) Én értem, hogy jár, Rétvári úr, igaza van, jár ez a pénz; a magyar pedagógusok meg úgy vannak vele, hogy a nemzeti költségvetésből jár ez a pénz. Ha ön közösségi költségvetésből szeretne bért emelni, ön és Nacsa úr is szeretnének, akkor bizony azt nem brüsszeliből kell, mert az a románok pénze, a magyarok pénze, a németek pénze, az mindenki pénze.

Én elfogadom, hogy egyébként a Bizottság döntött arról, az EFOP-on keresztül megállapodtak, de a kifizetés bizony feltételekhez kötött. Nincs feltétel nélküli élet, Rétvárinak ebben igaza volt, és egyetért vele. Községi költségvetésből nincs feltétel nélküli élet; a magyar nemzeti költségvetésből viszont meg tudnák ezt finanszírozni.

Szégnyennek tartom vagy szomorúnak tartom, hogy egyébként sajnos Romániába járnak át a határ mentén pedagógusok azért, mert valamivel nagyobb a fizetés, és bár ott is (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.*) szenved az oktatásügy is, de tudja, miért vannak ott nagy tüntetések? Azért, mert ott nem korlátozták a sztrájkot, nem hoznak olyan törvényeket, amikkel megfélemlítik a pedagógusokat. Köszönöm. (*Rétvári Bence: Ott van a legnagyobb pedagógustüntetés, Romániában! Miért ezzel példálódsz? - Taps az MSZP padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kunhalmi képviselő asszony. (*Zaj a teremben. - Csenget.*) A következő kétperces Hegedüs Andrea képviselő asszony, DK.

HEGEDÜS ANDREA (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Megint elismétlem, hogy pedagógus vagyok, és 31 évig tanítottam. Ezt nem lehet megkérdőjelezni, ez maga a tapasztalat és a gyakorlat, vagyis egy bosszútörvényt, amit önök bevezettek, hiteles pedagógusként tudom minősíteni.

Ezzel szemben megkérdezném Nacsa Lőrinc képviselő urat: hány évet tanított, milyen tanítási tapasztalat és gyakorlat van ön mögött? Mennyi életpályát élt már meg? Mennyi minősítést írt meg? (*Nacsa Lőrinc közbeszól. - Az elnök csenget.*) Mennyi portfóliót készített el pedagógusként? Mert én elég sokat. És azt még hozzáteszem, hogy vannak olyan kollegák, akik négy diplomával olyan portfóliót írogatnak pluszban,

ami a gyerekektől veszi el az időt; a gyerekektől, a tanítványoktól vesszük el a hasznos, tartalmas időt.

Továbbá szeretném mondani, hogy említette ön, hogy ingyenes tankönyv. Igen! Viszont a szabad tankönyvválasztással mi a helyzet?

Továbbmennék, szakmázzunk még egy picurkát! Nincs elég pszichológus, fejlesztőpedagógus, felzárkóztató pedagógus a rendszerben. A bosszútörvényben nem szerepel például a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, a hátrányos helyzetű gyerekek sorsa.

Említette a bért: 260 ezer forint egy pályakezdő pedagógus bére; 360 ezer forintot keres egy nyugdíj előtt álló pedagógus, aki 40 évet dolgozott végig. Ezzel szemben például Pintér oktatásért felelős miniszter úr fizetése mekkora is? Megközelíti a 3 milliót.

Dobrev Klára kormányát is említette. Ő az árak helyett a nyugdíjakat és a béreket, a tanárbéreket is fogja emelni. És ha azt nézzük, hogy önök többen vannak az Európai Unióban, mint a Demokratikus Koalíció, akkor ez az önök szégyene, hogy csak ennyire képesek. A pedagógusbéreket a központi költségvetés terhére kell kifizetni. Köszönöm szépen. *(Taps a DK padsoraiból. - Közbeszólás ugyanonnan: Így van!)*

ELNÖK: Köszönöm, Hegedüs Andrea képviselő asszony. A következő kétperces Zsigó Róbert képviselő úr, Fidesz.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Szabó Rebeka képviselő asszony stand-up-jára csak annyit szeretnék reagálni, hogy van teljesítményértékelése a képviselőknak, ezt országgyűlési választásnak hívják, ahol önök gyakorlatilag mérhetetlen teljesítményt tudtak elérni, ez a helyzet. *(Tordai Bence folyamatosan közbeszól. - Az elnök csenget.)*

Minden tiszteletem Hiller képviselő úré, de ne vegye visszautogatásnak azt, amikor a korábbi időszakról beszélünk; egyszerűen csak hitelességi kérdésnek tartjuk azt, hogy önök ami valótlanságot most itt állítanak, azt úgy teszik, hogy 2002-2010 között kormányoztak.

Csak néhány rövid dolog, itt már néhány dolog elhangzott: 381 helyen szüntették meg az oktatási tevékenységet az országban, 15 ezer tanárt bocsátottak el, elvettek egyhavi bért, kivontak az oktatásból 1300 milliárd forintot abban az időszakban. Abban az időszakban az egyházi iskolákban tanítók még azt a támogatást sem kapták meg, amit a vatikáni szerződésből kellett volna egyébként; abban az időszakban csak ígérték az ingyenes tankönyvet. Azokról a korrupciós botrányokról, amik akkor történtek, ne is beszéljünk! Mondok egyet: például a Sulinet Expressz botrány vagy a kakaóbiztos számítógépek.

(20.00)

Az a helyzet, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy az önök felszólalásainak a többségéből az látszik, hogy

önök nem olvasták el a törvényt. Ezt pótolhatták volna, amikor Maruzsa államtitkár úr beszélt, de őt sem hallgatták meg. *(Tordai Bence: Írásba adta, hogy hazudik!)* Az a helyzet, hogy önöket nem érdeklik sem a tanárok, sem a diákok, sem az oktatás, önök a saját pártpolitikai érdekeiket sütögetik itt. Szégyelljék magukat emiatt! Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő kétperces hozzászóló Szabó Timea képviselő asszony, Párbeszéd.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Tisztelt Képviselőtársaim! Önök nem olyan meglepő módon, de folyamatosan hazudnak a pedagógusbér-emelésről. Itt brüsszeleznek, meg hogy nem tudom, az ellenzéki képviselők akadályozzák a pénzek idejövételét, bezeg, ha jönnének a pénzek, akkor önök aztán már azonnal meg is dupláznák a pedagógusok bérét, ugye?

Itt van előttem egy 2019-2020-as pedagógusbértábla *(Felmutat egy iratot.)* európai összehasonlítása. Nem idei, nem tavalyi, hanem 2019-es, amikor még jöttek az EU-s pénzek, csak önök lombkorona nélküli lombkoronasétányokra ellopták az uniós pénzeket, ezért nem kapják most.

Nézzük már meg ezt a szép ábrát itt! Tudják, mi ez a kicsi zöld itt, ami rá se fért a papírra? *(Nacsá Lőrinc: A Párbeszéd! - Derűltég a kormánypárti padsorokban.)* Ez a magyarországi pedagógusok, a magyar pedagógusok átlagbére. Tudják, hol van ez? Szerbia és Észak-Macedónia között. Azért nézzük, már meg, itt van az átlagbére a dánoknak, a németeknek, a belgáknak, a franciáknak, olaszoknak, Málta, Portugália, de itt van a cseheknek, szlovákoknak, lengyeleknek, szlovénoknak; és még egyszer: tehát a magyar pedagógusok átlagbére 2019-20-ban, nem most, hanem amikor jöttek az uniós pénzek, itt van a béka feneké alatt, Szerbia után, Románia után, Szlovákia után, Lengyelország után.

Úgyhogy én nagyon szépen kérem önöket, hogy nagyon gyorsan fejezzék be most már a hazudozást. Értem, hogy ezt nem azért mondják, mert elhiszik, hanem mert a gazdijuk kiadta, hogy ezt kell mondani éppen. Egyébként egyetérték Szabó Rebekával *(Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, például Rogán Antalnak nulla lenne a fizetése, mert egyszer szólalt fel az elmúlt négy évben. Úgyhogy valóban önöknek is teljesítményértékelést kellene bevezetni... *(Taps az ellenzéki pártok soraiban. - Zsigó Róbert: Mehetsz a Soros-pénztárhoz! - Szabó Timea: Te meg a Rogán-pénztárhoz!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. *(Tordai Bence közbeszól. - Az elnök csenget.)* Emlékeztetem képviselő asszonyt, hogy szemléltetni papírral nem nagyon lehet, vagy nem lehet, de most elengedtem. *(Sebők Éva közbeszól.)* A következő kétperces hozzászóló Szabó Szabolcs, Momentum.

SZABÓ SZABOLCS (Momentum): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Sokszor szóba került itt az utóbbi hozzászólásokban a béremelés forrása. Akkor egy kis adalékot ehhez hozzátennék (*Nacsa Lőrinc Szabó Timea felé: Ne tessék elmenni! - Szabó Timea: Megyek, a tüntetésen felszólalok, jövök vissza!*), feltéve, hogy a kollégák az intenzív vitát gyorsan kicsit lecsavarják. Köszönöm szépen.

Szóval, egy kis adalékkal járulnék hozzá ehhez a béremelésforrás-kérdéshez, mert ugye, a kormány azt mondja, hogy nemzeti forrásból ő ad 10 százalékot, ennyi van, kész, és várjuk, hogy más nekünk adjon. Nekem meg az jutott erről az eszembe, hogy ott van ez a Balásy Gyula nevű kiváló ember, aki 2016 óta annyi megrendelést kapott a mi pénzünkől önöktől, tehát a magyar adófizetők pénzéből, hogy 2016 óta a kormányzati kommunikációra kifizetett sok száz milliárd forintból a cégeiből adózott nyereségként ő kivett 44 milliárd forintot. Nem ennyi pénzt kapott reklámozásra, ennyit vett ki. Ez 44 000 millió forint. Mindenki számolja ki, ha 2016 óta csak ezt a 44 000 millió forintot odaadták volna a pedagógusoknak - és mondtam egy tételt.

Tehát taxatívénem igaz, hogy nincs mozgástér egy több mint 40 000 milliárd forintos főösszegű költségvetésben. Van, csak önök másra költik a pénzt. Ezért álságos, amikor mutogatnak másra, hogy azért nincs, mert ő nem ad, meg az se ad, meg bánt, meg nem tudom én, micsoda. Nem akarnak adni, ezt lássuk be, ez a helyzet. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki pártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő kétperces hozzászóló Nacsa Lőrinc képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Megint ezek a fránya elszólások, igaz, Szabó képviselő úr? Az nem valakinek, másnak a pénze, az a mi pénzünk, az a magyar emberek pénze, Magyarország pénze, a pedagógusok pénze, a kis- és középvállalkozások pénze, az önkormányzatok pénze. Az nem valaki másnak a pénze. (*Tordai Bence: Mészáros Lőrinc pénze. - Az elnök csenget.*) Ez a probléma ezzel. Önök rendszeresen úgy gondolkodnak az uniós forrásokról, mintha az valamiféle adomány lenne, mintha valamiféle ajándék lenne. De nem ajándék, tisztelt képviselő úr, nem adomány, nem ajándék. (*Kálmán Olga: És nem is ellopni való!*) Azért cserébe, mert megnyitottuk a piacainkat, és mert befizetjük az éves hozzájárulást, automatikusan jár a hétéves költségvetésben az éves ráeső része. Az automatikusan jár Magyarországnak, az a mi pénzünk, az le van írva, az a mi pénzünk. Az, hogy most az önök hathatós segítségével ezt éppen nem fizetik ki, az egy vita alapja, de az a pénz nekünk jár.

Tisztelt Képviselő Úr! Azt is szeretném mondani, hogy nem igaz, hogy hazai forrásból nem emelünk béreket. Tavaly is emeltünk, idén is emelünk, jövőre is emelni fogunk. (*Tordai Bence közbeszól.*) Elég? Nem

elég. Ezért szeretnénk még többet emelni. De nem igaz, hogy hazai forrásból nem. Sőt, az uniós megállapodásban benne van a pedagógusbér-emelés, és az is benne van, hogy utána hazai költségvetésből tartjuk fenn ezt a bérszintet. Tehát igenis lesz a következő években is a hazai költségvetésben ebben pluszforrás. Minden évben 2010 óta nőtt az oktatási területen a bérekre fordítható összeg. (*Tordai Bence közbeszól.*)

ELNÖK: Tordai Bence képviselő úr!

NACSA LŐRINC (KDNP): Minden költségvetésben nőtt a bérekre fordítható összeg. Az a helyzet, tisztelt képviselő úr, hogy ezért nem igaz, amit mond, és ezért álságos, amit mond, mert ezt értse meg: minden évben nőtt a pedagógusbérekre fordítható összeg az oktatás területén, és most egy még nagyobb léptékűt szeretnénk, ahogy sikerült például az egészségügy területén az orvosok bérét nagyobb lépcsőben megemelni, mint az éves szintű kis lépés. Ehhez szükséges az EU-s forrás. Ezért fogjuk azt megszerezni. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, Nacsa Lőrinc képviselő úr. A kétperces kört be kell fejeznem. Áttérünk az előre bejelentett felszólalókra. Elsőként megadom a szót 15 perces időkeretben Kálmán Olga képviselő asszonynak, DK. (*Tordai Bence távozni készül. - Zsigó Róbert: Tordai Bence nem szereti...! - Tordai Bence: Szeretem, csak várnak a Kossuth téren!*)

KÁLMÁN OLGA (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Mégis, mit szeretnének önök? Hogyan képzeli el ennek az országnak a jövőjét? Hogyan képzeli el a gazdaság, az egészségügy, az oktatás jövőjét? Hogyan képzeli el a most fiatalok, a gyerekeink, vagyis a következő generáció jövőjét? Érdeklí önöket, hogy a gyerekeink mit és kitől tanulnak? Vagy a saját hatalmuk megtartásán kívül önöket már semmi, de semmi más nem érdekli?

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Letettek a parlament elé egy olyan költségvetést, ami pusztán az elviselhetetlen orbáni infláció kezelésére nem ad választ, sőt rátesz egy lapáttal. Letették az asztalra a további áremelések és adóemelések költségvetését. Így adtak önök választ a megélhetési válságra. Letettek az asztalra egy olyan bosszútörvényt, amit maguk státusztörvénynek becéznek, amiről nem egyeztettek érdemben, az érintettek véleményét nem hallgatták meg, amivel tovább nehezítik a pedagógusok és a gyermekeink sorsát, amivel pusztán megfenyegetni és megfélemlíteni akarják a tanárokat. Hát, így adtak önök választ az oktatás gondjaira: izomból, akarnokként, ez a maguk stílusa.

Ne higgyenek nekem, de legalább higgyenek a szakszervezeteknek: a Pedagógusok Demokratikus

Szakszervezete, a Pedagógusok Szakszervezete, higgyenek nekik! Ők azt mondják, hogy a most beterjesztett törvénynek már a címe is hazugság. Nem igaz ugyanis, hogy a pedagógus-életpályára vonatkozó rendelkezéseket tartalmazna. Semmiféle előmenetelt vagy kiszámítható pályáivet nem vázolnak benne. Bár a tárca átfogó egyeztetésről írt, önök itt szinte mindannyian az átfogó egyeztetést próbálták velünk elhíttetni, de semmiféle átfogó társadalmi és szakmai egyeztetés nem történt. Ezt mondják a szakszervezetek. Az Orbán-kormány egyszer sem egyeztetett a szakszervezetekkel vagy a független diák- és civil szervezetekkel, a javaslataikat pedig nem tételszerűen átgondolták, megfontolták, beépítették - a stilisztikai hibákat javították ki.

(20.10)

A Belügyminisztérium állításával ellentétben a törvényjavaslat semmiféle szakmai megbecsülést és béremelést nem tartalmaz, ami pedig az utóbbit illeti, az Orbán-kormányt semmi nem akadályozta volna meg, és nem akadályozza meg ebben a pillanatban sem, hogy a központi költségvetésből biztosítsa a béremelés fedezetét ahelyett, hogy az Európai Unióra mutogat.

Noha a tárca azt állítja, hogy létrejön a pedagógusok többsége által is támogatott teljesítményalapú bérezési rendszer, erről nem készítettek előzetes felmérést. Következésképpen hazugság az, hogy ez a pedagógusok többsége, és ezt támogatta volna.

De még egyszer mondom, ne higgyenek nekem, ne higgyenek az ellenzéki politikusoknak, de higgyenek a szakma képviselőinek, az érintetteknek. Ők azt mondják, hogy szemenszedett hazugság az is, hogy ez a törvény majd egyszer valamikor 800 ezer forintos fizetésemelést biztosítana, ahogy az sem igaz, hogy pusztán uniós forrásból kellene elérni, hogy a pedagógusok legalább a felsőfokú végzettségűek átlagkeresete 80 százalékának megfelelő bért kapjanak.

Adjanak már nekem választ arra, hogy ha önök szerint ez a státusztörvény annyira zseniális, és annyira fantasztikus feltételeket jelent az oktatás szereplőinek, akkor mégis miért tiltakozik a szakma. Önök mit mondanak erre? Önök szerint a pedagógusokat képviselő érdekképviseletnek az a céljuk, hogy egy biztonságos, kiszámítható jövőt, kiszámítható szakmai munkát, magas szintű oktatást és tisztességes béreket garantáló törvényt elutasítsanak? Tényleg ezt feltételezik? Önök szerint a pedagógusok saját maguk ellenségei? Azért mondják, hogy ez a törvény rossz, mert egyébként azt akarják, hogy nekik még rosszabb legyen, az oktatás még rosszabb legyen, a pedagógusoknak még rosszabb legyen? Tényleg hülyének néznek mindenkit? (*Közbeszólás a Fidesz soraiból: Csak téged!*) Azt gondolják, hogy azért tiltakozik a szakma, mert ezt a zseniális törvényt valamilyen hátsó indok alapján vagy szándékok alapján inkább elutasítják, hogy mindenkinek rossz legyen? Elképesztő! Végre javulna a munkakörülményük? Nőne a

bérük? Szakmai és anyagi megbecsülést kapnának, de ők ezt nem szeretnék, ezért utasítják el az önök státusztörvényét?

Önök csak maguknak hazudnak - ezen már elgondolkodtam többször, hogy önök csak maguknak hazudnak-e, vagy pedig az egész országnak. Szerintem ez utóbbi az igaz. Ki mindenkivel akarják még tényleg feltörölni a padlót? A rendvédelmissekkel, a rokkantnyugdíjasokkal, az ápolókkal, a filozófusokkal, a tudósokkal már megtették. Most a pedagógusokkal és a diákokkal? 13 év alatt bebizonyították, hogy maguknak ez nem megy, nem megy a kormányzás. (*Derűltség a Fidesz soraiban.*) A gazdaság, a költségvetés romokban. Az egészségügy romokban. Ezen nevetnek, hogy az oktatás, az egészségügy romokban? Ezen nevetnek? (*Cseresnyés Péter: Nem! Amit mondasz, azon nevetünk! - Zsigó Róbert: Rajtad nevetünk! - Az elnök csenget.*) Szerintem nem vicces. Rajtam nevethet, és tudom, hogy fáj is az igazság.

A gazdaság tehát, a költségvetés romokban. Az egészségügy romokban. Most is nevéssenek hangosan! Az oktatás is romokban. És ez utóbbira mi a válaszuk? Az a válaszuk, hogy félemlítsük, regulázzuk meg a pedagógusokat, és akkor majd háromszor is meggondolják, hogy felemelik-e a hangjukat az oktatás színvonalának javítása, a gyerekek jövője érdekében. Ennyi! Ez a maguk válasza.

Mindeközben naponta olvassuk a hírekben, hogy vészforgatókönyvvel készülnek a szeptemberi évközékre az iskolák, hogy egyáltalán hogyan élhetik túl szeptembertől az egyre nagyobb tanárhiányt, egy fővárosi pedagógus azért megy vidékre tanítani, mert ott legalább kifizetik az ebédjét. Ha ezt a hírt olvassák, nem szégyellik el magukat? Nem érzik rosszul magukat, hogy ezt tették a pedagógustársadalommal?! Ilyenkor is csak a saját luxusukra, jachtjaikra, strómanjaikra, az oligarchabanda-tagjaikra, a saját hatalmukra (*Derűltség a kormánypártok soraiban.*), nevetgelésükre tudnak gondolni?

Máshol megszüntetik a napközit, a nevelők alsós tanítónak állnak. Hiány van biológia, földrajz, fizika szakos tanárból, már mindenki helyettesít mindenkit. Az egyik fővárosi iskolában egy fiatal matematika szakos kolléga vállalta, hogy fizikát is tanít, bár nincs fizikatanári végzettsége. A napközis nevelők tehát tanítói feladatokat fognak ellátni az alsós osztályokban, felsős évfolyamokban pedig nem lesz napközi. A könyvtáros tanár besegít, munkaideje felében tartja nyitva csak a könyvtárat, a másik felében tanít vagy felzárkóztató foglalkoztatásokat tart. A differenciált órákat is megszüntetik, szakköröket pedig már két éve nem tartanak. És ez csak egy példa, és egy iskola a sok közül. De önök pontosan tudják, hogy ez a magyar valóság.

Van, ahol nyolc alsós osztályra négy tanító jut. Így a felső évfolyamokon dolgozó magyar szakos tanárokat küldik az alsós osztályokba tanítani. Mindemellert osztályfőnököket is nagyon nehéz találni. Sok helyen az igazgató még most sem tudja, hogy a

szeptembertől induló osztályokban kik lesznek majd az osztályfőnökök.

Egy dabasi általános iskola a Facebookon tett közzé álláshirdetést, amiben egyszerre nyolc különböző szakos pedagógust keresnek. A különböző állásportálokon pedig - önök is nyugodtan keressenek csak rá - már a tanév vége előtt több ezer iskolai és óvodai álláshirdetést találhattunk. Hát, ezt tagadják önök? A valóságot? Amit mindannyian látunk és tapasztalunk? És amikor a büszke kétharmados hatalmuk birtokában egy bosszútörvényt tesznek le az asztalra, amit a szakma elutasít, akkor azt akarják elhíttetni, hogy mindenki téved? Azt akarják elhíttetni, hogy a pedagógusok saját maguk ellenségei, és azért tiltakoznak a maguk zseniális státusztorvénye ellen?

Persze, hogy ez hazugság, tisztelt kormánypartí képviselők. A pedagógusok, diákok, szülők és mindenki, akinek fontos a jövő generációjának sorsa, azért tiltakozik, mert maguk bosszút akarnak állni a pedagógusokon, amiért ők felemelték szavukat az oktatás színvonalára és annak tönkretétele miatt.

Egy évvel ezelőtt egy pedagógus nyílt levelet írt a társaihoz és a szülőkhöz. Egy éve ezt írta: „Nem magunkért sztrájkolunk, hanem a gyerekedért. Ha csak a pénz érdekelné, eleve nem mentünk volna tanárnak, vagy elszegődnénk pénztárosnak valamelyik nagy céghez. Azért sztrájkolunk, mert nem látjuk biztosítva, hogy a gyereked megfelelő oktatást kap. Ez a rendszer nem jó neki. A reggel nyolctól délután négyig 45 percre beosztott idő, a rengeteg lexikális adat, a 30 fős létszám, ami ellen már semmit nem tudunk tenni, nem jó neki. És nem jó neki az agyonhajszolt, alulfizetett, lenézett tanár sem.

Voltál már csak azért türelmetlen a gyerekeddel, mert fáradt voltál? Fáradtak vagyunk. 26 órát kell megtartanunk egy héten. Egy nap négy óra tanítás után már fáj beszélni, és az agyunk kiürül. Egy megtartott óra 2-3 végigült órával ér fel - 25 évet töltöttem el diákként, nagyjából ugyanennyit tanárként, össze tudom hasonlítani. És hol van akkor a készülés, ha jól akarjuk csinálni?

Amikor tanítani kezdtem, 18 órát kellett megtartanunk. Azóta egy teljes munkanappal többet préseltek az időnkbe. A fizetésünk reálértéke nem nőtt, viszont már nincs kafetéria, ruhapénz, étkezési jegy, ami kezdő tanár korunkban még megvolt. És semmi nem maradt a szabadságunkból. Abból a tankönyvből kell tanítanunk, amit megmondanak, és azt, amit megmondanak.

Te szeretnéd, ha a gyereked szolga lenne, aki azt csinálja szó nélkül, amit mondanak neki? Mi mással tanítanánk a szabadságra, mint példaadással? Azért is sztrájkolunk, mert meg akarjuk tanítani a gyerekednek, hogy álljon ki magáért, amikor megteheti, ne hagyja, hogy feltöröljék vele a padlót.

Kezdő tanár koromban egy diákom meglátta a fizetési igazolásomat, rajta a havi bérem összegével. Felnevetett: tanárnő, ennél a zsebpénzem is több! Azt szeretném, ha a fizetésünk a diplomás átlagot elérné,

ha az emberek megbecsülnék, amit teszünk, és a gyereked szívesen menne tanárnak. Hogy legyen, aki tanítja az unokádat. Mi magunk is többségében anyák, kisebb részben apák vagyunk vagy leszünk. Szeretjük a gyerekedet, ahogy a magunkét. Ez az oktatási rendszer nem jó senkinek. Se szülőnek, se tanárnak, se gyerekeknek. Megváltoztatni csak akkor tudjuk, ha ugyanazt akarjuk. Állj mellénk! Nélküled nem sikerülhet.”

2022 januárjában írta ezt a nyílt levelet Kiss Judit Ágnes tanár. Azóta eltelt több mint egy év. Önök ez alatt az egy év alatt sem voltak képesek meghallani a pedagógusok, a diákok, a szülők hangját. Egyetlenegy dologra koncentráltak ebben az egy évben: hogyan tudják megfélemlíteni a pedagógusokat, hogy hallgassanak, és törődjenek bele, ez van, ezt kapják, ez a hatalom ennyire becsüli őket - semennyire.

(20.20)

Tudják, a tudás az szabadság. A szabad ember nem fog hajbókolni, megtörni. Most eltaktikázták magukat, ha azt gondolják, hogy a szabadságra született és szabadságra nevelt gyermekeink ezt meg fogják önöknek bocsátani.

Eltaktikázták magukat, ha azt gondolják, hogy bosszúval, fenyegetéssel elhallgattathatják a mi szabadságra nevelt gyerekeinket és a pedagógusainkat. Köszönöm. *(Taps a DK padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat. A következő felszólaló a Momentum képviselőcsoportjából Sebők Éva képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Az én nagyapám mindössze nyolc elemi végzettségű. Ez arra biztosított neki lehetőséget, hogy édesapámat úgy küldje télen iskolába, hogy egy-egy zsebébe egy-egy héjában sült krumplit tett, ami egyszerre volt ebéd és kesztyű.

Édesapám technikusként végzett, ő már mélyszegénységből az alsó középosztályba tudta felhúzni a családot. Ők rengeteget áldoztak, nagyapám rengeteget áldozott azért, hogy édesapámnak jobb legyen, édesapám pedig rengeteg áldozatot hozott azért, hogy nekem jobb legyen.

Jobb is lett! Én már Forbes 500-as cégnél dolgoztam. A lehetőségeim a végtelenhez közelítettek. És felmerül bennem a kérdés, hogy ezt az ívet ma hány gyermek tudná végigjárni. Abban az oktatási rendszerben, amit az elmúlt 10-12 évben összehoztak, nem túl sok.

Pedig nemcsak egyedi, családi szinten, ha nézzük, lenne kritikusan fontos, hogy ezeket a lehetőségeket biztosítani tudjuk a gyerekeknek, hanem nemzeti érdek az, hogy folyamatosan növelni tudjuk a hozzáadott értéket, amit lerakunk az asztalra.

Lemaradunk. Lemaradunk a környező országokhoz nézve, lemaradunk Európához nézve. És ahhoz,

hogy ez a lemaradás megszűnjön, és utol tudjuk érni Európát, a kulcs a magyar oktatás. A magyar oktatás sikerességéhez azonban sok mindenre szükség van. És én itt szeretnék egy kicsit konzervatív megközelítést alkalmazni, hiszen önök, elméletileg, kedves kormánypárti képviselőtársak, konzervatívok lennének.

Számomra a konzervatív értékrend azt jelenti, hogy a tanár, a tanító az egyik legfontosabb hivatás minden nemzet, ország közösségi életében; tiszteletre méltó, a tanár, a tanító az, akire felnézünk, akiben bízunk.

Az a törvény, amelyről most tárgyalunk, ezzel teljes mértékben szembemegy. A tanár, a tanító az önök szemében csicska, és ez a magyar oktatás végleges összeomlásához fog vezetni. Nemcsak a tanárhány miatt, amelyről oly sok kollégám beszélt ma már, bár az is értelemszerűen nagyon nagy problémát fog okozni, hanem hogyha hátrakötött kézzel kell az oktatóknak tanítaniuk, akkor az a tanítás nem tud minőségi tanítás lenni. Minden gyermek más, minden osztályközösség más, és ha ehhez nem tudnak a tanárok igazodni, annak beláthatatlan következményei lesznek. Márpedig önöknek az a céljuk, hogy ne tudjanak, hogy minden egyes mozdulat, minden egyes kimondott szó főntről kerüljön lediktálásra.

Tudtuk, hogy baj lesz akkor, amikor Pintér kezébe adták az oktatást. Rendkívül ostobának kell lenni ahhoz, hogy valaki azt gondolja, hogy egy rendőrséget és egy oktatási rendszert ugyanolyan módszerrel, ugyanolyan vezetői személyiséggel lehet irányítani. Én nem gondolom, hogy önök ostobák lennének. Én mindössze azt gondolom, hogy önök végtelenségig gonoszak. (Nacsa Lőrinc: No, azt a mindenit!) Ha nem így lenne, akkor önök is tiltakoznának az ellen, ami most zajlik. Önök is tiltakoznának, de önök nem tiltakoznak, önök bólogatnak, majd elviszik másfél milliós szemeszterenkénti tandíjért magániskolákba a gyerekeiket.

Szabó Tünde kolléganőjük nem tudom, hogy hol van. (Zaj, közbeszólások a Fidesz padsoraiban. - Az elnök csenget.) Mondtam! Szabó Tünde kolléganőjük nagyon büszkén szokott posztolgatni a magániskolából. Elviszik a gyerekeiket, mert önök is tudják, hogy ami van, az nem jó. (Közbeszólások a Fidesz padsoraiban. - Kálmán Olga közbeszól.) Rákay Philip tökéletes példa! (Közbeszólás a Fidesz padsoraiból: Hol van? - Kálmán Olga: A pénztárnál keresék!)

ELNÖK: Képviselő asszony!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Én nagyon szeretném megérteni, hogy mégis azon túl, hogy önöknek közvetlen anyagi érdekük fűződik a jelenlegi rendszer kiszolgálásához, azon túl mégis mi az, ami mellett képesek kiállni. Mégis, milyen szintű emberi minőségi csökevényesség kell ahhoz, hogy emellett kiálljunk?! (Németh Szilárd István: Hoppá! Kemény!) Mert ez másképp nem megy, másképp nem működőképes. (Az elnök csenget.)

Önök most gúzsba kötik a pedagógusokat. Nem most, önök már elkezdték ezt a folyamatot tíz évvel ezelőtt. Mikor jelentek meg az első kockás ingek? Évtizedekről beszélünk, és önök rendben voltak ezzel. (Közbeszólások és derűltég a Fidesz padsoraiban. - Az elnök csenget.)

Én szeretném, ha a magyar társadalom látná, hogy önök mit gondolnak erről az egészről. Itt van a fideszes képviselő, éppen újságot olvas a vita alatt. (Közbeszólás a Fidesz soraiból: Ő meg itt sem volt! - Nacsa Lőrinc: Most jött be! - Az elnök csenget.)

ELNÖK: A képviselő asszonynál van a szó! (Selmeczi Gabriella: Igaz! - Közbeszólások a kormánypárti padsorokban.) Parancsoljon, képviselő asszony!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Én nagyon szeretném, hogyha meg tudnám érteni, hogy hogyan képesek ennyire sziklaszilárdan kiállni amellett, ami zajlik. Önök is tudják nagyon jól, hogy mekkora a tanárhány. Önök is tudják nagyon jól, hogy mekkora baj van az iskolákban. Abszolút világtalannak kell lenni ahhoz, hogy az ember ne lássa, hogy mekkora baj van.

Nincsen olyan pedagógus ismerősöm, akinek ne lenne másodállása. A fiatal pedagógus barátaim és ismerőseim nem mernek családot alapítani, mert nincsen mire családot alapítani. És ez önöket nem zavarja, önöket nem érdekli. Nem is csak a pénzről van szó, bár nyilván az is kritikus kérdés, nem lehet - ahogy a mondás közismert - a magyar oktatási rendszer jövőjét arra alapozni, hogy majd az informatikus férjek eltartják a magyar oktatási rendszert.

De nemcsak a pénzről van szó! Arról, hogy nincsen szabadidejük, nincsen szabad szellemi kapacitásuk arról, hogy emberek is legyenek a tanárság mellett. Ma tanárnak, pedagógusnak, óvodapedagógusnak lenni egy hobbi, egy luxus, mert mást nem enged a rendszer. És önök emellett sziklaszilárdan kiállnak, és játsszák a hülyét, ami azért egészen szürreális!

Nagyon-nagyon szeretném megérteni, hogy önök mit gondolnak, hogy mi lesz ennek a következménye, mi lesz ennek a vége; hogy milyenek lesznek a magyar állampolgárok lehetőségei húsz év múlva, az akkor pályakezdőként belépő fiatalok lehetőségei. Majd várnak az éppen akkori kormány kegyére? Vagy tudnak építeni egy olyan országot, ahol meg tudják a saját sikerüket és jövőjüket teremteni? Mert az az oktatási rendszer, amelyet önök most próbálnak erőltetni, nem fogja nekik megadni erre a lehetőséget. Majd fognak várni akkor is, hogy éppen kitől és mi tud lelesni ahhoz, hogy túléljenek.

Ez Magyarország jövője elleni támadás. Semmi más, csak a magyar jövő tudatos, rosszindulatú és velejéig gonosz megtámadása. És önök ezzel rendben vannak, önök ezt támogatják, önök ezt ünneplik! Én nagyon szeretném megérteni: önök ezek után képesek elmenni a településeik rendezvényeire, és belenézni ezeknek a pedagógusoknak a szemébe? Önöknek nem

megy oda az egykori tanítójuk, hogy kisfiam, bánom, hogy nem kevertem le neked kettő nagyot annak idején, akkor talán most nem csinálnál ekkora hülyeségeket? *(Németh Szilárd István: Ez a gyermekbántalmazás! - Közbeszólások a Fidesz padsoraiban. - Selmeczi Gabriella: Btk.-tényállás. - Az elnök csenget.)* Önök mit várnak, hogy majd csak jön egy gyár, ahova azok a fiatalok, akik most bent vannak az oktatási rendszerben, el tudnak helyezkedni?

Önök bíznak abban, hogy majd csak akad valaki, aki bemegy gyerekmegőrizni, ha már tanítani nem lesz, aki tanítson? Mert már most benne vagyunk abban a helyzetben, hogy nem szakképzett pedagógusok tanítanak nemcsak szakmát, hanem szimpla, hagyományos tantárgyakat is!

(20.30)

Hallottuk! Biológia szakos bemegy fizikát tanítani, a vegyész bemegy kémiát tanítani megbízott óradóként, vagy valahogy besuvasztva. Ebből milyen jövő lesz? Ebből milyen érettségik lesznek? Ebből milyen felvételik lesznek? Semmilyenek leginkább!

Vagy folyamatosan fönny kell majd tartani az illúzióját - egyébként ebben kiválóak önök -, hogy minden a lehető legnagyobb rendben van. Van ez a mém, bizonyára mindannyian ismerik, amikor a kutya ül a ház közepén, és körülötte minden ég. Körülbelül ez a magyar oktatás jelenlegi helyzete, és a jövője még ennél is sokkal rosszabb lesz.

És próbálják elfedni a problémákat azzal, hogy betiltják a sztrájkot. Megpróbálják elfedni a problémákat azzal, hogy a propagandájukat arra használják, hogy a pedagógusok ellen fordítsák a magyar társadalmat. Ideig-óráig ezzel tudnak sikereket elérni, de a valóságot csak ideig-óráig tudják eltakarni. Aztán amikor ott lesznek, hogy szeptemberben tényleg ott áll több tucat iskola, ahol nem tudnak az elsősöknek osztályfőnököt adni, akkor már nincs az a propaganda, ami működne.

Majd önök fognak bemenni önkéntes munkában osztályfőnökösködni? Én végigéltem azt általános iskolásként - akkor sem volt hű, de jó a helyzet -, hogy hét év alatt nyolc angoltanárom volt. Ugyanazon hét év alatt két osztályfőnököm volt, egy történelemtanárom volt. Önök szerint mi lett erősebb a végére? A történelemtudásom vagy az angoltudásom? Tévedni fognak. Az angoltudásom erősebb lett, mert ott elkezdtek járni különóra a szüleim. Kifizették! És erről beszél Donáth Anna, amikor arról beszél, hogy a magyar emberek kétszer adóznak. Mert egyszer kifizetik az adójukon keresztül a magyar oktatást, aztán pedig elviszik különórához a gyerekeiket; úgy, ahogy egyébként kifizetik a magánegészségügyet is. Ez lesz az új normális, ha az marad, amit önök itt megpróbálnak mindenkinek a torkán lenyomni.

Minden egyes létező tantárgyból különórához fognak járni a középosztály gyermekei, már aki meg tudja fizetni; már aki nem csúszik le szegénységbe,

vagy mélyszegénységbe a középosztályból. Aki pedig már most szegénységben, mélyszegénységben van, annak végképp semmilyen jövőképe nem lesz; nem-hogy nem lesz, már nincs is. Már nincs is!

És lehet itt növelni az adminisztrációt meg szigorítani a szabályokat, meg tiltani, meg büntetni, meg bosszút állni, de ez az égedta világon semmilyen eredményhez, pozitív eredményhez nem fog vezetni. Már ha azt nem gondolják pozitív eredménynek - és az a baj, hogy elképzelem önökről, meggyőződés, hogy önök ezt pozitív eredménynek tekintik -, hogyha itt a végletekig kiszolgáltatott választói rétegek jelennek meg tömegesen és tömegesen a belépő fiatal felnőttek között. Mert őket még könnyebb lesz manipulálni. Még kevesebbet kell a propagandára áldozni. Most még van egy olyan diákréteg, akinek volt egy kicsi esélye arra, hogy szabadságban tanuljon, ők azok, akik most kapják a könnygázt az arcukba. Ők azok, akiket bevisznek a Gyorskocsi utcába. Ők azok, akiken önök és az önök propagandája gúnyolódik, akiket az önök propagandája bántalmaz, és önök ezzel rendben vannak. Önöknek ez belefér! Ez az önök konzervatívizmusa. Ez az önök hazafisága.

Nem igazán értem, hogy miért jó ez önöknek azon túl, hogy a rendszer busásan megfizeti önöket mindezért. Az önök emberi minőségéről sokat elmond, hogy önöknek ez elég. Én tudom, teljes mértékben tisztában vagyok vele, hogy teljesen fölöslegesen magyarázok itt maguknak. Mondhatnék én akármit itt, önök úgyis azt a döntést hoznák meg, amit önöknek elmondanak, hogy meg kell hozni.

Önöknek nincsen semmilyen szuverenitása vagy autonómiája saját döntéseik felett, de szeretném, hogyha az utókornak a jegyzőkönyvben meg lenne az a nemzeti tragédia, amit most okoznak. Aztán majd az utókor meg fogja ítélni, hogy önök mekkora pusztítást végeztek, csak ez a mostani fiatalságnak már nem lesz segítség. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azért arról tájékoztatom a képviselő asszonyt, hogy a jegyzőkönyv azt is megörökíti, hogy a szemben ülőket általános érvényűen legonoszolta. *(Sebők Éva: Helyes! Helyes!)* Azt azért majd ne felejtse el! Ezért most figyelmeztetem. *(Közbeszólások a Fidesz padsoraiban.)*

Az MSZP képviselőcsoportjából Szabó Sándor képviselő úr következik. Parancsoljon!

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! - első-sorban kormánypárti képviselőtársak! Önök 2012-ben gyökeres változást hajtottak végre a magyar közoktatási rendszerben: elvették az önkormányzatoktól az iskolákat azzal a céllal, hogy majd sikeresebbek, eredményesebbek legyenek, és azért, hogy egyébként jobb legyen a közoktatás. Az iskolák központosításával, a KLIK felállításával magukra vállalták tulajdonképpen az intézmények szükséges eszközökkel való

ellátását, a tanárok megfelelő körülményekkel való ellátását.

Nos, lássuk be, azért ez nem teljesen sikeredett. A gigaközpont, a KLIK három év alatt megbukott, jelentős adósságot hagyott maga után - 17 milliárdot - és még az önök akkori minisztere, Balog úr is, az EMMI minisztere elismerte, hogy túltolták a biciklit.

2011-ben elfogadták a köznevelési törvényt, az új közoktatási törvényt, melynek 1. § (2) bekezdése így kezdődik: „A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja.”

Nos, tisztelt kormánypárti képviselőtársak, elmondhatjuk, hogy önök megszegték a saját törvényüket. Megszepték a saját törvényüket azzal, hogy az elmúlt egy évben a tanárokat igenis fenyegették, hogy megalázóan alacsony fizetést biztosítottak számukra, hogy a szakmai szabadságukat lábbal tiporták, és a szükséges infrastruktúrát sem biztosították minden esetben az iskolákban. Elmondhatjuk azt is, hogy az elmúlt 12 évben igenis nem javítottak a magyar közoktatás helyzetén, sőt mondhatjuk azt, hogy inkább rontottak.

Nagyon rossz a hangulat az iskolákban. Nagyon nagy az elkeseredettség az iskolákban, nagyon nagy a bizonytalanság az iskolákban, és ilyen körülmények között kell a tanároknak mindennap bemenni és tanítani, hogy a jövő generációját modern, XXI. századi tudással lássák el.

Ugyanaz a törvény, ez a 2011-es törvény azt is megfogalmazta, hogy a köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság és a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.

Milyen szép szavak ezek, ugye, képviselőtársaim? És milyen távol állunk attól, ami egyébként ma zajlik Magyarországon, elsősorban a közoktatás területén! A tanárok fizetése ugyanis hosszú évek óta megalázóan alacsony, miközben itthon soha nem látott mértékű az infláció, és soha nem látott drágulás sújtja a lakosságot. Méltányosságról, szolidaritásról, fenntartható fejlődésről papolnak, miközben ma a diplomás tanárok bére már elmarad a szakmunkásokétól is; természetesen nem bántva itt a tisztességesen dolgozó szakmunkásokat sem.

Hol van az igazságosság és a szabadság, amikor a tisztességes munkakörülményekért tüntető tanárokat tömegesen fenyegetik meg, vagy éppen megalázzák? Mások jogainak tiszteletben tartásáról fogadnak el törvényt, miközben kirúgták korábban azokat a tanárokat, akik tüntetni mertek az önök elhibázott oktatáspolitikája miatt.

A 2011-es oktatási törvény azt is kimondta, hogy ennek egy fő célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetség-gondozás.

Nos, kérdem én: hogyan kívánják mindezt elérni, amikor már most több ezer tanár, pedagógus hiányzik a magyar oktatási-nevelési rendszerből, és a mostani státusztörvénnyel, amennyiben a parlament elfogadja - bér kétségem nincs, valószínűleg el fogja fogadni -, vélhetőleg újabb ötezren hagyják el a pályát, hiszen ötezren letétbe helyezték a felmondásukat? Hogyan kívánják mindezt elérni, ha egész Európában a magyar tanárok vannak leginkább leterhelve, párosulva azzal, hogy talán ők keresnek legkevesebbet az Európai Unióban?

Ki kell mondani, hogy mára az elmúlt 12 év központosításra épülő politikája súlyos válságot idézett elő a magyar oktatási rendszerben. Ennek az lett a következménye, amit most is látunk és tapasztalunk, hogy bizony-bizony, több tízezer fős tüntetések, élőláncok és tiltakozások vannak most már egy éve Budapesttől Miskolcon át Szegedig. Választókerületemben is több ilyen megmozdulás volt Szegeden, ahol a pedagógusok kiálltak magukért, ahol a szülők, a diákok kiálltak a pedagógusokért, a fenyegetések, a zsarolások és a kirúgások ellen.

(20.40)

Engedjék meg, hogy ezúton én is megköszönjem a pedagógusok áldozatos munkáját mindazért, amit tesznek a diákokért, és megköszönjem azt, hogy kiállnak magukért, kiállnak egymásért, egy jobb oktatási rendszer megvalósításáért.

Mindegy tehát, hogy KLIK, Klebelsberg Központ vagy tankerület, évről évre egyre rosszabb a helyzet. A tanárok szabadságát egyre jobban korlátozzák, miközben egyébként a fizetésük pedig egyre kevesebbet ér. A tanórák 13 százalékát nem megfelelő végzettségű tanár tartja, és ezt önök is pontosan tudják. Énektanárok tartanak például kémiaórát, vagy éppen testnevelő tanárok történelemórát. Nem csoda, hogy ilyen körülmények között egyre kevesebben választják a tanári pályát.

A fiatal pedagógusok aránya megdöbbentően alacsonnyá vált. A tanárok több mint 40 százaléka 50 évnél idősebb, a 20-29 éves pedagógusok aránya pedig mindössze 7 százalék a teljes tanártársadalomban. S azt is elmondhatjuk, hogy valóban soha ilyen kevesen nem akartak tanárnak jelentkezni, mint most, és az a jelenlegi folyamat, ami most zajlik az oktatásban, nem is teszi a fiatalok számára kedvezővé azt, hogy ezt a pályát válasszák.

A belengetett fizetésemelést a kormány pedig az uniós támogatásokhoz köti. Én is megkérdem, mint ahogy egyébként sok ellenzéki képviselőtársam megkérdette: miért az EU-tól várja egy nemzeti kormány az forrásokat az oktatásra? Milyen nemzeti kormány az, amely azt mondja, hogy a gyermekek jövőjéről nem saját maga kíván gondoskodni? Milyen kormány az, amely nem saját erőből kívánja megoldani a jövő generációjának a fejlődését, sikerét, nevelését? Nos, mondom én: gyenge és alkalmatlan. Mert minden állam, minden nemzeti állam maga

költ az oktatására, és maga fizeti ki a saját pedagógusait, még a hanyatló Nyugaton is. Itt nem spórolnak a fiatalok jövőjén, nem spórolnak a tanárok fizetésén. Németországban hatszor, a sokat támadott Brüsszelben négyszer, a szomszédos Ausztriában ötször, de Portugáliában, ahol tulajdonképpen újjáalakították az egész oktatási rendszert, még ott is háromszor annyi a pedagógusok bére, mint Magyarországon.

Sokszor szokták persze mondani, hogy ott természetesen a megélhetés is sokkal drágább. Nos, azt gondolom, a világbajnok inflációnak köszönhetően ez már nem igaz, hiszen a pedagógusok ma már ott szinte olcsóbban vásárolnak maguknak, mint itt. Ez, kérem, azt gondolom, hogy szegény és gyalázat.

Az oktatás problémáját tehát nem lehet tovább a szőnyeg alá söpörni, hiszen a rendszer valóban az összeomlás szélére sodródott, és önök, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, sokszor azt látjuk, hogy nem a megoldásokat keresik, hanem sok esetben a gyermekeket fenyegetik, a tanárokból pedig rabszolgákat akarnak csinálni.

Az előttünk lévő státusztörvény több pontban érintené hátrányosan, sőt egyenesen negatívan a pedagógusokat, így jelenleg őket már nemcsak a béremelésük óriási lecsúszásával, hanem a foglalkoztatásukat alapjaiban megváltoztató tervekkel is sújtani akarják. Elveszik az állami szférában dolgozó tanároktól a közalkalmazotti státuszt, és bevezetnek helyette egy új, alkalmazotti jogviszonyt, köznevelési foglalkoztatotti jogviszony néven, amely tovább szűkíti a munkavállalók jogait, és bővíti a munkáltatói jogokat.

Tiltják, hogy a tanárok a közneveléssel kapcsolatos kritikus véleményt megfogalmazzanak, valamint visszavezetik a rendszerbe a fegyelmi eljárást mint lehetséges retorziót, hogy véletlenül se mondjon egyetlen tanár sem véleményt az önök elhibázott oktatási politikájáról.

Csökken az iskolák szakmai autonómiája, ugyanis a tantestületektől a tankerületekhez kerülnek át olyan jogkörök, mint például a pedagógiai program elfogadása.

A szakszervezetek hatáskörét is csökkentik, egyre inkább a reprezentativitáshoz köti a kormány az egyeztetési kötelezettségeket, és még lehetne sorolni mindazt, amit egyébként ez a törvény tartalmaz.

A státusztörvény-tervezetben tehát a munkavállaló egyértelműen kiszolgáltatott és függési helyzetbe kerül. Úgy gondolom, hogy a tervezet, amennyiben jogszabállyá válik - márpedig vélhetőleg azzá válik -, általánossá fogja tenni a visszaélészerű jogalkalmazás gyakorlatát is. Mindennek következménye természetesen az lesz, amit egyébként már most is tapasztalunk, hogy több ezren hagyják el majd a tanári pályát, ahol amúgy így is kevesen vannak, és még kevesebben fognak jelentkezni.

Bűn ez a törvényjavaslat, tisztelt képviselőtársaim: a pedagógusokat nem a közösséget szolgálóknak

tekinteni, maradék jogait pedig lenullázni. A kormány ostoba törekvésének eredményét láthatjuk ebben, a pedagógusi pálya szétesését tapasztalhatjuk napról napra. Generációk fognak felnőni, mire ennek az egész rombolásnak a kárait helyre lehet majd hozni. Nincs és nem lehet alternatíva; ennek a pusztításnak, azt gondolom, véget kell vetni.

S végezetül engedjenek meg egy levelet, amit a választókerületemből kaptam az egyik tanár hölgytől.

„A státusztörvény pénteki parlamenti tárgyalása okán keresném önt, képviselő úr. 29 éve dolgozom a közoktatásban úgynevezett technikai alkalmazottként. 2012. december 31-éig személy- és munkaügyi ügyintézői munkakörben dolgoztam. Sajnos afelől nincs kétségem, hogy a kormánypártok átverik ezt a törvényt mindenáron.

2019-ben, amikor a szakképzésben megtörtént a jogállásváltás, eldöntöttem, hogy ha a közoktatásban is bevezetik, akkor én a továbbiakban már nem szeretnék benne dolgozni, mindazok ellenére, hogy úgy gondoltam, hogy a jelenlegi munkahelyemről megyek majd nyugdíjba. Sokan vagyunk úgy, hogy a törvénytervezetben szereplő feltételekkel már nem kívánunk a rendszer részesei lenni. Ehhez kapcsolódik kérdésem, észrevételem. A törvénytervezet 158. § (8) bekezdése meghatározza azon foglalkoztatottak végkielégítésének az összegét, akik nem vállalják a jogviszonyváltást. Az ebben foglaltakat nagyon méltánytalannak tartom, és a véleményemmel nem vagyok egyedül.

Mivel nem vagyok jogász, nem tudom megítélni, hogy ez a rendelkezés mennyire megy szembe a törvény hatályos szövegével, a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó rendelkezésekkel. Továbbá véleményem szerint a tervezet rendelkezése ellentmond a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előírásainak is.

Amennyiben a felvetésem jogilag megállja a helyét, és amennyiben úgy gondolja, kérem, mondja el a parlamentben, ha érdemlegesnek tartja, hogy a parlamenti vitában mindezt megemlítsék; sok kollégámmal együtt örömmel vennék, hátha a törvénytervezet ezen rendelkezései számunkra kedvezően változnak a törvény végleges elfogadásakor.”

Nem tudtam megnyugtani, és nem tudom megnyugtani, hiszen nem látom az erre vonatkozó módosítási szándékot.

Tisztelt Kormánypárti Képviselőtársaim! Én azt kérem önöktől, fizessék ki rendesen a tanárokat! Ne fenyegetse őket, és végre értsék meg, hogy nagyobb megbecsülést, nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülést kell biztosítani számukra! És értsék meg végre, hogy az azonnali és méltányos béremelésen túl valódi szakmai szabadságot, jobb munkakörülményeket kell biztosítani, kisebb terhelést kell biztosítani a tanároknak, a diákoknak minőségi és XXI. századi tudást kell biztosítani, hiszen az oktatásba befektetni a jövő záloga. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló Szabó Timea frakcióvezető asszony

lenne, de nincs jelen, így felszólalása a házszabály értelmében visszavontnak tekintendő.

Most kettőperces felszólalások következnek. Először megadom a szót a Fidesz képviselőcsoportjából Szeberényi Gyula Tamás képviselőnek. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Azt gondolom, hogy ha egy törvényről vitázunk, akkor néhány alapvető dolgot lehetne tisztázni. A vita természete, nem árt, ha a törvény szövegéhez valamennyire kapcsolódik, és itt számomra a legutóbbi felszólaló üdítő kivétel volt, hiszen egy konkrét jogszabályhelyet jelölt meg. Azonban sajnos több olyan felszólalás is volt, amely ennek a feltételnek nem felelt meg.

Kálmán Olga képviselő asszony a telefonos mesemondó intonációjával adta elő azt a nagyon érzékeny történetet, aminek semmi köze nem volt a törvényhez; az ő elképzeléséhez volt nyilván, és az ellenzéki elképzelésekhez, de ahhoz, hogy erről vitatkozni tudjunk, előbb legalább valószínűsíteni kellene, hogy ez erről szól.

Sebők Éva képviselő asszony ugyanezt tette. Nem tudtam eldönteni, hogy ő ennyire jó színész, vagy semmilyen gondolata nincs a törvényhez, csak a fideszes és a KDNP-s képviselők mocskolása, mert a törvényről nem beszélt semmit, egy víziót vázolt, amelynek véleményünk szerint semmilyen köze nincs a valósághoz, de kapcsolódni sem tudunk hozzá, meg vitatkozni sem tudunk vele, mert nem adott olyan támpontokat, hogy miből indul ki, és miért gondolja ezt így.

Korábban Hiller István képviselő úrnak is volt egy felszólalása, és azt én nagyon pozitívnak gondolom, mert azt mondta, hogy számára politikai alaptétel, hogy ne legyen politikai akció ebből. Az a kár, hogy azon az oldalon egyedül ő van így ezzel, és a gondolatai nagyon megfontolandók és nagyon értékes gondolatok, csak a törvényhez semmi közük nincs, azokat a NAT-ban lehet fölűntetni, és oda kell beleírni, ezeket az elveket ott kell tudni érvényesíteni, ehhez a vitához sajnos semmilyen módon nem kapcsolódik.

Tehát azt gondolom, hogy az lenne jó, ha a törvényről beszélne, és akkor arról tudnánk egy párbeszédet, egy vitát folytatni. Köszönöm. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiban.)*

(20.50)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Kunhalmi Ágnes képviselő asszony nincs jelen, Dunai Mónika képviselő asszony jelen, az ő felszólalásukat is visszavontnak kell tekinteni. A Jobbik képviselőcsoportjából kettőperces felszólalásra Brenner Koloman képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik-Konzervatívok felelős nemzeti

pártként egy hivatásrendi státuszt a magyar pedagógusok számára minden további nélkül el tudna képzelni, amennyiben ez a hivatásrendi státusz a jelenlegi közalkalmazotti státuszhoz képest többletjogosítványokkal és azzal a társadalmi és anyagi megbecsüléssel járna, ami a mi véleményünk szerint kijárna a magyar pedagógusoknak, akiket mi, önökkel ellentétben, tisztelt fideszes képviselőtársaim, nem elbocsátandó cselédnek, hanem felelős értelmiséginek tartunk.

A másik, kimondottan nagy problémánk ezzel a státusztörvénnyel, azon kívül, hogy nemhogy többletjogokat és többletmegebecsülést tartalmazna a pedagóguskollégák számára, hanem éppen ellenkezőleg; tehát a másik kiemelkedő probléma az, hogy ugyan a pedagógus a kulcsszereplő az oktatás rendszerében, de a magyar oktatási rendszer átfogó modernizálásához - és én holisztikus szemléletben ezt az óvodától az egyetemig gondolnám, és nem három-négy minisztérium között széttagolva a magyar oktatás rendszerét, mint ahogyan azt önök teszik - hozzá kellett volna már nagyon régen látnunk egy olyan klebelsbergi konzervatív fordulattal, amelyben mi, konzervatívok hiszünk, hogy GDP-arányosan nem 6 - amitől most is távol vagyunk -, hanem néhány év múlva 8 százalékot költsünk az oktatásra. Mert az oktatás, a tudás az egyetlen, ami a XXI. században a magyar polgárok számára azt a jólétet és gyarapodó életet tudná biztosítani, amit a mi véleményünk szerint ők megérdemelnének egy európai uniós tagállamban a XXI. században.

Semmilyen ilyen jellegű törekvés az önök oktatáspolitikájában nem fellelhető. Na, ez a legnagyobb probléma ezzel a státusztörvénnyel, hogy erre semmilyen formában nem reagál, ezért a legjobb az lenne, ha ezt visszavonnák. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő kétperces felszólaló a DK képviselőcsoportjából Kálmán Olga képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

KÁLMÁN OLGA (DK): Köszönöm a szót. Végre hallhattuk Szeberényi Gyula Tamás képviselő urat is. Ajánlom figyelmébe, hogy a hangszínem, -tónusom helyett inkább a tartalomra figyeljen legközelebb, lehet, hogy akkor kicsit közelebb jutunk az igazsághoz.

Pósán László képviselő úr pár órával ezelőtt azt mondta, hogy nem érti, hogy miért is nevezi az ellenzék bosszútörvénynek ezt a törvényt. Hát, mert az! Önök el akarják hallgattatni a pedagógusokat *(Közbeszólások a kormánypártok soraiban. - Az elnök csenget.)*, meg akarják félemlíteni a pedagógusokat, és tudják, azon gondolkodtam, amit szintén Pósán László képviselő úr említett, hogy a javaslatok 60 százalékát befogadták a törvény szövegébe. A szakszervezetek meg azt mondják, hogy ez egész egyszerűen nem így történt, hiszen a benyújtott 164 oldalas törvénytervezetben az eredetihez képest számos szövegezési változtatás van, de ezek a lényegét nem érintették, illetve olyan szövegrészeket vettek ki, amikről eleve

tudható volt, hogy a gyakorlatban ezek irreálisak lesznek. Na, ez az a 60 százalékos módosítás.

Tudják, önök is többségében anyukák, apukák, szülők. Önök meg vannak elégedve a magyar oktatás minőségével, színvonalával? Nem érzik úgy, hogy a gyerekeik terheltsége, leterheltsége a kívánatos szintet is meghaladta már? Nem baj az önöknek, ha a magyartanár tanítja a fizikát vagy a matekot? Tényleg azt mondják, hogy minden rendben van az oktatással? Nincs is pedagógushiány? Ezt is cáfolják? És még most is belerúgnak egyet a pedagógustársadalomba, amikor azt mondják, hogy zseniális törvényt, jobbító, az életüket, a körülményüket jobbító szándékkal létrehozott törvényt tettünk le az asztalra, ezek meg nem akarják? Hát, ezeknek semmi nem jó?! Még most is csak a pedagógusokat tudják alázni? Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Pósnán László képviselő úr csak a következő felszólalói körben tud majd felszólalni. Sebők Éva képviselő asszony következik, a Momentumtól. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Most, hogy így Szeberényi úr megszólított, gyorsan reagálnék is. Én alapvetően munkaügyi vagyok, és én Békés megyéből származom. Békés megyében az elmúlt évben tönkrement az AKG, ami egy nagy munkáltató volt, most jelentette be a csoportos létszámleépítést a Guardian, és folyamatosan küldik el az embereket a Cerluxtól. Önök egy olyan oktatási és gazdasági modellen dolgoznak, amely az ilyen típusú, sebezhető szektorokat próbálja ellátni dolgozókkal.

Parragh barátjuk nagy lelkesedésére önök egyszer használatos munkavállalókat próbálnak a magyar fiatalságból csinálni. Ez az, ami ellen felszólaltam, ez az, amit gyorsít az a törvény is, ami most előttünk van.

Egyébként pedig, hogy ki mivel foglalkozzon: én akárhányszor önre nézek, nekem mindig eszembe jut, hogy ön az a kukaügyi alpolgármester, aki évekig nem tudta Kecskemét szeméthyelyzetét megoldani. *(Dr. Szeberényi Gyula Tamás közbeszól.)* Nem tudom komolyan venni, amit ön mond nekem. Köszönöm szépen. *(Közbeszólások a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő körüli felszólalók következnek. Elsőnek megadom a szót a DK képviselőcsoportjából Gréczy Zsolt képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Odakint több ezren állnak a Kossuth téren, és ha bárki azt gondolja, hogy azért jött el ez a sok-sok ember az ország különböző pontjáról, mert a gaz ellenzék, amelyik a Nyugat uszályába kerülve és a gaz imperialistákat képviselve iderendelte őket azért, hogy tiltakozzanak

egy fantasztikus oktatási törvény ellen; én most önököt idéztem egyébként, de hát ezek a szövegek, amiket önök szoktak mondani, nagyjából az 1952-es Országgyűlésben voltak utoljára jellemzőek ezek a szófordulatok, amelyeket önök szoktak használni egyébként nyugat-európai szövetségeseinkre, akiktől egyébként olyan nagyon várják azt az uniós támogatást, csak nem veszik észre, hogy minden egyes ilyen megszólalással mindig kicsit távolabb tolják Magyarországot az uniós pénzekről.

De én arra is fölhívom a figyelmet, hogy a mai nap egy történelmi dátum. Június 16-a Nagy Imre és mártírtársai kivégzésének és újratemetésének a napja. *(Németh Szilárd István: És az egyházi iskolák államosításának a napja is!)* Ma 34 évvel ezelőtt újratette az ország a mártír miniszterelnököt, és az egy fantasztikus és felemelő pillanat volt, mert a rendszerváltásban, azt gondolom, hogy kialakult egyfajta nemzeti egység, és nagyon sokan abban bíztak, hogy Magyarország egy új, egy demokratikus, egy szabad, egy szolidáris európai úton fog elindulni, most pedig már ott tartunk, hogy ma már tudjuk, hogy az Orbán-kormány és a Fidesz a KDNP-vel együtt ezt az utat elárulta.

Magyarország letért erről az útról az Orbán-kormány, a Fidesznek és a KDNP-nek köszönhetően, elvesztette európai szövetségeseit, és Orbán Viktor, az a bizonyos mondata, hogy a hatodik koporsóban a magyar fiatalok húsz éve fekszik, sajnos igaz lett. *(Dr. Pósnán László: Ötödik!)* Tényleg ez a helyzet, hogy a magyar fiatalok teljesen reménytelen helyzetben várják életük jobbra fordulását.

Ez az oktatási törvény, amit önök most benyújtottak, valóban a bosszúról szól, és arról szól, hogy oktatási szakemberek helyett egy rendőrmiszterre, egy belügyminiszterre bízták a magyar oktatás ügyét, és azt hiszik, hogy ezzel, ami a rendőroknél parancsra megy, az majd a pedagógusoknál is működni fog parancsra. Nos, nem fog működni, ez már most látható. A helyzet tényleg katasztrofális.

Sokszor előkerül itt a vitáinkban, hogy az ellenzéki képviselők jobb, ha meg sem szólalnak, mert 2010 előtt ők még éltek, és ők is vezettek oktatási tárca, és voltak oktatáspolitikusaik. *(Sebők Éva közbeszólására:)* Hát, úgy nehéz is lesz egyébként, ha azal büszkélkedik valaki, hogy ő még nem. Szóval, szerintem, ami 2010 előtt történt a magyar oktatásban, azon nincs mit szégyellni. 2010 előtt a magyar oktatásban több volt a tanár, mint jelenleg. Többen jártak egyetemre. Kevesebb volt a tanárok és a diákok általános leterheltsége. Volt szabad tankönyvvásolás.

(21.00)

Önök brutális tandíjat vezettek be a felsőoktatásban. Az előző kormányt ütötték-verték, még népszavazást is kitaláltak annak érdekében, hogy jaj istenem, bevezetik a tandíjat. Ma az ELTE Bölcsészkarán egy fél év 300 ezer forintba kerül, egy év 600 ezer forint, az öt

év pedig 2,5 millió forint. *(Sic!)* Azt gondolom, aki tandíjat vezetett be, az az Orbán-kormány volt Magyarországon. Ezenkívül abban az időszakban, 2010 előtt fölépítettünk hat új egyetemi központot, többek között a Corvinust, a SOTE-t, Szegeden, és így tovább, és így tovább, följújtottunk több száz iskolát, ami egyébként szintén annak a kormánynak az időszakára esik. Ezenkívül még a bérek ügyében is, azt gondolom, hogy van miért helytállni. 2002-ben, az első Orbán-kormány utolsó évében 42 700 forint volt a pedagógusok átlagbére, 2010-ben pedig 122 000 forint. Szeretném jelezni, hogy jelentősen nőtt a pedagógusok bére abban a nyolc évben, amikor mi kormányoztunk.

A jelenlegi helyzet és ez a törvény azért is tragikus, mert azt a kérdést veti fel, hogy mi lesz Magyarország jövőjével. Itt vannak ezek a fiatalok, akik ma 16-17-18 évesek, és nemcsak az a dráma, hogy 2026-ban szavazni fognak, és csak bízhatunk abban, hogy még itt lesznek és szavaznak majd, és elmondják a véleményüket erről a kormányról, de a megkérdezett gimnazisták több mint fele azt nyilatkozta az őket kérdező biztosnak, hogy el akar menni ebből az országból. Én azt kérdezem kormánypartii képviselőtársaimtól, fölmérték-e, hogy ez mit jelent. Már így is 600 ezer magyart veszítettünk el 2010 óta, akik elmentek ebből az országból. Egyre több fiatal megy el innen, és keresi a boldogulást Nyugat-Európában. Természetesen egyik sem a Türk Tanács felé keresi a jövőjét, vagy esetleg valamilyen keleti fordulatban reménykedik, hanem Hollandiába, Németországba, Angliába, Ausztriába, és így tovább, mennek a magyar fiatalok.

Ennek a következményei drámaiak. Ez többek között azért van, mert a magyar oktatás ilyen sanyarú helyzetbe került az önkormányzása idején. Ha ma elmegy egy fiatal ebből az országból érettségi után, és azt mondja, hogy külföldön fog egyetemre járni, ennek alapvetően akár örülhetnénk is, mert szélesedik a látóköre, megtanul egy nyelvet, és abban bízunk úgy általában, hogy hazajön. De ma már ezek a fiatalok nem akarnak hazajönni. Azt mondják a szüleiknek, hogy ebben az országban nem lehet élni, ebben az országban nincs esély arra például, hogy lakáshoz jusson, mert nem tud annyi pénzt keresni kezdő bérből és fizetésből, hogy akár egy lakáshitellel - egyébként rekordon vannak a lakáshitelkamatok is - lakáshoz jusson. Milyen reménye van egy mai középiskolás fiatalnak, aki itt szeretne élni, ebben az országban, ha a brutális tandíjat beszedik tőle az egyetemen? Ha egy diák tanár akar lenni, akkor olyan helyzetbe kerül a magyar felsőoktatásban, hogy rajta kívül már szinte senki nem akar jelentkezni fizika vagy kémia szakos tanárnak, általában a reáliákra már szinte senki nem jelentkezik. Ez a szűgyen is az Orbán-kormány alatt esett meg, éppen a tavalyi évben, hogy egyszerűen nem jelentkezők tanárszakokra.

S hogy mi van a tantestületekben, arra egy példa egy mai interjú. Juhász András, az újbudai nagy híró

és méltán jó híró József Attila Gimnázium igazgatója nyilatkozott egy mai sajtóterméknek. Szó szerint idézem:

Attól tartok, hogy két-három év múlva azt fogjuk mondani, milyen jó volt a helyzet 2023 szeptemberében. Nem egy iskola fog teljesen ellehetetlenülni a közeljövőben a felmondások miatt. Tudok olyan újbudai intézményről, ahol eddig nyolcan álltak föl, de az igazi nagy csapás az lesz, ha év közben azok is felmondanak, akik most úgy döntöttek, hogy szeptemberig még kivárnak. Eddig négyen jelentették a felmondásukat. Nagyon fontos, hogy hány évesek azok a tanárok, akik jelentették a felmondásukat. 26, 27, 41 és 42 éves tanárokról beszélünk, két magyar és két matematika szakos tanárról. Közülük többen a pályának is búcsút mondanak, mondja a József Attila Gimnázium igazgatója, mivel a státusztörvény és az új minősítési rendszer hatálya alatt nem tudnának dolgozni. Egyikük egy egyházi intézményben folytatja a munkát, az általuk hátrahagyott úrt pedig egy ötödik, nyugdíjba vonuló pedagógus is tágítja. Mi az országos átlagnál jobb helyzetben vagyunk, ezzel is magyarázható, hogy bár nagyon sokan kétségbe vannak esve, egyelőre csak négyen adták be a felmondásukat. Elsősorban fiatalok és középkorúak mennek el, akik még tudnak új karriert építeni. A helyzet jó ideje katasztrofális, és bár a kormány az EFOP Plusz programban a tanári hivatás vonzerejének növelését vállalta az EU felé, a státusztörvénnyel és az új minősítési rendszerrel, ami szakmai szempontból ugyanolyan rossz, mint a jelenlegi, csak sokkal kártékonyabb, tovább ront a helyzeten. Ha szeptemberig nem jelentkezik senki a meghirdetett állásokra, nem lesz más lehetőségem, mint szétosztani a tanórákat a meglévő tanárok között, megemelve az óraszámukat a maximális 26-ra, vagy annál is magasabbra, hiszen papíron erre is van lehetőség. Több matektanár mondta, hogy ők abban a pillanatban be fogják adni a felmondásukat, ez a megoldás tehát kontraproduktív, mert még nagyobb tanárhiany fog generálni. Ráadásul a diákok is veszítenek vele, mert ezzel búcsút inthetünk a csoportbontásnak és a tehetséggondozásnak is. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a mi iskolánkban a tanárok 59 százaléka 50 év feletti, 15 százaléka 60 év feletti, tehát néhány éven belül jelentős részüket biztosan elveszítjük, a helyzet még kilátástalanabb lesz. Több olyan tényező van, ami rontja a helyzetet, és nincs olyan, ami a javulást sejtetné. Ha 11 éve láttam volna, mire vállalkozom, egészen biztosan nem pályázom meg az igazgatói széket. Senki nem számított arra, hogy a helyzet idáig fajul majd. Fokozatosan lett egyre rosszabb tanárnak, igazgatónak egyaránt, de ennyire kétségbeejtően rossz még soha nem volt. Mintha egy örült, vak kocsis hajszolná a lovakat a szakadék felé, és közben nagyképpen kioktatna mindenkit arról, hogy nem kell izgulni, hiszen fut a szekér. Azt pedig már csak centiméterek választják el a szakadéktól. Nem számítok tömeges iskolabezárásokra, az viszont várható, hogy egyre inkább ócska gyermekmegőrző helyé válik az iskola, ahol a testnevelő vagy a magyartanár megy

majd be matekórát tanítani. Ha pedig a távolabbi jövőbe nézünk, ez felveti a kérdést: ki fog házakat építeni és embereket gyógyítani. Ha nem lesz megfelelő középiskolai képzés, annak a hatása rövid időn belül eléri az egyetemeket is, és olyan osztársadalmi problémává fogja kinőni magát, aminek már a gondolata is elképesztő a XXI. században. Ha a fiatalok tömegei fognak ebben a perspektívátlanásban szocializálódni, tömegesen fogják elhagyni az országot.

Azt gondolom, hogy ezek a szavak megfontolandók, méltán drámaiak, és nagyon pontosan leírják, hogy egy polgári környezetben lévő iskolában hogyan gondolkodik egy igazgató. Tehát nem egy leszakadó térségben, egy kistérségben egy falusi iskola tanára panaszkodik, hanem egy polgári környezetben egy nagy hírű és méltán jó hírű gimnázium igazgatója.

A helyzet kritikus. Én értem, hogy a fideszes és KDNP-s képviselőknek ebben a helyzetben is az a dolguk, hogy mindenre gúnyolódjanak, odavágjanak valamit az ellenzéki képviselőknek, mintha ők nem értenének hozzá, csak önök tudják a biztos megoldást, hogy mit kell csinálni, de közben önök pontosan tudják és értik, hogy mekkora a baj. Nem hiszem el, hogy önök között, a 135 rendkívül bátor ember egyikében sem merül föl az a kérdés, hogy biztosan jó irányba megyünk-e. Az nem lehet, hogy ennyien panaszkodnak, az nem lehet, hogy emögött mind a Soros van, meg a Gyurcsány, meg a nem tudom én kicsoda. Mindenhol a panaszszó jön, bármerre megy az ember az országban, ha tanárokról, diákokról van szó.

S képzeljék el azt a helyzetet, amikor fölül egy repülőre egy 20 éves gyerek, és a család kint ül a repülőtéren, és azt látja, hogy ez a gyerek nem fog visszajönni, évek múlva sem. Kint fogja megtalálni a szerelem, kint fogja elvégezni az iskoláit, kint fog megnősülni, férjhez menni, a gyermekei ott születnek meg, nem fog hazajönni karácsonyra, egyébként pedig Skype-on fog időnként bejelentkezni, hogy szia, szia, integess a nagymamának, és a gyerek csodálkozik majd, hogy milyen érdekes egzotikus nyelven beszél a nagymama, mert lehet, hogy magyarul már meg sem tanul.

(21.10)

Idevezet az önök oktatáspolitikája. És ne mondják, hogy önöknél nincs ilyen probléma, nincsenek ilyen ismerőseik - mindenkinek van. Én zokogó nagymamákat látok, és aggódó szülőket látok, bárhova megyek, és nem azért, mert engem ez úgyben megkeresnek, és biztos azért, mert éppen találok egy-két embert, hogy panaszkodjon. Biztos, hogy önöknek is vannak ilyen barátai, ismerőseik, és azt kérdezik, hogy elment a gyerek, mit csináljak, nem fog többet visszajönni. Ez az igazi drámája Magyarországnak. Önök fölérték a jövőt. Karcagra éppen 7 milliárdért építenek stadiont. 7 milliárdért Karcagnak! Minek? Abból a 7 milliárdból bármit lehetett volna csinálni,

még a magyar oktatásban is vagy a magyar nyelv oktatásáért, vagy néhány iskolát megsegíteni, vagy néhány ösztöndíjprogramot elindítani, bármit lehetett volna csinálni, csak nem Karcagon stadiont építeni 7 milliárdért, Karcagnak, ami nincs is a magyar futballtérképen, de nagyon fideszes. Minek?!

Drámában van Magyarország, vegyék tudomásul, tisztelt képviselőtársaink! És nem azért, mert az ellenzék nyavalyog és károg, hanem mert tényleg iszonyatosan nagy baj van. Térjenek észhez! Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Momentum képviselőcsoportjából Fekete-Győr András képviselő úr. Parancsoljon, oné a szó.

FEKETE-GYŐR ANDRÁS (Momentum): Köszönöm szépen. Jó estét kívánok! A Parlament falain kívülről érkeztem a Házba *(Közbeszólások és derűltég a kormánypárti sorokban.)*, a Parlament falain kívül a Kossuth Lajos téren, a nemzet főterén... Nem tudom, mi ilyen röhejes a kint tüntető tanárokon, pedagógusokon, fiatalokon és szüleiken, de ezt eléggé szárnalmasban tartom, ami ebben a Házban és ebben az ülésteremben jelenleg is még mindig folyik.

Egy éve vagyunk ennek a Háznak a résztvevői, mi, akik '89 környékén születtünk, sokkal nagyobb reményekkel érkezünk erre a világra, és azt látjuk, hogy több mint harminc évvel később is a Magyarországot vezető, magát jobboldali konzervatívnak nevező kormány nem fogja fel azt, hogy a magyar nemzet jövője, jövőjének a záloga a jól kiművelt emberfők, a minőségi tudást felvevő diákok és magyarok lennének.

Itt kint a Parlament falain kívül találkoztam olyan, körülbelül 40 év körüli pedagógus hölgygel, aki óvodában dolgozott, nagyon kicsikkel foglalkozott sok éven át. Ő már nem dolgozik ebben a XVII. kerületi óvodában, neki is fel kellett mondania, új munkalehetőség után kellett néznie. Sokat beszélünk az iskolákról, kevesebbet beszélünk óvodákról, amelyekben ugyancsak katasztrofális helyzetek uralkodnak.

Engem a kint tüntető tanárok, diákok és szülők arra kértek meg, hogy hozzam be ide önökhöz az ő hangjukat, hozzam be ide önökhöz az ő drámájukat, az ő fájdalmukat, az ő kéréseiket, az ő valóságukat. És én ennek eleget téve válogattam olyan levelekből, válogattam olyan bejegyzésekből, amelyeket pedagógusok írtak és fogalmaztak meg önöknek, önökhöz, a Magyarországot kormányzó politikai elithez.

Egy nevét meg nem nevező tanárnő nyílt levelét fogom most felolvasni, amit Orbán Viktorra címezett.

„Tisztelt Miniszterelnök Úr! Úgy tudom, az ön édesanyja valamikor tanár volt. Ezért írom önnek ezeket a sorokat, hátha legalább az édesanyja iránti tiszteletből elolvassa, és elgondolkodik rajta.

2021 júliusában kiskorom óta dédelgetett álmom vált valóra: végre kézhez kaptam a tanári mesterdiplomámat. Gimnáziumi tanár lettem, mely hatéves egyetemi képzéssel jár. Összehasonlításként: a jogi

egyetem csak öt év. Persze most, hogy végeztem, lerövidítik öt évre, de ezzel sokra nem megyek már. Mint ahogy a 25 év alattiak adókedvezményéből is kicsúszik minden fiatal tanár, mert mire befejezik az egyetemet, pont betöltik a 25-öt.

Kétszakos tanári mesterdiplomával, két nyelvvizsgával és hatalmas lelkesedéssel léptem a pályára. Persze azt mindig is tudtam, hogy tanárként nem leszek gazdag, de nem is vágytam soha semmiféle luxusra; én csak egy nyugodt, tisztességes életet szerettem volna.

Mikor az egyetemet befejeztem, jött a feketeleves: ki kellett költözni a kollégiumból. Míg a kollégiumban havi 15 ezer forintból megvolt a lakhatásom rezsivel együtt, most pályakezdő tanárként a hajléktalanság fenyeget. Sajnos a szüleimhez nem költözhetek már vissza, mivel így is négyen élnek egy másfél szobás lakásban a két húgommal. Szóval, megpróbáltam szolgálati lakással rendelkező tanári állás után nézni. Sajnos még a szomszédos megyékben sem volt meghirdetve ilyen, szóval, maradtam a szülővárosomban, Budapesten, viszont egy külső kerületbe pakoltam át kollégiumi kiköltözésem során.

2021-ben egy mesterdiplomával rendelkező pályakezdő tanár bére nettó 145 ezer forint, amihez még 15 ezres pótlék társul, vagyis mindenestől 160 ezret visz haza az ember. Ebből úgy tudtam megoldani a lakhatást, hogy 55 ezer plusz rezsierés lakótársak mellé költöztem be. Úgy ám, csak hogy felnőtt, dolgozó emberek általában már nem költöznek össze idegenekkel, így csak egyetemista lakótársakat találtam. Nagyjából heti három-négy olyan nap volt, amikor legalább hajnali 2-ig ment a parti, hiába kértem őket, hogy kicsit halkabban, mert nekem 6.30-kor el kell indulnom, hogy 7.30-ra az iskolában legyek.

Mikor már az igazgató is megjegyezte, hogy nem úgy kéne bejárnom, mint egy élőhalott, akkor váltanom kellett. Találtam egy penészes, szuterén, 17 négyzetméteres lakásnak nevezett lyukat havi 70 ezerért. Budapesten ez szinte hihetetlenül jó ár, mivel a legtöbb egyszobás garzon is 110 ezernél kezdődik. Viszont az én albérletemnek van egy hatalmas hátránya: itt a pincében nincs fűtés, csak elektromos, ami most télen úgy megnyomja a rezsit, hogy 50 ezer körül van havonta úgy, hogy csak 19-20 fok van a szobában. Tehát a 160 ezres fizetésemből 120 ezret visz el a lakás. A maradék 40 ezerből kell megélnem: étkezni, öltözködni, tömegközlekedni, tusfürdőt, fogkrémet, gyógyszereket, minden egyebet megvenni.

Elmondom, milyen ma Magyarországon pályakezdő tanárként élni. Több mint egy hónapja tönkrement a hajszárítóm, de nem tudok újat venni. Karácsony előtt meg kellett beszélnem az ismerőseimmel, családommal, hogy ne készüljenek nekem semmivel, mert most nem vagyok olyan helyzetben, hogy bárki-nek ajándékot tudjak venni. Szinte kizárólag üres téstán, rizsen élek, mert másra nem futja, akárhogy spórolok. Előfordult már, hogy a tanári véceből hoztam el egy vécepapírt, mert nem volt pénzem otthonra

venni. Az egyetlen csizmám úgy néz ki, mint egy hajléktalané, de nincs pénzem újra. Volt már olyan, hogy csak azért mentem el egy kiállítás megnyitóra, hogy ott jóllakhassak végre pogácsával. Ha jelenleg jönne egy váratlan nagyobb kiadás az életembe - a nagyobb az én esetemben 20 ezer forint feletti összeget jelent -, akkor nem tudnám megoldani, vagy pedig utcára kerülnek.

Mindezek mellett kéne nekem kiegyensúlyozott tanár képét nyújtanom az iskolában; mikor minden percben rettegés az életem, hogy hogyan éljek túl pénz nélkül.

Mikor 7.45-től órát tartok, legtöbbször 14.05-ig az iskolában vagyok, ha faktokat tartok, akkor 16 óráig, majd hazaérve legalább napi négy-öt órát készülok másnapra. Pályakezdőként nem lehet más-hoz, mert még nincsenek bevált, kipróbált feladatok, mindent most kell először megcsinálni.

Nem csak a megtartott órákból áll egy tanár élete: ott vannak az órákra készülések, dolgozatok összeállítás, dolgozatok kijavítása, rengeteg adminisztráció, szülői értekezletek, fogadóórák, folyosói ügyeletek, rengeteg helyettesítés - ami ugye, heti hat, havi harminc alkalomig fizetetlen -, gyerekek kísérése programokra munkaidőn kívül is, iskolai műsorok összeállítása, betanítása, természetesen a munkaidőn kívül. Egyszer összeírtam egy héten keresztül: 57 óráam volt benne az iskolai és iskolához kapcsolódó feladataimban egy hét alatt. 57 órás heti munkaidőért kapok havi 160 ezres fizetést. Ez nettó 701 forintos órabér.

Tanárként semmi segítséget nem kapunk. Nincs ruhapénz, nincs év végi jutalom, nincs kafetéria, nincs a világon semmi pluszjuttatás. Nincs semmi szociális védőháló alattam, hiába dolgozom szívem-lelkem beleadva, a hajléktalanság peremén egyensúlyozom.

Az élelmiszerboltokban, ami tavaly ilyenkor 500 forint volt, az most 700 forint. A 2022-es évtől szinte mindenkinek 20 százalékot emelnek a fizetésén, kivéve a tanárokat, mi egy 10 százalékos pótlékemelését kapunk. Miért ér az én munkám gimnáziumi tanárként ennyire keveset? Egy azonos végzettségi szinten lévő bölcsődei dolgozó 100 ezer forinttal többet kap a munkájáért. Miért? Egy szintén az államnak dolgozó vasutas, buszsofőr, irodai munkás miért ér ennyivel többet a tanároknál?

(21.20)

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Az ön édesanyja pedagógusként is dolgozott. Ha most lenne az ön édesanyja fiatal tanár, tőle is sajnálná a tisztességes megélhetéshez szükséges fizetést?"

Itt van vége a levélnek.

Egy a nevét szintén eltitkoló tanár a következőt üzenté.

„Még nem mondtam fel, de szakmai életem, sőt életem egyik nagy krízisét élem. Mindannyian tájékozódhattatok a közalkalmazottként dolgozó pedagógusok státuszmodosítását célzó új törvénytervezetről.

Azt is megismerhettétek, hogy eszerint a munkánk jogi feltételei súlyosan, már-már büntető jelleggel nehezebbé válnak. Ugyan, csak egy újabb megaláztatás, a nemzet napszámósaiknak ez jár - legyinthetnénk. Miért kellene megelégednünk ezzel a hasonlítással? Azért mert a Horthy-korszak romantikájába ez fér bele? Mindenki tanulja meg hol a helye?

Tanárként a világot érzékelő, valamennyire megérteni tudó, szabad értelmiségi embernek vallom magam. Ezt láttam, tanultam elődeimtől, ezt kell továbbadnom, az érdeklődés, kreativitás, emberiség szeretetét. Minden pökhendiség nélkül állítom, hogy az iskolát nekem találták ki. Imádom tanítani, imádom a tanítványaimat, a közeget, és ők is kedvelnek engem. Ezt érzem, tudom. Ez tartott eddig a pályán.

Ha a munkáltatói oldalt nézem, be kell, hogy valljam: két éve kell külső segítséget igénybe vennem, mert egyszerűen nem bírtam cérnával. Nem bírtam, hogy a tankerület nevű bürokratikus szörnyeteg a saját sarát rám, ránk kenje, és nekünk kell belőle kimosakodni. Nem bírtam, hogy akármelyik, honatyának nevezett politikus azért a bizonyos tizenöt pernyi warholi hírnévért belénk törli a lábát, akármikor, akármilyen.

Van fogalmatok, milyen érzés megnézni egy híradót, felmenni hírportálra, és szembesülni azzal, mivel rágalmozdít minket? Nem bírtam tovább elviselni, hogy a hazám lakossága, akiket munkámmal szolgálók, ingyenélőnek tart, és hogy őket idézzem: még azt is elvonnék, amit eddig kaptam. Nem bírtam lenyelni, ahogy képembe vágják, hogy ne politizáljak - értsd: a munkámat, saját és tanított gyerekeim jövőjét érintő kérdésekben véleményemet fejezzem ki -, majd felmondják nekem 'nempolitizálás' az aktuális propagandát.

Hosszan folytathatnám a sort, és amikor azt hiszem, hogy itt a vége, már nem tudnak újat mutatni embertelenségben, lelketlenségben és hozzá nem értésben, egyszer csak előállnak valami újjal. Árulja már el nekem valaki: miért kell a bújtatott, valószínűleg nem is létező bérrendezésbe bosszúintézkedések egész sorát csomagolni? Mi köze az EU-s pénzeknek egy önálló ország oktatási rendszerének finanszírozásához? Miért tűnik úgy, hogy a tankerületi igazgatók sérthetetlenek, és a jogot úgy sértik, tapossák, ahogy tetszik? Miért szüntették meg az iskolák önállóságát egyenlőtlenségekre hivatkozva, miközben tíz évvel később ugyanott tartunk? Ha ennyire központosítanak, miért hagynak minket egyedül a krízishelyzetekben?"

Tuli Bálint - 2021-ben diplomázott földrajz-történelem szakon - írta a következő levelet:

„Hat évet jártam egyetemre azért, hogy régi álomat megvalósítva tanár lehessenek. Mégis már a diplomaosztóm napján tudtam, hogy erre Magyarországon nem lesz érdemi lehetőségem. Hogyan is taníthatnék egy olyan országban, ahol nem szakmabeliek döntenek a tantervről; ahol ugyanaz az ember utasítja a rendőrt és a pedagógust oktatási minisztérium hiányában; ahol egy kezdő tanári fizetésből még egy átlagos budapesti albérletet sem lehet fenntartani; ahol

oros- és homofób propagandától hemzsegnek a tankönyvek; ahol diákokat és tanárokat vernek a rohamrendőrök az utcán? Kevés évfolyamtársam maradt a pályán diplomaszerezés után, de még így is havonta kapom a híreket arról, hogy most éppen melyikük hagyja ott végleg a közoktatást.”

Nándi az alábbi levéllel búcsúzott a hivatásától:

„Kedves Ismerősök! Kedves oktatásban dolgozó Kollégák! Sok-sok filozofálgatás és halogatás után elhagyom a hivatásom, az óvodapedagógiát. Vértzik a szívem. Vértzik, hogy a legkevésbé sem ítélkező, mindig nyíltszívű, a nap minden percében a lelkembe napsugarat hozó gyerekeket elhagyom. Elhagyom őket. Mert rákényszerültem, hogy elhagyjam. Hat éve várok arra, hogy esélyt kapjak, hogy lehessen jövőképem. Most elfáradtam a várakozásban. Elfáradtam, hogy a társadalom szemében nem az vagyok, akinek a gyerekek látnak, akinek magamat érzem, aki vagyok. Bánt, hogy nekem pedagógusként nem adatik meg, hogy saját családra gondolhassak.

Két évvel ezelőtt tervszerűen elkezdtem előkészíteni a pályaelhagyásom. Azóta új dolgokat tanulok. Új perspektívák nyíltak meg. Úgy érzem, felkészültem, hogy másban próbáljam ki magam, mert rengeteg tudás, motiváció és ambíció van bennem, amit nem engedett az elmúlt hat év közoktatásban töltött idő kelőképpen kibontakoztatni.

Nem bírom a rendszer terheit tovább magamon viselni.

A szívem egy darabkáját a gyerekeknél, a csoportomnál hagyom.

Kitartást kívánok minden pedagógus és pedagógiai munkát segítő kollégámnak! Szuperhősök vagytok!”

S mivel már csak tíz másodpercem van, valóban, szuperhősök azok, akik kint tüntetnek, akik az ország számos pontján felemelték a hangjukat az oktatás szabadságáért, felemelték hangjukat azért, hogy egy magára valamit is adó kormányzat ne az EU-s pénzt várja, hanem a magyar adófizetők pénzéből támogassa meg azokat a tanárokat (*Az elnök csenget.*), akik a gyerekeinket, az unokáinkat és az utódainkat fogják Magyarországnak felnevelni. Köszönöm szépen a szót. (*Taps a DK, a Momentum, a Párbeszéd, az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjából Gurmai Zita képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! A Fidesz-frakció felé fordulok, és azt kérdezem, hogy milyen érzés szándékosan gonosznak lenni. Élvezik vagy szégyenkeznek? (*Közbeszólás a kormánypártok sorából.*) Mert a Fidesz-kormány pontosan tudja, hogy a státusztvény egy gonosz intézkedés, amivel ártanak a tanároknak és ártanak a diákoknak. Önök egy szándékosan kártékony törvényt készülnek elfogadni, és

ezzel tisztában is vannak. Mindezt önök is tudják, hiszen a mai napra lezáratták ezt az épületet, hogy a képviselőkön kívül senki ne léphessen be. Lezáratták, mert tudják, hogy amiről ma beszélünk, az ellen tömegek tiltakoznak. Ezzel a bezárkózással önök beismerik, hogy tudják, hogy milyen gyalázatos dolgot csinálnak.

Hol van most a konzultációs hevület? Hol van az, hogy kérdezzük meg a magyar embereket? - kérdezem azt a néhány fideszes képviselőt, aki itt van. Erre esküdtek fel önök? (*Nacsa Lőrinc: Kevesebben vagytok, mint mi!*) Arra esküdtek fel, hogy gyáván bezárkóznak, és kártékony törvényeket hoznak? Szégyelljék magukat!

Őszintén megmondom, nagyon nehéz volt felkészülni erre a mostani beszédre, nem szakmailag, hanem emberileg volt nehéz. Mert a konzultációs törvényről már beszélni is olyan, mintha egy előre kitervelt bűncselekmény részleteit kellene megtárgyalni. Nekem most azt kellene véleményeznem, arra kellene javaslatot tennem, hogy miként kellene másképp tenni azt, amit önök, a Fidesz kitalált. Mintha arról kellene most beszélni, hogy vágjanak fejbe valakit vagy hogy szúrjanak ki valakivel. Hát nem! Ez a törvény az elejétől a végéig egy olyan gyalázat, amire csak egyetlen javaslatunk van, az, hogy tüntessék el, és még az emléke se maradjon.

Az MSZP ezt a törvényjavaslatot semmilyen körülmények között nem támogatja. Nem támogatunk egy olyan törvényt, amelynek a végleges szövegét egyik szakszervezet sem kapta kézhez annak beadása előtt. A Fidesz még arról sem tájékoztatta a pedagógusok érdekvédelmi szervezeteit, hogy mikor nyújtják be ezt a törvénytervezetet. Ez volt a nagy egyeztetés? Vagy az, amikor a pártok közötti megbeszélésen Pintér Sándor még azt is megtiltotta, hogy a szakértőként magukkal vitt tanárok és diákok egyáltalán megszólalhassanak?

Tisztelt fideszes Képviselőtársaim! Önök folyamatosan háborognak, hogy Brüsszel nem küld pénzt, mert kifogásolja a magyar jogállamiságot. Halkan jegyzem meg: Brüsszelben pont az ilyen eljárásokra gondolnak. (*Nacsa Lőrinc: Milyen jól tudod!*) Önök, a Fidesz-kormány az, amelyik az ilyen intézkedésekkel akadályozza az európai uniós pénzek kifizetését.

Önök azt mondják, hogy szakmai egyeztetés zajlott. Úgy látszik, hogy az önök szótárában a könnygáz és az egyeztetés rokon fogalmak. (*Nacsa Lőrinc: Mondja egy MSZP-s!*)

(21.30)

Gulyás Gergely egy korábbi Kormányinfón azt mondta, hogy egy jó státusztörvénynek az oktatást, annak a színvonalát és a gyerekek érdekeit kell szolgálnia. Hát, akkor nézzük, hogyan szolgálja ez a törvény a diákok érdekeit!

Ez a törvény szétveri az iskolapszichológusi rendszert. Korábban egy teljes főállású iskolapedagógus, iskolapszichológus jutott 500 diákra, most pedig csak

egy félállású szakembernek kell ugyanezt a feladatot ellátnia - ez lenne a gyerekek érdeke? Hogy súlyosabbá teszik a halmozottan hátrányos és speciális nevelési igényű gyermekek amúgy is folyamatosan romló helyzetét - ez lenne a diákok érdeke? Vagy az a diákok érdeke, hogy a tanáraikat a tankerületek egyik iskolájából a másikba vezényeljék? Az növeli az oktatás színvonalát, ha mindig más tanár tartja meg az órát? Vagy az a diák érdeke, hogy bármikor elveszítheti a kedvenc tanárát?

Mit tud a Fidesz-kormány arról, hogy a diákok életében milyen fontos az állandóság? Önök ezzel semmit sem törődtek, hiszen a státusztörvény azt is lehetővé teszi, hogy a tantestületeknek akár a fele óradó tanárokból álljon. Milyen szakmai munka lehetséges az ilyen tantestületekben? Megmondom: semmilyen. De ez önöket nem érdekli.

Önök csak azt látják, hogy meg kell oldani a pedagógushiányt. Én meg erre azt mondom, hogy talán nem kellene a tanárokat elüldözni a pályáról, mert ez a tanárok átvezénylésével folytatott csikicsuki nem old meg semmit. Ez olyan, mintha a Fidesz úgy próbálna befoltozni egy léket kapott hajót, hogy a hajó más részeiről felszedi a deszkákat. Vegyük már észre, hogy ez a hajó így el fog süllyedni. Ez az átvezénylés csak arra jó, hogy Pintér Sándor a tanárok szakmai és magánéletével packázhasson. Ez a gyakorlat széteső tantestületeket, még inkább frusztrált pedagógusokat, és a végén még több pályaelhagyó tanárt fog jelenteni. Magyarul: az oktatás összeomlik, a hajó elsüllyed.

De nézzük tovább, mi az, ami önök szerint még a gyerekek érdekét szolgálja! A státusztörvény által bevezetett teljesítményalapú bérezés pontozásos rendszere kevesebb pontot ad a tanulási problémákkal küzdő gyermekek felzárkóztatására, mint mondjuk, néhány tanórán kívüli program megszervezése. Akinek tehát tanulási nehézséggel küzdő gyermeke van, számíthat rá, hogy az iskola még kevésbé fogja tudni megoldani a felzárkóztatást, mint eddig. Ez lenne a diákok érdeke?

De ezzel még nincs vége. A Fidesz cinikusan azt mondja, hogy a státusztörvényvel a tanároknak is jobb lesz. Nézzük hát! A gyakornoki idő meghosszabbítása, illetve a felmentési idő megrövidítése elbizonytalanítja a munkavégzést, és anyagilag is károsítja az érintetteket. Kevesebb lesz azoknak a pedagógusoknak a végkielégítése, akik nem fogadják el, hogy már nem közalkalmazottként kell dolgozniuk.

A pedagógusok az átvezényléssel akár 9 hónapra is másik munkahelyre kerülhetnek. Az SZMSZ és a pedagógiai program tekintetében megszűnik a nevelőtestületek döntési joga, az ugyanis a fenntartó hatáskörébe kerül; a nevelőtestületeknek ezentúl csak a véleményét kell kikérni.

Újra lehet fegyelmi eljárásokat indítani a pedagógusok ellen, sőt a jövőben a pedagógusok rendkívüli felmentéséhez még a köznevelési intézmény igazgatójának egyetértésére sem lesz szükség. Teljesen egyértelmű, hogy ez utóbbit a pedagógusok

véleménynyilvánításának korlátozására találták ki. Hát, ezek lennének azok a pedagógusokat boldogító szabályok, amelyekről a fideszes képviselők is csak a parlamentbe bezárkózva mernek beszélni? Már persze, aki itt van.

Nem véletlen, hogy sok ezer pedagógus jelezte, hogy felmond, ha bevezetik a törvényt. És nem véletlenül mondtam a beszédem elején, hogy a státusztörvény olyan, mint egy előre kitervelt bűncselekmény: szándékosan gonosz és kártékony intézkedések halma. A Fidesz egy bűncselekményt akar végrehajtani a magyar fiatalok jövője, vagyis Magyarország boldogulása ellen, az oktatás szétverése ugyanis nemzetünk fejlődésének lerombolását jelenti.

Ennek a törvényjavaslatnak minden eleme hazugság. Nem tartalmaz semmiféle rendelkezést a pedagógus-életpályára vonatkozóan, és nem vázol fel semmiféle előremenetelt vagy kiszámítható pályáivet. A státusztörvényben nincs semmiféle szakmai megbecsülés, és azt javaslom, hogy a fizetésemelést se nagyon emlegetsek, az ugyanis szemenszedett hazugság, hogy ez a törvény majd 800 ezer forintos fizetésemelést biztosítana. Ez ugyanúgy hazugság, mint az, hogy a pedagógusok fizetésemeléséhez uniós forrásra lenne szükség.

Mindezek után, ahogy már jeleztem, az MSZP ezt a gyalázatos törvényjavaslatot semmilyen körülmények között nem támogatja. Az MSZP frakciója felszólítja a kormányt, hogy vonja vissza a törvényjavaslatot, és széles körű, valódi társadalmi egyeztetést követően nyújtson be egy előremutató, a XXI. századhoz méltó, korszerű oktatást elősegítő tervezetet. És ehhez nem kell státusztörvény; az oktatásban szükséges valódi, előremutató változtatások státuszváltoztatás nélkül is megvalósíthatóak.

Az MSZP nem támogat olyan törvényjavaslatot, amely a tanárok, a diákok és a szülők megregulázását szolgálja. Ám, ha a Fidesz-KDNP a státusztörvényt mégis megszavazza, az MSZP minden erejével azon fog küzdeni, hogy ez a kártékony, az ország jövőjét szétverő törvény megszűnjön, mert ez hazánk érdeke. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP és a DK padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló a Párbeszéd képviselőcsoportjából Tordai Bence képviselő úr, parancsoljon!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Nem tudom, ki vagyunk-e még hangosítva a Kossuth téren; ha igen, akkor helló, tüntetők! *(Integet.)*, mert hogy onnan jövök, és szeretném önökkel megosztani az ottani élményeimet. Szerintem az a dolgunk nekünk, képviselőknél, hogy az érintettek érdekeit, véleményét, féltreimait, aggályait, kritikáját és kérdéseit képviseljük, behozzuk ide az Országházba, és hát, volt ezekből bőven.

Ha tényleg hinnének az egyeztetésben, akkor legalább arra vették volna a bátorságot, hogy kísérteljenek ide a folyosóra, kinyissák az ablakot, végighallgassák

azokat a felszólalókat, akik a saját személyes történetüket, vagy éppen annak a szakmának a megalapozott kritikáját mondták el, amely érintett a maguk bosszútörvényében. Nem csak pedagógusok voltak, voltak más szakmák képviselői is *(Nacsa Lőrinc: Pártok!)*, mert érdekes módon működik a szolidaritás. Tudom, hogy önöknek ez egy teljesen kellemetlen és ismeretlen fogalom, de higgyék el, a magyar társadalom egy részéből még nem vették ki teljesen a szolidaritás, hiába dolgoznak maguk ezen.

És el kell mondanom maguknak azt is, hogy a tüntetők nagyon dühösek voltak, és joggal voltak dühösek, mert igazuk van; igazuk van mindabban, amit mondanak; és igazuk van abban is, hogy maguk ezt nem hajlandók meghallani. Ha maguk tényleg olyan „bátorak” lennének, ahogy azt Mészáros Lőrinc mondogatja, ha olyan bátrak lennének, mint ahogy Orbán Viktor hivatkozik magukra, hogy olyan bátran megnyomják a legaljasabb törvényjavaslatoknál is az „igen” gombot, akkor ahhoz is lehetnek volna elég bátrak, hogy kijöjjenek oda a térre, és akkor konzultálnak egy kicsit az ott tüntetőkkel, megkérdezzék, hogy őket hogy érinti ez a törvény. De van egy jó hírem: még ott vannak.

Tehát ha esetleg mégsem annyira bátorak... *(Nacsa Lőrinc: Nincsenek!)* Nincsenek? Jaj, kedves Nacsa képviselőtársam, én találok magának még ott lévő tüntetőket, kimegyünk együtt. *(Zsigó Róbert: Késő van már! - Nacsa Lőrinc: Veled biztos nem!)* Tudom, hogy félnek, de megígérem maguknak itt, a nyilvánosság színe előtt, hogy nem fog bántódásuk esni. *(Közbeszólások. - Az elnök csenget.)* Nem esik bántódásuk, nyugodjanak meg. Kimegyünk karonfogva, kéz a kézben akár, ha úgy megnyugszik és nem fél *(Derültség az ellenzéki pártok padsoraiból.)*, és akkor megmagyarázom az ott dühösen tüntető fiataloknak és kevésbé fiataloknak, hogy maguk most azért jönnek, hogy meghallgassák első kézből, hogy mi a probléma a maguk bosszútörvényével.

Szóval tanulságos lenne, és ha esetleg van még mozgástér - hiszen látom, hogy itt a kormánypárti frakciók zseniális, hirtelen kipattanó módosító javaslatokra egyből mutatkozik fogadókészség, és egymást megtámogatják a fantasztikus ötletekben, hogy ne 22-26, hanem legyen mondjuk 24, merthogy úgyis el lehet térni az ilyen óraszámoktól fölfelé 110 százalékkal, 48 óráig, 56-ig, 60-ig hetente, ki tudja -, akkor lehet, hogy egy kicsit több életközeli tapasztalatot hoznának be ebbe a törvényalkotásnak csúfolt folyamatba.

Nyilván, ha ez nem céljuk, mint ahogy nem céljuk, hogy ha nem akarnak egy jó oktatást, mint ahogy láthatólag nem akarnak egy jó oktatást, hogy ha tényleg csak bosszút akarnak állni, akkor jól csinálják, persze, tehát tényleg sikerül megalázni a teljes pedagógustársadalmat, megnyomorítani a közoktatási rendszert, a benne tanuló diákokat, gyerekeket, és közvetve szénné frusztrálni az ő szüleiket. Tehát, ha ez az irány, akkor ezt nagyon jól csinálják.

(21.40)

Csak akkor - és ezt most a klebelsbergi elvekkel részben azért kritikus baloldaliként mondom, zöldként mondom - mégiscsak azt a nevet le kéne venni a maguk központosított hatalmi intézményének a cégtáblájáról. Tehát, ha egy kicsi jó szándék lenne magukban, ha nem rontani akarnának minden tekintetben az oktatáson, akkor biztos, hogy nem ezt a törvénymódosítást adták volna be. Ennél még az is jobb, ha úgy hagyják, amilyen állapotban most van ez a szerencsétlen közoktatás, pedig elég sokat rongáltak már rajta.

Volt egy nagyon tanulságos interjú, a Fidesz valamelyik propagandatévje egy egyébként átverésekben utazó újságírónak nevezett propagandistával elkapott és megkérdezte, hogy mégis mi nem tetszik ebben a törvényben, és elgondolkodtam, hogy oké, akkor menjünk végig, hogy mi nem tetszik. És tényleg azt kell látni, hogy nincs olyan iránya, ami jó lenne. Ez a szerencsétlen kis propagandista munkás próbálta behozni azt a területet, ami szerintük vagy a rogáni sillabusz szerint a legerősebb eleme ennek a bosszútörvénynek, és amelyre oly sokszor hivatkoznak, a teljesítménynek az elismerése a csodálatos bérezéssel.

Visszakérdeztem tőle: milyen bérezés van ebben a törvényben rögzítve, mi az alsó kategória, amit megjelölnek ebben a 250 százalékos mozgástérrel rendelkező sávban? Államtitkár úr, 400 ezer forint, ugye? Tehát nem 800, hanem 400 ezer forint. Ettől szerintem senki nem csinálja össze a bokáját a boldogságtól a pedagógusok közül. Ez nem az a 800 ezer forint, amit ígérnek, ami még mindig nem éri el a pedagógusok esetében a diplomás átlagbért. Tehát ez a 800-nak egészen kereken a fele.

És akkor jön Nacsa képviselőtársunk ezekkel a soha nem látott béremelésekkel. Tehát, amikor éppen 25 százalékon pörög az infláció, akkor behoznak egy 10 százalékos béremelést, és van arcuk elmondani, hogy milyen nagy mértékben emelték a pedagógusbéreket. *(Nacsa Lőrinc: Nem ezt mondtam!)* Ezt mondta, hogy milyen nagy mértékben emelték. Nagyon figyelek! Az a baj, hogy túlságosan is nagy figyelmet szentelek önöknek, miközben nekünk már réges-régen nem szabadna ezzel foglalkozni, hiszen láthatólag nem igazán érdekli önöket a szakmai reflexió, az érdemi kritika, a konstruktív kritika, az iránymutatás, hanem kizárólag azzal foglalkoznak, hogy hogyan lehet még egyet szorítani a présen.

Nem tudom, mi a terv arra, ha majd szépen kimegy ez az újabb 5 ezer tanár, és egy újabb 5 ezer tanár, és egyre kevesebben jelentkeznek, miközben 10 ezek öregszenek ki a szakmából, aminek a korfája, miközben nagyon tiszteljük és értékeljük az idősebb, tapasztaltabb pedagógusok munkáját, de hát a korfa úgy néz ki *(Kezével mutatja:)* - valahogy így. El fog dőlni. Kipörögnek az idősebb generációk, és a maguk gyerekeit meg unokáit ki fogja tanítani? Tehát erre van valami mondásuk, drága, drága államtitkár úr? Van?

Olyan megnyugtatóan mosolyog és bólogat. Jaj, hát irigylem az optimizmusát! Nincs megoldásuk, nincs mondásuk. Nagyon büszkén mosolyogva, bólogatva vezetik a szakadék felé az ország szekerét... *(Zsigó Róbert: Már mindegy!)* Mondjad? *(Zsigó Róbert: Már nem vagy kihangosítva...! - Az elnök csenget. - Szabó Tímea: Ne szóljál már...!)* Én kíváncsi vagyok. Tehát, ha már közbekiabálnak a kormánypárti képviselők...

ELNÖK: Képviselő Úr! Ne legyen kíváncsi! Mondja a sajátját! *(Közbeszólás a Párbeszéd soraiból. - Derültség.)*

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Ne legyen kíváncsi?

ELNÖK: A sajátját mondja!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Elnök Úr! A legkevésbé se tekintse az ülésvezetés kritikájának, nem annak szánom, de mi, nevünkől is fakadóan, hiszünk a párbeszédben. *(Derültség a Fidesz soraiban.)* Nagyon örülök, ha kivételesen valami érdemít sikerül a kormánypárti képviselőpajtásoknak bemondaniuk, de eddig nem nagyon sikerült.

Tehát az van, hogy nagyon figyelünk - visszatérve Nacsa képviselő úrnak a problémájára -, túlságosan is figyelünk önökre, és mégsem hallunk semmi olyat, ami előremutató lenne.

Tényleg, hadd érzékeltessem azt, hogy milyen élethelyzetek vannak, milyen elkeseredettség uralkodik a pedagógusok körében. Fekete-Győr András képviselőtársam után én is felolvasok egy nyílt levelet, egy posztot, ami a közösségi médiában ismertté vált, talán akkor megértik, hogy milyen személyes tragédiákat, milyen szörnyű, éveken át tartó tépelődést, dilemmázást hoz a maguk oktatáspolitikája azoknak a szakmájuk és a gyerekek iránt elkötelezett pedagógusoknak, akik közül a végén mégiscsak egyre többen bedobják a törölközőt.

Berta Beának a felmondásáról idézem a következőket:

„A mai napon - 23 év tanítás után - beadtam a lemondásomat. Az elmúlt időszak történéseinek egyenes következménye ez a döntés. A kollégáim kirugása, a januárban belengetett teljesítményalapú bérezés, illetve a polgári engedetlenséget egészen a tanév végéig, augusztus elejéig 'büntethetővé' tevő, éjjel kihirdetett rendelet volt az utolsó csepp. Ezek egyértelművé tették számomra, hogy az oktatásirányítás semmit nem hallott meg a tanárok egy éve - igazából sok éve - tartó küzdelméből, amelyet a saját és diákjaink méltóságáért, az oktatásban szükséges, az emberséget és az eredményességet célzó intézkedésekért folytatunk.

Úgy gondolom, 'rendszeren belül' már semmit nem tudok tenni ezért az ügyért, 'kívülről' viszont talán még tudok. Nem adom fel könnyen a számomra fontos dolgokat, nem mondok le könnyen a számomra fontos

emberekről, ügyekről. De eljött az a pont, amikor azzal szembesültem, mindent megtettem, amit rendszeren belül lehet. Az ügy közös, és ebbe bele kell férnie, hogy én úgy érzem, a jelenlegi helyzetemben 'elmentem a falig', azaz iskolán belül a cselekvési lehetőségek határáig. Ha közös az ügy, kell hogy legyenek sokan, akik - ha eddig nem is tették - intézményen belül vagy onnan kilépve kezdenek cselekedni. Számomra ezt jelenti az összefogás és a szolidaritás.

Nincs új munkahelyem, B tervem nem született, és amíg 'benn' vagyok, nem is fog, mert lefoglal az, amit szeretek, amit szerettem csinálni: a tanítás. De egy ideje ezt már lehetetlennek érzem: 'leadni az anyagot' lehet, de tanítani, nevelni, példát mutatni a diákoknak ilyen körülmények között nem tudok, mert ehhez szükségem van az önbecsülésemre is.

A lemondásom feltételei alapján - várhatóan - március közepéig dolgozom még, ezalatt lehetőségem van lezárni a dolgaimat, elrendezni mindent, leginkább azokkal, akiknek ezzel igazán tartozom: a diákjaimmal. A döntésben megnyugodtam, mert azt gondolom, a tanítás leginkább példaadás, és most már azt a példát tudom mutatni, amelyet a legfontosabbnak tartok: ha valahol nem becsülnék meg, ha a véleményed nem számít, ha megaláznak, mert azt hiszik, megtehetik, akkor ne tűrj csendben, hanem állj fel, menj el onnan.

Köszönöm a sok támogatást, amit az utóbbi időben kaptunk a diákoktól, a szülőktől és ismeretlenektől. Remélem, megtalálom a módját, hogyan tudom mindezt meghálálni. Mert a csend nem rend!"

Egy másik felmondólevél a nyilvánosságból:

„Kedves Ismerőseim! A mai napon lemondtam közalkalmazotti jogviszonyomról a Budapest VIII. Kerületi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban. Az alábbiakban olvashatjátok lemondó nyilatkozatomat. A bejegyzés nyilvános, annak megosztásához hozzájárulok.

Tisztelt Intézményvezető Asszony! Tisztelt Tankerületigazgató Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Kosztra Gábor vagyok, matematika-történelem szakos középiskolai tanár. 2005 óta tanítok állami intézményben, 2008 óta ezt a Budapest VIII. Kerületi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban teszem. A mai napon lemondok közalkalmazotti jogviszonyomról, és ezáltal kilépek a magyar oktatás Belügyminisztérium által fenntartott részéből. A lemondásom okainak hátteréről az alábbiakat kívánom Önökkel megosztani.

Lemondásomnak nem oka a munkám minőségét és értékét véleményem szerint nem tükröző alacsony bérem. Az elmúlt 17 évben sosem éreztem azt, hogy a bérem a tudásom és munkám értékének megfelelő lenne, így ez a mostani döntésemet nem befolyásolta.

Lemondásomnak nem oka a nagy munkaterhelés. Mindig arra tanítottam diákjaimat, hogy befektetett munka nélkül nincs eredmény. Sosem ugrottam el semmilyen feladat elől, és minden feladatot a legjobb tudásom szerint igyekeztem elvégezni rendelkezésre álló energiáim fényében, függetlenül a munka

menyiségétől, így ez a mostani döntésemet nem befolyásolta.

Lemondásomnak nem oka a sztrájtörvény módosítása. Meggyőződésem, hogy egy olyan értelmiségi szakmában, mint a tanárság, rég rossz, ha egyáltalán felmerül a sztrájk szándéka. Ha az állam vezetői és a pedagógusok egymást partnernek kezelve, konstruktívan, a másik szempontjait és nehézségeit tiszteletben tartva nem tudják a vitás ügyeket megnyugtatóan rendezni, ennek nincsenek meg a megfelelő keretei és fórumai, az már olyan válságtünet, amin semmilyen sztrájk nem segít. Ez is oka annak, hogy a mostani tiltakozásokban sem sztrájkolóként, sem polgári engedetlenkedőként nem vettem részt.

A kormányalakításkor rossz érzéseket keltett bennem, hogy a Belügyminisztérium alá került az intézményem fenntartása és az egész ágazat. Ennek üzenetértéke aggodalomra adott okot (mennyire más üzenete lett volna, ha a Kulturális és Innovációs Minisztérium alá szervezik az oktatást). Ahogy azonban tanárként is minden diákot tiszta lappal indítok, úgy itt is arra jutottam, nézzük meg, hogyan végzi az oktatásért felelős miniszter a munkáját. Az első megnyilvánulások nem voltak biztatóak. A polgári elégedetlenkedőkkel szembeni erődemonstrációt nem tartottam helyesnek. A polgári engedetlenség egy olyan eszköz, melyhez egy adott közösség végső kilátástalanságában nyúl. Ha nem is azonosulunk azzal, meg kell értenünk, hogy a cselekedet mögött sokszor nem a törvények nem tisztelete és az emberre bízott feladat szabotálása áll. Épp ellenkezőleg, azért nyúl ehhez az eszközhöz, mert azt érzi, hogy a feladatát nem tudja megfelelő színvonalon ellátni, a rábízott értékeket nem tudja megfelelő módon képviselni. A polgári engedetlenségnek ilyen értelemben akár pozitív üzenete is lehet. 'Aggódok a hazámért, ezért törvénytelen eszközöket is bevetek, hogy megértsék végre, szerintem nagy baj van.' Ha ennek lélektanát esetleg nem értenék, kérdezzék meg Orbán Viktor miniszterelnök urat vagy azt a 152 Fidesz-KDNP-s országgyűlési képviselőt, hogy milyen érzések voltak bennük, amikor 2007. február 2-án a törvényeket megszegve, polgári engedetlenség keretében lebontották a Kossuth tért körülvevő kordonokat. Ahogy akkor az Orbán Viktor által vezetett képviselők aggódtak hazánk demokráciájáért, úgy aggódnak most kollégáim közös hazánk oktatásáért.

A Kölcsey Ferenc Gimnázium tanárainak utcára tételének módja a tanév elején elfogadhatatlan volt számomra. Méltánytalannak és aránytalannak éreztem ezt a lépést. Az utána következő tiltakozási hullám logikus következménye volt az eseményeknek, és jól látszódtott, az ilyen intézkedések csak olajat öntenek a tűzre, és egy eszkalációs spirálba taszítják a kialakult konfliktust. Akkor abban bíztam, ez csak egy egyszeri hiba volt. Az állami döntés azt is magával vonta, hogy részben a pártpolitika területére tévedt az ügy, és a kormánybuktatás szándékának egyfajta eszköze is lett tiltakozni a kormány oktatáspolitikája ellen, miközben ez legkevésbé sem segíti az oktatás

problémáinak megoldását. Ráadásul a minisztérium döntése a diákokat is belerántotta a tiltakozásba, azaz ők is belekerültek egy aktuálpolitikai ügybe, holott meggyőződésem, a közoktatásban nincs helye pártpolitikának.

(21.50)

November 30-án újabb kollégáimat távolították el munkahelyükről érdemi előzmények nélkül. Az egyik tanár, akinek felmondtak, ugyanabban az intézményben dolgozott, amelyben én is. Az intézményvezetőm jelezte, hogy az ő véleményét nem kérték ki ezzel kapcsolatban. Tudomásom szerint az MTI hamarabb tudott a tanárok eltávolításáról, mint azok a tanterületi alkalmazottak, így nem vagyok arról sem meggyőződve, hogy az államtitkárságon tudtak erről a döntésről.

Mindezen körülmények azt mutatják, hogy az oktatásirányítás a kereszténydemokrácia alapjait képező szubszidiaritás elvét sutba dobva kívánja az oktatás problémáit megoldani. Emellett teljesen érthetetlen, hogy miért pont ezt a kollégámat tették ki, amikor az iskolánkban huszadmagával vett részt a tiltakozásokban.

(Földi László
elfoglalja a jegyzői széket.)

A meghozott döntések mögött én nem vélem fedezni sem a következetesség, sem a fokozatosság elvét, éppen ezért azokat méltánytalannak és elfogadhatatlannak tartom.”

Ilyen tehát egy megértő, belátó pedagógus, aki mégis eljutott nemsokára oda, hogy fel kell mondania, és ilyen az önök oktatáspolitikájának a következménye. Ilyen példákat százával, ezrével tudnánk és fogunk is még sorolni a következő órákban. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most kettőperces felszólalások következnek. Elsőnek megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Gurmai Zita, Szabó Sándor is felvetette azt, szóba hozta azt, hogy a fegyelmi visszahozatala valami borzasztó szörnyűségecs dolog. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy pont ez teszi azt lehetővé, hogy bármilyen fegyelmi vétség esetén ne az történjen, hogy meg kell szüntetni valakinek a munkaviszonyát, vagy ki kell rúgni az iskolából, hanem van egy differenciáltabb, fokozottabb megoldás.

Tehát amikor önök azt mondják, hogy ez a mostani törvény nem jó, akkor lényegében azt mondják, hogy bármilyen olyan esetben, ami fegyelmi vétség, akkor rúgjuk ki a tanárokat. Szerintem ez nem helyes.

Tordai Bence azt mondja, hogy jobb, ha marad a jelenlegi törvény. Ez lényegében erről szól, hogy azon

dolgokat akarják konzerválni, amit egyébként meg itt szóban kifogásolnak.

Szeretném megjegyezni, hogy Gréczy Zsolt említette, hogy elmennek a fiatalok. Hát, emlékeim szerint Gyurcsány Ferenc volt az, aki azt mondta, hogy el lehet innen menni, ezt üzenté a magyar fiataloknak egykoron, úgyhogy jobb, hogyha ezeket megjegyezzük.

Még egy dolgot szeretnék megemlíteni. Kálmán Olga azt mondta, hogy a tankönyvek kötelezően állnak rendelkezésre, azt kell tanítani, nincs tanszabadság.

Szeretném megjegyezni, hogy van több olyan tankönyv, amit lehet használni. Az, hogy egy adott iskola mit fog használni, és mit választ, egyébként rajta múlik. Az kétségtelenül igaz, hogy a NAT-hoz viszont készültek tankönyvek. Vagy igénybe veszik, vagy nem veszik igénybe, de ebből a szempontból azt mondani, hogy nincs választási lehetőség, nem igaz.

A NAT-hoz készült tankönyvek ugyanakkor viszont ingyenesen járnak, ez is igaz. Tehát az, hogy valahol a szülők mit választanak, vagy mit nem választanak, mégiscsak, engedtesék már meg, hogy a szülő döntése legyen, és mérlegeljék, hogy az ő pénztárcájuk mit tesz lehetővé. Ezt csak a tisztánlátás érdekében mondom. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*

Tudom, hogy a tények makacs dolgok, akadályozzák a koncepcióalkotást, de ettől még vannak. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő kétperces felszólaló az MSZP képviselőcsoportjából Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Pont Pósnán úrra akartam reagálni, de ha már előttem szolt: az egyentankönyveknek jár az állami támogatás, ezt jó, hogy kimondta.

Hát, akkor egyébként ezek az egyentankönyvek minden felmérés szerint, a fideszesek szerint is, a fideszes tanárok is, akik vállaltan mondják, hogy ők önöket támogatják, azt mondták, hogy nem volt jó ötlet ilyen tankönyveket létrehozni, mert egyszerűen nem tudnak belőle differenciáltan oktatni például.

Szintén ön mondta még több körrel ezelőtt, hogy ne mondjuk azt, hogy minden jó az Európai Unióban. Az MSZP nem mondja ezt, én meg végképp nem mondom ezt. Az én véleményem az, hogy egyszerűen nem szabad zsarolni az Európai Uniót olyan útszéli módon, ahogy ezt önök teszik.

Az a pénz, ami egyébként Magyarországnak járna valóban, akkor az már itt lenne. Mi, MSZP-sek azt gondoljuk, hogy sem zsarolni nem szabad, de alávettjei sem lehetünk az Európai Uniónak. Úgyhogy ezt jobb tisztázni.

Viszont az államtitkár úrtól szeretnék egyet kérdezni. Ha jól értettem, van egy fideszes módosítás, ez egységesen 24 órát állapítana meg kötelező heti óraszámként. Ez kibabráll az alsó tagozatos tanítókkal,

mert náluk ez nem úgy működik, és emelkedést jelent. Inkább javasolnám, hogy 22-24 legyen, ne egységesen 24. De kérdezném, hogy akkor ennek tükrében a 32 óra kötelező bentlét és elrendelhető helyettesítés, sokszor ingyenes helyettesítés létezik-e akkor még; illetve a 48 órában való bent tartása, vagyis hogy 48 órában is el lehet rendelni a munkavégzést, akkor annak a módosítónak a tükrében, amit sok körrel ezelőtt önkéntől hallottunk, ez létezik-e még.

Korábban elhangzott, erre is szeretnék mondani valamit: GDP-arányosan bizony 2010-ben a válság után az MSZP még mindig többet szánt a magyar oktatás ügyére -5,49 százalékos-, 2023-ban önök mindösszesen 4 százalékos szánják. *(Nacsa Lőrinc: Nominálisan?)* Tehát óriási felhatalmazást kaptak, szuper a gazdaság, akkor ezt meg kellene tudni oldani Magyarországon. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló a DK képviselőcsoportjából Gréczy Zsolt képviselő úr. Parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Annyit szeretnék a vitához, legalábbis ebben a szakaszában hozzászólni, hogy önök folyamatosan elmondják itt a költségvetési vitában, hogy olyan fantasztikusan teljesít a magyar gazdaság, hogy még soha ilyen jó nem volt magyarnak lenni, mindenre van pénz, minden fantasztikus és csodálatos, és tényleg egész egyszerűen dicshimnuszokat zengenek az ország állapotáról; eközben pedig képtelenek megoldani a nemzeti költségvetésből a tanárok, a pedagógusok béremelését.

Szeretném jelezni, hogy ha már a magyar közoktatás jövőjéről beszélgetünk meg vitatkozunk, akkor nagyon sok minden másról is beszélhetünk volna. Beszélhetünk volna például arról, hogy a tanárok leterheltsége, a diákok óraszámja megfelel-e egy modern oktatáspolitikának, hogy nem olyan tantárgyakat kellene-e bevezetni, amelyek felkészítik őket, mondjuk, egy környezettudatos gondolkodásra; vagy olyan tantárgyakat bevezetni, amelyek, mondjuk, háztartástanra tanítják vagy pénzügyi gondolkodásra, takarékoságra tanítják, hogy hogyan lehet befektetni a jövedelmüket.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Nagyon sok mindent lehetne a magyar közoktatásról beszélni, hogyan lehetne megújítani a nyelvoktatást, hogyan lehetne a diákokat, a jövő generációját felkészíteni arra, hogy a mesterséges intelligencia előbb-utóbb meg fog jelenni, sőt már meg is jelent a magyar oktatásban, és a diákok ezt használják is több-kevesebb sikerrel és hatékonysággal.

De ehelyett arról vitatkozunk, hogy önök tönkreteszik a magyar oktatást, kivérezgették, nincs benne elég pénz, nincs benne elég szakmai tudás, és egész

egyszerűen nincs benne elég alázat a tanárokkal, a diákokkal és a szülőkkel szemben. Azt hiszik, hogy diáktatúmmal lehet irányítani a magyar oktatást. Ez nem fog menni, ez a dolog már most megbukott, és évek múlva ennek rútt következményeit látni fogjuk. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kettő percre Szabó Timea képviselő asszonyt illeti a szó, Párbeszéd.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm. Képviselőtársaim, Pósnán László, illetve más fideszes képviselők is azt mondták, hogy ez a minőségértékelés, amit bevezetnek, nagyon jó lesz és nagyon hasznos lesz, és hogy ennek semmi köze a bosszúhoz; sem a minőségértékelésnek, sem a törvénynek.

De hát az a helyzet, hogy körülbelül két hete jött ki az a hír, hogy Balatonalmádiban azonnali hatállyal felmentettek egy történelemtanárt, akinek ráadásul érettségiző osztálya volt, nem mellesleg a Pedagógusok Szakszervezetének tagja volt, és aktívan részt vett egyébként a sztrájkok és a tiltakozás megszervezésében.

A hivatalos indokolás szerint azért kellett elbocsátani ezt a végzős osztállyal rendelkező történelemtanárt, mert a szakmai minősítése 2 százalékkal elmaradt a központi szinttől; úgy tudta a sajtó, hogy a szakmai elkötelezettséget értékelő szempontra kapott rendkívül alacsony pontszámot. Tehát a tankerület vezetője szerint nem volt elég elkötelezett, holott az egész iskola szerette, az igazgató is szerette, a diákok is szerették. Na most, ennek azért elég bosszúsága van.

(22.00)

Ezt a minőségértékelési rendszert önök azért akarják bevezetni, hogy a tiltakozó tanárok, vagy azok a pedagógusok, akik valamilyen módon nem értenek egyet ezzel a rendszerrel, azok ellen majd fel lehet használni ezt a minőségértékelést, mint ennek a balatonalmádi történelemtanárnak az esetében.

Tehát adjanak önök választ, mi a garancia arra, hogy ez a minőségértékelés nem kizárólag azt a célt szolgálja, hogy például az összes szakszervezeti tagot kirúgják az iskolákból. Ha valaki elénekli a Grundot az iskolában, vagy elénekelteti a diákokkal, az már ok-e arra, hogy kirúgják? Mert egyelőre nagyon úgy tűnik, hogy igen. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Timea képviselő asszony. A következő kétperces hozzászóló Nacsa Lőrinc, Kereszténydemokrata Néppárt.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy az egész közvetítésben nem látszik, ami nem a beszélő oldalán megy. Csak szeretném jelezni mindenkinek, hogy

annyira vannak a baloldalnak saját gondolatai, hogy Tordai Bence papíron osztogatja ki a felszólalásokat a képviselőtársainak, a különböző leveleket, csak mindenki legyen ezzel tisztában! (*Tordai Bence: Nem az, de mindegy! - Zaj a Párbeszéd soraiban. - Az elnök cseppet.*)

Képviselő úr, az a helyzet, én nem azt mondtam, hogy milyen nagy béremelések vannak, ne hazudjon! Ne hazudjon, mert nem ezt mondtam. Azt mondtam, hogy 2010 óta minden évben nőtt a költségvetésben, az oktatási költségvetésben a bérekre fordítható összeg. (*Közbeszólás az ellenzéki padsorokból: Nem igaz!*) Azt is mondtam, hogy tőlünk sosem fogja hallani, hogy ez elég vagy sok, hanem mindig azt mondjuk, hogy ennél több kell, és azon dolgozunk, hogy több legyen. Azt a tényt rögzítettem, hogy minden évben nőtt az oktatási bérekre fordítható kassza az elmúlt 13 évben.

S ha ön a tüntetésről beszélt az előbb, a tisztelt képviselő úr, a felszólalása elején, hogy ki használja a pedagógusokat, ki használja a saját politikai céljaira, ki az, aki ebből politikai hisztériakeltést csinál, ha valaki megnézte a tüntetés képeit, akkor pontosan azt látta, hogy Momentum-zászlók, Párbeszéd-zászlók, MSZP-zászlók, DK-zászlók és Jobbik-zászlók vannak a tüntetésen. Az önök alkalmazottai is kint voltak ezen a tüntetésen, kivezényelte az önök alkalmazottait, az önök képviselői munkatársait is, és majd utána azt mondták, hogy ez természetesen pártfüggetlen. (*Szabó Timea és Tordai Bence közbeszól.*) Önök rátelepednek a pedagógusokra pusztán politikai számításból. (*Zaj az ellenzéki padsorokban. - Az elnök cseppet.*)

Ha már fölolvasta ezt, ha már saját gondolata nincs, és fölolvastott egy levelet, tisztelt képviselő úr (*Tordai Bence: De volt!*), nem volt sajnós, akkor azt is láthatná, hogy leírta ez a pedagógus a kordonbontást. Ön azokkal szövetkezett, akikkel nem értett egyet, akik ellen kordont kellett bontani, és most azokkal szövetkezett. DK-logóval és MSZP-logóval indult, és Gyurcsány Ferencet támogatta. (*Zaj a DK soraiban.*) Szerintem ez egy igencsak meghasonlott állapot, ezen inkább gondolkozzon el! (*Taps a kormánypartok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő kétperces hozzászóló Tóth Endre képviselő úr, Momentum.

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Arról szeretnék beszélni, hogy egy demokratikus országban a kormányzatnak az egy nagyon fontos feladata legyen, lenne egy szakminisztériumnak, hogy bizalmat építsen az általa képviselt szakterület aktorai, alárendeltjei felé. Tehát egy oktatási minisztériumnak, ha lenne ilyen, akkor a pedagógusok felé, az iskolák felé, a diákok, a szülői szervezetek felé bizalmat kéne építenie, azért, hogy ha egy változtatást hoz, akkor ezt a változtatást megértéssel fogadják ezek a szereplők.

Ebben a feladatban, ami egy demokratikus országban alapvetés lenne, önök nagyon durván elbuktak az elmúlt időszakban. Lehet, hogy azt gondolják, hogy mivel ez nem egy demokratikus ország, erre nincs szükség, vagy egyszerűen megpróbálták, de nem sikerült, de nem látjuk a törekvést, hiszen amikor másfél évvel ezelőtt a pedagógusok sztrájkköveteléssel adtak hangot annak, hogy az oktatás nagyon komoly válságba jutott, és az ő hivatásuk nagyon megalázó munkakörülmények közé került, akkor önök nem hallgatták meg őket másfél éven keresztül.

Tudjuk, hogy a román sztrájk mindössze három hétig tartott - tehát vannak azért olyan példák, ahol nem húzódnak ilyen sokáig a dolgok -, de ahelyett, hogy meghallgatták volna őket, csak elhúzták a tárgyalásokat, és máig nem adtak ezekre a követelésekre világos választ, nem ezeket a követeléseket teljesítetik be ezzel a státusztvénnyel, hanem csak azért is mást hoznak.

Kérték a pedagógusok, hogy 22 órában maximálják a kötelező tanítási órák számát, erre önök most 24 órában akarják meghatározni ezt a számot, ami sok pedagógusnak óraszám-emelkedést fog eredményezni. Tehát, én azt mondom, hogy ez a bizalomépítés elmaradt, és emiatt hiába vesznek vissza a bosszútörvény eredeti, nagyon durva verziójából, a pedagógusok ezt már nem hiszik el önöknek, és nagyon sokan fel fognak mondani a bizalom hiánya miatt. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki padsorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm, Tóth Endre képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Újra előre bejelentett felszólalók következnek 15 perces időkeretben, elsőként Komáromi Zoltán képviselő úr, DK.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Nem tudom átlépni az árnyékomat, közel 43 év... (*Derűtség a kormánypartok soraiban.*) Közel 43 év gyógyító munka után lettem országgyűlési képviselő, ezért a legtöbb politikai vitában lefuttatom a tárgyalási témákat a politikai ellenfeleim, valamint szövetségeseim álláspontján, az élettapasztalataim szoftverén. A kormány által beterjesztett bosszútörvényhez, a pedagógusok új életpályájáról szóló T/4255. törvényjavaslathoz sem tudok enélkül hozzászólni.

Kezdjük a szolgálati jogviszonnyal! Ez már az egészségügyben sem jött be, nem javult tőle az egészségügyi ellátás, nem rövidültek a várólisták nem kapnak jobb ellátást a betegek, nem hagyta ott kevesebb szakember az ágazatot, nem jelentkezett több fiatal, hogy ő egészségügyi dolgozó, szakdolgozó vagy orvos akar lenni. Akkor meg minek?

2013-ban elvették a települési önkormányzatoktól a városi kórházakat, rendelőintézeteket azzal az ígérettel, hogy a szegényebb, hátrányos helyzetű önkormányzatok által esetleg rosszabbul működtetett intézményeket az állami einstand majd javítani fogja, kiegyenlíti a fennálló különbségeket. Ebben a dologban, egyébként ritkán fordul elő, de igazat mondott a

Fidesz. Az egyenlőség három-négy év alatt létrejött, persze nem úgy, ahogy ígérték, hanem kissé módosult formában, a jobban működő intézmények csúsztak le a gyengébben teljesítők színvonalára. Ezt egyébként az iskoláknál is láttuk, de most erre még egy srófot rátesz a kormány és a parlament.

És hogy senkinek ne legyenek illúziói, se önöknek, se az önöket még támogató választópolgároknak, ha az oktatás is összeroskad, akkor a gyerekeinket, unokáinkat nem lesz, aki magas színvonalon tanítsa, nem lesz 5-10-15 év múlva itthon egyetlen végzett orvos, gyógyszerész, tanár, mérnök, informatikus, jogász. Nem lesz, mert nem fogja tudni senki megfelelően felkészíteni biológiából, fizikából, kémiából, matematikából, magyarból, történelemből, mert a tornatanárt nem képezték ki arra, hogy biológiát vagy kémiát tanítson akár középiskolás fokon, mert a földrajztanár nem biztos, hogy annyit ért a biológiához vagy a történelemhez, hogy megfelelően készítse fel a rábízott diákokat egy emelt szintű érettségihez vagy egyetemi felvételihez.

A gazdagabb családok persze önvédelemből magántanároknak kifizetett tízezrekkel, százezrekkel meg fogják oldani ezt a problémát, de a gyerekeik, a gyerekekük, amíg az Európai Unió tagjai vagyunk, már a bécsi, linzi, müncheni, párizsi egyetemre fognak jelentkezni, oda fognak beiratkozni, és 5-6-8 év múlva, egy-két külföldi diplomával a zsebükben nem biztos, hogy a magyar vidéki városok álláshirdetéseit böngészve fognak elhelyezkedni. Ezt akarjuk? Ezt akarják?!

Az oktatásban most olyan helyzet kezd ország-szerte kialakulni, mintha egy magyar városban a létrejött krízisszituációban a sebész főorvos kénytelen helyettesíteni egy pszichiátert, mondjuk, egy akut depresszió vagy súlyos alvászavar megoldásához, vagy ami még rosszabb, a pszichiáter lenne kénytelen vagy köteles ellátni az akut vakbélgyulladást, vagy megoperálni egy gyomorvérzést. Ugye, ezt önök is nonszensznek tekintik?

(22.10)

A kormányzati kommunikációban gyakran találkozunk azzal, hogy a baloldal 6 millió forintos fizetést kapó európai uniós képviselői gátolják azt, hogy Magyarország hozzájuthasson a neki járó uniós támogatáshoz, ezért nem tudja a Fidesz és a kormány kifizetni a tanárokat. *(Zsigó Róbert: Név szerint?)* Név szerint. Ezzel kapcsolatban három megjegyzésem van.

Az első: a Fidesz és a KDNP képviselői forintra, euróra ugyanannyi tiszteletdíjért tesznek semmit, azért, hogy Magyarország hozzájuthasson ehhez a pénzhez. A baloldal uniós képviselői a Fidesz propagandájával szemben nem azt mondják, amit önök és a lakájmédia ismételtet.

A mondatnak van egy második fele, amit önök elhallgatnak, történetesen az, hogy azért, mert önök, az önök által támogatott kormány ezeket a pénzeket nem

Magyarország felemelésére, fejlesztésére fordítja évek, évtizedek óta, hanem ellopná, csak a NER oligarchái profitálnának ebből.

A harmadik: Dobrev Klára és árnyékkormányja éppen azon dolgozik, hogy ezek a támogatások minél hamarabb és minél nagyobb mértékben megérkezzenek Magyarországra *(Nacs Lőrinc: Na, persze!)*, és itt jön a lényeg: és valóban a magyar emberek javát szolgálják, ne egy újonnan fölpumpált oligarchacapatot.

Úgy gondolom, hogy amit önök nemcsak most, hanem az utóbbi hónapokban, években művelnek, az Karinthy Frigyes örök érvényű művére emlékeztet bárkit, aki mondjuk, olvasta, amikor Bauer szürrealista módon magyarázza a bizonyítványát.

És még valami. Az utóbbi hónapokban többször ismételttem, de önök ezt rendre figyelmen kívül hagyták, aztán bebizonyosodott, hogy már megint nekem, nekünk lett igazunk. Szóval, az idézet: ami működik, azt hagyni kell békén, hagyni kell működni. Olyan emberek dilettáns módon belepiszkálnak a közzsféra magyar emberek érdekében működtetett intézményeibe - és itt vehetjük a kultúrát, vehetjük az egészségügyet, vehetjük a szociális hálót, vehetjük az oktatást -, akiknek legtöbbször fogalmuk nincs, hogy működnek ezek a rendszerek.

Az a sakkjátékos, aki a lépéseit követő reakciókat nem látja 4-5-6 lépéssel előre, általában az első fordulóban kiesik a versenyből. Sajnos, a politikában ez nem így van. Egy dilettáns kormány dilettáns politikusai rengeteg kárt okoznak az országnak, a magyar népnek, és annál többet, minél tovább úzhatik ezt. Tanulni nem akarnak, mert dölyfösek, elfelejtik, hogy egyrészt nincs náluk a boltcsek köve, másrészt nagyobb politikai alázattal eltanulhatnak a helyes megoldásokat a körülöttünk levő országoktól, jelenleg Szlovákiától, Romániától, Horvátországtól, hogy az ausztriai laboratóriumokról ne beszéljek.

Két hete volt az 50 éves érettségi találkozóm. *(Nacs Lőrinc: Gratulálok!)* Igen. Én egy alföldi kisvárosban, Szentesen születtem, ott érettségiztem, és tulajdonképpen ezen az 50 éves találkozón is arról beszélünk az osztálytársaimmal, hogy miniket tanítottak, minket tehetséges tanárok tanítottak nem a Fazekasban, nem a Radnótiban, nem a Toldyban, hanem Szentesen, a kisvárosban, a Horváth Mihály Gimnáziumban. És hogyan tanítottak? Még mindig emlékszünk arra, hogy a történelemtanárunk hogy tanította meg nekünk az Árpád-házi királyokat.

Egy mellékvágány: '73-ban ő kiment a müncheni olimpiára, és nem jött haza az év kezdetére. *(Közbeszólás a kormánypartok oldaláról. - Az elnök cseppet.)* '72-ben, mert '73-ban érettségiztem. Tehát nem jött haza, amikor haza kellett volna jönni, és már el is indult ellene, hogy ő disszidál, mikor megüzente, hogy nem disszidált, csak egy héttel később jön. Viszont, mikor megjött, nekünk, a 17 éves gyerekeknek elmesélte, hogy ő mit látott kint a terrorizmusról,

mert ő ott a tévé előtt látta, amit mi itthon nem tudtunk. És ettől mi okosodtunk, jobban ráláttunk a világra, és szerintem még kémia, fizika tagozatosként is ebből nyertünk. És hogy egy kisvárosnak a rendőrsége, és egy kisváros gimnáziumi igazgatója elnézte azt, hogy egy héttel késik egy nyugat-európai útról, ez is jellemzi, hogy az iskolának, a tanárnak becsülete és tisztessége volt, megbecsülték a tanárokat.

Tulajdonképpen elindítottak minket egy értelmi pályán, úgy, hogy például magyar irodalomból még húsz évvel később is emlékeztünk arra, hogy mi van Az ember tragédiájában, és amikor egy feldolgozásnál kimaradtak sorok belőle, akkor azokat a sorokat föl tudtuk mondani, holott nem bölcsésznek mentünk, hanem én például orvosnak.

Az Orbán-kormányok torzult gazdaságpolitikája a fejlődést az olcsó munkaerőn alapuló, alacsony hozzáadott értékű, beszállító gazdaságban látja, és ehhez természetesen hozzárendelte az oktatáspolitikát is. A szakképzést a két legnagyobb probléma, az oktatáshoz hasonlóan egyre erősödő tanárhány, illetőleg az erős központosítási jellemzi. Ezt szem előtt tartva az évtized két fontos oktatáspolitikai törekvése volt, hogy a diákokat minél előbb tereljék a munkaerőpiacra, illetőleg a szakképzésre tereljék a hangsúlyt.

De nézzük meg, hogy itt, az egészségügyi szakemberek képzésében ez hogy érvényesült! Igazából csökkentették az iskolakötelezettség korhatárát 18-ról 16-ra, megnehezítették az államilag finanszírozott képzésre való bejutást, valamint a felsőoktatásra felkészítő gimnáziumok felől a szakképzés irányába terelik a diákokat. Az elmúlt évek reformjai megszüntették azt a lehetőséget, hogy a szakképző iskolák hallgatói általános középiskolai érettségit tegyenek, és ezt követően továbbtanulhassanak, holott például a nyolcvanas években, de még a kilencvenes évek elején is az egészségügyi szakközépiskolából általában a tanulók 10-15 százaléka sikeresen tanult tovább egészségügyi főiskolai karon, gyógyszerész karon vagy orvosi karon. És hogy ezek a kollégák mennyit nyertek azzal, hogy ők nem gimnáziumban érettségiztek, hanem egészségügyi szakközépiskolában, ez bizony az első három-négy évben mindenhol meglátszott, és ezt nem megszüntetni kellett volna, hanem folytatni és erősíteni.

A tantervi újítások tehát gyengítették a diákok felzárkózási esélyeit. 2013-ban a szakközépiskolák hároméves képzéseiben - most már szakképző iskolák -, illetve a szagimnáziumi - jelenleg technikai - tantervekben jelentősen csökkentették a közismereti tárgyak súlyát. Erről beszéltem az előbb, hogy kémia, fizika tagozatos diákként, orvosi egyetemre készülve, fontosnak tartották azt, hogy földrajzból, magyar irodalomból, történelemből olyan munícióval lássanak el, ami egy értelmiségi lét fele tol el engem, és nem válok szakbarbárrá, és ezt most is meg kell hogy köszönjem a tanárainknak.

Ha megnézzük, az önök által elkészült reformoknak milyen hatása lehet az egészségügyi rendszerre,

nagyon elszomorító kép tárul elénk. A hazai egészségügyi szakemberképzés területén '58-ban jelent meg az egészségügyi szakiskola, ahol már különvált az ápoló- és a szülésznőképzés. Ezt valószínű, önök nem tudják (*Nacsa Lőrinc: Mert nincs a törvényben.*), de legalább most, ha itt ülnek, akkor ez egy kicsit továbbképzések is megfelel. A legjelentősebb egészségügyi szakképzési reformot '68-ban hajtották végre azzal, hogy az országban nagy számban hoztak létre önálló egészségügyi szakközépiskolákat. Az első érettségizett, általánosan alapképzett szakemberek '72-ben kerültek az egészségügyi rendszerbe.

Mondhatjuk azt, hogy minden kisvárosban, ahol volt kórház, ott volt egészségügyi szakközépiskola vagy a gimnázium részeként, vagy a közgazdasági technikum részeként, de volt, és ez minden évben 40-45 emberrel biztosította a helyi kórház, körzeti rendelők, járóbeteg-rendelők szakemberigényét. A megújult szakiskolai, szakközépiskolai ápolóképzés célja egyébként korszerű általános műveltség és középfokú szakmai képzettség egységének a megteremtése volt. Az érettségivel együtt általános ápoló, általános asszisztens szakképzést nyújtott, mely lehetővé tette a felsőoktatási tanulmányok folytatását.

A rendszerváltást követően az egészségügyi szakközépiskolai ápolóképzés és szakasszisztens-, valamint ráépülő szakosító képzéseket az OKJ rendszerébe tették, ami egyébként egy óriási hiba volt. Emiatt a klasszikus iskolai rendszerű egészségügyi szakközépiskolai osztályok és az ott folyó ápolóképzés 1997-ben meg is szűnt.

(22.20)

Ezt felváltotta az érettségire épülő hároméves, iskolai rendszeren kívüli szakképzés, aminek gyakorlati eredményeit nagyon sokszor bíráltuk, merthogy volt mit bírálni.

Az alap-szakképzéseket három nagy csoportba sorolhatjuk: az ápolás területére felkészítő képzések, a különböző asszisztensi területekre felkészítő képzések, az egészségügy speciális területeire történő képzések, de erről valószínűleg képercesben fogok tovább beszélni. Köszönöm a figyelmet. (*Taps az ellenzéki sorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Komáromi Zoltán képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló 15 perces időkeretben Orosz Anna képviselő asszony, Momentum.

OROSZ ANNA (Momentum): Köszönöm a szót. Tudják, a státusztörvény csak egy azok közül az intézkedések közül, amelyek ellen az elmúlt 13 évben diákok, tanárok és szülők tömegei tiltakoztak. Elképesztően sok energia és idő folyt el az új NAT, a többször megbukott KLIK-rendszer, a központosítás, az iskola-örtség és egyéb tébolyok bevezetésére, illetve az ezek elleni tiltakozásra, miközben a gyerekeknek csak egyre rosszabb lett az iskoláinkban, az oktatásügyből

ugyanis éppen az ő szempontjuk és érdekük veszett ki. Egy-egy különösen elhivatott iskola vagy tanár persze kivételt jelenthet, de a rendszer lassan mindenkit bedarál. Az elmúlt évtizedben a tanárok a létfenntartás mellett egyre kevésbé figyelhettek arra az iskolákban, hogy a drasztikusan megváltozó külső körülmények és elvárások szerint támogassák a gyerekek fejlődését. Most a státusztörvény a maradék jó tanárt is el fogja üldözni, az iskola képtelen lesz az eredeti funkcióját betölteni, szinte büntetéssé válik az a gyerekek számára.

Nézzük végig, hogy hogyan néz ki egy átlagos iskolai nap! Reggel hat órai kelés, 10 kilós iskolatáska, érkezés háromnegyedre, csengőfrász, „Osztály, vigyázz!”, sorakozó, húszperces ebédszünet, finomfőzelék, fekete-fehér ünneplős tanérvnyitók 40 fokban, csend, nem beszél, kimehetsz, ha megengedem - körülbelül mint a rabok. *(Közbeszólások a kormány-pártok soraiból, köztük Nacsa Lőrinc: Nem kéne tanérvnyitó?)*

Miért is kötelező elemei ezek az iskolai létnek? *(Az elnök csenget.)* Miért ne lehetne később kezdeni az iskolát legalább a köziskolai években, amikor már nem szükséges szülőkísérő, és a tinédzser-szervezet is igényli a pihenést? Miért gondoljuk, hogy szükséges kirobbantani az ágyból 6-8-12 éves gyerekeket hajnalok hajnalán *(Nacsa Lőrinc: Erre reagáljatok!)*, miközben rég tudjuk, hogy korábbi tévhitekkel ellentétben kimondottan rosszat tesz a jellemet építő koránkezelés? *(Közbeszólás az ellenzéki sorokból: Így van! Igaza van!)* Miért ne lehetne hosszabb az ebédszünet, netalántán finom az ebéd és az uzsonna, esetleg tápláló is? Ha a felnőttek tudják, hogy fontos, hogy legalább félórás ebédszünetük legyen, ahol tápláló és finom ételt esznek, miért pont a fejlődésben lévő gyerekek esetében nyugszanak abba bele, hogy 20 percük van lemenni a gyerekeknek a menzára, sorban állni, megebédelni a lehető legolcsóbban előállított menzakáját, és visszaérni a következő órára? Miért nyugszanak bele abba, hogy a családok terhe, hogy egy szülő duplán költsön az ebédre azzal, hogy főz a gyerekek napközbeni étkezésére is?

Nézzük kicsit az iskolaépületeket! Nehezen nyitható, impozáns kapuk a bejáratnál, gyerekként monumentálisnak tűnő oszlopok, komor folyosók és lépcsőházak, hosszúkás tantermek, nehezen mozgatható 30 éves padokkal, festés nyilván csak akkor, ha a szülők vállalják. Évtizedek óta érő izzadságszag a tesziőtözőkben, kulturálatlan vécék, omladozó vakolat. Miért fogadjuk el, hogy a gyerekek ilyen körülmények között töltik napjaikat 12 éven át? Miért ne lehetne ezeket az épületeket a kor szellemének megfelelően átalakítani? Állítólag önök egy családbarát kormány, ehhez képest ilyenek az iskoláink. Miért ne lehetne egy-két osztályonként közös teret kialakítani, ahol a gyerekek nemcsak dolgoznak és tanulnak, hanem ki tudnak kapcsolódni, maguknak programokat tudnak szervezni? Miért törődünk bele abba, hogy a XXI. században a legföltettebb kincseink, a gyerekek

szappan nélküli, meleg víz nélküli vécéket használnak?

Menjünk egy kicsit tananyagra! Az összes létező csata évszáma, minden költő és író életrajza betéve, vaktérképen a világ összes folyója, kovalens kötés, zárwatermők, helyből távolugrás. Az életben távolról sem a kontextus nélkül elsajátított tudás az, ami hasznosítható, ezért ez egy kicsit olyan, mintha valami különös perverzió okán büntetnék a gyerekeket ezzel a rengeteg bebiflálandó ténnyel és adattal. Mindeközben olyan nagy szükség lenne arra, hogy az a tudás, amit a gyerekek az iskolában 12 év alatt magukba tudnak szívni, ne egy különálló információ-hegyként tornyosuljon az életükben, hanem a valóságuk, a világról alkotott képük szerves részévé váljon. *(Nacsa Lőrinc: ...és a füvezés!)* Sem Petőfi Sándor, sem Kodály Zoltán, sem Szabó Magda nem azért alkotott, hogy a gyerekek betéve tudják önletrajzuk minden egyes pillanatát, hanem hogy élményt nyújtsanak, felvidítsanak, társaságot, elmélyülést, fantáziát adjanak.

Miért mondunk le arról, hogy a gyerekeknek az olvasás örömét, a zene és a művészetek élvezetét adjuk át a magolás helyett? Miért ne szolgálhatná az adórendszerek megismerése matematikaórán a százalékszámítás elsajátítását, történelemórán pedig az újraelosztás társadalmi hatásainak megismerését? Miért ne tanulhatnák a gyerekek fizikaórán úgy a hőtant, hogy azt később az otthonuk szigetelése kapcsán is hasznosíthatnák? Ahelyett, hogy minél távolabbra tudják eldobni a medicinlabdát, miért ne lehetne a napi testnevelésórák szerepe az, hogy a gyerekek megtapasztalják a mozgás örömét, és megtalálják azt a mozgásformát, amit következetesen és szívesen végeznek az életük során? Miért ne adhatna át az iskola olyan tudást és szemléletet, amellyel egy fiatal felnőtt a társasházi közgyűléstől kezdve a banki hitelfelvételén át a csapatban dolgozásig bezárólag minden fontos helyzetben feltalálja magát?

Rosszul sikerült dolgozatok, kérdezni nem merő - hisz ilyesmire úgy sincs idő - gyerekek az iskolapadokban, egyre tornyosuló önbizalomhiány. Ezek a kudarcélmények halványítják el végérvényesen a gyerekek szemében azt az őszinte kíváncsiságot és csillogást, amivel elsőként léptek az osztályterembe. Miért ne lenne reális elvárás, hogy az iskolákban egy gyereknek se kelljen félnie, hogy jó kérdést tesz-e fel, hibázik-e, vagy hogy véleményt mondhat-e bármilyen témában? Miért ne lenne alap az 2023-ban, hogy az iskolai kultúra része, hogy bizonytalanság esetén mindig jobb kérdezni, mint csendben maradni? Miért ne lenne alap az, hogy a tanárnak van ideje segíteni a kérdezőket, és pontosan tudja, ha egy gyerekben megfogalmazódik egy kérdés, az másokban is ott lapul? Ahol a gyerekek megtanulják, hogy a hibázás, sőt a kudarc is az élet része. A kérdés nem az, hogy ki hányszor téved vagy ront el néha dolgokat, hanem hogy mit lehet ebből tanulni, hogyan lehet a kudarc után megerősödvé továbblépni. Egy normális iskolában alap lenne az,

hogy a pedagógusoknak van ideje ezt a szemléletet alkalmazni a mindennapokban.

*(Bakos Bernadettet a jegyzői székben
Berki Sándor váltja fel.)*

Napi hat-hét tanórát követő, késő esti házfeladat-írások, szülők gyorstalpalós hetedikes matekisméltése, tízoldalnyi munkafüzet-feladatok, magánórák, magányos magolások, felvételre készülés. Ha egy felnőtt ember átlagosan nyolc órát dolgozik egy nap, miért várjuk el a gyerekektől, hogy a napi hat-hét óra tanórát követően még órákig görnyedjenek magányosan a házi feladatuk fölött? Miért nem természetes, hogy a reggel nyolctól délután kettő-háromig tartó iskola után egyszerűen nem kell tovább tanulnia a gyerekeknek? Miért nyúlik késő estébe a tanulás? Miért kell a szülőknek gyorstalpalóval behozni a hetedikes matematikaanyagot, és esténként a gyerekekkel tanulniuk ahelyett, hogy közösen játszanának, beszélgetnének a napi verkli után? *(Nacsá Lőrinc: Nem árt nekik!)*

És akkor ha már szülők: szülők által kifizetett vécepapír, tisztítószer, felkészítők, rettegés attól, hogy szeptembertől még több hiányzó tanár lesz, és az az osztályfőnök, akihez május-júniusban beíratják a gyereket, szeptemberre már rég egy áruházban vagy bárhol máshol fog dolgozni; hosszú és kimerítő szülői értekezletek, „Jézusom, valamiért behívott az osztályfőnök az iskolába, biztosan nagy baj van!” érzések. Miért lenne ördögtől való gondolat, hogy a szülőknek a befizetett adóforintjaikon túl ne kelljen különórakért, felkészítőért vagy az iskola alapfelszereltségéhez tartozó eszközökért fizetnie? A túzoltásjellegű „gond van a gyerekekkel” beszélgetések helyett miért ne szólhatnának rendszeres beszélgetések a szülők és a tanárok között a gyerekekről akkor is, ha épp nincsen nagy baj? Csak tudják, ehhez is idő kell. Miközben a gyerek mindenki számára a legfontosabb kincs az életben - ebben szerintem mindannyian egyetértünk itt a patkóban -, a kormány meg önök szerint családbarát, úgy bánik a gyerekekkel a magyar iskola, mintha valami rosszat csináltak volna, és büntetésben lennének.

(22.30)

Nem csoda, hogy a túlterheltség és a jövővel kapcsolatos pesszimizmus miatt elmagányosodtak, szoronganak, figyelemzavarral, depresszióval, súlyosabb mentális zavarokkal is egyre nagyobb arányban küzdenek. A magyar gyerekek nincsenek jól! Nem véletlen, hogy ők ma már a tüntetések főszereplői, aki szerint pedig csak valaki felhasználja őket, valószínűleg soha nem beszélt gyerekekkel arról, hogy milyen ma egy magyar iskola.

Az iskola működése tükrözi azt is, hogy hogyan tekintünk a gyerekekre, tiszteljük-e, szeretjük-e őket. Felfogjuk-e, hogy ahogyan ma velük bánunk, olyan lesz a jövőnk is? Ha becsüljük, támogatjuk, segítjük

őket, akkor egy együttműködésen alapuló, kitartóan dolgozni, újítani tudó és akaró, jól működő közösséget, társadalmat alkotunk majd. Ha a továbbiakban is úgy bánunk velük, ahogy most tesszük, akkor egy sívár, tekintélyelvű, egyéni érdekeket követő világot építünk.

Tudják, ilyen kérdésekről kellene beszélnünk a státusztörvény helyett, hogy hogyan csináljunk ilyen iskolákat. Azért utasítjuk el a státusztörvényt úgy, ahogy van, mert az csak azt bizonyítja, hogy a Fidesznek egyszerűen nincsen szándéka arra, hogy olyan iskolákat hozzon létre, amelyek a gyerekek érdekeit szolgálják. Arról beszélgetünk, hogy tavaly 5 ezer pedagógus mondott fel, most éppen 16 ezer pedagógus hiányzik, idén megint 5 ezer pedagógus fel fog mondani, így már minden hetedik tanár hiányozni fog, minden második iskolából hiányzik egy matektanár, minden harmadik iskolából hiányzik egy természettudományos vagy informatikatanár; hogy éhbérért dolgoznak, hogy központosították az iskolákat, hogy elvették a szakmai autonómiát, hogy elvették a helyi beleszólást, hogy a fiatalok elmennek külföldre tanulni. Azokról a kérdésekről kellene beszélni, amelyekről én eddig beszéltem, és nem arról, hogy hogyan nem fogják annyira tönkretenni a pedagógusokat meg a gyerekeket, mint amennyire eddig tették.

Végezetül szeretnék felolvasni önöknek egy üzenetet egy választópolgártól, aki Rétvári Bence államtitkár úr egyéni választókerületében lakik, és az iskolákkal kapcsolatban szeretne volna megosztani velem a tapasztalatait.

Idézem: „Rétvári Bence államtitkár úrnak üzenem, hogy a körzete második legnagyobb településén, Órbottyánban több mint tíz éve várnak a lakók egy új általános iskolára, aminek a látványtervét bőszen lobogtatta a kampányában, és aminek a felépítését 2024 őszére ígérte, és ami szintén felkerült a Lázár János által megszüntetett beruházások listájára. A jelenlegi iskola beázik, közel 40 éve változatlan vizesblokkokat használnak a gyerekek, ahhoz, hogy egy informatikatermet tudjanak kialakítani, vizesblokkot kellett megszüntetni, több osztály évek óta konténerekben tanul. Az iskola által június 12-én közzétett álláshirdetés szerint egy magyar nyelv és irodalom, egy matematika, egy fizika, egy angol szakos pedagógust és egy tanítót keres az iskola már a törvény benyújtása előtt. Arra civil egyesületek teremtik elő a pénzt, hogy a többéves, lyukas, elhasznált függönyöket olyan sötétítőkre cseréljék, amelyek klíma hiányában képesek valamennyire kizárni a hőt, és hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek végre normálisan lássák a digitális táblákat, már amelyik működik még. Erre amúgy is szükség lesz, amennyiben sor kerül majd a tanév meghosszabbítására, amire a státusztörvény lehetőséget teremt.

Épp itt az ideje annak, hogy az ingatlanmutyik és a képviselő úrhoz közel álló alapítványokba történő pénzkimenekítések helyett az államtitkár úr végre elkezdjen a választókerületéért dolgozni, tanáraink

abuzálása helyett a megígért oktatási intézmények megvalósításán, a diákok megfelelő oktatási körülményeinek megteremtésén dolgozni.”

Nem másé, hanem az önök felelőssége az, hogy a magyar iskolák ma romokban vannak, és önök úgy tesznek, mintha bármit megtehetnének, mert akkor is megvan a támogatottságuk. Pedig higgyék el, hogy ez az egész rendszer, az összes rombolásával, az összes hazugságával egyszer önökre fog omlani, és a romok alól nagyon nehéz lesz önöknek felállni! Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Orosz Anna képviselő asszony. A következő előre bejelentett felszólaló 15 perces időkeretben Harangozó Tamás, az MSZP képviselője.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! A felszólalásom elején, miután állítólag ez egy új életpályamodell, szeretném pontokba szedve össze-szedni, hogy szerintem, szerintünk mi a probléma veled, meg a szakma szerint mi a probléma veled, utána meg, ha megengedi, akkor mondanék néhány olyan dolgot, ami kicsit kontextusba is helyezi azt, hogy valójában szerintünk miért ülünk most itt, miért nyújtották be ezt a javaslatot, és milyen következményei lesznek, nem csak az oktatásra nézve.

Először is kezdeném azzal a problémák közül, hogy ez a törvénytervezet nemcsak a pedagógusok és a felelősen gondolkodó társadalom orrára fricska, hanem tudatosan szembemegy az Európai Unió és Magyarország Kormánya közti EFOP Plusz megállapodás alapvetésével is. A benyújtását tekinthetjük úgy is, hogy a kormány lemondott azokról a különleges támogatási összegekről, például a pedagógusbéremelésről, amelyeket az Európai Unió önként ajánlott fel, látva a magyar oktatás színvonalának fokozatos és állandó romlását.

A törvénytervezet benyújtását megelőző egyeztetés semmiben nem felel meg sem a szokásjognak - és ez ma, ugye, sok mindent nem ér -, sem a még hatályos, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény idevonatkozó paragrafusainak, de azt is megszokhattuk, hogy ma már ez sem ér semmit. A látszategyeztetések során, beleértve a Pintér-féle pártokkal történő egyeztetést is, a tárgyalások során többnyire döntési felhatalmazás nélküli kormánytisztviselők meghallgatták a szakszervezetek javaslatait, azonban a javaslatok túlnyomó többségét még tárgyalási alapnak sem tekintették.

A parlament elé benyújtott törvényjavaslat bizonyos elemei nem is szerepeltek a javaslat azon változatában, amelyről a szakszervezetekkel tárgyaltak, így azokról még csak véleményt sem nyilváníthattak. A törvénytervezet többszörösen is kurtítani kívánja az érdekképviselők eddigi tekintélyét és jogosítványait, részben az eddigi tárgyalási feltételek átszabásával, részben a tervezett bértábla tól-ig határainak feltételeivel. Ezek arra inspirálják a pedagógusokat,

hogy egyéni béralkuval próbálják meg előnyösebb helyzetbe hozni magukat, elkerülve a kollektív tárgyalásokat. A pedagógiai tanszabadság további megnyirbálása is ilyen pont. A döntési jogok helyett véleményezés és a személyi szabadság drasztikus megsértése, a személyes használatú tárgyak ellenőrzése, a titoktartási kötelezettség kiterjesztése felvetheti akár az Alaptörvény által biztosított jogok törvénnyel legalizált megsértését is.

Itt szeretném megjegyezni, tisztelt képviselőtársaim, hogy nem lehet analógiát vonni a pedagógusok munkaköre, élethivatása, munkája, a tanítás és az államigazgatás más szereplői közé. Ugye, nem azt akarják mondani, hogy a pedagógusok munkájának az ellenőrzése hasonló, mondjuk, egy rendőréhez, egy titkosszolgáéhoz vagy egy katonáéhoz, vagy akár egy kormányhivatal munkatársáéhoz? Ez nonszensz!

Az iskolapszichológusi rendszer további szétvétele - ami jelenleg 500 fő/1 fő teljes állású iskolapszichológus, a továbbiakban 500 fő/egy félállású iskolapszichológus lesz - súlyosan károsítja a halmozottan hátrányos és SNI-s gyermekek amúgy is folyamatosan romló helyzetét és minden felmérés szerint fokozatosan növekvő létszámú gondozását is. És itt gondoljanak csak bele, hogy jelenleg milyen káosz van ezen a területen, államtitkár úr, hogy településszerkezettől, településnagyságtól függően milyen óriási gondokkal küzdenek ma is a magyar családok! Aki nem tudja megengedni magának, hogy magánoktatással vagy különórával ezekkel a gyerekekkel valaki foglalkozzon, az ma egy kistélepülésen, az önöknek állítólag olyan fontos falvakban vagy kisvárosokban körülbelül mit tud kezdeni a gyerekével? És most fogják még lejjebb rontani ezt a színvonalat, és alakítják át ezt a rendszert úgy, hogy annak a kárvallottjai a gyerekek és a családok lesznek.

A gyakornoki idő meghosszabbítása, illetve a felmentési idő megrövidítése nem csak a munkavégzést bizonytalanítja el, de anyagilag is károsítja az érintetteket, nettó pénzt vesznek ki a tanárok és a pályakezdekők zsebéből. A tervezet szándékosan nem tartalmaz semmilyen gyakornoki kezdő fizetést, azt a mindenkori kormány hatáskörébe utalja, ezzel tovább erodálja a frissen végzett pedagógusok pályára lépési szándékát. És lehet, hogy önök azt gondolják, hogy ez jópofa dolog, hogy majd a kormányrendeletben azt csinálnak, amit akarnak, minket ez itt képviselőket nem érdekel, gondolom, a kormánypártiakat nem érdekli, de amikor egy fiatal pályát választ, és azt nem tudják megmondani, hogy mi lesz vele a jövő héten, nemhogy tíz év múlva, akkor nem fogja azt a pályát választani.

Tudom önöknek mondani a másik kudarcukat, az óriási honvédelmi toborzókampányt is. Nem működik! Amikor azt látják ott is a fiatalok, hogy százával rúgják ki az ezredeseket, tábornokokat egyik napról a másikra, akkor ez nekik nem azt jelenti, hogy ez egy életpálya és egy élethivatás, ahova érdemes felszerelni, és az egész életet rászánni. Ez teljesen igaz, és

ha életpályának és -hivatásnak tartják önök a pedagógusokét - mert mi annak tartottuk eddig is, törvény nélkül is -, akkor ez rájuk is ugyanígy igaz.

A törvénytervezetet összehasonlítva a közel egy időben benyújtott 2024. évi költségvetésitörvény-javaslattal, abban sehol nem található a jelen tervezetben szereplő bérek alsó határának a teljesítése sem, még akkor sem, ha a teljes céltartalékot erre fordítanák. Tehát teljesen nonszensz az a propaganda, amit a fizetések emelésével kapcsolatban folytatnak.

(22.40)

És akkor nézzük meg, hogy mit ígérnek önök ebben az óriási életpályatörvényben a fizetésekkel kapcsolatban, a kategóriákkal kapcsolatban! Gyakornokok fizetése: azon kívül, hogy meghosszabbítják a gyakornoki státuszt, nem tudjuk. Ezt ígérjük. Ezt kell most ennek a parlamentnek elfogadnia, hogy nem tudja, vagy nem érdekli, hogy a gyakornokok mennyit fognak fizetesként kapni. Nagyon jó üzenet!

Pedagógus I.: 410-ezertől 1 millió 65 ezer forintig. Nem megyek végig, csak annyit mondok, hogy 430-1,1; 520-1,3; 640-egymillió és másfél millió között. Na most, államtitkár úr, miért nem azt írták bele, hogy 210 ezer és 3 millió forint között, vagy 50 ezer és 8 millió forint között? Hát, mi ez? Mi ez? Mondja már meg nekem, legyen kedves!

Mondom, mi alapján fogják eldönteni, hogy a kedves pedagógusok a 410-et - egy kategórián belül -, vagy az 1 millió 650-et fogják keresni. Saját javaslatuk szerint a szakmai gyakorlati idő mértéke, a munkakör ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettség, szakképesítés, s a többi. A munkaköri feladatokon túl önkéntesen vállalt többletfeladatok, a tanári munkakörben végzett tevékenységhez kapcsolódó, a fenntartó vagy a magasságos köznevelésért felelős miniszter által adott elismerés - az nagyon-nagyon fontos -, a munkáltató rendelkezésére álló forrás összege.

Na, akkor most még egyszer! Tehát van négy szakmai szempont, köztük a miniszteri kitüntetés, az is tényleg nagyon fontos. A négy szakmai szempont-ról nem tudjuk, hogy milyen mértékben és milyen objektív feltételek szerint fogja ezt meghatározni, de behozzák az 5. pontot, amire azt is írhatták volna, államtitkár úr, hogy 5. pont az, hogy az első négyet felejtették el.

Az az 5. pont, hogy a munkáltató rendelkezésére álló forrás összege. Hát, ez nevetséges, államtitkár úr! Hát, ez azt jelenti, hogy örüljünk neki, hogy a 410-et, nemhogy az 1 millió 650-et meg fogja kapni bárki! Hát, hogyan tudja a munkáltató a fenti szakmai javaslatokat figyelembe venni, ha majd szembesül vele, hadd idézzem az önök tárcáját egyébként, például a rendvédelemnél lévő remekbe szabott teljesítményértékelési rendszert, amikor odaadnak iksz forintot egy intézménynek, és azt mondják, hogy ebből oldd meg.

Ebből oldd meg, komám, és akkor ülnek ott a munkáltatók, és húzzák le a munkatársak pontszámait, mert hiába teljesített jól, nem jön ki a pénzből,

ezért leírják, és az aktájukba bekerül, hogy ők nem jól dolgoztak. Nem azért, mert nem jól dolgoztak, hanem azért, mert nem kaptak pénzt a minisztériumtól rá. Ezt írják most bele önök a törvénybe, hogy minden nagyon szép, minden nagyon jó, ja, az egészet felejtették el, majd ami lóvét kaptok, azt osszátok szét egymás között. Egészen elképesztő, tisztelt államtitkár úr! És az is, ami hiányzik a törvényből, hogy a teljesítményértékelés és a bérkövetkezménye majd valamilyen rendeletben fog megjelenni, mint ahogy a munkaidő, a munkakörök részletezése, a pedagógusok létszáma sem derül ki egy életpályatörvényből.

Na most, államtitkár úr, ilyenkor az ember - sőt inkább a fideszes képviselőtársaimhoz szólnék - végiggondolja, hogy az elmúlt években mi történt itt a pedagógusokkal és az oktatás területén, az ember komolyan megkérdezi magától, hogy ezt vajon miért csinálják. Mire jó ez? Tehát mi előnye van a Fidesznek abból, hogy tüntetés van, hogy emberek életét teszük tönkre, hogy pedagógusok mondanak fel, hogy a diákok kint vannak az utcán. Higgyék el, sokkal jobb dolguk van a gyerekeknek, mint az utcán tüntetni a vélt vagy valós, szerintünk valós sérelmeikért. Mire jó?

Az egyik megoldás nyilván az, hogy persze, átvették őket, már a tanárokat, mert egyszer már elfogadtak egy törvényt, hogy automatikus béremelésük lesz a mindenkori minimálbérhez kötötten, és azt aztán ki is vették elegánsan, majd befagyasztották a béruket, de ezenkívül tényleg az ember nem érti, hogy miért. Nincs önöknek a családjában pedagógus? Nem volt önöknek tanára, akivel leülnek, és megkérdezik, hogy ők ezt hogyan élik meg? Vagy tényleg azt akarják nekem mondani, főleg egyéni képviselőként, hogy még nem találkoztak egy tanárral sem, aki elmondta volna maguknak, hogy mi zajlik valójában az iskolában? Hogy nem mondják el maguknak, hogy éheznek a hó végén egy csomóan közülük? Ezekkel a bérekkel? Hogy az a tanárnő, aki a gyerekeit egyedül neveli, annak fogalma nincsen, hogy hó végén hogyan fogja kifizetni a számláját? Nem mondják meg a szemükbe? Ne mondják már nekem, hogy nincs egy baráti körük, aki legalább ezzel szembesítené magukat!

Tizenhárom éve kormányoznak! Annyi minden hülyeségre költenek el százmilliárdokat ebben az évben is! Nem igaz, hogy nem lehetett volna akár az idei évben is egy huszárvágással, ahogy szokták, rendbe rakni ennek a területnek legalább a bérezését!

Igaziból nem erről van szó, nem, és erre térnék rá - ez az én magán teóriám, sajnos, attól tartok, megint igazam lesz -, itt nem erről van szó. Itt arról van szó, amit Kunhalmi Ágnes a vezérszónoklatában is elmondott. Az önök vezérének ez nem szakmai kérdés. Ez az ő rendszerének egy sarokköve: nem lehet a kormánytól független, önálló, gondolkodó tényező ebben az országban, és a pedagógustársadalom ilyen volt. Akik a nyolcvanas, kilencvenes, kétezres évek elején szerezték a diplomájukat, vagy az elmúlt 30 évben taníthattak a magyar oktatásban, azok ahhoz szoktak,

hogyan van autonómiájuk, hogy gondolkodhatnak, hogy van szabadságuk, hogy csak a gyerekekkel kell foglalkozniuk, és nagy ívben tojnak minden fölülről jött utasításra, mert az iskola nem erről szól, nem a Karmelitából irányítják az óvodát meg az általános iskolát, meg a középiskolát sem.

Meg akarják törni, és ki akarják szorítani ezt a generációt az iskolákból. Ezt csinálják! Ezt! És majd amikor azok a fiatalok jönnek, akik már ebben a borzalomban nőttek föl, akkor majd megemelik a fizetésüket, és mindenki boldog lesz, mert mind a gyerek, mind a diák majd vigyázzba áll reggel, ha bekapcsolják a napi Orbán Viktort a televízióban. Ez zajlik most az én személyes véleményem szerint. Más értelmes választ nem tudok adni erre a kérdésre.

Hát, nem tudják önök, hogy az iskolák nagy részében, ahol már most is pedagógushiány van, a következő 3-5 évben a tantestületek 10-20-25 százaléka fog elmenni nyugdíjba? Államtitkár úr, nem tudják? Nem tudják, hogy három éven belül az iskolák többségében nem fogják tudni kiadni a tanítást? Vagy tényleg azt gondolják, hogy majd az lesz a megoldás, hogy nem tudom én, kőművesek fognak biológiaórát tartani vendégtanárként?

Kevés már az időm, úgyhogy majd a többről később. De azt a végén szeretném önöknek világossá tenni, amit önök egyébként szerintem pontosan tudnak, hogy azt, hogy ezt a törvényt most és így fogadják el, azzal önök elzárják ezt az országot az európai uniós forrásoktól. Nem azért, mert nem teljesítenek valamilyen még meglévő uniós feltételt, hanem azért, mert egy már megállapodott, aláírt, a magyar kormány által aláírt feltételt szándékosan, direkt, nagy nyilvánosság előtt megszegnek. Aláírták, hogy ilyen törvényt a szakszervezetek, az érintettek egyeztetése és beleegyezése nélkül, a róluk szóló életviszonyokat alapvetően meghatározó dolgokat nem módosítják, és no pláne nem módosítják a kárukra. Az elején felsoroltam legalább nyolc pontot, ahol kimutathatóan a kárukra módosítják, anyagilag is és szakmailag is.

Én értem, hogy Nagy Márton bejelenti, hogy tésék, most már felkészülhet az ország hosszú távon az uniós források nélküli életre, de akkor tessenek már megérteni önök is: ha önök megnyomják az igen gombot, akkor önök lesznek személyesen a felelősök azért, hogy sem a pedagógusbér-emelésre nem jön pénz, sem az ország fejlesztésére, sem a saját választókerületük többek között kétszázvalahány lehúzott projektjére, amit már eddig eldöntöttek, meg arra sem, amit a jövőben terveztek volna. Önök lesznek érte a felelősök, mert ezzel a törvénnyel szó szerint felrúgják azt a megállapodást, amit tavaly év végén megkötöttek az Unióval. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Harangozó Tamás képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló 15 perces időkeretben Szabó Rebeka, a Párbeszéd képviselő asszonya.

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Elhangzott Nacsa képviselő úr részéről - nem baj, hogy ha most nincs itt, mert ettől még fontosnak tartom elmondani -, nem tudom, megjegyezte vagy kifogásolta, hogy papírokat, nem tudom, ad egyik ellenzéki képviselő a másiknak, és hogy mi biztos, nem tudom, egymásnak diktáljuk a felszólalásokat. Nos, nem erről van szó, hanem arról van szó, hogy mi a képviseletet megpróbáljuk komolyan venni, és azoknak az embereknek a hangja, akik érintettek a törvény által, tehát a diákok és a tanárok elsősorban, az ő hangjukat próbáljuk meg ide behozni az ülésterembe, és sok ellenzéki képviselőtársam az egyébként akár hozzájuk intézett levelek, vagy akár a nyílt levelek tartalmát igyekezett önöknek elmondani, mert azt gondolom, hogy joggal feltételezik, hogy önök ezeket nem látják, nem olvassák, nem találkoznak vele.

(22.50)

Gondolom, az Origo nem hozza le ezeket a leveleket, illetve az is lehet, hogy azokat a leveleket, amelyeket önök kapnak, nem merik itt nekünk felolvasni. Mindenesetre azt gondolom, hogy az a képviselet része, hogy az állampolgárokat érintő törvények esetében az ő véleményüket megpróbáljuk itt a parlamentben is felhangosítani. Ez az egyik dolog.

A másik meg az - ugyan ezt már megjegyeztük páran -, hogy kifejezetten, nem is tudom, ilyen szomorúnak tartom, hogy a mai napon nem engedték meg, hogy használjuk azt a jogunkat, hogy beléphessenek emberek, és akár innen, a karzatról belehallgassanak ebbe a vitába. Én ezt nem tartom egy jó irány-
nak, de ezért is fontos, hogy mi ezeket a véleményeket felolvassuk.

Ezen túl még azt is nagyon szeretném elmondani, hogy sokat beszélünk arról, hogy milyen finanszírozása lehet a pedagógusbér-emelésnek. Nagyon sokszor elhangzik az fideszes padosorokból, hogy az ellenzéki képviselők miatt nem kapunk, nem tudom, pénzt, és hogy ezért nincs fedezet a pedagógusok béremelésére. Én azt gondolom, hogy ez nem igaz. Nyilván az első fele sem igaz, hiszen azt hiszem, hogy ha önöknek 13 éve kétharmaduk van, és egyébként ezt merik is használni elég sok esetben, akkor talán legyen már az önök gondja az, hogy éppen az uniós támogatásokat miért kapják meg önök, vagy miért nem kapja meg az ország, mármint az önök viselkedése miatt és az önök korrupciós, a demokratikus és egyéb berendezkedésnek a problémái miatt nem kapjuk meg.

De hogy mennyire nem is kéne ezen múlnia a béremelés fedezetének, mi a Párbeszéd-Zöldekben azt gondoljuk, hogy nemzeti forrásból, saját költségvetési forrásból bőven meg lehetne ezt oldani, hogy ha önök akarnák. Én azt gondolom, hogy erre egy példa, amit már futólag említettünk, de most szeretném tényleg hangsúlyozni, már csak azért is, mert nemcsak az oktatási részről, hanem zuglóiként is érintett

vagyok ebben az ügyben. Zuglóban élő országgyűlési képviselő vagyok, korábban a zuglói önkormányzatban is dolgoztam. Teljesen ledöbbsentem azon, amit Hadházy képviselő úr fedezett fel egy szerződésben, hogy az önkormányzat 244 milliárd forintért megvásárolta - egyébként ez szerintem nem vicces (*Zsigó Róbert: Nem ezen neveltünk!*) - a miniszterelnök vejének egy korábbi üzlettársától, a Bayer Construct Zrt. egyik leányvállalatától azt a zuglói épülő ingatlan - ilyen hatalmas irodaházak épülnek most ott, a Bosnyák téren -, aminek az egyeztetése egyébként részben azért nem történt meg a kerületi önkormányzattal, mert önkormányzat kiemelt beruházással nyilvánították ezt a projektet, mint ahogy azt szokták számos beruházással az országban, aminek az a következménye, hogy onnantól kezdve a helyi embereknek tényleg semmi beleszólása nincs. Egyébként normális esetben, még egy ilyen óriás beruházás esetén is az önkormányzatnak valami minimális mozgástere van abban, hogy egy megállapodást kössön a beruházóval, ez inentől kezdve gyakorlatilag füstbe megy, vagy nagyon-nagyon egyenlőtlen feltételekkel történhet egyáltalán bármi, hiszen a kiemelt beruházás minden jogot elvesz az önkormányzattól, és minden jogot a nagyon tőkeerős beruházónak ad. Nos, erre a kiemelt beruházással sújtott építkezésre költöttek el önkormányzat 244 milliárd forintot.

A mi számításaink szerint ez az éves pedagógusbér-tömegnek körülbelül a 40 százaléka. Elképzelhető, hogy a mi számaink nem annyira pontosak, mint az önkormányzaté, hiszen nyilván önkormányzatnál vannak a valódi adatok, de azért úgy nagyon kíváncsi lennék Maruzsa államtitkár úr véleményére, hogy jól gondolom-e, hogy ez körülbelül a 40 százaléka lehet a bértömegnek, és hogy akkor például ebből a pénzből egy évre már egy 40 százalékos béremelést általánosan a pedagógusoknak végre lehetett volna hajtani, és ez csak egy dolog. Ez nekem nyilván azért is szűrt szemet, mondom, hiszen Zuglóban élek, de azért ha körülnéznénk, ha önt megkérdeznénk, államtitkár úr, mi a fontosabb, hogy megemeljük a pedagógusok bérét 40 százalékkal, vagy vegyünk meg valami épülő irodaházakat a Bosnyák téren, és egyébként nem értem, hogy miért kell az az államnak, tök értelmetlen. Az egy hatalmas ingatlan, egy nagyon nagy ingatlanfejlesztő cég tulajdonában volt, én nem látom, hogy mi az a nagy nemzetgazdasági érdek, amely miatt irodaházakat kell vennie az államnak azzal szemben, hogy például ezt a pénzt, mondjuk, a pedagógusokra lehetett volna költeni.

Most ezt próbálom ilyen nagyon szikáran megfogalmazni, de tényleg őszintén kíváncsi lennék a véleményükre, nyilván a többi fideszes képviselő véleményére is, hogy amikor önkormányzat, mondjuk, akár a választókerületükben ezt így megpróbálják elmagyarázni, azoknak a tanároknak például, akik azokban az iskolákban dolgoznak, ahol önkormányzat laknak, vagy ami az önkormányzat választókerülete, ezt hogy magyaráznák el? Mi az az összefüggés, amit így elmondának nekik, hogy

ez miért volt egy szuper jó döntés az önkormányzat részéről?

Csak hogy világos legyek, szerintem ez egy rossz döntés volt, én ezt nem tartom helyesnek. Én azt gondolom, hogy ha egyébként önkormányzat amúgy is leépítik a közszolgáltatásokat, például a nemzeti parkokból is kirúgják az embereket, tehát ha látom, hogy úgy mond meg szorongatások vannak a közszolgáltatások tekintetében sajnos, akkor az ilyen pénzeket inkább tényleg arra kellene költeni, ami sok embernek jó, ami a közjót szolgálja. Nem? Mert nyilván, ha dúskálnak a pénzben, önkormányzat már sajnos megszokták itt a 13 év alatt, hogy szórják a pénzt két kézzel, most látom, hogy meg kell húzni a nadrágszíjat sajnos, én azt gondolom, hogy ez az önkormányzat rossz gazdaságpolitikájának a következménye, de most ne menjünk bele, mert ebben nyilván nem fogunk egyetérteni, de látszik az, hogy meg szorongatásokra készülnek, és akkor mégis elköltenek 244 milliárdot irodaházra a pedagógusok helyett. Nos, szóval, ha ezt valaki meg tudja itt nekem magyarázni, akkor tényleg igazán nagy figyelemmel fogom hallgatni, nagyon örülnék neki. Zárójel: szóval kíváncsi vagyok, hogy erre tudnak-e valamit mondani.

Hogy folytassam a felszólalásomat, beszéltünk sokat nyilván magáról erről a törvényről, és hogy mik azok a dolgok, önkormányzat azt mondják, hogy nem értik, hogy miért tiltakoznak itt, miért tüntetnek a Kossuth téren, vagy miért sztrájkolnak a pedagógusok, vagy hogy mi, ellenzéki képviselők, itt miért elégedetlenkedünk, miért vitázunk, tiltakozunk, amikor önkormányzat szerint ez egy szuper jogszabály. Ha csak néhány dolgot akarnék kiemelni, ami nekem megragadta a figyelmemet az önkormányzat javaslatából, például van ez a szólásszabadság. Én azt gondolom, hogy 2023-ban, pláne úgy, hogy a rendszerváltozás előtt, nyilván ahogy így elnézem, én is voltam akkor gyerek, '89 előtt, és gondolom, önkormányzat is éltek abban az időben (*Derűlttség és közbeszólások a Fidesz sorából: Igen, voltunk gyerekek!*), tehát én azt gondolom, hogy a szólásszabadság egy nagyon-nagyon fontos érték. Most önkormányzat beletették - biztos vicces - ebbe a törvényjavaslatba, hogy a pedagógusoknak munkaidőn kívül is tiltott negatívan nyilatkozni a közoktatásról, a közoktatásba vetett közbizalom megőrzése érdekében.

Őszintén szólva én ezt egy nagyon-nagyon szomorú résznek tartom ebben a törvényjavaslatban, mert ez is tulajdonképpen azzal a fajta elnyomó eredménnyel jár, és azt a fajta félelmet erősíti, ami miatt már egyébként most is nagyon sok tanár nem mer sztrájkolni, vagy nem mer elmenni tüntetni. Nyilván elsősorban Budapesten kicsit talán kevésbé, mert ez egy nagyváros, itt nem annyira erősek a függelmi viszonyok, de kisebb településeken, ahol kvázi mindenki ismer mindenkit, ott mi nagyon-nagyon sokat halljuk ezt sajnos, hogy bizony félnek a retorziótól, mert sokszor nincs is olyan más álláslehetőség, és nyilván a pedagógusok egy része, mondjuk, nem szeretne feltétlenül, nem tudom, árokpartot kaszálni,

mert egyébként elhivatottak, szeretik a hivatásukat, és tanítani szeretnének. Tehát sajnos ez pontosan ezt erősíti, a félelmet, hogy nem mernek beszélni az emberek, pedig mi azt gondoljuk, hogy a tanár nem szolga, a diák nem katona, tehát ezt a szemléletet, én azt gondolom, nem kéne erősíteni a magyar oktatásban.

De ugyanebbe a kategóriába illeszkedik a fegyelmi eljárás, amit itt már említettek más képviselőtársaim is, hogy már korábban egyszer megszűnt. Önök most ezt visszahelyezik a törvénybe, akár 6 hónapon át 20 százalékos illetménycsökkenést, illetve elbocsátást tesz lehetővé. Szóval, az a baj, hogy sajnos látjuk azt, és ezt a pedagógusok is tudják, hogy ezeket az eszközöket egészen egyszerűen retorzióként lehet alkalmazni akkor, hogy ha a tankerületnek valami nem tetszik, mint ahogyan egyébként láttuk most is sajnálatos módon a tiltakozásokat és a sztrájkokat követő kirúgások esetén, ugye, munkaügyi perek is zajlanak ebben a témában. Tehát önök megpróbálták erőt demonstrálni, megpróbálták fenyegetően fellépni, és sajnos azt gondolom, hogy ez a módosítás ezt fogja lehetővé tenni.

(23.00)

Aztán nagyon szomorúnak tartom azt, hogy a nevelőtestület döntési jogköreit megnyirbálták, ugye, eddig a pedagógiai programot, az szmsz-t, az éves munkatervet is meghatározhatták, most maradt a házirend. Hát, jó, de miért kell önöknek elvenni egy nevelőtestület autonómiáját? Értik, a tanítás egy kreatív munka, az nem favágás! Nyilván a favágásnak is van fontos szerepe, de a tanítás az egy kreatív, értelmiségi munka, gondolkodó emberek mennek tanárnak. Nagyon helyesen, hiszen a diákokból, a gyerekekből is gondolkodó embereket kell nevelni. A szakmunkások ugyanúgy lehetnek gondolkodó emberek, sőt kell is hogy azok legyenek, mint mondjuk, egyetemet végzettek. Ez nem önmagában az iskolai végzettségi szinttől kell hogy függjön, hanem egyfajta kritikai gondolkodás, egyfajta értelmezési kérdés, a látásmód. Mert én azt gondolom, attól lesz egyébként előrébb egy ország, ha az esztergályostól kezdve a nem tudom, asztaloson át a villanyszerelőig és az orvosokig át tudjuk adni ezt a képességet az embereknek. És az a baj, hogy az önöknek ezek az intézkedéseik ez ellen hatnak. És ezt nem értem, szeretném, ha megmagyaráznák nekem, hogy ezt miért tartják önök ennyire jónak, miért gondolják, hogy ez helyes.

Még azt is szeretném megkérdezni, elképzelhető, hogy ez már esetleg említésre került, de ez nekem nagyon fontos, mert ráadásul a családban is van gyerekpszichológus: itt vannak a pszichológusok, iskolapszichológusok, óvodapszichológusok. Amikor én Zuglóban dolgoztam az önkormányzatban, a zuglói óvodákban az én javaslatom volt, hogy kezdjük el az óvodapszichológusok hálózatát kiépíteni. Nagyon fontos az ő munkájuk. Olyan visszajelzéseket kaptam,

óvodapedagógusoktól is, hogy mennyire sokat segít az ő munkájukban a pszichológusok jelenléte. Önök mindig beszélnek családok védelméről, vannak sajnos nehézségek, nem tudom, stresszesek a szülők, vagy ha a későbbiekre gondolunk, már az iskolásoknál a bullying, akár a gyermekek közötti konfliktusok, vagy akár a tanároknak mennyi segítséget tud adni egy iskolapszichológus. Én azt gondolom, ha önöket egyesével megkérdeznénk, biztos vagyok benne, hogy azt mondanák, jó dolog, hogy van pszichológussegítség az iskolákban. Akkor magyarázzák már meg nekem, miért van az, hogy eddig 500 gyerekre jutott egy iskolapszichológus, most 500 gyerekre fél jut. Ez azt jelenti, hogy kétszeresére növelik azt a létszámot, ami egy iskola- vagy óvodapszichológusra jut. És, ugye, ez az, ami önök által finanszírozott. Magyarázzák már meg nekem, hogy ez miért jó, ez önök szerint miért jó a magyar gyerekeknek, miért jó a pedagógusoknak.

Egyébként most komolyan, tudom, hogy mennyit keres egy iskola- meg óvodapszichológus, mert önkormányzatban dolgoztam, tehát tudom, hogyan néz ki a bértábla, nehogy már ez akkora költség legyen! De most tényleg, hogy ezen fognak spórolni? És, mondom, nem csak a gyerekekkel, ők a pedagógusokkal is foglalkoznak, nagyon sok segítséget adnak a munkájukhoz. Tényleg ezen akarnak spórolni? Ezt nem gondolhatják komolyan!

Szóval, én szeretném tényleg kérni, hogy erre a néhány felvetésre válaszoljanak. Most abba is hagyom, szerintem elég sok mindent felvetettem. Kíváncsi vagyok a véleményükre. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Rebeka képviselő asszony. Ezzel az előre bejelentett felszólalók köre most lezárult.

A kétpercesek előtt öt perc technikai szünetet rendelék el.

(Szünet: 23.03-23.09)

Elnök: Lezsák Sándor

Jegyző: Berki Sándor

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, foglalják el a helyüket. Kérem az ellenzéki képviselőket és kormánypárti képviselőket, foglalják el a helyüket.

Kétpercesek következnek. Mondom a sorrendet, a jelentkezések sorrendjében: Gurmai Zita, Z. Kárpát Dániel, Komáromi Zoltán, Kanász-Nagy Máté, Szabó Timea, Szeberényi Gyula Tamás és Hollik István. Elsőként tehát Gurmai Zita két perce, MSZP.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Egy konkrét ügyel szeretnék foglalkozni, amit mindenképpen végiggondolásra javaslok. Hiller István képviselőtársam beszélt arról, hogy milyen nyomokat hagyott a Covid a gyermekeinkben. Ez mindenképpen összefügg azzal, hogy hány főállású iskolapedagógus lesz a következő időszakban.

(23.10)

Azért lenne érdemes végiggondolni, mert minél kisebb a gyermek, annál sokkalóbb volt az a hatás, ami a Covid alatt érte a gyerekeket. Tehát azt tudom mondani, hogy akiknek nem volt lehetőségük arra, hogy például ballagása legyen, tehát közös élményeik legyenek, azok bizonyos szempontból sérültek. Tehát én úgy gondolom, hogy érdemes lenne ezt mindenféleképpen végiggondolni.

Még egy ügy, amit szintén szeretnék felhozni, az az, hogy milyen hatással van a túlzott digitalizáció a gyermekeinkre, a nyelv pusztulására bizonyos szempontból, amikor a fiatalok egymással szemben ülnek, és nyomogatják a mobiltelefonjukat, néha egyenes háttal, néha már csak görbe háttal.

Tehát szerintem van jó néhány olyan dolog, amiben nemcsak az iskola... - természetesen a szülőknek is valamilyen formában be kellene szállni, és segíteni kellene. Ezért is tartom fontosnak azt, hogy ki a pedagógus. Én biztosan azt tudom mondani, az én édesanyám is hosszú éveken keresztül tanított, hogy meghatározó egy diák életében az, hogy ki az, aki az első lépéseit megtanította az iskolában. Óvjuk ezt! Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gurmai Zita képviselő asszony. Két percre Z. Kárpát Dániel jobbikos képviselő urat illeti a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Örülök, hogy államtitkár úr aktívan szerepel ebben a vitában *(Derűltég az ellenzék sorában. - Dr. Maruzsa Zoltán Viktor felmutatja jegyzetét.)*, mert ő is elmondhatja azt, és megerősítheti, hogy talán nem beszélt össze a magyar ellenzékkel a környező országok összes kormánya és vezetése, mert pont amikor a most előttünk fekvő törvényjavaslatról vitatkozunk, sorra jönnek a hírek a környező országok pedagógusbér-rendezéséről. És engem különösen a cseh minta ragadott meg, hiszen itt már korábban is 795 ezer forintnak megfelelő összeggel szembesültünk pedagógusbér gyanánt, de itt született egy kikötés, miszerint az átlagbér 130 százalékát kell megcélozni a pedagógusok bérét illetően. Bárcsak Magyarországon is elindulnánk efelé!

De ami sokkal durvább ennél, ez az oktatásügyi miniszter indokolása, ahol kerek perccel kijelentik, hogy ezt az összeget az államnak kell biztosítani. Tehát sem itt, sem egyébként a román példánál nem emlékszem, hogy mutattak volna külső erőterre vagy bármi olyan dimenzióra, ami kívülről határozná ezt meg.

Azért kérdezném azt, hogy államtitkár úr fenntartja-e az állítását, miszerint csak külső vagy brüsszeli forrásokra várakozás után lehet a pedagógusok bérét rendezni, mert decemberben bekövetkezett a költségvetés rendeleti úton történő módosítása. És, államtitkár úr, a korábban 7000 milliárdra várt áfa-bevételt, tehát a bevételi várakozást felemelték a rendeleti módosításnál 7900 milliárdra. Tehát itt egy

olyan 900 milliárdos váratlan bevétel jelentkezett a kormány oldalán, amely túlzás nélkül, ha nem is többszörösen, de bőven elegendő lenne a teljes pedagógusbér-fejlesztésre.

A kérdésem tehát csak annyi: kijelenthető-e és tartható-e, hogy muszáj valamifajta külső erőterre várni ebben a kérdésben, mert én most konkrétan megjelöltem azt a költségvetési forrást, amelyből a teljes bérrendezés kivitelezhető lenne, egyébként akár a mai napon is. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Komáromi Zoltán, a DK képviselőjének kétperces következik.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Ott hagytam abba, és mondtam, hogy azért azt még szeretném elmondani, hogy az Európa-stratégia... *(Közbeszólások: Mikrofont!)*

ELNÖK: Mikrofont, képviselő úr! *(Nacsa Lőrinc: Hogy mi is halljuk!)*

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): *(Feltűzi a mikrofonját. - Nacsa Lőrinc: Mert isszuk a szavazat!)* Van miért. Az Európa-stratégia 2020, az oktatás ügye nem volt az Európai Unió központi kérdése, mára azonban azzá vált, ezért valamennyi stratégiai dokumentum megfogalmazza az oktatási prioritásokat. Az egyik legfontosabb prioritás a gazdaság versenyképességének biztosítása, a képzés és a munkaerőpiac közti kapcsolat, valamint a társadalmi kohézió erősítése. Felértékelődnek az idegen nyelvi és infokommunikációs kompetenciák, amelyek a munkavállalást nagymértékben elősegítik. Kiemelt kérdés az egész életen át való tanulás, amire a gyerekeket meg kell tanítani. És innentől kezdve az oktatás és a képzés minőségének fejlesztése egyértelmű.

A 2000-es lisszaboni stratégia 2010-re határozta meg azokat a célkitűzéseket, melyeket az Európai Unió tagállamainak el kellett volna érnie. A kitűzött célokat egyébként nem sikerült maradéktalanul teljesíteni több tagországnak, köztük Magyarországnak sem. Ennek egyik oka, hogy a tagországok kormányai nem vették elég komolyan ezt a stratégiát, és nem volt megfelelő együttműködés a tagországok között.

A stratégiát 2010-ben felülvizsgálták, és új prioritásokkal egészítették ki, és 2010-ben megszületett ez a dokumentum, ami a 2020-as stratégia. Kettőt emelnék ki belőle. Az iskolából kimaradók arányát 10 százalék alá kell csökkenteni. És nem a 14 évesek és a 16 évesek, mert a következő pont az, hogy az ifjabb generáció 40 százaléka rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel. *(Közbeszólások a kormánypárti padsorokból: Két perc! - Dr. Selmeczi Gabriella: Elnök úr, nem két perc? - Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Én úgy érzem, ezzel a levitt oktatási

korhatárral pontosan ez kerül nagy veszélybe, és Magyarország emiatt fog lemaradni. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Komáromi Zoltán képviselő úr. Megadom a szót Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak, LMP.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár úrhoz lenne egy konkrét kérdésem. Vezérszónoki felszólalásomban említettem a nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársak körét. 36 ezer munkatársról beszélünk legalább, akik ilyen munkakörökben dolgoznak. Ők a pedagógiai asszisztensek, a gyógypedagógiai asszisztensek, iskolatitkárok, óvodatitkárok, laboránsok, úszómesterek, szabadidő-szervezők, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, könyvtárosok, rendszergazdák - tehát nagyon sokan vannak, akik segítik a pedagógusok munkáját, és az ő munkájuk nélkül nem is lehetne igazán eredményes az a nevelési-oktatási munka, ami óvodákban, iskolákban zajlik.

Többször próbáltam feltenni kérdést a kormánynak, hogy mi lesz az ő béremelésükkel, de legutóbb is azt a választ kaptam, hogy idén mennyi az ő fizetésük. Tudjuk, hogy nem túl sok, ez a garantált bérminimum összege plusz 7 százalék, illetve fenntartói döntés esetén plusz 3 százalék lehet. Tehát ez a garantált bérminimum plusz 10 százalék. Ez pontosan bruttó 326 040 forint. Ez gyakorlatilag nettó 216 ezer forintot jelent. Mindezt úgy, hogy 25 százalékos az infláció, az idei évben ki tudja, mennyi lesz, 10, 15, 20 százalék megint. Kérdés az, hogy ebből a bérből hogyan lehet megélni, de még nagyobb kérdés az, hogy jövőre mit terveznek az ő esetükben. Ezt mikor fogják elárulni, hogy ők mekkora béremelést kapnak?

Én mindenképpen szeretnék az ő érdekükben felszólalni, és az ő érdekeiket is képviselni. És amikor pedagógusokról beszélünk, én azt gondolom, ennek a 36 ezer munkatársnak az ügyét is képviselni kell, pláne úgy, hogy 36 ezer munkatárs dolgozik ezekben a munkakörökben, de 14 ezer hiányzik *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)*, ennyi betöltetlen álláshely van. Hogyan jönnek így a kollégák a pályára, ha ilyen alacsony a bérezés? Köszönöm, és várom válaszát. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Kanász-Nagy Máté képviselő. A következő kétperces felszólaló Szabó Timea képviselő asszony, Párbeszéd.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Tisztelt Képviselőtársaim! Ott folytatom, ahol Szabó Rebeka, a Párbeszéd-Zöldek képviselője abbahagyta, hogy mit is értenek önök spórolás alatt, egy kicsit segítsenek már nekünk ezt értelmezni. Ugye, egy nemzet költségvetését mindig a kormány határozza meg, hogy mi fontos és mi kevésbé fontos, a fontos dolgokra költ, a kevésbé fontos dolgokra nem költ.

A jövő évi költségvetésben olyan tételeket látunk, mint közösségi bormarketing 3 milliárd forintért, vagy éppen nemrég hallottuk azt, hogy a Nemzeti Sportra van 1,5 milliárd forintja a kormánynak. Ez 4,5 milliárd forint. Szeretném megkérdezni, hogy ezt, mondjuk, miért nem a Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium felújítására költik. Évek óta ígéretik önök, hogy felújítják ezt a gimnáziumot, ez benne van az ország tíz legjobb gimnáziumában, de ha csak a 647. lenne, akkor is kellene rá pénzt fordítani. Folyamatosan beázik, néhány héttel ezelőtt leszakadt a plafon a beázás miatt a tanóra közepén. Isteni szerencse, hogy nem egy diákra vagy egy pedagógusra szakadt rá. Önök utána azt mondták, hogy adtak 90 millió forintot, amiből megjavítják ezt a tetőt. Majd amikor Rétvári Bencétől kaptam egy választ, amiben nagy örömmel újságolta, hogy megjavítják, rá egy hétre beázott, akkor már az ebédlő és a folyosó.

Tehát kérem én, mi a fontosabb önöknek, egy gimnázium felújítása, amire önök egyébként korábban eltettek már 11 milliárd forintot, csak Lázár János nagyvonalúan lehúzta azt, vagy a senki által értelmezni nem tudott közösségi bormarketing 3 milliárd forint vagy a Nemzeti Sport megmentése. Ez ugyanis egy politikai kérdés. Ez egy szabad választás, önök a bormarketinget választották, mi pedig az iskolák felújítását választjuk. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Szabó Timea képviselő asszony. A következő kétperces felszólaló Szeberényi Gyula Tamás képviselő úr, Fidesz.

DR. SEBERÉNYI GYULA TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Én Szabó Rebeka képviselő asszony segítségére szeretnék sietni, a fegyelmi eljárással kapcsolatos kérdésére.

(23.20)

Itt már több képviselő asszony és úr említette, az előző életében milyen pedagógusi pályát futott be. Én is dolgoztam iskolában pedagógusként, és dolgoztam ügyvédként is, és ügyvédként közreműködtem fegyelmi eljárásban, két esetben is. Az egyik esetben egy pedagógus részegen ment be az iskolába, a másik esetben pedig megpofozott egy gyereket. Mind a két esetben fegyelmi eljárás folyt. Mind a két esetben nem a legszigorúbb büntetést szabta ki az iskola vezetése, méghozzá azért nem, mert a gyerek megbocsátott, megegyeztek, nem volt olyan súlyos az alkoholos befolyásoltság.

Ha nincs fegyelmi eljárás, akkor két dolgot tehet az igazgató: vagy kirúgja, vagy pedig semmiféle szankciót nem alkalmaz vele szemben. Ha van fegyelmi eljárás, akkor közbülső szankciókat alkalmazhat, amivel vissza tudja terelni a normális viselkedés felé. Egészen egyszerűen ez az oka annak, hogy fegyelmi eljárás van. Én azt nem értem, hogy képviselő

asszony mit nem ért ezen. *(Szabó Tímea: Hát, az egész!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szeberényi Gyula képviselő úr.

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS (Fidesz): *(Szabó Tímea felé:)* Akkor azon nem tudok segíteni.

ELNÖK: Az utolsó kétperces hozzászóló Hollik István képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Most már több mint hét és fél óra van itt, és az teljesen világossá vált, amit az elején mondtunk, hogy önök azért jöttek be ide, hogy hangulatot keltsenek. Az az előterjesztés, amely előttünk van, és amely a pedagógus-életpályáról szól, az önöket nem érdekli, nem is olvasták, nem is arról beszélnek. És a tények nyilván nem zavarják meg a tisztánlátásukat.

Egyetlenegy olyan felszólalás volt, amelyik nem volt telve gyűlölettel, ez Hiller István képviselőtársunké volt. *(Kálmán Olga: Hát, tudtam! Super! - Taps a DK soraiban.)* De a helyzet az, hogy az sem a pedagógus-életpályáról szól, hanem általános, globális kihívásokat emlegetett, ami a tudásátadásról szól. Ez egy fontos vita. *(Folyamatos közbeszólások az ellenzéki sorokból. - Az elnök csenget.)* De nekem van egy olyan érzésem, miután meghallgattam Orosz Anna képviselőtársunk felszólalását, hogy Hiller Istvánnak és Orosz Annának valószínűleg nagyobb vitája lenne ebben a kérdésben, mint egyébként nekünk Hiller Istvánnal vagy éppen önnel. Hiszen ha jól látom, ha jól értetem, önnek az volt a véleménye, hogy a testnevelésórán nehogy megizzadjanak a gyerekek *(Kálmán Olga: Nem ezt mondta!),* földrajzórán nehogy a magyar folyókat meg kelljen tanulni, a történelemórán nehogy el kelljen sajátítani évszámokat. *(Kálmán Olga: Szövegértés! Szövegértés!)* De ettől függetlenül, azt mondom, ez egy fontos vita, csak nem érdemes összekeverni a pedagógusok életpályájával. Itt most ez a vita elvileg - bár, még egyszer mondom, tudom, hogy önök nem ezért jöttek ide - erről kellene szólni.

Jó lenne, ha hallanánk végre felszólalásokat arról, hogy mi van a törvényben, és mit kritizálnak ebben *(Moraj az ellenzéki sorokból. - Kálmán Olga: Mást sem mondunk!),* mivel van a bajuk. A bruttó 800 ezerrel? Úgy látom, avval bajuk van *(Folyamatos közbeszólások az ellenzéki sorokból. - Az elnök csenget.)*, mert önök nem segítenek abban, hogy ez megvalósuljon, mert önök küzdenek az ellen, hogy az európai forrásokat, uniós forrásokat megkapjuk. *(Szabó Tímea: Jaj, ne már!)* De legyenek kedvesek, hét és fél óra után végre olyan tartalmi kritikákat fogalmazzanak meg *(Kálmán Olga: Hányszor mondtuk már el! - Az elnök csenget.)*, amire államtitkár úr végre tudna reagálni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. Mielőtt áttérünk az előre bejelentett felszólalók körére, soron kívül megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak. *(Felzúdulás és taps az ellenzéki padsorokban.)*

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm, köszönöm. Hiller képviselő úr szavára én is mindig oda szoktam figyelni, mert szokták mondani, vezetett mégiscsak egy minisztériumot, és komoly szakmai tapasztalattal rendelkezik. Teljesen igaza van abban, hogy a jövő iskolája valami másmilyen lesz, mint az az iskola, amit ma működtetünk vagy az elmúlt évtizedekben működtetünk.

Az egyik kulcskérdés valóban az, hogy ezt a generációt, akik máshogy olvasnak, másfajta képernyőt néznek, hogyan lehet az oktatás-nevelés terén megszólítani, hogyan lesz számukra is élvezhető a tananyag. Szerintem sokat teszünk ezért, abszolút; nemcsak papíralapú tankönyvek, hanem okostankönyvek fejlesztésére, különböző digitális anyagok fejlesztésére a kormányzat szerintem igenis nagy figyelmet fordít. Fontos szerintem azt látni, hogy ez a törvényjavaslat egyébként tartalmaz erre vonatkozó novumokat. Érdemes megnézni az Nkt.-t módosító részleteket, ahol a KRÉTA-rendszer kapcsán bizony ez már messze nemcsak egy tanulmányi rendszerre szabályoz rá, hanem egy olyan digitális platformot teremt a KRÉTA-ból, ami sokkal többet fog tudni, és olyan képességei lesznek, hogy azokból a tanulmányi mérésekből, amelyeket ma megvalósítunk, gyakorlatilag testreszabott módon lesz képes a tanulóknak a tanórai ismeretátadás mellett olyan tudástartalmat biztosítani, ami az ő mérési adataiból következik. Ez szerintem egy következő szintlépés lesz *(Kálmán Olga: Igen, mert már nem lesz tanár!);* azt gondolom, világméretben is vállalható és előremutató kezdeményezés.

Ezt azért akartam csak elmondani, mert Hiller képviselő úr azt mondta, hogy ezt hiányolja a törvényből. De van ilyen része; ez kifejezetten, azt gondolom, egy olyan, az oktatás digitalizációja érdekében megvalósuló részelem, amelyet minden képviselőnek egyébként tényleg a figyelmébe ajánlok. Erről egyetlen szó nem esett még, de messze nemcsak egy tanulmányi rendszer lesz a jövőben a KRÉTA, hanem egy olyan platform, amely igenis az otthoni tanulást, az önálló tanulást is nagyban fogja majd tudni támogatni.

Komáromi képviselő úr felszólalása kapcsán kint a folyosón pár mondatot már beszélünk erről. Szerintem az úgy, abban a formában nem igaz, ahogy elhangzott, hogy a szakképzésben nem lehet már érettségizni. *(Dr. Komáromi Zoltán: Továbbtanulni nem lehet!)* Természetesen a szakképzésnél is megvan annak a módja, ahogy lehet érettségizni. Sőt, az elmúlt években a szakképzés és a felsőoktatás összehangolása olyan méreteket öltött, ami a szakképzési tartalmakat is képzési és kimeneti követelményekbe

konvertálta, és minden képzési területen, a továbbtanulás, a továbbmenetel, a kreditbeszámítás területén kifejezetten előremutató irányokat tartalmaz. (Dr. Komáromi Zoltán: *A minisztériumból ez így látszik.*) Ez szerencsére nem is a Belügyminisztérium, hanem egy másik minisztérium, hiszen a szakképzés és a felsőoktatás nem a portfóliónk. De látom azt a fejlesztést, amelyet ott végeznek, és azt gondolom, kifejezetten előremutató és olyan fejlesztés, amely egyébként az európai elveknek teljes mértékben megfelel, hiszen itt a tudás beszámítása, a kreditek, ismeretek beszámítása, elismerése egy abszolút trendi dolog.

Orosz Anna hozzászólása kapcsán azt szeretném kiemelni, hogy nincs olyan szabály, amely egyébként kőbe vésné, hogy mikor van az iskolakezds. Egyetlen szabály van, ez azt mondja, hogy 7 óra 15 perc előtt nem lehet a tanítást elkezdni. Ez pontosan azért van így, hogy még véletlenül se találják ki, hogy a nulladik órát ennél korábban elkezdik. De egyébként az iskolai autonómia körébe tartozik teljes mértékben, hogy mikor kezdik el az oktatást. És ezzel egyébként az az iskola, amelyik szeretne, él is; ebben a minisztérium, a kormányzat semmilyen módon nem korlátozza őket. Tehát ha valahol az a döntés, hogy ők 7.45-kor vagy 8 óra 20 perckor szeretnék az első órát elkezdni, akkor ebben mi semmilyen fékező vagy gátló lépést nem teszünk.

Érdeemes szerintem azt is megnézni, hogy a mi korosztályunk hány csatának a pontos, naprakész dátumát tanulta meg, meg mit kellett földrajzból megtanulni. Én azt gondolom, és ezt mondom történésként, hogy amikor összenéztem az első szakmai javaslatot, akkor sok dátumért vérzett a szívem, de pontosan tudtam, hogy valóban, ma már nem kell annyit megtanítani, hiszen pillanatok alatt megkereshetők ezek a dátumok a világhálón; az én gyerekkoromban, a mi gyerekkorunkban ez még messze nem volt így. Azt gondolom, ma a töredéke az, amit naprakészen meg kell tanulni. Ha egy iskolában - ezt én is tapasztalom - ennél többet tanítanak meg, akkor egyébként, azt kell mondjam, az a pedagógusnak az autonómia körébe tartozik.

Én is látom egyébként, saját gyermekeimnél is, hogy messze nem csak a NAT-os tananyagot tanítják nekik, hanem aki megszokta, hogy ő ezt is, meg ezt is, meg ezt is igenis számonkéri, azt - mondjuk így - nem korlátozzuk, hiszen az ő szakmai szabadságába ez bizonyos mértékig bele kell hogy tartozzon. De tényleg javasolom bármelyik szülőnek, de akár bármelyik képviselőnek, aki ezt szívesen összenézné, hogy mi az, ami a NAT-ban van, és mi az, amit a gyerekektől kérnek, azt fogják tapasztalni, hogy nem a NAT az, nem a kormányzat az, amelyik itt rászabályoz, és igenis kötelezővé teszi évszámok ezreinek a naprakész megtanulását. Úgyhogy ezen a téren szerintem nagyon sok minden igenis változott, és messze nem úgy van, ahogy az Orosz Anna hozzászólásában elhangzott. Tényleg azt javasolom, hogy a NAT-ot ezen a téren bátran érdemes fellapozni.

(23.30)

Harangozó Tamás a pedagógusok ellenőrzése kapcsán tett kitérőt. Szeretném azt jelezni, hogy ebben nincs semmilyen változás, tehát a pedagógusok ellenőrzése terén sem eddig, sem a jövőben nincs olyan digitális platform, nincs olyan ellenőrzési terv, ami így működne. A munka törvénykönyve tartalmaz erre vonatkozóan generálisan, minden munkavállalóra szabályokat, ezek érvényesek voltak eddig is a pedagógusokra. A március 2-ai tervezetbe ezt szó szerint emeltük át, de ha megnézik a benyújtott javaslatot, akkor láthatják, hogy ki is vettük belőle, pontosan azért, mert nem volt szándékában a kormánynak, hogy itt bármilyen változtatást végrehajtsan.

A bérsávok közötti mozgástér kérdésköre. Valóban, nehéz a gondolkodásmódban átállni, hogy most van egy nagyon merev rendszerünk, amelyik 114 bérkategóriát rögzít, és ehhez képest jön egy olyan új bérstruktúra, ahol pedig tól-ig keretek között elég nagy szakmai szabadsága lesz az igazgatónak, hogy meghatározza a pedagógusbéreket. Ma az a helyzet, hogy bizony nagyon sok esetben, ha mondjuk, a pedagógus béralkura törekedne, akkor azt kapja válaszként, hogy de hát, ezt mondja a jogszabály, ennyi jár, ennyit fizetünk. Ez a jövőre nézve, azt gondolom, érdemben meg fog változni, meg is kell hogy változzon. S amikor önök arról beszélnek, hogy egyes területeken hiány van, és nehezebben találunk munkærőt, akkor pontosan ez fogja azt kezelni, hiszen az intézmény vezetője jóval nagyobb rugalmassággal rendelkezik majd abban, hogy a rendelkezésre álló bértömeg alapján igenis tudjon differenciálni a bérekben, tudjon egy munkavállalói kérésre igent mondani, és tudja ezáltal a saját maga számára, meg nyilván az iskolában tanuló gyerekek számára a munkærőt biztosítani, mondjuk, informatika területén is, ahol bizony a munkærőpiac elszívó hatása igen nagy.

A szólásszabadság terén is érdemes Szabó Rebekának megnézni a benyújtott dokumentumot. Ez semmit nem tartalmaz a szólásszabadság kapcsán. A március 2-ai verzióban egy korábbi munkatörvénykönyvi átemelés szerepelt; ezt is kihagytuk, elhagytuk, és nincs semmi erről a témáról az új törvényjavaslatban.

A mérlegelő gondolkodást egyébként én is fontosnak tartom. Érdemes megnézni azt is, hogy a Nemzeti alaptantervben hányszor szerepel ez a szófordulat - igen sokszor, szeretném ezt rögzíteni. Tehát nincs szó arról, amit nagyon sokszor megkapunk, hogy mert a kormányzat az ilyen nem gondolkodó emberek tömegét szeretné látni a világban, merthogy őket lehet jól irányítani. Ez teljesen nélkülöz minden alapot. (Kálmán Olga: *Csak igaz!*)

Z. Kárpát Dániel a hozzászólásában felfedezett egy áfa-többletbevételt. Én lettem volna a legboldogabb, ha e mellé a pluszbevétel mellé egyébként semmilyen többletkiadás nem jelenik meg. De azért mindannyian tudjuk itt a teremben, hogy ez messze

nincs így, hiszen éppen a rezsiár-emelkedés, az energiaárak emelkedése 4000 milliárd forintnyi többletkiadást is hozott az egyes bevételek megjelenése mellé.

Kanász-Nagy Máténak tudom azt jelezni, hogy a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők természetesen számunkra is nagyon fontosak. A létszámukat egyébként érdemben növeltük. Ha valaki visszanezi a statisztikát, hogy 2010-ben hányan voltak és most hányan vannak, akkor lényegében majdnem megduplázódásról tudunk beszélni, nem is csak 36 ezer, hanem a 40 ezret közelítette a számuk. S valóban, nagyon sok olyan munkát végeznek, tudnak elvégezni, ahol a pedagógusokat tehermentesítik, és mégis a gyerekek számára egyébként biztonságos felügyeletet, illetve olyan segítő-fejlesztő funkciókat tudnak ellátni, amire őket tökéletesen fel lehet készíteni. Ezért is vonatkozik rájuk külön bérszabályozás. Azon vagyunk, hogy abból a bértömegből, amelyet biztosítani tudunk az intézményeknek, itt is nagyobb emelés valósulhasson meg.

A vezérszónoki hozzászólásokra természetesen a későbbiekben fogok még reagálni, a vita végén. Tudom, hogy az még sokára várható, úgyhogy tartogatom oda a legnagyobb gondolatokat. *(Közbeszólások az ellenzék soraiból.)* De természetesen ezekkel sem leszek majd adós. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Maruzsa Zoltán államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Előre bejelentett felszólalások következnek, 15 perces időkeretben, a jelentkezés sorrendjében: Varga Zoltán, Hajnal Miklós, Molnár Zsolt és Berki Sándor. Elsőként megadom a szót Varga Zoltán képviselő úrnak, DK.

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Hát, valóban hét órája ülünk itt, és próbáljuk egymást győzködni valamiről. És mielőtt belecsapnánk, két szolgálati közleményt engedjenek meg.

Az egyik az államtitkár úrhoz szól. Hát, látom, hogy szomorú. Ne szomorkodjon, államtitkár úr! Néha félremennek az e-mailek. Előfordul ez. Valójában azért se szomorkodjon, mert amit ott leírt, az rég úgy van; tehát önökre ráégett nemcsak a hazugság, hanem az is, hogy lopnak. *(Nacsá Lőrinc: Nana, nana!)* Ez így be lett már rég árazva. Amiatt, gondolom, picikét szomorú lehet, hogy majd lehet, hogy a reggelét a Karmelitában kezdi, de én innen is szurkolok önnek, hogy emelt fővel tudjon onnan kijönni.

A másik szolgálati közleményem Szeberényi képviselő úrnak szól, és picit érintőlegesen talán Hollik képviselő úrnak is. Van abban igazság, amit önök mondanak, hogy ez a mai vita valójában nem a törvényről szól. Szerintem igazuk van ebben. Régen nem törvényekről vitázunk ebben a Házban, nagyjából 10-13 éve nem. Valójában egy piti, bosszúálló kleptokráciáról vitázunk *(Derültség az ellenzéki sorokból. - Nacsá Lőrinc, átmutatva az ellenzéki oldalra:*

Még ők is nevetnek rajtad!) és annak minden függelékéről. Tehát valójában erről szól ez a vita, és én sajnálom, hogy maguknak itt kell ülni; hát, gondolom, ez munkaköri előírás, és be vannak osztva. *(Nacsá Lőrinc: Ti vagytok beosztva! Pont ti vagytok beosztva! - Az elnök csenget.)* De hát, valamit valamiért - a sok pénznek bizony időnként ára van.

És hogy a két szolgálati közlemény után egy örömhírral szolgáljak: nem tudom, értesültek-e róla, halleluja, szerintem nézzünk az ég felé, adjunk hálát az égnek: végre elkészült az Orbán család dácsája. *(Többen a kormánypárti oldalról: Mi?)* A dácsája. Tudják, hát Putyinnak is van, a maguk főnökének is kell hogy legyen ilyen. Most fogják feltölteni az úszómedencéket, sajnos a szökőkút még nem üzemel. Mondjuk, azt nem értem, hogy a könyvtár miért van benne, de biztos van annak is valami spirituális oka - ez valójában lényegtelen is. Ez a dácsa nagyjából egy magyar város éves költségvetésébe került. És kár, hogy nem tudnak most kiszaladni a tüntető pedagógusokhoz, mert önekik is elmondhatnák, hogy révbé értünk, emberek *(Hollik István és Nacsá Lőrinc: Nincs senki a téren! - Az elnök csenget.)*, a pedagógusoknak is többéves, hosszadalmas munkájuk gyümölcse ott van Hatvanpusztán, mint ahogy tízmillió magyaré is. Végre kiderült, hogy nemcsak Orbán Viktor kedves lánya, Ráhel állt a saját lábunkra, hanem Orbán Viktor kedves apukája is. *(Nacsá Lőrinc, a fejét fogva: Mondják ezt az Apró-villából!)* Halleluja!

És ha már itt tartunk, akkor be kell hogy valljam, miközben én itt ültem és hallgattam a vitát, azon gondolkodtam: tényleg megőrült a Karmelitában amúgy mindenki? Tényleg itt tartanak a sok száz milliárd forintos beruházásból megépült Karmelita rámáscsizmás-urambátyámos, bokacsattogtatós, kovászosuborka-szagú kormányfői rezidenciában, a méteres falak és az Amerika kapitánynak vagy Vasembernek öltöztetett, gyermekekre vicsorgó karhatalmisták sorfala mögött? *(Hollik István: Mi a baj a kovászos uborkával?)* Tényleg itt tartunk? Tényleg nem érzik azt, hogy mennyire szurreális és beteg is a maguk világa? *(Dr. Selmeczi Gabriella: Miről beszél?)* Beteg vármegyéstül, ispánostul, szemforgató álkeresztényestül és lopott vagyonostul. Itt zárójelben jegyezném meg... *(Nacsá Lőrinc: A törvényről beszélj! - Közbeszólások a kormánypárti oldalról. - Az elnök csenget.)* Nyugodtan nyomjon gombot, képviselő úr, ráérünk! Én hajnal 6-ig biztos itt vagyok *(Nacsá Lőrinc: De nincs beosztás! - Derültség.)*, de lehet, hogy 10-ig is. *(Közbeszólások és derültség a kormánypárti padsorokban.)* Tehát teljesen ráérek. *(Az elnök csenget.)* Nem, ez saját jól beosztott időm. *(Közbeszólások.)*

(23.40)

Csak okításként mondanám önöknek, hogy a Tízparancsolat kifejezetten tiltja a lopást. *(Közbeszólások a kormánypártok padsoraiból. - Az elnök csenget.)*

ELNÖK: Képviselő úr, egy kis türelmet kérek, a kormánypárti képviselőket kérem szépen, nagyobb türelemmel hallgassák - hajnali 6-ig.

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Ránk is fért egy kis biztatás, mert úgy látom, a kormánypárti képviselőknél elszakadt a cérna. *(Dr. Selmeczi Gabriella: Ne reménykedj!)* Nos hát, még egyszer akkor visszatérve, nem tudom, hogy a lopott vagyonoknál mennyire vannak azzal tisztában, én nem nagyon forgatom a Bibliát, de attól függetlenül a Bibliában benne van, hogy ne lopj, és a lopásnak bármelyik formája tiltott ebben a dologban. Remélem, előbb-utóbb eljutnak majd az olvasásban odáig, hogy ezt is megtudják.

Tehát ott tartunk, hogy nem érzik azt, hogy mennyire szürreális és beteg a maguk világa? - minden függelékével együtt. Beleértem én ebbe a bőfőgő, suksükölő NER új arisztokrácia tagjait, a közgazdasági Nobel-díj-várományos Mészáros urat és hát, az aranyifjú T. Istvánt is. Persze, nyilván ezek költői megszólalások, kérdések voltak, mert persze, hogy önök nem érzik, nem látják, nem tudják... Valójában önök nem nagyon látnak már semmit évek óta, mert-hogy maguknak a világ közepe, az a Pancho Aréna, és a maguk világa be is fejeződik Felcsút szélénél.

Szemmel látható, hogy akár a főnöküknek, maguknak is nagyjából egy istenük van, és ezt úgy hívják, hogy a pénz, a pénznek is egy különleges fajtája, ez nem más, mint a közpénz. Persze, ezért a közpénzért maguknak nem kell megdolgozni, nem kell hozzá egyéni teljesítmény, sőt nem kell hozzá agy, ezt látjuk is, nem kell olvasni, sőt még írni sem nagyon, majd megírják maguk helyett, ami kell. Ebben a világban, a maguk világában felesleges, sőt káros a gondolat, a gondolkodás is, csak bajt okoz. Maguknál összesen csak lojalításra van szükség meg szervilizmusra persze. A szolgálai hajbókolás fölfele, néha egy-egy csók, puszi persze a Karmelita irányába, és gátlástalan taposás lefele, a nép felé. A többit majd elrendezik maguk helyett, néhány újabb százmilliárd a propagandára, persze az oktatás helyett meg az egészségügy helyett, meg a szociális háló megerősítése helyett, és hát, látjuk, hogy sínen van minden - gondolják önök.

De valójában rosszul gondolják, mert a valóság, amit az önök világa, amit a propagandájuk, a hazugságaik, különben az undorító kék óriásplakátjaik, a közpénzmilliárdokból síbolt és fizetett reklámjaik, az intézményesített kormányzati agymosásuk jelent, mert a valóság, amit 13 éve próbálnak eltakarni előlünk, tízmillió magyar elől, hát, az bizony nem ilyen. Mert bármennyire is akarják annak az ellenkezőjét, az ember, a magyar ember is bizony genetikailag kíváncsi. Márpedig a kíváncsiság nem más, mint egyfajta tudás iránti vágy, és bármennyire is fáj maguknak, mégis azok vannak többségben, akiknek bizony nem elég, ha egy hatalmába belecsavarodott despota péntek reggelente ígét hirdet valamelyik propagandaadón, és ott megmondja a népének a tutit. És ez a maguk baja. *(Nacsa Lőrinc: Végtelenül kínos.)*

Az a maguk baja, hogy úgy gondolnak a magyar társadalomra, hogy az a zsellérek világa, a maguk szolgálói, és a zsellérek ne legyenek kíváncsiak, ne is tudjanak, ne olvassanak, ne tanuljanak! Mondom, ne tudjanak, hanem csak higgyenek! *(Nacsa Lőrinc: Zsebre dugott kézzel...)* Zsebre dugom a kezem, így! Higgyék azt, amit péntekente elénk borít a gazda a közszolgáltatásnak csúfolt moslékos vödörből, eléjük borít, hogy kit kell éppen utálni, kitől kell rettegni, és kitől fognak majd megvédeni minket, a következő héten kitől fog megvédeni minket majd minden sallerek és kokik királya. Emlékeznek rá, hát, régen a maguk főnöke erre nagyon-nagyon büszke volt, még mostanában erről kevesebbet beszél, olybá tűnik, hogy ő az elszenvedője ezeknek a cselekvéseknek. Meg hát, elmondja, hogy egy hétig mit gondolhatunk a világról, aztán majd a másik héten ennek pont az ellenkezőjét gondoljuk. Ehhez pedig szemmel láthatóan önöknek nem kellenek iskolák, nagyon nem.

Itt egy zárójelet nyitnék, hiszen ennek van egy ékes példája is, és az nem más, mint Mészáros tekintetes úr, aki nagyjából egyetlenegy faiskolával milliárdokra tett szert. Mészáros nagyságos úr percenként ugyanis a havi nettó átlagkeresetet keresi meg, ez 340 ezer forint. Percenként! Tudják, mennyi ez a pénz? Persze, hogy tudják. Ez egy 44 éves munkaviszonnyal rendelkező mestertanár havi bére, percenként. Úgy, hogy iskolát valószínűleg még csak álmaiban sem látott ez az ember. Tehát itt tartunk. A tudás maguk szerint veszélyes, rendszeridegen, üldözendő, és nyilván lehetne arról szakmai vitát is folytatni, hogy mi lenne szükséges ahhoz, hogy Magyarország végre kitörjön ebből az örült negatív spirálból. *(Hollik István: Árnycsokormány kellene! - Nacsa Lőrinc: Az a fránya demokrácia!)* Hozzá kell hogy tegyem, hogy szerintem nemcsak lehetne, hanem kellene is. Egyetlen akadálya van mindennek, tisztelt kormánypárti képviselő urak és hölgyek, és ez nem más, mint önök. Tudniillik, önök nem a megoldása a problémának, hanem önök a probléma maga.

És tudjuk, de valójában ezt önök is tudják: az oktatás jelenti vagy jelenthetné Magyarország számára a jövőt *(Nacsa Lőrinc: Rád is rád fért volna!)*, mint ahogy jelentette nagyon sok országban, a hollandoknál, a finnknél, a svédekknél, az összes északi népnél, de az észtekknél és akár a szlovákoknál is. Csak ott a bökkenő, hogy valójában önöket ez nem érdekli, mert az önök gyerekei drága külföldi iskolákba járnak. Tudjuk nagyon jól, hát, tudjuk nagyon jól, önök is tudják, Ráhel az egyik legdrágább svájci iskolát végezte el, egy világelső egyetem. Neki lehet, nekik van pénzük, futja, futja a mi pénzünkéből, mindenki másnak itt Magyarországon a tudás nyilvánvaló módon korlátozottan elérhető. És ez az előttünk fekvő förmedvény, amit maguk különben státusz törvénynek neveznek, de valójában ez egy bosszú, egy aljas, pitiáner bosszú csak azért, mert úgy érzi a maguk főnöke, hogy bosszút kell állnia azokon, akik fel merik emelni a fejüket, akik szólni mernek. Láttuk ezt már

más esetben is, tudják: „majd meghosszabbítom Bicskéig”. Ez pontosan ugyanaz az elv: „majd meghosszabbítom Bicskéig”.

A magyar embereknek nem kell a tudás, mert szavazni, a propagandát meghallgatni, ahhoz nem kell iskola, ahhoz elég péntekente kinyitni a rádiót. A magyar emberek majd jók lesznek az akkumulátorgyárokba operátornak, a lítiumot lapátolni, rákeltő anyagokkal dolgozni, esetlegesen tűzveszélyes helyen melózni. Így viszont az orbáni kurzus szemében nem kár a magyar pedagógusért sem, hát, látjuk, nekik is, mint minden más ágazati dolgozónak, akár a szociális szférában, akár másutt, hallgass a neve, hallgass a neve. Szavazni még jók, de beszélni, ne beszéljenek. Ne is tiltakozzanak, mert ezt itt nem lehet. Itt nem szereti a hatalom, ha tiltakoznak, és hát, persze tudjuk azt, régi, jól bevált formula, ezt úzték már a náci Németországtól kezdve a bolsevikokon keresztül mindenki, persze a könnygázon kívül, az nem más, mint a bürokratikus módszer. Hoz törvényeket, melyek Damoklész kardjaként függenek majd, és fenyegetik a rendszeridegen elhajlókat. És akkor majd rend lesz, majd a törvények ezt elrendezik, nota bene az írástudókat, azokat, akik bármilyen tudást hajlandóak és tudnának átadni a jövőnek, gyermekeinknek és unokáinknak, fenyegetni kell. Finoman, szofisztikáltan, törvényeket hozunk, majd mi megmutatjuk nekik, „meghosszabbítjuk Bicskéig”, tudják, így működik ez.

És hát, maguknak nem számít semmi és senki, a főnök számít egyedül, nem számít már se az EU-s tagság, se az EU-s pénz, hisz rég tisztában vannak azzal, hogy onnan már bizony nem lesz pénz, és tudják azt is, hogy az eddig jól működő pávatáncnak már lassan egy éve vége van.

(23.50)

A szólótáncosuk elbukott a saját lábában, nem hisz már neki senki a Lajtán túl. Azt látjuk, hogyha a maguk főnöke kimegy valahova, valamelyik civilizált európai országba (*Nacsa Lőrinc: Mi nem vagyunk civilizált ország...*), akkor mindenki riadtan pakolja az ezüst eszcájgot, mert tuti, hogy nem lesz meg, amire a főnök hazajön. (*Dr. Gurmai Zita: Ez igaz!*) Ez van most, ez van önöknél. Ez a Karmelita bosszúja, egy rendőrminiszter kézjegyével csillogó sztaniolba csomagolva persze, és látjuk, hogy a törvénygyárat még a kormányfő rendes évi nyári szabadsága előtt beröföntik most, azért ülnek itt. Szegények, hát, önök a sorosok ugye, és a bosszútörvényt keresztül kell ugyanis vinni a parlamenten, ez a feladat. És nyilván államtitkár úr is ezért ül itt, mert ez a feladat. Nyilván neki a legrosszabb, még azt is megkockáztatom, hogy most a pokolba kívánja ezt az egészséget, de hát, lelke rajta, merthogy a Karmelita urát ki kell szolgálni. Ő pedig bosszúra szomjazik.

Csend, rend és fegyelem, maguknál ez a jelszó. A rendőrminiszter tudja a dolgát, el fogja végezni,

meg fogja tenni, a Karmelita ura, a hatalmára rácsavarodott despota aludni kíván. Köszönöm, hogy meghallgattak. (*Taps az ellenzék soraiból. - Nacsa Lőrinc: Szégyellj magad, még nektek is kínos!*)

(Az elnöki széket *Jakab István*, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

ELNÖK: Szép estét kívánok! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszöntöm önöket. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hajnal Miklós képviselő úrnak, Momentum-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HAJNAL MIKLÓS (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Itt több olyan kritikát is hallottunk a patkó túlfoldaláról, mely szerint itt nem foglalkoznának az ellenzéki képviselők a konkrét, előttünk fekvő törvényjavaslattal, illetve nem hangoznának el szakmai ellenérvek. Én most az elmúlt egy órában, amikor itt a patkóban is hallgattam a vitát, nemcsak a tévén keresztül, akkor is hallottam már szakmai érveket. Maruzsa államtitkár még el is kezdett reagálni ezekre, remélem, hogy fog reagálni az összes többi elhangzó érvre is.

Én most szeretném azért arra felhívni a figyelmet, hogy nem véletlen, hogy itt nem egy szakmai vita zajlik színtisztán, hanem egy politikai vita is. (*Zsigó Róbert: Tényleg nem véletlen...*) Azért nem véletlen, mert pontosan tudjuk, hogy önöknek a motivációja e mögött a törvény mögött nem szakmai, hanem politikai. Tehát minden egyes politikai felszólalás mögött az az egyetlen ok áll, és az az egyetlen érv áll, hogy pontosan tudjuk, hogy önök nem azért hozzák ezt a törvényt, mert önök javítani akarják az oktatási rendszert, nem azért hozzák ezt a törvényt, mert önök korrekciókat akarnak végrehajtani az oktatási rendszeren, hanem azért, mert bosszút akarnak állni a tanárokon. Ezért is hívjuk bosszútörvénynek ezt a javaslatot. De legyen az, amit önök javasoltak, játsszuk el a szakmai vitát, kíváncsi vagyok, hogy államtitkár úr esetleg nyitott-e erre a játékra. Én ehhez a szakmai vitához hoztam muníciót a Magyar Helsinki Bizottságtól, civil szervezettől, biztos jól ismerik (*Nacsa Lőrinc: Ez már az Alex vagy már a Gyuri?*), egy kis észrevételt, egy kis észrevételt. Összesen három észrevételt szeretnék önöknek felolvasni, gondolom, szabadidejükben önök nem olvasták ezt a rendkívül mély szakmai felkészülésük során, éppen ezért most nem árt, ha meghallgatják a Helsinki Bizottság észrevételeit. (*Nacsa Lőrinc: Saját gondolatod nincs?*)

Először is, a tervezetre vonatkozó észrevételek közül én kiemelném az észrevételeknek a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók munkajogi helyzetével kapcsolatban hozott észrevételeit. (*Sic!*) Tehát az általános indokolás szerint a jogszabály megalkotásának elsődleges célja, és itt idéz egyébként az indokolásból: a pedagógus-életpálya vonzerejének növelése. Na most, itt az lenne a kérdés, ha ez az indokolás

célja, és itt most kicsit kiugranék az észrevételekből, akkor miért van az, hogy egy rendkívüli ülésnapon, miért van az, hogy péntek este, június közepén, igen, már nem is az elején, péntek este vitatkozunk erről, nem is a rendes ülésnapon (*Nacsa Lőrinc: Dolgozni kell, dolgozni kell!*), nem is a rendes ülésnapon... Ha önöknek tényleg, ahogy az indoklásban írták, elsődleges céljuk a pedagógus-életpálya vonzerejének növelése, akkor miért nem terjesztették be ezt a törvényt korábban? Miért nem kürtölik ezzel tele az országot? Miért nem büszkék erre a törvényre? De ez kis eltekintés volt az észrevételektől.

Nézzük a jogi elemzését a Helsinki Bizottságnak. (*Nacsa Lőrinc: Ha már nincs saját?*) Az általános indoklás szerint a jogszabály megalkotásának elsődleges célja a pedagógus-életpálya vonzerejének növelése, mivel a gyermekek alapvető jogainak érvényesítése érdekében különösen fontos, hogy kellő számban álljanak rendelkezésre megfelelő felkészültségű, minőségi munkát végző, elkötelezett pedagógusok, nevelő-oktató munkát segítő dolgozók az óvodákban, iskolákban. E cél fényében - írja már a Helsinki Bizottság - nehezen érthető, hogy amint arra több szakmai és érdekképviseleti szervezet rámutatott, a tervezet számos ponton hozna olyan változásokat, amelyek egyértelműen és kifejezetten nehezítenék a pedagógusok munkajogi helyzetét, míg az ígért bérfejlesztést a kormány csak feltételhez kötötten vállalja. Ebbe az irányba mutató rendelkezések, a teljesség igénye nélkül: a tanév július 15-éig való meghosszabbításának lehetősége, a havi munkaidőkeret alkalmazásának lehetősége, a próbaidő felső határának meghosszabbítása négyről hat hónapra, valamint a lemondási idő maximális tartamának megnövelése kettőről hat hónapra.

Ebben a körben külön figyelmet érdemel a felmentési idő 60 napon való meghatározása, ez a március 2-ai tervezetben szerepelt, amit véleményeztek, az 52. §-a volt, a jelenleg irányadó szabályozás helyett, amely szerint a felmentési idő legalább 60 nap, legfeljebb 8 hónap, és hossza a munkában töltött évek számával emelkedik.

Ez utóbbi rendelkezés amellel, hogy a tervezet deklarált céljával nyilvánvalóan szembemegy, hiszen semmiképpen sem fogja vonzóbbá tenni a tanári pályát, egyúttal a jogos váromány védelmével kapcsolatos tulajdonjogi elveket is sérti azok vonatkozásában, akiknek a törvény hatálybalépésekor fennálló jogviszonyuk tartama miatt ennél hosszabb felmentési időre, és ekként a felmentési időre járó illetmény tekintetében magasabb összegre nézve van jogos várományuk.

Az Alkotmánybíróság elismeri, hogy a jogszabályon alapuló várományokat, közjogi várományokat, védi az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog, ez egyébként a 3029/2018. AB határozatban fellelhető. Mivel a felmentési időre járó illetmény jogszabályon alapuló váromány, ezért arra alkalmazni kell az Alkotmánybíróságnak a tulajdonhoz való joggal kapcsolatban kidolgozott követelményeit.

Az 5/2016. AB határozat pedig kimondja, hogy a tulajdonhoz való jog, azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak korlátozása akkor alkotmányellenes, pontosabban alaptörvény-ellenes, ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. 3009/2012. AB határozat, indoklás. Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű, ez a 3387/2012. AB végzés indoklása, illetve a 3177/2014. AB végzés indoklásában fellelhető idézetek. Tehát jelen esetben a felmentési idő radikális csökkentése a felmentési időre járó illetmény csökkenése miatt a tulajdonhoz való jog elvonásának is minősül.

És akkor a Helsinki Bizottság véleményét szeretném idézni. „Ez az alkotmánybírói gyakorlat szerint alaptörvény-ellenes, ha kényszerítő ok nélkül történik. Mivel maga a tervezet indoklása rögzíti, hogy a szabályozás célja a pedagóguspálya vonzóbbá tételén keresztül a gyermekek oktatáshoz való jogának és egyéb alapvető jogainak biztosítása, így megállapítható: nem tételezhető a tervezet deklarált céljával összhangban álló olyan kényszerítő ok, amely a váromány csökkentését indokolja, hiszen az éppen hogy kevésbé vonzóvá teszi a pedagógusi pályát, és ekként veszélyezteti a gyermekek alapjogainak érvényesülését.” Nem én mondom, nem mi mondjuk, a Magyar Helsinki Bizottság mondja, szakmai vélemény, rengeteg alkotmányjogással. Reméljük, hogy esetleg ezt megfontolják.

De nézzünk további észrevételeket! Észrevételek a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók jog- és érdekérvényesítési lehetőségeivel kapcsolatban. Amellett, hogy a tervezet általában rontaná az oktatási-nevelési intézményekben dolgozók munkajogi helyzetét, egyértelműen tetten érhető benne az a specifikus tendencia is, hogy csorbítja a pedagógusok érdekérvényesítési lehetőségeit, erősen korlátozza szakmai autonómiájukat, és növeli a kiszolgáltatottságukat a tankerületekkel szemben.

Ennek egyik része az eltérő feladatellátási hely kijelölése. Ennek egyik legszembeötlőbb jele a tervezet sztrájkokkal kapcsolatos szabályozása. A tervezet egy új 84/A. §-t illesztene a nemzeti köznevelésről szóló törvénybe, amely úgy rendelkezik, hogy ha az állami fenntartású köznevelési intézmény működése a jogszerűtlen vagy a jogszerű és jogszerűtlen munkabeszüntetések együttes hatása miatt ideiglenesen nem biztosítható, a köznevelési intézmény fenntartója a jelzés alapján az érintett intézmény számára eltérő feladatellátási helyet jelöl ki, sőt akár megszüntethet

vagy átszervezhet nem csupán iskolai osztályokat, hanem egész oktatási intézményeket.

(0.00)

Tehát megszüntethet vagy átszervezhet egész iskolai intézményeket. Ezt írták önök a törvénytervezetbe. A jogalkotó a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló 2022. évi V. törvényben már eleve súlyosan csorbította a pedagógusoknak az Alaptörvény XVII. cikkében foglalt munkabeszüntetéshez való jogát, amikor úgy szabályozta a még elégséges szolgáltatásokat, hogy a tanárok sztrájkja a szülők és ekként a társadalom számára gyakorlatilag érzékelhetetlenné váljon. A sztrájk funkciója, hogy a munkáltatóval szemben sok tekintetben kiszolgáltatott munkavállalóknak eszközt biztosítson arra, hogy közös gazdasági és szociális érdekeik érvényesítése céljából kikényszerítsék valamilyen követelésük teljesítését, illetve így nyilvánítsák ki véleményüket valamilyen számukra lényeges, a munkavisztonnal összefüggő ügyben. Ha a sztrájk-jog csak úgy gyakorolható, hogy nem okoz fennakadást a munkaadónál, így észrevétlen marad a világban, akkor annak lényeges tartalma kerül korlátozásra, hiszen éppen a sztrájk nyomásgyakorló funkciója vész el.

Ezt egyébként, hogy ne csak a Helsinki Bizottságot idézzem, a 3065/2022. Ab-határozat is rögzíti, mely szerint a még elégséges szolgáltatás és a munkáltató rendeltetésszerű működésének fenntartása, vagy valamely közfeladat zavartalan ellátása nem azonos fogalmak, az a munkabeszüntetésnek, mint az érdekvédelem érdekében eszköznek a jogintézményéből következik. A munkabeszüntetés a munkáltató rendeltetésszerű működésének fenntartását akadályozza.

Folytatom a Helsinki Bizottság véleményével. A tervezet azon megoldása, hogy a fenntartó másik feladatellátási helyet jelölhet ki a 84/a. §-ban foglalt esetekben, amelyről beszélünk, a sztrájkjog további csorbítását jelenti, mivel egyrészt lehetővé teszi az oktatás elvitelét abból az intézményből, ahol a sztrájk folyik, sőt ennek az intézménynek még a megszüntetését is megengedi, azaz megteremti a sztrájk kiüresítésének feltételeit, másrészt alkalmas arra, hogy a sztrájkoló kollégák ellen fordítsa azokat a pedagógusokat, akiknek a 84/A. § alapján meghozott döntések miatt jelentősen megnő a munkaterhük. Ráadásul az egyébként is teljesítőképesége határán álló, pedagógushiánnyal küzdő magyar oktatási rendszerben - mely tény a tervezet egyes megoldásai-ból is nyilvánvaló, például abból, hogy jelentősen csökkenteni tervezi a főállású alkalmazottak arányának minimumát, illetve lehetőséget ad még nem végzett egyetemi hallgatók teljes körű önálló pedagógiai munkára való alkalmazására - nyilvánvalóan egy illúzió, hogy a másik feladatellátási helyen a megfelelőkhöz közelítő minőségű oktatást tudjanak majd nyújtani a már eleve túlterhelt pedagógusok.

Hiába tartalmaz tehát a tervezet hangzatos deklarációkat, miszerint törekedni kell arra, hogy valamennyi érintett gyermek, tanuló megfelelő színvonalú és mennyiségű oktatásban-nevelésben részesüljön, az is nyilvánvaló, hogy a tervezet által megfogalmazott céllal ebben az esetben is ellentétes hatásúak a benne foglalt rendelkezések, így az alapjogkorlátozás adott esetben legitimnek tekinthető célja vonatkozásában sem minősülnek alkalmasnak, így szükségesnek sem.

Folytatom a rendkívüli felmentés szabályaival. A pedagógusok jog- és érdekvédelem biztosítási képességének korlátozásához kapcsolódik a tervezet 53. §-a is, amely a rendkívüli felmentés szabályaira vonatkozik. Bár az indoklás erről nem tesz említést, a véleményezett jogszabályhely átveszi a köznevelési intézmények működését érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 4/2023. kormányrendelet szabályozási koncepcióját. A rendelet a köznevelési intézményekben foglalkoztatott köztisztviselőkre és munkavállalókra a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 33/A. §-ában, illetve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 78. §-ában megfogalmazott rendkívüli felmentésre, valamint azonnali hatályú felmondásra vonatkozó szabályoktól a veszélyhelyzet idejére való eltéréseket fogalmaz meg.

Ezen a ponton megint kicsit kiugranék a szövegből és reflektálnék arra, hogy említette államtitkár úr is, hogy a tervezet változott március 2-a óta. Mi akkor lennénk a legboldogabbak, ha ezt a tervezetet önök be sem terjesztették volna. Tehát azt tudom ezzel kapcsolatban mondani, hogy bármilyen korrekciókat is tettek önök, az nem tud elégséges korrekció lenni, nem tud elégséges lenni az, hogy önök esetleg beírtak valamit a tervezetbe, amikor aztán rájöttek, hogy mégsem úgy akarták, kivették. Legjobb lenne, ha önök az egész törvényről ezt gondolnák, hogy mégsem úgy akarnák és kivennék innen a parlamentből.

Ezek fényében a munkáltató - folytatom a szöveget - az érintett közalkalmazottakkal, illetve munkavállalókkal, lényegét tekintve azért is elsősorban a pedagógusokkal szemben bizonyos magatartásuk miatt az arról való tudomásszerzéstől számítottan az adott, esetleg a következő tanév augusztus 1-jéig a rendkívüli felmentési, valamint azonnali hatályú felmondási jogát bármikor gyakorolhatja. A rendelet indoklásából egyértelmű, hogy a szabályozás a szabad véleménynyilvánításhoz való jog által védett cselekmények, azon belül is a pedagógusok által gyakorolt polgári engedetlenség ellehetetlenítésére irányul, és figyelemmel arra, hogy a tervezet 84/A. §-a is kifejezetten hivatkozik a jogszerűtlen munkabeszüntetésekre, alappal tehető fel, hogy a jogalkotó az 53. §-ban a felmentés határidejének meghatározásakor is a tanárok polgári engedetlenségi mozgalmára kívánt reagálni.

A tervezet törvényi szintre emeli és állandósítani kívánja a rendelet által megfogalmazottakat, azonban

álláspontunk szerint ez a megoldás több szempontból is alaptörvény-ellenes. A polgári engedetlenség általánosan elfogadott definíciója szerint nyílt, erőszakmentes, a lelkiismeretre hivatkozó, mégis politikai cselekedet, amellyel megszegik a törvényt, és pedig rendszerint azért, hogy a törvényben vagy a kormány politikájában változást idézzenek elő. Aki ilyesmibe fog, az a többség lelkiismeretéhez fordul, hogy kifejezésre juttassa mély meggyőződését: sérelem érte azokat az elveket, amelyek szabad és egyenlő emberek között a társadalmi együttműködés alapját képezik.

Államtitkár úr! Kedves Jelenlévők! Azt szeretném kérni, hogy hallgassák meg a polgári engedetlenség hangját, és lehetőleg vonják vissza ezt a törvényt teljes egészében. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Molnár Zsolt képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Új nap, új remények, hiszen köszönhetjük a szombati napot így éjjel után. Nagyon könnyű helyzetben vagyok, hiszen azt gondolom, nem kell mást tennem, mint learatnom a babérokat, hiszen világos, hogy ami a Kossuth téren történt, valamint képviselőtársaim hozzászólásai az elmúlt sok órában, nem vezethettek, nem vezethetnek más eredményre, mint hogy államtitkár úr perceken belül feláll és bejelenti azt a remek hírt, hogy visszavonják ezt a törvényt.

Világos az, hogy azok az érvek, amelyek a Kossuth téren elhangzottak, amelyeket képviselőtársaim elmondtak, azok a védelmi vonalat nagyon gyengén húzták meg államtitkár úr és a törvénytervezet köré, így az összeomlott, és nem tehetnek mást, nincs más hátra, mint előre, mint visszavonulniuk, feladniuk ezt a küzdelmet. Valóban, államtitkár úr akkor tesz a legtöbbet a pedagógusokért, ezért az egész ügyért és akár még valamilyen díjazásra is jogosult, ha tisztességgel feláll és korrekt módon ezen a kései vagy korai órán, ez nézőpont kérdése, feláll és visszavonja. Ha nem ezt teszi, akkor ez a javaslat, nemcsak a pedagógustársadalom, hanem a nemzeti összetartozás ellen is brutális támadás.

Én nem hiányoztam történelemóráról akkoriban, amikor még meg kellett tanulni az évszámokat. Ezt a javaslatot június 6-án, éjjel előtt adták be, 79 évvel a normandiai partra szállás után. Percekkel ezelőtt még június 16-a volt, és ezen a rettenetes 1958-as napon, 65 évvel ezelőtt Nagy Imre kivégzését követően nemcsak Nagy Imre holtteste került a koporsóba, hanem a nemzeti függetlenség is. Ezért arra kérem önöket, hogy most, ezen a szintén június 16-áról 17-ére virradó napon, hiszen 16-án kezdődött el ez a vita, a jövő nemzedékét, a tudást ne tegyék ebbe a koporsóba évtizedekre, mert az valóban a nemzeti összetartozás ellen lenne brutális támadás.

Tehát van karakán megoldás: vissza kell ezt vonni, lehet újrakezdeni, ez a legkisebb presztízsveszteség, mert az bekövetkezett, tehát nem kérdés, hogy összeomlott az érvek, a támadások és a közakarát alapján ez a védelmi vonal. Az emberek ott kinn úgy döntöttek, hogy ezt vissza kell vonni és valóban a következő tüntetésen már a lemondását, a kormány távozását fogják követelni. Ezért itt és most még átgondolhatják, hogy érdemes-e feszíteni a húrt, mert forró nyár következik. Az esős május-június után meleg időszak következik minden szempontból, nem csak a Pride-ra gondoltam most így konkrétan. *(Dr. Szeberényi Gyula Tamás: Mi nem is gondoltunk rá!)*

Hogy is jutottunk ide, ehhez a törvényhez? Önök megszegték a szokásjogot. Van egy kulturált elintézési formája egy ilyen nagy társadalmi változásnak, amit státusz törvénynek hívnak. Sem az írott jogot nem tartották be, sem a hatályos törvényeket és természetesen a szokásjogot sem.

(0.10)

Hogy azért a felelősöket ne kizárólag egy minisztériumban, vagy az államtitkár úr és a miniszter személyében keressük, ez az egész, amit idehoztak, a NER terméke. Ezért is mondtam, hogy a nemzet ellen való támadás ez. Nacsa képviselő úr kiszaladt, de majd Tusnádfürdőn el lesz számolva ezzel kapcsolatosan. Az egy könnyű pálya, ott kell majd szembenézni azzal, hogy mit tettek ezzel az ügygel, mit tettek a nemzettel.

Érdekes kérdés, hogy hogyan változik ez a törvénytörvény az egyeztetéseket követően. Az éj leple alatt belekerülnek újabb fordulatok ilyen szempontból, ami nagyon nincs rendben, valahogy nem sikerül a végleges állapotát elérnie ennek a javaslatnak, csak akkor már, amikor nincsenek meg a látszat egyeztetések sem.

Mik ellen intéztek önök brutális támadást? Nyilván az érdekképviselők, a szakszervezetek, minden ilyen, ami az autonómiát, a közalkalmazottakat, a munkavállalókat védi, az önök országában nem kívánatosak. Nyilván Mussolinitól, Francótól lehet tanulni, hogy hogyan kell olyan társadalmi berendezkedés, ahol véletlenül sem alulról felfelé építkeznek az érdekképviselők.

Aztán a pedagógiai tanszabadsággal, amely valamiféle ideológiai, kulturális mozgásteret adna a pedagógusoknak, ezzel is le kell számolni. Hogy a gyakorlati rendszer meg az iskolapszichológiai rendszer miért kerül mindenféleképpen felszámolásra, megnehezítésre, ellehetetlenítésre, azt nem tudjuk, ezért nem is érdemes szakmai vitának álcázni ezt a küzdelmet, ami itt zajlik, mert ez nyilvánvalóan nem szakmai vita, itt sokkal többről van szó. Azonban az, hogy a nevelőtestületek autonómiája, döntési szabadsága miért csorbul és a döntés helyett miért véleményezési joguk van... Mindnyájan tudjuk, hogy mit jelent egy véleményezési jog: nagyjából pont semmit, formálisan meg kell hallgatni őket, de az igazgató dönt, az

igazgató az önök rendszerében egy iskolaispánná változik, aki majd mindent egy személyben eldönt úgy, ahogy a kormány szeretné. Nyilván az, hogy a rendkívüli felmentés intézménye, ez a 15 napos szabály újra visszakerül, mind nem a bizalmat erősítik ezzel kapcsolatban.

Nem kétséges, én személyesen nem tartozom azok közé, akik azt gondolják, hogy eleve elrendeltetett önök minden egyes döntésükkel, intézkedésükkel és törvényjavaslatukkal a nemzet vesztét akarják előidézni, de ennek hosszú távon mégiscsak olyan következményei tudnak lenni, amelyek messze túlmutatnak egy státusztörvényen. Még csak nem is a béremelésről szól, hiszen a tudás, a jövő nemzedék, az ifjúság kérdései messze-messze túlmutatnak ezen. Nyilván fel kell tenni kérdésként azt is, hogy napi 12 órában lehet-e egy pedagógustól munkavégzést elvárni, hiszen a legfeljettebb kincseinkkel, a gyermekeinkkel rendelkeznek a pedagógusok ilyen helyzetben, tehát tőlük ilyen teljesítményt elvárni óriási hiba.

Nyilván jogi értelemben az alaptörvény-ellenességgel is szembe kell nézni, hiszen lesznek kitűnő jogászok, bár nagyra értékeljük természetesen a Helsinki Bizottságot is, de a Magyar Szocialista Pártnak lesznek olyan kitűnő jogászaik, akik az Alkotmánybíróság előtt fogják megnyerni ezt a csatát. Itt elmondom, hogy történt már ilyen, nem is olyan régen, egy évvel ezelőtt, amikor a Balaton gátlástalan beépítésével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság előtt csatát nyertünk. Köszönet képviselőtársaimnak, sokan az előző parlament tagjai is voltak, hogy akkor aláírtuk és megnyertük ezt a csatát. Úgy érzem, hogy ez a csata az Alkotmánybíróságon is fog majd folytatódni ilyen szempontból.

Hogy jutottunk mégis ide, hogy egy ilyenről, ilyen státusztörvénynek álcázott kultúrharcról kell beszélnünk? Érthető az, hogy a béremelés belebegtete - és a béremelési szándék ennek a mézesmadzagja, amit akár még jó szándékúnak is lehet tekinteni - elterelte a figyelmet arról, hogy mi is van a törvényjavaslat mögött. Azért arra figyeltek, hogy ez a béremelés mindenképpen feltételektől függjön, jelentős részben az európai uniós pénzeztől, ami nem korrekt és nem méltányos, hiszen ez egy nemzeti hátsó körben lévő kérdés, a magyar költségvetésnek kell kitermelnie ezt a béremelést, és ha béremelés van belebegtette, akkor azt be is kell tartani, nem lehet függő helyzetbe hozni a pedagógusokat, különösen nem a pályakezdeket.

De mégis talán, ami a legfontosabb, hogy miről is szól ez a vita valójában. Nyilván politikai adok-kapok-ról, hangulatkeltésről, hiszen mi pontosan olyan hangulatot szeretnénk, hogy önök ezt visszavonják. Gondolom, nincs olyan ellenzéki képviselő, aki nem azt gondolja, hogy az a hangulatkeltés célja, hogy államtitkár úr tisztességesen álljon fel és mondja azt, hogy mindent meggondolt, mindent megfontolt és visszavonja ezt a javaslatot. De ez valójában nem a státusztörvényről szól. Azért érdemes volt történelemórára

járni, hiszen, ha jól gondolom, itt egy történelemtanárral állunk szemben. Lehetséges is, hogy államtitkár úr hosszú távú jövője inkább az oktatásban, mint az államtitkári székben lesz (*Dr. Maruzsa Zoltán Viktor: Az biztos!*), ha nem dönt úgy, hogy most visszavonja. Valójában ez a kérdés még csak nem is a pedagógusi életpályáról vagy a bérrendezésről szól, ez arról szól, hogy egy nemzet versenyképes lesz-e a jövőben abban a kíméletlen küzdelemben, amely most zajlik nemzetek, népek között a tudás, a jövő nemzedékeinek felkészítése, az innováció terén, és ezen a téren nem szabad, nem lehet elvenni ezt a lehetőséget a jövő nemzedékeitől.

Ezért azt kérjük, hogy fontolják meg nagyon gyorsan, van még néhány óra erre, és vonják vissza, kezdjék újra ezt az egyeztetést. Azt gondolom, hogy nem lehet önmagában egy minisztérium menetében ezt a társadalmi egyeztetést lefolytatni, nem lehet formálisan a frakciókkal egyeztetni, nem lehet kipipálni ezeket, hanem valóban be kell vonni a szervezeteket, civil szervezeteket, magukat a pedagógusokat, az ellenzéki pártokat, és érdemes a kormánypárti frakciókkal is egyeztetni, hogy ők is idejében megismerjék ezt a tervezetet. Akkor el lehet oda jutni, hogy valóban egy olyan törvény legyen, amely egyszerre bért is emel, nem teszi függővé ezeket valamiféle európai uniós pénzeztől. Hozzáteszem: mi, patrióta szociáldemokraták azért dolgoznánk, azért dolgozunk minden helyzetben, hogy ezeket az európai uniós forrásokat megkapjuk, és nem tesszük függővé semmiféle más feltételektől és nem gyűjtünk aláírást, legfeljebb azért, hogy Horn Gyula nevét egy sétány őrizhesse. Viszont az az önök felelőssége, hogy nem lehet félrevezetni pedagógusokat, akik most azt hiszik, hogy feltétel nélkül béremelést fognak kapni. A hűgöm is pedagógus, ő is ebben a tévhitben van. Talán most nem nézi ezt a vitát, hiszen most ért véget a tanév, de nagyon sok kollégája is azt hiszi, hogy ez egy valós béremelés. Nagyon nehéz lesz önöknek elmagyarázni azt, hogy ez miért nem következett be, itt nem lehet majd, nem tudom, dollárbaloldalozni, nem lehet gyurcsányozni, ez csak az önök felelőssége lesz.

Valóban, abban egyet kell értenünk önökkel, hogy egy nemzetnek a tudás, a nemzeti összetartozás, a jövő nemzedéke és ifjúsága határozza meg, hogy ebben a Kárpát-medencében fogunk-e még sok száz évig élni, hogy a magyar lesz-e az a nyelv, amelyet a Kárpát-medencében a legtöbben beszélnek. Ehhez olyan oktatásra, olyan tudásra van szükség, amely jó pedagógusok nélkül, akik hisznek az ügyben, elképzelhetetlen. Ezzel önök most el fogják bizonytalanítani a pedagógustársadalmat, el fogják bizonytalanítani azokat a tanulókat, akik esetleg azon gondolkodnak, hogy akarnak-e pedagógusok lenni. Én megválaszolom: nem akarnak, így majd azok lesznek azok, akik egy rezsimit akarnak szolgálni. Ők viszont nem a jövő nemzedékét fogják szolgálni, és nem a magyarság újabb ezeréves megmaradását a Kárpát-medencében.

Kibeszélhetném a hátralévő percekét, de az önis-méltós lenne. Harangozó Tamás képviselőtársam a

szakmai érveket mind felsorolta, én elsősorban politikai pontokat kívántam elmondani. De, mondom, még rendelkezésükre áll az a lehetőség, hogy a legkisebb presztízsveszteséggel visszavonják. Én arra gondolok, hogy lehet, azért van éjszaka ez a vita, hogy a legkisebb presztízsveszteséggel éjszaka vonják vissza, mert ha ez napközben lenne, akkor sokkal nagyobb sajtónyilvánossága lenne. Most egyszer csak reggel arra ébrednének az emberek, hogy önök ezt visszavonták, tulajdonképpen azt mondanák, hogy a dolgok természetéből fakad. Én megfejtettem, hogy azért van most ez a vita, mert így fognak tudni kimenekülni hétvégén ez alól, megvárták, hogy véget érjen a tanév, megvárták, hogy rendkívüli időszak legyen, megvárták, hogy péntekről szombat legyen, és most ki tudnak menekülni. A tüntetés véget ért, úgy fog tűnni szépen, mintha mi sem történt volna, visszavonják, és kezdjük újra szeptemberben. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az el-lenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Én is köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most pedig megadom a szót Berki Sándor képviselő úrnak, Párbeszéd-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Remélem, el fogják nézni nekem, hogy nem fogom szétszakmázni a hozzászólásomat, hiszen most már kicsit több mint nyolc órája beszélgetünk erről a törvénymódosításról, az életpályamodellről.

Én úgy ülök itt nap mint nap, hogy önöktől olyan válaszokat és olyan hozzászólásokat kapok, amelyekről én nem tehetek, a múlt sérelmeit rajtam vezetik le, olyasmiket kérnek rajtam számon, amikor én még csak gyári melósként a szalag mellett dolgoztam este is, ilyen időtájt, mert ez nekem megszokott, remélem, önöknek is, mert sokáig itt leszünk. Tehát ez tök rendben van, mert a munka ilyen, éjjel-nappal folyik.

(0.20)

Egyfajta elismerésem van önök felé, mert mi olyan dolgot kérünk önökön számon, amiért önök viszont felelősek, ez pedig jelen pillanatban az oktatás szétverése. Tehát én örülök, hogy ennyi magas végzettségű emberrel lehetek ebben a teremben, s megbeszélhetjük, hogy önök azt mondják, hogy javítanak az oktatáson, én pedig úgy érzem, és ezt szeretném felhozni, hogy hogyan tegyék tönkre az átlagemberek, a szegények lehetőségét a továbbtanulásra. Nem tudom, hogy ez önöknek hogy jött, én szeretném megkérdezni.

Nekem nem volt lehetőségem olyan oktatási intézményekbe járni, mint önöknek, nem tanulhattam annyit. Vajon milyen sérelmek érték önöket, hogy ennyire haragszanak az oktatásra, vagy éppen milyen olyan információhoz jutottak, amit esetleg eltitkolnának a következő generációtól? Tehát még egyszer,

visszatérve, a felszólalásokban elhangzik itt béremelés és még nagyon sok minden, számomra nem ez a legfontosabb. Számomra az a legfontosabb, hogy vidéken jelen pillanatban is bajban van az oktatás, s önök ezen nem segítenek, hanem rontanak a helyzeten.

Tudják, vannak olyan iskolák, ahol éppen életben marad az oktatás, mert egy matektanár van, és ha ő, mondjuk, beadja a felmondását, akkor hoppá, bezárt egy iskola, ilyen egyszerű. Erről valahogy nem beszélnek ma itt, az ülésteremben, hogy milyen egyszerű dolgokon múlik az, ha egy körzetben bezár, és akkor hány száz, hány ezer gyerek marad lakóhelyének a közelében oktatás nélkül, és akkor majd hogy fogják megoldani a szülők - mert vidéken tömegközlekedés sincs -, hogy eljuttassák a gyermeket az iskolába. Nem tudom, biztosan önök tudják erre a választ, hogy mi fog történni ebben a helyzetben.

Ma már egyre nehezebb minőségi oktatáshoz jutni. Természetesen, ha az embernek van pénze, akkor nagyon könnyű, mint mindent, meg lehet venni. Lehet, hogy önök így gondolkoznak. Többször beszélgettünk erről, hogy kiket képviselnek önök és kiket képviselünk mi, vagy kiket képviselek én. Én azokat az embereket képviselem, akiknek szükségük van arra, hogy legyen állami oktatás, mert ha ez nem lesz, akkor nagy bajban lesz, mert ő nem fog tudni fizetni egy iskolában mindenféle költséget, mert még ez is nehéz, hogy ide eljárassa a gyereket.

Természetesen, ahogy ma már beszélünk róla, én szeretném, ha ugyanabban az országban élnénk, mert önök egy másikban élnek, és én is egy másikban élek. Én abban az országban élek, ahol szükséges az, hogy legyen állami oktatás, mert nagyon nehéz a helyzet, és így is nagyon nehéz, és nagyon kicsi a kitorés lehetősége, az előrelépés lehetősége. Ha most ez a törvény, amit önök javasoltak, megvalósul, akkor nem tudom, milyen lehetőségünk marad vidéken. Persze, mondhatják azt, ahogy már itt hallgatom, hogy nem változik semmi, jobba teszik, fegyelmezik a tanárokat, mert volt itt szó arról is, hogy volt fegyelmi tárgyalás, és a többi. Természetesen ezek is fontos dolgok, de azért ennél fontosabb dolgok is vannak.

Beszélgünk nyíltan arról is, én nagyon szeretek engem meg lehet kérdezni arról, hogy mennyit keresek. Nekem sosem kellett szégyellnem vagy titkolnom, hisz gyári munkásként vagy képviselőként nekem mindig nyilvános volt a fizetésem, nincs vállalkozásom, nincsen semmim, nyugodtan meg lehet nézni. Tehát én annyit is érek, amennyim van, ezt tudom, ezt már elmondták többször is, emlékszem rá, de nekem ez pont elég.

Tehát azt szeretném elmondani, ha önök itt tényleg jöttek a számadatokkal, hogy 200 ezer meg 1 millió 300 ezer forint között, de azért a munkának - már ezt is többször elmondtam - van kétféle visszajelzése: az egyik a megbecsülés, a másik pedig a fizetés. Önök sem ingyen ülnek itt, önöknek is fontos az, hogy mennyit visznek haza, szerintem nekik is ugyanilyen fontos, hogy mennyit visznek haza. Ilyen egyszerű a kérdés. A matek szerintem önöknek is, nekem is

ugyanaz, bár én lehet, hogy alacsonyabb és egyszerűbb szinten üzöm, mert én a boltban kifizetem, amit kell, nekem kell elmenni, nem állok még arra készen például, hogy bevásároljanak nekem, s lehet, hogy önök nem járnak boltba. Ezek nagyon egyszerű tények és nagyon egyszerű dolgok, amikről valahogy nem hallom, hogy beszélnének, szerintem viszont ezek nagyon-nagyon fontosak.

Még egyszer, visszatérve a vidékre: hogy leszünk az óvodákkal, hogy leszünk a bölcsődékkel? Hiányoznak középiskolák. Például Nógrád megyében nincs felsőfokú iskola, tehát aki tovább szeretne tanulni, az utazhat eleve Budapestre vagy a környező megyékbe. Tehát én nem látom azt az oktatási fejlődést, amelyről önök beszélnek. Nagyon régóta lobbizunk azért, hogy legyen felsőoktatási intézményünk, nem sikerült még összehozni.

Én Északkelet-Magyarországon inkább bezárásokat, mint fejlesztéseket látok. Én azt látom, hogy minél kevesebb a tanár, nem azt látom, hogy egyre többen jönnek. Én nem azt látom, hogy a tanároknak egyre több idejük van foglalkozni a gyerekekkel, hogy leülnek velük, átbeszéljük, aki egy kicsit gyengébb, legfeljebb korrepetálják; én nem ezeket látom. Én azokat látom, hogy nincs tanár, nincs óvodapedagógus, nincsen semmi. És ezek után még mi lesz önök szerint vidéken? Marad-e egyáltalán valaki, vagy most tényleg hogy lesz?

S tudják, engem ez aggodalommal tölt el, mert én magamévá tettem azt a gondolatot, hogy az oktatás lehet egy lépése annak, hogy kitörjünk. De most akkor hogy fogunk mi kitörni? Oktatás nélkül, iskola nélkül, tanár nélkül nem tudom, hogy milyen lehetőségek várnak ránk. Azt már megbeszéltük, hogy a munkalapú társadalmat sem sikerült megkapnunk Északkelet-Magyarországon, most még az oktatásunk is bajba kerül, hát, nehéz kérdések ezek, főleg számomra.

Érdekes ez a vita, bár én nem látom a vitát. Én azt látom, hogy itt született egy döntés, ezt önök eldöntötték, és a tiszteletemet fejezem ki önök felé, hogy ilyen egyszerűen tudják figyelmen kívül hagyni az emberek érdekeit, ilyen egyszerűen tudnak szemet hunyni afölött, hogy tiltakoznak, afölött, hogy ezt szóvá teszik, itt a parlamentben is vitatkozunk róla. Ezek úgy leperegnek önökről, remélem, ha én is eltöltök itt a parlamentben három-négy ciklust, akkor én is ilyen profi leszek. Tehát nekem még nehezemre esik, amikor megszólítanak, még ha nincs is hozzá közöm, még akkor is néha van, hogy a szívemre veszem. De még egyszer mondom, én örülök, hogy kijárhattam az iskolát, lehet, hogy nem tanultam meg azt, amit önök megtanulhattak. Ez nagyon fontos kérdés, kérem, ezt vegyék figyelembe, és tényleg gondolják ezt át, hogy mi történik az ország olyan részein, ahol már így is bajban van az oktatás.

Látom, hogy zavarba jönnek, amikor pénzről kell beszélni. A támogatásokra nagyon sok kimegy, az nagyon jó, tényleg, borprezentációra. Mi nagyon sok

bort iszunk Északkelet-Magyarországon, azt elmondhatom, főleg a minőségi borokat nagyon ismerjük, bár fogalmam sincs arról, hogy melyik a jó bor, megmondom őszintén. (Dr. Lukács László György: *Ami ízlik.*) Rizling? Az nagyon jó bor. (Dr. Lukács László György: *Ami ízlik. - Derültség.*) Ami ízlik?! Nekem egy sem ízlik, de ez nagyon jó. Tényleg, örülök, ha majd kaphatok ebből is képzést, de én annak örülnék, ha a gyerek inkább abból kapna képzést, ami hasznos lesz a jövője szempontjából.

Amikor a tanárok életpályamodelljéről beszélnek, akkor arról is beszéljenek, hogy a tanárok lesznek azok, akik képezik a gyermekeinket, és az ő modelljük levetül a gyerekekre. Ha a tanár biztonságban érzi magát, és nyugodt, akkor a gyerekekkel is úgy fog bánni, de ha a tanár bizonytalanul és elnyomottnak érzi magát, akkor a gyermekkel is úgy fog bánni. És ha önök egy olyan bizonytalan légkört és egy olyan fegyelmezett, túlfegyelmezett légkört teremtenek, annak nem tudom, hogy milyen következményei lesznek.

Lehet, hogy ezeket így nem gondolják végig, és nem érdekli önöket csak a profitorientáció. Tényleg az látszik, hogy önök mindent szeretnének kivezetni, mindent szeretnének gazdasági alapokra helyezni, de kérem, már ne az oktatást! Legalább ezt tartsuk már meg! Ez egy nagy vívmánya a magyar társadalomnak, hogy van egy ilyen oktatási rendszerünk, amiben, még ha egy kicsit bukdácsol is, de legalább benne van a lehetőség. De ezek után nem tudom, hogy lesz meg benne a lehetőség, és számomra ez a legfontosabb.

(0.30)

A másik, hogy itt elkezdik, már volt az egészségügyi dolgozóknál szigorítás, a rendvédelmieknél, most jönnek a tanárok. Nem tudom, ki lesz a következő, de az önök szisztémáját figyelve én azt látom, hogy tényleg szisztematikusan, szépen uralják le a rendszereket. Én örülök, ha önöknél ilyen fegyelem van a saját padosaikban. Majd önök egyszer biztos elmondják, hogy ezt hogy élik meg, hogy mindent alárendelnek egyetlenegy szerepnek, de van olyan, amikor azt nem kell alárendelni, hanem szabadjára kell engedni, és nem irányítani kell, hanem segíteni kell, hogy működjön az oktatás, mert az oktatásnak ez is egy feladata, hogy segítse a benne tanuló növendékeket; ez ilyen egyszerű. Nem arra kell törekedni, hogy ki mint, hogyan fegyelmez.

Tényleg, most őszintén, alulfizetett embereknél, nagyon jól tudják önök is, de lehet, hogy már elfelejtették, vagy nem emlékeznek, vagy szerencsés családokba születtek, és sosem volt ilyen problémájuk, de csak úgy, mégis, egyszer próbálják már ki, hogy ne nyúljanak a fizetésükhöz, csak amennyit egy melós, egy tanár éppen keres, csak annyihoz nyúljanak hozzá, és akkor nézzék meg, hogy önök hogy érzik magukat egy hónap után, hogy menni fog-e az az élet.

Ha nekem ugyanezt mondják, hogy én próbáljam ki, nekem megy, mert én ennyiből éltem negyven éven

keresztül - abból csak húszat dolgoztam, tehát gyerek voltam, eltartottak a szüleim -, de én éltem ebből, én tudom, milyen ebből élni, és tudom, milyen frusztráltan fölkelni, bejárni, aprópénzt keresni, és a szám-lákra sem jut.

Tehát próbálok azért kicsit anyagiasan gondolkodni, s ebből a szempontból is megközelíteni, mert nagyon fontos az, hogy ebben az országban milyen állapotban vannak a magyar emberek. Azt elmondhatom, hogy nem jóban jelen pillanatban, de ezen dolgozhatunk, hogy legyen itt jobb közérzet, működjön ez itt jobban, és fönntartsuk az iskolákat.

Őnök ráadásul azt mondják, hogy szeretnék, hogy nagyobb legyen a gyerekszám Magyarországon. Csak én azt nem tudom, ha meg fog születni az a sok gyerek, akit önök várnak, ki fogja őket tanítani. Nem tudom, de önök erre is biztos tudják a választ, mert nagyon jól állunk tanárok tekintetében.

Hm, nem tudom, hogy még mit említsünk itt meg, mert nagyon sok mindenről lehetne beszélni. Azt gondolom, hogy első körben ez is elég lesz, hogy egy kicsit elkerüljük a szakmázást, és megpróbáljunk ilyenekről beszélni.

Még egy gondolat, így a felszólalásom végére. Nekem mindenben fontos ez az ügy, mert ezek az ügyek példaértékűek, és én nem szeretem személyekre vagy egy-egy helyzetre, vagy éppen a tanárookra levetíteni. Én megtanultam ez alatt a rövid idő alatt, amit eltölthettem itt is vagy a való életben is, hogy mindig minden valakivel vagy valakikkel kezdődik, és aztán szépen, ahogy a gyakorlat egyre megy bele, egyre rosszabb lesz, és egyre jobban átvetül más részekre. Én biztos vagyok benne, ha önök ezt a törvényt így átengedik, és megszavazzák, ezzel nem lesz vége.

De én azt is kérném önöktől, azon is gondolkodjanak, most nagyon szerencsés helyzetben vannak, de mindig ilyen szerencsés helyzetben lesznek-e. És az önök gyerekei is mindig ilyen szerencsés helyzetben lesznek, hogy biztosítva lesz számukra minden, úgymond, az aranykanál, ahogy mi mondjuk vidéken? Mert ha egyszer nem lesz, akkor baj lesz. És önöknek, nekünk az is a kötelességünk és a kötelezettségünk, hogy mindenki számára biztosítsuk a lehetőséget a minőségi oktatáshoz.

Úgyhogy én ma kezdésre ennyit szerettem volna, később még biztos, hogy folytatjuk ezt a diskurzust, remélem, hogy választ is kapok, mert én mindig, ahogy mondtam, mai nap is elmondtam, nagy örömmel és nagy figyelemmel követem az önök felszólalásait is, hisz önöket is megilleti a tisztelet, és én csak bízom benne, hogy valamennyit ebből én is kapok vissza. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Igen. Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Azt hiszem, hogy Berki Sándor képviselőtársam így egészen későn, fél egykor borzasztó egyszerű, nagy igazságokat mondott ki, olyan alapigazságokat, ami nekünk, demokratáknak... - ha ez a szó mond még valamit önöknek, fideszeseknek, mert meggyőződésem, hogy csak demokráciában lehet demokratikus iskolát csinálni. Egy autoriter hatalmi államban, amelyet önök kiépítettek, és folyamatosan kiépülőben van, abban bizony sajnos nem lehet olyan iskolát építeni, abban olyat lehet, amit önök csinálnak.

Kicsit az az érzésem, hogy két malomban őrlünk. Mi egy teljesen más világot képzelünk el, amelyben önöknek is van helye, mindenkinek van helye. Önök egy olyan világot építenek, amelyben nekünk, demokratáknak nincs helyünk. Nem azok a szempontok motiválják önöket, mint amik minket, de egy talán, mégiscsak visszatérnék egy nagy alapigazságra. Egy szegény sorba született gyerekből is lehessen fogorvos! Egy putriba született gyerekből is lehessen ügyvéd!

Nem létezik, hogy ebben ma Magyarországon a jobb- és a baloldal ne értene egyet, és így van, nem értünk egyet. *(Dr. Maruzsa Zoltán Viktor: Egyetértünk.)* Ön egyetért, de mégis kiszolgál egy olyan rendszert, amely alapvetően elvette a közalkalmazotti jogviszonyt, amely alapvetően központosította, államosította, és hatalmi, politikai szempontokat visz végig. A KRÉTA-rendszer, amely segíti majd a gyerekeket a tanulásban - az előbb mondta, ma már ott van a kormányzati propaganda, hogy vegyék meg az államkötvényt, hogy tudják finanszírozni az országot -, ezért kellett. Más szempontokat használunk. Ön kiszolgál egy olyan rendszert, amit én visszautasítok, és egyenes gerinccel szemben állok vele, és egyszerűen próbálok vitatkozni.

Ha a státusztörvényt említem, az önök paradigmájába lépek be, miközben két paradigma van, ami szemben áll egymással. Ezért mondtam azt, hogy ez nem szakmai kérdés, hanem kőkeményen politikai, hatalmi kérdés. A továbbiakban folytatni fogom. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bakos Bernadett képviselő asszonynak, LMP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Önök ezt kritikaként szokták felhozni, de én úgy gondolom, hogy amikor pedagógus-életpályáról beszélünk, akkor nem kerülhetjük el, hogy beszéljünk általánosságban is az oktatás problémáiról, illetve hogy belehelyezzük ezt egy nagyobb képbe. Ma egy pedagógus feleannyit keres, mint egy árufeltöltő, és ha jól értem, a legjobb ajánlatuk jelenleg az, hogy talán, ha úgy alakulnak a számok, akkor kereshet annyit is, mint egy árufeltöltő.

De érdemes megnézni, hogy miért is keresnek ennyit a pedagógusok, merthogy ennek nem az az

oka, hogy ez egy rendkívül szegény ország, nem folyik be elég adóbevétel a költségvetésbe. Itt egészen egyszerűen arról van szó, hogy azért nem telik pénz a pedagógusok fizetésére, mert önök ebből a pénzből a nagyvállalatokat finanszírozzák, a kormány pedig egy erőltetett iparosításra költi gyakorlatilag az állami forrásokat, és ez a pénz hiányzik minden közszolgáltatásból, így hiányzik az oktatásból is, és így hiányzik a pedagógusok béremeléséből is.

Azért nincs pénz a minőségi oktatásra, mert erre elszórják a pénzt, és ez végtelenül egy csapdahelyzetbe lök minket. Gyakorlatilag az agyontámogatott nagyvállalatok kényétől-kedvétől függünk, lényegében önök is ezzel védik mindig az állami támogatásokat, hogy különben csomagolnak, elmennek, és mi lesz az ott dolgozókkal, hiszen nem tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Épp ez a kritikus kiszolgáltatottság, amiről mindig beszélünk.

Másrészt ezek a multik zömében olcsó, képzetlen munkaerőt szívnak fel, önök pedig pontosan ezeket az igényeket igyekeznek kiszolgálni. Önök szerint a mi versenyelőnyünk az, ha rendkívül képzetlenek a dolgozók, ha kiszolgáltatottak, ha olcsón kizsákmányolhatók, és nyilvánvaló, hogy ehhez nem minőségi oktatásra, jól fizetett pedagógusokra van szükség, hanem ha számolatlanul öntik a pénzt a multik zsebébe, és akkor aztán lehet mutogatni Brüsszelre, hogy miért nem küldik a pedagógusbéreket. *(Szórványos taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabó Timea képviselő asszonynak, Párbeszéd-képviselőcsoport. Parancsoljon!

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Maruzsa Államtitkár Úr! Először is köszönjük, hogy legalább egyszer hozzászólt a vitához, de elhangzott egy fontos kérdés, amire, ha jól emlékszem, nem tért ki, és ez szerintem egy tényleg nagyon fontos szakmai kérdés, ez pedig az óvodapszichológusok, illetve az iskolapszichológusok kérdése. Eddig ötszáz gyerekre egy iskolapszichológus jutott, most a törvénytervezet értelmében és a tervek szerint, illetve ahányan jelentkeztek erre, ezer gyerekre fog jutni egy darab iskolapszichológus. Ez azt jelenti, hogy havonta körülbelül húsz perc jut egy gyerekre - havonta! Tehát ha valakinek problémája van, akkor mondjuk, januárban foglalkozhat vele húsz percig, aztán majd februárban. Szóval, ezt ön is érzi, ugye, hogy ez így azért nincsen rendben?

Szeretném kérdezni, hogy mi ennek az oka. Egy Covid után, itt elhangzott Hiller professzor úrtól is, hogy azért egy Covid után nagyon nagy problémák vannak. Egy családban lehetnek válások, lehet bármi más, stressz, lehet az iskolákban bullying, amikor már egymást szekálják és kiképzik. Konkrétan láttuk pont egy III. kerületi iskolában, amikor egy diáklány öngyilkos lett emiatt. Mi az oka annak, hogy ezt az elképesztően fontos területet ilyen durván elhanyagolják?

(0.40)

Tehát nem látunk emögött szakmai indokokat. Amikor egy iskolapszichológus nettó 200 ezer forintot keres, ami azt jelenti, hogy a gyerekeinek nem tud már a hónap végén gyümölcsöt venni, hogy nem tudnak menni nyaralni, hogy nem tudnak ruhát venni, akkor mi az az összeg, amit úgy gondol a kormány, hogy ezen spórol? Még egyszer elismétlem: ha 3 milliárd forint van közösségi bormarketingre, akkor kell hogy legyen erre az elképesztően fontos területre is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Varga Zoltán képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Hogy is fogalmazott Kunhalmi képviselő asszony? Ő azt mondta, hogy a Fidesz világában, a Fidesz világvilágában nincsen hely a demokratáknak. Na most, nyilván politikailag gondolta ezt, viszont szerintem ennél sokkal rosszabb a helyzet. Az a baj, hogy az önök világában senkinek nincsen helye, aki máshogy gondolkozik, olyanoknak sem, akik valójában nem politizálnak, akik egyszerűen csak élni akarnak, hiszen azt látjuk, hogy a pedagógusok, a diákok, a gyári melósok, az öntőmunkások, a mezőgazdasági dolgozók nagy része valójában nem politizálna szerencsétlen, hanem próbálna megélni az önök világában, de nem tud, nem lehet; azért, mert önök elszívják tőlük a levegőt, azért, mert nincsen már nekik hely.

Ráadásul az a legnagyobb gond, hogy nagyon hamar rájuk sütik azt, hogy valójában a baloldal emberei, holott erről szó sincs. Nem tudom, jártak-e mostanában például tantestületekben, olyanban, amelyik nem kiemelt, önök számára ismert, előkészített terep, hanem egyszer csak becsöppennek egy tantestületbe. Én debreceni vagyok, én több ilyen tantestületet is ismerek, és jártam ott. Évekkel ezelőtt azok a tantestületek mélyen jobboldalinak vallották magukat, sőt be kell vallani, fideszesnek gondolták magukat. Ha most elmegyünk egy ilyen tantestülethez, döbbsen néma csend van, mindenki hallgat. Nem szólnak ők egy szót sem, de már rég nem azt gondolják, hogy őket a kormány segíti, vagy nekik kell a kormányt segíteni.

Önök tévednek akkor, amikor úgy gondolják, hogy az, ami itt kint zajlik, valójában a teljes vertikuma ennek a világnak; ennél ez sokkal mélyebb. Tudják, ahogy József Attila mondta: „Fecseg a felszín, hallgat a mély.” *(Az elnök csengetéssel jelzi az időkeret leteltét.)* És a mélyben ezek a tanárok érzik azt, hogy cserben hagyták őket, és ez önöknek nem jó hír. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Soron kívüli felszólalásra megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminiszteriiumi államtitkár: Köszönöm szépen. Molnár Zsoltot keresem a tekintetemmel, de nem látom, amit nagyon sajnállok, mert olyan óriási rábeszélőkével biztatótt engem az anyag visszavonására, hogy tényleg így már-már meginog az ember (*Közbeszólások az ellenzék soraiból, köztük: Kunhalmi Ágnes: Visszahívom! - Gy. Németh Erzsébet: Majd szuggerálom, államtitkár úr!*), és bíztam benne, hogy még legalább a tekintetével valami inspirációt biztosít. Szeretném őt biztosítani arról, hogy én nagyon szeretem a történeész hivatásomat, úgyhogy fog még velem ezen a terepen is találkozni.

Hajnal képviselő urat szeretném megnyugtatni, hogy ismerjük a Helsinki Bizottság anyagát. Ezeknek mindig van egy politikai vonala, én azzal nem foglalkoznék, és mindig van egy jogi vonala is. Természetesen, ahogy jeleztem, ezt megismertük már a márciusi tervezet kapcsán is, a kollégáim feldolgozták, megnéztük, minden jogi érvet megfontolunk, hiszen mi is olyan jogszabályokat szeretnénk alkotni, amelyek nyilván az Alaptörvénynek meg a jogi koherenciának minden szempontból megfelelnek. Ami indokolt, azt természetesen módosítjuk.

Berki képviselő úr számára mondanám, hogy amit a vidék oktatási rendszeréről mondott, én azt azért nem érzem fairnek, mert éppen ez a kormány szerintem nagyon sokat tesz azért, hogy fenntartsa a kis vidéki intézményeket is, ott is, ahol a tanulólétszám adott esetben ezt már egyre kétségesebbé és nehezebbé teszi, az utolsó pillanatig fenn szoktuk ezeket tartani. Mindig van természetesen, ahol sajnos már olyan mértékben csökken a létszám, vagy viszik el esetleg a szülők maguk nagyobb vagy jobb iskolába, hogy az adott intézménynél akkor az átszervezés eszközzével vagyunk kénytelenek élni, de amíg nem ez a helyzet, addig egyébként éppen ez a kormányzat szerintem nagyon sok olyan kis vidéki intézményt tart fenn, amit egyébként egy önkormányzati fenntartású világban már rég nem lehetett volna fenntartani.

Kunhalmi képviselő asszonynak: a társadalmi felzárkózás területén nem áll távol a gondolkodásunk. A kötelező óvodáztatást a kormányzat éppen azért erőltette, mert minden szám azt mutatta, hogy a későbbi iskolai eredményesség nagyon nagy mértékben függ össze az óvodáztatás meglétével, és bár Magyarországon az óvodáztatásnak komoly hagyománya és tradíciója volt és van, de pont a társadalmilag talán erre leginkább rászoruló rétegek egyáltalán nem minden esetben vagy nem kellő időtartamban éltek ezzel. Éppen ezért is voltunk elkötelezettjei 2015-től a kötelező óvodáztatásnak.

Az általános iskolák mellett, ahol a társadalmi felzárkózási feladatkör ezt indokolja, ott működteünk csaknem kétszáz tanodát, pontosan azért, hogy az iskola mellett legyen még egy olyan pont, amelyik az adott településen megtámasztja azokat a fiatalokat, segít az oktatási-tanulási eredményességükben. Működtetjük minden megyében területi lefedettséggel az

Arany János-programban azokat a középiskolákat kollégiummal, amelyek ezekről a helyszínekről ki tudják emelni a legtehetségesebb fiatalokat, és nekik külön ösztöndíjjal olyan középfokú oktatást biztosítanak, ami a felsőoktatásba őket el tudja juttatni, de ugyanezt a funkciót, azt gondolom, a szakképzésben is a bevezetett szakképzési ösztöndíj messzemenőig megtámogatja, emelkedett is a vonzereje azoknak a programoknak. Mindezt pedig kiegészíti egy olyan felsőoktatási kollégiumi és szakkollégiumi rendszer, amely szerintem ezeket a tehetségeket igenis egy sikeres, akár felsőfokú végzettség eredményéig is el tudja juttatni.

Szabó Timea és többen mások is rákérdeztek erre az 500 vagy 1000 iskolapszichológusra. Én szintén rákerestem így, hogy a törvényjavaslat mond-e erről bármit, de nem találok benne ilyen pontot. Én azt vélelmezem, mert láttam ilyen cikkeket megjelenni a korábbiakban, hogy a törvényjavaslat ilyen nem tartalmaz, nem tartalmaz semmilyen finanszírozott létszámbeli változtatást. Tehát kérem, vizsgálják felül a felkészítőket, amelyeket kaptak erről a törvényjavaslatról, mert nem is volt szándékunk semmilyen finanszírozotti létszámon változtatni. A keresőm szerint négy helyen szerepel ez a szó, és sehol nem szerepel hozzá a finanszírozott létszámnak semmilyen változtatása.

A rendszer egyébként ebben úgy működik, hogy a nagy intézményekben saját iskolapszichológust finanszírozunk. Nagyon sokszor elsikkad így az észrevételeknél tényleg, hogy hány gyerekre jár, akkor ne felejtsek el, hogy emellett a tankerületi rendszerben jelen van a szakszolgálat, jelen vannak az utazó szolgáltatások, hiszen könnyű azt szerintem mindenkinek belátni, hogy pici intézményekben saját, önálló, csak helyben dolgozó pszichológus kollégának a foglalkoztatása nem minden esetben indokolt. Őket utazó szolgálattal több feladatellátási hely között mozgatjuk, alkalmazzuk, és természetesen ahol nincs saját, ott ezzel a munkamódszerrel igyekszünk mindenkinek biztosítani azt az iskolapszichológiai ellátást, ami szükséges. Ennek a fontosságával én is egyetértek, és ennek nemhogy a csökkentésére, hanem a fejlesztésére vannak a kormányzatnak további tervei. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Azt gondolom, és a Demokratikus Koalíció véleménye szerint ennek a státusztörvénynek, vagy ahogy mi inkább szívesebben nevezzük, bosszútörvénynek egyetlen szerepe van az önök vertikumában vagy az önök elképzeléssorában, mégpedig az, hogy feltegyék az i-re a pontot, arra a tizen-egynéhány

éves tevékenységre, amit a magyar oktatás lezüllesztésére, a magyar oktatás talán - nem akarom ezt a szót kimondani, de egyre inkább ez lesz a meggyőződés - végleges visszafordítására egy olyan korszakba, amiről azt gondolták nagyon sokan Magyarországon, hogy végre magunk mögött hagyunk. *(Sic!)*

Nekem volt szerencsém 1994 óta valamilyen formában végigkövetni azt, hogy mi is történik a magyar közoktatásban. Én akkor kezdtem a politikusi pályámat a Fővárosi Közgyűlésben, és tudja, államtitkár úr, akkor a Fővárosi Önkormányzatnak több mint 235 középiskolája volt, volt jó néhány gimnáziuma, és egyébként meg a közoktatásnak a középfokú részét, mármint ami a gimnáziumokat illeti, a kerületi önkormányzatok tartották fenn, működtették, választották meg az igazgatókat. Tehát egészen egyszerűen teljesen más alapon szerveződött a közoktatás.

2013-ban önök úgy döntöttek, hogy a köznevelési feladatot államosítják, elvették ezeket a feladatokat a települési önkormányzatoktól, és maradt náluk a működtetés. Utána, 2017-ben úgy gondolták, hogy ha a közoktatásnak a köznevelési része az önök fennhatósága alatt van, akkor milyen jó lenne, ha a működtetést is egy központi szervezet látná el, ezt is államosítanák, és 2017-től önök átvették a működtetést is.

(0.50)

Itt egy dologra szeretném felhívni a figyelmet: abban úttörő volt jó néhány önkormányzat, közte a Fővárosi Önkormányzat is, hogy a gimnáziumokban egy úgynevezett nulladik osztály bevezetésével kifejezetten jó alapokat biztosítottak a gyerekeknek ahhoz, hogy ebben a nulladik osztályban egy vagy két idegen nyelv elsajátítására sokkal több tanórát, sokkal több időt, több pedagógust, osztott csoportokat lehetett alakítani, és ez azt jelentette, hogy végre valamilyen irányban elkezdődött az a nyelvtanítás a középiskolákban, amire ennek az országnak mérhetetlenül nagy szüksége volt.

2017-ben önök a működtetést is át akarták venni, illetve akkorra már át is vették, de 2016 nyarán még fideszes képviselők, illetve fideszes polgármesterek is, idézek egy cikkből, fúrták azt, hogy államosítsák teljes mértékben ezeket az iskolákat. Néhány idézet következik egy akkori cikkből: „Az összes önkormányzati szövetség, de még a fideszes budapesti kerületi polgármesterekből álló lobbis is kevés volt, hogy szóba álljon velük a kormány az iskolaállamosítással kapcsolatban.” No, hát eltelt, ha jól számolom, hat-hét év, és ma ugyanott tartunk, hogy önök igazából érdemi egyeztetést senkivel nem folytattak erről a bosszútörvényről. Akkor nemhogy a tervezetet nem tudták elkaszálni ezek a fideszes polgármesterek, de még azt is hiába kérték, hogy apróságokról tárgyaljanak, például arról, hogy eldönthetik-e ezután is, hogy odaadhatják-e valakinek ingyen a tornatermet. No, ezt az akkori törvény úgy rendezte el, hogy nem dönthetnek ilyenről már a települési önkormányzatok, semmi

köze annak az adott településnek, a választott képviselőinek ahhoz, hogy mi is történik az ő iskolájukban.

„A törvény elfogadásáig bármi előfordulhat, de ez történt már 2012-ben is” - így fogalmazott az internetes portál megkeresésére Szita Károly, Kaposvár fideszes polgármestere az iskolák államosításáról, amiről az utóbbi hetekben sok polgármester próbált egyeztetni a kormánnyal. Ismerős ez önnek, államtitkár úr?

Lázár János, aki akkor még a Miniszterelnökséget vezető miniszter, április végén jelentette be, hogy az állam egy törvénymódosítással átvenné az iskolák működtetését a településektől, a kerületektől, és később kiderült, hogy hozzájárulást is fizettetne velük ezért. No, ez olyan jól sikerült, államtitkár úr, hogy ma az önkormányzatoktól - és akkor itt maradunk megint a budapesti Fővárosi Önkormányzatnál - ezen a címen, hogy hozzájárulást kell fizetniük az iskoláknak az után, amit elvett tőlük az állam, a többszörösét veszi el az állam annak a pénznek, mint amibe ezeknek az iskoláknak a fenntartása, működtetése kerül.

2013-ban az összes önkormányzati iskola fenntartója a KLIK lett, maradt azonban 500 önkormányzat, amely maga akarta működtetni az iskoláját. Ezeknél az épület tulajdonjoga maradt az önkormányzatoknál, vagyis a polgármesterek dönthettek arról, hogy tanítási időn kívül hogyan használják az épületeket. Az ott dolgozó takarítók, portások és karbantartók is önkormányzati alkalmazottak voltak, ennek az időnek azonban 2017-ben vége szakadt, és az állam, ha akarták az akkori polgármesterek, ha nem, átvette a működtetési feladatokat is.

Érthető tehát, hogy ezen tervezet ellen tiltakozott és egyeztetést kért több fontos önkormányzati szövetség, köztük a fővárosi, fideszes polgármesterekből álló Budapesti Önkormányzati Szövetség is és a fideszes elnöklésű Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége is, ugyanis a fideszes vezetők érezték a bőrükön, hogy jövőre elég látványosan csappan meg az önkormányzati vagyont.

Most, ha jól emlékszem, erre az elmúlt másfél évre, amikor a közoktatást érintően tényleg nagy tiltakozóhullámok indultak el, valahogy nem hallom a fideszes polgármestereket, hogy ez ellen olyan túlzottan tiltakoznának, pedig akkor még Pokorni Zoltán hegyvidéki polgármester, aki, ne feledjük, a Fidesz alnöke és oktatási miniszter is volt, egy helyi iskolamegújítási program sajtótájékoztatóján úgy fogalmazott: „Meglátjuk, hogy amikor dönt a parlament, akkor mintegy ilyen végrendeletként adjuk majd át az iskolát az állami fenntartónak, hogy szerintünk valami ilyesmit kellene csinálni, vagy pedig ezek olyan tervek, szándékok dokumentumai lesznek, amelyekben lesz szerepe az önkormányzatoknak.” Pokorni szavai arra utalnak, hogy a minisztérium nem egyeztetett a települések vezetőivel az államosítás részleteiről.

És folytathatnám itt Szita Károlynak, fideszes kaposvári polgármesternek a mondataival, de azt gondolom, hogy ebből is, amit itt a tisztelt Ház elé hoztam, teljesen egyértelműen kiviláglik, hogy önöket akkor

sem érdekelte, hogy például polgármesterek, településvezetők úgy gondolják, hogy nem jó út az iskolák államosítása, mint ahogy most sem érdekli önöket az, hogy mi történik majd a pedagógusokkal ennek a beszűtőtvénynek az elfogadása után.

Annak idején, amikor önök az államosítást elindították, akkor ugyanilyen nagy ígéreteket hallottunk, mint amiket most hallunk a pedagógusok részére, hogy milyen hatalmas béremelés lesz, ha majd az Unió ideadja a forrásokat - erre még a végén szeretnék kitérni, ha marad időm, ha nem, akkor a következő körben folytatom -, de az az ígéretük sem teljesült annak idején, államtitkár úr, amivel az államosítást indokolták, miszerint az iskolákat egy azonos szintre kívánják hozni a minőségi oktatás terén. Nyilván úgy gondolták és arról is beszéltek mindig, hogy a rosszabb infrastruktúrájú, kevesebb szakmai munkát elvégző iskolákat emelik fel majd a jó, minőségi oktatást adó iskolák szintjére, de az elmúlt időszakban kiderült, hogy nem ez történt: azokat a jó iskolákat és azokat az iskolákat, ahol nagyon jó tudást és használható tudást kaptak gyerekek, sajnos önök lesüllyesztették és lezüllesztették egy alacsonyabb szintre.

Én azt gondolom - és akkor most áttérnék a konkrét törvény részleteire, de még egy tételt szeretnék előtte mondani -, hogy amikor megszólalnak az oktatás, az iskolák, illetve a pedagógusok, szülők, diákok kapcsán, önöket egészen egyszerűen hitelteleníti az, ahogy önök az oktatást finanszírozzák. Szeretnék két számot mondani: az oktatásra 2010-ben, az államháztartás kiadásait a GDP százalékában tekintve 5,8 százalékot fordított a kormány, tehát a GDP százalékában kifejezve, a 2024-es költségvetésben ez 4 százalék. Lehet itt bővíszkedni, Tállai államtitkár úr meg azt hiszem, Banai államtitkár úr volt, aki itt a költségvetés tárgyalásakor bennünket kioktatott, hogy nominálisan mennyivel többet költ erre most az állam, mármint akár az oktatásra vagy bármilyen más egyéb humán területre, de én azt gondolom, hogy ez nem így van. Nem lehet összehasonlítani 2010-et és 2024-et, illetve vannak olyan módszerek, amelyekkel össze lehet hasonlítani, ez például a GDP százalékában kifejezett részesedés, ami, még egyszer mondom, 5,8 százalékról 4 százalékra csökkent.

Ha önök tényleg komolyan gondolták volna azt, hogy az államosítás és most ennek az i-re a pontot feltevő státusztvénynek a befejezése egy jobb és minőségibb oktatást eredményez, akkor ha máskor nem, azért az éves felmérések, PISA-felmérések és egyéb más mutatók alapján illetet volna már elkezdni gyanakodni, hogy nem jó ez az út, amelyen járnak. Nem, önök úgy tesznek, ahogy itt képviselőtársaim mondták, hogy Bicskéig, nota bene, Lovasberényig is meghosszabbítják azt a kisvasutat, ha már egyszer azt a miniszterelnök eldöntötte. Pedig talán egy olyan miniszterelnök, akinek széles, népes családja van, nyilván vannak fogalmai vagy van tudása arról, hogy mi zajlik a ma iskoláiban, bár az is elhangzott itt ma képviselőtársaim részéről, hogy nyilván az ő gyerekei nem a falu széli általános iskolába jártak, hanem más,

akár külföldi tanulmányokon pallérozódhattak. Szóval, nem ártott volna azon elgondolkodni és gyanakodni, hogy ez az út, amelyen elindultak, nem jó.

És akkor nézzük most már konkrétan! Amit leginkább sérelmeznek a pedagógusok, az a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése. Én azt gondolom, hogy ha egy teljes szakma azt mondja, hogy nem szeretné, hogy ez a jogviszony megszűnjön, akkor egészen egyszerűen ezt a szakmát meg kellett volna hallgatni, és nem pedig rájuk oktrojálni egy teljesen új jogállást, amely igazából kiforrva sincsen, illetve ezek az emberek bizonytalanok és félnek attól, hogy a közalkalmazotti jogviszonyuk számos jogsultságát is elveszítik majd, ha ez alá az új jogállás alá kerülnek.

(1.00)

Ma is elhangzott, többször elhangzott, hogy a tanév meghosszabbítható lesz majd különböző indokolt esetekben július 15-éig. Hát, drága államtitkár úr és drága fideszes képviselőtársaim, nyilván önök egy másodpercet nem tanítottak, mondjuk, május közepétől, végétől egy kerületi panelházakból épült lakótelepen szintén panelből épült egyemeletes iskolaépületben, egy lapostetős iskolaépületben. Ott nem lehet tanítani, amikor kint már 28-30 fok van, és nem azért, mert egyébként nagyon nehezen lehetne egy-két napig kibírni, hanem egészen egyszerűen úgy átforrósodnak azok az épületek, hogy egészen egyszerűen fizikailag alkalmatlanok arra, hogy mondjuk, július 15-éig, ha éppen önök úgy gondolják, vagy az igazgató, a tankerületi vezető úgy gondolja, akkor ott tanítani lehet ezekben az épületekben.

Kifejezetten megnyirbálják a tantestületek jogait, már ami a munkatervet, már ami az szmsz-t illeti. Ez a pedagógusoknak egy olyan gyámság alá helyezése, amit tényleg nem lenne szabad olyan emberekkel megtenni, akiktől egyébként azt várjuk el, hogy utána demokráciára érett, abban tájékozódni tudó, egyáltalán magabiztos tudást megszerző gyerekeket neveljenek.

A végére, államtitkár úr, engedje meg, nem biztos, hogy be tudom fejezni, de igyekszem, ugye, itt ez az 500 gyerek/iskolapszichológus elég kardinális kérdés volt. Hát, segíték: azért nem találja meg benne az 500-at és ezt a számot, államtitkár úr, mert egészen egyszerűen a törvénytervezet erről nem beszél. Laza egyszerűséggel kihúzták az 500-at, és most már az a biztonsága sincs meg senkinek, hogy legalább akkor 500 gyerekenként egy iskolapszichológust lehet és kell majd valamilyen formában alkalmazni.

Én azt gondolom, hogy önök nagyon sok területen az életnek elrongálták azt a bizalmat, ami az állampolgárban az állam iránt talán 2010-ig megvolt, és ebbe bele kell hogy értsem az első Orbán-kormányt is '98-2002 között, ez a fajta bizalom megvolt. De az önök sorozatos intézkedései, amelyek arról szóltak, hogy hosszú távú szerződéseket rúgtak fel, elvették a magánnyugdíjpénztárat, nem tartják be az ígéreteket,

amelyeket ennek a társadalomnak tesznek, egészen egyszerűen a pedagógusok sem bíznak önkben, és nem fogják azt elhinni, hogy például megkapják azt a béremelést, ami nekik szükséges lenne, illetve amiből normálisan meg tudnának élni.

És akkor a végére, államtitkár úr, ön azt mondta, hogy a jövő iskolája más lesz, mint amit most működtetünk. Ezzel az egy mondattal teljesen egyetérték, államtitkár úr, de nem az indoklásával, csak ezzel a mondattal, mert én azt gondolom, hogy a jövő iskoláját Dobrev Klára árnyékkormány fogja majd működtetni, nyilván az egy koalíciós kormány lesz, és higgye el, hiába ingatja most a fejét, higgye el, hogy garancia arra, amiket ma itt az ellenzéki képviselőktől hallott, hogy az egy teljesen más iskola lesz, gyerekközpontú lesz, pedagógusközpontú lesz, tárgyalni fog a szülőkkel, a diákokkal, a tanárokkal, mindenkivel, mert egészen egyszerűen ez Magyarország érdeke. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bedó Dávid képviselő úrnak, Momentum-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BEDÓ DÁVID (Momentum): Köszönöm a szót, elnök úr. Rengeteg mindenről vitáztunk itt ma este, és azt gondolom, hogy még rengeteg mindenről fogunk vitázni itt ma este, azonban én egy nagyon fontos aspektusra szeretném felhívni a figyelmet, egy dologra szeretnék koncentrálni ebben a felszólalásban, és ez talán egy olyan dolog, amelyben akár még egyet is értünk, aztán persze ki fogok térni rá, hogy valójában mégsem annyira, de kezdjük az elején.

A pedagógusok béremelése. Ugye, erről is volt már itt szó. Berki kollégám nagyon-nagyon jól kinyitotta ezt a kérdést, és rávilágított, hogy miért ennyire fontos, mégsem tud igazán jól dolgozni, nem érzi magát megbecsülve egy pedagógus, hogyha ilyen kevés pénzért kell dolgoznia.

Na de hogyha önök is egyetértenek ezzel a kérdéssel, hogy márpedig a pedagógusoknak bért kell emelni, és jár nekik az, hogy értelmes, normális fizetésért dolgozzanak, akkor miért nem teszik meg? Ez itt a nagy kérdés. Erre lett volna lehetőségük idén is, a '23-as költségvetésben, lett volna lehetőségük a '22-es költségvetésben is. Elég régóta lett volna lehetőségük rá, elvégre 13 éve kormányoznak kétharmados felhatalmazással. Szóval, nem teljesen tiszta sor, nem teljesen érthető számomra az, hogy egyszerűen miért nem teszik meg ezt, miért kell a státusztörvénybe, a bosszútörvénybe belerakni ezt a sávós béremelést, aminek amúgy a legelső sávja, teszem hozzá, nem sokkal több, pár ezer forinttal több, mint a pedagógusok jelenlegi fizetése.

Egészen egyszerűen láttuk az elmúlt évben, ahogy a 2023-as költségvetést megnézzük, hogy több mint 90-szer módosították ezt a költségvetést, újra is lett tervezve, rengeteg kormányrendelet született a költségvetés kapcsán, amit ugye, éjfélkor kiraktak,

másnap életbe lépett, szóval egészen egyszerűen bármiikor megtehették volna azt, hogy a pedagógusoknak érdemi béremelést adnak, és ez nem is került volna olyan nagyon sokba. Ez pár száz milliárdos, a szakértőim szerint nagyjából 400-500 milliárdos kiadást jelentett volna a költségvetésben, hogyha 50 százalékkal megemeljük egyik napról a másikra a pedagógusok bérét, és mégis azt kommunikálják hetek, hónapok óta, hogy azért nem kapnak a pedagógusok béremelést azonnal, mert az európai uniós forrásokra várnak. Érthetetlen! Egy szuverén állam, és önök aztán rendszerint állítják azt, hogy mi mennyire szuverének vagyunk, mennyire függetlenek vagyunk, és az Uniót állandóan bántjuk, vagyis bántják önök, és mennyire szeretnénk függetlenek lenni tőlük, mégis európai uniós forrásokra várunk azért, hogy a magyar tanároknak, a magyar pedagógusoknak meg tudják emelni a bérét. Ez teljességgel érthetetlen!

Az a nagyon szomorú még ezenkívül, hogy egyszer, majd ha eljutunk a szavazáshoz, én őszintén remélem, hogy nem fogunk eljutni a szavazáshoz, és nem fogunk szavazni erről a törvényről, és visszavonják, ugye, államtitkár úr ma este már egy kicsit meg is inogott itt, hátha még a vita folyamán tovább tudjuk ingatni az államtitkár urat, és a végén még visszavonják, de ha mégis eljutunk majd a szavazáshoz, és minden bizonnyal a teljes ellenzék, a teljes demokratikus ellenzék le fogja szavazni ezt a törvényjavaslatot, akkor önök majd azzal fognak támadni bennünket, ezt megjósolom előre, hogy mi nemet mondtunk a pedagógusok béremelésére.

Na, de teszem hozzá, hogy ebben a státusztörvényben megint csak feltételes amúgy a béremelés, mert számtalanszor elmondták a politikusaik, a kormánytagok, hogy arra várunk, hogy az Európai Uniótól megérkezzenek a pénzek, és a saját költségvetésünkben ezt nem tudjuk kigazdálkodni, ez sajnos nem fér bele ebbe a 30 000 milliárdos költségvetésbe. A Honvédelmi Alap 1200 milliárdja teljesen rendben van, meg a Rezsivédelmi Alap is közel 1000 milliárd, ezek mind-mind beleférnek, a tanároknak a béremelés sajnos nem fér bele, ahhoz uniós pénzek kellene, mert másból, ugye, nem lehet pedagógusoknak bért emelni.

Na most, tavaly, 2022-ben, amikor felállt ez az új kormány, már akkor probléma volt az uniós források kifizetésével Magyarország részére. Ugye, egyrészt van ez a kis apró korrupciós probléma, hogy az elmúlt 13 évben itt-ott elvándoroltak uniós források, közvégyonból magánvagyon lett, ismerjük, hogy megy ez, meg van ez a jogállamisági kérdés, amely szintén egy kicsit problémás ebben az országban úgy mond, és ezekből az okokból kifolyólag nem kapjuk meg az uniós forrásokat lassan másfél éve. Persze szeretném azért elmondani a rend kedvéért, hogy nem a háborús álláspontunk miatt meg nem az LMBTQ miatt, meg egyéb okok miatt nem kapjuk meg, hanem azért nem kapjuk meg ezt a pénzt, mert súlyos jogállamisági problémák vannak Magyarországon, meg azért nem

kapjuk meg ezt a pénzt, mert 13 éve önök visszaélnék ezekkel az uniós forrásokkal.

Na de 2022-ben, amikor felállt az új kormány, akkor ki is neveztek egy minisztert csak arra a feladatra, ugye, visszahozták Navracsics Tibort csak azért, hogy ő majd hazahozza az európai uniós forrásokat, ő majd elintézi, ő kimegy Brüsszelbe, ő is megy, meg Varga Judit is megy, megy mindenki, és mindenki azon dolgozik, hogy hazahozza ezeket a pénzeket. Másfél éve azt kommunikálják folyamatosan, hogy már a sarokban van a megállapodás, bár-mikor jöhetnek az uniós pénzek, és akkor minden rendben lesz.

Készültem egy kis idézetgyűjteménnyel önöknek, egészen visszamenve 2022 tavaszára, hogy miket kommunikált Navracsics Tibor az uniós pénzekről, hogy azok mikor fognak megjönni.

(1.10)

Engedelmmükkel én ezt most fel is olvasom. Ott kezdődik a fáma, hogy 2022. május 17-én kezdődik az ígéretgyűjtemény, ígérethalmaz. Navracsics Tibor azt mondja - meg akarja tudni, hogy mi az oka a brüsszeli elakadásnak -, hogy örülne, ha a forrásokhoz minél előbb hozzá tudnánk jutni.

Alig egy nappal később, május 18-án: az uniós források gyakorlatilag nincsenek visszatartva, két megállapodástól függ, ezeket pedig 2022 végére ígérte.

Június 2., még mindig 2022-ben vagyunk. A koronavírus miatti helyreállítási alapért mindent megtesznek, év végére ígéri, a korrupció miatt tartja vissza a Bizottság. Most csak megjegyzem, hogy ezek nem szó szerinti idézetek, ezek összefoglalók arról, amiket mond. Szóval, nem mindig egy az egyben azt mondom, ami a szájából elhangzik, ez a lényege a mondásának.

Aztán nézzük tovább! 2022. június 15. Brüsszelbe utazik Navracsics Tibor, hogy hazahozza az európai uniós forrásokat. Nem sikerült annyira nagyon jól.

2022. június 28. Érkezhetnek az EU-s pénzek, a magyar kormány 2022 második felében megkötí a partnerségi megállapodást az Európai Unióval, 10 000 milliárd forint jöhet. Nem sikerült.

2022. július 6. Már ősszel megállapodás születet a helyreállítási pénzekről.

2022. július 11. Előfordulhat - már azért óvatosabban fogalmaz a miniszter úr -, hogy év végéig uniós forrás is érkezik Magyarországra.

Alig egy héttel később, július 19-én azt mondja, hogy az év második felében aláírhatják a megállapodást az Európai Unióval.

Itt jön egy személyes kedvenc. 2022. július 29. A megállapodás valószínűségét 98,8 százalékra becsülte, augusztus 22-ig kell válaszolni az Európai Bizottságnak a jogállamisági aggályokra.

Augusztus 9-én a miniszter úr a Guardiannak adott interjút, abban azt mondta, hogy optimista, év végéig megszülethet a megállapodás.

Folytatjuk a következő oldalon. Augusztus 23., még mindig 2022. A jogállamisági mechanizmust érintő eljárásban szeptember eleje körül jöhet a meg egyezés, a többiben 2022 őszét emlegette.

Öt nappal később, augusztus 27-én az unióellenes kijelentések nem ingatják meg Magyarország pozícióját a tárgyalások során.

Szeptember 15., ugrunk egy kicsit. „Júniusban a miniszteri meghallgatáson azt mondtam, hogy azt szeretném, hogy az év végéig megszületnének ezek a megállapodások. Úgy gondolom, időarányosan jól állunk.”

Szeptember 27., megint egy nagyon jól idézhető mondat: Nincs „B” terv, a megállapodás az „A” terv.

Október 4. Strasbourgba ment Navracsics, hogy hazahozza az EU-s pénzeket. Már szeptember 18-án is optimista volt.

Október 6. Ez megint csak egy személyes kedvenc. Itt éppen a karácsonyfa alá ígérte az uniós pénzeket, november, december környékén reális, hogy megérkezzenek ezek hazánkba.

November 11. Minden esély megvan arra, hogy év végéig megszülessenek a megállapodások.

November 24. Itt most már 2023 márciusában, áprilisában jelenhetnek meg az EU-s finanszírozások. Itt már letett arról a miniszter úr, hogy azt ígértesse, hogy az év végére meg őszre megérkeznek, most már toltunk egyet egészen tavaszra.

Aztán november 29-én: decemberben elfogadhatjuk a helyreállítási terveket, így jövőre jönnek a források.

November 30. Már idén sikerül tető alá hozni a megállapodásokat Brüsszellel, így jövőre jöhetnek a források. Ja, és itt azt is hozzátette, hogy csak az Európai Bizottságon múlik a pedagógusok béremelése. Ez különösen érdekes, tekintve azt, amit a felszólalások első öt percében mondtam.

December 22. Mindent aláírt Brüsszel, jöhetnek az uniós pénzek. Azóta sem jönnek.

Február 16. Ez már 2023. Az agráriumot leszámítva egyelőre nem érkeznek a pénzek a hétéves költségvetésből. Év közepétől számlákat küldünk Brüsszelbe, és tényleg lesz pénz.

Február 21. Nyárra megérkezhetnek az uniós pénzek.

2023. március 9. „Érkeznek majd az uniós pénzek?” - kérdezi költői kérdésként a miniszter úr. Mondjuk azt, hogy igen!

Április 5-e. Nyárra minden brüsszeli vita megoldódhat.

Május 8. Nyár végi időpontban bízunk.

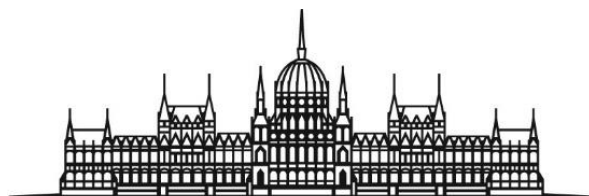
Május 16. Már nagyon közel a megállapodás Brüsszellel.

Majd itt jön egy kis fordulat, 2023. május 25. Navracsics nem túl optimista.

(Folytatás 74/3-ban!)

Országgyűlési Napló

És jöjjön az abszolút kedvencem, amit nem Navracsicstól idézek, hanem Nagy Márton gazdaságfejlesztési minisztertől. Magyarországnak meg kell tanulnia uniós források nélkül élnie, ugyanis nem biztos, hogy meg fog érkezni ebben az évben.

Szóval, látjuk azt, hogy ez összesen 29 idézet volt, 28 Navracsicstól, egy pedig Nagy Mártontól, aki már tulajdonképpen letett róla. Arról most ne is beszéljünk, hogy ugyanebben az interjújában gyakorlatilag egy kalap alá vette a külföldi befektetett tőkét az uniós forrásokkal, és azt mondta, hogy az ugyanolyan jó, mint az uniós pénzek. Az tényleg talán egy külön vitának a tárgya, de látjuk azt ebből az ígérethalmazból, az elmúlt másfél évből, hogy az Európai Unióval nem annyira közel a megállapodás, nem úgy tűnik, mint-hogyha azok az ezermilliárdok érkeznének.

És persze majd biztos Hollik István feláll a következő kétpercesben, és elmondja, hogy ez azért van, mert az ellenzék miatt nem kapja meg Magyarország az uniós forrásokat, ami persze nem igaz, mert azért nem kapjuk meg, mert súlyos jogállamisági problémák vannak, meg azért nem kapjuk meg, mert 13 éve folyamatosan visszaélnek az uniós forrásokkal.

De visszatérve az eredeti mondandómra, látható az, hogy az uniós forrásokra nem igazán lehet számítani. Akkor kérdezem én, hogy miért kötik még mindig ehhez a pedagógusok béremelését. Miért nem tudják tényleg a saját magyar költségvetésből, Magyarország költségvetéséből kifizetni a pedagógusok béremelését? Miért kell ezt berakni a státusztörvénybe? Miért kell egy ilyen törvényhez kötni a pedagógusok béremelését? Ki tudná gazdálkodni ez az ország a pedagógusok béremelését, főleg most, hogy ilyen jól megy a kötvénypiac, amit már a KRÉTA-ban is hirdetnek. Minden új marketingeszközt meg kell találni, ebben maximálisan egyetértek amúgy, nagyon kreatív, nem biztos, hogy a legjobb felhasználása a KRÉTA-rendszernek, de mindegy. Szóval, látható, hogy az európai uniós forrásokra hiába várnak, azok nem érkeznek meg, önök miatt nem érkeznek meg, és kicsit úgy tűnik, minthogyha szándékosan azért kötnék az uniós forrásokhoz, mert tudják, hogy az nem fog megérkezni, így nem kell beváltani ezt az ígéretet.

Én azt javaslom önöknek, hogy nyúljanak hozzá majd megint a költségvetéshez, úgyis hozzá fognak nyúlni, így is, úgy is hozzá fognak nyúlni, megint majd 90-szer módosítják, mint a '23-asat, emeljék meg a pedagógusok bérét, ne az uniós pénzekre várjanak, és emellett, ha még kérhetek, javasolhatok valamit, akkor a státusztörvényt pedig vonják vissza, és ne szavazzunk róla ebben az évben, meg jövőre sem. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Egyetértek az előttem felszólaló

momentumos képviselőtársammal, ne szavazzunk róla most, és jövőre sem, és ingassuk még egy kicsit az államtitkárt, ne ringassuk, ingassuk. Ingassuk meg abban, hogy stabilan tartsa magát ahhoz, hogy ezt a törvényt át kell vinni.

Nos, egy picit arról beszélnék, amit ön is érintett államtitkár úr, és mindjárt érteni fogják, hogy mi köze van ehhez egyébként a státusztörvénynek. Említette a kora gyermekkori fejlesztést. Nem ezt a szót használta, de hogy a felzárkóztatásban, az óvodáztatásban mekkora erő van, magam is így gondolom, és az előző szocialista kormányok is így gondolták, a kora gyermekkori fejlesztésért, a védőnői hálózatért, az óvodáztatásért nagyon sokat tettünk. Örülök annak, hogy az óvodáztatásban történt előrelépés. Én jó dolognak tartom a választás lehetőségének a megtartásával.

Nyilván a középosztály mindig próbálkozik egy kicsit elkülönülni, vagy sokszor próbálkozik az alacsonyabb sorból jövő társaitól, de mégiscsak összességében van egy olyan jótékony hatása ennek a kötelező óvodáztatásnak, mert látom a kis keresztfiamon keresztül is, hogy nagyon sokan nagyon jó kezekben vannak azok a gyerekek, akik különböző társadalmi csoportokban látják meg a napvilágot, és különböző családokba születnek, jobb módú családba. Amíg egy fogorvos gyereke együtt jár a kétkezi munkás gyerekével és adott esetben a város szélén lévő, putriban lévő kis cigánylányokkal, cigány kisfiúkkal, addig, azt gondolom... - és nem is az óvodáztatással van a baj, mert nagyon jól látja, és ebben egyetértés van, ennek örülök, mert mindig jók a közös alapok, hogy Európa-, sőt világhírű a magyar óvopedagógusi képzés és az a módszertan és az a fejlesztés, amit ők csinálnak.

(1.20)

Tehát ők is megérdemelnék egyébként, gondolom, mindketten így gondoljuk, a béremelést.

És ott még nincs is akkora baj, bár, megmondom, régebben olvastam erről friss szakirodalmat, nem is tudom, talán két vagy három éve vettem egy hosszabb tanulmányt a kezembe. Nyilván vannak olyanok, akik azt mondják, hogy ezen a területen is lenne mit fejleszteni szakmailag is, hiányzik az új módszerek kipróbálása, hiszen egy három-négy éves kisgyerek, ha a szülei engedik, hogy a klasszikus meseolvasás mellett a digitális eszközöket a kezükbe vegyék, ha már itt a görnyedő, mobiltelefonos ifjúságról beszélünk, akkor mindenféleképpen ott is a szakmai módszertan - és itt egyébként az MTA elnöke, aki azt mondta, hogy a tantárgyi módszertanokat is frissíteni kellene, és kicsit jobba kellene tenni. Ahogy én olvastam, de mondom, nem olvastam friss tanulmányt az elmúlt hónapokból, úgyhogy nem tudom, hogy pontosan hol tart az óvodapedagógiai tudomány, de minden tudásomat összeszedve a fejemben, ez még mindig nagyon jó.

Nem is ott van a baj, utána, ahogyan bekerülnek a gyerekek az iskolába. Vuhh, úgy szakad szét a magyar társadalom, mint a huzat. Még alsó tagozatban,

az alsós tanító nének óvónők szinte az első, második osztályban. Akinek kisgyereke van, az tudja, hogy mennyire fontos az első osztályos tanító néni személye, a módszere, a stílusa, mindene. De felső tagozattól már végképp nagyon durván szakad szét. És az a bajom a státusztörvénnyel, és itt kapcsolódok vissza a státusztörvényhez, hogy a státusztörvény ezt felerősíti. Tehát nemhogy segítené a társadalmi különbségek csökkentését, amivel 2010 előtt, a rendszerváltás óta bajlódtak a kormányok, hanem ugyanaz, sőt még inkább szelektívvé teszi az iskolarendszert a státusztörvény, már eddig is problémák voltak vele, de ezt még inkább felerősíti.

És ha abban egyetértünk, vagy jó lenne, ha egyetértenénk, hogy az oktatásnak alapvetően az lenne a feladata, hogy készítse fel az embereket azokra a készségekre, amire egy életen át szükségük lesz... - a ma óvodásai olyan munkakörökben fognak dolgozni, képviselőtársaim, ami még talán nem is létezik. Fontos, hogy ezt a funkcióját betöltsse. Ha nem tudja betölteni, akkor csak politikai hatalmi funkciója marad, nem szakmai funkció. Mindig ugyanoda térek vissza, mert ugyanazt gondolom, és próbálom nagyon sok oldalról megközelíteni.

A másik, hogy a társadalmi felzárkóztatás funkciója. Én ezt ma nem látom, sőt egyre kevésbé látom. Itt is funkcióját veszítette az oktatásügy, sokkal inkább, mint 2010 előtt. Ott sem volt tökéletes, legyünk igazságosak, és én nem vagyok az a politikus, aki nem látom, hogy 2010 előtt mi hiányzott a rendszerből, de sokan hitték ebben az országban, hogy ekkora erővel kapnak felhatalmazást, ezt jobban fogják csinálni. Erre nem számított szerintem senki, és összességében értem ezt, főleg arra nem, hogy a miniszterelnök ennyire lemond erről a területről, illetve csak saját maga alá zúzza be, hatalmi szempontokat érvényesítve.

Ma, ha megnézem, a szegényeknek maradt a rossz iskola, azt kell hogy mondjam, az alsó középosztálynak inkább az egyházi iskola. És itt azért a világnézeti semlegesség - sokszor mondják a szocialistákra, hogy egyházellenesek, nem vagyunk azok, sőt, ha hiszi, ha nem, még vallási tagozat is volt az MSZP-ben, méghozzá Donáth László vezette nagyon sokáig, és a mai napig nagyon sok vallásos ember van a Magyar Szocialista Pártban is. Nem azzal van a baj, hogy az egyházi iskolába járók többet kapnak, engem ez nem zavar, mert ők is magyar polgárok, ők is a mi gyermekeink, hanem hogy az állami iskolába járó gyerekek kapnak kevesebbet. Tehát arra kellene törekedni, hogy felhúzzuk, az állam a saját iskoláiba járó gyerekeket nem finanszírozhatja kevesebb pénzből.

Tehát az alsó középosztálynak az egyházi iskola, a felső középosztálynak meg a drága magániskola, és egyre inkább az elitképzés, az MCC a teteje, ugye? És ez durván szelektál, durván szétesik. Az jó, hogy az óvodák megtartják, és ha van önnek ráhatása, kérem, azt tartsa meg, mert ott még együtt vannak a gyerekek. És itt jövök oda, az alsó tagozatosoknál még mindig tartja ez a dolog magát, hogy ha lehet, 22-24 órát állapítsanak meg és ne egységesen 24-et, ha még a

módosítások közé ez befér. Ha ön adja be, vagy ön viszi ezt tovább, akkor jobban elfogadja a saját pártcsaládja, mintha ez tőlünk érkezik hivatalos módosítóként, mert meg kellene próbálni minél tovább együtt tartani egy társadalmat. Mert ha az iskolában együtt vannak, abból erős, egészséges társadalom lesz.

Alapvetően azt gondoljuk mi mindannyian szocialisták, magam is és az ellenzék is, hogy képzett és egészséges országra és társadalomra van ahhoz szükség, hogy jó munkaerőpiaca legyen, és fejlődésnek induljon Magyarország, mert így csak egy helyben topog.

Szeretnék egypár mondatot arról is szólni, mert többször előjött a fideszes képviselők részéről, hogy 15 ezer... - Nacsa úr járt élen abban, hogy mi hány ezer pedagógust bocsátottunk el. Nem lehet azt mondani, hogy mi, szocialisták, az MSZP-kormányok nem voltak fenntartók. Oké, értem, a normatíva-csökkenés, egyebek, de azért azt kell hogy mondjam, hogy akkor, abban az időben túlnyomórészt már fideszes önkormányzatok voltak, és főleg a kistérségi településeken. Orbán kiadta azt az utasítást, hogy minél rosszabb, annál jobb, az ő szájából hangzott el. Nem az ön személyes számlájára mondom, csak ön ül itt, ön hallja. De alapvetően mi nem bocsátottunk el pedagógusokat.

És azt sem tagadom, hogy óriási különbségek alakultak ki önkormányzatok és önkormányzatok között. És az állam ezt egyre kevésbé tudta kompenzálni, hogy akiknek magas volt az iparűzési adó, ott jó iskolát tudtak finanszírozni, ahol nem volt pénz, ott maradt az állami, aztán kijöttek belőle, vagy nem jöttek ki belőle. De nem így kellett volna átalakítani ezt a rendszert, nem lett volna szabad ennyire túlközpontosítani és államosítani.

És egy dolgot hadd mondjak itt, mert ez is nagyon piszkálja a csőrömet, vagyis hogy az piszkálja a csőrömet, hogy nem hangzik el ez az egy érv, de most én elmondom, és akkor megnyugszom. Alapvetően azért volt értelme az önkormányzatoknál tartani az iskolákat, és ki kellett volna találni talán egy vegyes rendszert, de nem a teljes államosítást; és azt hiszem, azért Hiller István az utolsó években már felvetette, pont látva ezeket a problémákat, hogy legyen az államnak egy fenntartó szerepe, és ott, ahol bírják és tudják, az önkormányzatok vigyék az iskolákat, de önök átestek a ló túloldalára. Tehát volt 2010-ben, mielőtt átadtuk a kormányzást, vagy átvették, inkább így fogalmazom, mert nem szívesen adtuk át, de azért tettünk mi is azért, hogy ez így alakult - zárójel bezárva.

Amíg az önkormányzat kezében volt az iskola, közvetlenül a polgármester szavazatánál csattant az... - tehát egy polgár nemcsak azért szavazott a helyi polgármesterére, hogy lefesse a kerítését az iskolának, hanem ha a polgármester megígérte, hogy csináljon nektek informatikai labort meg nyelvi labort, mert, mit tudom én, a roma asszony is angolul akarta tanítani a gyerekeit, mert rájöttek ők is arra, hogy egyébként szeretnék, ha a gyerekek egyet előrelépne,

elvette, nem szavazott arra a polgármesterre legközelebb. Tehát primer érdek volt és szavazati kényszer ez a nevezetes demokrácia, hogy egyébként az iskolának ne csak a kerítésre legyen kifestve, hanem konkrét szakmai tevékenység folyjon benne. És ez kiegészülve egyébként az állami kereteket biztosító, de lazább pedagógiai program, a tanszabadság lazább... - de egyébként az államnak mindig kereteket kell biztosítani, de nem mondhatjuk meg azt egy minisztériumi szobából, hogy Kiskunmajsán, Jászszentlászlón, a II. kerületben vagy akár a XVIII. kerületi, dél-pesti Havannán mi jó a gyerekeknek. Tehát itt lett egy kicsit túltozva az a bizonyos bicikli, amiről anno egy volt tiszt-ségviselő, miniszter úr is erről beszélt.

Ezen változtatni nagyon nehéz lesz, mert a rendszerváltás után jobb- és baloldali kormányok valamit felépítettek, de rombolni nagyon könnyű. Az én tapasztalatom, nyilván az öné nyilván más, de most már második ciklusos vagyok, nem tudom, hányadik kormányprogramot írjuk a választások előtt, hogy majd az megvalósuljon - értik, mire gondolok -, mindig mélyebbről indulunk. Tehát a korrekció mindig egyre nehezebb és nehezebb.

És még egy dologról szeretnék beszélni, és ez egy konkrét kérdés, mert nem tetszett nekem válaszolni az előző kétpercesemben vagy nem tudom, hányadik kétpercesemben feltett kérdésemre, hogy az a 24 óra hogyan viszonyul a 32 órához, illetve a 48 órához, ami a státusztörvényben van. Nem ismételném meg ennél konkrétan.

(1.30)

De lenne még egy kérdésem, hogy a státusztörvényben benne van egy től-ig határ, hogy mettől meddig vannak a pedagógusbérek. Az alsó határra vállalnak önök garanciát. Ahogyan én láttam a költségvetésben, ha jól értettem - *(Az egymással beszélgető dr. Maruzsa Zoltán Viktorhoz és Rétvári Bencéhez:)* tudom, hogy mindig jó a találkozás, de konkrétan szeretnék kérdezni, hogy jól mondom-e -, a céltartalékban van egy körülbelül 20 százaléknyi béremelés, ha jól értem. Ez egy ilyen hevenyészett számítás szerint, tessék engem kiegészíteni, vagy segíteni, olyan 230-240 milliárd körül van, és ennek a lába az EU, az EFOP. Tehát csak annyit szeretnék öntől kérdezni, hogy ez a 20 százalék, mert ezt nem tudta megmondani a pénzügyi államtitkár úr sem, vagyis nem akarta vagy nem tudta, vagy válaszolt becsülettel mindenre, de ez elmaradt, és öntől próbálom megkérdezni, hogy ez a 20 százalék, ami a céltartalékban benne van, ebből mennyi az, amit önök, mert ezt nem tudtam abból a fránya költségvetésből kibogarászni, mennyi, ami a nemzeti költségvetésből kibogarászni, mennyi, ami az EU-ból jönne. Mert ha jól értettem a pénzügyi államtitkár szavait, 20 százalék akkor lesz meg, ha egyébként a Bizottság, amit elfogadott, az kifizetésre is kerül. Csak nem tudom, hogy az egész 20 százalékra vonatkozott, amit mondott vagy ennek mekkora részére. Mert azt látom, és azt észrevettem a költségvetésben,

hogy a 2023-ban szakmai bérpótlékként adott 10 százalék beépült a bázisba, ha jól értem, ugye? Tehát ez azt jelenti, hogy azt most is fogják tudni adni. És ami azon felül van, a céltartalékban az a 20 százalék, ami meg van említve, annak a hátsó lába az EFOP.

Csak a 20 százalékból mennyi itthoni pénz és mennyi EU-s pénz? Ha erre nekem tud válaszolni, illetve kapok egy választ, azt nagy tisztelettel megköszönöm. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az ellenzéki párt-sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Bakos Bernadett képviselő asszonynak, LMP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én úgy gondolom, hogy felesleges másra hivatkozni, az elmúlt 13 évben ennek a kormánynak minden politikai és gazdasági erőforrása megvolt ahhoz, hogy az oktatást érdemben javítani tudja. Ez nem történt meg, pontosan ezzel ellentétes folyamatok indultak el, jelentős minőségromlás következett be.

Én két nagyon fontos funkcióját emelném ki az oktatásnak, elsősorban a közoktatásnak. Az egyik az ismeretek és a készségek átadása, fejlesztése. Valóban, ez lenne az elsődleges funkció, amit gondolunk az iskoláknak, csak sajnos a valóság ezzel ellentétes képet mutat, a diákok egyre nagyobb része, közel 30 százaléka érkezik általános iskolából olyan súlyos kompetenciahiányokkal, hogy később már nem lesz képes versenyképes tudást szerezni. És ez azt is eredményezi, hogy a technológiával nem tud lépést tartani, nem tudja majd átképezni magát, ha olyan helyzetbe kerül. Úgyhogy alapvetően nem tud a változó környezethez alkalmazkodni később. Országos átlagban egyébként a végzettség nélküli iskolaelhagyók aránya meghaladja a 10 százalékot, és a hátrányos helyzetű térségekben ez a szám megközelíti a 40 százalékot.

És itt rátérnék a másik nagyon komoly és hasznos funkciójára: társadalmi mobilitási csatornát nyithatna. Csak sajnos Magyarországon ez a funkció sem teljesül, hiszen azt látjuk, hogy a PISA-felmérések is egyértelműen kimutatják, hogy a legrosszabb és a legjobb szociális háttérű gyermekek esetében nagyon drasztikusan kinyílt ez az olló. Ez gyakorlatilag visszaigazolja azt, hogy a teljes centralizáció, ami az elmúlt 12 évben lezajlott, nem működik, mert a rosszul teljesítő diákok egészen egyszerűen egy-egy iskolába, egy-egy földrajzi területre koncentrálnak, nagyon erősen tetten érhető akár vidéki egyházi és állami iskolák közötti különbségekben. Ha valamiről, akkor ezekről a kérdésekről kellene beszélni, és nem hatalomtechnikai javaslatokat benyújtani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Megadom a szót Komáromi Zoltán képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Az előző két hozzászólásban én azt próbáltam bizonyítani az egészségügy területéről vett példákkal, hogy ha egy oktatási rendszer hibás, ha hibákkal működik, akkor az output, a kimenet vissza fog vágni, vissza fog csapni az országra. Tulajdonképpen az ápolónőképzésről van szó, és államtitkár úrral beszéltünk a folyosón két mondatot, és azt mondta, hogy meg van oldva, az orvosgyetemekhez került a szakközépiskolák szakmai irányítása. Csak éppen ez nem látszik. És ezek most nem túl régi adatok, hogy az alapnyilvántartásban több mint 200 ezres adat szerepel, a szakképzett egészségügyi dolgozó, tehát van ilyen szakképesítése. Ehhez képest működési engedéllyel csak 107 ezer rendelkezik, a fele. Ez az éves növekedés alapján nem több mint 2 százalék. Tehát 243 ezer szakdolgozó van a rendszerben, 106 ezernek van érvényes működési engedélye, viszont a betöltött állások száma 99 961. Ez azt jelenti, hogy még akinek működési engedélye van, sem helyezkedik el az egészségügyben.

És mindig azt szokták mondani, hogy a nyelvet tudó ápolónők mennek külföldre. És nem, ugyanis 199 nővér kérte a végzettségének a honosítását. És végül is 7119 személy '18-ban már nem kérte, hogy ő tovább is a működési nyilvántartásban legyen. Tehát úgy veszítjük el a szakembereket, hogy nem tudunk jókat képezni helyettük. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bedő Dávid képviselő úrnak, Momentum-képviselőcsoporthoz. Parancsoljon!

BEDŐ DÁVID (Momentum): Nagyon szépen köszönöm. Biztos vagyok benne, hogy ma este nagyon sok levelet fognak hallgatni tanároktól, pedagógusoktól, akik kiállnak a státusztörvény ellen. És én szerettem volna hozni egy történetet a másik oldalról. Pont egy héttel ezelőtt a szentendrei piacon reggel pultoztunk az új oktatási kampányunk miatt - amúgy, ha nem voltak még a szentendrei piacon, ott van a Bükkös-parton, melegen ajánlom, mert nagyon szép kis piac -, és odajött hozzám egy pedagógus, és azt vágta az arcomba, hogy miattam meg a Momentum miatt nem kap béremelést, és ezért mi hazaáruulók vagyunk. *(Rétvári Bence: Szembejött a valóság.)* Hallom is, igen. Sajnálom, hogy pont lemaradt államtitkár úr a korábbi felszólalásomról *(Rétvári Bence: Én is sajnálom!)*, amelyben arra világítottam rá, hogy abszolút önökön múlik az, hogy mikor emelnek bért *(Rétvári Bence: Megnéztem neten.)*, mert ez nagyjából egy 400 milliárdos tétel lenne a költségvetésünkben, mégis az európai uniós forrásokra várnak valamilyen mágikus okból kifolyólag.

Tényleg elképesztően szomorú, hogy az önök propagandája és a folyamatos hazudozása ebben a témában már ennyire átment az emberekbe, hogy egy

pedagógus odajön így hozzám, és ilyeneket vág a fejemnek, ami nyilvánvalóan nem igaz. Sajnos nem volt időm elmagyarázni neki a valós helyzetet, mert elrohant, és nem volt nyitott arra, hogy beszélgessem. És jó lenne, ha legalább önök nyitottak lennének egy valódi vitára.

És persze végig fogják ülni ezt a vitát is, de aztán ez vajmi keveset fog változtatni az álláspontjukon, ugyanúgy át akarják majd erőszakolni a parlamenten - a parlamenten annyira azért nem kell átérőszakolniuk, mert van egy kétharmaduk, de a pedagógus-társadalmon viszont át kell erőszakolniuk ezt a kérdést. Szóval, tényleg elkeserítő a helyzet. Ezzel szerettem volna zárni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra megadom a szót Varga Ferenc független országgyűlési képviselőnek. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Itt előttem többen is említették az oktatás és a felzárkóztatás vagy az oktatás és a szegényebb rétegek kapcsolatát, ehhez szeretnék ebben a kettő percben hozzászólni. Nyilvánvalóan a felzárkóztatás egyik legfontosabb alapeleme vagy a legfontosabb pillére az oktatás, és sajnos azzal, amit a Fidesz tett az elmúlt 13 évben, egyébként nemcsak az oktatással, hanem véleményem szerint minden nagy területtel az országban, azzal elsősorban megint a szegény emberek fognak a legrosszabbul járnai, mert aki nem szegény, az nyilvánvalóan el fogja tudni vinni a gyermekét magániskolába vagy magánkórházba, ahogyan ez lenni szokott. Viszont az, amit a Fidesz tesz, veszélyezteti az összetanulótársadalmat, de a legjobban a szegények fogják érezni ennek a hatását.

(1.40)

Ami a pedagógusbérekkel illeti, ez pedig nyilvánvalóan az első számú motivációtényező lenne arra, hogy egy pedagógus szegény vagy akár hátrányos helyzetben élő gyermekeket oktasson. A bérek tekintetében pedig nem állunk túl jól, hiszen ezért vannak a tüntetések és ezért megy a vita is.

Nagyon sokszor elítélték önöket már például a szegregáció miatt is. A legutóbbi eset néhány hónappal ezelőtt Nyíregyházán volt, ahol egyébként kártérítést kellett önöknek fizetniük.

Én azt gondolom, az oktatás lenne az egyik olyan nagy terület, ahol rengeteg tennivalója lenne a kormányoknak, akár úgy en bloc, az egész országot nézve, akár pedig a felzárkóztatást vagy a szegénység felszámolását illetően. Sajnos nem állnak túl jól ezen a területen sem, én azt látom, pedig lenne mit tenniük, de ahelyett, hogy a rendszert megreformálnák, a mai napig csak rontanak rajta. Ebből is látszik, hogy nincs elképzelésük, hogy mit is kezdenek.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most soron kívül megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminiszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen ismét a szót. Először Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony hozzászólására reagálnék. Én jól emlékszem a 2012-13-as eseményekre, meg arra is, amikor 2017-ben pontosan azért vette át az állam a '13-ban átvett intézmények üzemeltetését is, mert a legtöbb probléma pont ebből a vegyesházasságból fakadt. Arra is jól emlékszem, hogy amikor '17-ben elvégeztük az átvett épületeknek országosan a műszaki átvizsgálását, akkor 60 százalékban problémás épületállományhoz jutottunk. 2018 és 2022 között éppen ezért 4576 olyan felújítás, beruházás elindítására és megvalósítására került sor, ami szerintem egyébként érdemben meglátszott ezen az épületállományon. Most, ugye, a háborús infláció és az energiaárak robbanása miatt (*Szabó Timea: Jaj! - Dr. Komáromi Zoltán: Jaj, ne! Legalább itt ne!*) nehezebb és takarékosabb költségvetési helyzetben vagyunk, de alig várom én is, hogy újraindíthassuk, folytathassuk azt a programot, amely a fennmaradó épületállomány rendbetételét is meg fogja valósítani.

A 2010-es, sokat idézett oktatási ráfordítási arányhoz azért annyit hozzátennék, hogy ha valaki visszanezi mellé a GDP változását is, akkor abban azért igen nagy szerepe volt annak, hogy 2008-09-ben masszívan beszakadt a GDP, mínusz 6 százalékra emlékszem az akkori időkből. Ez azért értelemszerűen az arányokat eléggé átrendezi.

Azt is köszönöm Gy. Németh Erzsébet hozzászólásának, hogy megerősítette, hogy a törvényjavaslat valóban nem szól az iskolapszichológusok létszámáról. Ez egy rendeletben szabályozott terület, és nem lesz egyébként változás, tehát a mostani létszámokat biztosítjuk, sőt az iskolapszichológusi rendszer továbbfejlesztésén fogunk dolgozni, főleg a szakszolgálat-utazószolgáltatási vonalon.

Bedő Dávidnak egy hosszú előadását hallhattuk. Jól áll önnek a katedra, úgyhogy ha bármikor az oktatás vonalára szeretne térni, akkor nagyon szívesen látjuk. Az uniós folyamat bemutatása kapcsán szeretnék kiemelni egy olyan tény, amelyet jó pár helyen elmondtam, de úgy látom, ez azért eléggé lepeereg. Nem a magyar kormány találta ki egyébként azt, hogy uniós forrásokat pedagógusbérre szeretnék felhasználni. Önök jól tudják, hogy az Európai Bizottság volt az, amelyik az uniós forrástervezésnél az elődjeihez képest azt mondta, hogy nem a kormányokra bízva, hogy javaslatot tegyenek, mire szeretnék az uniós forrást felhasználni, hanem igenis a Bizottság az, amely ebben masszív javaslatokkal élt. Az Európai Bizottságtól származott ez a javaslat is, hogy a pedagógusbéreket közösen, nemzeti költségvetésből és uniós forrásból finanszírozzuk. Ez párját ritkító, mondhatom így, hogy történelmi jelentőségű az uniós forrásbiztosítások történetében, mert jellemzően ilyen jellegű forrásbiztosításokra korábban

nem lehetett erőforrásokat mobilizálni. Ez az egészségügy területén változott meg, amikor a járványidőszakban az orvosbérekre nyíltak meg először uniós lehetőségek, ezt követően pedig a pedagógusbért is javasolták az Európai Unió tisztségviselői. Azóta pedig az elhúzódó tárgyalásokban, mondhatom így, hogy egymás foglyai vagyunk ezen a téren is.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Kunhalmi Ágnes hozzászólása kapcsán szeretném azt megerősíteni, hogy szerintem az óvodapedagógusoknak ez a 30 ezres állománya az egyik olyan kör, amelyik kifejezetten a nyertese lehet ennek az új életpályamodellnek. Hiszen ők, mondhatom így, az évtizedek alatt kialakult feszes bérszabályozásban a 114 bércategóriának mégiscsak az alján voltak mindig is. A 114 kategória meghatározó eleme a végzettségek szintje, az óvodapedagógus-képzés pedig egy főiskolainak számító képzés, mesterképzés ezen a területen nem jött létre, és éppen ennek is köszönhetően az óvodapedagógusok átlagilletménye régen is elmaradt, mondjuk, a gimnáziumi tanárok átlagbérétől. Persze ezt is lehet alátámasztani, félreértés ne essék, de azt gondolom, abban a világban, amikor a bolognai rendszernek köszönhetően a főiskolai és egyetemi képzések, alap- és mesterképzések világa egy teljesen más pályára állt át, akkor ezt már nem feltétlenül kell olyan merev struktúrában megtartanunk, mint ahogy egyébként egészen a legutóbbi időig volt. Ezt én történelmi hagyománynak tekintem; magam azt szorgalmaztam, hogy ebben már tüntessük el a különbségeket, és sokkal inkább a pedagógiai munka teljesítményét, minőségét próbáljuk az új bérrendszer rendező elvévé megtenni. Ebből tényleg az következik, hogy az új rendszernek az egyik nagy nyertes csoportja, ha lehet így mondani, az óvodapedagógusok köre lehet.

A létszámcsökkenés kapcsán őszinte hangokat hallhattunk. Valóban, minden kormányzatnak kihívás a tanulólétszám-, gyereklétszám-csökkenés. Baróczi képviselő úr a vezérszónoki felszólalásában nem véletlenül 2003-ig nyúlt vissza, amikor a pedagóguslétszám csökkenését igyekezett alátámasztani. Azt gondolom, akárki is volt akkor a fenntartó, meg ki milyen forrást vett el, a nagy létszámcsökkenést bárki megnézheti a KSH honlapján: ez 2008-2009-es, mínusz 15 ezer fő. És azóta - elmondtam az expozeemben, ez is KSH-adat, szépen hozzáférhető, néhány kattintással bárki érdeklődő megnézheti -, tényleg 2010 óta a pedagóguslétszám 3 százalékkal, 4 ezer fővel csökkent, a tanulólétszám pedig 13 százalékkal.

Ami az óraszámokat illeti, a 22-26 a pedagógusoknak egy részét érinti csak, hiszen nem mindenki számára ez a sávos óraszám-meghatározás az érvényes. Tehát ami most itt felmerült javaslatként, az érintettek egy körére érvényes esetlegesen ez a 24 órás egységes szabályozás. Ezt magam is jeleztem az expozeemben, hogy ezen a téren zajlanak még az egyeztetések.

A 32 órás kötött munkaidőt nem változtatja meg a tervezet, tehát ezen a téren a 32 órában nincs változás; és nem változik a 40 órás általánosságban rögzített munkaidő kérdése sem. Amit emlegetett Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, valóban, a médiában megjelent egy olyan vonal már február-március folyamán, hogy itt a kormányzat drasztikusan meg akarja emelni a számokat, és hogy ez 48 óra lesz majd. Mi jeleztük az egyeztetéseken, hogy ez egyetlen helyen szerepelt, mint ahogy jelenleg is szerepel az Mt. szabályozásában, hogy mi az a szint, amíg legfeljebb munkaidőkeretben lehet emelni a heti munkaidőt. De erre vonatkozóan senkinek semmilyen módosítási szándéka egyébként nem volt. Jeleztem személyesen az egyeztetéseken, hogy ha ebből ezt sikerült kiolvasni, hogy a kormányzat majd 48 órára fogja ezt emelni, akkor ezt a leghatározottabban szeretnénk megcáfolni, már elsősorban azért is, mert ha valaki belegondol, akkor az a teljesen értelmetlen kategória lenne, hogy a gyerekeket egyébként hazengedjük az iskolából, de a kollégákat meg valamilyen megmagyarázhatatlan oknál fogva estig szeretnénk bent tartani. Nem lesz ilyen. Mivel a munkaidő tényleg 40 órában rögzített, ezért ezt a félreérthető részt elhagytuk a törvényjavaslatból. Munkaidőkerettel dolgozunk ugyan, de az iskola adottságai, az, hogy heti és napi óraszámmal, pedagógiai program szerint dolgozik, teljesen értelmezhetetlenné teszi az ettől eltérő számokat.

(1.50)

Hogy pénzügyekben mi az arány, ebben folyamatos tárgyalásban vagyunk az Európai Bizottsággal. Ugye, jól tudják önök, hogy még nem ez az elsődleges kérdés. A kormányzat gyakorlatilag egy jelentős bértartalékot képezett a jövő évi költségvetésben is; így járt el az előző években is, ezekből biztosítottuk és finanszíroztuk azokat a béremeléseket a költségvetésből, amelyeket az elmúlt három esztendőben pótlékok formájában biztosítottunk. A következő évben ez már ebben az új struktúrában bértömeg rendelkezésre bocsátásával fog megtörténni. Az, hogy milyen arányban hazai költségvetésből és uniósból, ez az Európai Unióval való forráslehívás kérdésköre elsősorban. Úgyhogy ez nincs kőbe vésve, szabályozás nem rögzíti egyelőre, hanem abban a flexibilitási mezőben van, hogy a kormányzat olyan tartalékot képezett, ami ehhez kellő mozgásteret biztosít. Azzal sem árulok el titkot, ha azt mondom, hogy amikor a forráslehívás lehetősége a kormány számára megteremtődik - ezek a források járnak, és én biztos vagyok abban, hogy előbb-utóbb mind az Európai Bizottság, mind pedig a magyar kormány részéről a teljesítések össze fognak érni -, amikor a forráslehívás lehetősége megtörténik, akkor igyekszünk a lehető legnagyobb forrást minél hamarabb lehívni. Ez a magyar emberek, ez a költségvetés érdeke; ebben én nem látok semmilyen érdekütközést kormányzat és ellenzék között. Amikor a

források érkehetnek - kell is hogy érkezzenek -, mindent el fogunk követni, hogy ez minél előbb megtörténjen, és minél előbb felhasználható legyen az európai uniós és a költségvetési forrás is.

Jelenleg a magyar állam nemzeti költségvetésből biztosítja azt, amit mi vállaltunk, és biztosítja egyébként július 1-jétől azt a többletet is, amit a törvényjavaslat tartalmaz a sávhatárok feljebb húzásával, illetve a HH-s pótlék biztosításával. Ez egy újabb, a nemzeti költségvetést jelentősen terhelő tétel, amelyet bértartalékokból biztosítunk, pontosan azért, hogy addig is, amíg a források megérkeznek az Európai Unió részéről, tovább emelkedjen a pedagógusok bére. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartí pad-sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Maruzsa Zoltán államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Még egy előre bejelentett felszólaló várakozik. Megadom a szót 15 perces időkeretben Ráczné Földi Judit képviselő asszonynak.

RÁCZNÉ FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Először is szeretném köszönetemet kifejezni. Köszönöm és hálás vagyok minden pedagógusnak, aki minden nehézség, megalázó fizetés, állandó vegzálás ellenére is kitartott választott hivatása mellett. Ugyanis a magyar tanártársadalom lázad. A diákok és a szülők nagy tömegei által támogatott, immár egy éve tartó sztrájkok és demonstrációk hívják fel a társadalom figyelmét egy elképesztően súlyos veszélyre: a tanári pálya további leértékelődésére és lebecsülésére. A kormány erre villámgyorsan reagált. Előbb a megfélemlítés eszközt használta, most pedig a törvényi szabályozást készült megváltoztatni. A törvény tervezete azért kapta a „bosszútörvény” nevet, mert a kormány ezzel a törvénnyel akar bosszút állni a pedagógusokon és a diákokon. *(Dr. Maruzsa Zoltán Viktor távozik az ülésről.)*

A tanári munka a társadalom egyik alapja, a fel-növekvő generációk életútjának és ezzel a társadalom egészének döntő befolyásolója. Semmi sem fejezhetné ezt ki világosabban, mint a hagyományos népi bölcsesség. A kínai közmondás szerint: ha egy évre tervezel, vessél rizst; ha egy évtizedre, ültess fát; ha egy életre tervezel, oktasd az embereket. Egy japán közmondás pedig azt emeli ki, hogy ezer szorgos tanulással töltött napnál is többet ér egyetlen nap egy kiváló tanárral. Nagyon sok kiváló tanárunk van. Miért nem becsüljük meg őket? 2019-ben több mint 4500 pedagógusra volt szükség tanévkezdéskor. Tény még, hogy 15 éven belül 75 ezer tanár megy majd nyugdíjba, és nincs utánpótlás; a tanárképzésben is szakemberhiány áll fenn; de ami talán még ennél is égetőbb probléma, és valószínűleg mindez össze is függ, a tanárok társadalmi pozíciója és anyagi megbecsülése Magyarországon.

Nézzük a pedagógusok díjazását, mivel ez egzakt módon mérhető és összehasonlítható. A gazdaságilag

fejlett vagy viszonylag fejlett országok közül Svájc fizeti legjobban a tanárait; ezt szorosan követi Hollandia, Németország és Belgium. Ezekben az országokban az országos átlagfizetéseknél magasabb, esetenként jóval magasabb a tanári fizetés. Nálunk miért kell éhbéren tartani a pedagógusainkat?

A magyar kormányzati politika súlyosan elavult szemlélete érvényesül a tanárokkal szembeni bérpolitika terén. Egy 15 éves tapasztalattal rendelkező, vagyis nem kezdő tanár 2012-ben, '13-ban és '20-ban is az országos átlagbér 40 százalékának megfelelő fizetést kapott csupán. Ez az összes fentebb említett országnál jóval alacsonyabb. Egy kezdő pedagógus, aki 17-18 évet tanult, hogy az osztályterembe léphessen, egy segédmunkás bérével azonos fizetést kap. 2021-ben egy kezdő pedagógus 203 ezer forintot fizetése 570 eurónak felelt meg, szemben a német kezdő tanárral, aki ennek több mint a négyszeresét, 2850 euró fizetést kap. A magyar tanári fizetések azonban nemcsak a gazdag nyugati országokhoz képest nevetségesen alacsonyak. Szlovákiában, Észtországban vagy Lengyelországban is jóval magasabb anyagi elismerésben részesülnek a tanárok. Még a harmadik világbeli latin-amerikai Kolumbiában is évente mintegy 5000 dollárral jobb egy kezdő pedagógusfizetés.

A magyar kormányzat tagjai nyilvánvalóan ismerik ezeket a tényeket. Akkor mi indokolhatja ezt a politikát? Ha a tudás és a tanulás az egész társadalom jövőjének záloga, akkor jogosan állíthatjuk azt, hogy a magyar kormányzat aláássa a jövőt.

Az vajon önök szerint, kormánypárti képviselők szerint normális és helyénvaló, hogy végkielégítésükkel zsarolnák a státusztörvény miatt felmondott pedagógusokat? A vonatkozó törvényjavaslat alapján, akik idén szeptember 15-29. között írásban úgy nyilatkoznak, hogy nem fogadják el a jogváltást, azok 20 évnél kevesebb ledolgozott idő után mindössze egyhavi, 20-30 év között kéthavi, afölött pedig háromhavi végkielégítést kapnak. A benyújtott törvényjavaslatból az is kiderül, hogy aki viszont jól viselkedik, elfogadja a jogállásváltást, az 20 év után nyolchavi végkielégítést kap majd, míg az, akinek már van 20 éves munkaviszonya, de most szeptemberben úgy nyilatkozik, hogy nem hajlandó a státusztörvény alatt tovább dolgozni, csak kéthavát. Önök szerint ez így jól van? Nagy Erzsébet, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének ügyvivője szerint az intézkedés a munka világától teljesen idegen. Csupán egyetlen célja van: hogy a kollégákat a státusztörvény elfogadására kényszerítse, és visszatartsa őket a pályaelhagyástól, illetve hogy megbüntessék azokat, akik ennek ellenére is elmennek.

Ennek a bosszútörvénynek a következményei nem csak a pedagógusokat sújtják. Tovább rontják a tanulók esélyét, hogy az iskolában hozzájussanak a sikeres helytálláshoz kellő tudáshoz. Vagy itt is az a cél, hogy minél több tanuló folytassa tanulmányait magánintézményekben? Ugyanaz a cél, mint az egészségügyben? Ugye, tudják, kedves kormánypárti képviselők, hogy a magánoktatás megfizetése csak nagyon kevés szülő privilégiuma?

A szakértői vélemények szerint a bosszútörvény nem javítaná, hanem egyértelműen tovább rontaná az oktatás helyzetét Magyarországon. Az oktatás javításához szükséges intézkedések a bosszútörvény nélkül is meghozhatók, és volt rá 13 évük! A bosszútörvény a pedagógusok munkajogi helyzetét rontja, az oktatás jó működéséhez szükséges elemi feltételeket lehetetleníti el, miközben súlyosan sérti a szülői és tanuló jogokat is. Az oktatási stratégia létrehozásához szükséges koncepciók és projektjavaslatok kialakításában a civil szervezetek mindvégig készen álltak arra, hogy partnerként részt vehessenek a jogszabályalkotásban. A civil szervezetek számos, részletesen kidolgozott javaslattal rendelkeznek, amelyeket már korábban is az oktatásirányítás rendelkezésére bocsátottak, mindenféle visszhang és visszajelzés nélkül.

(2.00)

Vajon miért kezeli páriaként a neki nem tetszőt mondó civil szervezeteket a kormányzás? Miért hagyja, hogy a sok évtizedes tapasztalat vesszen kárba pusztán azért, hogy akár erővel is bizonyítsák, hogy ki az úr a gáton? Erről szól a bosszútörvény is, csak a törvény kitalálójának lehet igaza, csak az általa leírtak kerülhetnek bele a Magyar Közlönybe. A kormányzat mindent megtesz azért, hogy az oktatási rendszer súlyos problémái ne jelenjenek meg a mindennapok híreiben, mivel a kormány uralja a média nagy részét, ezért hamis információval csapja be az embereket. Ahogy Orbán Viktor kormányánál lenni szokott, most is elmaradtak az érdemi egyeztetések, bár most folyamatosan azt harsogják, hogy ez megtörtént. A közel százoldalas jogszabálytervezetet március 5-én bocsátották társadalmi vitára úgy, hogy kitették a kormány honlapjára. 8, azaz nyolc napig várták a hozzászólásokat. Ez ugyan formálisan megfelel az előírásoknak, de ugye, senki nem gondolja azt komolyan, hogy ilyen jelentőségű ügyben nyolc nap elegendő lesz ahhoz, hogy valaki megfontolt véleményt dolgozzon ki.

A kormány a mai napig nem állt ki a közvélemény elé, és nem magyarázta el, hogy mi a célja a bosszútörvényvel. A kormány nemcsak az ellenzéki szavazókat, de a saját szavazóit sem tiszteli. Nem tartja őket felnőtt embernek, csak diktátummal rájuk kényszeríti akarátát. Aki az ország jövőjét, utódaink boldogulását a szíven viseli, annak most kell kiállni a pedagógusok mellett. Támogassuk küzdelmüket, és tegyük világossá, hogy a megrendszabályozásukra és megfélemlítésükre hozott intézkedésekkel a kormány nem érhet célt. A bosszútörvényt nem fogjuk támogatni. Ki fog Magyarországon tanítani tíz-húsz év múlva? Ki fogja választani ezt a hivatást? Hiszen ez nem szakma, hanem hivatás.

Kedves Kormánypárti Képviselő! Önökben még nem merültek fel ezek a kérdések, amikor minden nap, minden egyes nap jelenik meg olyan hír, amely a pedagógushiányról, iskolabezárásról, meg nem tartott órákról szól? Önökhöz ezek a hírek nem jutnak

el? Csak a sikerpropaganda híreit kapják meg vagy olvassák el?

Szeretném egy példával szemléltetni, hogy milyen katasztrofális a helyzet. Tudom, az egészségügyben is évek óta ezt halljuk, és valahogy mégis működik a rendszer. Ezért arra számítanak, hogy itt is hasonlóan fog történni minden. Úgy gondolják önök, hogy egy kicsit kiabálnak, kicsit hangoskodnak, de szeptemberben majd minden pedagógus visszamegy tanítani. Akkor lássuk!

Egy szülő informatikai szakközépiskolába járó fiának szeptemberben volt informatikatanára utoljára, akkor mondott fel az utolsó tanár. Ez több hónapja volt. A fiúnak a tanévben öt úgynevezett projekthez volt, ami azt jelenti, hogy nincs oktatás egy héttig, mert olyan kevés a tanár, hogy az iskola egyik felének tanítanak, a másiknak nem. A sporttagozatos általánosba járó fiának másfél hónapja nincs testnevelésórája, mert felmondtak a testnevelő tanárok.

Székesfehérváron egyik pillanatról a másikra zártak be egy több mint 40 éves általános iskolát. Egy női iskola tanulói pedig most értesültek arról, hogy 2023 szeptemberétől másik intézménybe kell járniuk. Egy háromgyerekes szülő akár három külön település iskolájába fogja vinni gyermekeit. Mire a reggeli körrel végez, már fordulhat is vissza értük. Biztos, hogy ennek így kellene történnie? Hiány van biológia, földrajz, fizika szakos pedagógusból, van olyan iskola, ahol nyolc alsós osztályra négy tanító jut, így a felső évfolyamokon dolgozó magyar szakos tanárokat küldik az alsós osztályokba tanítani. Önök ezzel tisztában vannak?

A törökszentmiklósi Hunyadi Mátyás Általános Iskolában legalább hat különböző szakos tanárból és számos tanítóból van hiány. A dabasi Gyóni Géza Általános Iskolában nincsen magyartanár. Tanítót és ének-zene szakos pedagógust folyamatosan keresnek. A közszféra állásportálján pedig már most több ezer iskolai és óvodai álláshirdetés van. Ezeket önök nézik?

A kormány szerint soha nem látott béremelésre számíthatnak a pedagógusok. Azonban látjuk, hogy a 2024. évi költségvetési tálakmány nem tartalmaz lényeges elmozdulást az oktatási kiadásoknál. Mint ahogy Orbán Viktor ma reggeli interjújában is a 2024-es évi költségvetésről elmondta, remélem, a számokat is eltaláljuk. Nem kellene esetleg lottózni? De komolyra fordítva a szót, nem kellene esetleg az Unióval kötött megállapodásban rögzítetteknek megfelelő jogszabályokat elfogadniuk végre?

A bosszútörvény elfogadása szinte lehetetlenné teszi, hogy egyre többen válasszák ezt a hivatást. A kiszámíthatatlanság, a megalázóan alacsony fizetés már eddig is eltántorította a fiatalokat, hogy pedagógusok legyenek. A szükséges átalakítások helyett a pályán maradók kiszígerelése történik, amelyhez még társulnak a torz intézkedések is. Kérem, fontolják meg, és vonják vissza ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Ráczné Földi Judit képviselő asszony. Két percre megadom a szót Komáromi Zoltán képviselő úrnak, DK.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Köszönöm, elnök úr, a szót. Sajnos elment államtitkár úr, és akkor nyomtam a gombot, mert szerettem volna egy kicsit kiigazítani. Ugyanis azokban az években, amiről ő beszélt, és aláhúzom azt, hogy az iskoláknak a fenntartója akkor egyértelműen az önkormányzat volt, nem 17 ezer, hanem 7 ezer álláshely szűnt meg, és nem egy év alatt, hanem négy év alatt, tehát egy kicsit nagyságrendileg ez átrendezhető. Én csak ezt szerettem volna korrigálni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! 15 perces hozzászólások következnek a következő sorrendben: Szabó Timea, Varga Ferenc, Lukács László György és Gurmai Zita. Elsőként tehát megadom a szót Szabó Timea képviselő asszonynak, Párbeszéd.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Most már éjjel 2 óra elmúlt, és azt szeretném kérni, hogy ha most már itt lassan tíz órája itt vagyunk, akkor legalább egymást ne zsidbasszuk már az ilyen háborús infláció meg ilyenekkel. Tényleg, ott van az Eurostat teljesen egyértelmű statisztikája. Azoknak az országoknak, amelyeknek sokkal nagyobb közvetlen határa van Ukrajnával, mint például Lengyelország, Románia vagy Szlovákia, ott 14 százalék az infláció, Magyarországon pedig 24,5. De Romániában éppen 10 százalék egyébként, tehát Magyarországon a két és félszerese. Nagyon szépen megkérem önöket újra és lehetőleg utoljára, értem, hogy a propaganda ezt diktálja, hogy akkor most ezt kell ilyen papagájkommandóként ismételtetni, de nincsen háborús infláció, hanem orbáni infláció van. Ezt Maruzsa államtitkárnak mondom egyébként, aki most már sajnos nincs itt, de neki sikerült az előbb ezt behoznia.

De térjünk vissza akkor arra, hogy ugyan infláció van, de az orbáni infláció, és mit írt másfél évvel ezelőtt, nem most, másfél évvel ezelőtt, amikor még szó sem volt brüsszeli pénzekekről, csak konkrét kormányígéretről azzal kapcsolatban, hogy lesz béremelés. És ezúton is szeretném emlékeztetni fideszes képviselőtársaimat, hogy több mint másfél éve kezdődött a pedagógusok intenzív tiltakozása. Ez az elmúlt 13 év legregebb óta vagy leghosszabb ideje tartó folyamatos tiltakozása, ami nem állt meg. Lehet, hogy nincs egy nagy, robbanásszerű, világmegváltó hatása, de ezek az emberek, a pedagógusok, a diákok és szülők több mint másfél éve megállás nélkül könyörögnek önöknek.

Nézzük meg, hogy mit írt 2022. január 13-án, tehát másfél évvel ezelőtt Varga Sára, egy pedagógus: „Sokáig azt gondoltam, hogy nem szeretnék a fizetésemről beszélni, mert ez magánügy, méltatlan ezt emlegetni, kínosnak érzem az egészet, és azt sem szeretném, ha sajnálkozni kezdene bárki. Utóbbi most sem

szeretném, de mégis úgy érzem, hogy itt az ideje szólani a pedagógusbérekről is, hiszen ez is társadalmi probléma, hasonlóan azokhoz, amikről írni szoktam.

(2.10)

Csak itt most én is erősen érintett vagyok. A napokban megjelent egy névtelen pályakezdő pedagógus nyílt levele, illetve szó van mindenféle béremeléséről, ezért vált ez a téma megint aktuálissá. Meg azért, mert ez a valóság. A negyedik tanévemben, egy osztály elballagtatása után, az úgynevezett pedagóguséletpálya-modellben gyakornoki szintet meghaladva jelenleg 178 193 forint a nettó fizetésem.” Még egyszer: 178 193 forint a nettó fizetése. „Pontosabban: a szakmai ágazati pótlékkal kiegészült fizetésem, mert az alapilletményem nagyjából 160 ezer forint. A következő havi fizetésem az újabb pótlékemelés miatt 207 ezer forintig emelkedik. Nem a fizetésem nő tehát, hanem a pótlékom, ami bármikor elvehető. A pedagógusbéreket még mindig, most, a minimálbér emelése után is a 2014-es minimálbérhez kötik. Minden keresettel rendelkező, vásárló, rezsi fizető ember számára világos, nagyjából mennyit kell fizetni mostanában az alapvető szükségleteink rendezésére. Én azért tudok pedagógusként dolgozni, mert a szüleimnek köszönhetően nem kell albérletet fizetnem. El sem tudom képzelni, hogy mi lenne, ha albérletben kellene élnem. A hó végén így is kétszer meggondolom, vegyek-e gyümölcsöt. 178 193 forintból nem lehet tisztességesen megélni, az pedig fel sem merül, hogy megtakarítást halmozzak fel. És itt jönnek szembe azok az egzisztenciális, szorongást okozó nagy kérdések, hogy meddig élhetek abban a lakásban, amiben jelenleg, lesz-e valaha utódom, és ha eszembe jutna családot alapítani, miből tudnék felnevelni egy gyereket. Teljesen kilátástalan anyagi helyzetet okoz, ha valaki a gyerekeket választja hivatásául, kezdőként és 30 éve pályán lévő kolléga esetében is.

Ugyanez vonatkozik az óvodapedagógusokra, iskolapszichológusokra, karbantartókra, technikai dolgozókra, takarítókra. Az iskolában a mindennapok gördülékenységeért, a tiszta és biztonságos környezetért, a gyerekek neveléséért dolgozó emberek méltatlanul kevés pénzért dolgoznak. És el fognak fogyni. Egy földrajz-történelem szakos barátom matekot is tanít az általános iskolában, mert nincs szaktanár. Legalább négy olyan egyetemi ismerősöm, barátom van, akivel együtt végeztünk, és már fontolgatják a pályaelhagyást, többen már nem dolgoznak tanárként. Számosan vannak, akik el sem kezdtek tanítani. Nagyon sok olyan kollégám van, aki másodállást, pluszmunkát vállal azért, mert az elsődleges munkahelye nem fizeti meg. Elhivatottságból pedig, bármilyen patetikusan is hangzik ez a szó, még befagyasztott árú élelmiszert sem lehet venni. És az elhivatottság is meg fog kopni előbb- utóbb, mert az anyagiak mellett rengeteg másik sebből is vérzik az oktatási rendszer. Többször hallottam már, hogy nem muszáj ebben a

szakmában dolgozni. Ez így van, felállhatnék én is. Más kérdés, hogy nem akkor vagyok-e magam és a társadalom számára is a leghasznosabb, ha olyan munkát végzek, amiben motivált vagyok. Olyat viszont még soha nem hallottam senkitől, hogy az ő gyerekének nincs szüksége tanárra. Ha pedig tényleg fontosak ezek a szakmák társadalmi szempontból, akkor fontosnak gondolom kihangsúlyozni a szakmám problémáit is, ugyanúgy, mint más problémákat, hogy minél többen tudjanak róla, hogy egyszer talán esély legyen a változásra, hogy ne legyen csend.”

Tisztelt Képviselőtársaim! Elhangzott hát, hogy 178 ezer forint nettót visz haza pótlékkal együtt egy pedagógus, az, aki nagyjából kezdő, négy osztályt már végigvitt. Azt is hallottuk ebben a levélben, hogy földrajz-történelem szakos tanárok már matekot tanítanak. Tudjuk, hogy mi ennek az eredménye. Az, amit itt már elmondtunk nagyon sokszor, hogy 16 ezer pedagógus hiányzik a rendszerből, és most több ezer ígérte azt, illetve inkább a társadalom egésze szempontjából fenyegetett minket, szülőket, diákokat azzal, hogy fel fognak mondani, mert nem bírnak ennyi pénzből megélni.

De ugyanígy vannak a gyógypedagógusok is, szintén itt van egy levél, ezt most nem olvasom fel teljes egészében, de a gyógypedagógus levélíró is azt írja, hogy 200 ezer forintot visz haza. Vannak viszont olyan kollégái, akik elmentek Németországba szintén gyógypedagógusként dolgozni magyar diplomával. Ott egy kezdő gyógypedagógus havi fizetése körülbelül 1470 euró, a mai árfolyammal számolva 470 ezer forint, egy tapasztaltabb szakember akár 5 ezer eurót is hazavihet, ugye, ez ennek a sokszorosa.

Azt is látjuk, tisztelt képviselőtársaim, hogy amikor elkezdődtek ezek a pedagógustiltakozások, joggal, ugye, az egész úgy kezdődött, hogy a pedagógusok könyörögtek önöknek 2013 óta, hogy tisztességes bért adjanak nekik. Nem azért, hogy mint önök, luxustejárókkal járjanak vagy az önök által kitartott megafonhuszárok, mint Rákay Kálmán, aki arany Merckikkel száguldozik, hanem azért, ahogy ez a pedagógus is leírja, hogy tudjon gyümölcsöt venni, vagy tudjon gyereket vállalni. Önöknek olyan fontos a gyerekvállalás, mindannyiunknak fontos, hiszen demográfiai katasztrófában vagyunk éppen, de olyan fizetéseket adnak a pedagógusoknak, hogy nem tudnak gyereket vállalni. Ez nem tisztességes. Aztán, amikor elkezdődtek ezek a tiltakozások, akkor önök megpróbálták úgy beállítani, mintha ez valami belvárosi libsi dolog lenne, tiltakozás, és tulajdonképpen csak egy szűk rétegeket érint ez a kérdés, és gyakorlatilag, mondjuk, a vidéken élő tanárokat vagy az egyházi iskolákban dolgozó pedagógusokat nem, ők teljesen elégedettek lennének a rendszerrel. Ehhez képest, ugye, láttuk, hogy folyamatosan tiltakoztak, és egyre több egyházi iskola is tiltakozott a tanárkirúgások ellen, a tisztességtelen bánásmód ellen.

A nyolc elbocsátott gimnáziumi kolléga ügyében a Piarista Gimnázium is megszólalt. Azt írták akkor,

amikor az elbocsátások voltak: „A múlt héten elbocsátott nyolc kolléga esete sürgősen rávilágít arra, hogy az oktatásban közös, egységes, határozott kiállásra van szükség. Nem engedhetjük, hogy ebben a helyzetben az állami és egyházi fenntartású intézmények pedagógusait szembeállítsák egymással. A világnézeti és stílusbeli különbségeket félretéve együtt kell a közös célért, az oktatás felemelkedéséért kiállnunk” - írta közleményében a Piarista Gimnázium 18 tanára. Az egyházi iskola tanárai szerint a pedagógusok sztrájkjogának ellehetetlenítése az oka annak, hogy valódi munkabeszüntetés az oktatásban csak polgári engedtelenség útján lehetséges, és szolidaritásukat fejezik ki mindazokkal, akiket, idézem: „az igazság miatti bátor kiállásuk miatt retorzió ért”.

Megint egy idézet jön: „A polgári engedtelenség büntetése a jog betűjére hivatkozva azt is mutatja, hogy a hatalom képviselői a mély válságnak csak a felszínét, a tüneteit látják, csak a következményekkel akarnak számot vetni, és ezek okairól nem vesznek tudomást. Az elbocsátások indoklásában a diákok érdekére és jogaira hivatkozni álságos. A diákok érdekét leginkább éppen az oktatás jelenlegi állapota sérti. Azok, akik ennek a reformjáért emelnek szót, és a legvégső eszközzel, munkabeszüntetéssel tiltakoznak, hosszú távon a diákok érdekét szolgálják” - írták a közleményben, és idéznek a Katolikus Egyház Katekizmusából, amely szerint az állampolgárt lelkiismerete kötelezi arra, hogy ne engedelmességen a polgári hatóságok előírásainak, amikor ezek ellenkeznek az erkölcsi rend követelményeivel, a személyek alapvető jogaival és az evangélium tanításával.

Szintén közös nyilatkozatot adtak ki több más egyházi iskola tanárai is, akiknek a nagy része a Gödöllői Református Líceumban tanít. Az állásfoglalást az iskola tantestületének nagy része, köztük hittantanárok és az iskolalelkész is aláírta. Ebben a következőket írták: „Az iskolájukból 15 tanár vett részt a tanárballagáson, amely az egyházi iskolák tanárainak novemberi figyelemfelhívó akciója volt az oktatás helyzetének rendezése érdekében.” Mint írják: azt remélték, hogy szelíden és tisztelettel kifejezett tiltakozásuk és javaslatuk érdemi párbeszédet indítanak el az oktatás helyzetéről, de csalódtak, és úgy vélik, nem hallgathatnak tovább. „Az oktatásirányítás nem kíváncsi a véleményünkre, nem nyitott a szimbolikus tiltakozásokra, hanem az erő nyelvén, a megfélemlítés eszközével válaszol a tanárok kétségbeesett segélykiáltásaira, miközben homályos és csupán a bérkérdést érintő ígéreteket tesz.” - írták, és a valódi igazság és szabadság reményében kérték a politikai döntéshozókat hogy lépjenek a párbeszéd útjára.

(2.20)

Ezek voltak tehát a Gödöllői Református Líceum tanárainak szavai.

Még decemberben a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium és Kollégium tanárainak egy része

adott ki állásfoglalást, amelyben tiltakozásukat és felháborodásukat fejezték ki a nyolc pedagógus felmentése miatt. Ezen eljárás indoklásában ugyan - álságosan - a diákok tankötelezettségének teljesítésére és a művelődéshez való jogára hivatkozik, valójában maga teremt a diákok hivatkozott jogait sokkal jobban csorbító, súlyosbító helyzetet, tovább terhelve az érintett intézményekben pályájuk és a gyerekek mellett még mindig kitartó pedagóguskollégákat - írták tehát a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium és Kollégium tanárai.

Szerintük a tiltakozó tanárok felmentése olyan rendszer láttelele, amely az oktatás-nevelés ügyét a végtelenségig leegyszerűsítve, minden humánumtól megfosztott szervezési kérdésként kezeli, és nem képes átérezni annak valódi mélységét, elérendő célját és kívánatos eszközeit. Úgy vélik, ez az eljárás kizárólag a jog betűjére hivatkozik, és nem veszi figyelembe a jog szellemét, amely lehetővé tenné az igazi szabadság megvalósulását és a valódi értékek átadását.

24 tanár polgári engedtelensége után a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban is '22 decemberében tiltakoztak. Ők azt írták: akciónkkal szolidaritást vállalunk azzal az immár 13 tanártársunkkal, akiket az ősz folyamán bocsátottak el iskolájukból azért, mert tiltakozni mertek az oktatásban fennálló tarthatatlan körülmények ellen. Majd a következő felszólalásban folytatom, de kérem önöket, vegyék észre, hogy itt egyházi iskolákat is ugyanúgy sért ez a most benyújtandó törvény. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Timea képviselő asszony. Megadom a szót Varga Ferenc független képviselőnek, 15 perces időkeretben.

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A felszólalásom elején én is egy üzenet átadásával fogok kezdeni, mégpedig a választókerületem központjából, Szentendréről egy édesanya üzen önöknek. Nem titkolom az ezzel a szándékom, hogy elérjem, az előttem ülő államtitkár úrban hátha megszólal valahol belülről a kis Rétvári Bence és azt mondja, hogy hagyják abba azt a viccet, amit most csinálnak és vonják vissza ezt a törvényt.

„A pedagógus-bosszútörvény miatt írok önöknek. Tegyük szívükre a kezüket, gondolkodjanak el, hogy önök is voltak gyermekek! Volt kedvenc óvó nénijük, majd tanító nénijük vagy bácsijuk, akik az akkori csöppnyi, néhány éves gyermek kezét megfogták és bevezették a számok, betűk rejtelmeibe, türelmesen elmagyarázták, átadták azt a tudást, amire azóta alapozhatnak, és ennek köszönhetően lehetnek önök ma országgyűlési képviselők. A pedagógustörvénnyel végleg el kívánják venni mindazt a biztonságot és szabadságot, ami az oktatáshoz és neveléshez szükséges; na nem mintha jelenleg ebben annyira dúskálnának a pedagógusok, sőt. Szülőként ismert az az érzés, hogy

egy-két gyermekhez is végtelen mennyiségű türelem szükségeltetik, nem beszélve egy egész osztálynyi tanulóhoz. Mélységes hitre és lelkierejűre van szükség, hogy a jó tanulónak és a kevésbé jónak, valamint a hátrányos helyzetű gyermekeknek egyaránt át kell tudni adni a tudást.

Önök meg kívánják szavazni a pedagógus-boszútörvényt, mert azt gondolják, hogy nem tehetnek mást. De tehetnek: nem szavazzák meg. Szembenemnek Orbán Viktor akaratával, és most az egyszer a lelkiismeretükre hallgatnak. Nem borítják rá a gyermekeinkre az oktatási intézmények épületét. Önök a pedagógusok elnémitésán és a pedagógushiany látszólagos megoldásán dolgoznak, aminek a gyermekeink fogják meginni a levét. Még több tanár fogja elhagyni a pályát, és nem lesz, aki tanítsa gyermekeinket. Mégis hogyan gondolják mindezt? Ez lenne a családbarát kormány? Bizonyítsák! Biztosítsák kormányzati szinten a gyermekek biztonságos testi és lelki fejlődését!”

Látom, azért annyira nem hatotta meg államtitkár urat a levél.

Tisztelt Képviselőtársaim! Hallhatták, így vélekedik az önök bosszútörvényéről egy családanya, és meggyőződésem, hogy nincs egyedül ezzel a hozzáállásával, ugyanis önök az elmúlt 13 évben mindent, ami fontos lenne az országunk jövője szempontjából, leépítettek. 2011-ben az oktatásra GDP-arányosan 4,7 százalék jutott, jövőre a tervezet szerint azonban nem lesz csak 3,9 százalék. Tehát elmondhatjuk, hogy nominálisan nő az oktatásra szánt források összege az ideikhez képest, az orbáni infláció miatt azonban ez mégis 13 százalék reálérték-csökkenést, mintegy 800 milliárd mínuszt jelent az oktatásnak, ami másfél hónapnyi támogatásnak megfelelő összeg. Tehát önök elvettek másfél hónapot az oktatásból. Erre lennének ilyen büszkék?

A pedagógusok már évek óta megszegyenítően alacsony bért kapnak. Csak az elmúlt két évben több mint 8 ezren hagyták el a pályát, a kormányzat még sem adott számottevő béremelést, még az inflációnak megfelelő béremelés is elmaradt, pedig mindez csupán a kormányzati szándékon, a politikai akaraton múlt volna. Hogyan várják el azt, hogy egy ilyen rendszerben a gyermekeink megfelelő tudáshoz jussanak, arról nem beszélve, hogy mi lesz a hátrányos helyzetű tanulókkal, akik sokkal nagyobb odafigyelést igényelnek társaiknál? Ma a pedagógusok nincsenek motiválva azért, hogy hátrányos helyzetű gyermekeket hatékonyan tudjanak oktatni.

A romák felzárkóztatásának legfontosabb alapja az oktatás, amelynek azt a célt kellene szolgálnia, hogy olyan tudáshoz és szakképesítéshez jussanak a felnövekvő generációk, amely hatékony munkaerőpiaci érvényesülést biztosít a számukra. Tehát hatalmas jelentősége van annak, hogy milyen tudást szereznek meg alap- és középfokú tanulmányaik során. Minőségi oktatásra van szükség, megbecsülés és támogatás kell a pedagógusoknak, hiszen ők azok, akik gondozzák a jövő generációját.

A kormány kommunikációjában a törvénnyel kapcsolatban rengeteg csúsztatás van. Nézzünk hát ebből néhány példát! Önök azt mondják, hogy a törvényjavaslat benyújtását minden idők legátfogóbb és leghosszabb egyeztetése előzte meg. Ehhez képest a kormány csak az általa támogatott, a kormánytól anyagilag függő szervezetekkel egyeztetett érdemben, a független szervezetekkel csak látszategyeztetéseik voltak. Azt mondják, hogy a törvénytervezetet a Belügyminisztérium 2023. március 2-án társadalmi egyeztetésre bocsátotta. Pedig nyolc napot adtak a több mint százoldalas, érdemi magyarázat nélküli jogi szöveg véleményezésére, a beérkezett véleményekre pedig több mint három hónap elteltével sem reagáltak a beküldők egyikének sem, sem egyénileg, sem összegezve.

A Fidesz szerint a pedagógusok körében végzett kérdőíves felmérés során a válaszadók 74 százaléka értett egyet azzal, hogy a munkavállalók fizetése teljesítmény alapján differenciált legyen. A valóságban, amikor a pedagógusokat megkérdezték a teljesítményalapú bérezésről, még nem voltak ismertek ennek a részletei, és a felmérés résztvevői nem tudhatták, hogy a törvénnyel egyúttal a munkaterhek és a kiszolgáltatottságuk is nőni fog. Aztán előszeretettel hivatkoznak arra, hogy 2025 januárjára a mostani számítások alapján a pedagógusok átlagbére majd elérheti a 800 ezer forintot, pedig a törvénytervezetben nincs konkrétum a fizetésemelésekkel kapcsolatban. A bérsávokra csak tág intervallumokat adtak meg, ami alapján nincs garancia a számottevő béremelésre.

Azt állítják, hogy aki eredményesebben tanít, többet foglalkozik a lemaradó gyermekek felzárkóztatásával, a tehetségesek versenyre felkészítésével, aki innovatívabb, aki tanórán kívüli programot szervez, az magasabb jövedelmet fog elérni. Ehhez képest a helyzet az, hogy a tervezett teljesítményértékelési rendszer összehasonlítja a pedagógusokat az intézményen belül és a pedagógusok negyedét mindenképpen alulteljesítőnek minősíti, így ők nem kaphatnak többletbért. A béremelést a pedagógusok negyede kaphatná. Hiába végez egy pedagógus kiváló munkát, ha nem kerül be a legmagasabb pontszámot szerzők közé az intézményben, munkájáért nem jár többletbér. A pedagógusok között bérfelesztés alakulhat ki, és az igazgató kegyeitől függ a bérük.

Azt gondolom, beszélünk kell arról is, hogy a nagy nemzeti kormány a magyar pedagógusok bérének emelését nem nemzeti hatáskörben képzelel el, hanem az uniós forrásoktól teszi függővé. Pedig a pedagógusbérek emelésének nem feltétele az uniós támogatás. Elvárás viszont Magyarországra felé, hogy olyan jogszabályt kell alkotni, amely a pedagóguspályát vonzóvá teszi, mely szerzett jogokat nem von el, és az autonómia csökkentésével nem jár. Ehhez képest itt fekszik előtünk ez a javaslat.

(2.30)

Önök, mint mondják, abban bíznak, hogy ha ezek az intézkedések megvalósulnak, akkor jelentős

vonzereje lesz a pályának, és akkor az óraterhelés is csökkenhet majd. A törvénymódosítás miatt több ezer pedagógus felmondása várható, mindez pedig jelentősen növelheti a pályán maradók óraterhelését. A benyújtott törvénytervezet egyértelművé teszi, hogy a kormányzat is a pedagógusok terheinek növekedésére számít. Egyszóval: önök hazudoznak összevissza, védik a védhetetlent és az oktatás tönkretételére játszanak. Pedig ez nem játék, ez az országunk jövője. Az elmúlt 13 évben azonban kiderült, hogy jövőnk csak akkor lesz, ha önök nem élősködnek tovább a nemzetben.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga Ferenc képviselő úr. Most megadom a szót 15 perces időkeretben Lukács László György képviselő úrnak, a Jobbik képviselőjének.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Egész nap arról folyt a diskurzus, a vita, hogy valójában mi is hiányzik, mi a probléma a közoktatásban, és hogy ad-e erre választ a törvényjavaslat. Azt kell mondanunk, hogy a törvényjavaslat a kormánypártiak szerint ad és majdnem mindenre is ad választ, ezzel szemben nagyon sok kritika van, és nagyon sok olyan szakmai álláspont van, amely azt mondja, hogy a valódi problémára nem ad, arra, hogy az emberierőforrás-hiányt, tehát a pedagógusok lemorzsolódását, a pálya elhagyását, egyáltalán a belépési problémákat kezeli-e, hogy mennyire érzik komfortosan magukat az állásukban, mennyire látják jövőt, mennyire látják életpályát. Valójában úgy tűnik, nem kezeli, és nem jól kezeli ez a törvényjavaslat, tehát mindazzal kapcsolatban, ami körítésként, ami környezetként a közoktatást körülveszi, a lényegi problémákra nem ad választ.

De láthatják önök is, és szerintem tudják is a kormánypárti képviselők, hogy van baj az oktatásban, nemcsak a GDP-arányos költési adatokra kell gondolni, de több mutató-, és mérőszám is azt mutatja, hogy gond van. A kormány ezt az emberierőforrás-fejlesztési operatív programban és az EFOP Pluszban tett vállalásainak megfelelően amúgy látta és látja is és azon munkálkodott, túl azon, hogy feltárja, hogy erre valamilyen választ adjon. Össze is állítottak ezzel kapcsolatban törvénytervezetet, és ezt az Európai Közösség részére önök prezentálták. Abban viszonylag jól benne van, hogy milyen problémákkal állunk szemben. Például egy ilyen vállalás volt, és ez talán az egyik legfontosabb vállalás, ami a mostani vitában is elhangzott, hogy a tanári hivatás vonzerejének növelése érdekében a pedagógusok bérének a diplomás-átlagbér 80 százalékára emelése 2025-re a kitűzött cél. Ebből a pályázati anyagból világosan kiderült és benne van, hogy a kormány már tavaly nyárra diagnosztizálta a hazai oktatási, közoktatási rendszer legfontosabb problémáit. Érdemes is megnézni, hogy melyek ezek, ugyanis ezek az elmúlt

13 év eredményei, ha úgy tetszik, vagy a hiányosságai, amelyeket 13 év kétharmados kormányzati felhatalmazással sem sikerült kijavítani, hozzátevé, hogy az oktatás talán az egészségügy mellett az egyik olyan nagyon nagy, fontos szektor, amelyben önöknek teljes felhatalmazásuk volt arra, hogy rendet tegyenek.

Az egészségüggyel kapcsolatban is el szoktam mondani, de az oktatással kapcsolatban is el kell mondani, hogy talán a kormány egyik történelmi hiányossága és bűne, hogy egy történelmi felhatalmazással nem élve a reformokhoz, illetve a változtatásokhoz nem fogott hozzá, így ezek a nagy ellátórendszereink, illetve nagy rendszereink nem tudtak lépést tartani egy-egy technológiai változással, demográfiai változással, így nem tudtak a magyar közösség, a magyar emberek fejlődése érdekében hadrendbe állni. Elvesztegettünk az elmúlt 13 évből szinte minden évet, és tyúklépésben haladt mindegyik szektornak, mind-egyik ágazatnak a fejlesztése.

Nézzük meg, hogy melyek ezek a problémapon- tok! Az egy tanulóra jutó kiadásokat tekintve Magyarország az OECD-átlag alatt van, írja ez a jelentés. A pedagógusellátottság tekintetében egyenetlen a területi megoszlás, amely a hátrányosabb régiókat, ennek következtében a hátrányos helyzetű tanulókat súlyosabban érinti. Hozzá kell tennem, hogy én is Jász-Nagykun-Szolnok megyéből egy olyan környékről érkeztem, ahol egyre jobban és fokozottan érvényes az, hogy halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyermekek vannak. A mai nap egyik szomorú apropója, hogy pont a hátrányos helyzetű gyermekeknek, illetve az ezzel kapcsolatos szegregációs és deszegregációs szabályoknak köszönhetően egy nagy múltú karcagi általános iskolától kellett elköszönni és bezárni azt. Persze, a problémát nem sikerült megoldani, mert az ott tanuló roma gyerekeket a város további iskoláiban - csúnyán mondva - dobták szét, osztották szét, így nagyjából vállalhatóvá tették azt, hogy milyen százalékban legyenek ott a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek. De mondjuk ki: az Arany János utcai iskola áldozata lett annak a vidéki leépülésnek és hiányosságnak, amit itt önök feltártak.

De ugyanilyen probléma a korfa, valamint a hiányterületek elemzése alapján látható, hogy strukturális kihívásokkal áll szemben a köznevelés. A magyar pedagógusok relatív kereseti helyzete az alap- és középfokú oktatási területen számottevően elmarad az európai átlagtól, ahogy ez a 2019-es és '20-as országjelentésben is olvasható volt. Ezzel kapcsolatban szerintem szintén érdemes megjegyezni, hogy Magyarországon a pedagógusok, bár egy kicsit előrébb járnak, mint a szociális ágazatban dolgozók, bőséges lemaradásban vannak most már nemcsak az európai átlagtól, hanem a környező országok átlagától. Azt kell látnunk, hogy Magyarország nemhogy - önköztől kölcsönzöm a kifejezést - előrement, valójában ezekben a kérdésekben a környező országokhoz képest hátra, és ez közös felelősségünk. Ilyen késői órán talán

mondhatjuk azt, hogy mindannyiunk közös felelősége, mind a kormányé, mind az ellenzéké, de azt lássuk be, hogy az elmúlt időszakban, az ezt megelőző 13 évben, most már közel 4 ezer napnyi rendkívüli helyzetben, veszélyhelyzeti kormányzás alatt mégiscsak a kormányfőnek és a kormánynak voltak olyan lehetőségei, hogy ebben érdemi lépést tegyen és a bérfelzárkóztatásért valamit tegyen.

Evidenciaként írták le, hogy idősödik a pedagógusállomány. Szerintem a mai napon hallottuk azokat az adatokat, amelyek 2019-es adatok voltak, miszerint a tanárok 45 százaléka 50 éves vagy annál idősebb volt, az elmaradó pedagógus-utánpótlás oka pedig a versenyképes fizetés hiánya, a tanárok kezdő fizetése az egyik legalacsonyabb az Európai Unióban. Az elmúlt években megvalósított béremelések ellenére Magyarország egyike annak a négy országnak, ahol jelenleg a legalacsonyabb a jogszabály szerint meghatározott pedagógusbér és tényleges átlagbér is.

Magyarországon a pedagógusbérek életkor szerinti növekedését tekintve azon országok közé tartozik, ahol a teljes százalékos növekedés viszonylag magas, de a növekedés kevésbé releváns a tanári pályára elején, és általában jelentős szolgálati időre van szükség a legmagasabb fizetési tartomány eléréséhez. 42 év szolgálati idővel átlagosan 84 százalékos béremelkedés érhető el. Ez azt eredményezi, hogy a tanárok gyakran csak rövid ideig kapják meg a lehetséges legmagasabb fizetést, és nem is minden tanárnak sikerül egyáltalán ezt elérnie. Láthatjuk, hogy minden hivatásnak az egyik fokmérője, hogy mennyire ad jövőt és lehetőséget vagy ívet, hogy valaki egy karriert fusson be, ha a bemenetnél nem szimpatikus, nem megfelelő és nem vonzó a hivatásrend, akkor sokkal kevesebben fogják választani. Ezt a rendvédelmi dolgozóknál is átéltük, látjuk az egészségügyi szakdolgozóknál. Most, hogy már a Belügyminisztériumhoz tartozik szinte minden ilyen ágazat, szerintem ők pontosan látják, hogy a hozzájuk tartozó valamennyi hivatásrendnél ezzel a problémával állnak szemben. Talán az orvosok az egyedüli kivétel most, az elmúlt egy-két év bérfelzárkóztatásának köszönhetően.

Nézzük a kiindulási pontokat! Szót ejtettünk a relatív kereseti helyzetről. Hozzá tartozik és fontos elmondani, hogy egy nagyobb képet lássunk, hogy oly annyira alacsony a pedagógusok bére és a magyarok átlagbére - és nagyon jól mutatja a pedagógusbér a magyar átlagbért, és ez súlyosan érinti a pedagógusokat -, hogy több mint 16 évnyi bért kellene félretennie egy magyar pedagógusnak ahhoz, hogy egy átlagos méretű budapesti lakást megvásárolhasson, úgy, hogy egyébként emellett nem eszik, és nem költ semmire. 16 évnyi összes keresetét kell félretennie. Láthatjuk, hogy aki szeretne ebbe a gyönyörű hivatásba lépni, annak mégiscsak azzal kell hogy számolnia, hogy valószínűleg önerőből egyáltalán nem lesz képes otthont teremteni a családjának, gyermekeinek, illetve a jövőjének is.

(2.40)

Pedig azt látjuk, Magyarországon kifejezetten elterjedt az, hogy bérlet helyett inkább mindenki a magántulajdont preferálja, és még mindig abba az irányba mozdul el mind az ingatlanpiac, mind pedig a tőkefelhalmozás, hogy az emberek saját tulajdonú ingatlanban éljenek.

Az utóbbi években Magyarországon volt a legkisebb a béremelkedés, s nemhogy Ausztriához, de még az EU-s átlaghoz sem tudtunk közelíteni, és ez egy igazi katasztrófa nemcsak az átlagbérré és nemcsak a dolgozók bérére, hanem a pedagógusbérekre vonatkozóan, hiszen látjuk, hogy ők teljes mértékben azt tükrözik - és még talán alul is maradnak az átlagbéreknél -, hogy mennyire tragikus helyzetben vagyunk.

Éppen ezért is mondjuk, hogy tisztességes bérekre lenne Magyarországon szükség, és a tisztességesen elvégzett munkáért tisztességes bér jár. Ez egy normális Magyarország képe, ahol normális béreket lehet teremteni, és egy normális Magyarországot és normális életet kell teremtenünk. Talán ez az az arany középút, amit a konzervatívan gondolkodó képviselők vagy bárki, aki a társadalmat konzervatívan szemléli, magáévá tud tenni.

De nézzük a következő megállapítást! Idősödik a pedagógusállomány, említettem a 45 százalékos statisztikát is, amely az 50 év fölötti rendszert mutatja. Van olyan iskola Magyarországon most, és nem is olyan messze, itt, az agglomerációban, ahol ennél sokkal szomorúbb adattal állnak fel, és még az ezt meghaladó, korosodó állománnyal néznek szembe.

A pedagógushivatás vonzóvá tétele érdekében Magyarországon a pedagógusok teljes szakmai autonómiát élveznek - írják -, a pedagógiai módszerek megválasztásában, a tartalmi követelményeket a NAT, a kerettantervek tartalmazzák. Rendkívül sok ösztönző intézkedésről írnak és írtak az országjelentéssel kapcsolatban. Az a helyzet, hogy ezt a kormány így látja, de ezt a pedagógusok nem így érzékelik, a tanárok, szülők nem így érzékelik. Tehát itt lényegében egy kozmetikázása volt a kormány vállalásainak.

Az egyetlen és legfontosabb konklúzió lehetne szerintem, hogy a XXI. századi kihívásokra reagáló köznevelést úgy lehetne megteremteni, és ez az egésznek a kulcsa, hogy a bérszínvonalat tartósan rendezni kell. Erre kell valamilyenfajta bérösztonzéssel útra állítani és jó irányba állítani a pedagógusok ügyét.

Azt írták az országelemzés stratégiai céljai között, hogy a magyar köznevelésben dolgozók átlagbére fokozatosan közelítsen az OECD-országok diplomásátlagbéréhez, hogy ezt önök 2025 augusztusára szeretnék legalább úgy megvalósítani, hogy a 80 százalékot elérje. Erre szokták azt mondani pestiesen, hogy hiszi a piszi. Különösen úgy, hogy önök most, az elmúlt időszakban 200 milliárdos megszorító csomagot terjesztettek be. A GDP-arányos költségeinkről beszélünk, szintén a gazdaság fejlettségéhez viszonyítottan

a közoktatás és az oktatás nem élvez elsőbbséget, így ezáltal ezek a források nem valószínű, hogy biztosíthatók.

Önök az Európai Közösségtől várják erre a forrásokat, de hozzáteszem, az Európai Közösség kiemelten és fokozottan figyeli, hogy miként halad a státusztörvény és a pedagógusok jogviszonyának, illetve bérrendezésének az ügye, így minden egyes vállalás, minden egyes botlás ebben a kérdésben veszélyezteti nemcsak azt, hogy meg tudják valósítani a pedagógusok béremelését, de azt is veszélyezteti, hogy egyáltalán Magyarországra hazakerülhetnek ezek a források.

A Jobbik-Konzervatívok ebben mindig világosan fogalmazott, és mindig meg is szavaztuk azokat a törvényjavaslatokat, amelyek itt voltak, mert hiszünk benne és tudjuk, hogy az a magyar emberek pénze, és azok a pénzek nekünk járnak, és azt haza kell hozni, de azt látjuk, hogy önök egy éve képtelenek hazahozni. Navracsics Tibortól tíz percig lehet felolvasni - és talán Bedő Dávid képviselőtársunk meg is tette - azokat a nyilatkozatokat, amikor mindig, mint valami, mondjuk úgy, hiszékeny ember, arról fogadkozott, hogy melyik héten, melyik hónapban fog majd jönni a pénz, és mindig más hónapot, és mindig egy közelgő, nagyon hamarosan beálló időpontot és feltételt mondott, és ehhez képest Magyarország ott tart, hogy a neki járó forrásokhoz nem juthat hozzá.

Önök, ha a státusztörvénnyel nem jól bánnak - és úgy tűnik, jelen helyzetben, hogy ez így van, s éppen egyébként a Jobbik-Konzervatívok nem is fogja tudni ebben a formában megszavazni -, akkor önök azt veszélyeztetik, hogy az összes többi európai uniós forráshoz hazánk hozzájusson. Szimplán azt kell látni, és valamilyen módon meg kell értetni majd a brüsszeli közösséggel, illetve az Európai Közösséggel, hogy a kormány hibái miatt nem büntetheti Magyarországot folyamatosan, mert lényegében ez történik. Az önök kormányzati tevékenysége, az önök mulasztásai miatt lényegében büntetik a magyar embereket, és nem jutunk hozzá azokhoz a forrásokhoz, amelyek nekünk járnak.

Konklúzióként tehát megállapítható, hogy a státusztörvény valójában nem segíti az oktatást érintő problémákat, sőt azt még növeli is. A Jobbik-Konzervatívok szerint - és ez elhangzott - egyébként nem ördögtől való, hogy egy hivatásrendi törvénnyel rendelkezünk. Ez más hivatásoknál bevált, ez egy jó életpályát és egy csodálatos pályát tudna nekik kínálni, de az önök javaslata erre nem megoldás. Számunkra az oktatás egy kiemelt nemzetstratégiai ágazat, éppen ezért mi a pedagógusokban nem az elbocsátandó cselekedet, hanem a felelős értelmiségieket látjuk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ne csodálkozzunk, ott, ahol a kormányzó párt számára Győzike meg Kis Grófo a kulturális etalon, ott, úgy tűnik, nincs forrás és talán akarát sincs arra, hogy a pedagógusok béréket és az oktatás rossz helyzetét rendezzék. Köszönöm szépen a türelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Lukács László György képviselő úr. 15 perces időkeretben megadom a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, MSZP.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár úrnak várom a tekintetét, hogy lássam, követni fogja-e, amit beszélek. Egyébként helyzetjelentést szeretnék adni a parlamentből: háromnegyed három van, hat darab kormánypárti kolléga, benne a levezető elnök és az államtitkár (*Nacsá Lőrinc: Van jegyző is.*), és egyébként jó hírem van, hogy többen vagyunk ellenzéki képviselők. Illetve bocsánat, van egy elbújt jegyző, azt innen, ebből a szögből nem látom, de bevallom, heten vannak, mi viszont legalább kilencen, és ebből öt nő és négy férfi. De komolyra fordítva a szót, háromnegyed három, az a kérdés, hogy az, amit most itt teszünk... (*Nacsá Lőrinc Rétvári Benccével beszélget.*) Ugye, figyelnek?! (*Az elnök csendet.*)

ELNÖK: Tessék! Képviselő asszony, tessék folytatni a felszólalását!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Én örömmel teszek ennek eleget, levezető elnök úr.

A pedagógusok életpályájáról szóló törvény vitájában szeretném felhívni a figyelmüket arra, hogy ez a javaslat nemcsak a pedagógusok státuszáról szól, hanem ennél jóval többről. Nemcsak egy életpályamodell kerül mérlegre, hanem a kormány teljes oktatáspolitikája. 2010-től egészen napjainkig tartó hatását és számos szempontot kell értékelnünk, mielőtt ezt a fontos döntést meghozzuk. Gyermekünknek egy olyan világban kell majd helytállniuk, ahol folyamatos alkalmazkodásra és a változás képességére lesz szükségük, ahol egyébként túléltünk egy Covidot, de erről már beszéltem.

Olyan iskolarendszer szolgálja a magyar diákok és ennek az országnak is a jövőjét, amelyik nem kizárólag a XX. századi ismereteket sulykolja, hanem a XXI. századi tudást is képes átadni. A magyar kormány viszont azt hiszi, ha hatalmi érdekből fogant „kulturkampfból” épít szellemi barikádot az ország köré, akkor letagadja, elhazudhatja a jövő kihívásait. Mi abban hiszünk, hogy a jövő elől nem elbújtatni kell a magyar fiatalokat, hanem mindent meg kell tenni azért, hogy fel tudjuk őket rá készíteni.

Míg a kormány oktatásért felelős minisztere a magyarság spirituális és szakrális oktatását tartja fontosnak - nyilvánvaló, ez is fontos -, de szeretném világossá tenni, hogy minden magyar diák számára a megfelelő nyelvoktatás és modern tudás az informatikából legalább annyira fontos. Az oktatási rendszernek biztosítania kell, hogy a gyerekek és a fiatalok képessé váljanak az emberiség által felhalmozódott tudás megismerésére és annak alkotó alkalmazására, a nemzeti és nemzetiségi hagyományok ápolására. Így is összefoglalhatjuk, hogy mi mit gondolunk a magyar iskolák feladatának.

Mondhatnám azt, hogy ez egy bölcs idézet az „Oktatási minimum” című dokumentumból. Ez az a dokumentum, amelyet a választási kampány idején, még tavaly februárban írtak alá oktatási szakmai és civil szervezetek, érdekképviseletek, és mi, ellenzéki pártok közösen.

(2.50)

Tartozunk azzal, hogy megküzdjünk a magyar iskolarendszer legfontosabb szereplőinek közös akaratáért, az oktatási minimumban foglalt elvek és programpontok megvalósításáért, hogy negyedével csökkenjen a diákok óraszáma, hogy kisebbek legyenek az osztálylétszámok, hogy a gyerekek megtanuljanak tanulni az iskolában, hogy mindenki számára lehetőség legyen az érettségi megszerzésére, hogy a tanároknak visszaadjuk a tanszabadságot, emeljük meg a bérüket, és hét-nyolc évente legyen pihenőév a pedagógusok számára, hogy az első diploma legyen ingyenes, és hogy eltöröljük a tandíjadósságokat is. *(Rétvári Bence: Érdekes, hogy a tandíj bevezetői az ingyenes diplomáról beszélnek. - Az elnök csenget.)* Annyira szeretem, hogy olyan okos dolgokat mondanak, miközben én beszélek! *(Derűltég az ellenzéki oldalon.)* Mindezt annak érdekében, hogy kizárólag egy-egy gyerek személyes képessége, tehetsége és szorgalma határozza meg, hogy mi lesz belőle felnőttként, hogy a gyerekek továbbtanulási útját ne a lakóhelye, bőrszíne, családjának szociális helyzete, vagy éppen olyan, íróasztal mögötti döntéshozók határozzák meg, akik amúgy már rég kimenekítették gyermeküket az állami rendszerből.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a hatalmi kevélységben tobzódó kormányról és kormányfőről leperreg bármiféle szakmaiság. Ez a kormány és a miniszterelnök visszafele néz, hátramegy és nem előre, ezért már gyakorlatilag senkire sem hallgat, nemhogy az ellenzékre, sem semmilyen észérvre. Ezért a magyar gyerekek jövője szempontjából kulcsfontosságú változáshoz újjá kell szerveznünk az együttműködést azok között, akik az oktatási minimum programját megalkoták és elfogadták.

Nem a közös fotózkodás vagy a hangzatos sajtóközlemények reményében, hanem akár csöndben, de mindenképpen a közös célokra nyugvó, egymás iránti bizalommal érdeklődnék én, hogy milyen bizalom van önök iránt, különös tekintettel az itt zajló, vagy korábban zajló tüntetéssorozatokra. Ahhoz, hogy valóban a tanévnyitó Magyarországon ne egy utálatos esemény legyen, ahol minden anya, minden apa szorongás nélkül tudja elengedni a gyereke kezét az iskola kapujában, mert most egyáltalán nem lehet biztos abban, nem tudja azt, hogy olyan tudást kapnak, ami valóban lehetőséget teremt számukra, hogy többre vigyék, vagy messzebbre jussanak, mint a szüleik, én úgy gondolom, hogy ez egy meglehetősen fontos dolog.

Ha viszont egy igazságos, gyarapodó és modern Magyarorszáért kívánunk politizálni - és szeretném azt hinni, hogy ezt mindannyian így gondoljuk -, az

idevezető úton iránymutatásnak vesszük Szent-Györgyi Albert szavait: „Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája.” Ha a Nobel-díjas tudós mondata igaz, márpedig számomra igaz, akkor szerintem meglehetősen jelentős az ok az aggodalomra mindenkinek, akinek számít Magyarország jövője, számít gyermekeink jövője, unokáink sorsa; leginkább a szülőknek, akik országszerte több mint egymillió magyar gyermeket kísérnek el az iskoláig.

Nyilvánvaló, hogy szülőként mi is osztozunk minden anya és apa álmában, hogy a gyerekeink többre vigyék, mint mi magunk. Az iskoláknak ezt a közös álmot kell szolgálniuk, de ma nem ezt szolgálják, hanem akadályozzák, hiszen nem lehet tudni, hogy Aranka néni vagy Judit néni valóban végig tudja-e vinni azt a négy évet, vagy folyamatosan cserélődik már a tanító néni is általános iskolában. És akkor még nem beszéltünk a felső tagozatosokról, ahol rendszeresen elmaradnak az órák, és nincs megfelelő pedagógus, mert nincs elég fizika- vagy nincs elég földrajztanár.

Miközben az európai országokhoz képest bántóan keveset költ a magyar állam az oktatásra - államtitkár úr, várom a válaszát, hogy miért -, addig a magyar szülők kétharmada érzi anyagi megterhelésnek a tanévközlést. Míg a középiskolai tanárok fizetését tekintve az uniós tagállamok közül Magyarország hátulról a harmadik, általános iskolai szinten hátulról a negyedik vagyunk, miközben túlterhelt tanuló és tanár egy évben több száz órával többet tölt az általános iskolában és a középiskolában, mint Európa más országában, addig a matematika, szövegértés és természettudomány mellett a problémamegoldás terén is rosszul teljesítenek a hazai diákok. Kérdés, hogy ebben milyen javaslataik vannak. Ráadásul a számok elkesztő egyenlőtlenségeket mutatnak, a kevésbé tehetségesek esély nélkül maradnak, és ez az önkéntes felelőssége.

De az adatoknál is világosabban fogalmazza meg a mai iskola legnagyobb baját, sőt bűnét Vekerdy Tamás: „A magyar iskola kritikus gondolkodók helyett engedelmesebbek akar nevelni, ezzel pedig szembemegy a világtrenddel.” Tegyük hozzá, szembemegy a magyar gyermekek érvényesülési vágyával, szembemegy a szülők álmával vagy szembemegy Magyarország jövőjével. Ezért nem túlzás Vekerdy Tamás fogalmazása: „Ez nemzetellenes bűn.”

Nem lehet kétségünk, hogy ezt a nemzetellenes bűnt a kormány követi el a gyermekekkel és a szülőkkel szemben, szintén Vekerdy szavaival: „a legfőbb hadúr parancsára”, aki még húsvétkor sonkahadjáratot is hirdetett. A kormányfő naftalinszagú, avított világméretű és önös hatalmi érdekét kényszeríti rá a magyar iskolarendszerre - ez szerintem nem annyira vicces -, mert neki legfőbb ellenfele a kritikus gondolkodásra, önálló érvényesülésre képes polgár, érdeke pedig az államnak kiszolgáltatott, engedelmesebbek tömege. Emiatt évente több tízezer magyar fiatalat kényszerít bele a közmunkába, a foglalkoztatáshelyettesítő támogatás, alkalmi munka körforgásába. Emiatt mennek külföldre a legjobban teljesítő diákjaink. Ma minden

századik magyar fiatal Ausztriában kezdi meg már a középiskolát. Tehát nemcsak az egyetemisták hagyják el az országot, ami nagyon brutális szám. És akkor nem beszéltünk még arról, hogy aki teheti, az állami iskolából a magániskolákba megy, és emiatt mindennapos tapasztalás és sok adattal alátámasztható tény, hogy az iskola nemhogy felszámolná, inkább felerősíti az otthonról hozott hátrányokat, a szemünk láttára nap nap után vesztegetik el ennek az országnak a jövőjét.

És akkor nézzük meg a számokat! Nyilvánvaló, tudjuk, hogy dübörög az infláció, 25 százalék feletti, és azt is látjuk, hogy a 2024. évi költségvetésben oktatásra elvileg 3434 milliárd forintot szánnak, vagyis 629 milliárd forinttal többet, mint 2023-ban. Ez nominálisan 22 százalékos emelkedést jelent, reálértéken, vagyis a 2023-as és a tervezett 2024-es inflációt is bealkalmazva négy, azaz 4 százalékos növekedést jelent. Az azonban, hogy 2024 végére ennek a költségvetésnek az oktatási, szakképzési fejezetei mennyiben változnak, ennek nyilván számos összetevője még kérdéses.

Az emelkedés reálértéken 4 százalékos növekedése komolyabb bér- és színvonalemelésre, úgy ítéljük meg, hogy kevés. *(Sic!)* Ugyanakkor korábban a kancelláriaminiszter arról beszélt, hogy a leginkább leszakadt térségekben többletbéremelést szeretnének adni a pedagógusoknak, azonban a költségvetésben ennek a forrásait nem látjuk, nem találjuk, bár bízom benne, hogy Rétvári Bence miniszterhelyettes úr majd segít ebben, nekem, bevallom, nem sikerült megtalálni ennek a forrását.

Az oktatási többletkiadások egy része a pénzügyi tárca kijelentései szerint a pedagógusok generális béremelését szolgálja, a tervek szerint az uniós források megérkezésével, erről hosszan beszélt államtitkártársa. 20 százalékos lehet a pedagógusok béremelésének mértéke, ha a még nyitott kérdéseket le tudjuk zárni az uniós szervekkel. És higgye el, hogy szurkolunk, hiszen mindannyiunk érdeke a jól megfizetett pedagógus. Bár azt tudom mondani, hogy egy hat évet tanult pedagógus miért keres kevesebbet, mint a kereskedelemben dolgozó, mondjuk, pénztáros, ez önmagában is egy jelentős kérdés, hogy vajon ez hogy fordulhat elő abban az országban, ahol a gyermek számít meg a tudás számít.

(3.00)

Nos, az óvodák és az általános iskolák kerete alacsonyabb mértékben, összesen 6,6 százalékkal nő, ezek az intézmények tehát veszíthetnek akkor is, ha jobban nő az infláció annál a 6 százaléknál, amivel a kormány számol.

A középiskolák biztosan rosszul járnak, az ő keretük alig 3,5 százalékkal emelkedik. Van azonban egy egyéb oktatási sor, az erre szánt összeget 26 százalékkal emelték meg. Izgatottan várom, miniszterhelyettes úr, hogy vajon ez mit is jelent.

És akkor zárásképpen: a szakképzésre fordított kiadások reálértéke is emelkedik, az egyetemeknél

viszont felemás a kép, az állami egyetemek támogatása ugyanis csökken, ám a modellváltáson átesett alapítványi fenntartású intézmények 6 százalékkal többet kapnak az idén, vagyis ők legalábbis a pénzüknel maradnak. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket, és, államtitkár úr, bizakodó vagyok, hogy még hezítál, hogy visszavonják. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gurmai Zita képviselő asszony. Ebben a körben, tisztelt Országgyűlés, DK-s képviselő nem szólalt meg, ezért megadom a szót Varga Zoltán képviselő úrnak, DK.

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Hát, sok mindenről kell beszélünk. Nagyon sokan nagyon sok mindent elmondtak már az előttünk fekvő örületről, én most amennyire csak lehet, megpróbálok egy picikét talán rendszerezni és összeszedni, hogy akkor miről van szó, hogy lássanak már végre tisztán kormánypárti képviselőtársaim is ebben a dologban, mert szemmel láthatóan ők ugyan tökéletesen fel tudják mondani azt a kommunikációs panelt, azt a leckét, amit nem tudom, hogy most éppen ki készít önöknek, a Habony- vagy a Rogán-művek - nem tudom, gondolom, valaki nagyon sok pénzért -, hogy mit is kell önöknek mondani egy adott pillanatban. Azt látom, hogy időnként változik a narratíva, változnak a csapásirányok, Soros hol eltűnik, hol előjön, Gyurcsányról mostanában érdemtelenül keveset beszélnek. Én ezt egy picikét fájjalom, tehát nyugodtan lehetne többet gyurcsányozni, mert annyira megszoktuk maguktól, hogy én úgy látom, itt az ellenzéki padosorokban néhány párttársamnak ez kifejezetten zokon is esik. *(Nacsa Lőrinc: Zokon is esik!)*

Na de akkor lássuk, hogy a státusztörvény legfontosabb pontjai hogyan is állnak össze, és hogy ez valójában hogyan volt, és önök hogyan gondolják ezt! Teljesen természetesen a teljesség igénye nélkül fogok erről beszélni, aztán ha kormánypárti képviselőtársaimnak, mind a háromnak vagy államtitkár úrral együtt mind a négynek van kedve, akkor majd kiegészítik esetleg, én örömmel veszek bármi ezzel kapcsolatos reflexiót.

Tehát amiről már olyan sok szó esett, az a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése. Korábban hogy is nézett ez ki? A pedagógusok az előző köznevelési törvény szerint közalkalmazottak voltak. A benyújtott törvényjavaslatban köznevelési foglalkoztatotti jogviszony van, és megszűnik a közalkalmazotti jogviszony. Tehát a bosszútörvény, vagyis a pedagógusok új jogállásáról szóló törvény leglényegesebb pontja, hogy a pedagógusok a jövőben nem lesznek már közalkalmazottak, ezzel elvesztenek számos ezzel járó jogosultságot is. Hozzá kell hogy tegyem, hogy az általam ismert és megkérdezett pedagógusoknak ez az egyik legfájóbb pontja, hiszen méltánytalanul keveset keresnek, ezt tudjuk nagyon jól. Mindamelllett, hogy önök persze aztán állítják - hogy is fogalmazott Nacsa

képviselő úr? -, hogy minden évben történik valamilyen emelés a pedagógusi bértáblában, közben tudjuk, hogy valójában nem, de ők azzal voltak, hogy legalább mégiscsak közalkalmazottak, és a közalkalmazotti státusz megvédi őket nagyon sok mindentől. Ők most ezt a védőernyőt elveszítették, és emiatt rettegnek is.

Szintén beszéltünk róla, hogy a tanítás július 15-éig meghosszabbítható. Hogy nézett ez ki korábban? „A tanítási év, ha e törvény másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak”. A benyújtott törvényjavaslatban ez ugyanúgy megmaradt, hogy a tanév legfeljebb július 15-éig meghosszabbítható. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete szerint a tanítási év meghosszabbításának lehetősége az érzelhető sztrájk megakadályozásának újabb eszköze. Többen azért is kritizálják - hozzá kell hogy tegyem - ezt a pontot, mert nem tartják elfogadhatónak, hogy akár a nyári szünetből is lehet elvenni időt. A törvényben leírt, előre nem látható és el nem hárítható okot ugyanis nehéz értelmezni, de ez valószínűleg a munkabeszüntetés miatt elmaradt órák pótlását jelentheti. De mondják majd, képviselőtársaim, ha ez nem így van!

Az éves munkaterv: korábban a tanév, ezen belül a tanítási év rendjét a köznevelésért felelős miniszter rendeletben állapította meg - ez eddig tiszta. Az iskola éves munkatervét készítette, amely tartalmazta a szabadon meghatározható tanítás nélküli munkanapokat - ez is tiszta. Hogy szerepel ez a benyújtott törvényjavaslatban? Ugyanúgy megmaradt, hogy az éves munkatervet a fenntartó hagyja jóvá, és a nevelőtestületnek csak a véleményét kéri majd ki. Viszont ez a rendelkezés már megszerzett jogokat vesz így el a pedagógusoktól, ezért rettentő sokan a szakma képviselői közül mindezt kritizálják, és hozzá kell hogy tegyem, joggal, hiszen szerzett jogot azért, valljuk be, nem illik elvenni, tisztelt képviselőtársaim, tisztelt kormány.

A következő: a pedagógiai programot a fenntartónak kell jóváhagynia. Hogy nézett ez ki eddig? A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadta el, és az intézményvezető hagyta jóvá - ez eddig rendben van. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárult, a fenntartó egyetértése volt szükség - ez eddig rendben van. Hogy néz ki ez a törvényjavaslatban? A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.

Nos, a szakszervezetek és a civil szervezetek többek között azért is tiltakoztak a státusz törvény ellen, mert az korlátozná az intézményi autonómiát, hiszen több jogot ad a fenntartónak és kevesebbet a tantestületeknek, sőt az igazgatóknak is. Itt annyi megfogalmazásbeli változás történt a tervezethez képest, hozzá kell hogy tegyem, hogy a pedagógiai programot a nevelőtestület bevonásával, nem csak véleményezésével

kell elkészítenie az igazgatóknak, de azt ugyanúgy majd a nap végén a fenntartónak kell jóváhagynia. Tehát ez így, ebben a formában sem a pedagógusoknak, sem a pedagógusok érdekképviselőinek nem elfogadható.

A következő: az szmsz-t is a fenntartó hagyja jóvá. Hogy nézett ki ez eddig? A nevelőtestület döntött a pedagógiai program elfogadásáról, az szmsz elfogadásáról is, a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elfogadásáról, a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról, a továbbképzési program elfogadásáról, a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztásáról, a házirend elfogadásáról, a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapításáról, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról és a tanulók fegyelmi ügyeiben. Hogy néz ki ez az önök által benyújtott törvényjavaslatban? A nevelőtestület véleményét ki kell kérni a pedagógiai program, a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervé, az szmsz, valamint a továbbképzési program elfogadásához. Nos, ez a rész, úgy, mint az előző, bizony-bizony azért elég kínos elemeket tartalmaz, hiszen a pedagógusok már szerzett jogukat veszítik el azáltal, hogy nem ők döntenek például az szmsz elfogadásáról, hanem az igazgató.

(3.10)

Az óvodapszichológusok létszámáról beszéltünk már itt többször. Ezt inkább Rétvári államtitkár úrnak mondom, hiszen Maruzsa államtitkár úr elment. Több képviselőtársam is felszólalt ebben az ügyben, és emlékeztettük Maruzsa államtitkár urat, hogy azért ez a dolog sem teljesen világos, bár ő nem talált ezzel kapcsolatos utalást a törvénytervezetben. És valójában igaz volt, tudniillik valóban nem szerepel a törvénytervezetben, de azért mondjuk meg, hogy mi volt egészen eddig: az óvodapszichológusok kötelező létszámát az óvodai gyermeklétszám alapján kell meghatározni oly módon, hogy 500 gyermekenként egy, a teljes munkaidő 50 százalékában foglalkoztatott óvodapszichológust kell alkalmazni. Ahogy az előbb is mondtam, a benyújtott törvénytervezetben egyáltalán nem szerepel az óvodapszichológusok sorsa.

Viszont - ezt nem mi mondjuk, az ellenzék, ezt a szakma mondja - most is túl kevés pszichológus dolgozik a köznevelésben, és ez, mondják ők, hozzá kell hogy tegyem, joggal, hozzájárulhat ahhoz, hogy az elmúlt években egyre több gyereknek van mentális problémája. Ennek a minimális létszámnak a meghatározása nélkül a jövőben viszont az lesz a következmény, hogy még kevesebb pszichológust alkalmazhatnak majd az intézmények. Ez teljesen egyértelmű, tudjuk is, hogy miért van: tudniillik nincs pénz az oktatásban. Kérem szépen, nem Mészárosnak kell odaadni vagy T. Istvánkának kell odaadni a közpénzmilliárdokat vagy százmilliárdokat, hanem oda kellene adni az oktatásnak, oda kellene adni az egészségügynek, nota bene, a szociális szférának, de önök ezt nem teszik.

De nézzük a helyettesítéseket! Hogy nézett ez ki egészen eddig? A teljes munkaidő 55-65 százalékában tanórai és egyéb foglalkozások megtartására volt elrendelhető helyettesítés. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést láthatott el. Abban az esetben, ha a magasabb vezetői, vezetői megbízással rendelkező pedagógus helyettesítésének ideje elérte a tíz munkanapot, a helyettesítő pedagógus heti tanórainak, foglalkozásainak számát az ellátott magasabb vezető, vezető beosztásra meghatározott óraszám alapján kellett megállapítani.

Hogy néz ez ki a benyújtott törvényjavaslatukban? A javaslat többlettanításnak nevezi az eseti vagy tartós helyettesítést. Ez a többlettanítás a fentebb már említett nevelés-oktatással lekötött munkaidőn felül további tanórai és egyéb foglalkozást jelent. A javaslat szerint eseti helyettesítés egy nevelési, tanítási évben több alkalommal is elrendelhető, egybefüggő két hét eseti helyettesítés után azonban az ugyanazon munkakört érintő helyettesítési feladatok csak tartós helyettesítéssel láthatók el. A tanár egy tanévben teljes munkaidő esetén legfeljebb 60 órában, részmunkaidő esetén ennek időarányos részéig végezhet eseti helyettesítést. Ha a feladat ellátása más munkaszervezéssel nem oldható meg, a pedagógusnak a munkáltató a munkakörére irányadó nevelés-oktatással lekötött munkaidő felső határáig bármely okból, felső határának legfeljebb 110 százalékáig kizárólag eseti helyettesítésre egyoldalúan rendelhet el többlettanítást. Ez olvasható az önkormányzatban.

Ezzel a módosítással a pedagógusoknak viszont több órában rendelhető el helyettesítés, mint eddig; feltehetően ez is egyfajta válasz akar lenni részben a tanárok pályaelhagyására, részben pedig az elmúlt év sztrájkjaira és polgári engedetlenségi akcióira. Emlékeznek? Önök folyamatosan csodálkoztak azon, hogy az ellenzék, sőt nemcsak az ellenzék, hanem az utca népe is bosszútörvénynek nevezi az önkormányzat törvényjavaslatát. Hát, itt van ennek a magyarázata! Tavaly decemberben különben a Fővárosi Ítéltábla jogerősen kimondta, hogy a pedagógusnak elrendelhető munkavégzés, így az eseti helyettesítés esetében is be kell tartania a munka törvénykönyvének a munkaidő-beosztásra és a munkaidő nyilvántartására vonatkozó rendelkezéseit. Ez viszont azt jelenti, hogy a munkaidő-beosztást legalább egy héttel előre kell közölni, és azt az elrendelt munkavégzés előtt legfeljebb négy nappal lehet módosítani. Ha ezt a szabályt a munkáltató nem tartja be, a pluszmunka rendkívüli munkaidőnek minősül, amit bizony ki kell vagy ki kellene fizetni. Nos, hát itt van a kutya elásva!

Lássuk az átvezénylést! Tudjuk nagyon jól, hogy korábban ilyen nem volt. Önök most a vitában is hosszasan érveltek amellett, hogy ez milyen ragyogó dolog, és hogy valójában itt meghallgatták a pedagógusok hangját ebben a dologban, és módosították a tervezethez képest a benyújtott törvényjavaslatban. Itt,

ugye, az szerepel - ez a szabály kisebb módosítással, ahogy az előbb is mondtam -, hogy míg a tervezet még hivatkozik a sztrájkokra és a polgári engedetlenségekre jogszerű és jogszerűtlen munkabeszüntetéssel, addig itt már csak az olvasható tapintatosan, hogy ha az állami fenntartású köznevelési intézmény működése bármely okból nem biztosítható, akkor a köznevelési intézmény fenntartója a jelzés alapján az érintett intézmény számára eltérő feladatellátási helyet jelöl ki. Nos, ezt a szabályt is nyilvánvaló módon önkormányzatnak a sztrájkok és polgári engedetlenségek sugallták. Nyilván ez is egyfajta bosszú, és a sztrájkok és a polgári engedetlenségek következményeinek a kivédése miatt került ez be az önkormányzatba.

A pedagógusok átvezénylésének lehetősége volt az egyik leginkább kritizált pontja különben a státusz-törvénynek, így ugyanis, hasonlóan az orvosokhoz (*Az elnök cseppetessel jelzi az időkeret leteltét.*), a pedagógusokat is kötelezhetik arra, hogy akár másik iskolában is dolgozzanak a járásokon belül. Folytatni fogjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga Zoltán képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Soron kívül megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Varga Zoltán képviselő úr azzal kezdte, hogy kevesli a gyurcsányozást a Házban, ezért önmaga kezdett gyurcsányozásba. Magam is meglepődtem, hogy ön milyen éles kritikával illette burkoltan Gyurcsány Ferencet, a Gyurcsány-kormányokat, hiszen azt mondta, hogy ön nem tartja jónak a pedagógiai program és a különböző szabályzatok tekintetében, ha a fenntartónak itt jóváhagyási joga van; az önkormányzatban, Gyurcsány Ferenc idejében ez volt a szabályozás, tisztelt képviselő úr, hiszen ezt 2012-ben módosította a parlament. Ez a kilencvenes években alakult ki, és a teljes Gyurcsány-időszak ebben a szellemben telt, amit ön most itt kritizált, amit szépen, pontról pontra, szabályzatról szabályzatra, mondatról mondatra vett, és azt mondta, hogy ez nem elfogadható. Hát, ez a Gyurcsány-kormányzatnak a gyakorlata volt, csak akkor nem az állam volt a fenntartó, hanem az önkormányzatok voltak a fenntartók, de ez a tantestület szempontjából nyilván másodlagos. De az a fajta felelősségmegosztás, amit ez a törvény tartalmaz a tankerület és a tantestület között, ugyanígy volt a tantestület és az önkormányzat mint fenntartó között a Gyurcsány-kormány idejében.

Úgyhogy ezt is megértük, tisztelt képviselő úr, mégiscsak lehet, hogy megérte negyed négykor itt lenni, messze még a reggel, 3 óra 20 perc, ezt is elmondhatjuk majd öt perc múlva. Tehát ezt is megértük, hogy Varga Zoltán a Gyurcsány-időszak szabályozását kritizálta élesen, bár lehet, hogy ezt nem is tudta igazából.

A 180 napos szabály. Ugye, önök mindig mindenhol, mindenben nem azt nézik, hogy melyik szabálynak mi az értelme, csak megpróbálják úgy forgatni, hogy a kormány ellen tudják fordítani. Mi a diákok helyzetéből indulunk ki. Abból indulunk ki, hogy ahhoz, hogy egy diák a köznevelési kötelezettségének ideje alatt megkapja azt a tudást, amire az életben szüksége van, úgy van az egész köznevelési rendszerünk megkonstruálva, hogy 180 tanítási napon adják át a tudást a tanárok a diákoknak. Nem gondoltuk volna, egyikünk sem szerintem négy-öt évvel ezelőtt, hogy újra lesz világvárvány, hogy egy háború és a szankciók következtében ilyen energiaválság tud kialakulni Európában, azt hittük, hogy ezek a dolgok egy jóléti társadalomban már nem elképzelhetők, a tudomány és a béke ereje akkora, hogy ilyenek nem lehetnek. De mégis az elmúlt években azt tapasztaltuk, hogy az alapvető biztonságérzetünk rendült meg akár a tudomány kapcsán, akár a béke kapcsán vagy a háborúk és az energiaár-robbanás kapcsán, de ettől függetlenül a diákoknak ezt a 180 napot biztosítani kell, ebben a törvénytervezet ez van. Önök azt mondják, hogy a kormány önkényesen majd egy hónapot rátesz a tanévre, ezt interneten, plakátokon, matricákon, mindenhol igyekeznek kitenni.

(3.20)

De nem abból indulnak ki, hogy mi a gyerek érdeke. A gyerekek az az érdeke, hogy ha 180 napra van a tananyag ütemezve és kalibrálva, akkor ez a 180 tanítási nap történjen meg. Ez a törvénytervezet ezt tartalmazza. Önök sztrájk esetén való, nem tudom, milyen lépésekről beszélnek, de egyáltalán nem erről van szó. Önöknek van egy ilyen osztályharcos logikája, ezt látom, ebből nem tudnak kilépni, de ez a törvényjavaslat kilép ebből, és a diákok érdekéből indul ki, abból, hogy az ő jogaik ne sérüljenek, mert nekik joguk van 180 napon keresztül ezt a tudást egy-egy tanévben megkapni.

Ami a gyógypedagógusokat illeti, tisztelt képviselő úr, 2006 előtt egyetlen intézmény képzett gyógypedagógusokat, 2022 szeptembere óta már tíz felsőoktatási intézményben zajlik gyógypedagógus-képzés, hiszen beleszámítanak nyilván gyógypedagógusképzések is, konduktív pedagógiai képzések is, ami a Semmelweis Egyetem Pető András Karán található.

A felvett hallgatók száma is nagymértékben emelkedett. Ez tíz éve 937 volt, 2022-ben 1727. Tehát plusz 790 felvett főre mondja ön azt, hogy visszaesik ez a szám, tisztelt képviselő úr. A gyógypedagógusi létszám volt a kormányzásunk kezdetén valahol 5700 fő környékén, most 10 ezer fő környékén van, ez 4300 fős emelkedés. Erre mondja ön, tisztelt képviselő úr, hogy ez csökkenés. A számok szerencsére önöket cáfolják.

Ami az átirányítás kérdését illeti, tisztelt képviselő úr, azt mondja, hogy ilyen nincs. Hát, most is van 44 napos lehetőséggel, és ez bővülne ki egy tanéves

lehetőséggel. Miért van most is? És miért tartalmazza az új törvény is? Ön is szerintem beláthatja azt - kivéve, hogy az osztályharcos logikából indul ki -, hogy sokkal egyszerűbb, hogyha a tanár utazik a diákokhoz, mint ha az osztály vagy az iskola utazik a tanárhoz. Ez kétségtelenül a tanárnak nehézségekkel jár: többet kell utaznia, egy másik környezetben kell tanítania, másik iskola, másik kollégák, és nyilván egy másik osztály is.

De hogyha a diákok érdekét nézzük, tisztelt képviselő úr, akkor a diákoknak mégiscsak az az érdeke, hogy a tanár menjen hozzájuk, és ne ők menjenek a tanárhoz. Nyilván egy tanártól nem lehet azt elvárni, hogy az ország egyik végéből a másikba menjen. Önök ezzel riogattak, ez volt az önök három hónapja hangoztatott riogatása, hogy majd, nem tudom, Győrből valakinek egy Szabolcs-Szatmár megyei kis faluba kell átmenni tanítani, de ezt a törvénytervezet soha nem tartalmazta. Ez az önök által kitalált rémhír volt ezen törvénytervezet kapcsán.

A javaslat azt tartalmazta, hogy tankerületen belül az egyik iskolából a másik iskolába kérhető meg egy tanár, hogy egy évre menjen át, és akkor természetesen az útiköltsége, az odajárás költségei is fedezve lesznek a tankerület által. A tárgyalások során ez a földrajzi távolság szűkülte tovább tankerületbe járássá, tehát még kisebb. Egy nagyvárosban, ahol a tömegközlekedés kiépített, ez nagy különbséget nem jelent a közlekedésben, mert nem három buszmegállót jelent, hanem mondjuk öt vagy nyolc buszmegállót jelent, tehát nagy különbség nem lehet. Ahol egyik településről kell átmenni a másik településre, ott jelenthet ez valamekkora többletnehézséget, de mivel szűkülte, mondom, a földrajzi határok is, még kisebb lett. És lássuk be, a gyerekeknek azért mégiscsak az az érdekük, hogy ne ők utazzanak, ne őket kelljen feltenni reggel a szülőknél az iskolabuszra és átvinni a másik helyre, ha megoldható, hogy egy évig a tanár jár át hozzájuk, és utána pedig már ismételtelen az eredeti rendben, az eredeti iskolában tud tovább folytatódni az oktatás.

Én azt kérem, hogy néha tényleg próbáljanak ezen osztályharcos szemüveg helyett a gyerekek szemüvegén keresztül nézni erre a törvényre, hogy a gyerekek miért érdeke az, hogy a gyerekekhez jöjjön a tanár, és ne a gyerekeknek kelljen a tanárhoz mennie.

Gurmai Zita képviselő asszony itt olyan dolgokat mondott, hogy a gyerekek nem kapnak ma tudást az iskolában és hasonlókat, és a szülők ezért szorongva küldik a gyerekeiket az iskolába. Kérem, ne nézzék le ennyire a tanárokat! Lehet, hogy minket nem kedvelnek, teljes mértékben jogukban áll, nyilván ez a demokrácia része, de ettől még ne fessenek le olyan képet, hogy a magyar iskolákban a magyar gyerekek nem kapnak jó és megfelelő tudást. Azért mégiscsak a PISA-mérésekben az elmúlt két mérés, ha összeveti, mind a három mérési területen javult a magyar diákok eredménye. Ezt nem érdemes eltagadni, mert ennek szerintem mindnyájan örülhetünk, mert az önök gyerekei meg az önök unokái benne vannak ebben a

javuló mérésben, illetőleg ön azt mondta, ami szintén pontosan ellentéte a valóságnak, hogy az otthoni hátrány az iskolában még inkább kiütözik, és az iskola ezt nem csökkenti, hanem növeli.

Mondjon már valamilyen mérést, amivel ön ezt alátámasztja, mert a PISA-mérés, amely nem vádolható azzal, hogy egy kormánypárti mérés lenne, még csak azzal sem, hogy a közép-európai országokra kitalált mérés, hiszen ez nyilván a skandináv oktatási rendszerre kitalált mérés, nos, azon mérés szerint is 25 százalék fölött volt az otthonról hozott hátrány iskolai megjelenése. Tehát az iskolai rossz teljesítményt több mint 25 százalékban az otthoni hátrányok okozták, és ez most már 20 százalék alá ment, hála istennek, 19,1 százalékra.

Tehát még az önök által leginkább kedvelt PISA-mérés is azt mutatja, hogy hála istennek, és nem tudom, hogy önök miért nem tudnak ennek örülni, hogy az elmúlt években csökkent az otthonról hozott hátrányok iskolai továbbvitele és az iskolának az a funkciója, amit szeretnénk, hogy a hátrányokat kompenzálja, tehát ha valaki otthonról kevesebbet hoz, ezt az iskola, hála istennek, most már jobban tudja pótolni. Akkor ennek az eredménynek miért ne örülhetnénk? Ebben benne van a hároméves kortól kötelező óvoda is, hogy nyilván az óvoda hiánya miatt valaki ne érkezen nagyobb hátránnyal az iskolába.

Lukács László képviselő úr a pályakezdő pedagógusi berről beszélt, és ez egy kulcsfontosságú kérdés, mert a pedagógusképzésre ugyanolyan mértékben jelentkezők, sőt valamelyest nagyobb mértékben, mint ha, mondjuk, húsz évvel ezelőtt az állami képzésre felvettek számát nézem. Tehát az utánpótlás az egyetemi részben biztosított. Ott is van valamekkora lemorzsolódás, de ön nagyon jól világított rá arra a közös feladatunkra, amire a kormánynak van megoldási javaslata, önöknek nincs, de ez sok más területről is elmondható, hogy önöktől megtudtuk, hogy mit nem akarnak, de azt sosem tudjuk meg, hogy mit akarnak, mert semmifajta jövőképük e téren nincsen, mint ahogy más téren sem, de nekünk van egy válaszunk erre a valós társadalmi problémára. Elkezdik valahányan az egyetem elvégzése után a pedagóguspályát, és utána azok közül viszonylag sokan lemorzsolódnak öt év alatt, tehát öt év múlva már nem fognak tanítani. Ez egy látható tendencia.

Ha korfákat nézünk, ezt a problémát látjuk nemcsak Magyarországon, hanem ezt ugyanúgy látjuk Németországban, Belgiumban, Spanyolországban, minden más európai országban is. Erre kell valamilyen választ adni. Ez a törvény erre ad választ többek között azzal, hogy az életkor alapú bérezés helyett egy teljesítményre jobban fókuszáló bérezést vezet be, mert ez az egyik legtöbbet pontosan a fiataloknak, a pályakezdőknek fog segíteni, hogy nem az életkoruk határozza meg a bérüket, és nem várni kell az évek múlását, hogy majd tíz év múlva, húsz év múlva magasabb bére lesz, mint a mostani rendszerben, hanem teljesítmény alapú, tehát fiatalon is tud többet keresni.

A pályakezdő pedagógusok az egyik fő nyertesei ennek az új törvényjavaslatnak, persze az összes pedagógus, hiszen mindenki számára egy sokkal jobb környezet alakul ki, de a pályakezdők még inkább, és ez nyilván a gyerekeknek is jó, hiszen hosszabb távon biztosított lesz a pedagógus-utánpótlás is az iskolákban, és kevesen fordítanak hátra a pedagóguspályának. Ez a mi egyik megoldási javaslatunk erre a helyzetre. (Dr. Komáromi Zoltán: Mi a fedezete ennek? Hol van a fedezete ennek?) Önöknek nincs megoldási javaslatuk erre a helyzetre, úgyhogy ha ön tényleg komolyan gondolja, hogy a lemorzsolódás ellen fel kell lépni, hogy a pályakezdő bért emelni kell, akkor ezt a törvényjavaslatot támogassa, tisztelt képviselő úr.

De Varga Ferenc képviselő úr is mondta, bár nincsen itt, azzal kezdte, hogy mindnyájunknak volt kedvenc tanára. Ez nemcsak egy személyes dolog, hogy valaki valamiért szimpatikus volt, hanem azért volt sokunknak egyik vagy másik tanára meghatározó, mert többet foglalkozott velünk, mert az óráiba többet tett bele, jobban megfogott minket, felkeltette az érdeklődésünket. Nyilvánvalóan az, hogy itt állok, és a jogi pályát választottam, azért ebben benne van, hogy az általános iskolai történelemtanárom meg a középiskolai történelemtanárom tényleg nagyon jól fel tudta kelteni az érdeklődésemet, és olyan órákat tartott, hogy a mai napig emlékszem, mondjuk, az első középiskolai történelemóránk eseményeire, mert tényleg az emberben ez motivációként megvolt, és sok más tanárt is nyilván mindenki a saját életéből fel tud sorolni.

Ez a törvényjavaslat pont arról szól, amit Varga Ferenc képviselő úr is mondott, hogy milyen jó tanárok vannak, és mindenkinek volt kedvenc tanára, és szeretné őt jobban megbecsülni, az ne csak abban nyilvánuljon meg, hogy a 10-20-25-30 éves érettségi találkozón mindenki elmondja, amikor találkozik a tanáraival, akivel még tud találkozni, mert még élnek, hogy ez is milyen jó volt, tanárnő, ez is milyen jó volt, tanár úr, hanem ez megjelenjen a bérben.

(3.30)

Tehát Varga Ferenc képviselő úr nagyon nagy lelki nyugodtsággal támogathatja ezt a törvényjavaslatot, mert arra a problémára, amit ő felvetett és ő megoldást nem kínált, arra ez a törvényjavaslat pontosan megoldást kínál azzal, hogy teljesítményarányos a bérezés (Dr. Komáromi Zoltán: Miből?), hogy akikben ilyen érzést keltenek a tanáraik, meg a szülők is elégedettebbek velük, és ezt nyilván az igazgató is látja és méri, a munkaközösség-vezető és az igazgató magasabb bért tud neki adni. Ez lenne a célunk. Ez az új törvényjavaslat ebben változtat.

Önök azt mondják, hogy vissza a régihez, az a jó, ami régen volt, önöknek a jövő a múlt. Minden, ami modern, új, innovatív ebben a törvényjavaslatban, elutasítják, és azt mondják, minden legyen úgy, ahogy

2010 előtt volt. Önöknek ennyi az összes jövőképük. (*Zaj. - Az elnök cseppet.*) A 2010 előtti dolgokat hoznák és sírnák vissza, és semmifajta újítást nem támogatnak ebben a törvényjavaslatban, pedig ebben a legfontosabb újítás, amit önök a lehangosabban elneveznek, a teljesítményalapú bérezés.

Ahogy önök is mondták, amikor megkérdeztük a pedagógusokat, hogy egyetértene-e ezzel, nagyon sokan válaszoltak, több tízezen, 74 százalék azt mondta, hogy egyetértene egy teljesítményalapú bérezéssel. Korábban önök kritizálták mindig a portfóliókészítést meg a külső minősítést, és ezt a külső minősítést váltja nagyon nagy mértékben ez az új teljesítményértékelési rendszer, pontosan azért, hogy aki többet foglalkozik a gyerekekkel, az többet keressen. Ez határozza meg ezt.

Amikor önök azt mondják, hogy nem, nem, nem, vissza a közalkalmazotti bérstruktúra 114 kategóriájához, mi pedig azt mondjuk, hogy aki a gyerekekkel többet foglalkozik, az többet keressen, ebből is látszódik az, hogy mi szeretnénk javítani, és akkor jobban meg tudja tartani az iskola a jó tanárt, mert neki több bért lehet fizetni, akit elismernek a diákok, a szülők, a kollégái, a tantestület, azok végre többet tudnak keresni. Ez ennek a törvénynek a legfőbb célja, és ezt szerintem minden jóérezésű ember támogathatná, és ráadásul arra, hogy hogyan lesznek jobbak az iskolák, pontosan ez választ tud adni. Önök semmifajta választ nem tudtak adni, hogy hogyan lesznek jobbak az iskolák.

Ami pedig mindig felmerül, a béremelés kérdése, én nem értem, hogy önök miért ellenzik azt, hogy európai uniós forrást is fordítsunk béremelésre. Ha egy országban megvan a lehetőség, bármelyik országban, hogy fordíthat saját forrást is meg uniós forrást is, akkor önök miért mondják, hogy unióst ne fordítson rá? Ezt nem értem.

Azt pedig semmilyen magyar ember nem érti szerintem (*Zaj. - Az elnök cseppet.*), senki, hogy miért akadályozzák azt, hogy ezek a források Brüsszelből minél hamarabb megérkezzenek, és a magyar pedagógus számláin legyenek. Ebben lehetne egy nemzeti konszenzus, ez egy olyan kérdéskör. De sok minden más lehet, hogy nem, lehet, hogy migráció nem, a háború nem. De mégis hogy többet keressenek a pedagógusok, mindnyájan elismerjük őket, nem értem, ebben miért nem tudnak önök egy nemzeti konszenzust kialakítani velünk. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypárti padsorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Rétvári Bence államtitkár úr. Kétperces hozzászólások következnek. Elsőként megadom a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, MSZP.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Rendkívüli módon elkeserít, államtitkár úr, hogy nem válaszolt a kérdésekre. Költségvetési sor, emelkedés reálértéken 4 százalék. Hol a csudában van? Még remélem, esélyt kapok rá, hogy válaszoljon.

No, én azért most belenéztem a pizza... (*Sic!*) - vagy PISA-felmérésbe... (*Derűtség és közbeszólások a kormánypárti padsorokban.*) Hát, fél négy van, na! Hát, jó reggel kívánok, Magyarország! (*Derűtség. - Szabó Tímea: Ez csak azért volt, mert előtte röhgöttünk rajta! - Zaj. - Az elnök cseppet.*) Hát, azért legyen már ennyi humorérzékük fél négykor hajnalban, drága! (*Közbeszólások a kormánypárti padsorokból: Milyen pizza?*) Nagyszerű! Örülök neki, sikerült, kiszedte a füléből a kutyüt. (*Derűtség.*)

Na jó, oké! Tehát a Covid-időszak hatása. Romlott a magyar gyermekek olvasási... Megvárom, államtitkár úr, amíg képes figyelni rám.

ELNÖK: Képviselő asszony, tessék folytatni!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): De ha beleszól?

ELNÖK: Folytassa, képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Szóval, Covid-időszak hatása: romlott a magyar gyermekek olvasási teljesítménye. Megjelentek a negyedikes diákok szövegértését vizsgáló felmérések: a magyar diákok a nemzetközi átlag felett, de sokkal rosszabbul teljesítettek, mint 2016-ban. No, többféle nemzetközi tanulói teljesítménymérésben vett részt évek óta Magyarország. Talán ez a legismertebb vizsgálat, és nyilvánvaló, hogy a 15 éves gyermekek szövegértési és matematikai kompetenciáját méri, és azt vizsgálja, hogy az alapiskolát elhagyó diákok milyen mértékben rendelkeznek a mindennapi életben való boldoguláshoz, a továbbtanuláshoz vagy a munkába álláshoz szükséges alapismeretekkel. Rendkívül aggasztó képet mutat ez a trend, úgyhogy érdeklődnék, hogy ez ügyben milyen biztató jeleket fogok kapni államtitkár úrtól. Köszönöm megtisztelő figyelmét.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kettő perc Varga Zoltán képviselő urat illeti a szó, DK.

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az az igazság, hogy elképedve hallgattam. Eddig ahányszor beszélt ön, mindig nagyon gyorsan és sok információval beszélt, sok levegővel is időnként, ez mondjuk, nem baj, nem is kritika, ez az első olyan pillanat, amikor úgy éreztem, hogy önnek is, mint sok mindenkinek másnak a patkónak azon az oldalán, szövegértési problémái vannak. Én ezt annak tudom be, hogy a) vagy nem kávézott, b) 3 óra 20 alig múlt, vagy én nem is tudom, hogy hogyan fogalmazott, és ilyenkor még nem állnak össze azok a fogaskerekek, amelyek hajtják a gépezetet odabent, ezért én néhány dolgot pontosítanék.

A gyurcsányozással kapcsolatban, államtitkár úr, ön elfelejti, hogy az az időszak, amiről ön beszél, az mégiscsak egy demokrácia volt, amikor az önkormányzatoknak megvolt (*Zaj. - Az elnök cseppet.*) az

önrendelkezési joga, ellentétben ezzel a mostani láb-szagú diktatúrájukkal (*Derűtség a kormánypárti padosorokban.*), ahol az önkormányzatok nem léteznek gyakorlatilag. Erről még a debreceni fideszes polgármester is hosszasan tudna beszélni, vagy akár Kósa Lajos, aki ilyen vitákra nem szeret eljönni.

Iskolapszichológusok szerepelnek, államtitkár úr, iskolapszichológusok szerepelnek a törvényjavaslatban is. Tehát ezt nem én mondom, hanem a törvényjavaslatban ez szerepel. Maga gyógypedagógusokról beszél. Ez a kettő nem ugyanaz a műfaj. Tehát én örömmel hallom, hogy hány gyógypedagógust képeznek most ki, csak mondjuk, pontosan semmi köze a mostani beszélgetésünkhöz. Nem tudom, hogy ön hogy kapcsolódott ebbe be, de ez nem sikerült.

A harmadik: én kétségbeesetten hallottam, hogy önök most meg akarják védeni a diákokat is. Önök megvédték már a családokat. Ez most azzal járt, hogy az összes oligarcha kezébe került az összes kaszinó: milliárdokat nyelnek le belőle. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét. - Nacsá Lőrinc: Vége van! Idő!*) Megvédték a nyugdíjakat: a magánnyugdíjpénztár 3000 milliárdja eltűnt. Megvédték (*Nacsá Lőrinc: Idő! Vége van!*), ugye, azt látjuk nagyon jól, az országot is: és hol tartunk most? Köszönöm szépen, folytatni fogjuk.

ELNÖK: Köszönöm, Varga Zoltán képviselő úr. Kettő percre Hollik István képviselő urat illeti a szó.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretnék reagálni Varga Zoltán képviselő úrra. Az első megszólalásában egy beismerő vallomást tett, mert elmondtuk, hogy úgy látszik, hogy a vitában önöket nem nagyon érdekli, hogy mi van a törvényjavaslatban, nem arról beszélnek. Köszönjük a megerősítést, hogy elmondta, hogy igen, önök valójában nem erről a törvényről akarnak vitatkozni, sőt azt mondta, hogy az elmúlt 13 évben sem azokról a törvényekről szerettek volna, és nem is azokról a törvényekről vitatkoztak, ami itt van a Ház előtt.

Bár egyébként sajnos el kell mondanom, hogy a második felszólalásában, amikor konkrétumokat próbált említeni, az teli volt tárgyi tévedéssel, úgyhogy azt javaslom önnek, hogy inkább térjen vissza a hazugságokkal teli fröcsögéshez, az jobban áll önnek, egyébként még szórakoztatóbb is, legalább mi sokkal jobban szórakozunk azon, mint amikor butaságokat beszél.

Ön nagyon sokat említett magániskolákat, ezzel vádolt bennünket, és hogy külföldi magániskolákba járnak gyermekek. Ön beszélt a főnökével? Gyurcsány Ferenc fia, miután otthagya az amerikai magániskolát, beiratkozott egy olasz elitegyetemre. (*Nacsá Lőrinc: Hoppá! Milliós tandíj! Hoppá!*) Ez nem zavarja a tisztánlátásban, tisztelt képviselő úr? (*Moraj az ellenzéki pártok soraiból. - Nacsá Lőrinc: Hoppá!*)

És akkor most gyorsan visszatérve a maradék 20 másodpercben a tárgyi tévedéseihez. Ön azt mondta, hogy bizonyos pedagógusoknak az fáj a legjobban,

hogy a közalkalmazotti jogviszonyuk megszűnik, és köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyba kerülnek át. De, képviselő úr, mondja már meg, hogy milyen jogukat veszít ezzel el, mert erről nem beszélt egy szót sem. Legyen szíves megmondani, hogy mi a kettő jogviszony közötti különbség, és milyen jogot veszít el egy tanár, aki átkerül ebbe az új jogviszonyba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Hollik István képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A következő 15 perces időkeretben sorra kerülő felszólalók neve Szabó Rebeka, Kunhalmi Ágnes és Ráczné Földi Judit. Elsőként megadom a szót Szabó Rebeka képviselő asszonynak, Párbeszéd.

(3.40)

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): (*Nevetve:*) Hálásan köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Némiképp régóta várok arra, hogy megszólalhassak, de most ez egy kitűnő alkalom. Rétvári államtitkár úr felszólalása kicsit felébresztett, mert az az igazság, hogy meglehetősen elcsodálkoztam azon, hogy azt mondja, mi nem örülünk az önök megoldási javaslatainak, sőt, hogy mi sosem javasolunk semmit. (*Folyamatosan nevet.*)

ELNÖK: Jó reggelt kívánok!

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Ez már önmagában nagyon vicces, államtitkár úr. Valahogy abba kellene hagyni ezt a nevetést...

Arról van szó, hogy nagyon sok javaslatunk volt már, és nemcsak az oktatás kapcsán, hanem egyáltalán rengeteg javaslatunk volt. Az elmúlt egy évben, amióta ez a ciklus tart, gyakorlatilag tucatjával adtunk be a megoldási javaslatokat mindenféle problémára, de önök ezeket soha nem veszik még napirendre sem, és ezt pontosan tudja államtitkár úr is. Szóval, ezt azért úgy le akartam szögezni, hogy egyrészt kicsit vicces azzal jönni, hogy nekünk nincsenek megoldási javaslatunk.

Másrészt pedig önök vannak kormányon. Ez a másik ilyen érdekes dolog, amikor a miniszterek, államtitkárok azt vetik az ellenzéki képviselők szemére, pláne, mondjuk, egy kisebb párt, egy kisebb frakció esetében, hogy mi miért nem dolgozzuk ki a nem tudom, milyen megoldási javaslatot. Hát, önöknek van minisztériuma, ugye. (*Dr. Komáromi Zoltán: Nincs! Nincs oktatási minisztérium. - Dr. Gurmai Zita: Sincs! - Az elnök csenget.*) Oktatási minisztérium nincs egyébként, ez valóban elég katasztrofális, de azért önöknek legalább vannak - hogy mondjam - munkatársaik, az úgynevezett államigazgatás, akiket azért fizetnek, hogy ezeken a javaslatokon dolgozzanak, és akkor ne rajtunk kérjék már ezeket számon.

Harmadrészt meg, ne haragudjon, az az úgynevezett megoldási javaslat, amiről ön beszél, és amire azt mondja, hogy ez a bosszútörvény lenne a megoldás,

ami egyáltalán nem az, de a problémát is, amire ez ön szerint megoldás - szerintünk nem - önök okozzák. Szóval, ez is egy ilyen érdekes dolog, hogy azt mondja, hogy önök megoldást hoznak valamire, amiért önök felelősek, és mi most örülünk neki. Az oktatás GDP-arányos kiadása 2010-ben 4,6 százalék volt, 2011-ben 4,3, 2020-ban meg 3,8. Tehát önök az elmúlt 13 évben folyamatosan, GDP-arányosan egyre kevesebbet költenek az oktatásra. Akkor most miért csodálkoznak, hogy itt ez a problémahalmaz? És akkor ön azt mondja - mintha önöknek ehhez semmi köze nem lenne -, hogy na hát, önök itt hozzák a megoldást. Egyrészt sajnos ez szerintünk nem megoldás, meg a diákok meg a pedagógusok szerint sem, másrészt meg önök okozzák a problémát.

És akkor rátérek erre az egész átvezénylésre. Itt az előbb ezt már Varga Ferenc képviselőtársam is érintette, és erre Rétvári államtitkár úr reagált, hogy miért nem örülünk, hogy ez milyen jó lesz a diákoknak, hogy nem őket kell átvezényelni. Ennek egyébként örülünk, bár az eredeti javaslatban, azt hiszem, ez is benne volt, aztán szerencsére rájöttek, hogy ez mégsem hangzik olyan jól, na de, miért kell átvezényelni a tanárokat? Hát, mert nincsenek, mert üresek az álláshelyek. Azért, mert maguk 13 éve egy csapnivalóan rossz oktatáspolitikát folytatnak, a tanárok elhagyják a pályát. Hát, erről beszélünk! De úgy csinálni a felszólalásában, mintha ez kábé olyan lenne, hogy esik az eső, akkor esernyőt kell vennünk. Ha nincsenek tanárok, akkor át kell őket vezényelni. De nem arról van szó, hogy esik az eső, hanem arról van szó, hogy önök miatt nincsenek tanárok. És nem tudjuk függetleníteni a probléma kialakulását önöktől, akik most azt próbálják velünk meg a közvéleménnyel elhíttetni, hogy önök csak a megoldást szállítják. Ez egy akkora hanta, államtitkár úr, hogy csak na. De ezt szerintem önnek is tudnia kell.

Az átvezényléssel többek között nem csak az a baj, hogy egyébként a tanároknak... - bár azt elmondta, hogy persze, nagyobb városban lehet, hogy csak a szomszéd kerületbe kell menni, lehet, bár egyébként nagyon sok tanár nem autóval jár, és például én Budapesten tudok olyan kerületeket, amelyek között nem annyira könnyű, mondjuk, közösségi közlekedéssel rövid idő alatt eljutni. *(Nacsa Lőrinc: Karácsony Gergely-probléma! - Az elnök csenget.)* Nem. Nem, ez egy olyan közlekedési hálózati adottság, arról van szó, hogy a városban általában sugár irányban könnyű közlekedni, ez más városokban is így van, és a közösségi közlekedés lassabb, ha kereszt irányban közlekedik és nem a központ felé. Erről van szó, ezek adottságok. Tehát azt mondom, hogy nem olyan egyszerű feltétlen még akár egy másik kerületben sem közlekedni, vagy nem olyan gyors. Tehát még ez is lehet nehézség egy tanárnak.

De ami probléma, hogy a diákokkal mi van. Tehát nem tudom, azok a diákok, akiknek a tanárát éppen átvezénylik egyik helyről a másikra, mondjuk, ha azok például alsó tagozatosok - nem tudom, hogy erről is

szó van-e -, azért az nekik elég nagy trauma, hogy eltűnik az eddigi ilyen-olyan tanár néni, tanár bácsi, és hirtelen valaki más fogja nekik tanítani azt a tantárgyat. Tehát egészen egyszerűen önök azt a biztonságos környezetet, amire a gyerekeknek szükségük van, azt is könnyűszerrel tönkreteszik ezzel, ha elkezdik összevissza vezényelgetni a tanárokat, mondjuk, pláne a fiatalabb életkorú diákok esetén. Úgyhogy hiába próbálja azt nekünk eladni, hogy ez a diákok számára milyen szuperjó megoldás, egyáltalán nem jó megoldás.

A másik dolog, amit még a törvényjavaslatról el akartam mondani, az pedig az, hogy van az az egész érdekképviselő, a dolgozók érdekképviselője, ami úgy látjuk, hogy ebben az új törvényjavaslatban kifejezetten csorbul. Egyrészt a szakszervezetekkel akkor lesznek tárgyalóképese, ha azoknak tagja legalább a dolgozók 10 százaléka. Még lehetne mondani, hogy jó, legyen valami limit, de ez elég komoly probléma, mert emellett megszűnnek a közalkalmazotti és üzemi tanácsok, és úgy látjuk a törvénytervezetben, hogy helyette semmi nem jön létre. És ez kifejezett probléma, tehát gyakorlatilag a dolgozói érdekképviselőket is tönkreteszik. Most egy másik szó jutott eszembe, de azt inkább nem mondom. Tehát ha esetleg ezt meg tudja cáfolni, akkor legyen szíves, cáfolja meg, de én úgy látom, hogy ennek nincsen nyoma, tehát nem lesz dolgozói érdekképviselő, nem lesz közalkalmazotti tanács, plusz legyengítik a szakszervezetek jogait, ami egyébként sem volt eddig olyan igazán acélos. Én azt gondolom, hogy ez is egy nagyon súlyos probléma ebben a rendszerben.

Ami még mindenképpen nehézség. Azzal kezdek, hogy önök 13 éve sajnos számos olyan dolgot tettek, ami rontja a magyar oktatás helyzetét, az konkrétan az, hogy azzal kezdték a kormányzásuk első ciklusában, 2012-ben, hogy lecsökkentették a tankötelezettség korhatárát 16 évre. Ezt azért említem, és ismét államtitkár úr jön a megoldásaival, mert az a probléma többek között ezzel a bosszútörvénnyel, hogy ami a valódi probléma, na, arra nem reagál, tehát ami a gyökere, ami rendszerszintű probléma. És az az igazság, hogy a tankötelezettség korhatárának a leszállítása véleményem szerint rendszerszintű problémát generált. Ezekkel kellene foglalkozni, és ezt kellene megnézni.

Elég érdekes, hogy annak idején, amikor ez megtörtént, aztán később - ugye, 2012-ben hozták ezt a döntést - még Pokorni Zoltán, az önök volt oktatási minisztere is azt mondta, hogy ez egy elhibázott és kártékony lépés volt, és azt is mondta, hogy ezekből a gyerekekből, akik 16 évesen kiestek a közoktatásból, belőlük lesznek a közmunkások. Annak idején a Belügyminisztérium honlapján elérhető közfoglalkoztatási statisztikák szerint míg 2013 januárjában a 16 és 25 év közötti fiatalok közül körülbelül 6700-an dolgoztak közmunkásként, addig az év végére 38 ezren. Tehát egy év alatt egy ekkora változás pont ebben a korosztályban azért történt meg, mert gyakorlatilag

ezek a gyerekek hátrányosabb helyzetű régiókban kiestek az oktatásból, és elmentek a közmunkába dolgozni. És ez azért nem az az életpálya nyilván, amit szánna az ember egy 16 éves fiatalnak, mert ha már akkor közmunkásként kezdi, akkor később igen nehéz lesz neki visszakapaszkodni úgymond a normál munkaerőpiacra.

Egyébként tény, hogy ebben akkor önök léptek is, és megpróbálták valahogyan kicibálni, elirányítani a közmunkaprogramból ezeket a gyerekeket, de nekik azért alapvetően inkább tanulni kellett volna. És nagyon sok interjú is bizonyítja azt, hogy azok a fiatalok, akik akkor elhagyták az iskolát, ők ezt utólag nagyon bánják, mert 16 évesen azért még nem mindig van világos döntési képességei birtokában. Ugye, nem véletlenül 18 évesen lesz valaki nagykorú. Azt gondolom, hogy ez is számít.

És egyébként érdekes, hogy volt egy Századvég-tanulmány 2016 decemberében, ami szintén azt javasolta, akkor még létezett EMMI, és annak a minisztériumnak azt javasolta a Századvég, hogy támogatják a tankötelezettség 18 éves korra történő visszaemelését. Kunhalmi Ágnes helyesel (*Rétvári Bence: Akkor így van.*), és én azt gondolom, hogy ez nem véletlen, mert egyébként az ellenzéki pártok ebben valóban egyetértettek és egyetértének tudomásom szerint, hogy ezt vissza kellene emelni, mert ennek számos olyan negatív társadalmi hatása van, ami kifejezetten káros.

(3.50)

Ennek kapcsán szerettem volna még elmondani, hogy tulajdonképpen mi azt gondoljuk, hogy önök bizonyos munkáltatói csoportok rövid távú érdekeinek a kiszolgálása miatt csökkentették a tankötelezettség idejét. A szakmunkásképzésben az ágazati alapozás és a technikumokban a közismereti óraszám csökkent, és aztán ezt kellett később visszaállítani. Jelentős mértékben lerövidült az alapkompenciák és készségek fejlesztésére fordítható idő. Tehát hosszasan lehetne sorolni azt is, hogy a szakmunkásképzésben is a közismereti tárgyak száma lecsökkent.

Tehát összességében azt kell hogy gondoljam, hogy tulajdonképpen az egész oktatás leamortizálásának is a része a tankötelezettség korhatárának a leszállítása. És ez sajnos tükrözi az önök hozzáállását. És más képviselőtársam már említette, hogy a PISA-mérések eredményei szerint nagyon sokáig, 2018-ig egy nagyon erős teljesítményromlás következett be Magyarországnál. Most azt olvasom, hogy valamenynyire megállt ez a romlás, de nem indult el visszafelé. Tehát azt gondolom, hogy ez mindenképpen egy gyászos eredményt mutat arról, hogy az elmúlt 13 évben az önök kétharmados kormányzása az oktatáspolitikai tekintetében hova vitte az országot: nincsen elég pedagógus, az iskolaépületek romokban, ahogy például Szabó Timea elmondta, hogy az ő körzetében leszakad az iskola plafonja, és a gyerekek képességei pedig nem fejlődnek kellőképpen, és nőnek a különbségek akár

országban is területileg, tehát egyáltalán nem érvényesül az, hogy egyenlő esélyekkel bírnának az iskolába kerülő gyerekek.

És amikor ennyi válságtünet van az oktatásban, akkor önök benyújtják ezt a csomagot, ezt a bosszútörvényt, ami ezek közül semmire nem ad választ, helyenként tüneti kezelésként próbál toldozgatni-foldozgatni, és egyébként pedig el elnyomó, egy fenyegető légkört próbál teremteni a tanároknak azért, hogy legalább ne sztrájkoljanak, ne merjék kinyitni a szájukat, hanem maradjanak csöndben, és gályázzanak ezért a nagyon gyatra fizetésért, és ebben a rossz hangulatú oktatási rendszerben, amit önök itt létrehoztak.

Remélem, talán így érthetőbb volt, hogy mi volt a vitám önnel, államtitkár úr. És nyilvánvalóan ezért nem támogatható ez a törvényjavaslat, és ezért hangzott el már több felszólalásban, hogy most még nem késő, vissza is vonhatnák akár, és esetleg megpróbálhatnának egy ennél sokkal jobbat benyújtani. Köszönöm a figyelmüket. (*Taps az ellenzéki padosorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Rebeka képviselő asszony. Soron kívül Rétvári Bence államtitkár úrnak adom meg a szót.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Ház! Tízéves vita a tankötelezettségi korhatár, amit felmelegített képviselő asszony. Lássunk már egy kicsit tisztábban annál, amit ön mond, mint ez a dohos, félelemkeltő légkör és a többi, „bezzeg 2010 előtt, amikor demokrácia volt, milyen jó volt”. Hogy van ez Európa más országaiban? Ön azt festette le, hogy itt a kormány tudatosan el akarja butítani a magyar fiatalokat, és ezért a tankötelezettségi korhatár Magyarországon 16 év. Hogy van ez Európában? 18 év Belgium, Hollandia, Németország. 17 év Litvánia, Macedónia, Moldova, Oroszország. 16 év Magyarországgal együtt Anglia, Bulgária, Dánia, Észtország, Finnország - Finnország, tisztelt képviselő asszony -, Franciaország, Izland, Lengyelország, Lettország, Málta, Norvégia, Olaszország, Románia, Skócia, Spanyolország, Svédország és Szlovákia.

Ezekben az országokban tehát pont ugyanúgy szabályozzák, mint Magyarország. Finnországot máskor példának tartják, itt ezek szerint a finn oktatási rendszer direkt mond le a diákokról. 15 éves kor - képzelje el, képviselő asszony, ilyen is van - Ausztria. Kérem, induljon el Bécsbe, és világosítsa fel a bécsi kolégákat, hogy szörnyű dolog, amit művelnek az osztrák gyerekekkel. Egyrészt azt mondják, hogy Ausztriába mennek, mert milyen jók az ottani viszonyok a magyar gyerekeknek, másrészt Ausztriában alacsonyabb a tankötelezettségi korhatár. Bosznia-Hercegovina, Ciprus, Csehország, Görögország, Írország, Luxemburg, Montenegró, Portugália, Svájc, Szerbia, Szlovénia. Itt mind alacsonyabb a magyarnál a tankötelezettségi korhatár. Sőt, még annál alacsonyabb is

van, 14 éves: Horvátország, Koszovó, Törökország. Tehát, tisztelt képviselő asszony, azt mondja, hogy ez egy szörnyű, elhibázott lépés volt a kormányzat részéről, miközben az európai országok legnagyobb részében 16 éves a korhatár. Sőt, jóval több országban 15 év, mint 17 és 18 együttvéve. Tehát semennyiben nem állja meg az a helyét, amit ön mondott.

A közfoglalkoztatást önök még mindig támadják, pedig nagyon sokak számára (*Közbeszólások az ellenzék soraiból: Nem támadjuk!*) a közfoglalkoztatás jelenti a megélhetés lehetőségét. Ezért is bővítettük ki, hogy volt itt egy időbeli határ, de a későbbiekre is még a közfoglalkoztatásban maradhatnak sokan, mert akik nem tudnak piaci munkahelyet találni, azért az elmúlt években, hál' istennek, olyan világ volt az elmúlt öt-hét évben, amikor nagyon sokan tudtak piaci munkát találni, de aki nem, annak ez is segítséget jelenthetett.

Lemorzsolódás. Önök tipikusan egy baloldali megoldásra gondolnak, hogy egysoros módosítást csinálunk, és azzal megoldunk társadalmi problémákat. Ez már száz éve is problémákat jelentett a magyar történelemben. Ez a javaslat hogy kínál megoldást erre? Önök nem tudnak megoldást hozni erre sem, de ez a törvényjavaslat megoldást kínál erre. Ha ön ránéz ezekre a nagyobb felmérésekre, amelyek a magyar gyerekek teljesítményét mutatják, azt mutatja, hogy a magyar gyerekek felső tizede, ötöde szingapúri színvonalon van, tehát tényleg a világ vezető országainak a színvonalán vannak.

(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Hozzáteszem, a világ tíz legjobb oktatási rendszeréből kilenc nem európai, egy európai, a tizedik, és az első kilenc nem európai, csak ha már a nemzetközi versenyt nézzük és a nemzetközi mintákat. Tehát nemcsak ezekre a mintákra érdemes nézni, amik körülöttünk vannak, hanem a távolabbiak eredményesebbek.

Tehát a magyar diákok legfelső része a szingapúri legjobb szinten van, a zöme messze hozza az európai átlagokat, és van egy alsó része, egy alsó, mondjuk, 20 százaléka, akik viszont valóban nem nyújtanak jó teljesítményt. Képviselő asszony hátának is szívesen válaszolok. Viszontlátásra, de azért elmondom. (*Szabó Rebeka távozik az ülésteremből.*) Tehát nem nyújtanak jó teljesítményt, de nekik kellene leginkább segíteni.

Tehát a magyar mérések, kompetenciamérésben, TIMSS-mérésben, PISA-mérésben, bármi másban, ha megnézzük, nem azt jelenti, hogy minden magyar diák ugyanúgy teljesít, hanem van ebben egy olló. Ez nyilván a bevándorlóországokban még a magyarnál is nagyobb olló, mert ott az alsó decilisekben, az alsó tizedekben még nagyobb a különbség a generációk óta ott lakókhöz képest. Tehát ott az iskola már nemcsak az oktatási funkciókkal foglalkozik, hanem az iskolaudvaron, beszámolókat olvashattunk, 32 nemzetiség

futkorászik, és a szülőire is tolmácsot kell hívni, hogy a tanár és a szülők tudjanak egymással beszélni. Tehát ott még nagyobb különbségek vannak az iskolán belül.

De nálunk is van különbség, érezhetően, bántóan nagy mértékű különbség. Ezért az új törvényjavaslat azt hozza be, hogy azokon a területeken, ahol a hátrányos helyzetű gyerekek száma magasabb, ott 20 százalékos többletet kapnak a pedagógusok, mert az valóban egy többletfeladat ott foglalkozni a gyerekekkel. És ha a nemzet közép-, hosszú távú jövőjét nézem és azt, hogy az oktatási rendszerünknek az eredménye javuljon mindenképpen, és ezáltal az országunk jövője is javuljon, mert nyilván, ha nem szerzik meg a tudást a diákok, akkor az országunk sem fog tudni a jövőben boldogulni, akkor nekik kell a legnagyobb segítséget nyújtani. Tehát itt van erre egy megoldási javaslat. Önök azt mondják, hogy ez egy egysoros törvény módosítás, és kész az egész. Nem, ezeknek a pedagógusoknak nagyon áldozatos mindennapi munkájára van szükség.

És általában a hátrányos helyzetűek földrajzi elhelyezkedése sokszor koncentrált, és ha itt segítünk, nem csak célzott programokkal, „Biztos kezdet” gyerekházzal, tanodával, amiket kibővítettünk nagyon nagy mértékben az elmúlt években, stabilá tettük a finanszírozását, állami normatívát adtunk neki, hogy ezek kiszámíthatók legyenek, és segítsenek ott helyben, a hátrányos helyzetű térségekben, de a pedagógusok is így többet tudnak ott keresni ezekben a térségekben, na ez valóban segítség a lemorzsolódás problémájára és arra, hogy a magyar oktatás színvonala javulhasson úgy is, hogy az alacsonyabb színvonalat hozókat tudjuk az átlagos szinthez közelíteni.

(4.00)

A szakszervezetek aránya. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt az előbb eltávozott Képviselő Asszony! Nem a kormány tehet arról, hogy a legnagyobb pedagógus-szakszervezet pár éve még 23 ezer taggal rendelkezett, most meg 9 ezerrel. Ezt nekik kell megbeszélni házon belül, hogy az hogy van. Vagy hogy a lehangosabb szakszervezet a magyar pedagógusok 1,3 százalékát képviseli, akik a médiában folyamatosan szerepelnek - 1,3 százalék! Ott vannak, mint most az MSZP a lakossági támogatottságban, 1,3 százalék környékén. Lehet, hogy éppen ezért az MSZP szakértőjeként is jött ennek a szakszervezetnek az egyik vezetője a kilencpárti egyeztetésre a Belügyminisztériumba.

Tehát nem mi tehetünk arról, hogy a pedagógusok tömegei hátat fordítottak a szakszervezeteknek. Régen nagyon sokan voltak; lehet, hogy az emberek gondolkodásában úgy is él, amikor nézik a híreket, mint ha a pedagógusok többségét képviselnék a szakszervezetek. Hát, messze nem! És a tendencia nem növekvő, hiszen aki még 10 százalék fölött volt ezelőtt tíz évvel, az most valahol 5,5 százalék környékén van,

hiszen a tagságuk javarészt elveszítették. Talán nekik is érdekesebb lenne nem politikai gyűléseket szervezni baloldali politikusokkal, hanem érdekképviseleti munkát végezni; ami jó, azt támogatni, ami javítható, abban segíteni javítani; amivel meg nem értenek egyet, azt nyilván elmondják, hogy nem értenek vele egyet. De ez a fajta átpolitizáltság, ami a szakszervezetekre jellemzővé vált, úgy látszik, az a tagoknak is sok volt, és a tagok bizony a tagkönyvükkel szavaztak: visszaadták, hátat fordítottak a szakszervezeteknek, a többség elhagyta a szakszervezeti köteleket.

Költségvetési számok, GDP-számok. Abban mindenki egyetért, hogy minél többet érdemes erre fordítani. 2010-ben úgy vettük át a költségvetést, hogy 1010 milliárd forint volt köznevelésre, most, az ezen a héten vitatott költségvetési tervezetben 2024-re 2603 milliárd forint szerepel ugyanerre a célra. *(Dr. Harangozó Tamás: És GDP-arányosan?)* Úgyhogy ez egy nagy növekedés. Hála istennek, a GDP is nőtt az elmúlt években. Valóban, tisztelt képviselő úr, a baloldali kormányok henceghetnek GDP-arányokkal, csak náluk ez néha azért volt jó, mert a GDP csökkent. Hát, mi nem úgy akarjuk a GDP-arányos számokat javítani, hogy közben a GDP meg csökkenjen! *(Varju László: EU-s források nélkül sehol sem vagytok!)* Amikor önök nemcsak hogy befagyasztották a gazdasági növekedést, de rontották a gazdaság teljesítményét, akkor lehet, hogy még a 13. havi fizetés elvétele mellett is és 15 ezer pedagógus elbocsátása mellett is a számok olykor-olykor jók voltak. De mi is szeretnénk, hogy ez növekedjen, persze!

De azért nézzük meg, hogy a bérek hogyan alakultak az elmúlt időszakban! Hiszen mégis, önök több bért követelnek, és mi is több bért szeretnénk, és a pedagógusok is jogosan kérnek magasabb bért. Na de hát, aki most pályakezdőként keres 391 ezer forintot, az az önök idejében 129 ezer forintot keresett! 129 ezret! *(Kunhalmi Ágnes: Ne hasonlítsd már össze...)* Aki 20 éve dolgozik és pedagógus II. fokozatú, és most 442 ezer forintot visz haza, ő az önök idejében - amire büszkék, GDP-arányosan, meg mindenhogyan - 172 ezer forintot vitt haza! Nem 442-t bruttóban - 172-t! *(Kunhalmi Ágnes: De közben eltelt tizenvalahány év!)* És azt szeretnénk, valóban, hogy GDP-arányosan is, meg számszerűen is növekedjen. Erre egy nagyon egyszerű mód van, és már január 1-jétől kiugróan magasabb lehetne a GDP-arányos oktatási költség *(Kunhalmi Ágnes: Ha nem zsarolnátok...)*, ha önök is végre feladnák azt a politikájukat, hogy Brüsszelben akadályozzák azt, hogy a pedagógusbér-emelést uniós forrásból végezhessük. A költségvetési részt hozzáraktuk, megelőlegeztük 10 százalékos mértékben, de ha végre egyszer venné a bátorságot bárki, Dobrev Klára, Molnár Csaba, Cseh Katalin, Donáth Anna, Ujhelyi István, vagy bárki más a baloldali képviselők közül, és fölállna egy európai parlamenti ülésen, egy brüsszeli egyeztetésen, és azt mondaná, hogy fizessék ki Magyarországnak a pedagógusbér-emeléshez szükséges forrásokat, mert azok másnap a magyar pedagógusoknál fognak landolni, másnap a pedagógusok számlájára kerülnek, az egy nagy

bátorság lenne ebben a helyzetben, amit önök folytatnak, de mindenki számára előny lenne. Legyen már ebben nemzeti konszenzus! Mi másban tudnánk - persze tudnánk sok minden mást is mondani, amiben nemzeti konszenzust lehetne elérni, de ebben miért nem? Miért nem tud a baloldal egyetérteni abban a kormánypártokkal, és Brüsszelben is azt mondani, nem azt, amit most, újabb feltételeket, és hogy minél később utalják ezt, és azon dolgozunk, hogy ne legyen EU-s pénz Magyarországon, hanem azon dolgozni, hogy legalább a pedagógusok béremelése legyen nagyobb.

Önöknek viszonylag kicsi a felelőssége itt a parlamentben, mert kicsi a részvételük. Az Európai Parlamentben már önöknek nagyobb felelőssége van, mert ott nagyobb befolyásuk van, mert ott a baloldalnak dominánsabb szerepe van, mint itt, a magyar parlamentben. Használjuk azt közösen arra, hogy a pedagógusoknak emelkedjen a fizetése; ne arra használják, hogy a pedagógusbér-emelést minél kijebbe tolják, mert ezzel akarják büntetni a pedagógusokat, a kormányt azért, mert nem olyan színezetűek, mint amilyenek önök! Köszönöm szépen. *(Dr. Harangozó Tamás: Még! Még! Még!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Köszöntöm képviselőtársaimat.

További felszólalások következnek. Megadom a szót Vajda Zoltán képviselő úrnak. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy először az eddig még nem szőtt képviselők következnek, éppen ezért most Vajda Zoltán képviselő úr, majd azt követően Varju László képviselő úr, s utána következnek majd a korábban már felszólalt képviselők. Öné a szó.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Helyzetjelentés: 4 óra múlt, és 135 bátor báb van elvileg itt a fideszesek között, a bátor bábok közül 3 darab van az ülésteremben, meg egy bátor államtitkár van. Szerintem nagyon fontos... *(Közbeszólások.)* Tessék?

ELNÖK: Képviselő úr, nem „darab”! Az embereket még hajnalban se mondjuk „darabnak”! *(Vajda Zoltán: Elnök úr, igaza van, fő!)* Három ember, ha lehet.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Elnök úr, jó reggelt kívánok, igaza van, hibáztam: fő. Akkor a 135 főből álló bátor báb közül - így már jó, elnök úr? - 3 fő bátor báb ül az ülésteremben, és egy fő bátor államtitkárocská ül az ülésteremben. *(Rétvári Bence: Becézgetünk, becézgetünk?)* Így már jó lesz, remélem, elnök úr. Köszönöm szépen a segítségét ebben.

Szakmailag sok minden elhangzott itt már a vitában. Szerintem önök, akik elvileg az emberek érdekében akarnak kormányozni, ehhez képest tudatosan az emberek érdekeivel szemben kormányoznak, biztos, hogy segíti az önök tisztánlátását - amely képességet egyébként ha megszerezték, azt mindenképpen a tanáraiknak köszönjék meg -, ha történeteket hallanak

olyan tanároktól, személyes történeteket olyan tanároktól, akik felmondtak a közoktatásban éppen e miatt a bosszútörvény miatt. Szerintem nagyon fontos, ha az összeomló oktatásról személyes történeteket hallanak, úgyhogy én az időkeretemnek egy meghatározó hányadát arra fogom fölhasználni, hogy személyes történeteket mondjak el önöknek olyan tanároktól, akik felmondtak.

Bárdosi Zsuzsa lesz az első, akinek a történetét fogom mondani, az ő szavait fogom önöknek itt elmondani a Házban. Bárdosi Zsuzsa írta: „A mai nappal aláírtam, hogy tíz év után közös megegyezéssel megszüntetjük pedagógus-munkaviszonyomat az iskolámmal. Én kérelmeztem, miután kiderült, hogy jövőre nem lehet már 14 fő/csoport létszám alatt csoportbontásban tanítani az angol nyelvet. A mi csoportjaink egy kivételével ilyenek voltak. Így számomra nem marad elég angolóra, félálláshoz sem. Más órák lettek volna, meg tanulószoba. A státusz-törvény árnyékában azonban úgy gondoltam, hogy ezt a kompromisszumot már nem kötöm meg. Felálltam, megértették. Hozzáteszem, az iskola vezetése az elmúlt tíz évben szinte minden hóbortomat támogatta - „Boldog iskola” programban részvétel, erősésközpontú pedagógiai programban pilotiskola voltunk, négy országot felölelő Erasmus Plusz programot csinálhattunk az angolos gyerekekkel -, korrekten járt el, és úgy válunk el, hogy szeretjük egymást, mert az emberi kapcsolatok akkor is emberi kapcsolatok maradnak, ha közben megvadul körülöttünk a világ. Tegnap és ma két pedagógus távozott az iskolánkból. Tisztában vagyok vele, hogy senki sem pótolhatatlan, sőt azt is el tudom képzelni, hogy az ilyen és ehhez hasonló áramvonalasítások mögött a pedagógushiány elfedésének szándéka rejlik. Hiszen aki egy helyen felesleges, az majd átmegy más olyan iskolába tanítani, ahol nulla szaktanár van; nincs itt semmi látnivaló, kérem - így majd betöltögetjük a lyukakat, és hopp, minden rendben lesz. No, de mi van, ha ez nem fog megtörténni? Ha a menesztett, felállt tanerő nem megy vissza a nagy magyar közoktatásba, hanem máshol keres más megélhetést? Arra vajon gondolt-e a költő?

Nagyon sok könnyes szempárt láttam ma, kollégáét is, de főleg gyerekekét. Nem győztem megölelni, vigasztalni őket, de persze nem lehetett. Kicsit félek. Tíz évig ez volt az életem, és most kiperdített belőle valami furcsa, karmaszerű erő. Ha hajlandó lennék az energiáimat haragra pazarolni, szívből elátkoznám az összes begyöpösödött, idióta, szűk látókörű barmot, akik ilyen helyzetbe sodorták a magyar közoktatást, a tanárait, és főleg, akik miatt olyan sok könnyes gyerekszempárt kell látniuk azoknak a tanároknak, akik vagy - időzójelben - feleslegessé váltak, vagy csak nem tudják már tolerálni ezt a kialakult, áldatlan helyzetet.

Én a versenyszférából jöttem a közoktatásba, vélhetőleg oda is megyek vissza. Van jó nyelvtudásom, diplomáim, vezetői tapasztalatom, nemzetközi projektmenedzsment-tapasztalatom, B kategóriás

jogosítványom, egy rakás elvégzett továbbképzésem; tudatában vagyok az erősségeimnek, a gyengeségeimnek, a fejlesztendő területeimnek. Tudok alkalmazkodni, csapatban és önállóan dolgozni, kezelek egy csomó szoftvert, és bízom nagyon a tanulási képességeimben. Akár még munkát is találhatok. Ha ezeknek a felét letagadom, akkor még a Lidlbe is felvehetnek másfél-kétszer annyiért, mint a tanári fizetésem volt, bár már vélhetően tele vannak kirügött pedagógusokkal.

Én szerencsés vagyok, megtehetem, hogy felálllok, nyilván nagyon sokan nem tehetik meg. Ismerem és megértem az ő indokaikat is, és nem kívánom senkinek sem azt az időszakot, ami alatt eddig a döntésig eljutottam.

(4.10)

Köszönöm a kollégáimnak és az iskolavezetésnek a rengeteg támogatást és segítséget, hogy azzá válhattam, aki ma vagyok. Szeretlek benneteket, és hiányozni fogtok, mint ahogy hiányozni fognak a gyerekek, az elmúlt tíz év minden marhaskodása, munkája, öröme, sikere, büszkesége és kihívása is. Szomorú vagyok és kicsit félek, de elindulok. Holnap a nyolcadikosokkal én is elballagok. De a jó életbe, könyörgöm, belegondoltatok, hogy holnap ki fog tanítani?!”

A következő személyes történet, amelyet azért gondoltam, hogy fontos, hogy itt a Házban - a valamikori tisztelt Házban - elmondjam önöknek, hogy lásák azokat a személyes történeteket, amelyeket önök a tudatosan romboló politikájukkal okoztak. Itt már csak egy monogramot: K. I. monogramot mondok önöknek. K. I.-től idézem: „Saját történetem. Ma mondtam el az osztályomnak, hogy jövőre már nem leszek velük. Néma csend, én elsírtam magam, pedig nem akartam. Már felmondott a földrajz-történelem tanárunk, az angoltanárunk, most az osztályfőnökük személyemben. Elmondtam, hogy nem tudok megélni harmincévesen, és hogy emberileg nagyon nehéz volt meghozni a döntést, de jobb helyem lesz máshol. Sírni kezdtek ők is, de bekiabáltak hátulról: én teljesen megértem önt. Beszélgettünk őszintén, elmondták, hogy félnek, hogy lesz-e iskolájuk szeptembertől, ha ilyen sokan felmondanak. Elmondták azt is, hogy félnek attól, hogy nem fogják tudni eredményesen letenni az érettségit, és hogy a fontos dolgokat, amiket meg kéne tanulniuk, egyedül hogyan fogják majd megtanulni. Látják a helyzetet, és azt mondtam nekik, hogy az ő feladatuk lesz ezen változtatni. Amikor el tudnak már menni szavazni, menjenek el, nézzenek utána, mi a legjobb nekik és majd az ő gyereküknak. Ez az én történetem.” - írta az előbb monogrammal illetett tanár.

T. K. T. monogramot tudok önöknek mondani - a személyes nevét nem mondanám -, ő is egy felmondott tanár, aki így búcsúzik „13 év multi után, miután már kifizettük a bankhitelünk, volt kis lakásunk, a férjem multinál dolgozott, gondoltuk, akkor én otthagynom a személytelen multit, és a hobbimnak

élek. A fizetés zsebpénz, de ez a hivatás volt kicsi komortól az álomom, csak másfelé terelt addig a sors. Megtaláltam az álomsulit is hozzá, emberséges kollégák, demokratikus vezetés; nagy energiával vettem bele magam a tanításba. Volt kihívás, kezdőtől felsőfokig tanítottunk, osztályfőnök is lettem, és gondoltam, mindent úgy csinállok, ahogyan azt szülőként is elvárnám. Energikus voltam, 43 évesen a tanári kar fiataljai közé tartoztam. A KRÉTA-t én lazán használtam, sőt a szülőknek, kollégáknak útmutatót is csináltam. Ez a lendület egészen márciusig vitt engem, amikor a státusztörvényt nyilvánosságra hozták. Csodálkoztunk, elképedtünk, szörnyülködtünk, sztrájkoltunk - akkor ez ennyi. Dolgoztam már néhány helyen, de ezt biztosan nem fogom aláírni. Aztán májusban, június 1-jei dátummal kértem, hogy közös megegyezéssel váljunk meg egymástól. Sírós búcsú, a diákjaim megható ajándékai, szülők írásai, hogy borzasztó, de megértik - ez maradt. Most ismét multizom, a fizetésem dupla. De nem érdekel, nem a pénz miatt jöttem el, hanem mert aki ebbe belemegy, az rabszolgának áll. Én csak emelt fővel, tartással tudok tanítani, mert őket is erre szerettem volna nevelni."

A következő, amit szeretnék önöknek felolvasni, H. Zs. írása. Látja, milyen világot élünk, hogy csak monogramokat kértek, hogy mondjunk? „Mint ismeretes, a Belügyminisztérium továbbra sem foglalkozik érdemben az oktatási minimumnak is nevezett kilencpontos követeléssel, és nem tett le az úgynevezett teljesítményértékelési rendszer és a státusztörvény bevezetéséről. Bács-Kiskun megyében tanítottam utoljára. Én már 2023. márciusban az intézményvezetőnél letétbe helyeztem a felmondásomat, ha nem történik érdemi változás, az országban még kábé öt-ezer iskolai és óvodai dolgozó tett ugyanígy. Tisztában vagyok vele, hogy még nem vezették be az új rendelkezéseket, de vajon mennyivel lesz jobb a következő tanévtől, ha nyáron teszik meg? Akár egy este alatt, mint ezt láthattuk például a kataügyben. Mindezekon felül a tankerületi központnak októbertől küldözgettem a leveleket, hogy fizessék ki az órapótlékaimat, de még válaszra sem méltattak. Június 1-jétől egy budapesti fejlesztő cégben programozok, részben home office-ban, üzleti szoftverek fejlesztésében érdekeltek. Titoktartás kötelez, nyilván nem mondhatom meg a kezdő fizetésem, de már a betanulási időszakomban is lazán megduplázom a fizetésemet. Egyelőre tehát eddig jártam az úgynevezett pedagógus-életpályámat. Hogy visszajövök-e még valaha tanítani? Nem vagyok jövőbe látó, de derűlátó sem. Különösen azért fájó ez az egész, mert az eddigi legjobb munkahelyről kellett eljőnnöm. Nincsenek illúzióim; amint bevezetik a pintéri intézkedéseket, csúnyán be fogja darálni a rendszer a maradékat. Az utolsó majd kapcsolja le a villanyt!”

Z. M. írását fogom önöknek felolvasni, aki szintén búcsúzott az oktatástól, önök miatt, az önök tudatos rombolása miatt. Z. M. írja: „Gyes után kezdtem tanítani, ekkor engedhettem meg magamnak, előtte

nem a közoktatásban dolgoztam. Nehéz volt ennyi évvel a tanári diplomám megszerzése után belekezdeni, de szívesen tanítottam, rengeteget készültem, hogy belejöjjenek. Közben iskolát is váltottam, mert az első helyemen úgy éreztem, hogy nagyon eltér az iskolavezetés értékrendje attól, ami szerintem biztosítaná az eredményes tanítást. Az új helyen már szívesen maradtam volna sokáig, annak ellenére, hogy a pedagógusok egyre kevésbé kapták meg a munkájukhoz szükséges megbecsülést az egész országban, ami már a diákok viselkedésében is egyre inkább tükröződött sajnos. Amikor viszont október elején kirúgták a Kölcsey tanárait, úgy döntöttem, beadom a felmondásomat, ha nem változtatnak ezen. Nem változott semmi, ezért november végén be is adtam a felmondást. Azért ekkor, mert fontos volt nekem, hogy a január végén lejáró felmondási időm alatt még végigtanítsam a félévet, ne hagyjam magukra a felvételiző diákjaimat. November végén, az újabb kirúgási hullám után viszont bebizonyosodott, hogy a magyarországi oktatásért felelős vezetőknek a minőségi oktatás nem fontos, nem számít, hogy milyen körülmények között és mennyire felkészült pedagógusoktól tanulnak a gyerekek. Ezért úgy döntöttem, hogy tiltakozásul polgári engedetlenség keretében nem folytatom a munkát, amíg a kirúgott tanárokat vissza nem veszik, ami persze azóta sem történt meg. Ahhoz, hogy újra a közoktatásban akarjak tanítani, radikális változásokra lenne szükség, ami a pedagógusok jelentős emelésével kell hogy kezdődjék, azzal együtt, hogy a pedagógusok munkakörülményeiben, feladataiban, értékelésében bármilyen jelentős változást csak a szakmai szervezetek egyetértésével vezessenek be a továbbiakban.”

És végül akkor, az időkeretem végéhez közeledve, még egy írást fogok önöknek felolvasni, M. írását, aki szintén elmagyarázza, hogy önök miatt, az önök tudatos, szeretett hazám ellen tevékenykedő politikájuk miatt M. miért lett pályaelhagyó pedagógus. „Először szeretném elmondani, hogy eredetileg miért lettem pedagógus. Már 16 évesen tudtam, hogy gyerekekkel szeretnék foglalkozni, átadni tudást, életszemléletet, megtanítani, hogyan vigyázzunk egymásra, az állatokra, növényekre, környezetünkre. És ha csak egy, csak egy gyerek van negyven év alatt, akit esetleg szemléletváltással sikerül ösztökélni arra, hogy ne elégedjen meg azzal, hogy elvégzi a nyolc általánost, továbbtanuljon, legyen egy jó munkája, tisztességes fizetése, már megérte az egész. Ezért én négy évet tanultam egyetemen, majd önszorgalomból nagyon sok továbbképzést elvégeztem munka mellett, nagyon-nagyon lelkes voltam. Cserébe pályakezdőként annak idején 98 ezer forintot kaptam fizetésként. Nem, nem '92-ben - 2014-ben. Cserébe kaptam még mufurc idősebb kollégákat, akik szerint semmi új nem jó, minden úgy szép, ahogy van. Cserébe kaptam egy olyan vezetőséget, aki kiállt az idősek mellett; ha például levittem az osztályomat a kertbe szavakat tanulni, másnap meg lettem feddve, hogy a tanóra a tanterembe való.

Mindezek mellett az egyik kollegina végig valótlan-ságokat terjesztett rólam, amihez a fél kar asszisztált; ez is az utolsó heteimben derült ki. Cserébe, akivel együtt dolgoztam, a szülőkkel pletykált ki engem és a magánéletem. Cserébe kaptam egy olyan osztályt, aminek döntő többsége különös bánásmódot igényelt. Cserébe olyan szülőkkal kellett hadilábon állni, ami felesleges.

(4.20)

Azt a vezetőség felé jeleztem, kedvesen biztosítottak arról, hogy nagyon ügyes vagyok, egyáltalán nem pályakezdő a hozzáállásom, úgyhogy biztosak benne, hogy megoldom. Sajnos hivatástudattal nem tudok fizetni a boltban, sajnos hivatástudattal nem laknak jól a gyerekeim.” Fejezi be búcsúzását M., aki szintén önök miatt távozott a pedagóguspályáról. Ebben a körben ezeket szerettem volna megosztani a Házzal, hogy lássák, hogy mit okoznak embereknek. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

VARJU LÁSZLÓ (DK): Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Hosszú ideje folyik a vita arról, hogy mit kell tenni az oktatás területén, és mi lenne az a legfontosabb területen meglévő lépések sokasága, ami elvezetne oda, hogy gyermekeink nyugodt körülmények között készülhessenek az életükre. Nyugodt körülmények között és a legtöbb tudás megszerzésének a lehetőségével állhassanak az iskolaévek végén a munkába helyezkedéshez, elhelyezkedéshez, és megtalálják azokat a lehetőségeket, amelyekre akár hosszú időn keresztül készülnek. Az ilyen körülmények között és ezeknek a körülményeknek a javítására óriási felelőssége van azoknak, akik azokról a forrásokról döntenek, ami az oktatást kell hogy segítse. Éppen ezért, ha visszatekintünk az elmúlt évekre, amikor a parlament felelős képviselői arról döntöttek, hogy az oktatást milyen módon segítik, és például az oktatásra fordított összegek arányait hogyan csökkentették igazából a növelés helyett, akkor azt gondolom, hogy ezzel szembe kell nézni mindenkinek, aki kormánypárti képviselőként mindezt támogatta.

Azt gondolom, hogy az árnyékkormány azon javaslatái, amelyek az elmúlt időszakban megfogalmazódtak, összecsengenek és összhangban vannak azzal, ami egy-egy tanár levélben, szóban megfogalmazott véleménye, akár kétségbeesett kiáltása alapján rimel arra, hogy bizony ezzel a felelősséggel a kormánypárti képviselők most nem tudtak élni. Éppen ezért azt gondolom, hogy akár az oktatás, a szakképzés, akár az őket képviselő... - hiszen államtitkár úr éppen itt az előbb azokat a szakszervezeteket korholta, akik érdekek érdekében, a tanárok érdekében fellépve beszélnek arról, hogy mit kellene tenni, akkor nagyon felelőtlenül teszi

ezt. Önök semmit nem tettek azért, hogy ebben a munkában vagy ehhez a munkához segítsék a pedagógusokat. Itt az ideje annak, hogy mindezt újragondolják, és ezen felvezető szavak után szembesíthetem önöket azzal, hogy akkor, amikor az oktatásról önök beszélnek, akkor igazából azt teszik, hogy az ezen a területen dolgozókat csak hátrányos helyzetbe hozzák.

Éppen ezért a mostani költségvetés szempontjából is azt gondolom, hogy ez pontosan látszik, és éppen ezért az árnyékkormány az ezzel kapcsolatos módosító indítványait is benyújtotta. Már csak azért is, mert ha ezermilliárd forintokat költenek olyanra, ami, önmagában azt gondolom, hogy sokkal jobb helyet találhatna, ha felelősen gondolkodva, az említett gyermekek, pedagógusok érdekében fellépve és az ő érdekében hozhatnák meg ezt a döntést, akkor sokkal közelebb kerülnénk a megoldáshoz. *(Sic!)*

Államtitkár úr azon szavai, amikor arról beszél, sőt nemcsak ő, hanem hosszú ideje önök arról beszélnek, hogy az Európai Uniót kárhoztatják, hogy onnét nem kapnak önök megfelelő forrást arra, hogy a pedagógusok béremelését fizethessék, akkor azt gondolom, hogy akár komolyan véve, akár mosolyogva, mint ahogy most is teszi államtitkár úr, mindezt komolyan véve, azt hiszem, hogy önök maguk is tudják, hogy igazából nem ez a megoldás. Hiszen a magyar tanárok lehetőségeit, a magyar iskola lehetőségeit a magyar költségvetés keretében kell megteremteni. Ezzel a felelősséggel kellene önöknek mindehhez hozzáállni. Különösen akkor, ha azt is megengedhetik maguknak, hogy egy-egy egyetem és akár az egyetemi rendszer átalakítása mentén olyan összegeket hagynak jóvá, mint például a Tokaj-Hegyalja Egyetem, ahol az elmúlt évek alatt önök átutalással... - tehát mindenki gondoljon bele, hogy amikor a számlájára egy 75 milliárd forintos támogatás érkezik meg, és ehhez annyit kellett tenni, hogy megpróbálni egy egyetem alakítását elindítani, amelyet egyébként mind a mai napig nem tudtak elvégezni.

A legutóbbi információk szerint 38 diák az, aki az egyetem keretei között a tanulmányaikat végzi, és ha ezt ilyen módon önök nemcsak elnézik, segítik, támogatják, akkor azt hiszem, hogy nemcsak azzal kell elszámolniuk, hogy politikai barátjuk, Stumpf István miért mondott le az ottani vezetéséről, az alapítvány vezetéséről, és önmagában egy ilyen struktúrában hogyan gondolják azt, hogy ilyen összegű támogatással lehet egyetlen egyetemet támogatni. Miközben megtehetnék azt is, hogy önmagában azoknak a tízezreknek, azoknak a tanároknak, akiknek a pályán maradása nagyon fontos volna, és azok a példák, amelyeket hallottunk, hogy éppen a pályaelhagyásra készülnek, mert képtelenek megélni abból az összegből, abból a fizetésből, amit a magyar költségvetésből önök képesek erre biztosítani, akkor azt gondolom, hogy lenne mit újragondolni.

Újragondolhatták volna ezt akár most, a jelen időszakban, amikor a 2024-es költségvetésről beszélünk, beszélünk, mert az erre vonatkozó általános

vitát már lefolytattuk, de önök erre képtelenek láthatóan, és valamilyen perverz oknál fogva kifejezetten inkább visszaélnék ezzel a helyzettel, és azokat a pedagógusokat, akik segélykiáltásukat nemcsak a Kossuth téren, nemcsak az iskolákban, hanem sok helyütt, nyilvánosan is megfogalmazva önök felé elmondják, hát, mindezt önök képesek és készek figyelmen kívül hagyni. Azt hiszem, amikor erről beszélünk, akkor az a figyelemfelhívás, amelyet az ellenzéki képviselők elmondanak önöknek, akkor az az, hogy mindezt figyelmen kívül hagyják, óriási bünt követnek el. Nemcsak azért, mert a képviselők véleményét figyelmen kívül hagyják, hanem azért, mert tízezrek, százezrek elvárását, miszerint egy korszerű oktatás megteremtésére van szükség Magyarországon, önök nem teszik meg. Nem tesznek érte semmit, bizonyíthatóan, ugye, itt számos olyan törvény módosítására került sor, amelyben éppen az ellenkezőjét követik el, és ezért önök felelősek lesznek itt a következő időszakban.

Én azt remélem, hogy amikor ilyen hosszan beszélünk minderről, az lehetőséget ad önöknek a végiggondolásra, és újragondolják azt a követelést, miszerint ezt a törvényt úgy, ahogy van, vonják vissza, és tegyék meg azt a lépést, ami azt igényli, amit a tanárok elmondtak. Ezért kell önöknek újragondolni mindezt, és ezért kell azokat a forrásokat biztosítani, ami a magyar oktatás működéséhez és továbbfejlesztéséhez szükséges. Éppen ezért ezt ajánlom önöknek, és elvárom önöktől, hogy a tanárok, a pedagógusok és az ország követelését önök figyelembe vegyék, és ennek megfelelően járjanak el. Köszönöm megtisztelő a figyelmet. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak, soron kívül kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

(4.30)

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Köszöntjük Varju képviselőt is itt a vitában. Olyan dolgokat mondott, ami kapcsán úgy gondoltam, hogy mindenképpen szót kérek, mert egyrészt nekünk nagyon fontos a korszerű magyar oktatás, mi ebben nagyon hiszünk, és nagyon fontosnak tartjuk. Nagyon sok időt és energiát fordítunk nyilván rá, nem vonom kétségbe, hogy önöknek is fontos ez a kérdés, de mintha leragadtak volna önök a saját kormányzati ciklusukban, és önöknek a korszerűség az az ősrűséget jelenti. Önök mindenképp csak a 2010 előtti szeretnék visszahozni, ahelyett, hogy új, innovatív és tényleg a mai kornak megfelelő és a magyar hagyományokra építő oktatási rendszert hoznánk létre.

De nem ez volt a fő indok, amiért szót kértem, hanem az, hogy teljes mértékben visszautasítom, hogy ön azt mondja, hogy ön a pedagógusok nevében

beszél, mi pedig valami, ettől teljesen távoli dolgot hoztunk létre ezzel a törvénymódosítással. Ugyanis nem úgy fogtunk bele ebbe, hogy sötét minisztériumi irodákban, íróasztalból elővett lapokra felírtunk ötleteket, nem ezzel kezdtük, nem olyan emberekkel, akik soha az életükben nem láttak iskolát, mióta leérettségiztek, hanem azzal kezdtük, hogy megkérdeztük a pedagógusokat.

Őn a pedagógusok nevében beszél, és nyilván megkereste önt, nyolc, lehet, hogy beszélt száz pedagógussal is, vagy eljutott száz pedagógusnak is a véleménye önhöz, na de hát, mi azzal kezdtük az egészet több mint fél évvel ezelőtt, hogy az összes magyar pedagógusnak kiküldtünk egy első digitális konzultációs kérdőívet, aztán egy másodikat, aztán egy harmadikat, aztán az összes magyar szülőnek. *(Arató Gergely: Én nem kaptam. - Vajda Zoltán: Hogy állampapírt vegyenek?)* És először válaszolt 25 ezer pedagógus, aztán válaszolt 33 ezer, aztán válaszolt 18 ezer, aztán válaszolt 130 ezer magyar szülő. És nem azért vannak benne ezek a részek, mert ezt mi találtuk ki, hanem azért, mert a magyar pedagógusok 74 százaléka azt mondta, hogy egyetért a teljesítményarányos bérezéssel.

És amikor megkérdeztük őket - mert ez a legnehezebb kérdés, nem is tudom, erről miért nem volt szó az elmúlt órákban -, hogy hogy lehet mérni a teljesítményt... Ha érdemi vitában lennénk, akkor erről beszélnénk: hogy lehet mérni egy pedagógus teljesítményét? Mert ez nem egy könnyű kérdés, és mi is elindítottunk ebben egy pilotprojektet, pár tucat iskolában most elindult, annak a tapasztalataiból vezetjük majd be a következő tanévben, hogy a fizetést befolyásolja az azt követő, még további tanévben, tehát majd a harmadik tanévben lesz majd csak a fizetésben következménye a teljesítményértékelési rendszernek. Mert ez az egyik legnagyobb kihívás, önök itt most mindenféle politikai lözöngöket pufogatnak ahelyett, hogy arról beszélnénk, hogy ki szerint hogyan lehet jól mérni. És a tanárokat kérdeztük meg.

A diákok eredménye? A diákok eredményének a változása? A szülők véleménye? Ezek voltak, amiket a legkevésbé támogattak a tanárok. Külső minősítő? Ez középérés támogatottságot kapott, ez, ami most van, a minősítésnek ez a rendszere, de ez láthatóan csak a dobogó legalsó fokára került a pedagógusok értékelése szerint. A második legnagyobb támogatottságú a munkaközösség-vezető volt és az első pedig az iskolaigazgató. Amikor ebbe a törvénybe ezt beletettük, ezt nem azért tettük bele, mert úgy gondoltuk, hogy mi ezt így tudjuk, vagy valahogy kigondoltuk vagy spekuláltunk, hogy így lehetne, hanem amit a magyar pedagógusok mondtak, azt mi ebbe a törvénybe beleírtuk. És erre ön itt föláll, és azt mondja, hogy ezt a magyar pedagógusok elutasítják, meg ön a magyar pedagógusok nevében ennek a törvénynek a visszavonását követeli.

Tisztelt Képviselő Úr! Ez a törvény abba az irányba ment, amit a magyar pedagógusok nekünk

meghatároztak, mert ők azt mondják, ők támogatják, hogy teljesítményarányos bér legyen, és leginkább az igazgató tudja az ő teljesítményüket mérni és értékelni, nem külsők, nem a diákok eredménye, nem a szülők véleménye. Ezért kerültek bele ezek ebbe a törvényjavaslatba.

Úgyhogy kérem, hogy amikor ezeket kritizálják, tartsák tiszteletben, e mögött nem pár levélíró van, aki vagy pedagógus vagy nem, hanem több tízezer pedagógusnak a végiggondolt véleménye, amit nekünk visszajelezték. Mi erre tudunk támaszkodni. Ennek a több tízezer pedagógusnak a véleményére, úgyhogy kérem szépen, hogy tiszteljék már annyira ezt a több tízezer pedagógust, hogy ha ők ezzel foglalkoztak, ebben véleményt nyilvánítottak, és ezért ebbe a törvényszövegbe beletettük az ő véleményüket, akkor azt ne kezeljük le, hogy ez szakmaiatlan, hogy ezt a pedagógusok ellenzik, amikor a velük való konzultáción juttunk erre.

És arra is felhívnom a figyelmüket, amire Maruzsa államtitkár is már többször felhívta a vitában és vitán kívül is sokak figyelmét, amikor a közalkalmazotti státuszról beszélnek önök is, hogy a magyar pedagógusok egyharmada jelen pillanatban nem közalkalmazott. *(Arató Gergely: És akkor elveszjük a többiekét is, megoldjuk.)* Tehát ne éljünk abban a világban, hogy minden pedagógus ma Magyarországon közalkalmazott. Mert persze, akik tankerületi iskolákban vannak, azok azok, de akik magániskolában, egyházi iskolában, nemzetiségi önkormányzat által fenntartott iskolában, akik az iskolarendszer többi részében vannak, azok nem közalkalmazottak. Most viszont ez a törvény mindenkinek egyenlő garanciákat ad. Megvédi azokat a különböző garanciákat, amelyek most is vannak a közalkalmazottaknál. *(Arató Gergely: Mint a magánnyugdíjpénztáraknál.)* És ezt mindenki számára, mindenki számára egységesen biztosítja, de önök ezen játszi könnyedséggel túllépnek, és nem veszik figyelembe, hogy a pedagógusok egyharmada most egyáltalán nem ebben a közalkalmazotti státuszban van.

És az idővel haladni kell, tisztelt képviselő urak, tehát nem lehet megállni ott, ahol önök valamikor még kodifikáltak törvényjavaslatokat oktatással kapcsolatban, mert a fenntartói szerkezet változott, ezáltal a pedagógusoknak kiszámíthatóságot, egyenlő biztonságot akarunk, az egész oktatási rendszerben egy átláthatóságot akarunk, azt, hogy ki-ki hasonló jogállásban legyen akár állami, akár egyházi, akár magániskolában tanít, akkor ezt a törvényjavaslatot önöknek érdemes támogatni, mert igazából kiterjeszti ezeket a lehetőségeket. Persze, nem fogják önök persze ezt támogatni, nagyon jól tudom, de ha esetleg egy picit a célok, amiket megvilágítanak, azok tényleg fontosak lennének önöknek, akkor ezt a törvényjavaslatot teljes nyugodtsággal támogathatnák, és mondom, ennek az alternatíváját önök fel nem kínálták.

Vannak valós problémák Magyarországon is és egész Európában. A bérkérdés a legégetőbb, ezért lenne fontos, amit ön is mondott, képviselő úr, hogy

akkor közösen tegyünk valamit azért, hogy ne csak egy költségvetési forrásból, hanem EU-s forrásból is menjen mellé. Ha a tavaly júliusban nyilvánosságra hozott vállalásunkat ön is megnézi - ön azért a költségvetéssel, gazdasági kérdésekkel sokat foglalkozó politikus, tehát érti ezeket a számokat -, 800 milliárd forint az EU-s lába ennek a béremelkedésrésznek és 5600 milliárd forint a költségvetési lába. De önök miért mondják azt, hogy csak 5600 legyen ott, és ne legyen ott a 800? Ezt józan ésszel nem tudom fölfogni. A költségvetés ebben természetesen vállalja a maga részét, 5600 milliárd forintnyi részét. De miért ne biggyesszük hozzá az 5600-hoz ezt a 800-at, ha ezáltal most korábban és magasabb mértékű lehet a pedagógusok béremelése? Miért ne éljünk ezzel a lehetőséggel, ami megnyílt a járvány óta, hogy költségvetési forrás mellett EU-s forrásból is lehessen béremelést finanszírozni? Senki nem tudja megmagyarázni, hogy önök ezt miért ellenzik, ehhez miért nyújtanak be újabb és újabb feltételeket, úgyhogy jó lenne egy-két dologban azt érezni, hogy tényleg önök is hajlandóak nemcsak a saját 15 évvel ezelőtti álláspontjukat visszhangozni, hanem egy kicsit a jövőbe is tekinténe, és a 2030-as meg 2050-es Magyarországhoz mérnék, hogy most milyen törvényeket kell elfogadni, hogy azok a fiatalok valóban használható, értékes tudást kapjanak, akik majd később fognak bekerülni az iskolapadba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Korszerű oktatásról beszél Rétvári Bence. Hát, ez a szó nem hiszem, hogy összefüggésben van az önök 2010 utáni teljesítményével. Azt mondja, hogy mi... *(Rétvári Bence: Miért?)* Megmondom. Azért, mert azzal vádol bennünket, hogy mi azt mondjuk, hogy minden tökéletes volt 2010 előtt, és menjünk oda vissza. Nem ezt mondjuk, ezt ön is tudja! Ön azt hiszi, hogy 2010-re, én meg azt mondom, hogy ön meg '45 előttre akar visszamenni. Az egész politikai berendezkedésbe, Alaptörvényestől, mindeztől, egyébként az iskolarendszer felépítésében is. Na, akkor ki hova akar visszamenni? 60-70 évvel ezelőtti elvárásoknak felel meg ma az iskolarendszer, minden korszerűnek nevezett kutató, akiket önök is egyébként most már alkalmaznak, bizony-bizony ezt elmondja.

Kettő: 800 milliárd EU, 5600 költségvetés, Rétvári úr, a Szocialista Párt 6400 milliárdot követel azonnal a nemzeti költségvetésből a pedagógusoknak! Tessék a jegyzőkönyvbe nagy betűkkel beleírni!

Három: magam nem vagyok európai parlamenti képviselő, de a pártcsaládom nagy múltú tagja egyébként az európai szocialisták közösségének, és ezáltal az S&D-ben is nagyon sok európai szocialista

parlamenti képviselőtől személyesen kértem én és a társaim is, hogy adják ide Magyarországnak a pénzt, és az ostoba kormányunk miatt ne büntessék az egész magyar nemzetet. Úgyhogy legyen kedves még egyszer nem elmondani azt... Kértük a pénzt, és most is azt mondom, hogy jöjjön a pénz, úgyhogy ne tessék összeroszni a dolgokat.

Egyébként szeretem önt hallgatni, így a reggeli órákban. Tudja miért? Mert olyan, mint egy profi csaló, és a politikában egyébként ez nem illegitim. Ugyanis ön profi politikai kommunikációt végez.

(4.40)

Rettentően jól csúsztat, féligazságokra alapoz. Azt kell mondanom, hogy jó versenytárs ezen a piacon. Például mondok önnek egyet. Az átirányíthatósággal kapcsolatban is kifejtette a véleményét. Mit csinált az egész átirányíthatósággal? Létrehozott egy új értelmezési keretet, azt mondja az államtitkár, hogy miért kéne osztályoknak utazni a pedagógushoz, a pedagógus utazzon az osztályhoz. *(Nevet. - Rétvári Bence: Így van!)* Miért kéne egyáltalán utazni bárki-nek is? Nem arra kellene törekedni, államtitkár úr, hogy minden településen, minden iskolában megfelelő mennyiségű pedagógus legyen? Nem ez lenne a cél? Egyébként ezzel el is ismeri indirekt vagy direkt módon, hogy nincs elég pedagógus és így tudják valójában megoldani. Tehát ez egyébként egy beismerés arra, hogy nincs elég.

16 év. Na, ez is a kedvenc témáim közé tartozik, nagyon sokszor megkaptuk, hogy a szocialista kormányok alatt emelték 16-ról 18 évre a tankötelezettséget. Nem mondom, a mi pártunkban is óriási vita volt erről, de az én pártom, a többség akkor mégis úgy döntött, mert ez nem egy nünükéje egyébként egy politikusknak, hogy legyen már 18 év, 20 év, 21 év, hanem ez egy eszköz, eszköz a mindenkori kormányok kezében arra, hogy az iskola gyermekmegtartó képességét valamilyen módon segítse. Illetve addig, államtitkár úr, amíg az iskolának nincs olyan képessége, hogy a gyerekeket megtartsák, és ne engedjék ki idő előtt az iskolából mindenféle végzettség nélkül, a tankötelezettség mégiscsak egy kötelezettséget ró az oktatásban lévő szereplőkre, hogy a gyerek az iskolában legyen legalább addig, amíg egy szakmát el nem sajátít. Ez a társadalmi közös érdek, hogy legyen munkája, ugye, ezt önök is elmondták.

Nagyon sok országban alacsonyabb a tankötelezettség korhatára. Igaza van, ezek tények természetesen, viszont azokban az országokban az iskola gyermekmegtartó képessége valamivel magasabb, nem mindenhol, de a legtöbb nyugat-európai országban magasabb. Úgyhogy a tankötelezettségnek van egy ilyen funkciója. Azóta sajnos, azt kell mondanom, nagyon sokan mentek el közmunkába, Szabó Rebeka képviselő asszony itt, mellettem világosan elmondta. Ne mondja azt, hogy mi egyébként a közmunka ellen vagyunk! Hát, a szocialisták vezették be. De nem azért, hogy az iskolát idő előtt elhagyók tömegével ott

kössenek ki, nem egy végcélként határoztuk meg, hanem egy átmeneti állapotra gondoltunk egyáltalán, amikor bevezettük, nem pedig azért egyébként, hogy önöknek egy fő foglalkoztatási elem legyen a munkaerőpiacon.

Nem tagadom, hogy lexikális tudásban, amikor olyan típusú mérések vannak, bizonyos kérdésekben a gyerekeink rettentő jól teljesítenek. Mihelyt viszont olyan méréseket veszünk elő, amelyek a képességeiket mérik - együttműködő képesség, a kommunikációs képesség, a problémamegoldó képesség, ami az élet természetes velejárója, hiába tudunk százezer évszámot, ha egyébként nem tudjuk megoldani azokat a problémákat, amelyeket a munkaerőpiac támaszt velünk szemben, ez probléma. Én úgy gondolom, hogy a lexikális tudásnak és a képességek fejlesztésének egy új egyensúlyát kellene valóban a modern, korszerű oktatás kihívásainak megfelelően létrehozunk.

Még egy dologról szeretnék beszélni, amiről ön szintén beszélt. Azt mondja, hogy a fenntartónál voltak a jogok 2010 előtt is és 2010 után is. Ezt fél füllel hallottam a frakcióirodán, akkor nem voltam benn, de valószínűleg arról beszélt, hogy nincs itt semmi változás, most miről papolunk itt, ugye, hogy 2010 előtt is fenntartónál volt. De nyilvánvalóan az egy másik rendszer volt, ezt ön is tudja. *(Rétvári Bence: Dehogyan volt!)* Ez pontosan így van. Még egy kicsit össze vagyunk zárva tizenvalahány órát, én nagyon szívesen vállalom, én visszademokratizálom magát. *(Derűtség, zaj. - Hollik István: Az nagyon durva lesz!)* Bizony isten, addig beszélgetünk, addig, addig... *(Zaj. - Derűtség. - Közbeszólások.)* Azt hiszem, hogy ez egy kollektív erőfeszítést igényel, úgyhogy segítségre lesz szükségem.

2010 előtt... *(Varga Zoltán: Engem húzzanak ki ebből a kollektív erőfeszítésből!)* Egyedül nem fog senkinek menni, ezt te is tudod, drága barátom! 2010 előtt, és ezt Varga Zoltán képviselőtársam egyébként több felszólalásban jól említette, 2010 előtt nem egy túlközpontosított, államosított iskolarendszer volt, hanem önkormányzati rendszer, ahol autonóm önkormányzatok többé-kevésbé, illetve nem több-kevésbé, hanem autonóm iskolák, autonóm iskolai közösségek egy olyan viszonyrendszerben voltak egymással, hogy bár voltak alá-fölé rendeltségi viszonyok, de legtöbb esetben mellérendeltségi viszonyban, demokratikus keretek között és viszonyrendszerben dőlt el a sorsuk. Egy tantestületnek volt hatása arra, hogy mi történik a településen és a településen a választópolgárok szavazatához volt kötve az, hogy mi történik az iskolában.

Egy kiskunmajsai polgár, egy jászszentlászlói vagy egy kerületi polgár, mondhatnék bárkit - hogy mondjam -, amikor a polgármesterre szavazott, nemcsak azért szavazott, hogy kifettesse az iskolát vagy éppen a kerítést, hanem ha az a polgármester megígérte, hogy azon a településen az iskolában egy informatikai vagy egy nyelvi labort fog létrehozni és azt nem teljesítette, akkor lehetősége volt annak a közösségnek leváltani őt. Tehát egy demokratikus szavazati

jog kapcsolódott egyébként a minőségfejlesztéshez. Ma egy központból kinevezett igazgató politikailag végrehajt, és egyébként sírnak, mert nem kapnak elég pénzt, nem kapnak elég lehetőséget, ki vannak véreztetve anyagilag a tankerületek. Maruzsa úr azt mondta, hogy stabil rendszert hoztunk létre, igaz, hogy takarékoskodunk. Kicsit túltakarékoskodták ezt a dolgot. Nem létezik, nem létezik, államtitkár úr, hogy egy tankerületi vezető több pénzt kapjon, mint azok, akik a gyerekekkel foglalkoznak. Nem létezik, hogy azokra van jutalom, 75 milliárd a nem tudom, hova van, a Vodafone-ra van, mindenre van, de egyébként egy osztályban hat tanuló kap ötezer forint, vagy hét tanuló kap négyezer forint könyvjutalmat. Ez a valóság.

Ha ilyen jól megy minden, akkor tessenek ezt megoldani! Tehát ne beszéljünk félre! Persze, tudom, önnek ez a feladata.

Még egyszer mondom, és ez az utolsó mondatom: ez az egész európai uniós forrás. Az isten szerelmére! Nem értem, hogy a fideszes szavazók ezt hogyan fogadják el egy olyan kormánytól, amely a szuverenitásáért oly kényes. Örülünk neki, azt hiszem, vagy ön mondta, vagy Maruzsa úr, már fáradt vagyok, nem tudom, melyikük mondta, hogy örülünk neki. Persze, hogy örülünk és jó lenne, ha az a pénz idejönne. No, de pont a státusztörvény lehetetleníti el ezt az egészet, meg az a zsaroló politika, amilyen harcot vívnak önök az EU-val. Ez az, ami miatt nem tud idejönni ez a pénz. Egyébként, ha meg ezt mondja, akkor joggal kérdezhetem meg, hogy legközelebb a Nemzeti alaptantervet is ott fogja íratni. Vagy vallja be, valljon színt - korán reggel van, kevesen néznek bennünket, én esküszöm, letagadom, csak tudni szeretném -: azt szeretné, hogy egy nemzeti hatásköre tartozó oktatásügy közösségi terület legyen? Mert az egy föderalizmus felé elmenő út, amit aztán az ön Orbán Viktor miniszterelnöke nem nagyon szeretne, sőt kézzel-lábbal tiltakozik ellene.

Nehéz kérdések ezek a reggeli órákban. Nem biztos, hogy a válaszát meg fogom tudni várni, ezért elnézést kérek öntől, mert láttam, hogy gombot nyomott. (Vajda Zoltán: Majd összefoglalom! Írok neked.) Bizony isten meg fogom nézni, mert sokszor szeretem hallgatni. Becsülettel válaszoljon nekem! (Taps az ellenzéki padsorokból.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Azért számomra hatalmas reményt jelent az, hogy államtitkár úr most gombot nyomott (Kunhalmi Ágnes: Most?), és rendkívüli választ kíván adni. Tehát mivel soron kívül adok államtitkár úrnak válasza lehetőséget, így remélem, képviselő asszony is meghallgatja. Államtitkár úr, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Olyan kedves szavakkal illetett, hogy nem tudtam nem gombot nyomni, hogy reagáljak sok mindenre, amit elmond.

Kezdem a végével, a harcvívással az Unióval vagy Unión belül. Itt van több ország, 27 ország különböző érdekekkel, különböző múlttal, különböző adottságokkal és úgy gondoljuk, hogy valóban, nekünk mindig ki kell állni az érdekeinkért. Önök ezt harcnak hívják, sok minden másnak és mi is persze néha annak hívjuk, mert valóban megéri a konfliktust vállalni. Mikor legutóbb pont a hétéves költségvetésről volt szó és ott Magyarország az utolsó percig kiállt az érdekeiért, utána ezermilliárdokban lehetett mérni ennek az eredményét. Úgyhogy igenis szerintünk ezt érdemes megtenni és nem is lehet mást tenni. Ezért vagyunk itt ebben a parlamentben, hogy kiálljunk a nemzet érdekeiért a szövetségeseink mellett is, nyilvánvalóan olyan fórumon is, meg amivel nem értenek egyet a magyar emberek, azt senki sem akarja elfogadtatni velünk. Azért ebben az országban sok mindenki sokat akart elfogadtatni. Ha ezt mindenki elfogadta volna, nem lenne parlament és más nyelven beszélnének ebben az országban. De ebben nem akarok túlságosan messzire elmenni.

A NAT írása. Ne felejtjük el, hogy mi azt nem tartottuk elfogadhatónak, ami a 2010-ben talált, megismert helyzet vagy közállapot volt, hogy a Nemzeti alaptantervet kiszervezte az állam egy olyan szervezetnek, amit - hogy, hogy nem - Soros György támogatott. (Arató Gergely: Micsoda?) Egy civilnek mondott szervezet írta a Nemzeti alaptantervet (Arató Gergely: Milyen Nemzeti alaptantervet írtak a civil szervezetek?), a tankönyveink kiadója pedig részben egy külföldi tulajdonú cég volt. Tehát egy ilyen helyzetet, hogy az állam nem maga írja a Nemzeti alaptantervet és az országnak nem saját tankönyvkiadója van, hanem privatizált, és ráadásul kézen-közön külföldi kézbe került, ezt mi nem tartottuk elfogadhatónak.

(4:50)

Az iskolafenntartó kérdése olyan volt, ami szintén szerteágazna. Nem hiszem, hogy a mai reggel erről még sokat fogunk tudni beszélni, de ha már felvette, akkor én is hadd reagáljak. Ki az iskola fenntartója, az önkormányzat vagy az állam? Ön mondta, hogy nyilván akkor a választás is, a polgármester is befolyásolja s a többi. Pont ez volt az, ami miatt mi ehhez hozzányúltunk. Egyrészt ön is tudja, hogy óriási adósságuk volt az önkormányzatoknak, 1200 milliárd forint körüli, többek között az oktatás miatt is, mert az oktatásra kapott állami normatívát, de abból nem tudott kijönni, ezért hitelt vett fel, kötvényt bocsátott ki és így tartotta fenn az iskolákat. Ez hosszú távon nem működtethető, hogy hitelből működteti az iskolákat az önkormányzat.

Másrészt pedig az önök által fontosnak tartott esélyegyenlőséget, amit mi úgy hívunk, hogy esélyteremtés, azért is nehezítette ez, mert nyilván vannak gazdagabb önkormányzatok meg szegényebb önkormányzatok. A gazdagabb önkormányzat többet tudott az iskolájára költeni, a szegényebb önkormányzat

meg kevesebbet. Amúgy is, amikor egy gyerek megszületett egy településen, és nyilván, ha az egy nem annyira gazdag település volt, akkor már a hétköznapjaiban, a csecsemőellátástól kezdve sok mindenben lehet, hogy hátránya volt, de ha az iskola is teljes mértékben az önkormányzattól függ így, akkor neki azért, mert oda született, az iskolában is nehezebb lehetőségei vannak.

Amikor arról beszéltem még Gurmai képviselő-társamnak is, hogy csökkent a PISA-mérés szerint is az iskolában a különbség a gyerekek között, és az iskola jobban tudja a hátrányt kompenzáló képességét kamatoztatni, tehát kisebb a diákok között a teljesítménykülönbség ahhoz képest, amit otthonról hoznak, az többek között ezért is tud megvalósulni.

Őn nem volt ott, nem is tudott ott lenni, tavaly decemberben, amikor összehívtunk 400 iskolaigazgatót. Tiltakozót, nem tiltakozót, budapestit, vidékit, kisiskolát, nagy iskolát, művészetit, általánost, sok-sok félért, 400 iskolát. Ott arról számoltak be a vidéki iskolaigazgatók, hogy sokszor nekik az volt, hogy novemberből nem volt fizetés, az utolsó három hónap fizetését a következő év elején kapták meg (*Varju László: Micsoda? Ez marhaság! - Arató Gergely: Ez nem igaz!*), és addig a férj fizetéséből vagy a megtakarításaiból éltek, és nekik az, hogy tankerületi rendszer van, az biztonságot jelent, mert azóta mindig van fizetésük.

Most arról beszélünk, hogy mennyit emelkedjen a pedagógusbér és mennyit nem, mert már hála istennek elfelejtettük azt a világot, a körbetartozások és sok minden más világát 2010 előtt, amikor ezek a pedagógusok arról számoltak be, hogy nem volt hónapokig fizetés, hanem utólag pótolták be. Nyilván sokkal egyszerűbb itt, amikor arról vitatkozunk, hogy költségvetési vagy költségvetési és uniós forrásból emelkedjen a bér ahhoz a bizonytalansághoz képest. Tehát nem lehet azt mondani, hogy az ahhoz való visszatérést mindenki örömmel fogadná, mert sokan a bizonytalanságot, az iskola létezésének bizonytalanságát látnák benne, mint ahogy meg is szűnt abban az időszakban 381 helyen az oktatás Magyarországon, bezárták az iskolákat. Eladósodás volt és nem segítette az esélyteremtést, az ön szavával az esélyegyenlőséget az, hogy ilyen fenntartói struktúránk volt.

Amit ön mondott, hogy a polgármester valamit beletesz a választási ígéretei közé, hogy az iskolában ez vagy az történik meg, ezen is érdemes azért gondolkodni, hogy jó vagy nem, tehát hogy a polgármester, egy félig politikai - kistélepülésen kevésbé politikai, nagyobb településen jobban politikai - ígéret fogja az iskolának a pedagógiai profilját vagy a fejlesztési irányát meghatározni. Ha a polgármester beteszi a programjába, akkor megvalósul, ha nem teszi be, nem valósul meg. Van háromféle dolog, abból egyet kiválaszt, amit ő politikailag jónak talál. Van ebben azért veszély, és nyilván van benne ösztönző is, mert a politikusnak négyévente produktumot kell mutatni a választókerületben, de van benne veszély is, hogy ezáltal

akkor nem a pedagógusok döntenek el, hanem ön szerint a politikumban történik meg. Ennek előnye, hátránya egyaránt van, de nem hiszem, hogy ezt teljesen százszázalékos, ideális modellnek lehet mondani.

Mindenhol, minden iskolában legyen tanár. Ezzel nyilván egyetértünk, ezért is szeretnénk fizetést emelni, a hátrányos helyzetű rész esetén még húsz százalékos rátenni a fizetésre, csak ez ellentétben áll azzal a folyamattal, ami a baloldal kormányzása alatt volt, hogy nemhogy tanár nem volt, de az iskolát zárták be. Mi újranyitottunk iskolákat, amelyek 2010 előtt bezártak, pontosan a „Magyar falu” programmal. 34 település van az én körzetemben, nagyon sok kistélepülés van benne, és ott a „Magyar falu” program révén tudunk iskolákat működésben tartani, felújítani, vonzóvá tenni, hogy helyben is oda menjenek a falusi CSOK meg segít abban, hogy tényleg kistélepüléseken is családok házat építsenek, ott telepedjenek le és legyen utánpótlás is az iskolákban. Tehát nem volt fenéig tejfel - és szépen fogalmaztam - a 2010 előtti világ.

Aztán azt mondta, hogy 1945 előtti oktatási rendszert akarunk Magyarországon megvalósítani. Lehet, hogy van egy törzsmag a baloldalon, aki ezt elhiszi, de ha valaki ránéz az elmúlt évekre, láthatja - Maruzsa államtitkár úr már elmondta -, hogy több mint 4500 fejlesztés volt 1000 milliárd forintból az elmúlt években, ami mind korszerűsítés az iskolákban. A wifit, széles sávú internetet bevezettük minden iskolában, több ezer telephelyen tízezres, százezres léptékben mérhető (*Arató Gergely: Tanár nincs! Az nem baj?!*) az informatikai eszközök száma, amelyek kikerültek, a digitális táblák tényleg jobban lekötik a diákokat; ön is jár, én is járok iskolában, látjuk. Fenntarthatósági témahetet vezettünk be. 1800 iskola regisztrált, 400 ezer diák. De bevezettünk az iskolákban pénzhetet, digitális témahetet. 800 iskola volt az utóbbiban 120 ezer tanulóval, és a pénzügyi tudatosságról szól a pénzhét, 215 ezer diákkal. Felmegy az okosportálra, a Nemzeti Köznevelési Portálra, új korszerű, digitális tananyagok garmadát találja, több száz, több ezer tanmenettel, feladattal, amiket a tanárok most már tudnak hasznosítani.

Ma már a KRÉTA-ban a mesterséges intelligencia képes a gyerekeket nyelvre tanítani, mert (*Arató Gergely: Mert tanár nincs!*) van egy olyan modul, amivel a tesztek kitölti, kérdés-feleletekre válaszol. A mesterséges intelligencia érzékeli, hogy jól vagy rosszul válaszolt. (*Varga Zoltán: Ott lehet állampapírt kapni, meg 53-as férfi gumicsizmát!*) Jobb hangulat volt, elmondom az újonnan érkezőknek, mert most ebben a vitaszakaszban meghallgattuk egymást, de be szoktunk kiabálni így hosszabban a normál nappali ülésezésben, az éjszakai valamiért türelmebb, ez a bagoly mód meghallgatósabb volt, csak mondom a frissen érkezőknek, hogy a szervezeti kultúrát átvehetnék egy kicsit, úgy könnyebb. (*Varga Zoltán: Azt még nem ismerik!*)

ELNÖK: Képviselő úr!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Tehát ilyenre képes már a KRÉTA-rendszer és amúgy is a KRÉTA-rendszer digitalizált, az egész adminisztrációt ezzel is csökkentjük, hogy a szülők is, diákok is jobban informáltak legyenek. Ahogy mondtam, a mesterséges intelligenciával a kérdésekre adott válaszok alapján látja, hogy elérte már azt a szintet vagy még ismételnie kell. Ha ismételnie kell, olyan szintű feladatokat ad, ha magasabb szintre tud lépni, mert már nem hibázik a tesztben vagy a chates kérdésekre jó választ ad idegen nyelven, akkor már bonyolultabb feladványokat ad neki. És ez nyilván nemcsak 45 percben van napközben, hanem reggel-délben este, villamoson, buszon vagy otthonról is tud így, egy államilag ingyenesen biztosított legkorszerűbb szoftverrel valaki nyelvet tanulni.

Tehát ne próbálják ránk sütni ezt a bélyeget. Ha nem lennénk innovatívak, nem lennénk már negyedszerre itt, a parlamentben, kétharmados többséggel negyedik választást nem nyernénk. Mi ezt szeretnénk, hogy innovatív magyar oktatási rendszer legyen. E nélkül nem tudjuk elérni azt a célunkat, hogy valóban Magyarország a népességén felüli befolyással rendelkezzen itt, Európában. Ezért próbáljuk a leginnovatívabb gyártásokat, gyártási technológiákat is Magyarországra hozni. A BMW-nek és emlékeim szerint a Jaguar-nak is kutatás-fejlesztési központja van és sok más kutatásfejlesztési központ jön ide Magyarországra. Mi ezekben is látjuk az ország jövőjét.

Most nem akarom megnyitni ezt a vitát, de ezért indítottuk el az alapítványi egyetemi struktúrákat is, hogy legyenek innovatívak, lépjenek ki abból a megkötöttségből, amit az állami rendszer jelent, mert mi, egy ekkora ország, amelynek nincs nagy energiahorozó-alapanyaga, nincsenek különleges ásványkin-cseink, hanem a tudásunkkal tudunk kitörni, a tudásunk legjava pedig az egyetemeken valósul meg és az újdonságok az egyetemekről kerülhetnek ki, az egyetemeket engedjük, hogy előrébb tudjanak lépni szabadabb jogi környezetben és nagyobb anyagi támogatottsággal, hiszen óriási részvénycsomagokat kaptak, hogy előrelépjenek.

Nyilván akkor fog működni a csúcsa, az egyetemeknek a legmodernebb technológiája, ha mellette az egyetemekre bejövő diákok is jó képességekkel rendelkeznek. Mi ebben így, komplexen gondolkodunk. Nem '45 elé akarunk visszamenni bármiben is. Abba az irányba akarunk haladni, mint azok az őseink, akikről a szobrok a kupolacsarnokban ott vannak, akik büszke magyarok voltak természetesen és szereték a hazájukat (*Arató Gergely: És a Habsburgok!*), de modern módon tesszük meg mindezt. És tényleg a jövő, a kitorési pontunk szerintünk az önök által sokszor kritizált és általában csak lopásnak, nem tudom, diktatúrának nevezett, közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokba vitt egyetemekben van, ők fogják ezzel a felszabadított jogi környezetben és a sokkal nagyobb anyagi lehetőségek mellett Magyarországon azokat az agrárinnovációkat, vagy más területen innovációkat hozni, amelyek aztán tudják húzni Magyarországot.

(5.00)

Mert egy tízmillió ország nem tud mindenben versenyképes lenni, de megtalálja majd azt a négy-öt helyet, és mi úgy gondoljuk, ez az oktatásban van, a felsőoktatásban, ami az egész országot föl fogja húzni, és az minden más ágazatnak, meg az egész közösségnek is előrelépést jelenthet. Tehát mi így gondolkozunk erről.

Bocsánat, egy kicsit túlnyúltam az új életpályatörvény keretein, de azt akartam önnek bemutatni, hogy nekünk egy nagyon erős jövőképünk van, egy nagyon erős ambíciónk van, hogy Magyarország eredményes legyen, és annak része ez a törvény is, mert ha a verseny jobb eredményeket hoz ki a felsőoktatásban, és teljesítményarányos a bérezés a köznevelésben is, akkor a legjobbak fognak a legjobban boldogulni, és ez mindnyájunknak az érdeke, hogy értékeljük azt, aki átlagon felüli, mert az fogja az országunkat is átlagon felülivé tenni. Köszönöm szépen, hogy meghallgatott, és itt maradt.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most folytatjuk a felszólalásokat. Megadom a szót Ráczné Földi Judit képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

RÁCZNÉ FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. (*Varju László: Kimaradtak a kétpercesek!*)

ELNÖK: Bocsásson meg, képviselő asszony, csak hogy tájékoztassam képviselőtársaimat, a házszabály szerint, amikor egy kör lemegy, akkor jönnek a kétperces felszólalások. Most be van sorolva pártonként a felszólalók köre. Még Hajnal Miklós képviselő úr ebben a körben megszólal, azt követően jönnek a kétperces felszólalások. Tehát, képviselőtársaim, nyugodjanak meg, lehet, hogy hajnaltájban vagyunk, de a házszabály szerint megyünk, egész nyugodtan legyenek! Képviselő asszony, ön a szó. Parancsoljon!

RÁCZNÉ FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. A bosszútörvény elfogadása lehetetlenné teszi, hogy egyre többen válasszák ezt a hivatást, és nagyon sok pedagógus lázadt fel ellene. Az előző felszólalásomat folytatva, szeretnék önöknek pár véleményt bemutatni:

„Két dolgot kértünk a kormánytól: olyan munkakörülményeket, amelyek mellett érdemes dolgozni, illetve olyan bért, ami mellett meg tudunk élni. S mit kapunk? Egy státusztörvényt. Elég volt! Most már a saját érdekeimet kell előre helyezni.” Eszternek a státusztörvény tette be a kaput, így a mostani volt az utolsó tanéve.

Gábor egy éve ételfutár, és most napi négy órában megkeresi azt, amit tanárként teljes munkaidőben kapott. Éva pedig irodai munkára váltott, és mellette pályaelhagyó pedagógusoknak segít. Mindhárman a

munkateher, a bizonytalanság, a kiszolgáltatottság és az aránytalanul alacsony fizetés miatt hagyták ott a tanári pályát.

Egy győri fórumon derült ki, hogy a pedagógusok alig tudnak valamit erről a törvényről. (*Rétvári Bence: Ez így van.*) A legfontosabb tanulság, ha a státusztörvény életbe lép, a kormányzati hatástanulmánnyal szemben sok jóra nem számíthatnak, s bizony a helyi vezetők jóindulatán is múlik, hogy pattanásig feszítik-e a húrt, élnek-e a tankerületek, az iskolák a törvény által engedélyezett passzusokkal például az átvezényléseknél vagy a felmondási idők betartásával.

Juhász András, az újbudai József Attila Gimnázium igazgatója mondta ezeket a szavakat: „Attól tartok, hogy két-három év múlva azt fogjuk mondani, milyen jó volt a helyzet 2023 szeptemberében. Nem egy iskola fog teljesen ellehetetlenülni a közeljövőben a felmondások miatt. Tudunk olyan újbudai intézményről, ahol eddig nyolcan álltak fel, de az igazi nagy csapás az lesz, ha év közben azok is felmondanak, akik most úgy döntöttek, szeptemberig még kivárnak. Eddig négyen jelezték a felmondásukat: 26, 27, 41, 42 évesek, két magyar és két matematika szakos tanár. Közülük többen a pályának is búcsút mondanak, mivel a státusztörvény és az új minősítési rendszer hatálya alatt nem tudnának dolgozni. Egyikük egy egyházi intézményben folytatja a munkát. Az általuk hátrahagyott úrt pedig egy ötödik, nyugdíjba vonuló pedagógus is támogatja.

Mi az országos átlagnál jobb helyzetben vagyunk. Ezzel is magyarázható, hogy bár nagyon sokan kétségbe vannak esve, egyelőre csak négyen adták be a felmondásukat. Fokozatosan lett egyre rosszabb tanárnak, igazgatónak egyaránt, de ennyire kétségbeesetten rossz még sosem volt. Mintha egy órált, vak kocsis harcolná a lovakat a szakadék felé, és közben nagyképpen kioktatna mindenkit arról, hogy nem kell izgulni, hiszen fut a szekér, aztán pedig már csak centiméterek választják el a szakadéktól.

Nem számítok tömeges iskolabezárásokra, az viszont várható, hogy egyre inkább gyermekmegőrző helyé válik az iskola, ahol a testnevelő vagy magyartanár megy be majd matekórát tartani. Ha pedig a távolabbi jövőbe nézünk, ez felveti a kérdést: ki fog házakat építeni, ki fog embereket gyógyítani? Ha nem lesz megfelelő középiskolai képzés, annak hatása rövid időn belül eléri az egyetemeket, és olyan összetársadalmi problémává fogja kinőni magát, aminek már a gondolata is elképesztő a XXI. században. Ha a fiatalok tömegei fognak ebben szocializálódni, tömegesen fogják elhagyni az országot.”

Nyári Zsigmond, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium igazgatója mondja ezeket a szavakat: „A lelket tartani a tantestületben, és persze magamban, és egyben tartani a közösséget, ez a legnehezebb kihívás most. Olyan mértékű frusztráltság, kiégés, fáradtság, szorongás és félelem van tapasztalhatóan jelen a tanárok körében, még ebben a nagyon jó hátterű iskolában is, amelyet korábban nem

tapasztaltam. Egy biztos, nagyon közel van már a fal, ami felé rohanunk. Ha elmarad a fordulat, engem nem lepne meg az oktatás teljes összeomlása. Annyira fáradtak, kiégettek, megnyomorodottak a tanárok, hogy nem csoda, ha már saját érdekeikért sem tudnak és mernek kiállni. Amikor az életben maradásért küzd az ember, az minden erőt elvisz.

A bevezetendő teljesítményértékelési rendszer még a mostaninál is nagyobb felmondási hullámot fog elindítani, ha nem előzi meg az olyan erős üzenet, amely nyilvánvalóvá teszi a tanárok számára, hogy mégis fontosak, és problémáikat orvosolni fogják. Erre várnak. Ha sorban állnának a pályára készülő fiatalok, még jó is lenne, ha kipörögnének a kevéssé alkalmasok, akiknek a helyükre léphetnének, de a magyar közoktatásban jelenleg nem látszik, hogy honnan fog beáramlani a friss, a mostaninál rátermettebb munkaerő, ezért időszerűtlennek érzem egy, a versenyszférában való, annak logikájával élő értékelési rendszer bevezetését. Ez így kizárólag frusztráltságot eredményezhet.”

Egy pályaelhagyó pedagógus: „A mai nappal aláírtam, hogy tíz év után közös megegyezéssel megszűntetjük pedagógus-munkaviszonyomat az iskolával. Én kérelmeztem, miután kiderült, hogy jövőre nem lehet már 14 fős csoportlétszám alatt csoportbontásban tanítani az angol nyelvet, így számomra nem marad elég angolóra a félélláshoz sem, más órák lettek volna, meg tanulószoba. A státusztörvény árnyékában azonban úgy gondoltam, hogy ezt a kompromisszumot már nem kötöm meg. Felálltam. Megértették. Tegnap és ma két pedagógus távozott az iskolánkból. Én a versenyszférából jöttem a közoktatásba, vélhetőleg oda is megyek vissza. Szomorú vagyok, és kicsit félek, de elindulok. Holnap a nyolcadikosokkal én is ballagok.

De a jó életbe, könyörgök, belegendoltatok, hogy holnap ki fog tanítani?! Tanár vagyok tíz éve, sokan körülöttem 20-30-40 éve. Mind elfáradtak mérhetetlenül. Sosem volt méltó fizetésünk, és elkopott a társadalmi megbecsülésünk. Egyetlen fiatalot ismerek, aki tanítónő szeretne lenni, kisgyerekeket viszont nagyon sokat tudok, akiknek tanítónő és tanár kell, olyan pedagógus, aki fel van készítve a XXI. század kihívásaira, aki bírja lelkileg, fizikailag és szellemileg. Elvesztegettünk sok évet, hogy megújuljon a szakma, de elfogyott az idő. Szülessen megállapodás, elfogadható megoldás minél hamarabb, valós szakmai szempontok alapján, mert nekünk a gyermekek számítanak. Önöknek is számítanak?”

A szakértői vélemények szerint a bosszútörvény egyáltalán nem javítja, hanem rontaná az oktatás helyzetét Magyarországon. Az oktatás javításához szükséges intézkedések a bosszútörvény nélkül is meghozhatók. A bosszútörvény a pedagógusok munkajogi helyzetét rontja, az oktatás jó működéséhez szükséges elemi feltételeket lehetetleníti el, miközben súlyosan sérti a szülői és tanulói jogokat. (*Megszólal a telefonja.*) Aki az ország jövőjét, utódainak boldogulását...

ELNÖK: Semmi gond.

RÁCZNÉ FÖLDI JUDIT (DK): ...a szívén viseli, annak most ki kell állnia a pedagógusok mellett. Támogassuk küzdelmüket, és tegyük világossá, hogy megrendszabályozásukra és megfélemlítésre hozott intézkedésekkel a kormány nem érhet el célt. A beszűtőtörvényt határozottan elutasítjuk. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

(5.10)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hajnal Miklós képviselő úrnak, Momentum-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

HAJNAL MIKLÓS (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Én is ott folytatnám, ahol legutóbb, jó pár órával ezelőtt abbahagytam. Akkor még nem Rétvári miniszterhelyettes úr, hanem Maruzsa államtitkár úr volt itt a vitában, de én azt gondolom, hogy egy nagyon fontos része ennek a vitának az a kérdés is, hogy a beterjesztett törvényjavaslat mennyire jogszerű, pontosabban, mennyire alaptörvény-ellenes, mennyire ütközik az Alaptörvénybe ez a jogszabály.

Amikor Maruzsa államtitkárral beszélgettünk, vitatkoztunk erről a kérdésről, akkor visszamentem a Magyar Helsinki Bizottságnak a 2023. március 10-én kiadott véleményéhez, állásfoglalásához. *(Rétvári Bence: Akkor biztos úgy is van! - Az jobb, mint az Alkotmánybíróság.)* Én értem azt, ha van politikai előítélet a miniszterhelyettesben, mert látom, hogy rögtön elkezdte kommentálni a dolgot, de azért azt gondolom, miniszterhelyettes úr jogász, én azt gondolom, hogy szakmailag azért a Magyar Helsinki Bizottság jogászait illene megbecsülni. *(Rétvári Bence: És politikailag nem is motiváltak!)*

2023. március 2-án jelentette meg a kormány a törvénytervezetet, és nyolc nap állt rendelkezésre a véleményezésre, ezért jelent meg március 10-én ez az anyag. Ez a nyolc nap, ezt azért mondjuk el, nagyon kevés idő valójában, amikor ilyen komplex és ilyen hosszú anyagokról beszélünk. Tehát ez a nyolc nap, ami akkor rendelkezésre állt társadalmi egyeztetésre, nagyon kevés volt, de mégis sikerült megírni ezt az anyagot.

Én most előremennék egy kicsit az időben, átugranám azokat a dolgokat, amiket már Maruzsa államtitkár úrral megvitattunk, és onnan folytatnám, ahol abbahagytuk. A rendkívüli felmentés szabályairól beszélünk, egészen konkrétan arról, hogy alappal tehető fel a törvényjavaslatot olvasva, hogy jogalkotó az 53. §-ban - mármint az eredeti tervezetben - a felmentési határidejének meghatározásakor is a tanárok polgári engedetlenségi mozgalmára kívánt reagálni.

Tehát ez volt a témánk, és ami miatt én az alaptörvény-ellenességet, alkotmányellenességet feszegettem, az az, és akkor itt rögtön át is térnek az Alkotmánybíróság álláspontjára: „Mely szerint a jelentős

kommunikációs értékkel bíró, véleménynyilvánítási típusú polgári engedetlenséget maga az Alkotmánybíróság is elismeri, ismeri, sőt a jogkövetkezmények alóli mentesítő jellegét is elismeri, amikor kimondja,” - és akkor most konkrétan idézem - „a véleményszabadság gyakorlásával megnyilvánult polgári engedetlenség demokratikus jogállami körülmények között nem szankcionálható.” Ez a 3086/2018. AB-határozat indoklásában szerepel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata azt is elismeri, ha egyértelmű, hogy egy formálisan jogellenes magatartás a véleményszabadság gyakorlása, akkor annak a magatartásnak a megítélésében az alapjogi szempontot figyelembe kell venni - ez pedig az 1/2019. AB-határozat indoklásában szerepel.

A testület szerint, ha a szóban forgó tett mind az így megnyilvánuló személy véleményközlő célja, mind az objektív mérlegelés szerint a véleménynyilvánítás aktusa, akkor jogszerűségéről a szólásszabadság mércéi szerint kell döntést hozni. Ilyen körülmények híján azonban a cselekményt, az alkotásokat, illetve emlékműveket érintő szokásos együttélési szabályok szerint lehet megítélni. Ez esetben egy emlékmű megcsúfítása olyan vandál tettnek minősülhet, amellyel szemben az általános hatályú jogszabályok alapján lehet fellépni. Itt egy másik ügyről beszélünk, de mégis azért maga a megnyilvánulás, maga az objektív mérlegelés, maga a véleménynyilvánítás kérdése az, ami itt fontos, még akkor is, ha itt most épp egy emlékműrongálás a kontextusa ennek az AB-határozatnak.

Hasonló következtetésre jutott egyébként nemcsak az önök által megválasztott alkotmánybírákkal feltöltött Alkotmánybíróság, hanem az Emberi Jogok Európai Bírósága is a gyülekezési joggal, mint a véleménynyilvánítási szabadságnak az egyik sajátos formájával kapcsolatban. Az EJEB szerint például - az Oya Ataman kontra Törökország ítéletet idézném itt -, 74552/1. számú ügy, 41-42. §: „A nem jogszerű, azonban békés keretek között maradó demonstrációkkal kapcsolatban az állami szerveknek türeli, türelmi kötelezettsége van, azaz ilyenkor is a szólásszabadság felől kell megközelíteni a magatartást, nem pedig rendészeti szempontból jogszabálysértésként.” Már értjük, hogy ez a Belügyminisztérium perspektívájából miért tűnik hatásos megoldásnak.

„A véleménynyilvánítás szabadsága - és itt folytatom a Magyar Helsinki Bizottságnak az elemzését - mint alapjog érintettségét jelen esetben egyrészt megalapozza a szabályozásnak a rendeletre visszanyúló genezise, a rendelet megalkotásának célja is körülményei. Az, hogy a rendelet a polgári engedetlenségben részt vevőknek egy kiemelten fontos közüggel, az oktatási rendszer válságával kapcsolatos véleménynyilvánítására reagál, magának a rendeletnek az indokolásából egyértelműen kiderül.

Abban a körben, hogy milyen hátrányt jelent a rendelet által bevezetett és a tervezet által állandósítani kívánt változás, az alábbiakat kell rögzíteni: az

Alkotmánybíróság gyakorlatában is megjelenő szempont, hogy a munkaviszony aszimmetrikus jogviszony, és a munkajogi szabályozás célja, hogy a függő helyzet a munkavállalói oldalon ne eredményezzen kiszolgáltatottságot. Megfelelő védelem hiányában a munkavállaló számos tekintetben ki van szolgáltatva a munkáltatónak, nem utolsósorban azért, mert a személyek életét döntően befolyásolják az önmagukról való gondoskodás - lásd: Alaptörvény O) cikk - és az egyéb szabadságjogainak gyakorlását elősegítő anyagi biztonság megteremtésének előfeltételei.

A munkáltatói tudomásszerzéstől - amely reálisan egybeesik a polgári engedetlenség megvalósulásával - egy függő jogi helyzet áll be, amely hónapokig is fennmaradhat, szemben a Kjt.-ben és az Mt.-ben rögzített 15 nappal. Ebben a függő helyzetben a munkáltató diszkrecionális belátására van bízva, hogy él-e a rendkívüli felmentés, illetve felmondás jogával, amely Damoklész kardjaként lebeg a köznevelési intézményben foglalkoztatott személyek felett. Ez egyértelműen hátrányosan érinti a pedagógusokat, hiszen bizonytalanságban tartja a tiltakozásban részt vevőket a tekintetben, hogy a magatartásuknak egyáltalán lesz-e következménye, és ha igen, akkor mi, és ezzel fokozza azt a kiszolgáltatottságot, amely a jogviszony aszimmetrikus jellegéből fakadóan eleve fennáll.

A tervezet hangsúlyosan kiemeli a gyermekek művelődéséhez, a védelemhez, a gondoskodáshoz, valamint a tanszabadsághoz való jogának érvényesítését, amely lehet alapvető jog korlátozásának legitim indoka. Ahhoz sem fér kétség, hogy annak elbocsátása, aki a köznevelési foglalkoztatási jogviszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi, szükséges a tervezet deklarált gyermekvédelmi céljainak fényében.

Ezen a ponton azonban a szabályozási logika megbicsaklik, mivel egyáltalán nem alkalmas a legitim gyermekvédelmi cél elérésére az a megoldás, hogy olyan pedagógusok maradhassanak a máshol irányadó, legfeljebb 15 nap helyett, akár hosszú hónapokig a munkáltató tudomásszerzése után is az oktatási rendszerben, akik annyira súlyos kötelezettségszegést követtek el, vagy elítélendő magatartást tanúsítottak, hogy esetükben a rendes felmentés nem elégséges megoldás.

E megbicsaklás oka csak a kérdéses szabályozás mögöttes, valódi célja lehet a polgári engedetlenséggel tiltakozó pedagógusok véleménynyilvánításának letörése, az ő olyan függő helyzetbe hozásuk, hogy a munkaerejüket és a diákjaik iránti felelősségérzetüket - amely a tiltakozásuknak is nyilván a háttérben áll - továbbra is használni lehessen, azonban könnyen meg lehessen tőlük szabadulni, ha a szükségszerűség már nem kívánja meg a további foglalkoztatásukat.

Erre való tekintettel azonban nem alkalmazható az alapvető jogok korlátozásával kapcsolatos teszt a

szokásos módon. Sokkal alkalmasabb a helyzet megítélésére az EJEB-nek - ismét az Emberi Jogok Európai Bíróságától idéznék - a joggal való visszaélésre vonatkozó megközelítése.

Az emberi jogok európai egyezményének XVIII. cikke szerint az egyezményben említett jogok és szabadságok korlátozásait nem lehet más célra alkalmazni, mint amelyre elő vannak írva. E cikk célja szerint, az EJEB szerint a joggal való visszaélés megtiltása. Az EJEB azt vizsgálja ennek megállapításakor, hogy a jogkorlátozás háttérben húzódik-e valamiféle mögöttes szándék a deklarált cél mellett, és hogy a kettő közül melyik a domináns. Jelen esetben világos, hogy nem a deklarált gyermekvédelmi cél a domináns, mert akkor a jogalkotó nem hagyott volna mozgásteret a munkáltatóknak arra, hogy adott esetben súlyos kötelezettségszegést elkövető pedagógusokat tartsanak az oktatási intézményeknél akár fél évig is, hanem a tiltakozások hatékonyságának aláásása.

Erre való tekintettel pedig ab ovo nem lehet alkotmányosan elfogadható a polgári engedetlenséggel tiltakozó és a közoktatással kapcsolatos véleményüket így kinyilvánító tanárok véleménysszabadságának a korlátozása a munkajogi helyzetük hátrányosabbá tételével.

Az eredeti tervezet 53. §-a jelen formájában szintén sérti az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság állandó működésének kezdetétől követett gyakorlata szerint, megint csak idézet következik: „Egyértelmű az, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság klauzulából olvasható ki a jogbiztonság követelménye.

(5.20)

E követelmény az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint azt jelenti, hogy a jogrendszer egészének, annak részterületeinek, valamint egyes szabályainak világosnak egyértelműnek, hatásukat tekintve kiszámíthatónak és a norma címzettjei számára előre láthatónak kell lenniük, és a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat kell hordozniuk.” A 11/2021. AB-határozat indoklásában szerepel mindez.

Ezen átfogó értelmezés mellett kiemelendő, és megint idézet következik, az önök által megválasztott alkotmánybírák írták ezeket a szavakat: „A jogbiztonság teremt meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani.”

És akkor ismét a magyar Helsinki Bizottság elemzése: „A rendkívüli felmentés, illetve az azonnali hatályú felmondás intézménye azt a célt szolgálja, hogy a közalkalmazotti jogviszony,” - nyilván nem mindannyian vannak közalkalmazotti jogviszonyban, de sokan vannak közalkalmazotti jogviszonyban - „illetve a munkaviszony - szélsőséges esetekben - rövid időn belül megszüntethető legyen. Mind a Kjt., mind

az Mt. szerint e lehetőség egy szubjektív - az okot adó körülményről való tudomásszerzéstől számított - időintervallumon belül áll rendelkezésére, objektív és jogvesztő - egy év, büntethetőség elévülése - keretek között. A tervezet - a rendeletet követve - ezektől eltérően azzal ruházza fel a munkáltatót, hogy a felmentés e formáját az okot adó körülményről történt tudomásszerzéstől számítottan akár hónapokkal később is - bármikor - gyakorolhassa. A tervezet a rendelethez képest is szigorúbb, mivel - a büntethetőség elévülésén kívül - nem tartalmaz objektív időkeretet. Mindez azt jelenti, hogy a tervezet hatálya alatt a munkáltató fenntarthat egy olyan jogviszonyt, amely főszabály szerint éppen azért szüntethető meg, mert annak folytatása lényeges kötelezettség megszegése vagy akár bűncselekmény elkövetése miatt ellehetetlenült. A tervezet a szubjektív időintervallum ilyen kitolásával tehát kiüresíti a rendkívüli felmentés és az azonnali hatályú felmondás jogintézmények lényegi ismervét.”

Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság megköveteli, hogy egy jogszabály az adott élethelyzetet kellően kiszámítható módon szabályozza. A jogbiztonság egyik lényege és fő ismérve, hogy a jogalanyok magatartásukat ennek megfelelően szervezhessék és alakíthassák. Ez a fent kifejtettek szerint különösen fontos olyan helyzetekben, ahol az érintett norma egy, a jogalanyok közötti függő vagy aszimmetrikus viszonyt kíván rendezni.

Mind a Kjt. mind az Mt. kiszámítható módon rendezi, hogy a munkáltató mikor és hogyan élhet a jogviszony rendkívüli, azonnali hatályú megszüntetésével. Ezekkel szemben a tervezet által bevezetett - pontosabban, a rendelet által megfogalmazott koncepciót állandósítani - kívánó szabály lehetőséget biztosít a munkáltatónak arra, hogy adott esetben - az érintett általa vitatott cselekményéről tudva - az egyébként biztosított 15 napos szubjektív határidőt adott esetben jelentősen meghaladó időkereten belül bármikor gyakorolja a rendkívüli felmentés vagy az azonnali hatályú felmondás jogát. Ez a helyzet a munkavállaló számára bizonytalanságot, illetve a munkáltató felé kiszolgáltatottságot eredményez. Másképpen fogalmazva: a munkavállaló cselekménye következményeivel nem tud előre számolni, jogait ennek megfelelően gyakorolni, kötelezettségeit teljesíteni. A tervezet véleményezett jogszabályhelye tehát sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság elvét.

Sérti végül a tervezet szerinti szabályozás az Alaptörvény II. cikkét is, amely deklarálja, hogy „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alaptörvény II. cikkében garantált emberi méltósághoz való jog az Alkotmánybíróság értelmezésében az emberi státusz

abszolút védelmét biztosítja - 3187/2017. AB végzés, illetve 3225/2017. AB végzés -, az ember érintetetlen lényegét juttatja kifejezésre. A 64/1991. AB határozat ezt úgy fogalmazta meg, hogy az emberi méltósághoz való jog a személy emberi minőségét fejezi ki, azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. Ebből következően az egyén számára szubjektíve bosszúságot okozó helyzetek, esetleg célszerűtlennek tartott jogszabályi rendelkezések az emberi méltósághoz való jog alkotmányos értelemben vett tartalmával nem állnak összefüggésben.

A véleményezett jogszabályhelyből kiolvasható, hogy annak célja a köznevelésben alkalmazottaknak az állásban tartása az adott tanév végéig, mindezt egy olyan helyzetben, amelynek rövid időn belüli lezárásához a munkáltatónak elvileg komoly igazolható érdeke fűződik. Ez a fenntartás ráadásul annak a jogintézménynek a kiüresítésével történik, amelyet minden más foglalkoztatásra vonatkozó jogszabály garانتál. Ennek fényében megállapítható, hogy a jogalkotó a gyermekek érdekeire hivatkozással a pedagógusokat eszköznek tekinti az oktatási rendszert érintő hiányosságok pótlására és a rendszer működésének fenntartására.

Én azt szeretném kérni miniszterhelyettes úrtól, hogy reagáljon a magyar Helsinki Bizottságnak ezekre az alaptörvény-ellenességre, alkotmányellenességre vonatkozó kritikáira. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak, miniszterhelyettesnek, aki soron kívül kíván reagálni. Parancsoljon, miniszter úr!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Minden kérése így teljesüljön a képviselő úrnak! Valóban érdekes kérdést vetett föl, de ha a felszólalás egészét nézzük, akkor ön tulajdonképpen a törvényjavaslat mellett érvelt, mert azt támasztotta alá, hogy az, amit a törvényjavaslat visszahoz a köznevelési rendszerbe, a fegyelmi eljárást, arra szükség van, ugyanis most, jelenleg a szóbeli nem tetszés kifejezése és a munkaviszony megszüntetése között nincs fokozatosság.

Azzal, hogy ez a törvényjavaslat visszahozza a korábbi fegyelmi lehetőségeket a munkáltató számára, pontosan azokat a felvetéseket is megválaszolja, amelyeket ön mondott itt el az előzőekben, hogy legyen egy fokozatosság, mert nyilván azért sokféle minden lehet egy iskolában: bejön a tanár, nem jön be az órára, órát mulaszt, nem olyan állapotban érkezik, hogy órát tudna tartani, sok minden van, a kollégáival hogyan viselkedik, a szülőkkel a fogadóórán hogyan kommunikál. Tehát sok minden van, ami elvárás lehet nyilván a társadalom, a szülők részéről a tanár irányába, az igazgató részéről a tantestület tagjai irányába. Ha valakit valami súlyosabban érint - nyilván

vannak mindig kimenthető okok, hogy valami közbejön, valakit kórházba kell kísérni, és a többi, ezek nyilván teljesen objektív és méltányolandó szempontok minden esetben -, ha valakinek önhibája van, akkor nyilvánvalóan nem volt meg a lehetősége a munkáltatónak, és erre ön is utalt. A fegyelmi eljárás visszahozásával meglesz a lehetőség, hogy fokozatosság legyen, ne csak az az egy lehetősége legyen, mondom, a szóbeli rosszálláson kívül vagy hogy megszünteti ezt a jogviszonyt, hanem legyen más lehetősége is.

Fontos szerintem ezt a kérdéskört nemcsak osztályharcos logika szerint tekinteni (*Moraj az ellenzéki sorokban.*), hanem a diákok érdekei alapján. Azért nyilvánvalóan az iskoláknak az egyik alapvető funkciója az, hogy a diákok felügyeletéről, a gyerekek felügyeletéről gondoskodjon, és nyilván az iskolaigazgatónak is van felelőssége, hogy beossa a tanárokat minden időben, normál tanítási időben is, munkabeosztatás idején is, hogy hogyan tudnak a gyerekekre vigyázni.

Éppen ezért is, amikor önök megtámadták az Alkotmánybíróságon, amelynek határozatait ön is idézte, a sztrájkjogszabályok módosítását, amelyek konkretizálták, kiszámíthatóbbá tették, gyorsabbá tették és egyszerűbbé tették az iskolákban a sztrájk szervezését a korábbi elhúzó és bizonytalan módhoz képest, akkor az Alkotmánybíróság az önök összes érvét elutasította, egyetlen érvet sem fogadott el, és egyetlenegy paragrafust, egyetlenegy betűt sem semmisített meg a jogszabályból, ugyanis ő is elismerte... (*Szabó Tímea: Döbbenet!*) Hát, önök eldönthetik, hogy melyik a jobb. Ugye, a korábbi rendszer az volt, hogy benyújtották a sztrájkköveteléseiket a szakszervezetek, erről elindult egy egyeztetés, egyeztetett egy főosztályvezetővel, aztán egy helyettes államtitkárral, államtitkárral, esetleg miniszterrel, jutottak valamire, nem jutottak valamire, általában nem jutottak valamire, mondták, hogy akkor sztrájkot fognak hirdetni, akkor mi a még elégséges szolgáltatás, és elkezdődik az egyeztetés, minisztérium alsó, közép-, felső szinten, általában nem jutottak egyezségre, akkor utána elmentek a bíróságra. A bíróság döntött, ott még esetleg valami rendkívüli jogorvoslattal akart élni egyik vagy másik fél, és ha így az elmúlt 30 év számaikat megnézzük, akkor legalább fél év, általában 10-12 hónap, de volt, amikor másfél év telt el a követeléseknek a bejelentése és a sztrájk megtartása között.

Ehhez képest a mostani szabályozás az, hogy egyik szerdán bejelentik, hogy sztrájkot fognak tartani, öt munkanappal a sztrájk előtt bejelentik a sztrájk tényét, három munkanappal előtte bejelentik, hogy kik vesznek benne részt, egy nappal a sztrájk előtt a munkarendbeosztást az igazgató közli, és így a bejelentés után egy héttel sztrájkot lehet tartani - önök szerint ez a hátrányos. Tehát amikor egy évet kellett várni a bejelentéstől a sztrájkig, az volt az előnyös, a demokratikus, most pedig, amikor egy hét alatt lehet sztrájkot tartani, önök szerint ez az elnyomó és nem demokratikus.

(5-30)

Nyilván itt, azt hiszem, eléggé a politikai vakságnak a helyzetével állunk szemben, de önök ezt folyamatosan mondják, nyilván erre lehetőségük van.

Tehát szerintünk ez egy kiszámíthatóbb és gyorsabb sztrájkszervezési mód, mint a korábbi, és mindenkinek előnyös. Előnyös a sztrájkolni akarónak is, hiszen nem kell fél évet, egy évet várnia, sokkal kiszámíthatóbb, nem kell a bíróságtól bármit függővé tenni, hanem vélelmezettek a különböző arányok, hogy, ugye, a tanárok feléne akkor nem kell felvenni a munkát, pontosabban: nem kell órák felét megtartani, kivéve az érettségizőknél, ott meg kell tartani ezeket az órákat. És az iskola számára is előnyösebb, mert ő is kiszámítható, nem a bíróságra vár, hanem ki tudja számolni pontosan, hogy mire számíthat. Szerintünk ez mindenkinek előnyösebb: a diákoknak, a dolgozó tanároknak és a nem dolgozó tanároknak egyaránt előnyösebb.

Nagyon fontos volt az a félmondat, amelyiket ön idézett, tisztelt képviselő úr, és kérem szépen, hogy ezt a részt a Momentum frakcióülésén is olvassa majd föl, hogy az Alaptörvény a békés tiltakozás, a békés demonstráció jogát biztosítja mindenki számára. Tehát amit önök tesznek, hogy civil polgárokat két kézzel rányomnak a rendőrsorfalra, az nem a békés tiltakozás, hogy megdobálják őket fémtárgyakkal, műanyag tárgyakkal, egyebekkel, az nem a békés demonstráció. Nagyon jó, hogy önmaga olvasta föl itt ezt a döntést, mert ez pontosan a Momentumnak az elmúlt hónapokban folytatott gyakorlatáról mondja ki, hogy az nem egy alkotmányos rész. Önmaga olvasta föl azt a részt, amely egyértelművé tette, hogy amit a Momentum tesz, az jogsértő.

És mi tudjuk, hogy önök tudják, hogy jogsértő, mert önök azért csinálják, mert ez jogsértő. Önök úgy akarnak demonstrálni, hogy az jogsértő legyen, hogy ezáltal magukra felhívják a figyelmet. A mai napon már kétszer felolvastam erről Ungár Péter véleményét, hogy mennyire öncélú az, amit a Momentum ezen a téren tesz. Úgyhogy nem fogom ezt még egyszer felolvasni, bár amikor először elolvastam, még tegnap volt, bár ez az ülésnap, de csak jogilag volt ez a nap, nem naptárilag, de mindegy, ez lényegtelen.

Tehát az a lényeg, hogy az Alaptörvény a békés demonstráció lehetőségét biztosítja mindenkinek, önök pedig egy direkt, egy ilyen Alinsky-módszer szerinti politikai figyelemfelhívást, politikai provokációt végeztek. Három fázisa van: erőszak alkalmazása, provokálás és áldozati póz; erőszakkal mennek oda, megtámadnak intézményeket, agresszívan rárontanak a rendőrökre, rátolják a civileket is a rendőrökre. Én illet még nem láttam, hogy politikusok civil embereket rendőrsorfalra tolnak rá, illet a Momentum előtt szerintem nem nagyon csináltak mások, reméljük utánuk sem fognak. Ez egyébként nem kicsit felháborító, hogy önök az embereket ennyire... - nem tudom már, de igen, ön idézte a felszólalásomat, az emberi méltóságot. Az embereket nem

eszköznek kell tekinteni, hanem személyiségnek, és önöknek csak eszköz volt. Ha rátolják a rendőrökre, és valami történik, akkor a politikai céljaikra eszköz, úgyhogy kérem, hogy ezt az emberi méltóságra vonatkozó részt is olvassa föl a Momentumnak a frakcióülésén.

Úgyhogy, tisztelt képviselő úr, a békés demonstráció mindenkinek biztosított, senkit semmilyen hátrány nem ért akkor, amikor békésen kiállt a véleménye mellett. Lehetett ez most pedagógusügyben, de a korábbi hónapokban is nagyon sokféle demonstráció volt, ez mindenkinek biztosított volt, de az nem elfogadható, hogy önök az erőszakot a politikai eszköztárba beemelik ismételtelen. Ez nem egyedi, hát, az önök elnökének egyik első látványos országos akciója az volt az olimpiát megtorpedózó aláírásgyűjtés után, amikor a rendőröket dobált meg füstgyertyával. Tehát ez azért nem egy, nemcsak hogy nem politikushoz méltó, hanem semmilyen emberhez nem méltó, hogy a rendőrökre támad rá. Tehát ezt a fajta erőszakot mi elutasítjuk, önök is azért használják, mert tudják, hogy törvénytelen, de azért akarják, hogy itt a DK-val folytatott erőharcban ki az erősebb, milyenek az arányok. Ebben próbálnak önök ezzel előtérbe jutni, mi ezt nagyon jól tudjuk, tehát ne legyünk álszentek, önök ezt azért gondolják. Ahogy Ungár Péter is fogalmazott, mivel nincs tartalom, ezért az erőszak maga a politikai teljesítmény, amit önök föl akarnak mutatni, és így loholnak Gyurcsány Ferenc sarkában. Ezt tudom önnek tehát a jogi értelmezésére mondani.

Köszönöm szépen, hogy még a Helsinki Bizottság idézetével is erősítette azt, hogy ennek a törvénynek az egyes részei pontosan a fokozatosság elvét tudják segíteni. Önöktől pedig azt kérjük, hogy a pedagógusokat ne eszköznek nézzék, ne instrumentalizálják a pedagógusokat, ha ilyen nagyon jogászai nyelven akarják fogalmazni. Tiszteljék őket, ne telepedjenek rá a tüntetéseikre, mondják el a maguk politikai véleményét, őket pedig ne akarják berántani egy politikai gravitációs térbe, hanem engedjék nekik a szabad véleményüket elmondani. Szerintem az egész országnak ez lesz így a legjobb: a politikusok a politikai véleményt mondják el, ők pedig nem lesznek áldozatai egyik politikai családnak, pártnak sem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Államtitkár úr érvelése újra és újra lehetőséget teremt arra, hogy komoly vitába keveredjünk. Ebből most csak néhányra, a korábbiakra szeretnék csak reagálni. Az egyik része az, ami a célok eléréséhez vezethet, és jelen esetben például a tanárok béremelésének megoldására a Demokratikus Koalíció frakciója benyújtotta az erre vonatkozó törvénymódosítási

javaslatot, mindössze 5 százaléka a költségvetésnek, amit egyébként átcsoportosítással meg lehet oldani. Ezzel nemcsak a tanárokat, hanem sokkal több problémát tudnának megoldani. Tehát ha vennék a fáradságot, azzal nagyon sokat jutnánk előre.

A kettes számú része a történetnek: ön azzal érvelt, hogy megkérdezték a tanárokat, megkérdezték a családokat, sőt minden családot megkérdezték, de olyan mondvaszínált kérdésekkel, mint ami akár az iskolaőrökre, a szakkönyvekre vonatkozik, vagy arra, hogy egyetértene-e azzal, hogy bevonják őket a demonstrációba, ami, azt gondolom, egy eleve rossz kérdéscsoport; már csak azért is, mert ilyen mondvaszínált kérdésekkel próbálnak vitatkozni, miközben azok, akik a valódi problémákat felvetik, azokat meg lefűjják könnygázzal. Tehát ilyen szempontból, azt gondolom, elfogadhatatlan, amit csinálnak.

Végezetül pedig azt mondom, hogy akkor, amikor a pedagógusokat kérdezik, akkor az ő minősítési rendszerükben, ugye, nem az lesz az elsődleges, hogy ki mennyi államkötvényt tudott szerezni a családotól, és nem annak a mennyisége lesz az elsődleges kérdés. Abban a KRÉTA-rendszerben, ami, mondjuk úgy, hogy egymás után többször is működésképtelenné vált, de itt a baráti felújításban olyanná tették, ami, azt mondom, hogy számos esetben bizonyította azt, hogy nem használható semmire. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Berki Sándor képviselő úrnak, Párbeszéd.

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Államtitkár úr, köszöntöm, és örülök, hogy ön bejött, mindig élmény önnel szót váltani, ezt ki nem hagytam volna. Tehát ez nagyszerű, és akkor reagálnék egy-két mondatára, mert tényleg ezek jók, tehát azt mondja, hogy mi ne telepedjünk rá tanártüntetésekre. Hát, kérem fogadja meg a saját tanácsát, ennél jobbat nem is tudok mondani, olyan jó tanácsokat ad, hogy szeretném önnek ezt így viszonzni. Önök pedig üljenek le megfelelően a tanárokkal, önök se telepedjenek rá bizonyos ügyekre vagy éppen az oktatásra, tehát ne kihasználják ezt a rendszert, hanem építsék.

Nagy örömmel hallgattam, ahogy tényleg olyan átéléssel tud beszélni az oktatás reformjáról, és azt mondta, hogy minden szép lesz, minden jó lesz, megjavul. Hát, valahogy én nem ezt látom, de hát az ön szájából még számomra is jönnek hangzik, bár tudom, hogy a szép szavak nem mindig adják meg a valóságot. De tényleg örömmel hallgatom önt, és remélem, még sokáig fogom tudni hallgatni ebben a Házban, és akár még a mai napon is.

De, államtitkár úr, kérem, azért egy kicsit vegyünk komolyabban ezt a történetet, tehát ennél sokkal nagyobb problémák vannak az oktatásban, és én

nem látom, hogy ez a törvény hogyan teszi ezt jobbá, de ezt elmondtam este is. Én ezekre várnék választ.

A végére még azért kérdések a vidékkel kapcsolatban. Tehát ön is ismeri az oktatás valódi helyzetét. Azt tudom elmondani, hogy ebben a helyzetben olyan iskolák vannak vidéken, hogy ha csak egy tanár felmond, akkor mi lesz, hisz megszűnik az oktatás abban az iskolában. Kiemelt tantárgyak, matematika és a többi, hogy fog ez így működni? Mert mi vidéken tanárihiánnyal küzdünk. Úgyhogy erre kérnék egy megoldást. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vajda Zoltán képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen, a szót, elnök úr. Csak mindig tartunk helyzetértékelést: reggel fél hat múlt egypár perccel, és akkor a 135 fő bátor bábból 3 bátor bábót látok, egy KDNP-s bátor bábót és 2 fő fideszes bátor bábót meg egy Rétvári vezetéknévű bátor államtitkárocskát.

(5.40)

Az előző hosszabb hozzászólásomban 15 perces időkeretben személyes történeteket osztottam meg önökkel távozó pedagógusoktól. Azok önmagukban már személyesek voltak, most viszont a legszemélyesebbet fogom ebben a rövid hozzászólásban megosztani önökkel. Az én szerettem kapott egy eszperente verset, ugyanis az én szerettemet Emesének hívják. Egy eszperente verset kapott a tanítása utolsó napjainak egyikén, amit most megosztok önökkel. „Eme versemet Neked szentelem Emese. / Te kedves, szent egyed. / Mert szeretve, lelkesen / nevelted lényemet. / Szellemed terjesztve eszemet erjesztetted, / S fejlesztetted nyelvemet. / Melletted kedvem kerekedett / Eszem fejlesztem. / Versem eredete / E szertelen elme, / Melyet Te vezetsz, s nevelsz / Kedvesen eme helyen. / Rengeteg embernek / Jelentesz felejtethetlen, / Kellemes percek. / Veled kellemetlen esetek nem lettek. / Melletted nem lehetek keserves, / Veled nekem rendszeresen / Remek kedvem kerekedett, / S eleven kedvemet megleltem. / Neved nekem kedvesen cseng, / Mellyel kereszteltek engem. / Szeretlek, kedves Emese, / Te lelkennek kenyere. / Lehet egy rendelemem? / Szeretet s szerelem legyen veled! / Feledhetetlen, kellemes heteket / Szerezzenek Neked!”

A gyorsíró kedves hölgyektől elnézést kérek emiatt az eszperente vers miatt, valóban gonosz szakmai kihívás lehet ezt leírni. *(Szabó Tímea: Szegény gyorsírók!)* Épp jelzem, hogy a gyorsírónak nehéz, viszont engedjék meg, hogy mégis ide, a jegyzőkönyvbe kerekedjen az a vers, amelyet Emese kapott tanításainak az utolsó napjain. Ő is önök miatt távozik. Köszönöm, hogy elmondhattam. *(Taps az ellenzéki pártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Most már értem, hogy a kicsinyítő képzőt honnan vette, ennyi megjegyzést engedjen meg, de ezt valahol máshol kellene alkalmaznia. Nem hiszem, hogy a Ház erre alkalmas a személy megnevezését illetően. Köszönöm szépen a megértését.

Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nehéz komolyan venni egy ilyen felszólalás után ezt a vitát. De ha már ezen a színvonalon vagyunk, akkor tényleg azt tudom mondani, hogy talán nem véletlen, hogy ilyen felszólalások után nekünk kétharmadocskánk van. *(Derűltség.)* Annyira lelkesen támadják politikai alapon az előttünk fekvő javaslatokat, hogy szeretném felhívni a figyelmüket arra, hogy néha picikét túlfutnak. Sajnos már nincs itt Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Ő volt képes azt mondani, felírtam szó szerint, hogy ez a törvény, amely most előttünk fekszik, minden jogot csorbít, természetesen pedagógusokét, de még a szülői jogokat is csorbítja.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Ennek a törvényjavaslatnak a személyi hatálya a pedagógusokra terjed ki. Ebből a törvényjavaslatból arra jutni, hogy a szülői jogokat csorbítja ez a törvényjavaslat, az tényleg nehezen komolyan vehetővé teszi ezt a szakmai vitát. Én azt javaslom, hogy ha kritizálnak, akkor inkább írják le a szakmai kritikáikat, és akkor ilyen hibák nem fognak becsúszni.

Berki képviselő úr, aki most már kiment, azt mondta, hogy az egyeztetésre nagyobb figyelmet kéne szentelni. Itt ezt kormányzati részről mi is többször elmondtuk, hogy ez egy olyan törvényjavaslat, amely előtt a legátfogóbb és legmélyebb egyeztetések voltak, sőt a kormányzat külön konzultációt is kezdeményezett, amelyben egyébként több tízezer pedagógus részt vett, visszaküldte a válaszeit. Tehát legyenek kedvesek, amikor a szakmai egyeztetés hiányáról beszélnek, ezt vegyék figyelembe. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hajnal Miklós képviselő úrnak, Momentum-képviselőcsoport.

HAJNAL MIKLÓS (Momentum): Köszönöm szépen. Hollik István képviselőtársam szerencsére minden ilyen vitát szakmai mederbe terel *(Derűltség az ellenzéki padsorokból.)*, és mindig a szakmaiság hangján szólal meg. *(Rétvári Bence: Mégis minket választottak valamiért!)* Emlékszem, a Fidesz 2022-es választási programját is biztosan ő írta, illetve a 2018-asat is, csak valamiért a választók nem tudták elolvasni azt a végtelen szakmaisággal megírt választási programot.

De én most kicsit másról szeretnék beszélni, és visszatérnék a vita eredeti tárgyához. Én bíztam abban, hogy hajnalban még a nap is más, de úgy tűnik,

hogy nem, és úgy tűnik, hogy most már a napirend előtti szakaszában vagyunk a szombati napnak azok alapján a megjegyzések alapján, amelyeket Rétvári miniszterhelyettes úr tett.

Én szeretném azt tisztázni, hogy nem mi erőszakoskodtunk a rendőrökkel szemben, az, ugye, hivatalos személy elleni erőszak lenne. Ilyet a Momentum tagjai, képviselői nem követtek el. Most már az egyik országgyűlési képviselőnknek papírja is van róla, hogy nem követte el. Ellenben amit a rendőrség csinált, azaz, hogy úgy alkalmazott könnygázt a tüntető tömeggel szemben, hogy előtte nem volt semmilyen szóbeli figyelmeztetés, az szembemegy a Kúria ítéletével is és a rendőrség belső szabályzataival is. A rendőrség irányítása tudtommal az önök felelőssége. Amit a rendőrség csinált, hogy Tompos Márton képviselőtársamat úgy vitték be a Gyorskocsi utcába, hogy nem tudták megnevezni, hogy milyen alapon viszik őt most be, az tudtommal ellentmond az önök által meghozott törvényeknek is, és ezt az a rendőrség végezte, amelyet az önök minisztériuma, az ön minisztériuma is irányít.

Amire viszont az ilyen típusú vádaskodás helyett szerettem volna választ kérni öntől, és még mindig várom ezt a választ, az az, hogy valójában ezzel a törvényjavaslattal, nem az-e az önök célja, hogy a polgári engedetlenkedő tanárokat a polgári engedetlenségükben korlátozzák. Nem egy munkajogi köntösbe bújtatott véleményszabadság korlátozásáról beszélünk-e itt? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A két-tő perces felszólalások végére értünk. Most megadom a szót Rétvári Bence miniszterhelyettes úrnak soron kívül. Öné a szó, miniszterhelyettes úr.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Varju képviselő úr reakciójára reagálnék. Költségvetési átcsoportosítás. Sokszor él a baloldal az elmúlt 13 évben azzal a fordulattal, lehetőséggel, javaslattal, hogy azt mondja, hogy a kormány vegyen el innen valamit, és tegye át oda, általában vegyen el a kommunikációról, a stadionokról, innen, onnan, amonnan, mert akkor ne az történjen, hanem ez történjen, hogy ne a sport épüljön, hanem mondjuk, az egészségügy, az oktatás, s a többi. *(Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiból.)* Az osztályharcos logika itt van. Ezt a szót elég sokszor mondtam a mai reggelen *(Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiban.)*, de nem véletlenül, mert önök ebben tudnak elsősorban gondolkodni. *(Szabó Timea: Melyik osztály harca?)*

Önök általában gúnyolni szoktak minket ezzel, hogy mi a nemzeti együttműködés rendszerét próbáltuk 2010 után építeni, amikor nem abból áll az ország, hogy kitől vegyek el, hogy valakinek adjak, hanem jusson ennek is több, meg jusson annak is több. *(Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiból: Mészárosnak!)* Nekünk ez a logikánk. Azok, akik több mint száz állami céget eladtak, ugyanabban a

pillanatban csökkentették a pedagógusok bérét is. Tehát nem az volt, hogy most az állami vagyon növekedjen, vagy a pedagógusok bére nőjön, hanem egyszerre csökkent az állami vagyon, egyszerre nőtt az államadósság, és mellette a pedagógusok bére is csökkent.

Tehát szerintünk lehet a kormányzást eredményesen csinálni. Szerintünk az elmúlt 13 évben az emberek azért választottak minket újra, mert ők egyetértenek ezzel, ahogy mi ezt tettük, mert eddig is tudott nőni az állami vagyon is, és mellette az adók is tudtak csökkenni, meg a családtámogatások is tudtak nőni és a fizetésekben is tudtunk növelni. Úgyhogy mi nem ezt az innen vegyünk el vagy oda rakjunk, hanem mi a jussunk előre közösen előre részt tartjuk fontosnak.

Konzultáció. Itt nagyon sokféle kérdést feltettünk, de mi is úgy gondoltuk, hogy nem tudunk minden kérdést feltenni, ami a pedagógusokat foglalkoztatja, vagy akár a szülőket, ezért volt szabad szavas rész is. a válaszokban. Amit ön felhozott - tiltakozások bevitele az iskolába -, ott az volt látható, hogy ez volt a szülőket leginkább megosztó kérdés, és ez volt a legtöbb válasz, hogy a szülők nem akarnak azzal foglalkozni, hogy amikor a gyereket iskolába küldik, ez most egy politikai állásfoglalás vagy sem, mert azt kérte a tanár, hogy aki most tiltakozik a kormány ellen, az ne küldje be a gyerekét; nem akarnak ilyen helyzetbe kerülni, az iskola nem erre való. Ez volt a legmegosztóbb a szülők részéről, és ebben utasították vissza a legtöbben, hogy nem akarnak véleményt nyilvánítani, mert az iskola nem erről szól.

(5.50)

Ebben a szabad szavas részben is ez volt a legtöbb pedagógusi visszajelzés. Ezért mondjuk azt, hogy ha van jogi lehetőségünk rá, hogy a költségvetési forrás miatt uniós forrás legyen, az Unió is nyitott erre a járvány óta, létre is hoztuk ezt a konstrukciót, le is adtuk tavaly júliusban, teszünk is mellé hazai forrást is, főleg, ha 2030-ig nézem, akkor 5600 milliárdot, de idén is, hiszen idén volt egy 10 százalékos tavaszi emelés; ez a törvény is béremelést hoz, hiszen a minimumkereseteket rögzíti, ezáltal a legalacsonyabbat keresők, tehát elsősorban a pályakezdők esetében béremelés lesz a következménye a törvény elfogadásának, és a hátrányos helyzetű régiókban levőknél is béremelés lesz, hiszen bevezetjük a többletet, amit ott tesznek, ez is béremelést hoz, de ez még mindig kevés ahhoz képest, amit szeretnénk. Nagyon jó lenne, hogy amit Kunhalmi Ágnes el mert mondani itt egy mondatban hajnali négykor, azt munkaidőben végre Brüsszelben is elmondanák a baloldal európai parlamenti képviselői.

Berki Sándor képviselő úrnak mondanám, hogy szerintem ő sem látott még ilyen széles körű egyeztetést soha egyetlenegy oktatásitörvény-módosítás előtt sem. Szerintem, ha belegondolunk, nyilván nem is volt persze ilyen lehetőség digitális konzultációra

húsz évvel ezelőtt. Tehát nem is kérném számon senkin azt a részt, de tényleg 21 környi egyeztetést tartotunk, a szakszervezetekkel 10 környit, a Köznevelési Tanáccsal (*Szabó Timea tüsszent.*) - egészségére! -, mindenki mással, a Köznevelés-stratégiai Kerekasztallal, az egyházi fenntartókkal, a magánfenntartókkal, a tudományos és művészeti testületekkel, a diák- és szülői szervezetekkel egyaránt, az Országos Diákparlamenttel. Ilyen széles körű nem volt. Ezt önök elmondják rendre. Én már nagyon sokadszor mondom el válaszként, de azért, mert nagyon furcsának tartom, hogy legalább ezt elismerhetnék, hogy most tényleg volt egy széles körű egyeztetés, olyan széles körű, mint 30 éve soha. Kár, hogy ebből nem az jött ki, hogy akkor legyen legalább három dolog, amiben egyetértünk közösen mindnyájan, hanem nem volt egyeztetés, ennek a tagadása.

A vidéki iskolákra jobb lenne úgy rátérni, hogy ha ő is itt lenne. Nyilván ezzel nekem is elsősorban a nyári időszakban mint egyéni országgyűlési képviselőnek, sokszor felmerülő kérdés, mert valóban vannak kisiskolák, kis felső tagozatok, ezek hogyan tudnak működni, hogy nem tudnak működni. Ahol lehet, a mi kormányunk mindenhol biztosítja ezt, tehát tényleg levittük olyan alacsony szintre a kötelező osztálylétszámot is, hogy minél több kis iskolát is meg tudjunk őrizni, és mellette azért van a falusi CSOK, hogy valóban a népességmegtartó ereje is meglegyen a kistelepüléseknek. De ha az arányokat nézem a diákszámcsökkenésben és a tanárszámcsökkenésben, ezt már Maruzsa Zoltán államtitkár úr is elmondta az expozében is, hogy messze nagyobb arányú a diákcsökkenés az iskolákban, mint a pedagógusok számának csökkenése az oktatásban összességében. A pedagógusszám 165-170 ezer között mozog, néha följebb, néha lejjebb megy pár ezerrel, tehát itt egy maximum 2-3 százalékos csökkenésről beszélhetünk az elmúlt 10-13 évben, míg a diákok számában viszont sajnos nagyobb - mivel a népesség sajnálatos módon fogy a születési számok miatt -, egy 13-15 százalékos csökkenésről beszélhetünk. Tehát sokkal nagyobb arányban csökken a diákok száma, mint a tanárok száma. Tehát a tanár-diák arány nem romlott ebből kifolyólag az elmúlt időszakban.

Vajda Zoltán képviselőnek csak azt tudom mondani, hogy a béremelés a legfontosabb dolog, amit meg tudnánk tenni közösen, és nagyon sajnáljuk, hogy a baloldal Brüsszelben továbbra is akadályozza, akadályozza és akadályozza, és ezt már Gyurcsány Ferenc nyílt sisakkal is elmondja, hogy ezt teszi, vagy Molnár Csaba az árnyékkormányinfón is erről számolt be.

Hajnal képviselő úr nagy dilemma elé állított. Önnek higgyek, vagy a szememnek? Nagy dilemma volt, de a szememnek hiszek. Egyetlenegy, amikor ez felborul, hogy a feleségemnek vagy a szememnek higgyek, akkor a feleségemnek néha jobban hiszek, de az ön esetében nem borítanám fel ezt az egyensúlyt, ott a szememnek vagyok kénytelen hinni. Én ott látom, azt hiszem, két momentumos politikus is van,

aki így két kézzel tolja az embereket rá a rendőrsorfalra. Kérem, nézze el nekem ezt az elfogultságot, hogy ennek a videónak jobban hiszek. De szerintem önöknek is tanulság, ha nem akarnak az előzőkhöz hasonló választási eredményeket elérni, hogy a valószínűleg ezt a részét ne próbálják meg letagadni.

A rendőrség fellépése kapcsán, nézze, ahol nincs jogsértés, ott nincs rendőri fellépés, ahol van jogsértés, ott van rendőri fellépés. Ez így volt a korábbiakban, így van most is, így szabályozzák a törvények is.

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

És ön feltette a legfontosabb kérdést, hogy mi a törvény célja. Ön mondott egy célt, ami nyilván azért, hogy önök hergeljenek embereket a törvény ellen, lehet, hogy arra alkalmas. Egyébként szerintem tényleg gondolják meg, hogy jól teszik-e ezt.

Mindnyájan felelősséget viselünk mint országgyűlési képviselők, a nemzetért, itt ülünk. Nagyon kivételezett helyzetben vagyunk, hogy itt a parlamentben ülhetünk és dönthetünk a hazánk sorsáról, a hazánkról, amely felnevelt minket, és olyan emberré váltunk, amilyenek lettünk, hogy érdemes-e ezen törvény kapcsán mindenfajta rémhíreket és álhíreket kelteni, és ezáltal pedagógusokat arra ösztökélni, hogy ilyen és olyan szörnyűségek vannak ebben a törvényben, ezért ne is legyetek tovább pedagógusok, miközben a törvények pontosan a diákoknak és a pedagógusoknak javítják a helyzetét.

Ebből mi a célja a törvénynek? Ön is ezt kérdezte. Sok mindent tudnék mondani, de ha csak egyvalamit mondhatnék mint fő célt, az pontosan az, amit önök persze támadásnak mondanak, hogy a közalkalmazotti létből kikerülnek a pedagógusok, hogy egy saját jogviszonyuk lesz, ami rájuk igazított, nem általános, nem mindenkire vonatkozik, hanem rájuk és az ő teljesítményükre, hogy a jó tanárok, a diákokkal sokat foglalkozó tanárok végre elismerést kapjanak teljesítményértékelésükben is és a fizetésükben is.

Ha a jót nem jutalmazzuk, akkor azok a jók vagy más területre mennek át, vagy elvesztik a motivációjuk egy részét. De hogyha a motivációt mi erősíteni tudjuk, mert azért ment pedagógusnak, mert szereti a gyerekeket, úgy tartja az órákat, hogy magából a legjobbat akarja kihozni, de kell külső megerősítés is. Önnek is kell külső megerősítés. Nekem is jó, ha van külső megerősítés, mert így vagyunk emberből kifarragva. Ha ez a bérben is megnyilvánul, és ha valaki jobban odateszi magát abban a tanévben, ezután az elismerésében és az anyagi elismerésében is megnyilvánul, akkor ezzel szeretünk az egész oktatás jobbá válni, és a minőséget tudja ösztönözni, úgyhogy ez ennek a törvényjavaslatnak a célja, hogy ha ön már erre így rákérdezett. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Harangozó Tamásnak, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Államtitkár úr annyit osztályharcozik itt, hogy attól tartok, hogy valami látnens munkásmozgalmár veszett el önben. Nyugodtan beszélje ki magából, ez nem olyan nagy probléma. Teljesen megértjük egyébként, de azt azért jegyezzük már meg, hogy amikor azt mondja államtitkár úr egy általunk felvetett, ellenzékből felvetett kérdésre, hogy költségvetési módosítóval például az egészségügyre szeretnénk máshonnan átcsoportosítani, hogy az egy osztályharcos dolog. Nem, államtitkár úr, tudom, hogy itt a minisztériumból a VIP-szolgáltatással meg a kapcsolatrendszerrel, meg a lóvéval minden megoldható, de nem. Ez nem osztályharcos dolog, hanem túlélésiharcos-dolog ebben az országban, hogy az egészségügyre ennek a pénznek, amit jelenleg költenek, a többszörösét kéne szintén a maga tárcájának, a maguk tárcájának költeni és rendbe rakni.

Amit az egyeztetésről mondott, államtitkár úr, az meg tényleg neveléses. Voltak olyan kedvesek, és behívták a parlamenti pártokat. Hát, látták, hogy mit neveznek maguk egyeztetésnek! A hátuk mögött ülő szakértői körnek szót sem adtak, a képviselők egyszer elmondhatták, hogy mi a véleményük, majd a miniszter közölte, hogy köszönjük, hát, ez csudaszép volt mindenki menjen haza.

Államtitkár úr, azt mondta ott a miniszter, hogy érdemi változások azokban a kérdésekben, amelyeket ott a képviselőtársak elmondtak, azok a témák nem igazán nyithatók fel. Azt kérték, hogy legyen ez elhalsztva, amiről hallani sem akartak. Az pedig, hogy a szakszervezetekkel milyen módon és milyen mélységben tárgyaltak, arról minden egyes egyeztetés után nyilvánosan lehetett informálódni, de a végeredmény is tökéletesen mutatja.

Hollik képviselőtársamnak meg csak annyit szeretnék mondani, hogy ha ön tényleg nem érti, hogy egy pedagógus-életpálya, a pedagógusok munkáját, jogviszonyát jogköreit szabályozó törvényjavaslat hogyan van hatással a szülőkre vagy akár a szülői jogokra, akkor teljesen felesleges beszélgetnünk tovább. Hát, például úgy, tisztelt képviselőtársam, hogy ha a tantestülettől elveszem a döntési jogot, és a Budapestről kinevezett fenntartóknak adom a kezébe, akiknek egyébként semmi köze az égedta világon ahhoz az intézményhez nincsen, ülnek egy irodában, és onnan próbálnak jobb esetben jót tenni, rosszabb esetben nem, azok befolyásolják a szülői jogokat, befolyásolhatják konkrétan például azt, hogy a gyerekével hogyan tart kapcsolatot, bármit, még az szmsz-t is a KLIK-ben fogják elfogadni. Ön szerint egy intézmény szmsz-e nem befolyásolja a szülői jogokat, vagy nem befolyásolhatja?

De nem erről akartam beszéni, és nem is erről fogok - csak néhány perc ment el -, hanem tők másról, és tők máshogy is.

(6.00)

Itt most önök egy oktatási reformot csinálnak állításuk szerint, nemcsak most, hanem az elmúlt

években is. Ennek több lépcsője van, kezdték az államosítással, az összes önkormányzati intézményt elvették, és államosították. Létrehoztak egy állami irányító szervet e fölé, és azt mondták, hogy márpedig innentől kezdve az állam fogja biztosítani a közoktatást Magyarországon. Ezek után Nemzeti alaptantervet fogadtak el, most pedig éppen egy új életpálya-modell-törvényt hoztak be a Ház elé. Ez úgy ránézésre akár egy komplex közoktatási reform is lehetne.

Én azért kértem szót, mert szeretném önöknek elmondani azt az élményemet és azt a tapasztalatomat, amit itt volt szerencsém, egyébként konkrétan Szekszárdon, a főiskolán végighallgatni, amikor is az akkor leköszönő finn magyarországi nagykövet, aki jelesül épp egy szekszárdi lányt vett el feleségül, majd elmentek, de mielőtt elhagyta az országot, tartott a szekszárdi főiskolán egy előadást a finn oktatási rendszerről, de leginkább arról, hogy azt a reformot milyen módon és hogyan hajtották végre, mert ez volt az ő megítélése szerint is a legfontosabb biztosítéka és alapja annak az egyébként, nyugodtan mondhatjuk utólag, csodának, amit Finnország ezen a területen létrehozott. És lehet, hogy ma már vannak igazítandó dolgok a rendszeren, de hogy 40-50 éven keresztül az az ország a világ példája és mintája volt, azt szerintem senki nem vitathatja el.

Államtitkár úr, ők úgy kezdték a hetvenes években, és erre nagyon nagy hangsúlyt fektetett az előadó is, hogy a politikai oldalak, a szakma nagyon-nagyon hosszú egyeztetésbe kezdett. De nem ez a kérdés, hogy mennyit egyeztettek, hanem addig egyeztettek, amíg kompromisszumos megoldásra nem jutottak a szakmával is meg az összes politikai szereplővel. Mert azt mondták, hogy annak a nemzetnek a felemelkedése azon fog múlni, hogy a következő évtizedekben az oktatási rendszer képes lesz-e egyenlő színvonalon, egyenlő feltételekkel minden gyermeknek a lehető legjobb oktatást biztosítani. És azt mondták, és azt gondolták, hogy nemcsak hogy években vagy ciklusokban, hanem évtizedeken keresztül garantálni kell, hogy bármelyik politikai oldal kerül kormányra, ezt a kompromisszumot, ezt az oktatási reformot nemhogy nem rúgja fel senki, hanem viszi tovább a megtervezett módon. És így is lett.

És szeretném önöket emlékeztetni, hogy Finnország a második világháború után sokak szerint a magyar gazdasági és anyagi helyzetnél is rosszabb helyzetben lévő kis ország volt. És arra is szeretném önöket emlékeztetni, hogy a 90-es, 2000-es évekre ez az ország mintaországgá, a polgárainak jólétét, biztonságát biztosítani tudó országgá vált, és ráadásul olyan szociális biztonságot és jólétet biztosít a mai napig az állampolgárainak, amit a magyar átlagválasztó fel sem tud fogni, hogy ilyen valójában bármelyik országban lehetséges.

Ezt úgy csinálták, tisztelt államtitkár úr, hogy évtizedekre lebontva először nekiálltak az első tíz évben az alapfokú általános iskolai oktatást rendbe rakni. Utána jött a középiskola, utána jöttek az egyetemek,

egész furcsa módon utána, és még mindig csak a 90-es, 2000-es éveknél tartunk, az élethosszig tartó tanulásnak az egyébként nemzeti szintű programja, mert rettenetes nagy jelentősége van egyébként a munkaerőpiac tekintetében is, de az egyének életében is, hogy a megváltozó világhoz az ember felnőtten fejjel is tudjon igazodni, és ne csak uniós pénzekből ide-oda kapkodott átképzési programokon vehessen részt, hanem ez egy nemzeti oktatási program része legyen állandó jelleggel. És legutóbb már azzal foglalkoztak, hogy az időskorú, nyugdíjas állampolgárait átképzését, képzését hogyan oldják meg, mert rájöttek ők is arra, hogy egyrészt elöregedik a társadalom, másrészt a nyugdíjasok egy jó része, ha tud dolgozni és szívesen dolgozik, mert az élete így értelmet nyer újra, és úgy érzi, hogy megbecsült, hasznos tagja a társadalomnak az otthoni magány helyett, nem melleleg egyébként pedig hozza a hasznot az egész társadalomnak azzal, hogy értékteremtő munkát végez. Ez náluk így nézett ki.

És azzal kezdődött, tisztelt képviselőtársaim, hogy az első körben fogta magát az állam, fogott egy körzöt, és megrajzolta az ország térképét, hogy bizonyos kilométernyi sugarú körben ott iskolának kell lennie; megépítette őket, felépítette az infrastruktúrát, egyforma módon mindenkinek, a megfelelő oktatási-nevelési, könyvtár, akár uszoda infrastruktúrával, és ezt a mai napig a rendszer szerint az állam tartja fenn, egyforma módon mindenkinek. Ebben még lehetett is volna összefüggés azzal, amikor önök az államosítás lépését meghozták, hiszen lehet azon vitatkozni, hogy az tisztességes, normális dolog-e, hogy egy gazdag önkormányzatnál szebb és jobb iskolák vannak, a szegényebb önkormányzatnál meg nyilvánvalóan nem, és ezzel a különbségeket maga az ország újratermeli. Persze, nem ez történt Magyarországon, de még egyszer mondom, az alapkonstrukció ez volt.

Itt hadd jegyezzem meg a személyes példáját nagykövet úrnak, akinek, képzelje el, államtitkár úr, az édesapja taxitársaság-tulajdonos volt, és a hetvenes-nyolcvanas években abból élt, Lappföldön laktak, hogy Lappföldről taxival vitték a gyerekeket be az iskolába. Mert mindenkinek joga ma is, akkor is az volt, eldöntötték, a mai napig állampolgári joga minden gyereknek, hogy ingyenesen az iskolába bejusson, mindegy, hogy egy tanyán él vagy egy húszemeletes házban a városközpontban, neki joga van az iskolában ugyanazon a minőségen ott lenni, és bejutni.

Ezt csak arra vetem fel, államtitkár úr, amit ön itt tényleg nagy vehemenciával előadott nekünk, hogy még mi kérjünk elnézést, hogy egyáltalában szóba merjük hozni, hogy a tanárhiány miatt milyen helyzetben vannak Magyarországon az iskolák, és örüljünk neki, hogy a tanárt fogják átküldeni egy másik iskolába, és nem a gyerekeket fogják átküldeni a tanár után. Esküszöm, nem értem, hogy ezt rezzenéstelen arccal hogyan lehet kimondani, államtitkár úr. Tehát van egy olyan oktatási rendszer Magyarországon 13

évnvi kormányzásuk után, hogy nincs tanár az iskolában, és azt köszönjük meg, meg azt köszönjük meg a magyar emberek meg a gyerekek, hogy még nem nekik kell a tanárok után utazniuk reggelente, nem tudom, nulladik óra után felülnek egy buszra, átmennek, és milyen jó, hogy nem ezt kell csinálniuk. Államtitkár úr, az a dolguk maguknak, hogy biztosítsák a feltételeket, hogy tanár legyen az iskolában. Ez nem kiváltság vagy nem kell hálásnak lennie bárkinek, ez a dolguk. Ezt önök nem tudják teljesíteni, megbuktak ebben, és ez a helyzet. És ez is nagyrészt pénz kérdése, az pedig, mint látjuk, meg mindenféle másféle helyre is.

De az óriási különbség a két rendszer között, és ezt nem értik meg, nem akarják - vagy igazam van abban, amit az előző felszólalásomban elmondtam, hogy ennek semmi köze a szakmához, ez politikai kérdés, amit most csinálnak -, hogy ugyan az infrastruktúra fenntartása az állam dolga ott, de hogy az iskolában mi történik, abba bele nem beszél senki a kormány részéről vagy bármilyen módon az állam részéről. Azt az iskola dönti el, a tantestület, a tanárok, a szülők, és tudom, hogy ez Magyarországon elképesztő, de képzeljék el, meg a gyerekek közösen döntenek el, hogy melyik tankönyvből, milyen módszer alapján, hogyan tanulnak. Mert ebben sem vagyunk egyformák. És ott sem egyformák, a városi ember sem egyforma, a vidéki sem. És mindenki meg tudja találni magának azt, amilyen módon és amilyen típusú tananyagból - például a sok-sok közül, amiből lehet választani, és lehetett valóban 2010 előtt, abban az átkos időben itt Magyarországon is, és eldöntik majd, elég felnőtten emberek mind a tanárok, mind a szülők, egyébként teszem hozzá, mind a gyerekek, akikről szó van, hogy ezt el tudják dönteni közösen. Ez egy óriási különbség. És ettől nem lesz soha működőképes az önök rendszere, mert nem lehet sem a Karmelitából, sem a Szalay utcából, fogalmam sincs, most hol vannak, a BM épületéből, a Belügyminisztériumból megmondani, hogy milyen tankönyvből kell tanítani Karakószörcsökön vagy éppen Debrecenben. Nem lehet megmondani, legalábbis úgy, hogy annak van értelme, biztos, hogy nem lehet megmondani.

(6.10)

És ez egy óriási probléma, államtitkár úr, hogy ezzel kapcsolatban önök hallani sem akarnak nem-hogy tanszabadságról meg XXI. századi oktatásról, meg készsége alapú oktatásról, hanem azt betonozzák be, ami most van, meg amit eldöntöttek évekkal ezelőtt.

Azért szomorú ez, és azért mondtam el példaként, mert kétharmaduk van ugyan, de ha már egy ország belevág egy oktatási rendszer átalakításába, akkor azt vagy így csinálja, jó példa alapján, vagy egyébként meg fogja bosszulni magát. És most azt gondolja, hogy olyanokat mondok, hogy majd meglátjuk, és majd két-három év múlva mi lesz. Nem, államtitkár

úr, és ezzel szeretném befejezni, nem két-három év múlva mi lesz, vagy öt vagy tíz év múlva; ma mi van, az önök kormányzásának 13. évében, érdemben mi van az iskolákban. És nem tudom, milyen iskolák alapján ítélik meg az oktatás helyzetét, de amiket, mondjuk, akár személy szerint is vagy bármilyen áttételen keresztül ismerek, általános, középiskolákat, ott csak tanárhány van, gyomorgörcs van, idegbeteg mindenki, nem tudnak megfelelni a tanárok, nem tudják már felvenni a tanárokat. Ez további problémákat okoz a tantestületben, a gyerekek között, mindenhol. A végpapírról meg a nyomtatópapírról meg ezekről nem is beszélve, ami nevetséges a XXI. században, de ott meg pláne nevetséges, ahol valóban százmilliárdokért minden istennyilat építenek már a Karmelitától kezdve a Váron keresztül, de arra nem jut, hogy a gyerekeink normálisan tanuljanak.

Ez így összességében azt mondatja velünk, államtitkár úr, hogy ez a törvényjavaslat is rossz, meg ez az egész reform, nemcsak amit, hanem ahogyan is csinálják. És szerintünk meg fogja bosszulni magát. Sajnos...

ELNÖK: Képviselő úr, lesz egy következő 15 perce folytatni.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak. Parancsoljon, államtitkár úr!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Nem pusztán önnek számon, hanem általában mondanám, ami lehet, hogy nem csak engem zavar az elmúlt hónapok vitáiból, hogy amikor a baloldalt vagy a baloldalhoz köthető szervezeteket halljuk, akkor ők azt mondják, hogy minden rossz, ami a magyar oktatás környékén van, pláne ami az elmúlt tíz évben történt. És aztán ön is hoz egy példát, hogy máshol meg minden jó. Néha az embernek nem lehet annyira igaz, hogy valamiben ne tévedne, és valamiben nem tévedhet annyira, hogy valami igazság ne lenne abban, amit mond. Tehát azért nem lehetünk ennyire túlzók. És nem akarok ebbe morálisan nagyon belemenni, de azért mégiscsak a magyar pedagógusokkal szemben sem beszélhet senki sem úgy, hogy ami itt van, az minden szörnyű, mert az előző felszólalásban elmondtam nagyon sok eredményt, amit elérnek a magyar diákok, a nemzetközi diákolimpiáról annyi érmet hoztak, mint talán még korábban soha, informatikában, természettudományos tárgyakban és más területeken. És akkor azt mondjuk, hogy mindent vegyünk át, mert a finn nagyon jó, a miénk meg nagyon rossz. *(Dr. Harangozó Tamás: Mondtam én ilyet?)* Hogy minden onnan átveendő.

És azért hadd világítsam meg azt, hogy nincs ott sem más probléma, mint itt. Én is megnéztem sok cikket ezzel kapcsolatban, a finn oktatási rendszer meg a portugál, ugye, ez a másik, ami nekünk fontos szempont lehet. Képzelmeg, még a Partizán-videót is megnéztem a finn oktatási rendszerről, és abban van az szerintem, ami önt egy kicsit cáfolja azért, hogy az elején a baloldali pártoknak volt egy olyan elképzelése, azt a jobboldali pártok ellenezték ott Finnországban, de aztán nagyon sokáig voltak hatalmon a baloldali pártok, és utána ez a rendszer kialakult, és a jobboldaliak sem tettek a kialakult rendszer ellen. Nem volt annyira konszenzus, mint amit ön itt felvázolt, tehát nem volt idilli az állapot, de valóban politikailag így alakult ki a ciklusok során.

De nézzük meg a finn oktatás PISA-eredményeit, 2006, 2009, '12, '15, '18. Természettudomány: indultak 563 pontról, tartanak 522-nél. Szövegértés: indultak 2006-ban 546 pont környékén, most tartanak 507 pontnál. Indultak matematikából 2003-ban, ha megnézzük, 544 pontról, icipicit emelkedett, és most 507 ponton vannak; mindegyik csökkenés. És ha megnézi ön 2006 után, a '09-es, a '12-es, '15-ös, '18-ast, szinte minden évben szinte mindegyik csökken.

A Momentumnak is ennyi volt az oktatási programja, hogy a finn modellt átvesszük. Nem lehet egy sms-nyi programmal vagy egy lózunggal megoldani a kérdéseket. *(Szabó Timea: Alapítványt lehet...)* Finnországban öt év alatt a pedagógusképzésre jelentkezők száma - egy Yle nevű csatornán lévő műsorban hangzott ez el - 13 100-ról 8200-ra csökkent. Az a bajuk a finneknek, hogy romlanak a PISA-eredmények, és radikálisan visszaesett a pedagógusképzésre jelentkezők száma. Mintha önöket hallanám itt - öt év alatt 13 100-ról 8200-ra. Minden ötödik általános iskolában végzett fiúnak olvasási gondja van. Fiúk és lányok közötti különbség az egyik legnagyobb Finnországban. Természettudományos tárgyból alulteljesítők aránya 2006 és 2018 között 4,6 százalékról 12,9 százalékra emelkedett.

Szintén ezen a csatornán bemutatott felmérés szerint a tanárok 66 százaléka nagyobb fegyelmet követelne az osztályterekben, a szülők 81 százaléka nagyobb fegyelmet követelne az osztályterekben. Ettől függetlenül a finn oktatási rendszer még nagyon jó, ne mondjunk róla rosszat, egy jó példa, sok minden átvehető belőle, de ne beszéljünk róla úgy, hogy máshol minden gond nélküli, minden napfényes, minden gyönyörű, minden problémamentes, mert ők is hasonló problémákkal küzdenek, hogy a szülők nagyobb fegyelmet várnának el az iskolában; hogy zuhan a pedagógusképzésre jelentkezők száma Finnországban, nálunk csak a BA-, MA-trükközéssel volt magasabb korábban a jelentkezők száma, most ugyanolyan, mint akár húsz évvel ezelőtt; és olvasási problémák, természettudományos alulteljesítés - a Nokia országában, ahol tényleg olyan nagy informatikai fejlesztések voltak ez előtt húsz esztendővel.

Szóval, amikor mi voltunk diákok, ön is képviselő úr és én is, akkor valóban ez egy csoda volt, de ez a

csoda nem tart... - bizonyos szempontból tart a mai napig, mert az európai oktatási rendszerek közül az egyik legjobb a finn, ő még be tudta verekedni magát a tíz legjobb oktatási rendszer közé a világban, de csak ő egyedül Európából, és az összes többi nem európai, Kanada van még benne, a többi pedig ázsiai ország, de ne nézzük le ennyire a magyar oktatási rendszert, ne mondjuk, hogy itt minden rossz, és ne mondjuk azt, hogy ott viszont megtalálták a tökéletességet, mert ugyanezekkel a gondokkal küzdenek, mint mi, csak hála istennek, nekik magasabb polcra kell ezt a problémát nézni, de a probléma lényege és gyökere ugyanez. Ezért ez a „négy láb jó, két láb rossz”, ez a fekete-fehér megközelítés, hogy nálunk a magyar rossz, a külföldi jó, és majd mondják meg külföldről, hogy mit kell csinálni, meg mindig csak külföldi példákat másolunk, ezért nem jó, ezért sematikus, és ellehetetleníti a párbeszéd lehetőségét is. Ráadásul nem lehet egy országot így egy mondatral kezelni, mert mindenhol vannak jó és rossz dolgok, van, ami ott működik, itt meg nem működne. *(Dr. Harangozó Tamás: Ez így van.)*

Ennyit a finn modellről. Kedveljük és tiszteljük őket, és nagyon sok jó dolgot át lehet tőlük venni, de mondjuk, azt átvinnénk, hogy megszűnne a szabad iskolaválasztás? Ez a finn modell alapja, a körzítés alapja, amivel ön kezdett. Nem lehet szabad iskolát választani. *(Szabó Timea: Mert ott nincsenek ekkora különbségek az iskolák között.)* Ha ezt Magyarországon bárki bevezetné a kormányzatban, önök lennének az elsők, akik tiltakoznának, újabb szabadságjogmegvonás, diktatúra kiteljesedik, már mindenkit kolhozositunk, és beküldünk a körzetes iskolába. És Finnországban így működik, a gyerekek körülbelül 99 százaléka a körzetes iskolába jár. Még a Partizán-videóban is ez van, ha megnézi.

Nem lennének magániskolák, egyházi iskolák. Minden iskola állami, önkormányzati iskola lenne. *(Szabó Timea: Azért van magániskola Finnországban, ne csúsztasson!)* Ezt Magyarországon elfogadnák az emberek? Szóval, ezért nem szabad csak így nagyon-nagyon lekezelni, mert nagyon más rendszer. Becsüljük meg a miénket, mondjuk el azt, ami jó benne, ne szégyelljük azért megdicsérni azt, ami jó benne.

Tantestületek döntési joga. Semmi köze a fenntartónak a pedagógiai programhoz és egyes szabályzatokhoz. Tisztelt Képviselő Úr! Nem volt itt még egy korábbi szakaszban, erről már beszéltünk, hogy igazából ez a kilencvenes évek derekától Hoffmann Rózsáig így volt, tehát a baloldali kormányok idején is, tehát amikor ön azt mondta, hogy nem volt ehhez semmi köze, a baloldali kormányok alatt is úgy volt, amit ez a törvényjavaslat tartalmaz. Önök Hoffmann Rózsát támadták, de ő vezette be azt a módot, hogy ezeket a jogköröket a tantestülethez telepítette, és most visszaáll az a rendszer, ami a '12-13-as módosítás előtt volt, így a baloldali kormányok alatt is volt. Tehát önök alatt is az a rendszer volt, amit ez a törvény tartalmaz, amit önök most

kritizálnak, és autonómiásértésnek tartanak, csak éppen ezt a gyakorlatot követték a baloldali időszakban is. Ezért nem jó ez a „négy láb jó, két láb rossz” logika, amit a kormány terjeszt be, az „ab ovo rossz, és kereksek hozzá indokot”, hanem legalább az indokot nézem meg, és utána döntsem el, hogy jó vagy rossz, mert így nem jutunk előre, és az emberek tényleg azt várnák tőlünk, hogy nemzeti sorskérdésekben, mint például az oktatás, értsünk valahogy egyet.

(6.20)

És azt ön is tudja - hogy átkanyarodjak végül az ön első mondatára, a kilencpárti egyeztetésre -, azt ön is tudja, hogy Pintér Sándor azon miniszterek közé tartozik azért ebben a kormányzatban, aki minden fontos törvényjavaslat előtt behívta az ellenzéki pártokat is egyeztetésre - ugye, ezek általában rendészeti tárgyú vagy önkormányzati törvények voltak korábban, nem a humán terület törvényei -, és ügyelt arra, hogy minden párttól valamilyen javaslatot fogadjon is be. Lehet, hogy nem a legfontosabbat vagy az elsőt, de valami legyen, pontosan azért, hogy valahogy közelítsünk egymáshoz, mert az emberek is ezt várnák tőlünk.

Emlékeim szerint nem ön volt ott az MSZP részéről, hanem Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, aki tényleg nagyon kedves stílusban beszélt ott, de azért az önök ottlétének a lényege a kivonulás volt; nem önnek, hanem az ott lévő baloldali pártoknak. Politikusok vagyunk, tudjuk, hogy önök úgy érkeztek, hogy megkérdezik: visszavonják?, nem vonjuk vissza - akkor kivonulunk. Tehát előre lejátszották magukban ezt a forgatókönyvet, és így érkeztek oda. Nem a törvényjavaslat részleteiről beszéltünk, nem a paragrafusokról beszéltünk. A szakszervezetek javaslatai közül számtalant elfogadtunk, 32 szakaszban nagyon sok kérésük belekerült a törvényjavaslatba; ön is ismeri, akár a felmentés kapcsán, a próbaidő vagy egyebek kapcsán, ez a hírekben is szerepelt. Tehát nagyon sok rész módosult március 2-a és június 6-a között, tehát a nyilvánosságra hozatal és a benyújtás között a szakszervezetek javaslatai nyomán. De ezt a kilencpártit a baloldali pártok egy politikai konfliktusmezőnek tekintették, hogy bemegyünk, nem megyünk bele a részletekbe, csak vonják vissza; nem vonják vissza? - akkor kivonulunk.

Úgyhogy ne mondja azt, hogy nem volt kísérlet erre. Nyilván egy kormánynak megvan a maga karakterisztikája, értékvilága, célja, amely szerint ezt a törvényt megfogalmazza, megformázza; ez nyilván eltér nek a lehetősége is elment; a Mi Hazánk képviselője ott maradt - a többiek kivonultak -, vele végigmentünk paragrafusról paragrafusra, mert neki voltak ilyen alábontott javaslatai, de ez a baloldali pártokkal nem sikerült. Másnap pedig, hát nyilván, amikor a pártok szakértői jöhettek el - ugye, önök is mondták, ott ültek mögöttük, igazából mellettük a szakértők -,

ők nem aznap kaptak szót, hanem másnap, de másnap, amikor szót kaptak volna, éppen az MSZP szakértője, Nagy Erzsébet, a PDSZ vezetője eljött, de összesen hárman voltak ott a megbeszélés kezdetén; a végére ketten maradtak, a Mi Hazánk képviselője és az MSZP szakértője, Nagy Erzsébet, aki egyébként már tíz egyeztetést ült végig szakszervezeti sapkában, most még egy egyeztetést végigült MSZP-s sapkában, és ő szolt hozzá arról, amiről korábban is hozzászolt, amit már többször elmondott. És a pártok szakértői el sem jöttek másnap erre a megbeszélésre. Úgyhogy nyilvánvalóan... *(Szabó Timea: Nem is voltunk meghíva!)* Mindenki megkapta a meghívót; azért jöttek el a többiek, akik eljöttek, mert mindenki megkapta a meghívóját.

Nem hiszem, hogy a mai estén fog sikerülni ezt az áttörést elérni, de ha kevésbé sematikusán beszél-nénk a dolgokról, akkor talán előbbre tudnánk jutni. Mi mindenestre ezt az egyeztetést tényleg megtartot-tuk, már önmagában szerintem ez is érték, hogy ez megvalósult. Sajnáljuk, hogy a baloldali pártoknak ez csak egy alkalom volt a kivonulásra. Köszönöm szé-pen, hogy meghallgatott, képviselő úr.

ELNÖK: Köszönjük. Államtitkár úr, repül az idő, az estéből reggel lett *(Derűltség.)*, lassan 15 órája ül-ezik a parlament ebben a témában, pontosabban még 5 perc kell ahhoz, hogy a 15 óra meglegyen.

Megadom a szót Szabó Timeának, a Párbeszéd képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is, szeretnék én is reagálni Rétvári Bence még korábban elmondott szavaira, illetve a nemrég elmondott szavaira is. Szóval, ezt az osztály-harcos dolgot, én látom, hogy most államtitkár úr na-gyon beleszeretett ebbe. De mondja már el nekem, hogy mi a jó anyám az osztályharc abban, hogy ahogy ön egyébként helyesen mondta, valóban, az ellenzéki pártok, amikor beadnak egy költségvetési módosító javaslatot, akkor arra adják be ezt a módosító javasla-tot, hogy a kórházakra többet költsünk, a stadionokra meg kevesebbet?! Ebben mi az osztályharc? Melyik osztályok harcolnak itt egymással? Mert szerintünk az osztályadalmi érdek... Esetleg a NERencváros harcol a társadalom 99 százalékával, ugyanis a társa-dalom 99 százaléka kórházakat szeretne és működő egészségügyet, és nem stadiont. *(Hollik István: Az emberek 99 százaléka nem kiabál, hanem szépen be-szél.)* Tehát értem ezt a beleszerelmesedést most ebbe a szóba, de szerintem ez egy félresiklás, úgyhogy in-kább hagyjuk!

Azt is mondta az államtitkár úr, hogy a gyerekek érdeke az, hogy most már nem őket vezénylik át az is-kolákba, hanem milyen jó, hogy a tanárokat vezénylik át. Itt csatlakoznék Harangozó Tamás képviselőtár-samhoz, hogy önök 13 éve kormányoznak, a negyedik kétharmaduk van. Ezt ön eredménynek tartja az ok-tatásban, hogy milyen jó, hogy 16 ezer tanár hiányzik *(Rétvári Bence: Nem hiányzik 16 ezer tanár!)*, és

mekkora eredmény, hogy akkor nem csoportosítanak át komplett osztályokat más iskolákba, hanem majd a tanároknak kell átmenniük? Szerintem az lenne az eredmény, ha senkinek nem kellene sehova mennie, mert nem lenne tanárhiány.

Az én nagyobbik fiam gimnazista, egy gyakorló-gimnáziumba jár, most kilencedikes. Az első év-ben - és ez egy budapesti iskola, nem, mondjuk, Tak-taharkányban van - kilenc kistanár volt az iskolában, aztán hét, idén egy. Tehát ön ne mondja már nekem azt, meg nekünk, államtitkár úr, hogy van elég tanár, meg jelentkezik elég tanár! Hát, már a budapesti is-kolákba sem jelentkezik elég tanár! Az egyik családta-gom óvodapedagógus, óvónő. Nincs váltótársa. Egy önkormányzati óvodában dolgozik. Nincs váltótársa a csoportban; ez azt jelenti, hogy reggeltől estig ő van egyedül 26 gyerekkel.

Hát ne mondja már nekünk, államtitkár úr, hogy ez az eredmény 13 év Fidesz-kormányzás, a negyedik kétharmad után! Gyakorlatilag teljhatalmuk van, bár-mit megcsinálnak, bármit meg is csináltak, bármit át-erőszakolnak; ha kell, a kata adózási fajtát egyik éjsza-káról a másik reggelre eltörlik. Hát ne mondja már nekem, hogy akkor az az eredmény, hogy milyen jó, mert akkor a tanároknak kell átmenniük!

Aztán azt is mondta még korábban államtitkár úr, persze utána ennek ellentmondott, mert itt ezzel az osztályharcos dologgal rögtön meg is cáfolta *(Rét-vári Bence: Ez is becsípődött.)*, hogy akkor mégis vannak javaslatok. Korábban azt mondta, hogy mi csak kritizálni tudunk, nincsenek javaslataink. Mellár Tamás ma reggel mondta el önnek, hogy az ellenzék-nek összellenzéki szinten volt egy százpontos oktatási javaslata, hogy hogyan kell rendbe tenni az oktatást ma Magyarországon. Ezt több mint ötven szervezett el-egyeztették az ellenzéki pártok. Úgyhogy nagyon ké-rem, ne mondja azt, hogy nincsenek javaslataink! Ab-ban igaza van, hogy teljesen mindegy, hogy hány ja-vaslatunk van, ezt pont - majdnem mondtam, hogy mit csinál vele a kormány -, pont ignorálja *(Derűlt-ség.)* a kormány *(Rétvári Bence: Igen, így szebb.)*, pont lesöpri a csudába ezeket az ellenzéki módosító javaslatokat. Attól ezek még vannak, de önök erőből mindent lesöpörnek.

Aztán nézzük ezt a teljesítményértékelést! Ez a másik, amit egyszerűen nem értek, de segítsen akkor, mert biztosan én nem értem. Tehát azért jó, hogy van fegyelmi eljárás most, mert akkor árnyaltabban lehet büntetni *(Rétvári Bence: Fokozatosság!)*, mert ko-rábban nyilván kötelező volt azonnal kirúgni minden-ki *(Rétvári Bence: Vagy semmit sem csinálni.)*, ha hibázott. *(Hollik István: Fekete vagy fehér.)* De bo-csánat, szóval, ilyen nincs! Korábban sem volt köte-lező azonnal kirúgni valakit, hanem mondjuk, az in-tézményvezető tudott mérlegelni, hogy milyen figyel-meztetési formákat vezessen be. Most azt próbálja ne-künk elmondani, hogy ennek semmi köze a bosszú-hoz, a kormány által szépen megfarigcsált bosszúhoz, hanem milyen jó, mert így akkor majd árnyaltabban lehet lekasabolni az összes tanárt *(Rétvári Bence: Mi*

van??? *Osztályharcos! Osztályharcos!*), ha ne adj' isten, mondjuk, tiltakoznak az önök oktatási törvénye ellen.

Korábban elmondtam egy példát, de akkor ezt elmondom, hogy mennyire így van ez, meg ez a teljesítményértékeléssel is összefügg; tehát mennyire valódi bosszú az, amire önök akarják használni a teljesítményértékelést is, meg ezt a fegyelmi eljárást is. Elmondom, mert lehet, hogy nem ön volt itt - Maruzsa államtitkár volt akkor -, ez egy kéthetes hír. Balatonalmádiban azonnali hatállyal kirúgták egy fiatal történelemtanárt, akinek most érettségizik az osztálya, aki nem mellesleg, hogy, hogy nem, a Pedagógusok Szakszervezetének volt a tagja, és helyi szervezője volt az ottani tanártiltakozásoknak. A hivatalos indoklás szerint azért rúgták ki, mert a szakmai minősítése 2 százalékkal elmaradt a központi szinttől. Milyen érdekes! Tehát ő volt az a tanár, aki a gyerekekkel elénekelte a „Mi vagyunk a grund”-ot az udvaron, aki kapcsolatot tartott a szakszervezetekkel; akinek egyébként nemrég született gyermeke, és a felesége is pedagógus - ehhez képest azonnali hatállyal kirúgták, erre a pontrendszerre vagy valamilyen pontrendszerre hivatkozva.

(6.30)

Szóval, ezek után azt akarják mondani, hogy semmi összefüggés nincs az önök által kitalált pontrendszer, a teljesítményértékelés és a bosszú között?! Szerintem ez a példa pontosan az ellenkezőjét mondja.

Aztán a másik, amit nem értettem ebben, illetve Hollik István felszólalásában, tényleg, hogy a szülői jogok nem sérülnek. Hát, hogy ne sérülne az én jogom mint szülőnek, ha a gyerekeimnek nincs tanára? Ha a gyerekeim jövőjét nem tudja biztosítani az állam az iskolákban, ami az államnak a kutya kötelessége? Akkor az én szülői jogaim sérülnek ebben az egész rendszerben. Ennek az ellenkezőjéről kár egymást győzködnünk, mert biztosan nem fogjuk meggyőzni egymást.

Aztán szintén egy néhány nappal ezelőtti hír volt az - merthogy önök azt mondják, hogy mennyit finanszírozták az oktatást -, hogy egy iskolában egy osztályfőnök 5 ezer forintot kapott az államtól arra, hogy az osztály kitűnő tanulóinak megvegye az év végi jutalomkönyveket. Ő megkérdezte, hogy 5 ezer forintból hogyan vegyen hat tanulóknak jutalomkönyvet. És erről eszembe jutott, hogy amikor én gyerek voltam, akkor mi is kaptunk mindig jutalomkönyvet - általános iskolában én is kitűnő tanuló voltam -, úgyhogy behoztam megmutatni Rétvári államtitkárnak, hogy milyen nagyszerű jutalomkönyvet kaptam. *(Felemeli.)* Borisz Izjumszkij „Vörös vállpántok” című nagyszerű regényét kaptam meg. Ezek itt szovjet katonák, akik úsztak egy gumicsónakban; nem tudom, mi van benne, mert nem olvastam el. *(Derültség, közbeszólások.)* Bele van írva, hogy „Szabó Timea 5/A kiváló tanulmányi eredményért”. Azért hoztam be, mert ez

csak 25 forint. Gondoltam, segíték önöknek, hogy végül is 25-ször, mondjuk, nem tudom, hat... *(Derültség.)* De legyen akár kicsit drágább, mondjuk, 200 forint is elég tulajdonképpen megoldani hat tanuló jutalomkönyvét. Kaptam egy másik jó jutalomkönyvet is, még azt is elmesélem. Annak nem jut eszembe a címe, de a tartalmára emlékszem, volt egy rövid összefoglaló az elején: arról szólt, egy lebilincselően izgalmas nyomozás arról, hogy ki lopta el Szása garázsából a két vadonatúj lengéscsillapítót. *(Derültség.)* Ezt kaptam én jutalomkönyvként, tízéves kislányként. *(Arató Gergely: Ez egy realista regény volt legalább.)* Pont egy ilyen lánynak való. Na most, ilyeneket önök is, a jelenlegi rendszerben pont ilyen könyveket tudnak majd önök is ajándékozni a diákoknak; pont ezeket a 25-30 forintos könyveket szerintem be lehet még szerezni az antikváriumokban.

Szóval, azt szeretném mondani, hogy azért fejezzük be a mellébeszélést erről, tehát az oktatás finanszírozásáról, mert itt van előttünk kerek perccel az, hogy 2002 óta hogyan alakult az oktatás GDP-arányos finanszírozása. Ugye, Orbán Viktor egyszer, pont egy tanár levelére válaszolva azt mondta, hogy persze, még nincs kolbászból a kerítés, de mindig a gazdaság teljesítményéhez kell viszonyítani azt, hogy mennyit tudunk költeni. Na most, tíz évig itt gazdasági növekedés volt, dőltek be az uniós pénzek Magyarországra. Rengeteg pénz lett volna már korábban is, nemcsak ahhoz, hogy az oktatásba forgassák ezt vissza, hanem a pedagógusbér-emelésre is ezen belül.

Nézzük meg, hogy 2002-ben GDP-arányosan még 5,4 százalékát költötték a GDP-nek oktatásra; 2010-ben 4,6 százalékot; 2013-ban 3,9 százalékot; 2020-ban pedig 3,8 százalékot. Tehát a 2002-es 5,4 százalékról lement 2020-ra 3,8 százalékra GDP-arányosan az oktatásra fordított összeg. Ez azt jelenti, hogy hiába nőtt a gazdaság, önök nem növelték vagy legalább nem is tartották meg GDP-arányosan az oktatásra fordított pénzeket, hanem még csökkentették is. Tehát Orbán Viktor hazudott, amikor azt állította, hogy mindig a gazdaság teljesítőképességéhez mérten költöttek oktatásra. Pont fordítva történt: hiába nőtt a gazdaság, önök csökkentették az oktatásra fordított költséget. Ez nem csak bűn, tisztelt államtitkár úr és képviselőtársaim - ez hazaárulás! Önök elárulták a gyerekeink jövőjét, elárulták az oktatást.

Látszik, hogy most bajban vannak. Csodálkozunk, hogy másfél éve - másfél éve! - kitartóan tiltakoznak a tanárok, és hogy nem sikerült most végre egyszer vagy először önöknek nem sikerült megosztani az ezen a területen dolgozókat, élőket vagy működőket, ahogyan korábban az orvosokat az ápolókat ellen fordították. Most nem sikerült a diákokat a tanárok ellen fordítani vagy közéjük éket verni, mert a diákok azóta is kiállnak a tanáraik mellett. Ez önöknek nagyon fáj, ezért mocskolják össze az összes tiltakozó diákot, tanárt azzal, hogy baloldali, meg Sorosista, meg nem tudom én, csak azért, mert egyszerűen szeretnének annyi pénzt, hogy tudjanak gyümölcsöt venni a hó végén a gyerekeknek.

Tehát én azt javaslom, hogy miután ennek a státusz törvénynek semmi köze a pedagógusbér-emeléshez, ezért a Párbeszéd-Zöldekkel azt javasoljuk, hogy vonják vissza ezt a bosszútörvényt. Kezdjük el új alapkörrel tárgyalni a magyar oktatás helyzetét; találjuk ki, hogy hogy lehet valóban javítani ezen a borzasztó helyzeten, és ehhez első körben az szükséges, hogy vonják vissza ezt a bosszútörvényt. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony, és külön is köszönöm, hogy hosszas hezitálás után az „ignorálás” szó jutott eszébe *(Derültség.)*, és nem más.

Megadom a szót Varga Zoltánnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Államtitkár Úr! Hát, az a helyzet, hogy látom, beleszerelmesedtek ebbe a teljesítményértékelési rendszerbe, és isteni egy szerencse, hogy például az önök esetében ezt nem vezették be.

Itt egy zárójelet azért nyitnék. Tudja, az a pedagógusok legnagyobb félelme a teljesítményértékelési rendszerrel kapcsolatosan, hogy ostorként fogják használni, és azok, akik nem hithű, lojális pártkatonák, nyilván teljesen más megítélés alá esnek majd, mint akik azok.

De visszatérve önre, ha most teljesítményértékelési rendszer lenne, akkor ön ma hajnalban megbukott volna. *(Rétvári Bence: Miért?)* Egy az egyben. Elmondom, hogy miért. És abban viszont igaza van, hogy létezik az a dilemma most a saját szemének higyjen, vagy pedig a másoknak. Ez a dilemma bennem is fölmerült; a feleségem esetében, mondjuk, soha nem szokott ilyen felmerülni - mindig neki hiszek. *(Rétvári Bence: Végre valamiben egyetértünk.)* De önnél azért már rezeg a lécs. És be kell hogy valljam, amikor ön azt mondta - én nem tudom, emlékszik-e, mert látom, hogy időnként azért bele-belepislantott ebbe a mai meetingbe -, hogy a 2010 előtti oktatási rendszerről önnek az az emlékképe van, hogy tanárok vártak fizetésre, de nem kaptak... *(Rétvári Bence: Így van.)* - igen, most is azt állítja, hogy így van. *(Rétvári Bence: Tanárok állították.)* Én akkor arra gondoltam, hogy mégiscsak a saját szememmel meggyőződöm arról, hogy ezzel kapcsolatban mi is a helyzet.

Van ez a Google nevezetű cucc - amit önök nem nagyon ismernek, bár tudjuk, hogy nagyon preferálják a digitális oktatást; majd arról is beszéltek -, ezért beütöttem ezt a három-négy szót a Google-be, és mit ad isten, ki is adott hirtelen négy találatot. Gyorsan felolvasom önnek; kíváncsi vagyok, mit fog szólni.

*(Berki Sándort a jegyzői székben
Hiszékeny Dezső váltja fel.)*

2013. február 3. Nem kapták meg határidőre a fizetésüket a pedagógusok. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ levélben magyarázkodik.

2015. június 8. A KLIK március óta nem fizet bért az óraadó tanároknak Cegléden. Ezt a tankerület vezetője is elismerte a Ceglédi Panoráma lapnak.

2015. július 2. A KLIK adóssága miatt egyre többen kerülnek szorult helyzetbe, akad olyan tanár, aki május óta nem kap fizetést.

(6.40)

2015. december 4. Elvéve akadt olyan tanár, aki most megkapta a fizetését - halleluja, mondanám én -, a többieknek legalább hétfőig várni kell, addig se bérlet, se mikuláscsomag a gyerekeknek. Viszont van, aki ennél is rosszabbul járt, mert már több hónapja halogatja a KLIK a bérek kifizetését.

Államtitkár úr, árulja már el, hogy ebben az egy-kettő-három-négy dátumban mi a közös! Elárulom: ez egy se 2010 előtti, hanem 2010 utáni. Én nem tudom, erősítsenek meg vagy cáfoljanak meg, ha ez nem igaz, nekem meggyőződés, hogy ez az önök kormányzata alatt történt. Tehát, államtitkár úr, drága, ha ön 2010-re datálta ezeket a cikkeket, akkor vagy téved, vagy nota bene, hazudik, ezt majd nyilván el kell döntenie valakinek.

Ugye, a másik, amiről olyan sokat beszélünk, és Szabó Tímea képviselő asszony is említette, a pedagógusok vezénylése. És nyilván, persze, hogy mindenkinek megragadta a figyelmét az, amikor ön azt mondta, hogy milyen jó, hogy nem a gyerekeket utaztatják. És valóban milyen jó, hogy nem a gyerekeket utaztatják például Debrecenből Berettyóújfaluba vagy Berettyóújfaluból Sárádra, vagy bármilyen egyéb más ilyen célpontot is választhatnánk. Na, de hát ez nem egy egyedüli dolog, hiszen nemcsak a pedagógusoknál van ez az úgynevezett vezénylési rendszer. Hát, ugyanez van az orvosoknál is, államtitkár úr! Sőt, ugyanez van a védőnőknél is most már.

Valójában, amikor önök feltalálták a meleg vizet, akkor önök gyakorlatilag karhatalmi módon próbálják megoldani a szakemberhiányt, a létszámhiányt, és ez a létszámhiány ön szerint, államtitkár úr, miért alakult ki? Azért, mert 2010 előtt a csúnya Gyurcsány Ferenc összevonta a szemöldökét? Ön szerint ezért? Mert szerintem nem, de a pedagógusok szerint sem, és a védőnők szerint sem, sőt az orvosok szerint sem. Mindez azért történt, mert önök gyakorlatilag azon kívül, hogy szakmában fosztogatják az országot, nem foglalkoznak semmi mással. Így aztán lezüllesztették az egészségügyet, lezüllesztették nyilvánvaló módon az oktatást is, és ezt az emberek egyszerűen a lábukkal jelezték önöknek.

A szakemberek egy része kivándorolt az országból, ők most Hollandiában vannak, Angliában, Svédországban - nekem is van több olyan ismerősöm, sőt rokonom is, aki valamely ország egyikében van, és jól érzi magát, üzeni önöknek -, másrészt pedig nagyon sokan, amikor pályát kell választani, azt mondják, hogy hát, nem vagyok én megőrülve, vagy fiam, hát, ne legyél már megőrülve, hát ilyen pályát ne válasszál,

nem fognak neked még fizetést se adni, hát ezek kók-lerek, hát ezek téged be fognak csapni, hát ezek téged tönkre fognak tenni! Hát, 180 ezer forintért akarsz te pedagógus lenni? Hát, erről van szó!

Tehát az, amikor ön ezt valamifajta NER-es XXI. századi vívmánynak tekinti, és mondja el, és döngeti a mellét, hogy de hát, kérem, milyen jó, mert segítünk a diákoknak, hogy ne kelljen nekik utazni, hanem utazzanak a pedagógusok, nekik teljesen mindegy, hogy egy megállót vagy hármat utazznak; mondjuk, lehet, hogy az egyik megálló Hajdúszoboszlón van, a harmadik meg Szolnokon, de hát, utazzanak! De valójában nem erről van szó, ez az önök kormányzóképtelenségét mutatja. Nemhogy jól nem tudnak kormányozni, sehogy se! 13 évük volt arra, hogy ezt a helyzetet megoldják. Hiszen azt mondták, hogy 2010 előtt itt minden rossz volt, '10 után pedig minden világok legjobbika jött el.

Csak ott a baj, hogy az orvosok, az ápolónők, a pedagógusok és a védőnők ennek az ellenkezőjét bizonyítják, és nyilvánvaló módon igaz, és a családok is ugyanezt mondják, mert ők is azt mondják, hogy nem jó a magyar egészségügy. A gyerekek is ezt mondják, hogy nem jó a magyar oktatás. És ez nyilvánvalóan így is van.

Beszélt a digitalizációról, államtitkár úr. Önnek igazsága van abban, hogy valóban léteznek digitális táblák jó pár iskolában. Debrecen egy nagyváros, egy XXI. századi, fejlődő nagyváros, a debreceni középiskolákban van digitális tábla. Köszönjük szépen, tisztelt miniszterelnök úr, köszönjük szépen, tisztelt kormány, csak egy baj van, hogy a digitális táblák 90 százaléka már elromlott, és az iskoláknak és a KLIK-nek sincsen pénze megjavíttatni, kicserélni meg végképp sincsen. Így aztán a digitális táblák be vannak állítva valamelyik sarokba - nem mondom el, hogy melyik gimnázium, de ha gondolja, akkor egyszer majd szívesen bejárjuk ezt a gimnáziumot közösen, és rácsodálkozunk ezekre a ragyogó digitális táblákra -, és ezeket a digitális táblákat már le se nagyon törölgeti a plebejus, mégpedig azért, mert nincs, mert egyszerűen nincs az iskolában különben takarító személyzet, és hozzá kell tegyem, hogy nincs az iskolában megint fénymásoló papír. És digitális tábla sincs. Sőt, rendes tábla sincs, mert azt mondják, hogy ott a digitális tábla, csak az nem működik.

Ezzel kapcsolatosan nekem lenne különben egy konstruktív javaslatom, és ha önök ezt most befogadják, akkor én még azt is megkockáztatom a frakcióm terhére, hogy én meg fogom önöknek szavazni ezt a törvényt. Ön, ugye, azt mondja, hogy két lába lesz a pedagógusbéremelésnek, lesz egy, amit a kormány biztosít - halleluja néked, kedves vezetőnk -, és amit - hát, hogy mondjam? - Brüsszel, akit sikerült megállítani valahol, csak valahogy rosszul állt meg félúton, így a pénzcspapot elzárták, tehát a másik lábat pedig Brüsszel adja. És önök, mivel sajnos a másik láb nem működik, ezért nem tudnak a pedagógusoknak bért emelni.

Lenne egy konstruktív javaslatom. Hagyjuk most el ezt a 800 milliárd forintos brüsszeli pénzt! Kezdjék meg a kifizetést, azt, amiről önök azt mondták, hogy a kormányzat fogja állni ezt az egészet. Szerintem a pedagógusok ki fognak egyezni azzal, ha nem a teljes béremelést kapják meg, hanem annak csak a kormányzati lábát. Állítom önöknek - állítom önöknek! -, hogy a pedagógusok azt fogják mondani, hogy köszönjük, ezt elfogadjuk.

Mi a véleménye erről, államtitkár úr? Ön szerint lesz olyan pedagógus, aki ragaszkodni fog ahhoz, hogy márpedig ő csak akkor fogja elfogadni a béremelést, ha a brüsszeli pénz is ott lesz benne? Mert szerintem nem lesz. Tehát itt a lehetőség, hogy bizonyítsák, hogy önök mennyire hazafiak, mennyire fontos önöknek az oktatás, mennyire gondolják komolyan a saját adott szavukat, hogy egyáltalán mennyire gondolták komolyan azt az ígéretet, amire - hozzá kell hogy tegyem - a költségvetésben egy fillér sincsen elkülönítve. Hát, miről beszélünk emberek?!

Adják oda azt a pénzt, amit szántak, a pedagógusoknak, aztán utána majd az EU-s pénzzel csinálunk valamit. Hozzá kell tegyem, hogy nem lesz EU-s pénz, ezt tudjuk nagyon jól, a csodálatos plebejuskormány elrendezte ennek a sorsát, miután még akkor is loptak, amikor már önöket nagyítóval vizsgálták, hogy loptak-e vagy nem. Loptak! Most is loptak!

Tehát, ha most megnézzük, hogy mennyit kellene adni a pedagógusoknak béremelésre, hogy mennyi a 800 milliárd forint, az EU-láb; hát, egy hét alatt odaadják a 800 milliárdot vissza nem térítendő támogatásban Tiborcznak meg Mészárosnak, meg, ha még valaki sorba áll, Garancsi vagy valaki, még őneki is dobnak egy picikét, hogy legyen már miből jachtozni. Tehát ne mondják nekem azt, hogy különben az EU miatt nem tudnak a pedagógusoknak bért emelni! Dehogynem tudnak! Az EU-s béremelést majd megkapják 2030-ban, vagy 2026-ban, amikor majd jövünk mi a mi kormányunkkal, mert mi oda fogjuk nekik adni, higgyék meg, tehát ezzel nem lesz baj.

Szóval, itt a baj nem kicsi, és nyilván előbb-utóbb ott a baj, ott a gond, államtitkár úr, hogy tetten lehet érni azt, hogy - hogy is mondjam? - az önök teljesítménye konvergál a nullához szavahihetőség tekintetében is, kormányzás tekintetében is, emlékezet tekintetében is, hiszen nem emlékeznek már dolgokra. És, ugye, önöknek múltjuk van; hozzá kell hogy tegyem, jövőjük már valóban nincs is.

Engedjék meg, hogy azért mégiscsak mondjak egy pár szót arról, hogy milyen önöknek az oktatáshoz való valódi viszonyuk, és egy debreceni példát hozzak erre, a Debreceni Nemzetközi Iskolát; még van egy pár percem. Én el tudnám fogadni azt, amit ön, államtitkár úr mondott, hogy önök gyakorlatilag azért vezetik be ezt a bosszútörvényt - nem is azért, hogy bosszuljanak, közben persze de, hanem azért -, hogy egy egy-séges, igazságos pedagógus-életpályát, egy új oktatási modellt hozzanak létre, ahol eltűnnek azok a különbségek, amiket például a földrajzi különbségek jelentenek, vagy esetlegesen a vagyoni különbségek.

(6.50)

Ehhez képest mit látunk Debrecenben? Debrecenben elsősorban is önök azt mondták a polgármesternek - szerencsétlen egy fideszes hűséges pártkatonára különben -, hogy ő személy szerint és Debrecen városa önkormányzatként képtelen arra, hogy üzemeltesse a városi iskolákat. Hozzá kell hogy tegyem, hogy Debrecen azért mégiscsak egy hatalmas iskolaváros volt. És ehhez képest államosítják az összes debreceni önkormányzati iskolát - megtehetik.

Aztán utána eltelt néhány vadregényes hónap, és közölték a debreceni polgármesterrel, hogy de jó lenne, ha építenének Debrecen legszebb részére egy nemzetközi iskolát, ami egy fából vaskarika dolog, hiszen állami pénzből épült, az önkormányzat fogja fenntartani, az önkormányzat támogatásával lehet működtetni, azonban úgy fog működni, mint egy magániskola, és pénzt kell kérni a tandíjért, nem is keveset, több millió forintot, és ezzel el lehet érni azt, hogy gyakorlatilag egy szűk kivételezett kör tudja ennek az iskolának az áldásos XXI. századi vívmányait használni. Tehát ilyen a világon nem létezik sehol, Magyarországon sem, ez debreceni sajátosság, megtörtént.

Most ott tartunk, hogy valóban szerintem nem-hogy Debrecen, nem-hogy Magyarország, de Európa legkorszerűbb iskoláját építették oda föl, a Nagyerdő legszebb részén, a legcsendesebb részén, az egészet 5 hektáron, 7200 négyzetméter hasznos alapterülettel. Ebben az 5 hektáros, 7200 négyzetméteres hasznos alapterületű iskolába nagyjából 200 diák jár, 43 tanár tartozik hozzájuk, és 20 irodai dolgozó. Amíg Magyarországon egy diákra 2 négyzetméter jut, addig ebben az iskolába 36 négyzetméter - 36 négyzetméter! Külön szolgálati autó hozza-viszi a diákokat. Fideszes pártkatonák gyerekei ülnek ott, és olyan nagyvállalkozók, akik a Fideszhez köthetők, azoknak a gyerekei. Debreceni kisdíjakot elvételezve lehet ott találni, mégpedig azért, mert azt is mi harcoltuk ki, hogy valamifajta pályázati rendszer legyen oda. Ehhez képest a debreceni iskolákban nincs kréta, nincs végpapír és nincs nyomtatópapír. Ez a valóság, ez az önök nyomorult rögvalósága Magyarországon. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Brenner Kolomannak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! 16. órája vitatkozunk a pedagógustársadalom életét érdemben befolyásoló törvényről, és azt hiszem, eljött az idő arra is, hogy olyan alternatív oktatáspolitikai modellt vázoljak a Jobbik-Konzervatívok nevében, amely gyakorlatilag nemcsak arra reagál, hogy mire nem reagál a pedagógusok életét érdemben negatív módon befolyásoló törvényjavaslat, amiről itt most

vitázunk, és miről kellene egy olyan nemzeti konszenzust kialakítanunk a mi véleményünk szerint, amelynek kapcsán egyébiránt a mi konzervatív politikai közösségünk hosszú hónapokkal ezelőtt javasolta már egy nemzeti kerekasztal összehívását. Erre, tisztelt államtitkár úr, nem jött el a Fidesz frakciója.

Miért lenne fontos ez egyébként? Egyrészt vannak olyan elemek egy hivatásrendi törvénnyel kapcsolatban, amelyeket a mi politikai közösségünk minden további nélkül el tudna képzelni, amennyiben a pedagógustársadalom egy hivatásrendi törvénnyel az eddigi közalkalmazotti jogviszonyhoz képest többletjogosítványokkal és többlet megbecsülésekkel lenne ellátva. Ez a törvény ezt nem tartalmazza - éppen az ellenkezőjét, ezért fogjuk elutasítani.

Néhány olyan, a törvényben szereplő és a pedagóguskollégák életét megkeserítő történetre külön ki is szeretnék térni, hiszen mi, konzervatívok a pedagógusokat felelős értelmiséginek és nem elbocsátandó cselédnek tartjuk, ahogy az ennek a törvénynek a betűjéből és a szelleméből is következik.

Elsősorban a teljesítményértékelési rendszert szeretném most megemlíteni. Azzal a mi oktatáspolitikai alapvetésünk is egyetért, hogy szükséges az oktatás minőségének rendszeres monitorozása és ellenőrzése, ezt senki nem vitatja. Na de azt, ami ebben a törvényben is szerepel, és azt, hogy általában a fideszesek által kinevezett igazgató az, aki végső soron egy meglehetősen szubjektív véleménnyel eldönti, hogy az adott kolléga részesüljön-e, mondjuk, fizetéscsökkentésben, elutasítjuk. Nagyon nagy szükség volna azonban a szakfelügyeleti rendszer modernizálására, és egy támogató, a pedagóguskollégák munkáját támogató szakfelügyeleti rendszert kiépítenünk hazánkban, erre nagyon nagy szükség volna viszont, de ezt a törvény nem tartalmazza - éppen ellenkezőleg.

Ráadásul, a pedagóguskollégák anyagi megbecsültsége az egyik legfontosabb olyan kérdés, amiről ebben a vitában is képviselőtársaim is szót ejtettek. Ehhez ismételtelen le kell szögezmem a Jobbik-Konzervatívok nevében, hogy az egy értékválasztás, hogy a magyar adófizető polgárok közös pénzéből, amit költségvetésnek hívunk, mennyit szán egy adott kormány az oktatásra és azon belül a pedagóguskollégák fizetésére. Mi, Jobbik-Konzervatívok régóta javasolunk egy klebelsbergi konzervatív fordulatot az oktatáspolitikában, ami azt jelentené, hogy nem-hogy a jelenlegi 6 százalékos alatti GDP-arányos támogatást kellene mindannyiunk közös adóforintjaiból az oktatásra fordítanunk, hanem idővel jussunk el a 8 százalékra, mert az lenne egy valódi és gróf Klebelsberg emlékéhez valóban illő oktatáspolitikai a mi véleményünk szerint.

Emlékezzünk rá, hogy akkoriban a társadalom különböző rétegeinek bevételi, fizetési viszonyaihoz képest mennyit keresett egy tanár, és ez hogy néz ki az Úr 2023. évében! Tragikus a helyzet, tisztelt fideszes képviselőtársaim, tragikus a helyzet

magyarországi összehasonlításban, hogy a közép-európai országokkal összehasonlítva a magyar pedagóguskollégák bérét már ne is mondjam! Csak álmodni tudnak arról, hogy annyit keressenek, mint akár cseh vagy akár szlovén kollégáik. Én nem az osztrák bérszínvonalról beszélek, pedig tudnék, mert elég közel születtem az osztrák határhoz, legalább 4 kilométerre.

Gyakorlatilag én azt gondolom, hogy az elmúlt több mint 30 év egyik legfontosabb sara, és ebből az elmúlt 30 évből Orbán Viktor és a Fidesz kormányzott 17 évig, a balliberális kormányok kormányoztak 12 évig, úgyhogy tessenek kezét fogni, és mindannyiuknak gyakorlatilag a közös sara az, hogy több mint 30 évvel a rendszerváltoztatás után a magyar polgárok keresik az egyik legalacsonyabb bért az Európai Unióban, és ezen belül is a pedagógustársadalom társadalmi és anyagi megbecsültsége nagyon-nagyon alacsony. Ez az önök közös felelőssége. Lehet mutogatni egymásra, teszik is a mai napig, szégyen és gyalázat, miközben a magyar pedagógustársadalom ott tart, hogy gyakorlatilag tényleg már alig van jelentkező a pedagógusképzésekre.

Apropó, pedagógusképzések, és itt akkor mint olyan volt egyetemi vezető is szeretnék ehhez hozzáfűzni néhány gondolatot, aki részt vett az egész bolognai folyamat akkreditációs feladataiban. Az egy teljesen jogos felvetés, és az, hogy aztán visszaállította a kormány a kétszakos tanárképzést, egy teljesen normális reakció volt arra, hogy valóban, amikor a tanári mesterszakok bevezetésre kerültek, az ebben a formában nem működött jól. Ezt senki nem vitatja. Az azonban, hogy gyakorlatilag itt egyszerűen az egész tanárképzés rendszerében nagyon-nagyon folyamatos csökkenése van annak a tantárgystruktúrának, amely a szakmára vonatkozik, és természetesen nem az ellen beszélek, hogy a pedagóguskollégákat képezzük ki jól az iskola és a magyar társadalom valóságára, mert nyilvánvalóan erre nagy szükségük van, de az bizonyos, hogy az elmúlt több mint egy évtizedben folyamatosan csökkent a szakmai tárgyak aránya a pedagógusképzésben, és ez rossz.

(7.00)

És ha még ehhez most akkor hozzáveszem azt, hogy az önök legutóbbi döntése szerint a nyelvtudáskritérium is kikerül az egyetemi felvételikből, akkor ez viszont már középtávon tényleg tragédiához fog vezetni.

Akkor itt néhány gondolatot hadd mondjak el valóban a magyar oktatási rendszer egyik állatorvosi lovaról is, mégpedig az idegen nyelvek oktatásáról. Mindig el szoktam mondani: nem mindenki lehet olyan szerencsés, mint jómagam, aki kétnyelvűként nőttem fel, anyanyelvem a német. Azt gondolom, hogy a magyar oktatási rendszer óraszám szerint nemzetközi összehasonlításban viszonylag magas

óraszámban tanítja még a mai napig is az idegen nyelveket. De milyen határfokkal? És ez, tisztelt fideszes képviselőtársaim, nem a pedagóguskollégák hibája, ezt le kell szögezni, hanem annak a szemléletnek a hiánya, hogy igenis autentikus anyanyelvi impulzusokat kell a gyermekeknek megkapniuk nagyobb intenzitással.

Ráadásul a XXI. században erre nagyon jó módszerek vannak, hiszen be kell építeni amúgy is nem csak az idegennyelv-oktatásba a mi véleményünk szerint a digitalizáció eszközeit és eredményeit. Nem a digitális tábla a megoldás, tisztelt államtitkár úr, mert most már lassan ki lehet mondani, hogy azok szinte idejétmúlt technikát képviselnek. A technikai fejlődés ebben az informatikai szférában olyan gyorsaságú, hogy azt nagyon nehéz egyébként az oktatás rendszerében lekövetni, én ezt elfogadom. De az egészen bizonyos, hogy már a Covid-járvány időszaka alatti lezáráskor is kiderült, hogy a magyar fiatalok és gyermekek egy jelentős része nem tudott olyan minőségű online oktatásban részt venni, amelyet a véleményünk szerint a XXI. században egy európai uniós tagállamban a magyar polgárok megérdemelnének, mert nem voltak meg az ehhez szükséges eszközeik, különösen akkor nem, ha még a szüleik is, mondjuk, online módon kellett hogy dolgozzanak ebben az időszakban.

Egy következő, nagyon fontos kérdés a Jobbik-Konzervatívok klebelsbergi oktatáspolitikai elképzelései között az, hogy az iskolát sokkal jobban helyezzük vissza a helyi közösségekbe. Jelenleg az iskolák egyfajta ilyen hermetikusan elzárt területek, ahova alig teheti be a lábát, mondjuk, normál földi halandó. Ez a mi véleményünk szerint, mert mi hiszünk a helyi hagyományokban és a helyi közösségekben, hibás politika. Mi egyébként a tantervben is éppen rábízánk az oktató- és pedagóguskollégákra azt, hogy milyen helyi hagyományt kívánnak beemelni az oktatás rendszerébe, hiszen ez nagyon fontos. A különböző régiókban nem lehet egy NAT-on belül olyan megszabott, gyakorlatilag az utolsó szerzőig megszabott, mondjuk, kritériumrendszer felállítani, ami ugyanúgy megfelelné, mondjuk, a gyermekek vagy a fiatal felnőttek elvárásainak Szegeden és Sopronban, hogy két végpontját mondjam az országnak, és mindkettőhöz kötődöm, mert Szegeden jártam egyetemre, és Sopronban születtem. Ezt gondolom, hogy gyakorlatilag ezeket a helyi hagyományokat is sokkal jobban be kell építenünk az oktatás rendszerébe, ki kell nyitni az iskolákat a helyi közösségek számára - ez például egy nagyon fontos oktatáspolitikai cél a mi véleményünk szerint.

Aztán hadd soroljam az igazán neuralgikus pontokat, mégpedig például az átmenetet az óvoda és az általános iskola között. Ez a Jobbik-Konzervatívok oktatáspolitikai programjának egyik olyan hangsúlyos eleme, ahol be kell látnunk azt, hogy a gyermekek fejlődésében ez az időszak, mondjuk, az 5-8 éves korig terjedő időszak egy nagyon érzékeny korszak, ahol az egyes gyermekek fejlődése nagyon eltérhet

egymástól. Tehát nem lehet egységesítve, gleichschaltolva gyakorlatilag ezt az egész rendszert úgy felépíteni, hogy megmondom, hogy augusztus 31-étől ez a gyerek most első osztályba lép, hanem itt egy nagyon-nagyon rugalmas rendszert kellene kialakítanunk a mi véleményünk szerint az óvoda és mondjuk, az általános iskola első két osztálya között, ahol az egyes individuális fejlődéseket sokkal jobban le tudná követni a rendszer, és nem egyszemélyi döntések születnének arról, hogy most egy gyermek iskolaérett például, avagy sem. Ez egy nagyon-nagyon fontos kérdés a mi véleményünk szerint. Nagyon fontos lenne erről egy szakpolitikai vitát is folytatnunk.

Aztán egy következő kérdés pedig azt érinti, hogy az egész fenntartói rendszer hogyan alakuljon át. Én többször kifejtettem már, hogy sem a 2010 előtti állapotok nem tekinthetők abból a szempontból ideálisnak, hogy valóban, a gazdagabb önkormányzatok, amelyek, mondjuk, nagyobb adóbevételrel rendelkeztek, magasabb színvonalú oktatást tudtak biztosítani az adott településen élő gyermekeknek, mint egy szegény településen dolgozó iskola és pedagógus. Én azt gondolom, hogy arra egy felelős kormány és egy normális Magyarországon egy polgári kormány igenis ügyeljen, hogy a kisebb települések iskolái is legalább olyan minőségben szolgáltatassák az oktatást a magyar polgároknak, mint egy viszonylag gazdag, nagyobb településen. Ez egy politikai célja egy kormánynak, nyilvánvalóan az kell hogy legyen.

De az, amit önök tettek a túlközpontosított KLIK-rendszerrel, gyakorlatilag megint egy olyan rossz politikai elképzelést tükröz, amiben önök aztán visszaléptek két-három év után, amikor teljesen bizonyosodott ennek a túlközpontosított rendszernek minden hátránya. De itt is azt gondoljuk, hogy itt kistérségi szinten lenne érdemes átvilágítani az oktatási szerkezetet. Tehát a Jobbik-Konzervatívok szerint kistérségi szinten kellene arról is közösen döntenünk majd, hogy milyen iskolatípust, az adott település-szerkezetnek megfelelő, a társadalom szociológiai összetételének megfelelő iskolarendszert kellene kialakítanunk.

Ez egy nagyon komoly szakmai feladat volna, és ez egy olyan - hogy is mondjam - kitörési pontja is lehetne a magyar oktatáspolitikai rendszernek, amit nekünk mindenképpen fontos lenne egy szakmai vitában letisztázni, hogy aztán, mint egyébként minden nemzetközi példa mutatja, hosszabb távon is olyan komoly, ugrásszerű fejlődés következhesen be a magyar oktatási rendszerben - és én ez alatt mindig a teljes oktatási spektrumot értem, az óvodától az egyetemig -, amelyet a mi véleményünk szerint nagyon szükséges ahhoz végrehajtani, hogy a XXI. században egy európai uniós tagállamban a magyar polgárok mindazokat a tudásokat és készségeket el tudják sajátítani, amelyek egy kiegyensúlyozott, boldog és teljes élethez szükségesek. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kétperces hozzászólások következnek. Megadom a szót Harangozó Tamásnak, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár úrra szeretnék reagálni, azzal kapcsolatban, amit rám reagált. Egyrészt vagy nem figyelt oda arra, amit mondtam, vagy direkt retorikai fogásként vagy egyszerűen mellébeszélésként mondta ezt, amit mondott, vagy mindkettő - segít ki itt a képviselőtársam.

De amit én elmondtam, ha odafigyelt volna, pont azzal kezdtem, hogy egyrészt az utóbbi években Finnországban sincs kolbászból a kerítés az oktatási számok alapján, de még mindig a világ egyik legjobb oktatási rendszere. Ezt ön sem cáfolta. Az első tízben lenni a világ összes országa közül azért annyira nem szegényteljes.

Másrészt egy olyan számot hozott föl példaként, ami viszont azt mutatja, hogy az a mondás, ami szerint mi csak rosszat tudunk mondani a magyar oktatási rendszerről, és nem érdemi meg, és mondjunk már jókat is, azt pont nem tudja alátámasztani, államtitkár úr. Egyébként nekünk az a véleményünk, hogy a magyar oktatási rendszerrel minden rossz, amihez a kormánynak köze van. Amit szerencsétlen pedagógusok próbálnak még összekalapálni, például elképesztő pluszenergiát beletéve a gyerekek versenyztetésébe és felkészítésébe tanórákon kívül, még így-ahogy működik.

De azt mondta államtitkár úr elrettentő példaként, hogy 13 ezerről 8 ezerre csökkent Finnországban a jelentkezők száma, egy 5,5 milliós országban. Ezt hozza elrettentő példaként Magyarországra, ahol 3357 fő az idei felvettek száma? *(Rétvári Bence: A jelentkezők száma.)* Akkor majd kijavít. De ha nekem nagyságrendileg bemutatja államtitkár úr, hogy ez azt jelenti, hogy a kétszer akkora országban 16 ezer embernek kellett volna Magyarországon jelentkeznie, ehhez képest 3300 embert vettek föl, ez egyszerűen nevetséges, államtitkár úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom kétperces hozzászólásra a lehetőséget Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

(7.10)

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Remélhetőleg rövidesen lesz majd mód részletesebben szólni szakmai kérdésekről, de most csak államtitkár úrnak két csodálatos szófordulatára szeretnék reagálni.

Az egyik ezek közül az, hogy itt szeret osztályharcot emlegetni. Egyébként teljesen furcsa módon egy költségvetési vita arról szól, hogy kinek mi a fontos, hogy mik a prioritásai, hogy az oktatást tartja fontosnak, vagy adott esetben a versenysport, a foci

támogatását, az egészségügyet tartja fontosnak, vagy adott esetben nagy nemzetközi versenyek rendezését. Ez legfeljebb abban az értelemben osztályharc, hogy melyik a fontosabb, a 3. b osztály vagy a kórház belgyógyászati osztálya, vagy az NB3 futballosztály a fontosabb. Ilyen értelemben osztályharc, de egyébként más értelemben nem az, ezt felelős költségvetési tervezésnek hívják.

Azt meg, amit államtitkár úr mond, hogy ennek a kormánynak az a politikája, hogy minden területre több pénzt ad; hát, van már ilyen párt Magyarországon, az „örök élet, ingyen sör” ugyanennek a gondolatnak sokkal konkrétabb megfogalmazása.

A másik, amiről az államtitkár úr beszél, hogy föl-szabadították az egyetemeket avval, hogy fideszes alapítványoknak adták oda. Tudja, úgy szabadították föl az egyetemeket, mint annak idején a Vörös Hadsereg a karórákat, na, úgy szabadították föl ezzel az egyetemeket. Lenyúlták, elvették a közt, és csináltak belőle magánvagyont meg pártvagyont. Szakmai részletekkel később szolgálók. *(Taps az ellenzéki padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Normál hozzászólásra megadom a szót Vajda Zoltánnak, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

VAJDA ZOLTÁN (MSZP): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Most ez 15 perces, ugye, elnök úr? *(Jelzésre:)* Igen. Köszönöm szépen. Akkor hosszabban tudok kifejteni gondolatokat a magyar oktatási rendszerről.

Hozzászólásomat három teljesen elkülönült blokkra gondoltam, hogy szerkesztem. Elsőként egy összefoglalót adok önöknek a magyar oktatási rendszer problémáiról, a második részben egy kis szépirodalmi blokkot is hoztam ide, a harmadik részben pedig az államtitkár úr által felvetett hazugságokra fogok reagálni. De azért tartsunk egy helyzetértékelést! Kicsit elmúlt hét óra, ha jól számolom, 15-16. órája tart ez a vita, a 135 bátor bábból jelenleg négy bátor báb tartózkodik itt a teremben fideszes színekben, a KDNP-s most éppen nincs is itt, és a bátor államtitkár pedig hátul dumál.

Három részből áll akkor a hozzászólásom. Az elsőben a magyar oktatásrendszer problémáiról fogok beszélni. Itt felhívom a figyelmét az államtitkár úrnak - aki észhez tért, hogy figyeljen rám -, hogy az oktatási rendszernek van egy fontos része, amelyet önök nem nagyon ismernek, a mesterséges intelligencia. Az IA-jel kapcsolatos nagyon komoly kihívások is vannak az oktatási rendszerben, amelyet az a rendszer, amelyet most éppen önök alkotnak, biztos, hogy nehezen fog tudni kezelni.

Hogy illusztráljam önnek, kedves, Rétvári vezetéknév hordozó államtitkár úr, hogy a mesterséges intelligencia milyen érdekességekre tud fényt deríteni, én most éppen ebben a másodpercben beütöttem a laptopomba a ChatGPT-n azt, hogy mi a gond a

magyar oktatási rendszerrel, és a ChatGPT által elmondottakat most megosztom önnel, mert én értékelem az ön idejét és gazdálkodom az ön értékes idejével, úgyhogy a ChatGPT által mondottakat osztom meg önnel:

A magyar oktatási rendszerrel kapcsolatos gondokat és kritikákat különböző nézőpontokból lehet megközelíteni. Fontos megjegyezni, hogy az alábbiakban bemutatott állítások általánosítások, és nem minden esetben vonatkoznak minden iskolára vagy diákra. Az oktatási rendszerrel kapcsolatos kihívások a következők lehetnek - csak közben éppen generálja a ChatGPT a válaszokat.

Az első a szűkös források és infrastruktúra. Az oktatási rendszerben gyakran hiányoznak a megfelelő források és az infrastruktúra, az iskolában előfordulhatnak rossz állapotú épületek, hiányozhatnak a megfelelő taneszközök, laboratóriumok és technikai felszerelések, emiatt nehezebbé válhat a hatékony tanítás és a diákok kiegyensúlyozott fejlődése.

A második probléma a ChatGPT mesterséges intelligencia szerint: a rendszerbeli problémák. Az oktatási rendszerben léteznek olyan problémák, amelyek strukturálisak és nehezen megoldhatók. Például az érettségi rendszer hosszú ideig kritikák tárgya volt, mivel sokan úgy vélték, hogy a vizsgák túl elméletiek, és nem mindig tükrözik a diákok valós tudását és képességeit.

A harmadik probléma a ChatGPT mesterséges intelligencia szerint a magyar oktatási rendszerrel: az alacsony bérek és a pedagógusok elvándorlása. A pedagógusok alacsony bére és a magas munkaterhelés komoly problémát jelent a magyar oktatási rendszerben. Az alulfizetés és a nehéz munkakörülmények miatt sok pedagógus dönt úgy, hogy elhagyja az oktatási szektort, ami hosszú távon negatív hatással lehet a tanítás minőségére és a diákok fejlődésére.

A negyedik probléma az oktatási rendszerben a ChatGPT által imént generált válaszoknál: rigiditás és kevésbé interaktív tanítási módszerek. Az oktatási rendszer hagyományosabb és gyakran frontális oktatási módszerekre épül, amelyben a diákok passzív szereplők. Az interaktív problémamegoldás és a kreativitásra ösztönző tanítási módszerek kevésbé elterjedtek, ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a diákok kevésbé aktívak és kevésbé fejlődik a kritikus gondolkodásuk, problémamegoldó képességük.

És végül az ötödik, ha jól látom, az utolsó probléma itt, amit a ChatGPT mesterséges intelligencia éppen imént generált a magyar oktatási rendszer problémáira: a túlzott versenyközpontúság. Az oktatási rendszerben erős versenykörnyezet alakult ki, amelyben a diákokat folyamatosan rangsorolják és értékelik. Ez gyakran túlzott stresszt és nyomást gyakorol a diákokra, ami negatívan befolyásolhatja az egészségüket és a tanulási motivációjukat. Emellett az iskolák nagy hangsúlyt fektetnek a felvételi vizsgákra és a jó eredményekre, ami a tanulás mélyebb értelmezését néha háttérbe szoríthatja.

Az utolsó gondolata a ChatGPT-nek, ha ezt gondolhatnak lehet minősíteni, hiszen ez a mesterséges intelligencia által generált válasz a magyar oktatási rendszer problémáira, az utolsó két mondat: ezek az általános kritikák és gondok, amelyeket a magyar oktatási rendszerrel kapcsolatban fel szoktak vetni. Fontos azonban megjegyezni, hogy az oktatás terén is történnek változások és kezdeményezések a problémák kezelésére, és számos olyan tanár és intézmény van, akik kiemelkedő munkát végeznek a diákok oktatása és fejlesztése terén.

Úgyhogy, államtitkár úr, ezek nem az én gondolataim voltak, hanem a mesterséges intelligencia által mondottak a magyar oktatási rendszerről.

Mint említettem, 15 perces hozzászólásomat három elkülönült blokkra taglaltam. Az elsőt elmondtam, a második, mint jeleztem önnek, egy szépirodalmi blokkot is beleillesztettem a beszédembe. A tüntetések során, amelyekben mindig szeretettel emlegették az ön nevét - ezért is mondom így, hogy Rétvári vezetéknévű -, az ön nevét nagyon sokszor emlegették a tüntetéseken, tegnap is a Kossuth téren szeretettel várták önt és kedves kollégáit, valamiért nem jöttek. Például az egyik, amit a tüntetéseken nagyon sokszor elszavaltak, az Arany János: A walesi bárdok című verse volt, amit most megosztok önnel itt, a parlament üléstermében.

Edward király, angol király
Léptet fakó lován:
Hadd látom, úgymond, mennyit ér
A velszi tartomány.

Van-e ott folyó és földje jó?
Legelőin fű kövér?
Használt-e a megöntözés:
A pártos honfivér?

S a nép, az istenadta nép,
Ha oly boldog-e rajt'
Mint akarom, s mint a barom,
Melyet igába hajt?

Felség! valóban koronád
Legszebb gyémántja Velsz:
Földet, folyót, legelni jót,
Hegy-völgyet benne lelsz.

S a nép, az istenadta nép
Oly boldog rajta, Sire!
Kunyhói mind hallgatva, mint
Megannyi pusztá sir.

Edward király, angol király
Léptet fakó lován:
Körötte csend amerre ment,
És néma tartomány.

Montgomery a vár neve,
Hol aznap este szállt;
Montgomery, a vár ura,
Vendégli a királyt.

Vadat és halat, s mi jó falat
Szem-szájnak ingere,
Sürgő csoport, száz szolgál hord,
Hogy nézni is tereh;

S mind, amiket e szép sziget
Ételt-italt terem;
S mind, ami bor pezsegve forr
Túl messzi tengeren.

Ti urak, ti urak! hát senkisé
Koccint értem pohárt?
Ti urak, ti urak!... ti velsz ebek!
Ne éljen Eduárd?

Vadat és halat, s mi az ég alatt
Szem-szájnak kellemes,
Azt látok én: de ördög itt
Belül minden nemes.

Ti urak, ti urak, hitvány ebek!
Ne éljen Eduárd?
Hol van, ki zengje tetteim -
Elő egy velszi bárd!

Egymásra néz a sok vitéz,
A vendég velsz urak;
Orcáikon, mint félelem,
Sápadt el a harag.

Szó bennszakad, hang fennakad,
Lehellet megszegik. -
Ajtó megől fehér galamb,
Ősz bárd emelkedik.

Itt van, király, ki tetteidet
Elzengi, mond az agg;
S fegyver csörög, haló hörög
Amint húrjába csap.

„Fegyver csörög, haló hörög,
A nap vértóba száll,
Vérszagra gyűl az éji vad:
Te tetted ezt, király!

Levágva népünk ezrei,
Halomba, mint kereszt,
Hogy sírva tallóz aki él:
Király, te tetted ezt!”

Máglyára! el! igen kemény -
Parancsol Eduárd -
Ha! lágyabb ének kell nekünk;
S belép egy ifju bárd.

„Ah! lágyan kél az esti szél
Milford-öböl felé;
Szüzek siralma, özvegyek
Panasza nyög belé.

(7.20)

Ne szülj rabot, te szűz! anya
Ne szoptass csecsemőt!...”
S int a király. S elérte még
A máglyára menőt.

De vakmerőn s hivatlanúl
Előáll harmadik;
Kobzán a dal magára vall,
Ez íge hallatik:

„Elhullt csatában a derék -
No halld meg, Eduárd:
Neved ki diccsel ejtené,
Nem él oly velszi bárd.

„Emléke sír a lanton még -
No halld meg, Eduárd:
Átok fejedre minden dal,
Melyet zeng velszi bárd.”

Meglátom én! - S parancsot ád
Király rettenetést:
Máglyára, ki ellenszegül,
Minden velsz énekest!

Szolgái szét száguldanak,
Ország-szerin, tova.
Montgomeryben így esett
A híres lakoma. -

S Edvárd király, angol király
Vágtat fakó lován;
Körötte ég földszint az ég:
A velszi tartomány.

Ötszáz, bizony, dalolva ment
Lángsírba velszi bárd:
De egy se birta mondani
Hogy: éljen Eduárd. -

Ha, ha! mi zúg?... mi éji dal
London utcáin ez?
Felköttem a lord-majort,
Ha bosszant bármi nesz!

Áll néma csend; légy szárnya bent,
Se künn, nem hallatik:
„Fejére szól, ki szót emel!
Király nem alhatik.”

Ha, ha! elő síp, dob, zene!
Harsogjon harsona:
Fülembé zúgja átkait
A velszi lakoma...

De túl zenén, túl síp-dobon,
Riadó kürtön át:
Ötszáz éneklő hangosan

A vértanúk dalát. (Taps.)

Köszönöm szépen.

Pontosan a kétharmadát tudtam eddig elhasználni a hozzászólásomra adott 15 percrek, mint mondtam, három egyenlő blokkra gondoltam, hogy tagolom. Az elsőnél összefoglaltam a ChatGPT által a magyar oktatási rendszerről mondott problémákat. A másodiknál ezt az irodalmi kitekintést adtam, önökkel megosztottam azt az egyik verset, amit a tüntetéseken sokat mondtak. A harmadik, bár ha jól látom, államtitkár úr csicsikálni készül, de még megosztanám önnel, hiszen ön vont be engem a beszélgetésbe, amikor arról vádaskodott, hogy mintha mi azon dolgoznánk, hogy az uniós pénzek ne érkezzenek meg. (Megszólal a telefonja.) Bizonyára Soros György hív, de azért most még nem veszem fel a telefont. (Derültség.)

Államtitkár úr, ön, amikor mozog a szája, akkor alapvetően hazudik. Az én gondolatom az, hogy önök, fideszesek vagy Fidesz-KDNP, a kormány az, amely mindent megtesz annak érdekében, hogy a minket megillető uniós források ne érkezzenek meg hazánkba. Jól értette, az én álláspontom az, hogy önök minden erővel azon dolgoznak, hogy ne érkezzenek meg azok a források - és itt egyébként van köztünk egy nézetazonosság -, amelyek megilletik az én szeretett hazámat.

De fogadjuk el, hogy a Brüsszelben ülő döntéshozók, akik az uniós adófizetők pénze fölött örködnék, ezeket bizonyos feltételekhez kötik. Én nem vagyok jogász, én közgazdász vagyok, én ezeket a feltételeket nagyjából magamnak három témára tudom fölfűzni. Az egyik az, hogy legyen demokrácia, legyen egy működő jogállam, és hogy ne lopják el ezeket. Nagyjából ezek a bizonyos feltételek, mérföldkövek, az én szememben ezt a három dolgot próbálják elérni.

Nekem nem az a meglepetés, hogy most vannak ilyen feltételek, őszintén mondom, inkább az, hogy korábban miért nem voltak, vagy miért nem vették ezeket komolyan. De ami a lényegi gondolatom enél, hogy önök, a kormány, az utóbbi időben számomra nyilvánvalóvá vált, hogy mindent megtettek és megtesznek annak érdekében, hogy szeretett hazámnak ne érkezzenek meg a minket megillető uniós források.

Amit én látok az önök kormányzásából, az elmúlt 10-12-13 évből, hogy mindig keresnek egy támadható felet, egy ellenséget, egy hol külső, hol belső ellenséget. Nem sorolom föl, hogy kik voltak már ezek, most éppen Brüsszelt találták meg, amely persze egy szép belga város, az Európai Uniót, mint így, ilyen kifejezéssel nem szeretik támadni, mert hazám honfitársai az Európai Unióról egy nagyon pozitív élménnyel vannak, akármilyen propagandájuk van, szeretném hinni, hogy ez megmarad.

Önök brüsszeleznek, Brüsszelt támadják, és összekötnek két nem összetartozó dolgot. Totál arcátlanság az, hogy önök nem képesek a nemzeti költségvetésből

megadni a pedagógusok által jogosan követelt béremelést, és az Uniótól, vagy ahogy önök mondják, Brüsszeltől várják. Tehát találnak egy témát, összekötnek két nem összetartozó dolgot, és ezt teszik.

Önök mindent arra tettek most már föl, hogy ezek az összegek, a minket megillető pénzek ne érkezzenek meg hazámnak. Érvelni tudok, hogy miért van igazam, és csak a költségvetés szempontjából érvelek, hogy miért van nekem igazam. Azért van nekem igazam, hogy önök azon dolgoznak, hogy ne érkezzenek meg, hiszen például a különadóknak nem a kivezetéséről döntöttek, pedig azt várta az Európai Bizottság, hanem az emelésükről, amit persze áthárítanak majd a magyar emberekre, és tovább emelik az inflációt és drágábbak lesznek.

Igazam van, hogy önök azon dolgoznak, hogy ne érkezzenek meg az uniós források, hiszen a költségvetést júniusban, és nem, mondjuk, novemberben, egy elfogadott zárszámadás alapján tárgyalják. Azért is tudom, hogy igazam van, hogy önök azon dolgoznak, hogy ne érkezzenek meg az uniós források hazámnak, hiszen Lázár János miniszter ahelyett, hogy mondjuk, 270 beinduló, új uniós projektről beszélne, most 270 törölt fejlesztésből álló listát hozott nyilvánosságra.

És az utolsó érv, ami a legárulkodóbb, hogy önök azon dolgoznak, hogy ne érkezzenek meg az uniós források, hogy Nagy Márton miniszter nem arról beszél, hogy szuper jó a működő tőke, de nem mondhatunk le az uniós pénzekekről sem, az is érkezik nemsokára. Nem, ő nem erről beszél, hanem hogy a működő tőkével helyettesítenék az uniós forrásokat.

Úgyhogy, amit ön mond, az természetesen hazugság. Önök dolgoznak azon, hogy ne érkezzenek meg az uniós források. Tényleg, mikor érkeznek az uniós források? Köszönöm szépen, hogy elmondhatam. Éppen letelt a 15 percem. Köszönöm szépen, önök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Mielőtt bárki kérdezné, hogy miért engedtem végig A walesi bárdokat, leginkább azért, mert láttam, hogy államtitkár úr is élvezte az előadás módját *(Rétvári Bence: Így van.)*, és ellenzéki képviselőtársaim is, ezért ez itt most elment.

Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Ha megengedik, én maradnék a prózánál. Az a helyzet, hogy tényleg itt a vita elején tartunk még, de mégiscsak már egy kis idő eltelt belőle, érdemes egy picit szakmai szemmel is ránézni arra, amiről beszélünk. Azt ígértem az iménti kétperces hozzászólásomban, hogy beszéljek egy picit arról, hogy milyen társadalompolitikai összefüggései vannak annak, ami ma az oktatásban történik.

Az a helyzet, hogy tulajdonképpen, amikor az elmúlt tizenvalahány évnek az oktatáspolitikáját értékeljük, akkor ennek több síkja van. Az első ezek közül az, hogy mit gondol a kormányoldal az oktatásról, milyen szerepet lát az oktatásnak. Azt kell mondanom

önöknek, hogy teljesen világos, hogy ez az oktatáskép, ami a kormányban létezik, az egy - hogy fogalmazzak finoman? -, az oktatásnak az ellenőrző, kontrolláló, politikai nevelő funkcióját tartja a legfontosabbnak.

Az a társadalomképe - egyébként ez egy legitim, létező, mondjuk, száz évvel ezelőtt széles körben elfogadott elképzelés volt, vagy inkább 120-130 -, hogy az oktatás dolga az, hogy a gyerekeknek megtanítsa azt, amivel be tudnak illeszkedni a társadalomba. Azonban ezen már túljutottunk. Tulajdonképpen bizonyos értelemben Klebelsberg idejében - bár én az ő életművét ellentmondásosabban ítélem meg, mint jobboldali képviselőtársam, de ez talán természetes is - hagyományosan a baloldali politika többet gondol az oktatásról, mint hogy az egyszerűen csak a társadalom újratermelésének az eszköze.

(7:30)

Mi abban hiszünk, mi azt gondoljuk, hogy az oktatásnak nagyon komoly szerepe van abban is, hogy társadalmi mobilitást biztosítson, hogy segítsen az egyénnek abban, hogy sikeres legyen, hogy kitörjön a társadalmi helyzetéből. Mi fontosnak gondoljuk azt a szerepét is az oktatásnak, hogy a társadalmi mobilitást is elősegítse, tehát társadalmi értelemben is legyen egy felzárkóztató, kiegyenlítő funkciója. Önök ezt nem tartják fontosnak. Ez nem lenne baj, mert egyébként lehetne konzervatív álláspontból is, konzervatív alapon is hatékony és eredményes oktatáspolitikát folytatni, de önök nem ezt teszik, önök nem folytatnak oktatáspolitikát.

Volt egyébként ebben egyfajta konszenzus, nemzeti konszenzus. Kár, hogy nem beszélünk erről eleget és nem mondtuk ki, elég egyértelműen. Nagyjából 1985-2010 között, a rendszerváltás előtti időszakból a második rendszerváltásig, a demokrácia bukásáig volt egyfajta konszenzus az oktatás funkciójáról. Abban gondolkoztunk mindannyian akár szociáldemokrata oldalról, akár konzervatív oldalról, akár liberális oldalról - amibe annak idején egyébként a Fidesz kiváló oktatáspolitikusai is beletartoztak -, hogy hogyan lehet az oktatásban elérni néhány célt.

Mindannyian láttuk azt, hogy a korábbi időszak oktatásához képest szükség van az oktatás jelentős kiterjesztésére, hogy Magyarország versenyképes legyen. Szükség van arra, hogy több diák járjon középiskolába, majd egyetemre, hogy növekedjék az a szellemi tőke, amit az ország felhalmoz, mert a XX. század végén, majd a XXI. században csak egy olyan ország lehet sikeres, ahol rendelkezésre áll ez a szellemi tőke.

A második nagyon fontos elv volt, amiben szintén mindannyian egyetértettünk, hogy az oktatásnak van egy esélykiegyenlítő, esélyteremtő funkciója, hogy dolgozzunk az, hogy az oktatásban javítsuk a lehetőségeket minden diák számára, akármilyen családból származik, akármilyen szociális helyzetből származik, az országnak akármelyik, bármelyik részéről, kis- vagy nagy településről származik.

Volt egy olyan gondolat, amelyik arról szólt, hogy az oktatást rá kell bízni azokra, akik értenek hozzá: az oktatás napi ügyeit, szervezését, tartalmát, módszereit az iskolákra, a pedagógusokra, a tantestületekre, az oktatás szervezését és irányítását pedig a helyi önkormányzatokra, akik ott élnek a polgárok között, akik tudják, hogy mik az igények, mik az elvárások, akiknek napi visszajelzésük van a lakosságtól és akár az oktatás szereplőitől is.

És volt egy negyedik nagyon fontos elv, még plusz egy, hogy az oktatás modernizálásáról is volt egy háttározott, közös álláspont. Azt mondtuk, hogy nem ugyanazt és nem ugyanúgy kell tanítani a XX. század végén és különösen a XXI. században, mint ahogy ez a XX. század elején történt, mert változik a világ, más kihívásoknak kell megfelelni, változik a diákokat körülvevő környezet.

Ez volt az a nagy társadalmi konszenzus, a nagy politikai konszenzus, ami létezett, igenis létezett Magyarországon 20-25 éven keresztül, miközben rengeteg vitánk volt. Én is ültem itt, mint az imént az államtitkár urak, ültem itt hosszú oktatási vitákon 2002-2010 között, de ezek a viták mindig a „hogyan”-ról szóltak, mindig arról szóltak, hogy pontosan hogyan kell ezt a dolgot csinálni. Pokorni Zoltánnal, sőt Hoffmann Rózsával remek szakmai vitákat lehetett folytatni ezekről a kérdésekről.

Azonban 2010 után önök alapvetően rúgták föl ezt a konszenzust. 2010 után az oktatáspolitikai alapvető céljait megváltoztatták. Igazából a nap végén egyetlen céljuk maradt, ami nem szakmai cél, hanem politikai cél: a totális politikai kontroll az oktatási rendszer fölött, kontroll az iskolák fölött, amit az államosítással értek el, kontroll az oktatás tartalma és módszerei fölött, amit a Nemzeti alaptanterv és a tantervek kötelezővé tételével és központosításával és a tankönyvszabadság megszüntetésével értek el, és amennyire lehet, kontroll a pedagógusok fölött. Ez a legnehezebb, mert a pedagógusokat, akik maguk is értelmiségiek, alkotó emberek, őket sokkal nehezebb igába hajtani. A mostani törvény alapvetően erről szól. A mostani törvény arról szól, hogy hogyan teszük totálissá, vagy hogyan próbálják meg totálissá tenni a kontrollt a pedagógusok fölött.

A korábbi közalkalmazotti jogviszony, amelyen rengeteget rontottak már az elmúlt tíz évben is, melegsége és időnkénti problémái ellenére biztosított egyfajta kiszámíthatóságot, védelmet és ilyen módon függetlenséget minden közalkalmazottnak, nemcsak a pedagógusoknak. Ezt a szabályozást önök azért váltják le szolgálati viszonyokkal - nem véletlen, hogy a kifejezést magát is a fegyveres testületek világából hozzák -, mert önök nem biztonságban lévő, alkotó értelmiségieket akarnak az oktatásban, mint ahogy az egészségügyben és más területeken, vagy az államigazgatásban sem, hanem droidokat, kiszolgáltatott végrehajtó embereket, akiket fegyelemben lehet tartani, akiket munkára lehet kényszeríteni, akiktől el lehet várni azt, hogy ne a polgárokat, adott esetben a

diákokat, az oktatást, az ország javát szolgálják, hanem akiket ehelyett kormánysszolgává akarnak kényszeríteni, kormánysszolgává akarnak tenni. Az a helyzet, hogy erről szól ez a törvény, és erről szólnak az önök törekvései.

Azt kell mondanom, hogy ez a törekvés bukásra van ítélve. Bukásra van ítélve azért, mert egyébként a pedagógus nem beszélő szerszám, nem rabszolga, a pedagógusnak van választása. Ezért van az, hogy a pedagógusok menekülnek a pályáról, ezért van az, hogy a fiatalok elkerülik a pedagóguspályát, mert akiben van hivatástudat, aki még adott esetben az önök által kínált nagyon rossz fizetések mellett is vállalná a munkát, vállalná azt, hogy tanít, vállalná azt, hogy ott marad a pályán, ahelyett, hogy elmenne a pályáról jobb pénzért, azt elriasztja az, hogy egyébként kiszolgáltatottá teszik, hogy megfosztják a szakmai önállóságától, megfosztják a munkavállalói jogaitól.

És az a helyzet, tisztelt államtitkár úr, tisztelt képviselőtársaim, tisztelt Ház, hogy e mögött bizony vannak nagyon kemény társadalompolitikai szempontok, mert az önök rendszere arról szól, hogy hogyan gazdagodnak a fideszes milliárdosok. Az önök rendszere az egy százalék, a szűk elit igényeit és érdekeit szolgálja. Az önök rendszerének lényege éppen az, hogy kifosztják az egész országot azért, hogy néhányan meggazdagodjanak.

Mi köze ennek az oktatáshoz? Elmondom. Az, hogy ezt akkor tudják csak véghezvinni, ha a társadalom jelentős része nem ismeri föl a saját érdekeit. Ezt akkor tudják véghezvinni, ha a sok-sok-sok milliárd forint közpénzből fenntartott propagandát az emberek kritika és gondolkodás nélkül elfogyasztják, vagy az emberek egy része. Önök azért szüntetik meg az oktatásban a pedagógusok önállóságát, azért szüntetik meg a diákok önállóságát, az iskolák önállóságát, azért akarnak totális kontrollt és ellenőrzést az oktatás fölött, hogy ne kérdőjelezzék meg a jövőben felnövő fiatalok az önök rendszerét. Azt kell mondanom, hogy ez a másik dolog, ami bukásra van ítélve.

A tüntető diákok megmutatják azt, hogy átlátanak ezeken a trükkökön, hogy nem hagyják elbutítani magukat. A mai fiatalok szerencsére tudnak máshonnan is tájékozódni, mint az önök ócska kormánypropagandájából. Éppen ezért nem érdemes tönkretenniük az oktatást csak ezért, mert nem lesznek vele sikeresek. Én biztos vagyok benne, hogy a következő nemzedékekben is megmarad a kritikai érzék, megmarad a józan gondolkodás képessége, ők sem fogják bekajálni az önök által előállított, ócska, fröccsöntött, műanyag propagandát. De a szándék ez. A szándék az, mert önök nem tudnak XXI. században gondolkozni, a szándék az, hogy az oktatás ellenőrzésén, a pedagógusok rabszolgasorba taszításán keresztül kontrollt nyerjenek a jövő generációk gondolkodása fölött.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy egyébként az oktatásban ne lennének problémák, amelyeket meg kell oldani.

(7.40)

Még csak azt sem jelenti, hogy 2010 előtt minden tökéletes lett volna, én ezt véletlenül sem állítom. Azért sem mondom ezt, mert annak idején sem állítottuk.

Nem tudom, emlékeznek-e képviselőtársaim arra, hogy 2007-2008-ban működött az úgynevezett oktatási és gyermekesély kerekasztal, éppen azért, mert az akkori kormány is tudta, hogy sok mindent kell változtatni az oktatásban, sok mindent kell javítani az oktatásban. De mi ezt akkor úgy kezdtük, hogy meghívtuk az oktatáskutató szakma képviselőit, a szakszervezetek képviselőit, meghívtuk a történelmi egyházak képviselőit, mindenkit, aki valamilyen módon érdemben hozzá tudott járulni ehhez a munkához, és szakmai alapon, a tényeket megfontolva, a nagy nemzetközi tendenciákra is kitekintve, de a magyar sajátosságokat is figyelembe véve készítettünk el egy olyan tervet, az oktatás zöld könyvét, amely pontosan azt tartalmazta, hogy mit kell változtatni az oktatás helyzetén.

Az a helyzet, hogy ezt a munkát önök a kormányváltás után a kukába dobták, ami szívük joga, mert egy új kormánynak lehetnek új prioritásai, de azóta sem dolgoztak ki semmilyen, szakmai alapokon és társadalmi egyeztetésen alapuló, átfogó oktatásfejlesztési tervet.

Rétvári államtitkár úr, ha jól emlékszem, itt eldicsekedett azzal, vagy elmondta azt, hogy vannak olyan pontok is ebben a mostani törvényjavaslatban, amelyek valójában a 2012-es vagy '13-as úgynevezett köznevelési törvény - az oktatást még a törvényből is kiszedték - korábbi intézkedéseit módosítják. Teszem hozzá, egy csomó olyan szabályt, amiről annak idején is elmondta a szakma is meg mi is, hogy - hogy mondjam finoman - nem reális, és akkor még finoman fogalmaztam, tudnám ezt csúnyábban is mondani, most ezek egy részét kivezetik. De hát ez épp arról szól, hogy fogalmuk nincs arról, hogy egyébként mit csinálnak és mit művelnek az oktatásban.

Nincs koncepciójuk, nincs elképzelésük. Egyetlen dolog van, na jó, kettő: végtelen hatalomvágy, ez az egyik céljuk, az ellenőrzés, a kontroll, a másik pedig, hogy ne kelljen költeni az oktatásra, mert akkor nem marad pénz, amit Mészáros Lőrinc, Tiborcz István, a miniszterelnök családja és a többiek ellophatnak. Ezt a két célt szolgálja az önök oktatáspolitikája 13 éve, ezt szolgálja ez a törvényjavaslat is, ezért nem támogatjuk, és semmilyen módon nem tudjuk elfogadni.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Tóth Endrének, a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én arról szeretnék beszélni, hogy talán már hallottak a Maslow-piramisról, ez a szükséglet hierarchiáját mutatja be az emberi pszichének, és

az oktatásban is érvényes, és azt gondolom, az oktatási rendszerben is egy érvényes fogalom. Ha megnézzük azt, hogy mi az alapvető szükséglete egy oktatási rendszernek: nyilván az, hogy legyenek felszerelt iskolák, legyenek pedagógusok benne, akik értenek a tanításhoz, az adott szak csínját-bínját ismerik, legyenek olyan fogyóeszközök, mint fénymásolópapír, kréta, táblafilc, tisztítószer, s a többi, ezek az alapvető, ha úgy tetszik, akár fiziológiai szükségletek. Efellett van a biztonsági szint, ami azt takarja, hogy ezek a szükségletek a jövőben is ki legyenek elégítve, és legyen arról egy bizonyosságunk, hogy holnap is lesz másolópapír, holnap is lesz pedagógus az iskolában, holnap is lesz tisztítószer a mellékhelyiségek tisztítósághoz.

Ha ezt is meghaladja az oktatási rendszer, akkor elérkezünk a szociális vagy utána pedig az elismerés szinthez, tehát hogy legyen egy pedagógusnak például megbecsülése, legyen társadalmi megbecsülés, legyen anyagi megbecsülés, és ha mindezt sikerült meghaladni, akkor feljutunk az önmegvalósításhoz, amit én úgy fordítanék le az oktatási rendszer szintjére, hogy foglalkozik azokkal a kihívásokkal, amelyek az ő korában érvényesek, és próbál megújulni, próbál alkalmazkodni ahhoz, hogy olyan oktatási rendszer legyen, ami nemzetközi szinten is megállja a helyét, és eredményes legyen, megtalálja a célját, és betöltsse azt, hogy a diákok személyiségfejlődéséhez hozzájáruljon, a felnőttéletének támasza legyen, és olyan felnőtteket képezzen, akik megállják a helyüket később a munkaerőpiacon, és támogassa őket az életvezetésükben is.

Ez a Maslow-piramis, amit most felépítettem önöknek, egyszerűen Magyarországon a legelső szinten ragadt, az alapvető szükségletek szintjén ragadt, hiszen olyan harmadik világbeli problémákkal küzd a magyar oktatás, amit tényleg afrikai országokban, ázsiai országokban látunk, hogy nincsenek meg az alapvető felszerelések. Egyszerűen sok iskolában, mondjuk, hónapokig nem kapnak tisztítószert a tankerületektől. Én magam a dél-budai tankerületi körzetben, ami egy fejlett körzet, Magyarország egyik legfejlettebb része Dél-Buda - gyakorlatilag az összes oktatási intézményt végigjártam már az elmúlt időszakban -, ennek ellenére azt tapasztalom, hogy folyamatosak ezek az alapvető hiányok. A tankerületek egyszerűen képtelenek betölteni azt a funkciót, hogy az alapvető felszerelés időben rendelkezésre álljon minden iskolában.

Nyilván egy olyan dilemma elé kerülnek az intézményvezetők, hogy akkor most hogyan pótolják ezeket a hiányokat. Van egy olyan, hogy megkérik a szülőket, hogy hozzanak például vécépapírt, hozzanak krétát, fessék ki az osztálytermeket, vagy megpróbálhatnak a pedagógusok bizonyos eszközöket maguk behozni, és ők hozzák, mondjuk, a krétát, a táblafilcet, a másolópapírt. De ezek nyilvánvalóan nem helyes megoldások, hiszen ez mind az állam feladata lenne, amelynek a magyar ember becsületesen leadózik, és elvárja cserébe, hogy biztosítsa azokat a szükségleteket, amiken az oktatás alapul. De egyszerűen ez nem

történik meg. Tudják, az a legnagyobb probléma ezzel, hogy emiatt a magyar oktatás nem tud a feljebbi szintekre lépni, nem tud azokkal a problémákkal foglalkozni, amelyek a XXI. században alapvetőek és a magyar oktatás versenyképességét szolgálnák.

Még hadd mondjak pár konkrét példát a körzetemből, amiket tapasztaltam, hogy mennyire nincsenek meg ezek az alapvető szükségletek. Egy újbudai iskolában például bementem az informatikaterembe, és az egyik számítógépre az volt kiírva egy papírra, hogy „rosszabb”. Tehát az összes számítógép rossz volt, de volt egy rosszabb köztük, ami nem is működött egyáltalán, a többi csak bitang lassú volt, és alig lehetett használni azokra a célokra, amikre kellett.

A másik iskolában nem volt megfelelő mennyiségű és minőségű tornaterem, emiatt nem tudták egyszerűen a mindennapi testnevelés igényeit kielégíteni.

Van egy borászati iskola is, Soós István Borászati Technikum a körzetemben, Budafok híres a borászati hagyományairól, és ez az iskola egyszerűen... Menjenek el, kérem, az oktatási vezetés egyszer menjen el ebbe az iskolába, mert olyan szinten le van pusztulva ez a nagyon régi és patinás épület, hogy egyszerűen az felháborító. És nemcsak az épület van lepusztulva, nemcsak a tantermek vannak minősíthetetlen állapotban, hanem a legrosszabb, hogy ez egy szakképző intézmény, tehát ők használnak gépeket, ők végeznek termelési munkát is, hogy megtanítsák a tanulóknak, hogy hogyan kell borászni, és egyszerűen a gépeik többsége a '70-es évekből származik. Tehát most gondolják csak el: ha itt modern szakképzésről beszélnek, akkor hogyan lehet a '70-es években gyártott gépeken modern szakképzésről beszélni? Egyszerűen elképesztő, hogy milyen állapotok vannak ott!

Hiába helyeznek, mondjuk, fókuszba egy területet, azt mondják, hogy a szakképzés milyen fontos, és hogy legyen minél több jó szakmunkás Magyarországon, ha egyszer nem teszik oda a feltételeket. Ugyanez igaz a mindennapos testnevelésre is, amit bevezettek egy tollvonással, de egyszerűen a feltételeket nem teremtték meg.

Azért mondom el mindezt, mert a státusztörvény, vagy hívjuk inkább bosszútörvénynek, így helyesebb, egyszerűen ezen az alapvető szinten farigcsál, ezen az alapvető szinten. Egyébként ront tovább a helyzeten, hiszen tovább szűkíti a pedagógusok autonómiáját, tovább rontja a biztonságérzetüket, egyszerűen nem tudnak emiatt továbblépni azokra a magasabb szintekre, amikre óriási szükség lenne. Mindjárt mondom tovább, hogy mire lenne szükség, hogy mivel foglalkozzon a magyar oktatáspolitikai, és mivel nem foglalkozik 13 éve, hiszen folyamatosan a bérkérdésről van szó, folyamatosan a felszerelésekről, a KLIK problémáiról van szó, a Klebelsberg Központ elégtelen működéséről van szó.

(7.50)

Egyszerűen nem tudnak azokkal foglalkozni, amelyek tényleg a XXI. század kihívásai lennének, hiszen alapvető változás előtt áll az oktatási rendszerünk. Volt

egy XIX-XX. századi hagyomány, egy poroszos hagyomány, amely arra épült, ugye, hogy frontális oktatást nyújtott a diákoknak, egyenoktatást nyújtott, és mindenki nyerje el, mindenki legyen olvasással és írással rendelkező egyén, tudja használni, mondjuk, a gyári munkában vagy a szakmunkákban azokat az alapvető készségeket, amelyeket elvár tőlük ez az időszak. De ez megváltozott, hiszen alapvetően alakultak át az állások és a munkák, amelyek most körülvesznek minket, és amelyekre keresnek embereket, hiszen olyan szintű már a digitalizáció, a robotizáció, hogy egyszerűen nagyon sok egyszerű, kétkezi munkát, nagyon sok mechanikus munkát, monoton munkát váltottak a gépek.

Ehhez a társadalmi változáshoz, ami egyre gyorsuló ütemben zajlik, alkalmazkodnia kell az oktatásnak, mert ha nem teszi meg, és továbbra is XIX.-XX. századi hagyományokra építően, egyentankönyvvel, egyenoktatással frontális rendszerben oktat, akkor egy múltbeli időszakra készíti fel a diákokat, és amikor kikerülnek a felnőtt életbe, akkor látják, hogy basszus, nem ezt kéri a munkaerőpiac, nem ezt várja el tőlük, nem erre van szükség, nem tudják megállni a helyüket, mert nem sajátították el az iskolapadban azokat a skilleket, azokat a készségeket, amelyek egy ilyen munkahelyen alapvárások lennének.

Itt van például a digitalizáció, amit már említettem, és ez nagyon sok kihívással látja el az iskolákat, hiszen nem elég csak kampányokban laptopokat osztogatni, ahogy önök teszik, hanem az is nagyon fontos, hogy ha vannak is ezek a digitális eszközök - amelyek egyébként nem állnak rendelkezésre elegendő számban a magyar oktatásban, főleg nem elegendő minőségben, és főleg nem megfelelő szervizeléssel -, de nagyon sok esetben az hiányzik, hogy egyrészt a tananyaghoz illeszkedően hogyan tudják őket használni. Tehát a tantervek egyszerűen annyira rigidek, annyira bekorlátozzák a pedagógusokat, hogy nagyon kevés a lehetőségük arra, hogy legyen terük, idejük arra, hogy úgy dolgozzák fel a tananyagokat, hogy egyszerűen az bevonja, mondjuk, a digitális eszközök használatát is, illetve nagyon sok pedagógus még nem rendelkezik azokkal a készségekkel, azokkal a digitális kompetenciákkal, amelyek őt képessé tennék arra, hogy használja ezeket az eszközöket, bevonja az órába, és ne ijedjen meg, mondjuk, attól, hogy okostelefon van a diákok kezében, hanem be tudja hatékony módon ezt vonni.

Itt a kolléga a ChatGPT-ről beszélt és attól idézett. Ez is egy nagy kihívás, hogy a mesterséges intelligencia például hogyan fog megjelenni az oktatásban, hogyan kezelik ezt a problémát, és ha mondjuk, egy esszét kell írnia a diáknak, akkor simán lehet, hogy ő most már beüti a ChatGPT-be a kérdést, és nem a diák fogalmazza meg a választ, hanem a mesterséges intelligencia. Hogyan kezelik ezt a tanárok? Megpróbálják tiltani? Megpróbálják bevonni? Egyszerűen ilyen dilemmákról kellene beszélnie a magyar oktatáskutatásnak, a magyar oktatásvezetésnek ilyen dilemmákon kéne törpölnie, és egyszerűen képessé kellene

tenni a digitalizáció kapcsán a pedagógustársadalmat arra, nemcsak a legfiatalabbakat, hanem az idősebbeket is, hogy ők bizony tudják használni ezt a digitális világot. Olyan továbbképzési rendszert kellene alkotni, amely hatékonyan segíti azt, hogy az idősebbek is tudják alkalmazni ezeket az eszközöket, és a pedagógusképzést pedig olyan szinten kéne megreformálni, hogy egyetlen fiatal tanár se kerüljön ki a digitális kompetencia hiányában az egyetemről.

De vannak, ugye, olyan új szociális jelenségek is, amelyekkel az idő változása miatt, a társadalom változása miatt szembesülnünk kell, és ha ezeket szintén nem kezeljük, akkor a probléma csak a szőnyeg alá lesz söpörve. Ilyenek például az említett digitális bennszülöttek, már, ugye, a legújabb generáció, és az ő világuk teljesen más. Tehát ők már ebben az internetes térben élnek éjjel-nappal, és ez hat az ő személyiségükre, sok esetben ez akár a személyes találkozások esetén rontja a szociális képességeiket, módosítja az ő ingeréhségüket, a monotonitástűrőüket. Erre is reflektálnia kéne az oktatási vezetésnek, hogy hogyan tartja fenn a diákok figyelmét, amikor a diákok monotonitástűrése meredeken csökken. És egyébként nemcsak a diákoké, a felnőttek talán magukon is megfigyelték, képviselőtársak, hogy már nem olyan türelmesen olvassák el a hosszú cikkeket, hiszen arra vagyunk szocializálva az internetes térben, hogy nagyon gyors tartalmakat, videós tartalmakat nézzünk, és emiatt mindenkinek lankad a figyelve.

De vannak olyan jelenségek is, mint például a bullying. Ugye, mindig is volt olyan, hogy kipécézték valakit az iskolában, de az elmúlt időszakban azért ennek megnövekedett a szakirodalma, és nagyon fontos felismerések születtek ebben a témában, hogy hogyan lehet például megelőzni azt, hogy valaki áldozatává váljon az abúzusnak az osztálytársai által. Ezzel is foglalkozni kellene, erre is akcióterveket kellene készíteni, hogy hogyan tudjuk a diákok számára minél kiegyensúlyozottabbá és boldogabbá tenni az iskolaévet, mindenki számára.

Itt ilyen megoldások születtek, hogy iskolaőröket hoztak be, de ez azért egyrészt sokszor kontraproduktív volt, mert odahozta, mondjuk, az agressziót az iskolába, voltak ilyen negatív példák, illetve ez egy olyan szinten állítaná meg az agressziót, amikor az agresszió már kialakult. Tehát sokkal jobb lenne ezt megelőzni olyan segítő szakemberekkel, olyan pedagógussal meg olyan képzéssel, amely a korai stádiumban tudja elfojtani azt, hogy valaki áldozatává váljon, mondjuk, az agresszióknak.

De ott van például a Covid-időszak is, amire szintén nem reagált megfelelően az oktatási kormányzat, és máig feldolgozatlan sebeket okozott teljes generációkban, hiszen vannak olyan osztályok, gyakorlatilag a most iskolában lévő osztályoknak a nagy része átélt egy kétéves periódust körülbelül, amikor ő nem nagyon találkozott az osztálytársaival, akinek elmaradt a ballagása, az osztálykirándulásai, és egyszerűen a szociális képességei is emiatt csorbát szenvedtek.

Úgyhogy ezzel is foglalkozni kellene, nem beszélve arról, hogy az iskolapszichológusok folyamatosan kongatják a vészharangot, hogy mennyire sok mentális problémával küzdenek most a diákok. A Covid erre is rátett egy óriási lapáttal, ezzel is foglalkozni kellene.

*(Földi Lászlót a jegyzői székben
Gelencsér Attila váltja fel.)*

De ott van például a médiatudatosság kérdése is. Nem tudom, hogy ezzel, mondjuk, a kormánypart mennyire szívesen foglalkozik, mert lehet, hogy önök örülnek annak, ha bedől egy fiatal a propagandának, de fejlettebb országokban erre nagy hangsúlyt fektetnek, hogy az internet információözönében meg tudja különböztetni a fiatal, hogy mi az a hiteles forrás, és mi az, ami nem hiteles.

Ezek azok a problémák, amelyekkel foglalkozni kellene, és még nem értem a sor végére, de a bosszútörvény nem ezekkel foglalkozik, és a magyar oktatáspolitikai nem ezekkel foglalkozik 13 éve. Úgyhogy az a probléma, hogy önök egyszerűen ezen a Maslow-piramison, amit az elején említettem, nem tudnak fellépni azokra a szintekre, amelyekre kellene, így pedig Magyarország hátrányt fog szenvedni a globális versenyben, ami az oktatási rendszereket illeti, hiszen nem fog tudni adaptálódni az új kihívásokhoz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Most kétperces hozzászólások következnek. Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportjából, azt követően Barkóczi Balázs és Brenner Koloman következnek.

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Ház! Szeretnék néhány adatot mondani így a vita előrehaladása kapcsán, mert mégis én alapvetően, mint tudják, kémiafizika szakos tanár vagyok, és a számokat szeretem, ezeket fontosnak gondolom.

Három dolgot szeretnék kiemelni ezek közül az oktatást jellemző számok közül. Az egyik, hogy mégiscsak talán az egyik dolog, amivel a leginkább tudjuk mérni azt, legalábbis így mostanában, a XXI. században, hogy mennyire sikeres az oktatási rendszer, az az, hogy a felsőfokú végzettségűek aránya mekkora. Nem mennék most bele, a két perc nem teszi lehetővé, hogy persze ez nem azt jelenti, hogy a szakképzés nem fontos, sőt, de azért ez egy fontos mutatószám. Az Európai Unióban ma már ez 40 százalék, 2030-ra 45 százalékot akarnak elérni, ehhez képest Magyarországon 30 százalék körül vagyunk, és az utóbbi tíz évben ez semennyit nem növekedett, tehát még csak törekvés sincs rá. Még aggasztóbb azonban, hogy ezen belül Észak-Magyarországon csak 19,2 százalék ez az arány. Ez mindig a 24-35 éves korosztályra vonatkozott, tehát a fiatal felnőtt korosztályra vonatkozik az arány, miközben egyébként a fővárosban 60 százalék, Pest megyében

36 százalék. Tehát nagyon jól látható az, amiről beszéltem korábban, hogy itt arról is szó van, hogy a társadalmi szétszakadást ma nem megszünteti, hanem éppen erősíti az oktatási rendszer.

(8.00)

És van ennek egy gazdasági oka, erre is utaltam az imént, a legnagyobb GDP-arányos oktatási ráfordítás 2003-ban volt, 6,3 százalék. Ez egyébként 2010-ig csökkent, emiatt lehet kritizálni az előző kormányt is, de még mindig bőven 5 százalék fölött volt, és magasabb volt, mint például a 2001-es, tehát a Fidesz-kormány idején lévő. Azonban utána, a válság elmúltakor nem növelték az oktatás részesedését, hanem csökkentették, ma 3,9 százalék. Ez az önök oktatáspolitikája.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Most a 15 perces időkeretes hozzászólások jönnek. Megadom a szót Barkóczy Balázsnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár úr! Elsősorban szeretném őszintén megköszönni Tóth Endre képviselőtársamnak az iménti 15 perces hozzászólásában elmondott felsorolást, mert tényleg erről van szó, hogy vannak olyan digitális kompetenciák, amelyeket a magyar oktatás, a közoktatás nem fejleszt, sőt azokat megpróbálja visszaszorítani, és vannak olyan eszközök, amelyeknek az értő, tudatos használatát szintén ez a közoktatási rendszer nem tudja megtanítani a gyerekeknek.

Hadd mondjak el egy példát a saját tanári gyakorlatomból! Éppen a diákszínpadon készültünk egy darab bemutatásával, amikor kitaláltuk az osztállyal, hogy mi szerepeljen a plakáton. Én kérdeztem a gyerekeket, hogy meg tudja-e otthon ezt valaki szerkeszteni. Tíz perc múlva a telefonjukon megszerkesztve hozták oda nekem a tanári asztalhoz. Tehát ők már olyan módon benne élnek ebben a világban, ebben a digitális világban, és olyan értő módon használják ezeket az eszközöket, hogy nemhogy hiba, hanem bűn a magyar közoktatás rendszerétől, hogy ezeket még mindig nem akarjuk elfogadni, még mindig nem akarjuk az oktatás szolgálatába állítani. Horribile dictu még mindig tiltjuk őket ahelyett, hogy felhasználnánk, hiszen nyilvánvalóan ez a jövő, mindannyiunk jövője, a gyermekeink jövője.

Szeretnék kitérni arra, hogy nagyon sokat vitakoztunk vagy beszélünk már arról a vita során, hogy mégis az ellenzéknek mi a baja ezzel a bosszútörvénnyel. A kormánypárti képviselők mindig arra hivatkoztak, hogy ez az új jogállás a pedagógusoknak mennyi pozitívumot fog hozni, illetve hogy az iskolaszerkezetet hogyan alakítja át.

De tudják, és ezt elmondtam a tegnapi tüntetésen is, én folyamatosan egy arcot látok magam előtt, annak a 17 éves srácnak az arcát, talán többen emlékeznek rá,

aki a Karmelitánál ott volt az egyik kordonbontásos akción, és kapaszkodott az egyik kordon oszlopába, és hiába ütötték gumibottal és fújták le könnygázzal, ő úgy kapaszkodott, mintha az élete múlna rajta. Azt hiszem, most azon múlik mindannyiunk közös jövője, hogy meddig tudunk mi ebbe a szimbolikus oszlopba kapaszkodni, mikor engedünk a hatalmi erőszaknak, vagy mikor mondjuk azt, hogy eddig, és ne tovább, elég volt, és állunk ki magunkért. Mert tulajdonképpen ez a bosszútörvény most Orbán Viktor gumibotja, amivel lesújtott ránk, és nemcsak ránk, szülőkre, vagy nemcsak ránk, pedagógusokra, hanem elkövette a legnagyobb bűnt, amit felelős kormány csak elkövethet, hogy lesújtott a diákokra is.

Egész egyszerűen azért tette ezt, mert ennyi telik tőle, mert kormányozni nem tud. Mert milyen kormányzás az, amelyik végignézi, hogy az elmúlt 13 évben hogy rohadnak szét az iskolák, szakadnak le a tanterem falai, hogy kell a gyerekeket kiterelni konténerbe, hogy ott tudjanak tanulni. Milyen oktatási kormányzat az, ahol nincs oktatási minisztérium, a Belügyminisztérium alá beteszik, mintegy huszadrangú ágazatként a magyar oktatást, és például bevezetik a mindennapos testnevelést, amikor mindenki tudja, hogy nincsenek felkészülve rá az iskolák, nagyon sok iskolának nincs tornaterme. Valamilyen módon megpróbálják a mindennapos testnevelést lepapírozni azal, hogy guggoltatják a gyerekeket a folyosón s a többi, s a többi.

Milyen oktatásirányítás, vagy milyen kormányzás az, amikor van a Vodafone megvásárlására 660 milliárd, vagy van a miniszterelnök vejének újabb 200 milliárd, és amikor a pedagógusbérek kerülnek szóba, akkor meg folyamatosan az Európai Unióra és Brüsszelre mutogat ez a kormány, holott pontosan tudja, hogy a pedagógusbér-emelésekre szánt összeg meglebbe a nemzeti költségvetésben is. Azt a 27 százalékos áfánál, rekordmagas európai áfánál is elő lehetne teremteni, vagy mondjuk, a visszamondott kormányzati beruházások összegét is lehetne pedagógusbér-emelésre fordítani, de nem teszik ezt.

És akkor mire gondoljon az ember? Hát persze, hogy arra gondol, hogy ezt a bosszútörvényt azért akarják áterőltetni most már a parlamenten és a társadalmon is, mert ezzel akarnak gumibotként odcsapni a másfél éve tiltakozó tanároknak, diákoknak és szülőknak. Amikor a tanárok azt mondják, hogy sztrájkolni akarnak, akkor ez a bosszútörvény berendeli őket sztrájk alatt is. Amikor a tanárok elfogynak egy iskolából, mert előregszik a tanártársadalom, nagyon sokan nyugdíjba mennek - és Gréczy képviselőtársunk idézte fel Juhász Andrásnak, a József Attila Gimnázium igazgatójának a szavait pont tegnap egy interjúból, számomra az azért volt fontos, mert én is tanítottam a József Attila Gimnáziumban, személyesen ismerem Andrást, a beosztottja voltam, ha mondhatom azt, hogy már négy pedagógus jelezte a felmondását, és e közül a négy pedagógus közül kettő huszonéves, kettő a negyvenes éveik elején, közepén van.

Tehát azok hagyják ott a tanári pályát, akik még el tudnak maguknak képzelni más egzisztenciát, át tudják képezni magukat. Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy a JAG-ból idén egy kolléga nyugdíjba vonul. András elmondja ebben az interjúban, hogy valószínűleg szeptembertől úgy fogja tudni megoldani a helyettesítéseket, hogy többletmunkára kényszeríti a még ott maradt pedagógusokat, ami miatt kettős veszély áll fenn. Egyrészt, hogy ezt a többletmunkát nem fogják elfogadni a kollégák, tehát még többen fognak nyugdíjba menni, másrészt pedig, hogy radikálisan és jelentősen csökken az oktatás színvonala.

Tehát amikor azt mondják a tüntetők, hogy ki fog holnap tanítani, és ha nincs tanár, nincs jövő, akkor gondoljanak bele, hogy most a JAG-ból elmegy két természettudományos tanár: ki fog kémiai tanítani? Ki fog fizikát tanítani? Ki fog matematikát tanítani? Honnan lesznek mérnökeink? Honnan lesznek orvosaink? Belegondoltak már ebbe? Amikor pont a természettudományos tanárok hiánya sújtja most már nemcsak a vidéki kistelepüléseket, hanem a nagy hírű budapesti gimnáziumokat, amilyen a József Attila Gimnázium.

Ez tehát ez a bosszútörvény, és ezt a jövőt szánja Orbán Viktor Magyarországnak népének. És ne legyenek kétségeink, amíg Orbán Viktor és a Fidesz marad, addig maradni fog a fideszes bosszútörvény is, maradni fognak a mesterségesen alacsonyan tartott és az orbáni infláció miatt felzabált tanári fizetések, maradni fog az elvándorlás, a lemorzsolódás, és maradni fog az, hogy soha ilyen magas nem volt még a korai iskolaelhagyók aránya.

Hogy mi lenne ezzel szemben? Vagy mit korlátoz még ez a bosszútörvény? Tóth képviselőtársunk már említette a digitalizációt. Hadd közelítsem meg egy kicsit más szemponttól ezt a kérdést, méghozzá az iskolai kooperáció és a kapcsolattartás szemszögéből. Ugyanis nagyon fontos, hogy a szülők úgy érezzék, hogy az iskola az ő gyerekeikért van, az iskola a szülői közösség és a diákközösség szerves része, hogy ennek az iskolának vannak hagyományai, ez az iskola a kiszámíthatóságra épül, tehát nem arra, hogy a diák felvételezik egy nagy hírű budapesti gimnáziumba, majd egy év múlva azzal kell szembesülnie, hogy nincs, aki ott neki matematikát oktasson. Tehát van egyfajta kiszámíthatóság, és pont ennek viszi be az utolsó kegyelemdőfést ez a bosszútörvény.

Természetesen az iskolai kooperáció és a kapcsolattartás eróziója már az iskolák államosításával elindult, és pont ezért, mert az iskolák államosításával ezeket a közösségeket kvázi kiszakították azokból a nagyobb közösségekből, amelyeknek eddig természetes részei voltak, tehát részt vettek az adott település vagy az adott kerület történetében, mindennapi életében, hagyományában. Hadd hozzak megint egy személyes példát! Március 15-én választókerületemben, a XV. kerületben a Pestújhelyi téren mondtam ünnepi beszédet, ahol az ünnepi műsort a Pestújhelyi Általános Iskola felső tagozatos diákjai adták. Egy gyönyörű műsor volt.

(8.10)

Mindannyiunk melle dagadt a büszkeségtől, hogy - most elnézést a kifejezésért - tényleg a mi kutyánk kölykeit láthattuk szerepelni, tehát mindannyian büszkék voltunk rá, hogy milyen magas színvonalon folyik az oktatás a Pestújhelyi Általános Iskolában. Na, most ez már az iskolák államosításával elkezdett megszűnni, ahogy mondtam, és most fogják végigvinni ezt a folyamatot, ezt a nagyon szomorú folyamatot.

Nézzük, és ez is egy probléma egyébként, elnézést, hadd utaljak vissza, azt már tegnap is elmondtam, amikor kikérték maguknak a kormányparti képviselők, hogy itt milyen komoly egyeztetések folytak, hogy az alapkonceptiót egyáltalán nem egyezteték a szakma szereplőivel. Letettek eléjük egy szöveget március 2-án, egy 164 oldalas szöveget, nyolc munkanapon keresztül várták a hozzászólásokat, a Civil Közoktatási Platform 2022 decemberében elküldte az észrevételeit. Most van június 17-e, tehát több mint hat hónapja nem válaszolt a kormány, nem tartotta érdemesnek a Civil Közoktatási Platformot, a szakma szereplőit arra, hogy válaszoljon az észrevételeikre.

Tehát az eredeti koncepció is már hibás volt. Mik voltak ebben? Olyanok, mint a fegyelmi eljárás, amit a közalkalmazotti és köznevelési törvényből már nagyon régen kivettek, a pedagógusokkal szembeni fegyelmi eljárás lehetőségét, és azt úgy akarták visszahozni, hogy a büntetés mértékét még súlyosbítják is, tehát hogy hat hónapon keresztül 20 százalékos illetménycsökkentést vagy elbocsátást is kilátásba helyeztek, és közben a mérlegelés és a döntés lehetőségét is kiveszik az intézményvezető kezéből, és egy harmadik személy kompetenciájába utalják azt, az úgynevezett tankerületi vezető, ismerjük őket. Mondjuk, az észak-pesti tankerületi vezető, ahova az én választókerületem is tartozik, most tett egy tanulmányi kirándulást, hát, hova máshova, Nizzába, nyilvánvalóan közpénzen. Amikor szembesítettük ezzel a pedagógusnapon a XV. kerületi polgármesteri hivatalban egy ünnepség keretében, akkor felhúzta az orrát, és megsértődve kivonult, meg tudom érteni, illetve nem tudom megérteni, hogy a tankerületi vezető mit keresett közpénzen Nizzában, miért brügöl a tengerparton, miközben önök a pedagógusokat pedig éhbéren tartják.

Az is nagyon nagy baj, hogy ezek a tankerületek nem integrálódtak az iskola életébe, és ezért mondja a Demokratikus Koalíció és a Dobrev Klára vezette árnyékkormány azt, hogy az oktatási intézményeket a rájuk szánt forrásokkal együtt vissza kell adni azoknak az önkormányzatoknak, amelyek ezt vállalják, ugyanis ezeknek a településeknek, ezeknek a közösségeknek a szerves, integratív részei voltak ezek az oktatási intézmények, míg a tankerületek csupán a pedagógusok feletti büntető, fegyelmező szervezetként működnek, mintegy az oktatási kormányzat, vagy a Belügyminisztérium, vagy Pintér miniszter úr, nem

tudom, hogy mondjam, helyi végrehajtójaként, kinyújtott jobbkezeként, akik most ezzel a bosszútörvénynek nevezett gumibottal még egy nagyot rájuk sújtanak. Nyilvánvalóan ez az iskolai kapcsolattartás és kooperáció lehetőségeit súlyosan károsítja.

De akkor menjünk tovább! Próbaidő. A közalkalmazotti és köznevelési törvény szabályozása alapján három-négy hónap volt. A tervezetben hat hónapra emelték. Indokolatlanul hosszú ideig tartanak bizonytalanságban a munkavállalót, és ez nyilvánvalóan súlyosan károsítja a szülő és a pedagógus közti bizalmi viszonyt, és veszélyezteti annak normális kiépülését és működését. Mert mi történik, ha egy kisiskolás, egy elsős bemegy az oktatási intézménybe, az ő iskolájába, az édesanyja kezét fogva? Megismeri a tanító nénijét, majd a tankerületi vezető, még csak nem is az intézményvezető, hanem a tankerületi vezető, aki lehet, hogy ezt Nizzából intézi sms-ben, felmenti ezt a pedagógust a munkavégzés alól. Tehát ugyanez van egyébként az átvezénnyel is. Önök hallottak már a pedagógus és a diákok közti bizalmi viszonyról? Láttak már gyereket közlő, nem csak messziről képen? Hadd ne térjek ki arra, hogy az önök frakciójából kik szoktak gyerekeket nézni messziről képen, vagy kik nézegettek. Tehát ez a baj a próbaidővel.

Rendkívüli felmentés. Közalkalmazotti és köznevelési törvény: rendkívüli felmentést a tudomásszerzéstől 15 napon belül legfeljebb az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül lehetett gyakorolni. Most ezt úgy módosítaná az a tervezet, hogy adott tanév augusztus első napjáig, nyári szünetben pedig a következő tanév augusztus első napjáig lehet gyakorolni ezt a rendkívüli felmentést.

Ez megint csak kiszolgáltatott helyzetet teremt, bizonytalanságban tartja a munkavállalót, és súlyosan károsítja azt a bizalmi, kooperatív viszonyt, aminek pedagógus és szülő, pedagógus és diák között ki kellene épülnie.

Most már az idő nem hagyja befejezmem, de ígérem, vissza fogok térni, és ha megengedi, államtitkár úr, majd a nyugati országokból hozott jó gyakorlatokat is fogok ismertetni, hogy hogy lehetne megszervezni a közoktatást ahelyett, hogy ezzel a bosszútörvénynek nevezett bunkósbottal vagy gumibottal csapdosnák a pedagógusok fejét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Már most mindenki izgalommal várja, hogy ön visszatérjen erre. Addig is megadom a szót Brenner Kolomannak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy azt az előző hozzászólásomban is kifejtettem, a Jobbik-Konzervatívok egy hivatásrendi törvényt a magyar pedagógustársadalom számára minden további nélkül abban az esetben tudna elképzelni, hogyha az a jelenlegi közalkalmazotti jogviszonyhoz

képezt előrelépést jelentene. Ehhez képezt ezt a törvényt nem előzte meg valós társadalmi és szakmai egyeztetés. A Jobbik-Konzervatívok viszont felelős értelmiségként, nem pedig cselédként tekint a magyar pedagógusokra, ezért elutasítjuk ezt a törvényt. Ez a státusztörvény nem biztosítja a fedezetet az érdemi bérrendezéshez.

A Jobbik-Konzervatívok véleménye szerint pedig a magyar pedagógustársadalom már hosszú évek óta, nagyon régen megérdemelte volna az erkölcsi és anyagi megbecsültséget is. Nem véletlen talán, hogy ismételten benyújtottuk az azonnali 50 százalékos béremelési javaslatunkat a jelenlegi költségvetéshez is. Ha ezt egyébként már két évvel ezelőtt megtette volna a jelenlegi fideszes kormány, már akkor is késő lett volna. És igen, tisztelt fideszes képviselőtársaim, erre megvan a fedezet a magyar költségvetésben.

Az pedig, hogy szemfogatató módon az európai uniós források beérkezéséhez kötik a magyar pedagógustársadalom megbecsülését, az egyszerűen egy beismerő vallomás a mi véleményünk szerint. Egy beismerő vallomása annak, hogy önök értékválasztás szintjén semmire nem becsülik a magyar pedagógusokat, hiszen most éppen nem állítják meg Brüsszelt, vagy most nem is tudom értelmezni, hogy önök akkor most mire várnak a bérrendezéssel kapcsolatban.

Azt most is még egyszer hadd mondjam el - esetleg ha fideszes szavazók figyelik most ezt a parlamenti közvetítést -, hogy jövő júniusban senki nem ad egy szavazatot sem a Fidesz listájára, hiszen az itteni fideszes államtitkár elvtársak azt mondják, hogy a csúnya ellenzéki európai parlamenti képviselők miatt nem érkeznek meg a magyar polgároknak járó pénzek. Itt is tisztelettel szeretném leszögezni, hogy 13 fideszes európai parlamenti képviselő ül Brüsszelben, és egyébként aki Brüsszelt - ezt még egyszer le kell szögeznünk - a magyar politikai életben leginkább jelképezi, az Orbán Viktor miniszterelnök úr, hiszen ő van a legfontosabb döntéshozó szervében az Európai Uniónak, az Európai Tanácsban. Ő dönt, ő szavaz meg minden szankciót, tisztelt fideszes szavazó. Minden egyes szankciót megszavazott Orbán Viktor miniszterelnök úr. A háta mögött szankciókirálynak hívják ezért.

Tehát azt gondolnám, hogy ezek után Brüsszelre mutogatni az európai uniós források elmaradása miatt, hát, hogy is mondjam, meredek dolog. És még meredekebb, mondjuk, ellenzéki európai parlamenti képviselőket ebbe az egész összefüggésbe egyáltalán behozni, miközben mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy az elmúlt 13 év politikája miatt nem juthatnak hozzá ezekhez az európai uniós forrásokhoz a magyar polgárok, pedig erre a jelenlegi orbáni inflációval terhelt, rendkívül súlyos gazdasági és szociális válságban nagyon-nagyon régen szüksége lenne a magyar polgároknak, egy célzott támogatásra, amit mi a Jobbik-Konzervatívok részéről már nagyon régen javasoltunk.

(8.20)

Ehhez képest azért, mert önök 13 év alatt módszeresen leépítették a jog uralmát, ezt a régi európai konzervatív értéket - ennek semmi köze nincs a brüsszeli liberális fősodorhoz, ennek az európai kultúra három alappilléreinek egyikéhez, a római joghoz van köze és a jog uralmához, emellett a keresztény etikára és a görög-római filozófiára épül az az európai kultúra, amiben mi, konzervatívok hiszünk. Önök ezek szerint ezekben nem hisznek, hiszen módszeresen leépítették a jog uralmát, rendszerszintű korrupciót valószínűsítanak meg a túlárazások rendszerével, és érdekes módon sajnos mostanára eljutott odáig a többi európai uniós tagállam, tisztelt fideszes képviselőtársak, a németek, a többiek, akik befizetői az európai uniós költségvetésnek, eljutottak odáig, hogy nem kívánják tovább finanszírozni az önök egypárti túlhatalmát. Na, ez veszélyes, ez veszélyezteti a magyar polgároknak egyébként járó európai uniós forrásokat! Egyetlen tollvonással és politikai döntéssel önök ezt meg tudnák változtatni, ezt viszont azért nem teszik meg, és állítják vissza azt a kiegyensúlyozott polgári demokráciát, amelyben mi, konzervatívok hiszünk, mert akkor az egész orbáni rendszer azonnal megbukna.

Ez a státusztörvény nem foglalkozik a hazai oktatásügy valós problémáival, ezért nem tudjuk támogatni. A Jobbik-Konzervatívok véleménye szerint egy valódi, klebelsbergi, konzervatív oktatáspolitikai fordulatra volna szükség, amelynek egyes elemeit már az előző hozzászólásomban ismertettem, és most is fogom. Ez a törvény tovább csökkenti a pedagógusok önállóságát, és gyakorlatilag pont ellene mond annak, amit mi gondolunk a nemzet napszámairól, mégpedig, hogy ők felelős értelmiségiek, és gyakorlatilag az autonómiájukat - mert mi megbízunk bennük - növelni kellene egy felelős oktatáspolitikának.

Ez a státusztörvény tovább növelné a pedagóguskollégák leterheltségét, ezért nem tudjuk támogatni. Ezzel szemben a mi véleményünk szerint csökkenteni kellene a pedagóguskollégákat terhelő munkaterhet, amelyek európai uniós összevetésben is kiemelkedően magasak.

Ez a státusztörvény tovább csökkenti ennek a csodás hivatásnak a társadalmi presztízsét. Ki jelentkezik ezek után még Magyarországon tanárnak? Mi viszont azt mondjuk, hogy éppen a legtehetségesebb magyar fiatalokat kellene erre a csodálatos pályára bevonni, de ahhoz nem státusztörvényre van szükség, hanem megfelelő anyagi és erkölcsi megbecsülésre.

Ez a státusztörvény tovább rontja a nevelési és oktatási munka minőségét. Mi, konzervatívok viszont hittal valljuk, hogy csak egy hatékony, méltányos és eredményes oktatásüggyel lehet egy, a XXI. században is sikeres magyar nemzetet építeni.

Ez a státusztörvény további teret ad a fideszes egypárti túlhatalom birtokosainak arra, hogy ellenőrzés alá vonják a pedagógusokat. Mi, Jobbik-Konzervatívok

viszont hittal valljuk, hogy a magyar emberek nem alattvalók, hanem felelős magyar polgárok, és abban a kiegyensúlyozott polgári demokráciában és szociális piacgazdaságban, amiben mi hiszünk - hiszen ne felejtsük el, az Európai Unió alapító atyjai, Konrad Adenauer, de Gasperi és Schuman mind kereszténydemokrata politikusok voltak, szociális piacgazdaságban hittek. És igen, mi, Jobbik-Konzervatívok tudjuk, hogy a jelenlegi Európai Unió nem tökéletes ebből a szempontból, de azt is tudjuk, hogy különösen a jelenlegi háborús helyzetben, amit az okozott, hogy az Orbán Viktorral és a Fidesszel látványosan szövetséges putyini Oroszország agressziót indított a szomszédos Ukrajnával szemben, ebben a nagyon nehéz helyzetben Európa és a NATO a biztonságunk.

Egy olyan következő területről szeretném tehát azt a gondolatmenetet folytatni, amelyben egy valós polgári és konzervatív alternatív oktatáspolitikát vázolok, amelynek olyan elemeit szeretném most ismertetni, ami a magyar egyetemi világra vonatkozna. Minden olyan vita, ami arról szólt, hogy a magyar egyetemi világ 80 százalékát a jelenlegi fideszes egypárti túlhatalom hirtelen átforgatta egy olyan alapítványi formába, amely kizárólag fideszes kuratóriumokra épülne, alapvetően sérti a mi véleményünk szerint a középkor óta meglévő nagyon fontos olyan közös értékünket Európában, amit egyetemi autonómiának hívnak.

Jómagam az Európa Tanács jelentésteveője vagyok az egyetemi autonómia és akadémiai szabadság témakörében. Én rendkívül lesújtónak tartom azt, hogy jelenleg az egyetemi oktató-kutató kollégáim hihetetlen hátrányokat szenvednek el, csakúgy, mint az egyetemi hallgatók egyébként, az önök bűnös politikája miatt, kedves fideszes képviselőtársaim, hiszen mindenki számára egyértelművé vált, hogy ezeken a közalapítványi formába átforgatott egyetemeken valóban sérül az egyetemi autonómia. És picit, azt hiszem, ebben érdemes részletekbe is belemenni, hogy mindenki értse, mert itt mindig azzal érvelnek a fideszes képviselőtársaim, hogy de hát alapítványi forma van máshol is, és az nem ördögtől való.

Én mindig elmondtam, minden egyes felszólalásomat vissza lehet nézni, hogy valóban, az alapítványi forma az egyetemi világban nem ördögtől való. Na de, kérem, milyen egyetemi világban nem ördögtől való az alapítványi forma? Főleg az angolszász világban, ahol évszázadokon keresztül felhalmozott vagyonok vannak egy Oxford, egy Harvard mögött. A magyar egyetemi világban, amelynek a vagyonát először Trianonban elvették, majd aztán '45 után a kommunista rendszerben elvették, nem lehet hirtelen egy olyan alapítványi formát bevezetni, amelyben ráadásul nem azok a tradíciók érvényesülnek, amit az angolszász világban nagyon pontosan ért mindenki, hogy mi a feladata a boardnak, tehát a kuratóriumnak. Elmondom önöknek, kedves fideszes képviselőtársaim, hogy ott a kuratóriumi tagok pénzt hoznak az egyetemüknek. Tehát nem az van, hogy a miniszteri fizetés mellé még

felveszik a másfél milliós fizetést az egyetemtól, ahogyan azt önök tették szégyenszemre, hanem ott a board pénzt hoz az egyetemüknek. Ezért általában volt hallgatókból nagyon komoly személyiséggé vált olyan emberek ülnek egy egyetemi kuratóriumban az angolszász világban, akik komoly pénzt, fundraisinget csinálnak a saját egyetemüknek.

És semmilyen formában nem szól bele humánpolitikai döntésbe egy board, egy kuratórium. Tehát élesen elkülönül az egyetemi menedzsment feladata, az egyetemi szenátus, tehát az egyetemi polgárok parlamentjének a feladata és a kuratórium feladata. Ehhez képest az önök rendszerében a Corvinus Egyetemen egy tollvonással a kuratórium eltörölte az egyetemi karokat. Az egyetemi karok az autonómia alapjai, hiszen a nagyjából közös tudományterületen oktató-kutató kollégákat tömöríti. Ezt mint volt egyetemi vezető mondom. És most emiatt nem jutnak hozzá az egyetemi oktató-kutatótársaim a „Horizon” európai uniós forrásokhoz, és az egyetemistáknak kérdéses, hogy hozzájutnak-e az Erasmus+ ösztöndíjajukhoz, ami az egyik legjobb és előremutató európai uniós lehetőség a magyar egyetemistáknak megismerni más országok felsőoktatását.

Tehát ez az önök hibás és bűnös politikája miatt már most rendkívüli hátrányokat okoz a magyar egyetemi világnak, hiszen, mondjuk, egy „Horizon” kutatói programhoz több egyetem konzorciuma szükséges. El tudják azt önök most képzelni, hogy egy nyugat-európai egyetem most egy olyan magyar egyetemmel közös konzorciumot indít, amiről nem is tudják, hogy ezek az egyetemek egyáltalán jogosultak lesznek az európai uniós források fogadására?

És öldöklő verseny van, tisztelt fideszes képviselőtársaim, az Európai Felsőoktatási Térségben az európai uniós forrásokért, és nagyon komoly hátrányt szenvednek el ezekben a hónapokban a magyar egyetemi világban dolgozók. Ez is egy nagyon komoly része annak a tudás- és értelmiségellenes politikának, amely a teljes oktatási rendszerüket jellemzi, amit az elmúlt 13 évben az önök értékválasztásának és az önök oktatáspolitikájának megfelelően alakítottak át.

(8.30)

És akkor itt most hadd idézzem be Parragh urat, az önök legfőbb oktatáspolitikai guruját, úgy tűnik, aki mindig kifejti, hogy nem szükséges annyi diploma, lényeg az, hogy szakmunkások legyenek, és így tovább. És félreértés ne essék, a jól képzett szakmunkásra, a nyelveket beszélő, az informatikához értő szakmunkásra hihetetlen nagy kereslet van. Na, ehhez kellene nem lebutítani a szakképzést, hanem rendszeresen megtámogatni, ahogyan azt hosszú évek óta szorgalmazzuk.

Na de, kérem, az, hogy a XXI. században, a tudás és az információ évszázadában önök kiéheztetik a magyar egyetemi világot, ezeket a tudásközpontokat, és most még veszélyeztetik a nekik járó európai uniós

forrásokat, ez is mutatja azt a tudás- és értelmiségellenes politikát, amelynek mi, konzervatívok ellene mondunk. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tájékoztatom a képviselőket, hogy három perce beléptünk a 18. órába a tárgyalási folyamatban.

Most pedig megadom a szót Tóth Endrének, a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Kicsit az autonómiáról szeretnék beszélni önöknek, ami az oktatási rendszereknek egy nagyon fontos tulajdonsága, már ha van, hiszen azok az oktatási rendszerek versenyképesek jelenleg a nemzetközi szintéren, ahol az autonómia egy általános érték, ami minden szinten jelen van. Tehát van a pedagógusoknak autonómiája, van az iskolaigazgatóknak autonómiája, van, ha vannak tankerületek, azoknak autonómiája, az oktatási vezetőknek, minisztériumi dolgozóknak van autonómiája. De mégsem ezt látjuk a magyar helyzetben, egy másik kifejezést hallunk nagyon sokszor, amikor egyeztetésekre kerül sor, azt szoktuk hallani, hogy nincs hatásköröm. Nincs hatásköröm, ezt mondja a pedagógus-szakszervezeteknek az a minisztériumi középvezető, akit kirendelnek tárgyalásra, de nincs döntési jogköre arra, hogy bármit is mondjon nekik. Nagyon sok ilyen tárgyalásban vettek részt a pedagógus-szakszervezetek.

Nincs hatásköröm, mondja a tankerületi vezető, akihez odamennek a szülők képviselői Dél-Budán, és elviszik neki a problémákat, amiket tapasztalnak az iskolákban. És azt mondja a tankerületi vezető, hogy nincs költségvetésem, nincs hatásköröm arra, hogy ezeket a problémákat megoldjam.

És nyilván a pedagógus azt mondja, hogy igen, nincs hatásköröm; fájdalommal mondják azt a pedagógusok, hogy nincs hatásköröm eldönteni, hogy melyik tankönyvből tanítsak, hogy pontosan milyen tanmenetet válasszak, mert annyira beszabályoz engem a központi kerettanterv, a Nemzeti alaptanterv olyan szinten megkötöti a kezemet, hogy nincs elegendő hatásköröm, nincs elegendő pedagógiai szabadságom meghozni az én saját szakmai döntéseimet.

Ez egy óriási probléma, hogy ennyire a centralizáció, a kontroll irányába vitték el az oktatást, hiszen ez ellene hat annak a modern, progresszív hullámnak, ami végigsöpör a világ oktatási rendszereiben. Mindenhol próbálják lejjebb helyezni az autonómiát, hogy egyszerűen azon a szinten tudják eldönteni az adott kérdéseket, azokat a problémákat, amelyek felmerülnek, amelyek a legközelebb vannak hozzá. Nyilván egy pedagógus tudja azt, hogy neki személy szerint vagy az ő osztályának, amit tanít, melyik tankönyv az, amelyik a legjobban megfelelő, milyen tananyag vagy akár digitális tananyag az, amit ő a legjobban tud használni. Ha ebben megkötik a kezét, akkor

bizony csorbulni fog a diákok joga a minőségi oktatáshoz, mert az a személy, aki meghatározza a tanmenetet, az oktatást, egyszerűen nem tud szabadon dönteni.

Óriási probléma az, hogy önök most behozták ezt a csodálatos bosszútörvényt, és ez bizony tovább csorbítja ezt az autonómiát, amiről én beszélek, ami az alkalmazkodóképességét jelentené egy-egy oktatási szektornak. Ugye, mit látunk benne? A pedagógusoktól, a nevelőtestületektől vesz el jogokat, a továbbiakban nem kell majd megszavazniuk, nem kell az ő beleegyezésük a pedagógiai program létrehozásába, az éves munkaterv meghatározására, de akár a munkahelyük megválasztásába sem tudnak beleszólni abban az esetben, ha őket átvezénylik egy másik iskolába azért, mert ott éppen nincsen elég pedagógus.

Tehát csorbul a pedagógusok autonómiája ettől a törvénytől, ami nagyon rossz, mert amúgy is már létrehoztak egy olyan rendszert az elmúlt 13 évben, ami egy ilyen egyiptomi piramishoz hasonlít, egy nagyon hierarchikus döntési rendszer, ahol az állam és a minisztérium vezetői döntenek mindenről, egy miniszter nevez ki például egy iskolaigazgatót, a tankerületeknek a vezetői nagyon sok mindent elvontak az iskolaigazgató hatásköréből. Gondoljunk csak bele, hogy milyen szinten sérül, mondjuk, egy iskolaigazgató autonómiája, amikor úgy rúgnak ki egy pedagógust az ő iskolájából, hogy ő ebbe nem egyezett bele, az ő véleményét nem kérték ki, de a miniszter leszólt, a tankerület-vezető pedig buzgómócsingként megtette, amit megkövetelt tőle a bajszos rendőrkapitány, és kirúgja, mondjuk, azt a tiltakozó pedagógust, akivel egyébként az iskolaigazgatónak semmilyen problémája nem volt, egy jó tanerőnek gondolta, a gyermekek szerették, mégis átnyúltak a feje fölé, és bizony meghozták ezt a döntést.

Folyamatosan sérül az az autonómia, minden szinten, ami biztosítaná azt, hogy jó döntések születjenek, hogy tudjon alkalmazkodni az oktatási rendszer a XXI. század kihívásaihoz.

Egyébként a másik nagyon fontos alkalmazkodási faktor pedig az innováció. Azért beszélek ilyen sokat az alkalmazkodásról, mert a korábbi hozzászólásomban, aki követte azt, említettem, hogy milyen gyors változások zajlanak a társadalomban, hogy exponenciálisan nő a változás sebessége. Ha belegondolunk, már csak pár évtizede a saját életünkben is teljesen más volt a társadalom, más volt az a környezet, amiben éltünk, más technikai eszközöket használtunk, és alapvetően formálja át a technológia gyors fejlődése az életünket. Egyszerűen, ha ehhez a gyors változáshoz nem tud alkalmazkodni egy ember, vagy nem tud alkalmazkodni egy társadalom, akkor ő elbukik, és nem fogja találni a helyét, és elbukik abban a versenyben, ami azt biztosítaná, hogy ő is hasznos része legyen akár egy nemzetközi gazdaságnak, mondjuk, egy ország, vagy egyéni szinten hasznos része legyen egy munkaerőpiacnak.

Ha valaki nem tudja ezt az alkalmazkodóképességet produkálni, akkor a modern világban bizony bukáásra van ítélve. Betölthet még olyan közepes jövedelmű országoknak szánt szerepet, amit, mondjuk, az összeszerelő üzemmel lehet kifejezni, elvégezhet alacsonyabb hozzáadott értékű munkákat, de ha valaki szeretne ennél feljebb lépni, és szeretne jólétet garantálni az ő népének, akkor bizony az oktatásba kell fektetni, és nemcsak pénzben, hanem autonómiával is. És nemcsak autonómiával, hanem innovációval is, amit az előbb említettem, hiszen akkor tudunk lépést tartani a fejlődéssel, ha folyamatosan megújulunk, és folyamatosan megújul az oktatási rendszer maga is.

Mit tett az innováció terén az oktatási kormányzat az elmúlt 13 évben? Az innovációs képességeinket alapvetően befolyásolják azok a kutatóintézetek, háttérintézmények, amelyek folyamatosan ezt az oktatást, kutatást, fejlesztést csinálják. Nos, mit csinált az Orbán-kormányzat? Már a ciklusa elején beszántotta ezeket az intézményeket egytől egyig. Gondolhatunk itt az Oktatókutató és Fejlesztő Intézetre vagy akár az Educatio Kft.-re, amelynek szintén volt kutatási részlege. Ezek az intézmények megszűntek, és mindent bürokratikus hivatalokba csoportosított össze, esetleg egyetemekre szervezett ki, de egyszerűen ez a kapacitás, ami korábban megvolt az országban, és jelen volt az az intellektuális pezsgés, ami jellemezte az oktatás-kutatást... - egyébként nagyon sok kiváló oktatáskutató van még most is Magyarországon, de mi van velük? Perifériára vannak szorítva, az ő ötleteiket, az ő javaslataikat, háttéranyagaikat senki nem olvassa a kormányzattól, vagy ha olvassa, akkor csak legyint rá, és nem kezd hozzá a megvalósításukhoz.

Ezek a szakértők egyedül az ellenzék körül tudnak csoportosulni, mert mi meghallgatjuk őket, és mi minden egyes választás során bevonjuk őket a szakpolitikai programjaink alkotásába. Most is elkészült a százpontos javaslat az ELEGY részéről, az ellenzék programjában is nagyon sok neves szakértő működött közre. A Fidesznek még oktatáspolitikai programja sincs a választáson, hiszen pusztán annyit mondanak mindig, hogy folytatjuk, vagy már annyit sem mondanak, csak annyit mondanak, hogy Gyurcsány, Soros, migránsok.

(8.40)

Tehát egyszerűen borzalmas az a szint, amire eljutottunk, nincsenek már szakmai viták, és az is nagyon szomorú egyébként, hogy a kormánypártok a saját képességeiket építették le. Volt egy olyan oktatáspolitikai műhely a Fideszen belül is a 2010 előtti években, ami egy pezsgő, innovatív dolog volt; a finn példát tartották szem előtt, mondjuk, megnézték a nemzetközi jó gyakorlatokat, és ez a műhely tudott vitatkozni a baloldali és a liberális műhelyekkel, és ebből az intellektuális pezsgésből jó döntések születtek, rosszak is, de volt egy folyamatos önreflexió, egy önkritika, hogy mit lehetne jobban csinálni. És a céloknak volt egy olyan metszete, amiben azért mindenki

egyetértett, például abban, hogy nőjön a diákok végzettsége, minél többen jussanak el, mondjuk, az egyetemi szintre, kevesebben hulljanak ki a középiskolából végzettség nélkül, és hasonló célok, amelyek egyszerűen alapvetőek egy modern országban. De ezeket a célokat is már elkezdte felrúgni a kormányzat, és például olyan intézkedéseket vezetett be, gondoljunk itt például a tankötelezettség leszállítására 16 éves korra, ami rombolta, egyértelműen minden szakértő által előrelátható módon azt, hogy hányan fogják végzettséggel befejezni a középiskolát. A Fidesz szakított a korábbi oktatáspolitikájával, nagyon sok ponton, és új célokat helyezett előtérbe.

Az is nagyon érdekes, ezt is el kell mondani, én dolgoztam egyébként a minisztériumban 2016 táján, és láttam azt, hogy mennyire kettősség uralkodik a kormányzat oktatáspolitikájában. Én ugyan csak egy egyszerű referens voltam, de én is láttam azt, hogy vannak az európai uniós vállalások, az európai uniós célok, amelyek arról szólnak, hogy mondjuk, csökkentsék a szegregációt, növeljék a társadalmi mobilitást, a család ne játsszon akkora szerepet abban, hogy ki hová jut el az oktatásban, ki mennyire lesz sikeres. Az Európai Unióval közösen ilyen célokat tűzött ki Magyarország és a magyar kormány. Aztán, amikor látjuk, hogy milyen intézkedéseket tett ettől függetlenül, az európai uniós programoktól függetlenül, akkor már azt láttuk, hogy teljesen más célokat tűzött ki. Szeretetteljes szegregációról beszélt, mondjuk, az akkori lelkész miniszter, és bátorították bizonyos esetekben például a szegregációt. Vagy olyan intézkedéseket hoztak, amelyek egyszerűen rontották a társadalmi mobilitás lehetőségét. És bizony az elmúlt 13 évben nőtt is azoknak az aránya, akik rosszul teljesítenek, és ez egyszerűen egyre durvább következményekkel jár, hiszen most már azt halljuk cégek, akár gyárak képviselőitől, vezetőitől, hogy a betanított állásokra jelentkezők sem alkalmasak betölteni ezeket a pozíciókat, hiszen funkcionális analfabéták, és nem értik meg azt a használati utasítást, amelyet, mondjuk, egy gép kezeléséhez értelmezni kellene.

Tehát óriási problémák vannak itt, és azt látjuk, hogy kialakult ez a kettősség, mint ahogy a kettős beszéd is kialakult, hogy amikor a Brüsszelben lévő fideszesek azért mégiscsak mást mondanak néha, mint amit a hazai közvéleménynek, és az európai szinten már kicsit kulturálják magukat; és mondjuk, Szájer József máshogy beszélt, máshogy élt, mint ahogy itt sokan propagálják. És azt látjuk, hogy ez a kettős beszéd az oktatáspolitikai terén is folyamatosan érvényesült, és az európai uniós programokban, amelyek nagyon jelentős forrást hoztak be az oktatás fejlesztésébe, kitztek progresszív, előremutató célokat, mert ugye, ezt várta el az Unió, és olyan célokat tűztek ki, amelyek tényleg segítettek volna, mondjuk, a szegény diákoknak a felzárkózását, vagy azt, hogy ne a családi háttér domináljon mindent az oktatásban. De azután, amikor az intézkedésre került a sor, akkor ennek tökéletesen ellentmondó dolgokat hoztak meg.

Ugyanez érvényesült a felsőoktatásban is, ahol például fontos célként tűzték ki a nemzetköziesítést, hogy minél több külföldi hallgató jöjjön Magyarországra, hogy a magyar felsőoktatás presztízse emelkedjen - aztán hoztak egy olyan intézkedést, hogy elűldözik a CEU-t. És ez minden korábbi törekvésnek, minden korábbi ilyen uniós programnak, amelyet belefektettek a felsőoktatás fejlesztésébe, egy óriási pont adott, hiszen amit hosszú évek során megpróbáltunk elérni, azt egyetlen mozdulattal, egy politikai akarat miatt, egy politikai kommunikációs szándék miatt lerombolták, és az ország egyik legnívósabb intézményét, ahova valóban nagyon sok külföldi hallgató is szívesen eljött hazánkba, egyszerűen beszántották, és most már Bécsben tanítják a CEU-s hallgatókat.

Tehát folyamatosan ez a kettősség a jellemző. És egyszerűen addig, amíg a kormány nem teszi rendbe a céljait, a célhierarchiáját, egyszerűen azt, hogy ő mit szeretne az oktatásban elérni, addig nem lesznek normális intézkedések, hiszen ha már a cél is rossz, akkor hogyan lehetne hozzá jó eszközöket találni. Most is megnézhetjük azt, hogy mi a boszútörvény célja. Mondanak itt sok szépet, de alapvetően, ha megnézzük a konkrét intézkedéseket, amelyek ebben benne vannak, akkor a kontroll; a kontroll a cél, a további centralizálás, a további hierarchia kiépítése. Egyetlen dologban adnak több mozgásteret, amiben senki sem kérte: hogy legyen teljesítménybér, amitől ódzkodnak az igazgatók, hiszen óriási feszültséget fog szülni a tantestületekben ez az intézkedés.

Úgyhogy arra biztatnám a kormánypártokat - bár gyakorlatilag senki nincs itt, csak egy egészségügyi államtitkár, ami szerintem szégyen egy oktatási tárgyú vita esetében -, hogy tegyék rendbe végre a céljaikat az oktatás területén. Tegyék rendbe, és olyan előremutató célokat tűzzenek ki, amelyek segítik hazánk boldogulását (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*), amelyek segítik azokat a fontos célokat, hogy például a hátrányos helyzetű diákok is eljussanak a felsőoktatásba, és ne csak, mondjuk, a legszegényebb egyharmadnak a 11 százaléka tanuljon tovább, hanem közeledjenek a leggazdagabb egyharmadhoz, ahol mondjuk, 71 százalék ez az arány.

Úgyhogy azt kérném, hogy ha a tévéközvetítésen nézik ezt a felszólalást - merthogy itt személyesen, ugye, nem nézték -, akkor tegyék rendbe ezeket a célokat, és valljanak arról őszintén, hogy a boszútörvény milyen célokért született. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Hiszékeny Dezsőnek, az MSZP képviselőcsoportjából. Jegyző úr, parancsoljon! Öné a szó.

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ha valaki tévén követi nyomon ezt az ülést, akkor teljesen világossá válik mindenki számára az én megítélésem szerint,

hogy a süketek párbeszéde zajlik. Nemcsak itt az elmúlt húsz órában, hanem az elmúlt hónapokban, sőt, ha kicsit bátrabban tekintünk vissza az időben, akkor azt is el lehet mondani, hogy az elmúlt években a süketek párbeszéde zajlik; különböző civil szervezetek, országgyűlési képviselők, rengeteg ember mondta el a véleményét, és én azt érzékelem, hogy ezt a kormányzat nem hallja meg. Folyamatosan azt érzékelem, hogy zajlik a hazudozás a kormány részéről, és az is jól érzékelhető, hogy éppen emiatt bajban vannak. A nyilvánosságra került, most már ilyen Maruzsa-videóként szokták mondogatni... - abból az derül ki, hogy államtitkár úr úgy gondolja, hogy ha igazat mondanának, akkor bajba kerülnének. Én azt érzékelem, hogy amikor nem mondanak igazat, akkor is bajban vannak. És a legnagyobb baj az, hogy nemcsak a kormány van bajban, hanem mi, valamennyien, akik itt élünk Magyarországon.

Én nem vagyok oktatáspolitikus, és ezért amit én mondani fogok most, az nem is oktatáspolitikával vagy szakmai kérdésekkel foglalkozik. Tehát nem vagyok az oktatásban igazán jártas ember, de apa vagyok, nagypapa vagyok, és ilyen módon érintett vagyok ebben az ügyben. És azt hiszem, nagyon sok ezren, százezren vannak így ebben az országban. A közoktatással kapcsolatos kérdésekben mindannyian érintettek vagyunk. Országgyűlési képviselőként pedig a választókerületemben járva, azt gondolom, az a helyes magatartás, ha erről is, erről a kérdéstről is beszélgetek az emberekkel. Ez az elmúlt időszakban kéretlenül is megtörtént, hiszen nem kellett keresnem az alkalmat az embereknél, hogy erről beszéljünk; ők maguk találtak meg engem, kerestek meg, és mondták el a véleményüket. Tehát az, amit én most itt mondani fogok, az emberekből építkezve épültek fel ezek a mondatok.

(8.50)

Nagyon határozottan és jól látható az, hogy teljesen értetlenül állnak az előtt, ami jelenleg a magyar oktatásban zajlik. Az előbb említettem, hogy mindenkire érint, és ezért mindenkinek kialakult véleménye van erről.

Tulajdonképpen az mondható el, hogy azért értetlenek ezzel az egész kérdéskörrel kapcsolatban, mert az ember azt gondolná, hogy egy kormány, amelynek bizalmat szavaztak, elkezd azzal foglalkozni, amelyek a társadalom legsúlyosabb problémái. Ezek között ott van az oktatás, aztán mellette még az egészségügy, a szociális ellátórendszer, a családtámogatás, tehát millió kérdés van. És nagyon jól érzékelhető az, hogy nagyon sok mindennel foglalkozik a kormány, iszonytató pénzeket öl minden másba. Az emberek olyan egyszerűen szokták ezt fogalmazni, azt szokták mondani, hogy totális hülyeségekre költenek. Itt a lombkoronás történettől kezdve egészen a Vodafone felvásárlásáig, tehát mindenféle dologra, ami az emberek számára nem fontos, arra

van pénz; ami igazán fontos lenne, és mindannyiunkat érint, arra viszont nincsen. És ez már évek óta nagyon jól érzékelhető.

Elmondták nekem azt is, hogy az a baj, hogy most már folyamatosan gond és probléma az emberek mindennapi életében az oktatás helyzete. Azért gond és probléma, mert ők úgy élik meg, hogy mindig újabb és újabb helyzetek állítódnak elő, amelyekhez neki szülőként alkalmazkodnia kell. Nem az van, hogy egy világos és tiszta elképzelés van, és ez az oktatás, és ehhez alkalmazkodva építi fel az életét, hanem évről évre újabb és újabb kihívásokkal szembesülnek a szülők, természetesen a gyerekek és így módon a tanárok is. Tehát át kell szervezniük az életüket azért, mert a kormány képtelen megoldani ezt a problémát. Most már évek óta azt tapasztaljuk, hogy nincs világos elképzelése, és az, ami zajlik az oktatásban, az pedig évről évre változik, az emberek pedig képtelenek ehhez alkalmazkodni, át kell szervezni állandóan az életüket, és egészen furcsa élményekben lehet részük.

Sokan elmondták, itt is elmondták egyébként több képviselőtársam, hogy azért az nem megoldás, hogy a szülőknek kell különböző felszerelést és egyéb, az iskola működéséhez szükséges cuccot bevinni az iskolába, vagy nekik kell kifesteni. Befizették az adójukat, és szerintem teljesen jogos elvárás az, hogy ezért azt várják, hogy az iskolák, ahová a gyerekeiket hordják, teljesen biztonságosak legyenek, és ott normális módon élhessék az életüket.

Jól látható, hogy ez ma nem így van. A gyermekeket nem biztonságos helyre visszük akkor, amikor az iskolába visszük be, bár önök folyamatosan azt hangoztatják, hogy a biztonság az egyik legfontosabb. Nincsenek biztonságban az iskolákban, egyrészt azért, mert fizikailag nincsenek megfelelő állapotban ezek az iskolák, nagyon sok felújításra szorul; gyakran látunk tévéhíradókban, egyéb helyeken olyat, ahol szinte életveszélyes helyzet alakul ki; és szerintem az sem egy biztonságos történet, ha mondjuk, énektanárok vagy testnevelő tanárok oktatnak fizikát, nem megbántva itt természetesen a testnevelő tanárokat. De azt hiszem, az nem lehet egy normál módszer és nem biztonságos, ha olyan tanítja a tantárgyat, akinek nincs erre kifejezetten képesítése vagy képessége.

Én magam abban a helyzetben vagyok, hogy tizenévvvel ezelőtt, még alpolgármesterként az volt a feladatom, azzal foglalkozhattam, hogy az önkormányzat által végzett beruházásokat kellett szerveznem. Akkor még az önkormányzatokhoz tartoztak az általános iskolák, ezért nagyon fontos feladat volt az, hogy ezeket az épületeket normál módon karbantartsuk.

Tizenkét évvel ezelőtt jellemzően a XIII. kerületben az önkormányzat több száz millió forintot, nem ritkán milliárdos nagyságrendű - azért tíz évvel ezelőtt az még pénz volt! - összegeket áldozott az iskolára. Egy terv szerint haladtunk, felmértük az iskolákat, melyik milyen állapotban van, hol milyen beruházásra van szükség, esetleg javításra vagy egy teljes

komplex felújításra. És ezekre létezett egy terv, eszerint haladtunk, folyamatosan költöttünk az iskolákra. Innen jelentem, az elmúlt 12 évben semmilyen beruházás nem történt egyik iskolában sem. El tudják képzelni, hogy milyen állapotok uralkodhatnak? Ez a XIII. kerületben különösen szembetűnő, mert az óvodák még az önkormányzatoknál vannak, kifogástalan állapotú óvodák vannak, feltöltve jól képzett pedagógusokkal, jól érzik magukat ott a gyerekek. És innen jön egy óriási váltás, amikor bekerülnek a teljesen pusztulat állapotban lévő iskolákba.

És most már értem, miért nem engedik be a szülőket az iskolákba. Ha nekem ilyen iskolám lenne, én sem nagyon mutogatnám senkinek. De én azt gondolom, hogy ez súlyos probléma, és erre nem találnak most már évtizedek óta önök megoldást. Tehát az, hogy 12 éve egy fillért sem költenek az iskolákra egy ekkora lélekszámú településen, azt gondolom, hogy az elfogadhatatlan. Volt arra is példa, hogy egy adott iskolában, aminek az egyik felét még az önkormányzat tartotta fenn, ott a beruházás lezajlott, az állami felén pedig semmi nem történt. Nagyon érdekes látványt nyújt, amikor egy iskola félig fel van újítva, félig pedig nincs. És ez annak köszönhető, hogy önök nem tartották fontosnak, hogy az ott normál módon el legyen készítve. Tehát túl nagy a kontraszt, azt gondolom.

Elmondták nekem az emberek azt, hogy azt is érzékelik, barátaikkal beszélgetve, hogy lehet ezt másképp is csinálni. Önök is biztosan nagyon sokszor hallottak már arról, hogy ez egészen másképp van Finnországban. Emlékszem, ilyen beszélgetések során hányszor került szóba az, hogy a finnek másképp csinálják, nem sokkal több pénzért, és ott milyen jól működő rendszer van. És most már a számok is mutatják, hogy Ausztriában is másképp csinálják, és jobban csinálják, mint mi, évről évre többen hordják át oda a gyermekeiket, hogy ott tanulhassanak, normál körülmények között, nem a magyarországi borzasztó helyzetet kell túlélniük.

Azt is érzékelem, hogy ez önöknek is fontos. Épp múltkor volt egy újságcikk, amit olvastam, hogy a különböző NER-lovagoknak is fontos az, hogy a gyermekek megfelelő iskolába járjon. Érdekes módon nem is itt járnak iskolába. *(Dr. Takács Péter: Hanem hol?)* Sajnos az országban élők többsége nem választhat, hogy külföldre vigye a gyermekét tanulni, és ott egy színvonalas oktatáshoz tudjon hozzájutni. Ilyenkor az ember ezen elgondolkodik, és ha mással beszélget, akkor szégyenérzete van amiatt, ami az országban oktatás címszó alatt szerepel.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

És nem jó, hogy emiatt nekünk a barátaink előtt is szégyenkeznünk kell. Különösen akkor, ha ebből lényegesen jobb minőséget is elő lehetne állítani.

Azt gondolom, hogy szülőként a gyermekeinknél nincs fontosabb számunkra, és évről évre azt tapasztaljuk oktatásban is, de ha már a kormány részéről

egy egészségüggyel foglalkozó államtitkár van itt, akkor az sem biztonságos, hogy ma Magyarországon 100 ezer gyermeknek nem biztonságos az ellátása, nincs ellátása *(Dr. Takács Péter ingatja a fejét.)*; 100 ezer gyermeknek nincsen körzeti orvosa. Ez csak egy kitérő volt a közoktatás áldatlan állapotától, hasonló a helyzet az egészségügyben is.

Azzal tudnám összefoglalni, hogy igazából büszke szeretnék lenni arra, hogy Magyarországon a gyermekeink milyen képzésben részesülnek, de nem tudok büszke lenni, és nem tudok dicsekedni külföldiek vagy barátaink előtt. Ők is úgy látják, hogy itt Magyarországon valami baj van. És mára odajutottunk, hogy emiatt szégyenkeznünk kell. Én szégyellem magam, de azt hiszem, hogy nem csak nekem kellene szégyellni magam, különösen maguknak. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, úgy is mint az Országgyűlés soros jegyzője. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjából Tóth Bertalan frakcióvezető úr. Parancsoljon, frakcióvezető úr, öné a szó.

(9.00)

DR. TÓTH BERTALAN (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Fura dolgot fogok mondani: nem lehetnek könnyű helyzetben a Belügyminisztérium felelős államtitkárai, legyen akár egészségügyért felelős vagy oktatásügyért felelős, mert a tények makacs dolgok, igen nehéz védeni a mundér becsületét, amikor beterjesztenek egy olyan költségvetést ide, az Országgyűlés elé, amelyből az derül ki, hogy nemcsak 2010-hez képest, hanem az előző évekhez képest is GDP-arányosan gyalázatosan keveset költ a magyar költségvetés oktatásra és egészségügyre.

Ugye, az oktatásnál a tavalyi évhez képest meg a tavalyelőtti évhez képest is minimális, pár tizedszázalék a bővülés, de még így is jelentősen elmarad az európai uniós átlagtól; hát még azoktól az országoktól mennyivel elmarad, ahol az oktatás fontos, mert a jövőben gondolkodnak, és a tudásalapú gazdaság fejlesztésében. Tehát míg nálunk körülbelül 4 százalékos az oktatásra fordított GDP-arányos költségvetési kiadás, addig az átlag 6-6,5 százalék, és akkor még nem említettem akár Finnországot vagy más országot, ahol ennél lényegesen magasabb. De ennél még gyalázatosabb képet mutat az egészségügyre fordítandó költségvetésikiadás-szám, hiszen az európai uniós átlag 7 százalékhöz képest ez nálunk már 4 százalékos alatti GDP-arányt mutat, de van egy jó számunk, mert ezt a GDP-hez viszonyított arányt, ugye, hozza Magyarország, csak éppen azért, mert az emberek kénytelenek magánegészségügyben költeni a leadózott, nem kevés adóval terhelt fizetésükből, tehát a magánegészségüggyel egészül ki tulajdonképpen a magyar egészségügyi ellátás. De hát, mi azt szoktuk mondani, hogy a költségvetés egy torta, a

közös tortánk, és az egy politikai szándékot és politikai célkitűzést mutat, hogy abból, ebből a tortából melyik ágazat hogyan részesül.

De, ugye, nemcsak ezek a tényszámok, hanem azért érdemes a közvélemény-kutatásokat is figyelembe venni, amelyek pedig, ugye, azt mutatják, hogy a magyar társadalom hogyan ítéli meg ezeket az ágazatokat, és azt kell mondanom, az látszik, hogy a magyaroknak az egészségügy helyzetéről lesújtó véleménye van - ezt nyilván tapasztalatból mondják; persze nyilván könnyű a minisztériumból számokat babrálni, de az emberek meg a bőrükön érzik nap mint nap az egészségügy tragikus helyzetét -, de mondhatnám az oktatást is, az oktatás állapotával és helyzetével is elégedetlen a magyar társadalom többsége.

És, ugye, önök a gazdaság- vagy munkaalapú társadalomról beszélnek, Matolcsy Györgyöt tudnám ideidézni, aki elmondta, hogy az elmúlt tíz évben olyan pénzbőség volt Magyarországon, ami példátlan. Aztán, ugye, ő maga, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, a Kárpát-medence géniusza elmondta, hogy ezt mennyire rosszul használta fel az Orbán-kormány az elmúlt tíz évben, tehát tulajdonképpen ennek egy jelentős része ablakon kidobott pénz, és ennek az iszonyatos pénzbőségnek sajnos nem az egészségügy és nem az oktatás volt a nyertese, miközben, ugye, mind a két ágazat fontos versenyképességi mutató - ugye, mindig nagyon büszkék a GDP-növekedés mértékére, csak, ugye, ebből a nagyarányú növekedésből kinek milyen haszna van? A multiknak biztos óriási nagy haszna van, hiszen ezermilliárdokat hordanak ki Magyarországról nyereségként alig 3-4 százalékot adóztatva, és ehhez még az állam igen komoly, több száz milliárdos támogatást is ad nekik; elég csak az akkumulátorgyárakra utalni, ahol egy-egy beruházásnak akár a 12-13 százalékát is a magyar adófizetők fizetik meg, aztán a nyereséget természetesen nem a magyar adófizetők teszik zsebre, hanem ezek a multinacionális vállalatok.

Arra szeretnék tehát kilyukadni, hogy sajnos, ha az önök által agyondicsért státusztörvény - amely, ugye, a gyermekek mindenekfeletti érdekét szolgálja - mellé odatesszük a költségvetésben tervezett oktatási kiadásokat, akkor, ugye, lelepleződnek, mert ez egy ordas hazugság, mert szinte semmilyen forrást, komolyabb forrást nem rendelnek oda, hogy ebből bármilyen fejlődés kimutatható lenne, hiszen a költségvetési számok azt mutatják, hogy még a pedagógusok ebben foglalt lehetséges béremelésére sincs meg a fedezet. Most speciel arra gondolok, hogy önök arról beszéltek, hogy 800 ezer forintot fognak keresni általában a pedagógusok.

És akkor itt történik rá ennek a státusztörvénynek a leggyengébb pontjára, már az önök által felvetett béremeléssel kapcsolatos leggyengébb pontjára, hogy beleírják azt, hogy, mit tudom én, 400 ezer forinttól 1 millió vagy 1 millió 200 ezer forintig lehet itt a pedagógusoknak pénzt keresni attól függően, hogy gyakoronokok, pedagógus I. vagy II. besorolásban vannak - ugye, értékelési szempontként odairják azt,

hogy persze azért valamilyen szinten az eltöltött éveket is figyelembe kell venni, és hosszan sorolják, hogy milyen szempontrendszer szerint kereshetne akár, mondjuk egy ózdi pedagógus, akár egy ózdi óvodapedagógus 700-800-900 ezer forintot, mert, ugye, mégiscsak ott kéne jobban, ott is meg kéne becsülni a pedagógusokat, ahol iszonyú nehéz körülmények között kell oktatni -, csak hát, van egy mondat ebben a törvényben, amely meg arról szól, hogy igen, van ez a keret, de az intézményvezetőnek figyelembe kell vennie az adott intézmény költségvetési erejét, tehát az adott költségvetési évben az állam által vagy a tankerület által az intézmény számára biztosított személyi kiadási keretet, és azon belül kell neki gazdálkodnia.

Hogyha tehát, ugye, mondjuk, pénzszerű van - és látjuk a költségvetésből, hogy azért nem szabadult el az oktatásra fordítandó költséghányad -, akkor sajnos, azt kell látni, hiába emelhetné az igazgató a pedagógusok bérét a különböző szempontrendszer szerint, ha nem lesz annyi pénze az intézménynek, akkor nem fogja tudni megemelni ezt a bért, és nagyon sokan elmondták, hogy amúgy mennyi tárgyi eszköz hiányzik az iskolákból, a szülőknek milyen erőbedobást jelent, hogy normál körülmények között végbe menjen vagy végigmenjen egy egész tanév. Nem gondolom tehát, hogy még majd a krétából, a vécépapírból meg a különböző ilyen tárgyi eszközökből fog majd az intézményvezető spórolni - merthogy arra sincsen pénz -, hogy a pedagógusoknak ebben a keretben meghatározza a bérét, tehát egyszerűen egy kész átverés, ami ebben a törvényben béremelés szintjén megjelenik.

Ugye, sokszor halljuk a miniszterelnök úrtól, hogy nem feltétlenül a diplomások száma mutatja egy társadalom valódi erejét, és nem is kell annyi érettségizett ember, a bölcsészekkel kapcsolatos véleményüket meg aztán abszolút ismerjük, bár elég sok bölcsész ül az önök sorai között, már akik most éppen nincsenek itt, de akik itt vannak talán közöttük is, sőt láttam egy kimutatást, hogy nagyon sok tanár végzettségű fideszes képviselő is van. Na most, ha a bölcsészeket annyira nem szeretik, nem kell annyi diplomás, nem kell annyi érettségizett, hát, akkor legalább a szakképzésre adjanak már annyi forrást, hogy a szakképzésbe járó fiatalok szerezzék meg azt a tudást, amely XXI. századi gazdasági kihívásokhoz elengedhetetlen! De oda sem adnak elegendő forrást.

Egyszerűen kivézetik ezt az ágazatot. Ezért ez teljesen érthetetlen. Hogyha nem kiművelt főket szeretnének, akik esetleg gondolkodnak, és nem nagyon fogadják el ezt a ránk erőltetett ideológiai valamit, és mondjuk, esetleg lenne véleményük, hanem azt mondják, hogy jó, hogyha sok szakmunkás van, és nekik nem kell akkor beleszólniuk a mi dolgainkba, akkor legalább nekik kellene olyan feltételrendszert biztosítani az oktatási ágazatban, hogy ők jussanak hozzá olyan tudáshoz, hogy ami előttünk áll itt az elkövetkezendő években, évtizedekben, ahhoz megfelelő tudással rendelkezzenek. És itt azért szeretnék utalni Hiller

István felszólalására, aki elmondta, hogy ez egy alapvető probléma ezzel a törvénytervezettel, hogy nem szól a jövőről, tehát a jövő kihívásai nem tükröződnek vissza ebben a jogszabálytervezetben, tehát hogy a tudásátadás folyamatának az igen drasztikus változásához való alkalmazkodás ebből a jogszabálytervezetből nem olvasható ki.

Egy dologra szeretnék még rávilágítani. Volt szerencsém találkozni az Európai Bizottság regionális ügyekért felelős biztosával, akivel egy nagyon jó beszélgetés volt, mert elmondta, hogy ők már annyira szeretnék adni az európai uniós támogatásokat, hogy tényleg már csak egy gombot kéne megnyomni, hogyha a kormány hajlandó lenne teljesíteni a feltételeket; de azt is elmondták, hogy, ugye, az oktatásra fordítható és akár a pedagógusok bérére fordítható európai uniós támogatásnak nem feltétlenül ez a jogszabály a feltétele, sőt. Ugye, a pedagóguséletpálya-modell igen, de az, hogy teljesen átalakítsák a pedagógusok státuszrendszerét, és csorbítsák a jogait, az nem feltétele az uniós forrásoknak, hanem sokkal nagyobb, jelentősebb feltétele, hogy milyen továbbképzési rendszert biztosítanak a pedagógusok számára, merthogy, ugye, ennek az európai uniós támogatásnak az alapvető lényege az oktatás minőségének a javítása, ami nemcsak a béremelés által oldható meg - és ugyancsak hadd hivatkozzak Hiller Istvánra! -, tehát maga a fizetésemelés és a béremelés szükséges, de nem elégséges feltétele az oktatás minősége javulásának.

(9.10)

Hát, én még ilyen tervet nem láttam. Biztos benyújtottak valamit, biztos erről is olyan széles körben konzultáltak itt akár a pedagógusokkal vagy a magyar társadalommal, de nem nagyon látjuk azt a minőségi képzési rendszert, amit a pedagógusoknak biztosítani szeretnének, amire igazából adná az Európai Unió ezt a forrást. Inkább azzal molyolnak, hogy hogy lehet egy kicsit megszorogatni a pedagógusokat, hogy lehet beállítani őket a sorba, hogy lehet, ugye, ilyen - klasszikust idézve - kokit adni a pedagógusoknak, hogy ejnye-bejnye, azért nem kellene itt a hatalmat annyira piszkálni a maga élvezeti rendszerében, és nem azzal, hogy amúgy pedig bemutatassák, hogy hogyan tud majd az oktatás minősége javulni akár képzési vagy akár eszközfejlesztéssel, vagy bármi olyannal, amihez még szükség van arra, hogy az európai uniós forrásokat le lehessen hívni, hanem inkább ezzel molyolnak, meg persze mutogatnak az ellenzékre, hogy mi éppen mit tudunk elérni Brüsszelben, meg mit nem. De ugye, ezeken a tanácsüléseken az önkormányzatok miniszterei ülnek, meg az Európai Tanácsnak az ülésein meg az önkormányzatok miniszterelnöke ül, aki szidja a szankciókat, aztán mindig megszavazza őket.

És akkor végezetül még ami nagyon fontos ehhez az európai uniós forrás megszerzéséhez, ugye, ahogy mondják a pénzforrást kezelők, az akadémiai

szabadság, tehát az oktatás szabadsága, ami számukra nemcsak azt jelenti, hogy lehet-e szabadon oktatni, mondjuk, egy felsőoktatási intézményben, egy középiskolában vagy egy általános iskolában, hanem azt is, hogy adott intézményen belül a közpénzek hogyan mozognak, és az alapítványokba kiszervezett egyetemekenél, felsőoktatási intézményeknél ez egy alapvető probléma, hogy van egy pártkatonából álló kuratórium, ami az atyaúristen az adott intézményben, és látjuk, most már Stumpf István is, ennek a projektnek a fő felelőse is megadta magát, mert hát nem fértek a bőrükbe ott, az adott intézményben, és hát mégiscsak politikai döntést kellett hozni a rektorral kapcsolatban; ezt már az ő gyomra sem bírta, pedig hát aztán végig roadshow-zta az egész országot, ígértetett itt 1500 milliárdnyi uniós forrást és mindent, a szenátusok pedig meghajoltak a kormányzati akarat előtt, és bíztak abban, hogy jönnek majd ezek a források. Hát, nagyon sajnálom, hogy hoppon maradtak, de ismerhetnék már önöket 13 éve, hogy ez önöknél hogy működik.

Summa summarum, ha tényleg együtt értékeltük ezt a törvénytervezetet és a tárgyalás alatt lévő költségvetést, akkor azt kell mondanom, hogy ez egy átverés, ez egy hazugság, önök nem az oktatás minőségét akarják javítani, mert forrást nem rendelnek hozzá. Önök nem hívják le az európai uniós forrásokat, mert nem teljesítik a feltételeket, nem teszik hozzá azt a minőségjavulási programot, ami alapján az Unió Magyarország számára odaadná a pénzt, ehelyett kokit osztanak a pedagógusoknak, és a jövőnkkel játszanak. Szégyelljék magukat! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Arra kérem önöket, minden képviselőtársamat, hogy a személyes sértegetéseket lehetőleg mellőzni szíveskedjenek, mert ebben az esetben nem tudok eltekinteni a határozati házszabály idevonatkozó előírásai érvényesítésétől. Többek között a frakcióvezető úr esetében is semmi szükség nem volt a „Kárpátok gényusa” címkének a használatára, mert úgy gondolom, ez egy tipikusan bántó és megbélyegző dolog volt, főleg olyan esetben nem, aki nincs jelen az ülésteremben. Köszönöm szépen.

Most Takács Péter államtitkár úrnak adok szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. TAKÁCS PÉTER belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Minekutána körülbelül két órája vettem át itt az őrseget, hát, gondoltam, ilyen összefoglaló jelleggel reagálnék.

Többben a minőséget kifogásolták a velem szemben ülők oldaláról. Hát, akkor mit mondjak én? Tehát az a helyzet, hogy most függetlenül attól, hogy a Belügyminisztériumot melyik államtitkár képviseli, azért próbálunk egy olyan szakmai színvonalra törekedni, amivel egy érdemi vitát lehet folytatni. Hát, ez sajnos nem mindig mondható el a túloldalról, ugyanis

ugyanazokat a csúsztatásokat és hazugságokat ismételtetik, és nagyjából ugyanazokkal a panelekkel élnek, függetlenül attól, hogy éppen egészségügyről, szociális témákról vagy oktatásról van szó. Folyamatosan fölemlegetik az egyeztetések hiányát, ami célszerűen nem igaz, fenyegetnek vezénylesekkel, amikre az egészségügyben sem került sor célszerűen, csak a Covid-járvány legrosszabb időszakaiban, és ezekkel riogatták az egészségügyi dolgozókat, ezekkel riogatják most a pedagógusokat. Senkinek nem célja, hogy visszaélve a munkáltatói jogokkal gyakorolja ezeket az irányítási jogosultságokat, egyszerűen nem élet-szerű, és - most már azért van az egészségügyben is két év példa a gyakorlatból - nem valósul meg. Nem valósul meg! Tehát ezekkel fölösleges riogatni.

Újra elhangzanak hamis állítások a költségvetéssel kapcsolatban. Nominálértékben közel a két és félszeresét költjük oktatásügyre, több mint két és félszeresét egészségügyre, és mindig följönnek ezek a GDP-százalékok, hogy ki hány százalékot oszt szét. Azért arra felhívnam a tisztelt képviselő urak figyelmét, hogy ha összeadogatjuk az önök százalékait, nem 100 jön ki, hanem 110 vagy 120. Ugye, ebből 100 a GDP, és 10-20 százalékot meg borzasztóan rossz kondíciókkal felvett IMF-hitelből tetszettek finanszírozni. Mondhatni: így könnyű! Tehát, ugye, Margaret Thatcher is mondta, hogy az a baj a szocialistákkal, hogy nagyon könnyen költik a mások pénzét. Hát, hogyha megnézzük az államadósság alakulását, így megy föl az önök idejében, így megy le nálunk, így önöknél, így nálunk. Tehát ha nem százat oszt valaki tartósan... - tudom, hogy a szocializmus idején ehhez szoktak hozzá, hogy hitelből tartják el az országot, de az nem fenntartható, tehát nem fenntartható. Tehát ha nem 100-at, hanem 110-et, 120-at osztogatunk szét, akkor persze magasabb számokat lehet kihozni, tehát lehet, hogy optikailag ez egy adott ideig jól néz ki, de hosszú távon nem fenntartható. A felelős kormányzásnak a lényege az, hogy hosszú távon fenntartható rendszert építsünk.

Az első két óra rezüméjeként ennyit szeretnék hozzászólni. Gondoltam, hogy ideje néhány ilyen csúsztatást kiigazítani. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Rendes felszólalásra a Momentum képviselőcsoportjából Tóth Endre képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Kicsit arról szeretnék beszélni, hogy hogyan érzik magukat a pedagógusok a pályán, és miért vannak ennyire távozók. Hogyha megnézzük az adatokat, akkor nagyon szomorú képet kapunk. Én kikértem közérdeklődés-kéréssel az elmúlt két évre vonatkozóan azt, hogy hány pedagógus távozott felmondással vagy közös megegyezéssel az állami tankerületekből, és azt a számot, azokat a számokat kaptam, hogy 2021-ben 3738-an, 2022-ben 5316-an távoztak - ez egy óriási növekedés, 42 százalék. Nyilván van egy olyan része a

távozóknak, ami minden évben van, akkor is, hogyha tökéletes az oktatás, mert vannak magánéleti okok, vannak személyes okok, amelyek közrejátszanak, de az a tendencia, amit látunk, hogy egyik évről a másikra 42 százalékkal emelkedik a távozó pedagógusok száma, az nagyon aggasztó.

Mi fog történni ebben az évben - kérdezem én önöket -, amikor ennyire viharos események történnek? Önök hoznak egy olyan bosszútörvényt, amely számos ponton rontja a munkavállalói jogokat a pedagógusok esetében, és, ugye, nagyon sok pedagógus, közel ötezer már bejelentette, hogy fel fog mondani ennek hatására. Tehát milyen távozói létszámot fogunk kapni 2023-ban, hogyha önök ilyen politikát folytatnak? És ez nyilván nem csak a statisztika miatt, és főleg nem a statisztika miatt érdekes, hiszen ezek csak számok; de valójában nem csak számok, hanem ezek konkrét emberek, akik feltették valamire az életüket, 20-30 éve, mondjuk, elvégezték a pedagógusképzést, és most mégis úgy döntenek, hogy szeretett hivatásukat, amit egyébként szívvel-lélekkel csináltak, elhagyják.

(9.20)

Én tegnap este, mikor kimentem kicsit a tüntetők közé, akkor találkoztam három anyukával, akiknek egy XVI. kerületi iskolába jár a gyermekük, és annak a napnak a reggelén, tehát a tegnapi nap reggelén az ő tanítónőjük felmondott; Zita néni felmondott. Ez volt kiírva a táblájukra: „Zita néni ma felmondott miattatok!” - szöveg önöknek -, úgyhogy ezt most behoztam önök elé. Megkérdeztem őket, hogy mi is történt pontosan, mert olyan szívbe markoló volt ez a tábla. És akkor elmondták, hogy Zita néni egy olyan pedagógus volt, akire minden szülő vágyik, aki állandóan mosolyog, akinek tényleg mindene az oktatás, és egyszerűen már a tapasztalata miatt is abszolút benne van minden porcikájában, hogy hogyan kell reagálni a helyzetekre, és tényleg egy olyan pedagógus, aki a legjobb korban van ilyen szempontból, és ő mégis úgy döntött, hogy ennek a tanévnek a végén ő feláll és elhagyja a pályát. Miért tette ezt? Nyilvánvalóan az önök 13 éves oktatáspolitikája ebben nagyon durva és döntő szerepet játszott.

Az, hogy olyan szinten vannak a bérek jelenleg, amilyen szinten vannak, az egyszerűen felháborító; és annyira összetorlódott például a bérezés, hogy ha egy pedagógus belép a pályára, az első 15 évben nem számíthat arra, hogy növekedjen a fizetése tapasztalatszerzés útján. Tehát jelenleg ez a helyzet, hogy egy gyakornok ugyanannyit keres, mint egy 15 éve a pályán lévő, több minősítésen átesett pedagógus. Ez egyszerűen végtelen szomorú. Gondoljunk csak bele, hogy más pályákon elképzelhető-e ez, hogy kilép az egyetemről, mondjuk, egy közgazdász vagy egy mérnök, és akkor elmegy egy céghez, ahol azt ajánlják neki, hogy figyelj, itt van 260 ezer nettó, annak egy része pótlék, tehát ezt akár el is lehet venni tőled, és ez a következő 10-15 évben ugyanennyi marad, hacsak,

nem tudom, a vezérigazgató éppen máshogy nem gondolja, de neked nem ígérünk semmilyen béremelést, hiszen automatikusan nem fog emelkedni a béred. Tehát ilyen nem képzelhető el a magánszférában. A magánszférában, ha magas az infláció, nőnek az árak, akkor a munkavállaló odamegy a főnökéhez és arra kéri, hogy emelje meg a fizetését, hogy fenn tudja tartani az életszínvonalát.

A magánszférában, ha van egy másik cég, amelyik jobb fizetéseket ad, akkor elszívja bizony a munkaerőt, és van egy egészséges verseny és egy egészséges szemlélet is sok cégben, hogy szeretné azt, hogy az ő munkavállalói kiegyensúlyozottak legyenek, hogy tudjanak produktívak lenni, és ebből a szempontból a magyar állam az önkormányzatok alatt és különösen az oktatási kormányzatok alatt nagyon rossz munkaadó. Tehát egyszerűen nem jó a magyar államnak és különösen a tankerületeknek dolgozni, hiszen azt látják az egyszerű pedagógusok, hogy ők nincsenek megbecsülve, nincsenek megbecsülve, míg mondjuk, a tankerület vezetői milliós bónuszokat visznek haza. Ezt láttuk a 2021. év végén, szintén az én adatkérésemre derült ki, hogy 1 milliótól kezdve 2,5 milliós összegeket vittek haza a tankerületi vezetők év végi jutalomként, miközben a pedagógusok semmilyen év végi jutalmat nem kaptak, vagy esetleg kaptak egy bejglit vagy egy csomag szaloncukrot, de ez nyilvánvalóan nem arányosítható egy többmillió jutalomhoz. Tehát nemcsak kevés a pénz, hanem ami pénz van, azt is rosszul osztják el, és arra költik, hogy a vezetők lojalitását megvásárolják, a pedagógusok pedig nem érdekelnek senkit önközül.

Most próbálnak behozni változtatásokat, de ez csak még jobban elbizonytalanítja a pedagógusokat, hiszen azt látják, hogy bejön egy olyan teljesítménybérezés, amiről ők nem tudnak semmit. Aki nem került abba a szerencsés helyzetbe, hogy pilotiskolákban tanít - vagy szerencsétlen inkább, nem tudom, hogy melyik a jó kifejezés -, akkor neki fogalma sem lehet, hogy milyen kritériumokat fognak támasztani a teljesítménybér számítása kapcsán. Ráadásul, azért azt tudjuk, hogy nem lesz akkora a béremelés, hogy megfelelő életviszonyokat, bérviszonyokat generáljanak az első években. Ugye, azt is tudjuk, hogy decemberig semmilyen béremelést nem fognak látni a pedagógusok a számlájukon, decemberben fogják megkapni, ha minden jól megy, az első, valamivel magasabb fizetésüket, de ez sem lesz akkora emelés, hogy érezhető legyen a különbség, és egy olyan környezetben, ahol óriási a magánszféra és más területek elszívó hatása.

Egy pedagógust egy diplomás embert nagyon sok esetben szívesen látnak egy multinál, egy magáncégnél vagy akár a közszféra más területén, ahol jobban fizetnek. Tehát neki van alternatívája - legalábbis sokuknak van -, és bizony, ha azt látja, hogy itt nincs jövő, akkor ő el fog menni. És egyszerűen hiába emelnek most valamennyit ígéreteik szerint - már nagyon régóta ígérnek, szóval a pedagógusoknak ebből már

elégge elégük van, hogy mindig csak ígéreteket kapnak, aztán, amikor ránéznek a számlájukra a következő hónapban, akkor még mindig ugyanannyi a fizetésük, vagy ha magasabb is 8-9 százalékkal, az infláció már felfalta azt az emelést -, szóval lesz valamekkora emelés, de ebben a helyzetben ez még mindig nem lesz elég, tehát az alternatív foglalkozások bérezése még mindig sokkal magasabb lesz.

Tudjuk, hogy jelenleg a diplomásátlagbér körülbelül 60 százalékat keresi egy pedagógus. Ha ő kimegy a magánszférába, akkor ezt a különbözetet ő jó eséllyel meg tudja keresni. Ha önkormányzatok megemelik most ezt, mondjuk, ebben az évben 65 százalékra, az még mindig egy nagyon kevés összeg. De ha ebben a helyzetben önkormányzatok teljesítménybérezést akarnak bevezetni, és azt mondják az igazgatónak, hogy oszd el ezt a bértömeget, és határozd meg te, hogy melyik pedagógusnak mennyi lesz a bérezése, akkor ez óriási konfliktusokat fog szülni, hiszen nincs annyi pénz, nem lesz annyi pénz, hogy mindenkinek legyen egy megbízható, jó életszínvonal azáltal, vagy azt csinálják az igazgatók, hogy azt mondják, hogy jó, igenis megpróbálom nagyon szakmai kritériumok alapján megmérni, hogy kinek mekkora a teljesítménye, és valóban egy jelentős differenciálást csinállok. Az önkormányzatok meghatározott sávjaiban óriási különbségek vannak, több száz százalékos különbségek lehetnek a pedagógusok között ugyanabban a tapasztalati rendben, tehát ha valaki bizonyos kritériumoknak nagyon meg fog felelni, és úgy értékeli a vezetője, hogy ő nagyon jól teljesít, akkor elméletben akár milliós bruttót is kereshetne.

Igen ám, csak a bértömeg egésze annyira nem lesz elég, hogy ha valakinek magas fizetést ad, akkor másvalakinek viszont el kell vennie a fizetéséből, és ez egy olyan helyzetben, amikor nem tud egy egységesen magas színvonalat generálni egy igazgató, mert nem kap elég pénzt ehhez, az óriási feszültségekhez fog vezetni, hiszen ha valakinek honorálni szeretné a teljesítményét egy, akár a magánszférában is versenyképes fizetéssel, akkor bizony a többieknek akár csökkentenie is kell majd a fizetését a jelenlegihez képest, ami egy nagyon szomorú dolog, és azt gondolom, hogy nem szabad ilyen terhet rakni az igazgatókra. Akkor lehet teljesítménybért bevezetni, ha van akkora bértömeg, hogy mindenki, tehát a legrosszabbul kereső is majd egy tisztességes életszínvonalon tud élni. Tehát nem úgy kell differenciálni, hogy na, akkor te már nem tudod fizetni a hó végén a számlákat, mert te rosszabbul teljesítettél, hanem azokat jutalmazni egy valamivel magasabb életszínvonalal, akik igenis jól teljesítettek, de akik rosszul teljesítettek, azoknak sem kell, mondjuk, koplalniuk, vagy nem kell problémákkal szembesülni a számlák kifizetésénél.

Úgyhogy ez itt a probléma, egy ilyen bérszűkös helyzetben behozni a teljesítménybérezést. Ráadásul úgy hozzák be, hogy az nincs megfelelő módon leegyeztetve. Tehát most megszavazzák majd ezt a törvényt nyilvánvalóan - hiszen mindent meg szoktak szavazni, amit behoznak -, és akkor bevezetik ezt a

rendszer, de még nem tudjuk, hogy hogyan. Ez később fog kiderülni, és önök is egy biankó csekket adnak a saját oktatási vezetésüknek arról, hogy hozzanak majd létre egy teljesítménybérezést. Higgyék el, ez óriási feszültségeket fog szülni azon a ponton, amikor ez valóban különböző béreket fog generálni, és ezeknek a béreknek egy része nagyon kevés lesz, és a rosszul teljesítő pedagógusok azt fogják érezni, hogy na, engem még kevésbé becsülnék meg, na, az én munkámat még kevésbé értékelik, mint eddig, miért ne távozzak akkor erről a pályáról. Tehát újabb pályaelhagyási hullámot generálhat az a pont, amikor önök bevezetik ezt a teljesítménybérezést, és megjelennek az első eredmények, és sokan azzal szembesülnek, hogy akár csökken a fizetésük, vagy hogy nekik egyáltalán nem nő, míg másoknak jobban jó.

(9.30)

Tehát ezt sokkal több előkészítő munkával és egy olyan általános magas bérszínvonal előfeltételezésével lehetne megvalósítani, ha egyáltalán meg kéne, amit önök nem tettek meg. Így viszont kontraproduktív lesz, és nagyon sok újabb pedagógus fogja elhagyni a pályát.

A másik problémája a pedagógusoknak, ami egy ilyen szoft dolog, egy minőségi dolog, hogy hogyan kommunikál az oktatási vezetés a pedagógusokkal. Azt látjuk, hogy az oktatási szektor nem olyan, mint a többi szektor, mert mondjuk, egy Gazdasági Minisztérium kevésbé van talán szoros kapcsolatban a vállalatokkal, mert egy vállalat elműködik a piaci viszonyok között, és nem tekint folyton arra, hogy a miniszter mit csinál. Tehát aki a piacból él, annak nem az a fontos, de egy pedagógus vagy egy igazgató, bizony folyamatosan nézi, hogy mik az oktatás új szabályai, hiszen ez egy olyan nagy rendszer, amelynek nagyon sok közös vonása van. A pedagógusok egyfajta foglalkoztatási viszonyban vannak, óriási fenntartók vannak, akik több százezer munkavállalónak adnak akár munkát. Szóval, bizony ez egy olyan központosított, különösen az önök irányítása alatt annyira központosított dolog, hogy az oktatási miniszter sokkal fontosabb lenne, sokkal fontosabb lenne, hogy egyáltalán legyen ilyen személy, hiszen jelenleg nincs, és nincs oktatási minisztérium sem.

Van egy miniszter, aki oktatásért felelős, de kijelentette magáról a tanárok színe előtt, hogy ő nem ért az oktatáshoz. Ez is egy kommunikációs probléma és egyfajta tiszteletlenség a kormány részéről, hogy egy olyan embert neveznek ki oktatásért felelős miniszternek, aki azt mondja magáról, hogy nem ért az oktatáshoz, és miután hatalomba lépett és miniszteri pályafutását elkezdte, még háromnegyed évvel utána is azt mondja, hogy ő nem akar úgy nyilatkozni, hogy az szakmainak tűnjön, mert ő nem ért az oktatáshoz. Ez egy olyan tiszteletlenség a pedagógustársadalom és az oktatás érintettjei felé, a diákok és a szülők felé is, ami nagyon sok embert joggal háborít fel.

De nézhetjük tovább, hogy mi a kommunikációs stílusa a kormánynak a pedagógusok felé. Látjuk, hogy aki mondjuk, tiltakozik, aki mondjuk sztrájkol, azzal mit tesznek. Voltak, akiket emiatt munkaügyi retorzió ért, különösen azokat, akik polgári engedetlenség eszközével éltek. Elkezdtek sztrájkolni a pedagógusok, és önök nem azt tették, hogy akkor elkezdték meghallgatni az ő érveiket és engedményeket tenni azokban a kérésekben, amelyeket ők megfogalmaztak másfél éve, hanem mit csináltak: kicsavarták kezükből a legális sztrájk eszközt. Ellehetetlenítették a sztrájkot, láthatatlanná tették. Ez is egy olyan kommunikációs üzenet, amely nagyon sok pedagógust felháborított, és nagyon sok pedagógus egyszerűen az üzeneteik miatt hagyja el a pályát, mert az érzik, hogy túrhetetlen ez az arrogancia, ahogy önök viselkednek velük.

Úgyhogy akármilyen törvényt is hoznak, ha a kommunikációs stílusukon (*Az elnök jelzi az időkeret leteltét.*) és az üzeneteken, amelyeket a pedagógusok felé küldenek, nem változtatnak, akkor bizony egyre több és több pedagógus fog felállni ebben az oktatási rendszerben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki felszólalni. (*Senki sem jelentkezik.*) Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e élni a lehetőséggel, hogy a vitában elhangzottakra válaszol. (*Dr. Takács Péter: Zárszót mondanék!*) Zárszót mondani? (*Dr. Takács Péter: Zárszót mondanék!*) Köszönöm. Parancsoljon, öné a szó.

DR. TAKÁCS PÉTER belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Röviden összefoglalva az előző órák eseményeit, azt gondolom, hogy jelentős új érv, komolyan vehető indok nem hangzott el a másik oldalról. A szükséges egyeztetéseket a Belügyminisztérium lefolytatta, én azt különösen sajnálom, hogy a parlamenti pártok ezeken nem kellő komolysággal vettek részt az ellenzék oldaláról. Mindazonáltal összességében meggyőződésem, hogy a pedagógus-életpályára vonatkozó törvényjavaslattunk a magyar oktatás ügyét előréviszi.

Azt kérem mind a képviselő asszonyoktól és uraktól, mind pedig a törvény hatálya alá tartozó pedagógusoktól, hogy a tényeket mérlegeljék, a tények alapján ítéljék meg a Belügyminisztérium által benyújtott törvényjavaslatot. Arra kérem a tisztelt Ház tagjait, hogy támogassák igen szavazatukkal azt a törvénycsomagot, amelytől azt várjuk, hogy a pedagógusi életpályát egy méltó és megbecsült polcra helyezi Magyarországon. Az ellenzéki képviselőket pedig felszólítom arra, hogy tegyenek meg mindent, hogy a pedagógusbér-emeléshez szükséges forrás az Európai Unióból hazánkba minél előbb megérkezzen. Köszönöm a tisztelt képviselők figyelmét. (*Szórványos taps a kormánypártok sorában.*)

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására jövő héten szerdán, 16 óráig van lehetőség.

Napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Napirend utáni felszólalásra senki nem jelentkezett. Megköszönöm mindenkinek az eddigi kitartó munkáját.

Tájékoztatom önöket, hogy az Országgyűlés következő ülésére a Házbizottság ajánlása alapján vagy az elnöki döntésnek megfelelően kerül majd sor.

Az **ülést bezárom**. Mindenkinek szép hétvégét kívánok!

(Az ülés 9 óra 36 perckor ért véget.)

Bakos Bernadett s. k.
jegyző

Berki Sándor s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Dr. Vinnai Győző s. k.
jegyző

Z. Kárpát Dániel s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)